

کتاب طباطبائیہ فی علم، قدس سرہ، سلطان التاکیین

حضرت سید اشرف جہانگیر سمنانی کچھوچھوئی قدس سرہ لکھی ہوئی

لطائف اشرفی

فی بیان

طوائف صوفی

(حصہ اول)

حسب الارشاد

بدر اشرفیت، پیر طریقت، حضرت کاج انا حفظ العاری ذاکر

سید محمد مظاہر اشرف الاشرف فی الجیلانی دامت کرامتہم

ایر حلقہ اشرفیہ پاکستان

مکتبہ کتبہ سمنانی ۱۴/۱۵ فروری ۱۴۰۱ء کراچی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مَحْصَنَاتِ اِشْرَافِیْنَ كِتَابُ

نام کتاب — لطائف اشرفی فی بیان طوائف صوفی

ملفوظات طبیبات — شیخ العالم قدوة العبر حضرت سید اشرف جہانگیر سمنانی قدس سرہ النورانی

مرتب و مؤلف — شیخ العارفین حضرت مولانا لطیف ام الدین مینی رحمہ اللہ تعالیٰ

ناشر اول — سید الواصلین حضرت الحاج پیر سید ابوالحمد محمد علی حسین اشرفی کچھوچھوی رحمہ اللہ تعالیٰ

طبع اول — ۱۲۹۷ھ

ناشر دوم — حضرت الحاج پیر سید محمد مظاہر اشرف الاشرفی الجیلانی دامت برکاتہم

پیشگفتار — حضرت مولانا الحاج محمد منشا تالباش قصوری اشرفی چشتی سیالوی

مدرس جامعہ نظامیہ رضویہ لاہور (پاکستان)

طبع دوم — شوال المکرم ۱۴۱۹ قمری / فروری ۱۹۹۹ء میلادی

انتشارات — حلقہ اشرفیہ پاکستان (جسٹری کراچی، لاہور)

۰۳۲۱-۴۸۳۳۴۲۱

www.maktabah.org

معرفی حضرت مخدوم سید اشرف جہانگیر سمنانی قدس سرہ

غوث العالم، محبوب یزدانی، حضرت سلطان سید اشرف جہانگیر سمنانی کچھوچھوی رحمۃ اللہ تعالیٰ
یکے از دریاں بزرگاں شمار آزند کہ تخت و تاج را ترک نمود و راہ فقر و درویشی اختیار کردہ شوند و بہ فیوض و برکات
خویش ہزار ہا گم گشتگان راہ بر صراطِ مستقیم گامزن کردند،

باید دانست کہ شاہی و جہانگیری، نسل در نسل دیرین خاندانِ عالی مقام قائم شدہ کہ دار السلطنت
اینان سمنان بودہ، و آنوقت سمنان شہر عظیم بود و اکناف و اطراف عالم خیلہ شہرت یافتہ بود، البتہ دیرین سعت
در کشور ایران بہ حیثیتِ محض یک قصبہ است۔

و نام پدر حضرت مخدوم سید اشرف جہانگیر سمنانی رحمۃ اللہ تعالیٰ، سلطان سید ابراہیم بود، او در زمانِ خلیش
بوصف عالم جلیل و فاضل نبیل معروف شد، کہ در عہدِ شاہ مملکتِ سمنان رو بہ ترقی نہاد و شہرہ آفاق گشت
و زوجہ حضرت سلطان ابراہیم یعنی مادرِ حضرت مخدوم اشرف جہانگیر سمنانی دخترِ خواجہ احمد سیوی علیہ الرحمۃ بود، و از بطن
او دو یاسہ دختران متولد شدند و بعد ازاں بیچ پسر و دختر پیدا نہ گشت، ازاں مالِ پادشاہ و زوجہ شاہ
خیلہ پریشان می گشتند و روزے پدر و مادرِ آنحضرت در قصرِ خویش نشستہ بودند کہ ابراہیم نامی مجذوب
در سرانے سلطان پیدا افتاد، پادشاہ احتراماً ایستادہ شد و بکمال ادب بر نشستگاہِ خویش نشاند، و از خود
پیش مجذوب ایستادہ شد تا آنکہ مجذوب گفت، اے ابراہیم! پسری خواہی؟ گفتا: چنان کرم دارید!
ازاں بعد برائے پسر دعا کرد و ایستاد،

سلطان بہ خدمتِ مجذوب یک ہزار اشرفیاں بطریقِ نذر گذاشت،
و بوقتِ رخصت او سلطان چندین قدمِ مشایعت کرد، مجذوب دید و گفت اکنول چہ می طلبید؟
ہنوز بیچ کلمہ نہ گفتہ بود کہ مجذوب از خود فرمود، برو! انشاء اللہ العزیز دو فرزند عطا خواہم کرد، پس بعد از
چندین ایام نہ گذشت کہ پسرے خود متولد شد و نام او اشرف نہاد و سالِ پیدائش سید اشرف جہانگیر سمنانی
از ہجرت رسالتِ اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ہفصد و ہشت بود،

تعلیم و تربیت

چون حضرت مخدوم به عمر چہا بیس سال گشت، خواند علم از علماء متبحر آغاز نمود و در ماہ از ذہانت حضرت انگشت بہ دندان گرفتند و متبحر گشتند، کہ فقط در دو سال و ہشت ماہ بتمامہ قرآن مجید حفظ فرمود، و در عمر چہادہ سال از حصول علوم مختلفہ بہ کمال فارغ شد، و در فن قرأت چنان اشتیاق گرفت کہ بہ ہفت قرأت تلاوت می کرد، نیز طبعش شاعرانہ می داشت؛

چون سید اشرف جہانگیر سمنانی علیہ الرحمۃ، قدم در پانزدہ سال نہاد، پدر ایشان عدل و انصاف واصل بحق شد، و موافق رسم زمانہ بر سر رسید اشرف جہانگیر سمنانی علیہ الرحمۃ تاج شہنشاہی نہادند و مملکت را چنانہ کہ ندیم و ذرائع سلطنت و امراء ایوان شاہی متبحر بودند، و باشندگان مملکت سمنان خیلہ راحت و سکون یافتند، و ارتفاح مملکت ترقی گرفت نیز شہر ہائے عدل و انصاف ہمہ جا رسید،

با وجود یکہ از امور سلطنت چندان فرصت نہ یافتند، میلان طبع در راہ سلوک بہ حد غایت رسیدہ بود، بدین جہت، حضرت رکن الدین علاؤ الدولہ و مشایخ وقت را ملاقات بہ فرمایند، گرچہ ہمہ بزرگان دین آتش شوق فراوان می کردند و لیکن در راہبری فرمودن پرہیز نمودند، حضرت ایشان در ہمیں طور نعمت فقر و درویشی را بسیار تلاش فرمود تا آنکہ شبے در خواب حضرت خضر علیہ السلام ملاقاتی شدہ و ایشان ذکر اسم ذات را مشق کردن اشارہ فرمود، باین طور کہ زبان متحرک نہ گشت،

ازین بعد دو سال سید التابعلین حضرت خواجہ اولیس قرنی رضی اللہ تعالیٰ عنہ، از زیارت خویش مشرف می گرداند و او را دوا و اشغال اولیسیہ تعلیم فرمود، گوہنوز آتش عشق در دل جانہ گرفته شد، درین زیارت آتش عشق تیز تر می گردد، مثل شعلہ جوالہ بود، بنا برین خاطر از امور مملکت برہم گشت، و تمنائے مرشد کامل ہمہ وقت رنجیدہ و پریشان می داشت، نوبت باین جا رسید کہ پوشندہ زر لبت، صوف پوش شد و خسپندہ حریر بیش قیمت بوریانیش شد،

ہفت و ہشتیم شب از ماہ صیام بودہ کہ بار دیگر حضرت خضر علیہ السلام در خواب آمد و فرمود: اشرف! برائے لذت وصال الہی آمادہ شو، حکومت و ایوان شاہی را خیر باد کن و بہ ہندوستان برو، آل با شیخ علاؤ الحق والدین گنج نبات علیہ الرحمۃ، منتظر شما اند،

چو سپیدہ سحر فرمود، امر ازوزارہ جمع فرمودند و اعلان ترک سلطنت کرد، و درین زمان عمر حضرت ایشان بیست و پنج سال بودہ، و دہ سال بعدشان دلربائی بر تخت شاہی می نشست و بعد ازال تاج و تخت بدست برادر اصغر تفولین فرمود کہ نام او محمد بود،

و قصہ این در ہفصد و سی و سہ از ہجرت رسول کریم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ظہور شدہ بود، چوں رسم تاج پوشی ادا کرد در خدمت مادر رفت و جملہ عزائم پیش او نہاد، نیز اجازت طلبید چوں مادرش این حکایت شنید غایت پریشان گشت و آبدیدہ شد، و فرمود جان من! دریں روز را من از ہمہ روز منتظری بودم برو! خدا قضا سپرد مت بہ خداے تعالیٰ! البتہ آرزوئے من این است کہ چو از خانہ شاہی بر آئی لشکر و سپاہ شاہی بہ ہمراہی شما بر آید تا درال وقت چشم ماروشن و دل ما شاد شد و دلم را تسلی می دہم کہ سپر من فتح کردن ملک دیگر بیرون رفت! پس بعد ازاں وزیر و امراءے سلطنت را مشرف با معانقہ فرمود و شادان و فرحان قدم بہ سفر نہاد، و دریں وقت حالت جذب ظہوری آمد، و فی البدیہہ یک غزل نوشت این دو شعر ازاں غزل نوشتہ می شود:

ترک دنیا گیر تا سلطان شوی
محرم اسرار با، جانان شوی
بر گزر از خواب و خور مردانہ وار
تا براہ عشق چوں، مردان شوی

سفر ہند چوں سلطنت ترک کردہ، روان شد دوازده ہزار سپاہ ہمراہ حضرت بودند، نیز علماء و فضلاء و عمائدین سمنان و بے حد و عدم دہاں برائے مشالحت آمدند، باوجودیکہ بعد اصرار اجازت واپسی فرمود مگر یہیچ کس جدا شدن آماہ نہ شد و فرقت ایشان نہ پسندیدند، چوں از سمنان بخیلہ دور گشت، بہ سختی حکم فرمود پس طوعا کرہا باز آمدند، چوں حدود سلطنت تمام شد ہمہ لشکریان نیز واپس کرد، انکول فقط اسپے را یہیچ رفیق سفر نہ بود، و برا سپ اندک سفر فرمودہ، کہ سر راہ فقیرے دید اسپ خویش را باد داد، و پیادہ پا، ماہ بہ ماہ دشت و صحرا کوہ و جبل طے می کردند دلمان در قصبہ اوچ شریف رسید و در آنجا سید محمد جلال الدین بخاری معروف بہ "جہانیاں جہاں گشت" مقیم شدہ، آنجناب با ملاقات کرد، سید را سید بشاخت چوں ولی را ولی می شناسد، دل شاد شد و از خلعت سلسلہ قادریہ سرفراز فرمود نیز اجازت اشاعت کرد و گفت کہ تعلیم و تکمیل شما از برادر من علاء الحق والدین خواہد گشت،

پندرہ شریف بعد ازیں بہ قصد دہلی کرد اوچ شریف را خیر باد گفت، پس منزل بہ منزل طے فرمودہ وارد دہلی شد، و بہ اولیائے دہلی ملاقات کرد و چندین روز دہلی قیام کرد و بعد ازاں قصد پندرہ شریف فرمود او در واقع بنگال است، دریں جا خانقاہ سلطان المشائخ حضرت شیخ علاء الحق والدین گنج نبات است و ہمیں خانقاہ مقصود حضرت مخدوم بودہ، قبل از رسیدن خانقاہ معلی مقام روزے سلطان المشائخ در مجلس خویش می گفت، آن دوست کہ در انتظار

او دو سال می گذاشتم امروز یا فردا خواهد رسید،

و ازاں روز بارها فرمود که بوی یاری آید و بعد ازیں کلمات از جرحه مبارکه بیرون آمد و به هزاران نیازمندان خویش از حد پندوده بیرون آمدند کاروان را دید، شیخ آن طرف قدم نهاد و جذب و مستی ایشان بر وی اثر نمود، حضرت مخدوم چنان بر نظر روئے شیخ کرد، دویدن آغاز کرد و به شیخ را ملاقی شد و با اقدام شیخ احتراماً سر نهاد، و حضرت شیخ برداشت به سینه خویش پیوست کرد، بعد از معالقه طویل مردمان را حضرت شیخ متعارف گردانید و بریں ساعت حضرت مخدوم تید اشرف جهانیکر سمنانی رحمہ اللہ تعالیٰ شعرے گفته ۷

چرخ خوش باشد که بعد از انتظار

بآئیند رسید اُمید واک

چون در خانقاه جلوه فرمود، حضرت شیخ حضرت مخدوم را در پہلوئے خویش نشاند و گسترانیدن خوان حکم فرمود، مآخوال گسترانیده شد و طعام ہائے قیام قدم نهادند و نخستین حضرت شیخ پندودہ شریف بدست خویش حضرت مخدوم را چہار لقمہ خورانید کہ بہ کمال ادب و تحیم تناول فرمود و ہیچ کس را از حضرت شیخ ازیں سعادت حاصل نہ شدہ پس بعد ازاں اورنج چوشانیدہ و در آب سرد کردہ طلب فرمود کہ در اں زماں چنین طعام و غذا محبوب درویشاں بود، ازیں نیز یک لقمہ بدست خویش حضرت مخدوم را خورانید، چون مردمان از خوردن طعام فارغ شدند و دسترخوان برداشته شد شیخ باشاہ ہمہ حاضران را جدا شدن فرمود، چوں تخلیہ شد حضرت مخدوم را در حلقہ ارادت داخل فرمود و کلاہ خویش بر سر مخدوم بدست خود نہادہ نیز تبرکات اولیاء مثلاً خرقة محبوب الہی و غیر ہم سپردند و در ہفصدوسی و سہ از ہجرت رسالت مآب صلی اللہ علیہ وسلم بہ جانب سمنان رواں شد و ہفصدوسی و بیست و پنج ہجری از پندودہ شریف تا سمنان رسید بایں جہت سفر مجاہدہ و ریاضت در دو سال پایہ تکمیل یافت،

باید دانست کہ چون حضرت مخدوم در خانقاه شیخ قیام فرمودہ بود، حضرت

تبلیغ و تصوف

شیخ بہ توجہ خاص حضرت مخدوم را معارف و اسرار وحدت بیان می کردند، و بعد از روز چند در تقریر فرمود: فرزند من! اشرف! من بقدر استعداد خویش تربیت شامی کردم، و از اسرار معرفت آگاہ کردہ شدم، اکنون مناسب دانستم کہ برائے تو مقالے تجویز کنم تا اہل زمان از تعلیمات تو مستفیض گشتند، چنان حضرت مخدوم ایں فرمان شنید، غایت غمناک شد کہ ترک کردن آستانہ شیخ را ہیچ خیلے در دل پیدا نہ شد، و بر حکم مرشد سر تسلیم خم کرد، حضرت شیخ، حضرت مخدوم را ولایت "جون پور" سپرد کرد و فرمود کہ بعد از ماہ صیام مرکزہ خویش رواں شوید،

القصہ! حضرت مخدوم شش و نیم سال در خدمت شیخ گذاشت و بعد ازیں ہفصد و چہل و دو واہ ہجرت رسالت مآب صلی اللہ علیہ وسلم بروز غیر سعید، چوں قرب روانگی آمدہ بود، پیرو مرشد لباس ہائے فاخرہ پوشانید و نقاہ و علم مرحمت کرد نیز چندیں اسپ ہا ضخیمہ ہا ہمراہ مخدوم کرد، و ہم طائفہ درویشان در وقت داد، و خادمان بسیار عطا فرمود، پس بایں شکوہ شاہانہ رخصت گرفت! و منزل بہ منزل تبلیغ و اشاعت دین حق کردہ می شد در قصبہ محمد آباد کہنہ " (اعظم گڑھ) ورود فرمود، ازینجا روزے چند قیام کرد و بعد ازیں " ظفر آباد نزد جون پور " رسید و قیام فرمود در اقامت محمد آباد، ظفر آباد و مقامات دیگر از وجود حضرت بسیار کرامت ہا ظہور می آمد و ارادت مندان خویش را در تربیت حضرت شیخ کسر دادہ و آنحضرت برائے زیارت مقامات مقدسہ در ہفصد و چہل و چہار ہجری ازال جاساحت اختیار فرمود،

مقامات مقدسہ از ظفر آباد در ساحل سمندر رسید و از کشتی براہ بحر بصیرہ ورود فرمود، اولاً بہ خدمت حضرت خواجہ حسن بصری رحمۃ اللہ تعالیٰ حاضر شد و بعد ازال زیارت دیگر اولیائے بصرہ کردہ، بہ جانب کربلا معلیٰ رفت کہ ایں بقعہ شریف بنام جد کریم حضرت، تیدالشہداء اہم عالمقام حضرت تیدنا امام حسین رضی اللہ عنہ نسبت شہادت دارد، چوں از زیارت کربلا معلیٰ مشرف باد، نجف اشرف و بغداد شریف حاضر شد و مزارات اولیائے اکابر دید، و از فیوضات صوری و معنوی مستفیض و مستفید گردد،

زیارت حریم شیرین از بغداد، در دمشق آورد و بعد ازال حریم مصطفیٰ مدینہ منورہ حاضر شد ماہ ہادر مسجد نبوی متکلف بود و در مواجہہ اقدس نیز حاضری باشد چوں ایام حج آغاز نمود حضرت مخدوم بہ حصول اجازت بارگاہ رسالت مآب حاضر شدہ و اجازت یافتہ و مکہ مکرمہ نزول اہلال فرمود، و در حریم اقدس بہ حضرت امام عبداللہ یافعی و حضرت تید علی ہمدانی رحمہما تعالیٰ ملاقی شدند، بعد از سعادت حج مبرور یا فتن ملک مصر ورود فرمود و بچہل فتح چہل روزہ قیام کردہ در مجاہدہ و ریاضت مشغول گشت و بریں مقام بہ حضرت شیخ ابوالغیث مبینی رحمۃ اللہ تعالیٰ ملاقات شد، بعد ازیں ملک مین رسید و حضرت شیخ نظام غریب مبینی (مرتب لطائف اشرفی) استقبال کرد، چوں زیارت حضرت مخدوم کرد چہاں گردیدہ شد کہ بہ تمام عمر خویش از حضرت مخدوم جدا نشد،

بار دیگر بہ بارگاہ شیخ حاضر شدن بعد از پانزدہ سال از سیاحت ممالک اسلامیہ و زیارت حریم شیرین بہ ہندوستان باز آمد و در پندوہ شریف بار دیگر بہ بارگاہ شیخ حاضری داد، سہ یا چہار سال در حضور مرشد گذاشت، و بوقت رخصت حضرت شیخ

حضرت مخدوم را بنظر کشف آل مقام را منکشف کرد کہ در آل جاہل از اقدس حضرت مخدوم مرجع انام است، حضرت مخدوم می گفت دیدم کہ یک حوض مدورہ است در وسط او یک نقطہ مانند خال است شیخ فرمود چیزے کہ مانند خال می بنید ایں تودہ است و ہمیں مقام آخری تست،

القصہ قدم بہ سفر نہاد و جانب اودہ منزل بہ منزل تبلیغ دین فرمودہ و اشاعت حق کردہ بنارس (وارانی) جلوہ گر شد، و ہزار ہا باشندگان بنارس بدست مخدوم تائب و مشرف بہ اسلام شدند، بعد از روزے چندین چوہو تشریف فرما شد، و ہمیں مقام تلاش منزل خاص را آغاز فرمود، از جون پور در موضع کرمینی آمد و بہ موافق کشف مرشد قطعہ ارض معلوم گشت چوں دیدن تالاب آل جاہل از کشف معلوم شد کہ ایں تالاب مے نیست، پس بہ مقام بھڈوڈ متصل کچھوچھو مقدسہ رفت ہا لیلان الکاف و اطراف برائے زیارت مخدوم جوق در جوق آغاز نمود، و ہتھالے ایں دیہہ کہ نام ملک محمود داشتہ بود بقصد زیارت حضرت مخدوم آمد، حضرت اودا فرمود کہ ما حکم مرشد بے تلاش منزل خال آمدیم چھال ایں سخن بشنید، ہلہ ہی شیخ شد و تلاش مقام خاص کردند، معابر یک تالاب مدورہ دیدند، و اندرون یک تودہ و انبار خاک بود، چھال اودا دیدہ حضرت مخدوم گفتہ ہمیں جاہل است کہ شیخ ما بنظر کشف پیش ما فرمودہ بود،

متقابلہ شعبہ بازے ملک محمود عرض داشت کہ حضور دریں مقام شعبہ بازے ہست کہ از جادو خود مخلوق خدا را راہ گمراہی کرد، حضرت مخدوم جمال الدین را وت را طلبیدہ دریں

ایام مرید شدہ بود، برگ پان خائیدہ و درد ہاں او نہاد، و مقابلہ شعبہ باز فرستاد، چوں نزد او رسید گفتگوئے خوب و بسیار کرد، و گفتا کہ ایں جائے را برائے مرد خدا را ترک خواہد نمود او گفت تا آنکہ کرامت شیخ نہ بینم ترک جا نتوانم کرد،

در جوابش گفتہ اظہار کرامت را مناسب نہ استم، تو ظلم خود را چہ قدر خواہی بیاز ما! شعبہ باز چیرے خواند و جمال الدین دم کردہ گذشت پس بے حد و عدد مورہا تے سیاہ جانب اودا دیدند، و چوں بنگاہ قمر و غضب جانب مورہا تے دید، ہمہ غائب شدند، بعد از جادو گر عصائے خود را در فضا تے پرانید، جمال الدین عصائے حضرت مخدوم را طلب کردہ در فضا رمید، و عصائے شعبہ بازے را پارہ پارہ کردہ در خاک ریخت، شعبہ باز عاجز شد و بردست حضرت مخدوم توبہ اختیار کرد، مسلمان گشت و بیعت را مشرف شد، نیز پنج صد شاگردان اودر زمرہ اسلام آمدند،

تعمیر خانقاہ چوں شعبہ بازے داخل اسلام گشت، حضرت مخدوم اودا بر کنار ایں تالاب جائے داد و مسکن اودا قیام گاہ خود اختیار نمود، و ملک محمود بے تعمیر خانقاہ بنائے نہاد

گرفت، و در سه سال تعمیر خانقاه تمام شد، حضرت مخدوم تالاب را بر مزاج خویش درست کردن امر فرمود و چنان تالاب موافق طبع خویش آمد، آب زم زم به مقدار کثیر انداخته شد و ہمیں حوض بنام "نیر شریف" مشهور گشت، و منرا حضرت مخدوم میاں ہمیں حوض مزج خلایق است،

دوہ تبلیغ از کچھوچھ اجدھیا (پاکپتن) تشریف برد و حضرت مولانا شمس الدین کہ عالم و فاضل لیکن روزگار است، در تلاش مرشد کامل بوده بدست حضرت مخدوم بیعت کرد و او را خرقہ عکالت

و اجازت و دلعت فرمود، بر ہمیں مقام عالم دیگر کہ نام اور مولانا خیر الدین انصاری سدھوری است، برائے زیارت حضرت مخدوم تید اشرف جہانگیر مٹمانی علیہ الرحمۃ حاضر شد، چنان زیارت مخدوم را مشرف شد معادہ سلسلہ اشرفیہ داخل شد، و حضرت مخدوم را سدھور برد، دیں بقعہ مبارکہ سلسلہ اشرفی خیلے مقبولیت یافت آنجا باشندگان بسیار از نسبت جہانگیری فخر محسوس کردند، و حضرت شیخ ارشاد فرمودہ کہ مردان ایں جابیت بردست مولانا خیر الدین انصاری باید کرد، بعد ازاں حضرت مخدوم براہ ساتن پور قصبہ جائس تشریف آورد روزے چند قیام فرمودہ کچھوچھ مقدسہ باز آمد، ازاں بعد ردولی شریف را بہ قدم میمنت لزوم مشرف کرد، و زین جا حضرت شیخ صفی الدین را مشرف بہ بیعت کرد، چہل روزہ قیام فرمودہ پس اجدھیا (پاکپتن شریف) تشریف آورد در خانقاہ حضرت مولانا شمس الدین قیام کرد،

خدایا ایں کرم بار دیگر کن از اجدھیا (پاکپتن شریف) برائے بار دیگر حرمین شریفین را ہما اللہ تشریفاً و عظیماً، رواں شد، چوں احمد آباد واصل شد عالم

کبیر معروف بہ شیخ الاسلام بردست حضرت مخدوم بیعت کرد، نیز او را بہ خلافت و اجازت سرفراز فرمود، و از ساحل گجرات در حرمین و شریفین حاضر شد، چوں باز بہ ہندوستان آمد گلبرکہ شریف رسید، بعد از قیام چند روزہ براہ کالی کچھوچھ شریف قرار گرفت !!

سفر دیگر کچھوچھ مقدسہ چند روزہ قرار گرفتہ بار دیگر غم سفر فرمود و ملک روم بر آستانہ مولانا جلال الدین محمد رومی علیہ الرحمۃ رسید، در خانقاہ حضرت رومی قیام فرمود بعد ازاں جانب فلسطین کوچ نمود و بہ زیارت بیت المقدس و دیگر مقامات عالیہ و منارات انبیلہ کرام مشرف شد، و بر منرا حضرت سیدنا ابراہیم خلیل اللہ علیہ السلام روزے چند قیام کرد،

دریں سفر مقدس حضرت بدیع الزمان شاہ مدار رحمۃ اللہ تعالیٰ ہمراہی آنحضرت بودہ از فلسطین قصد زیارت حرمین شریفین کرد، و شاہ مدار ہندوستان باز گشت، و چوں حضرت مخدوم از حرمین شریفین در ملک شام ورود فرمود، و بروکہ طور سینا رسید کہ آنجا حضرت خضر علیہ السلام رفاقت کرد و ملک فارس

آمدند، و در شیراز به حضرت حافظ شیرازی علیه الرحمۃ ملاتی شد، و شیراز کاشان آمده، و پس ازین وطن خویش سمنان تشریف آورده و سلطان وقت که برادر اصغر حضرت مخدوم تید اشرف جهانگیر سمنانی بود، ملاقات کرد، و مادر حضرت مخدوم از دار فناء ربی بقا اختیار کرده بودند چندین ایام قیام نمود و بعد از آن ماوراالنہر کہ وطن جدہ حضرت مخدوم است سفر کرد، و بر آستانہ حضرت خواجہ احمد سیوی رحمۃ اللہ تعالیٰ حاضر شد، صاحب سجادہ آستانہ عالیہ بصدا ب و احترام خیر مقدم کرد و تحکیم و تعظیم بجا آورد!

حضرت نور العین رحمۃ اللہ تعالیٰ در ہمیں سفر قصبہ گیلان کہ جائے ولادت حضرت غوث اعظم رضی اللہ تعالیٰ است نیز تشریف برد، کہ در آن خواہرش خالہ زاد سکونت پذیر بود،

روزے چند قیام فرمود پس شش سعادتمندے تید عبد الرزاق بود کہ عمرش در آن وقت دوازده سال بود و حضرت مخدوم بے حد مانوس گشت، وقت بخت حضرت شیخ پدر و مادرش حضرت عبد الرزاق را در خدمت حضرت شیخ نذر گزارند، و در فرزندی قبول فرمود، و بہ «خطاب نور العین» سرفراز کرد،

حضرت نور العین بہ صحبت حضرت مخدوم مجمع علوم ظاہری و باطنی گشت، حضرت مخدوم بخت می فرمود کہ عبد الرزاق خدمت من کردہ مرا گر ویدہ خویش کرد، نیز می گفت کہ اوباقی ماندہ آب وضوئے من چہل سال می نوشید از من دعا هست کہ اثرات ای آب حیات در اولاد او اقامت باقی ماندہ باد، حضرت مخدوم تید اشرف جهانگیر سمنانی علیہ الرحمۃ، ہمہ عمر مجرد ماندہ بہ ہیچ زنہ نکاح نہ فرمودہ، و نکاح نور العین در نصیر آباد بہ بندو کہ از کچھوچہ شریف دہ میل جانب شمال واقع است، بعد از وصال حضرت مخدوم علیہ الرحمۃ حضرت نور العین زیب سجادہ شد و چہل سال امور سجادگی بغایت دانشمندی و حکمت آراستہ کرد، آن زمان تا ایں روز سادات اشرفیہ در کچھوچہ، بسکھاری بارہ یکی بستی، مونگیر، جاس، بخت از اولاد نور العین آباد اند، بعد ازین حضرت مخدوم رحمۃ اللہ تعالیٰ براہ بلخ، ہرات، یاغستان، سفر کردہ در سندھ قیام فرمودہ و بعد از دہ سال ہندوستان باز آمد و براہ اوتج، بھراچ، کچھوچہ مقدسہ واصل شد، بار دیگر جگر کہ شریف آمد و بہ حضرت خواجہ محمد بندہ نواز کیوسے دراز علیہ الرحمۃ ملاقات کرد، موصوف بغایت احترام فرمود، حضرت مخدوم خلوص و محبتش آنجا

در خدمت شیخ چہار ماہ قیام کرد، و بعد از آن در خدمت شیخ حاضر شدن قدم بہ سفر سپارید چوں خطہ بہار نزد منیر شریف رسید، معلوم شد کہ امروز آفتاب بہار حضرت تید شرف الدین تیکی منیری قدس سرہ العزیز وصال فرمود قبل از وصال خویش قطب بہار وصیت کرد کہ امامت نماز جنازہ من حضرت مخدوم اشرف جهانگیر سمنانی قدس سرہ النورانی خواہد کرد، چنان آنجا رسید، جنازہ تیار دید و مردمان در انتظار حضرت مخدوم خواہد بود،

بحسب وصیت شیخ بہار نماز جنازہ ادا کر دے، و سفر کردہ بہ خدمت مرشد خویش پند وہ شریف و رود فرمود
و چندین روز قیام کردہ پس کچھ چھ شریف آید،

وصال مرشد اللہ تعالیٰ حضرت شیخ علاؤ الحق والدین گنج نبات رحمۃ اللہ تعالیٰ کہ مرشد حضرت مخدوم
سمنانی علیہ الرحمہ ہست در ہشت صد از ہجرت رسول کریم علیہ الخیرۃ و التسلیم
وصال فرمود، حضرت مخدوم بغایت زود پند وہ شریف رسید، کہ دریں ساعتہا بر خانقاہ پند وہ شریف اولیائے
کبار ہند موجودہ بودند،

حضرت مخدوم سلطان سمنان رحمۃ اللہ تعالیٰ بدست خود فرزند مرشد را کہ نام اور حضرت شیخ نور محمد قطب عالم
رسم سجادگی ادا فرمود و زان جا سالے دو قیام کردہ، کچھ چھ مقدسہ روال شدہ، و منزل بہ منزل سفر طے فرمود
جون پور رسید، ایں جا بہ ملک العلماء قاضی شہاب الدین (متوفی ۸۳۸ھ) و سلطان ابراہیم اشرفی را (متوفی ۸۴۲ھ)
طلاقات و زیارت کرد، ہر دو حضرات بعقیدت و محبت پیش آمدند تا آنکہ دو یا سہ شہزاد گال ہیں روز در سلسلہ
اشرفیہ داخل شدند و سلطان جون پور عرض داشت کہ آنجناب دریں جا مستقل قیام کردن قبول می فرمائید و
لیکن قبول نہ فرمود، بعد از دو ماہ کچھ چھ شریف باز گشت،

وصال حضرت مخدوم العالم رحمۃ اللہ تعالیٰ ماہ محرم الحرام ۸۳۲ھ را ہلال نمودہ و دیدہ بسیار خوش شدہ
و گفت کاشکہ موافقت جد اجدتید الشہداء حضرت امام عالم مقام
سیدنا حسین رضی اللہ تعالیٰ عنہ، نصیب من شد، در غرہ ماہ محرم طبعش تا نزد گشت بدیں سبب کلام مخمور و نرم کرد،
مردان خاص حاضر خواہد شدن آغاز کردند، سہ روز بہ حالت استغراق گشت و زبست دو ماہ محرم الحرام بودہ کہ
مردان بے عدد آردہاں کردند، و علمائے کرام، مشایخ عظام، مریدین و متعقدین و متوسلین بے شمار
حاضر بودند،

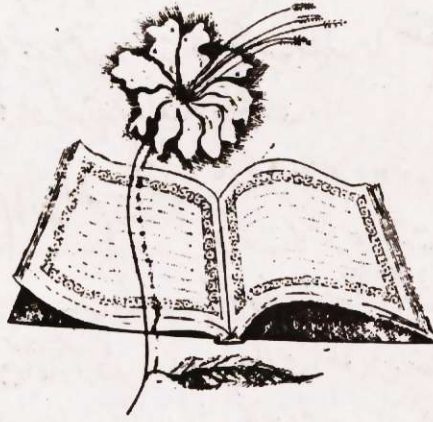
حضرت مخدوم علیہ الرحمۃ برائے ہر یک دعا فرمودے، در بست و ہفت محرم الحرام در نشست خاص
حضرت نور العین را برائے سجادگی نامزد فرمود، و چوں صبح بست و ہشت طلوع شد و رقصائے چہار ترک
عط کرد،

بعد ازیں فرزندان حضرت نور العین، حضرت شمس الدین، حضرت سید حسن، حضرت سید حسین، حضرت
سید احمد و حضرت سید فرید را یکے بعد دیگرے شرف باریابی و دیعت فرمود، و برائے ہر یک دعوات مستجاب
کرد، و در میان ظہر و عصر بتسم فرمودہ بہ رفیق اعلیٰ و اصل شد :

۵ نشانِ مردِ مومن با تو گویم
چوں مرگ آید تبسم بر لبِ اوست
بعضے مادۂ تاریخ وصالِ اشرف المومنین گفتہ اند، واللہ تعالیٰ وحییہ الاعلیٰ اعلم،

برائے نوشتن احوال و آثار حضرت مخدوم علیہ الرحمہ، از کتابہائے درج ذیل
استفادہ کردہ ام :

{ لطائفِ اشرفی، محبوبِ یزدانی، غوثِ العالم، لطائفِ اشرف، اشرف المومنین،
ماہنامہ فیض الرسول، ماہنامہ آستانہ دہلی، صراط الطالبین الی طریقِ الحق والدین؛
(مَنْ شَاءَ فَلْيَنْظُرْ)

بازیات اشرفیہ شاخ ملی پویشدن بادگشت اشرفیہ کچھوچھو شریف

خاندان سادات اشرفیہ کچھوچھو شریف در کشور ہائے جهان ہر طرف مشہور گشت و بلاد عرب و عجم معروف شد۔ نیز ہر سہ براعظم چو آسیا، افریقہ، یورپ اولاد سادات اشرفیہ در شہر ہائے مختلف بحیرت آباد باد، خصوصاً از نسل شاہ حسین قتال سجادہ نشین بیشتر یافتہ ہستند۔

حضرت قدوة البحری رضی اللہ تعالیٰ عنہ چودہ روز آخر شہزادگان عبدالرزاق نورالعین را مقامات و کرامات خاصہ تفویض فرمودہ، دریں روز جملہ شہزادگان را بہ دعوات متجانب شاد کرد و پسر ایشان چہار بودند و مستقبل اینال ۱۰ پیشگوئیاں ارشاد فرمودہ و دعا گفت در حق شاہ حسین قتال کرد، و اولبغایت زود متجانب شد و حضرت ایشان چہاں فرمودہ بود بعینہ در ظہور آمد، آل وقت تا این دم جلوتہ گری دُعائے حضرت نورالعین بصورت مجسم ہر جامی بینیم، آنجناب چہاں فرمودہ بود "حسین ثانی ما است ازوے تو اولاد بزرگ صا در گرد، و بری قول عارفان حقیقت فرمودند کہ این مقولہ دو معنی دارد یکے اینکہ اولاد تو بیشتر متولد شد، و معنی دیگر چہاں گفتہ بود کہ از اولاد تو کثیر علما، صلحا، اولیا، اصفیاء و شایخ متولد خواہد گشت۔

در حقیقت ارشاد ایشان بہر دو معنی صادق آمد، کہ در اولاد و نسل او بسیار شد و بحیرت اینال بر مراتب ولایت متمکن گشت و سبب اینال نام سادات اشرفیہ در کاف و اطراف عالم بغایت معروف گشتہ و مقبول خاص و عام شدہ۔

نیز از صلب حضرت شاہ عبدالرزاق صاحب سجادہ و خلیفہ اعظم حضرت مخدوم سلطان سید اشرف بہمنیچر سمنانی رحمۃ اللہ تعالیٰ چہار فرزند متولد شدند، فرزند اکبر حضرت شاہ حسن قتال، فرزند دوم حضرت شاہ حسین قتال و فرزند سوم حاجی احمد و فرزند چہارم شاہ فرید، نام داشتند و شاہ فرید علیہ الرحمۃ از دنیاے فانی لا اولد راہی بقاشد۔ شاہ حسن قتال کہ بہ لقب سرکار کلان معروف گشتہ، اولاد ایشان بجائے کچھوچھو مقدسہ در ممالک دیگر قرار یافت، و اولاد امجاد حضرت شاہ حسین قتال معروف بہ سرکار ثانی علیہ الرحمۃ نسل در نسل بے حد و عد وجودی آمد، و آنال را کچھوچھو شریف نیز در اقصائے عالم ہر جامی بینیم و وسیلہ اینال نام و مقام قدوة البحری بہر طرف مثل آفتاب و مہتاب می تابد۔

باید دانست کہ یکے از بزرگان در اولاد حضرت شاہ حسین قتال بفرمان شہنشاہ مغلیہ شاہ جہاں دہلی

و بلدہ دہلی راستہ قتل مکن ساخت، نام آنحضرت تید محمد اشرف الاشرافی الجیلانی بود، سلطان وقت شاہ جہاں بہ نسبت و نسب ایشان بعد عز و احترام پیش آمده چنانکہ منازل و مراتب حضرت خوب شناختہ، در محلہ قاسم جان یک قطعہ زمین بہ خدمت حضرت موصوف تقدیم کرد و آنجناب دریں جاستقل قیام اختیار فرمودہ بدین سبب تعلق بہ کچھوچھ شریف منقطع بودہ شد،

از مصلب حضرت تید محمد اشرف الاشرافی الجیلانی، حضرت تید عبدالوہاب متولد شد و فرزند این خلف الکبر است و از پشت تید عبدالوہاب چارہ فرزند متولد شدند، یکے ازال سید میرن شاہ، دوم سید محمد اشرف، سوم سید احمد اشرف و چہارم سید شریف اشرف نام داشتند،

آنکہ سید محمد اشرف خلف ثانی تید عبدالوہاب بود در عہد سلطان محمد شاہ زنجیلہ، اتالیق بیگمات شاہی و ملکہ معظمہ در قلعہ معلی (دہلی) اغراض یافت بنا بریں سلطان محمد شاہ بزد قلعہ کہنہ برائے رہائش گاہ قطعہ اراضی تفویض کرد و بریں قطعہ خانقاہ تید اشرف جہانگیر سمنانی تعمیر فرمودہ، و آنجا مقیم گشت،

و پسر آل موصوف تید محمود اشرف و پسر آن سید حسن اشرف چنانکہ در موروثی اسلاف خویش قیام کردہ بودند، بعد از وصال دریں خانقاہے مدفون شدند۔

حضرت تید محمود اشرف دو پسر بنام تید حسن اشرف و عافظہ سید حسین اشرف داشت، چنانکہ مذکور شد، چوں آفتاب سلطنت مغلیہ غروب شد و فرنگی بر دہلی دست یافت، تاخت و تاراج را آغاز کردند، قلعہ معلی و خانقاہ اشرفیہ از دست اشرار محفوظ نماند، ویران شد، افرنگی مسلمانان را ہر جا تلاش می کردند و نشانہ ظلم و ستم آغاز نہاد خانقاہ اشرفیہ زمین بوس گشت۔

مختصر سیدہ زمانی، والدہ سید حسن اشرف و عافظہ سید حسین اشرف، ایناں را بحفاظت خانقاہ سلطان نظام الدین بر آورد، نزد خانقاہے حضرت محبوب الہی سررے عرب بود او با پسران خود دریں سررے رہائش اختیار کرد، چوں فتنہ فرو شدہ و اعلان معافی عام گشتہ چنان مردمان ہجرت اختیار کردہ بود آہنگ رجوع کردند، آل زمان در خانقاہے فقط سہ نشان بصورت مقابر ماندہ شد،

دو برابر اسے مزار حضرت نظام الدین یک طرف و یک برابر ایشان طرف دیگر بودند، مختصر سیدہ زمانی صاحبہ با پسران خویش در کوئے مسجد محلہ آباد گشت و از خود فرزندان خویش را تعلیم قرآنی و تربیت رومانی دامن گرفت، در آن زمان تعلقات خاندان اشرفیہ منقطع گشتہ بودند، و بریں غدر فرزندان حضرت تید عبدالوہاب، سید احمد اشرف و سید شریف اشرف موقوفہ شدند، و نام و نشان ایشان کسے معلوم نہ شدہ، کہ کجا کشور ہائے جہاں آباد گشتند، سید حسن اشرف چوں جوان شد در محکمہ پیمائش اراضی ملازمت اختیار کرد و عافظہ سید حسین اشرف

بر طریقہ اسلاف بسند درس و تدریس رازنیت داد، و فالص معلی در مدرسہ حسین بخش بخش خوبی انجامید، بعد ازاں ترک اسلاف و اگر ارشد، چنانکہ تعلق و ربط از خاندان اشرفیہ کچھوچھ شریف منقطع شدہ بود، اندیک حالات اسلاف کچھوچھ شریف دہلی نیامدہ بودند، بنابرین حافظ حسین اشرف با سلسلہ نقشبندیہ منسلک شد، حافظ حسین اشرف دلوپس داشت، یکے بنام ایں مشہور زماں گشت حضرت قطب ربانی شاہ سید طاہر اشرف ابجیلانی دلوپسے و چچ سید سلطان اشرف نامے داشت، چوں برسند کچھوچھ مقدسہ اعلیٰ حضرت شاہ محمد علی حسین الاشرفی ابجیلانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ متمکن شدہ، تلاش شاخ خاندان اشرفیہ جانچنیں گشت، اعلیٰ حضرت بہ غرم مصمم کہ ہمت بست و تلاش شاخ گم گشتہ آغاز کرد، آثار کامیابی نمایاں نمود و متعارف از اولاد حضرت سید میرن شاہ گشت، و انیاں را بکسانی زود یافت، اعلیٰ حضرت اشرفی میاں رحمہ اللہ تعالیٰ۔

اولاد حضرت سید محمد اشرف و سید احمد اشرف بسیار تلاش کرد و بفرغوائے جویندہ رایا بندہ، آخرش روزے و فاحشہ شریک بود کہ صلح تلوات قرار کرد، بر اعلیٰ حضرت اشرفی میاں حلتہ خاص گذشت، چوں شخصے آل تلاوت ختم کرد، ازاں را دریافت فرمود "نام استاد شما چیست؟" او گفت نام ایتیق من حافظ حسین اشرف بود، او در جہاں انتقال فرمود بعد از فاحشہ، حضرت اشرفی میاں قاری را فرمود، بیا و بایں ساعت بہ ہمراہی ما بر خانہ فاطمہ سید حسین اشرف مرحوم زود بر سال، اعلیٰ حضرت در خانہ حافظ صاحب قدم سیمت نہاد، والدہ ماجدہ سید حسین اشرف سیدہ زمانی صاحبہ و زوجہ او ہوز زندہ یافت، چوں محترمہ سیدہ زبانی، نام اقدس کچھوچھ شریف شنید یک لمحہ درنگ نہ کرد، بخدمت حضور اشرفی میاں آمد و درون خانہ برد، جملہ سرگزشت بفضیل پیش اعلیٰ حضرت نہاد، اعلیٰ حضرت اشرفی میاں، آل تفضیلات را املاء فرمود، بدین سبب شاخ دہلی، شاخ کچھوچھ مقدسہ را با ہم پیوست، بصورت دیگر سادات اشرفیہ دائمًا منقطع شدہ بودند،

حضرت سید طاہر اشرف کہ پسر اکبر سید حافظ حسین اشرف بود در خدمت مشائخ کبار حاضر شد و بر بنال سلوک دست یافت بعد ازاں بر دست حق پرست سید تسلیم احمد صابری بیعت کرد، و صابری گشت، البتہ گاہے گاہے اعلیٰ حضرت اشرفی میاں آل را پسیدند، در سلسلہ صابریہ چہرہ بیعت اختیار کردہ؟ حضرت سید طاہر اشرف چہاں فرمودند کہ ما را حضرت مخدوم اشرف بہ خدمت حضرت مخدوم صابر رسانیدند،

سید طاہر اشرف رحمہ اللہ تعالیٰ بزرگ عظیم و ولی کامل بودند، بر اصول و قواعد طریقت بہ سختی عمل فرمودند، و بندگان خدا را تا حاجات در سلسلہ صابریہ بیعت نمی فرمودند و ہر سالے عرس مقدس حضرت علاؤ الدین مخدوم صابر کلیر شریف حاضر شدند، البتہ کچھوچھ شریف در حیات دنیا فقط دو بار قدم بچہ فرمود، و بفرمان اعلیٰ حضرت اشرفی میاں، تاج اشرفیہ بر سر خویش نہاد، و در تمام صابری را زب گلو کردن ہمیشگی نمود،

خداے تعالیٰ حضرت سید طاہر اشرف را متعدد فرزند عطا فرموده و چندان اولاد وفات یافتند
لیکن چهار فرزندان حضرت از نعمت اولاد شاد کام گشتند، و نامہائے ایناں علی الترتیب ایں است،
سید محمد دوم اشرف، سید احمد اشرف، سید طیب اشرف و سید محمد مظاہر اشرف، حضرت سید طاہر اشرف
علیہ الرحمۃ در فیاضی و ہمان نوازی بناخت معرفت گشتہ، چون اعلیٰ حضرت اشرفی میاں و حضرت محدث اعظم ہند
در دہلی آمدند، حضرت طاہر اشرف علیہ الرحمۃ ایناں را دعوت کرد و اطہار مسرت و شادمانی فرمود،

حضرت طاہر اشرف بالتحقیق از خاندان اشرفیہ کچھوچھ بود و لیکن آن زمان در تعلقات قربت مربوط
نشده بود، چوں مملکت خدا داد پاکستان در وجود آمد حضرت سید طاہر اشرف از دہلی ہجرت کرد، پاکستان
رسید و در کراچی فردوس کالونی ناظم آباد مقیم شد، و سہ فرزندان خود را بیرون خاندان اشرفیہ عقد بستند،
البتہ پسر اصغر سید محمد مظاہر اشرف آنکہ در علوم جدیدہ و قدیمہ و زبانہائے مختلفہ متعددہ خوب می دانند نیز در
حکمت و طب جدیدہ (میڈیکل) ماہر گشتند و سلوک و معرفت متعلی داشت بنابرین اوصاف جمیلہ و کمالات جلیلہ
و ہر گامی قدر سید طاہر اشرف از نگاہ فرست و کرامت می دانست کہ این پسر از خاندان اشرفیہ منسلک کردم
بدین جہت سلسلہ اشرفیہ رو بہ ترقی نہاد، پس با دختر دختر از خواہر حضرت شاہ سید محمد مختار اشرف سجادہ نشین معروف بہ سرکار
کلاں، نکاح بستند،

حضرت سید طاہر اشرف سہ فرزندان خویش را بر دست خود بیعت فرمود و پسر اصغر سید طاہر اشرفیت، دکترا
سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی الجیلانی دامت برکاتہم بر دست اقدس حضرت سید محی الدین اشرف المعروف اچھے میاں
کچھوچھوی شرف بیعت حاصل فرمود، بعد از وصال آنجناب موصوف طالب سید محمد مختار اشرف الاشرافی الجیلانی
رحمۃ اللہ تعالیٰ شد،

چوں دکترا سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی الجیلانی در سلسلہ اشرفیہ کچھوچھ مقدسہ با عقد خود منسلک شدہ ،
سادات اشرفیہ دہلویہ با سادات اشرفیہ کچھوچھ شریف از سر نو پیوستند، و این ربط و تعلق را از کرامت ہائے
سید طاہر اشرف شمار می کنند، بدین جہت بعد از دو صد سال منقطع سادات اشرفیہ یک جان و یک دل شدند،
حضرت سرکار کلاں سید محمد مختار اشرف الاشرافی الجیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ بعد فرحت و انبساط خلافت و
اجازت خویش را بنام حضرت دکترا سید محمد مظاہر اشرف دام ظلہ رقم کردہ و عطا فرمودہ، نیز ارشاد فرمود کہ در پاکستان
اشاعت سلسلہ اشرفیہ بذمہ شماست، و شما را امیر حلقہ اشرفیہ پاکستان می کنم تا و البتہ گان سلسلہ اشرفیہ جمع و مربوط
توال گردید۔

احمد اللہ علی منہ و کرمہ، حضرت دکترا سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی الجیلانی دامت برکاتہم بہ امثال امر حضرت

ایشان کمر ہمت بستہ و در اشاعت سلسلہ اشرفیہ شب و روز پیہم مصروف می شوند۔

علاوہ ازیں اعراس و ایام بزرگان اشرفیہ در کراچی، لاہور، قصور، پشاور، فیصل آباد، ملتان، حیم یازغال و دیگر شہرہائے پاکستان می کنند، خصوصاً عرس حضرت قدوة الکبریٰ سید اشرف جہانگیر سمنانی، عرس حضرت اشرفی میاں، عرس حضرت محدث اعظم ہند و عرس حضرت سید طاہر اشرف رحمہم اللہ تعالیٰ وظیفہ و معمول کہند، نیز ماہنامہ "آستانہ" اجراء فرمود و اشاعت مجلہ روز بروز قدم بہ ترقی نہاد و کتابہائے گرانمایہ تحریر نمودہ و چاپ کردہ، خصوصاً مطراطالبین فی طریق الحق والدین و آن مشتمل بر مسائل شریعت و منازل طریقت و سلوک، کہ کتب عظیم است،

علاوہ ازیں طالبان پاک مہند، و ممالک خارجیہ، اسلامیہ و مغربیہ مقبولیت خاص داشت، قارئین کرام: بر تصانیف مدح اکابر، حضرت دکتور مظللہ بیک نظر باید دید، یقین دارم کہ بغایت می پسندید، نامہائے تصانیف حضرت موصوف درج ذیل می نویسیم تا چشم خود ملاحظہ می کنید، القصہ، وجود حضرت نعمتہائے خدائے بلند و برتر است کہ دریں زمان کتاب عظیم "لطائف اشرفی" کہ در جہان معرفت مثلث نہ دارد یکے از تصانیف حضرت قدوة الکبریٰ است، از سر نو زندہ خواهد فرمود، ازیں قبل فقط یکبار اعلیٰ حضرت اشرفی میاں در زمان خود چاپ کردہ و بعد از آن تا ایں ساعت بار دیگر بایں طباعت نتوال پوشید، ترجمین در ترجمہ این کتاب بسیار کوشیدند و لیکن کامیابی و کامرانی حاصل نتوال کردہ، البتہ راہی بقاشدند انکول دکتور موصوف غرض مصمم می فرماید "لطائف اشرفی" را بصوت اصل فقط متن فارسی چاپ کنند کہ از مفقود شدن محفوظ شود، البتہ قیمت یاور ی کند بعد ازیں بہ ترجمہ زبان اردو ہم چاپ کنیم، حقیقت این است کہ دریں زمان نوبت بایں بار سید کہ متن نیز مفقود می شود، حضرت دکتور سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی الجیلانی بہ حکمت و دانائی خویش بغایت ثبوت نیا کند، و اشاعت و طباعت این کتاب مستطاب توجہ می فرمود،

قارئین را ایں خبر بہ حقیقت باعث فرحت و انبساط مرتب خواهد شد آن قرآن کریم بہ ترجمہ فارسی کہ حضرت قدوة الکبریٰ بدست خود نوشته بود و ذخیرہ کتب حضرت دکتور صاحب محفوظ است، آنکہ یکے از نوادرات تاریخ است،

باید دانست کہ حضرت دکتور سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی الجیلانی دامت برکاتہم سہ ہزار اکابر آنان کہ از سلسلہ اشرفیہ منسلک، خلافت و اجازت در چارہ سلسلہ یافتہ

ایں سعادت بزور بازو نیست

تانه بخش خداست بخشند

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ -

بدین جهت حضرت بدر اشرفیت، شرف شخصیت ہمہ گیری داشتہ، بخدمت تعالیٰ بوسیله آنجناب باشندگان جہاں در مشرق و مغرب، جنوب و شمال از عظمت و شوکت سلسلہ اشرفیہ آگامی مہل می کنند و مستفیض و مستفیدی گشتند۔

دعا فرمائید کہ حق تعالیٰ بجہ حبیبہ الاعلیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ظل ہمایونی بر سائر بندگان مسلمان جہاں قائم و دائم دارد و غلامان سلسلہ اشرفیہ از فیوضات بدر اشرفیت دائمی یابند و از برکات حضرت سلسلہ اشرفیہ روز افزون مضبوط گردند و آنجناب مثل باران رحمت می بارند۔
(آمین ثم آمین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دامت برکاتہم

معرفی بدر اشرفیت حضرت اکاج فحاح دکتیر پیرید محمد مظاہر اشرف الاشرفی بھیلانی امیر حلقہ اشرفیہ پاکستان

خاندان سادات اشرفیہ کچھوچھو شریف دربر اعظم آسیا، آفتاب طریقت، مہتاب روحانیت است کہ بندگانِ خداے تعالیٰ انوار تجلیات و فیضانِ لعل و جواہراتِ ایشاں از منہ قدیم مستفیض و مستفید می شوند، دریں خاندان عالی مرتبت بختِ شخصیات کاملہ طور می آمدند، کہ از کارہائے نمایاں در آفاق مشہور گشتند، و صیت ایناں در چہار دانگ عالم می رسد، نیز علوم و عرفان ایناں و کمالاتِ صوری و معنوی، اکابر اسلام تسلیم می کردند، سادات اشرفیہ، امین و وارث اسلاف اند و اخلاف را بتحقیق منبع و مرکز عقیدت گشتند، امر و ہم ازین مرکز معرفت بہ طریقہ قدیم قائم است، و زہمیں سلالہ مبارکہ شخصے در عہد ما از کردار جمیل خویش و بہ توجہات ظاہری و باطنی دہائے مردانِ خدا را مصفی و منقی کردند غمِ ہمت بستہ است، کہ حضرت ایشاں در وجاہت روحانی بہ اعتبار علمی قابلِ صداقت و افتخار است، نیز در دولت و ثروت دنیا و دین ہیچ کس را محتاج نیست؛

الحمد للہ کہ مرطالع بیدار گشت و معرفتی ایں ستودہ صفات را حاصل شوم، بایں جہت بکون روحانی بنہایت محسوس می کنم و ایں ممدوح علماء و مشائخ بیک شرافت، امین روحانیت، محافظ طریقت، ناشر لقاوت و آجدار معرفت، بدر اشرفیت حضرت اکاج اکافظ القاری پیر دکتیر پیرید محمد مظاہر اشرف الاشرفی بھیلانی دامت برکاتہم، امیر حلقہ اشرفیہ پاکستان، مدیر اعلیٰ ماہنامہ آستانہ کراچی، چیف ایگزیکٹو نانا کارپوریشن لمیٹڈ کراچی، و بانی اشرفی ٹاؤن شارع رائے ونڈ لاہور و مہتمم خالقہ اشرفیہ سمنانیہ لاہور، و دیگر شعبہ ہائے دینیہ چنان مصروف اند کہ دیریں زمان مثلہ ندارد بنائے بریں از کارہائے نمایاں چیدہ چیدہ دریں سطور می نویسم،

ولادت بہ سعادت | بدر اشرفیت دکتیر پیرید محمد مظاہر اشرف الاشرفی بھیلانی دام ظلہ، در نواز دہم جنوری یک ہزار نو صد سی ہشت میلادی (۱۹ جنوری ۱۹۳۸ء)

دلی متولد شد، شہر دہلی در یک زمان بہ نامہائے متعدد مشہور گشتہ یعنی مدینۃ الاولیاء، مدینۃ العلوم، مدینۃ السلام، ایں شہر از قرن ہاقرن پایہ تخت ہندوستان بودہ آید، دریں شہر بہ کثرت از شخصیات علمی و روحانی متولد گشتند بدین سبب در توارنخ عالم بے پایاں مشہور شد،

شہر دہلی را بہ وجود علماء و مشائخ عظام، مرکز علوم و فنون، عرفان و امتحان عیدم المثال ساختند، و سلاطین دینی و دنیوی در عہد خویش ایں شہرے را بر محل ثریا بلند تر عظمت دادند، و صاحبان روحانیت بہ سبب حضرت خواجہ قطب الدین بختیار کاکی، حضرت خواجہ نظام الدین اولیاء محبوب الہی و حضرت شیخ عبدالحق محدث دہلوی رحمہ اللہ دہلی را شہر خواجگان نام دارند، ہمیں شہر عرفان، دکتر سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی اجمیلانی چشم حیات کشودہ،

بشارت اشرفی

حضرت بدر اشرفیت سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی اجمیلانی دامت برکاتہم در کائنات اقدس حضرت پیر سید طاہر اشرف جیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ چشمش کشودہ، چہا سال قبل از ولادتش با سعادت شبنم غوث اعظم حضرت محبوب ربانی، شیخ المشائخ اعلیٰ حضرت پیر سید ابوالاحمد سید محمد علی حسین اشرفی جیلانی کچھوچھو رحمۃ اللہ تعالیٰ از مژدہ ولادتش نواختہ بنام محمد مظاہر اشرف موصوم کرد، و بہ لقب مظہر اشرفیت ممتاز کردہ اشارہ ہائے چند از جلالت عظمت و کمال رفت ہم دادہ، و نیز گفتہ کہ بعد از سہ چہار شہزادہ نوولو د برائے سلالہ خویش باعث صد فخر و مباہات خواہد شد، و بعد از حصول شردہ پدر ایشان فخر سادات، محسن خاندان اشرفیت، قطب الوقت قطب ربانی حضرت سید محمد مظاہر اشرف جیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ ولادتش را بہ اشتیاق انتظار بسیار کردے، تا آنکہ آنجناب در ۱۹۳۸ء جنوری دیں جہان رنگ و بو برائے افشاندن خوشبو ہائے گوناگون جلوہ افروز شد، حضرت دکتر صاحب مدظلہ بنحیب الطرفین سید ہست، و از اولاد حضرت غوث اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ ہست، کہ اورا از جانب پدر خویش، شرف حسنی شدن و از جانب مادرش حسینی یافتن، بایں جہت دکتر صاحب موصوف سید صحیح النسب ہست،

تعلیم و تربیت و ہجرت

اولاد خاندان اشرفیہ برائے تعلیم ابتدائی، قطع کردن ارض قطعاً محتاج نہ شوند بنا بریں حضرت سید محمد مظاہر اشرف الاشرافی اجمیلانی مدظلہ آغاز علم در خانہ خود از نورانی قاعدہ و دسترنا القرآن کردہ، بعد ازیں در خانقاہ حسین بخش نزد جامع مسجد دہلی از حضرت حافظ بھوے صاحب، قرآن کریم ناظرہ خواندن تمام کردہ، حافظ صاحب مرحوم از ارشد تلامذہ سید حسین اشرف رحمۃ اللہ علیہ است آنکہ جدا مجد حضرت دکتر صاحب مدظلہ ہست، و کتب درس نظامی، از برادر مادرش حضرت علامہ مولانا سید محمد نسیم احمد مرحوم آغاز فرمودہ او در عہد خویش از علماء کبار بر مقام ارفع فائز گشتہ، نیز بہ تدریس و تعلیم در جامع مسجد نہری دہلی فرائض خطابت را می انجامد، بدیں مصروفیت در تحریک پاکستان و دیگر امور در حصول علم تسلسل قائم نتواند نہاد تا آنکہ ہندوستان در دو مملکت تقسیم گشت و مملکت اسلامیہ پاکستان وجود آمد، دریں ہنگامہ قیامت خیز، مثل دیگر مسلمانان، خاندان دکتر صاحب ہم جانہائے گراں بروطن

پاک شمار کردند، چون افراد دیگر از خاندان ایشان، و والد حضرت صاحب قطب ربانی پیر سید محمد طاہر اشرف جیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ سنت ہجرت ادا کردہ در احوال ناگفتہ بہ از دہلی لاہور و رود کرد، و در شاہی محلہ نزد پانی والا تالاب تالاب آب قیام پذیر رفت نمود، دریں حالات، حصول علم را جاری نہادن برلئے دکترا صاحب منظرہ، لاجرم دشوار گزار بود، چنانچہ عمل حصول علم بہ نذر تحریک پاکستان کرد،

بعد ازاں، ہم از لاہور ہجرت فرمودہ کراچی و رود کرد، و سال ہا سال در حالات بسیار صبر آزما و تکلیف دہ، در فوجی ہسپتال مہاجر کیمپ مقیم گشت، آخر قیمت یادوری کرد بہ وسیلہ حضرت علامہ عبدالحامد بدایونی رحمۃ اللہ تعالیٰ در فردوس کالونی قطعہ الارضی قیمتاً حاصل کردہ خانہ خویش تعمیر فرمودہ۔
پدرش لمحات آخر ہمیں جاگذاشت رحمۃ اللہ تعالیٰ

دریں جا صاحب سوانح، دکترا سید محمد مظاہر اشرف اشرفی جیلانی منظرہ دار العلوم جامعہ طاہرہ اشرفیہ قائم کردہ و سلسلہ تعلیم و تعلم باحسن وجوہ جاری گشتہ،

اندریں حالات حضرت دکترا موصوف تعلیم خویش منقطع کردہ شد، چون کراچی متقل مقیم گشتہ، بار دیگر سلسلہ تعلیم دینیہ عربیہ در جامعہ امجدیہ کراچی اجراء فرمود، بہ خدمت تاج العلماء مولانا محمد عمر نعیمی اشرفی رحمۃ اللہ تعالیٰ بر جملہ علوم و فنون اسلامیہ، معقول و منقول، دسترس کامل حاصل کرد، نیز دریں ایام از پدر خویش قطب ربانی حضرت پیر سید محمد طاہر اشرف الجیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ اسرار و رموز سلوک و تصوف آموخت کہ او دریں سلسلہ ثانی نمے داشت، در کشف و کرامات و تصرفات روحانیہ کمال می داشت، علوم و معارف روحانیت جناب دکترا موصوف آں منبع و مخزن یقین کرد و بتوسل ہمیں یقین ہر امرے دشوار را پر واہ نہ کرد، و منازل سلوک و معرفت آسان تر گرد، پدر شاں از طفولیت فعال می کرد و ناز برداری پسر سر خود کرد تا آنکہ بوقت اصرار و نازاضگی او را راضی می کرد و بوقت طعام نزد ہمیش نشاند تا با طعام خورد، در اہل جناب والا شاں مستقبل پسر خویش خوب می دانست باین جہت مزید تابانگی و فیض رسانی ذکر و وظائف او را در اشتغال در مراقبات و کاشفات بہ قلب حضرت راسخ کرد، ہمیں طور حضرت دکترا صاحب دوازده سالہ بودہ کہ براہ واقفیت اسرار و رموز آغاز نمود، و موصوف پابند صوم و صلوٰۃ ہست، در سفر و حضر بیچ نماز و روزہ قضا نہ شدہ کہ ایں عظمت از طفولیت حاصل گشتہ، کاہلی وجود مسعود آن حضرت ہرگز جملہ آور نہ شد، و عزم راسخ چنان معمول گشتہ کہ فَاذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، وظیفہ ساختہ،

تعلیم بدیدہ: مادر حضرت بدر اشرفیت کہ رالبعہ عصر بودہ لگاہ اول پسر خویش را باندا ز عالمی مبلغ

اسلام نظارہ می کرد، برائے داخلہ در مدرسہ انجلیئر یہ اشارہ فرمود، وہ وجہ اشارہ مادر محترمہ روئے بتعلیم جدیدہ نہاد، بہ کرم ایندو تعالیٰ در جماعت بہ شان امتیاز فوقیت حاصل کرد، تا اینکه در ۱۹۵۶ میلادی بہ ارقام اعلیٰ ثانویہ عامہ مکمل کرد، پس در کلیتہ جناح و کلیتہ سائنس۔ دی۔ جے وپری میڈیکل کالج و دو میڈیکل کالج بہ ترتیب ترقی در علم می فرمود، و آنجا عمل تبلیغ ہرگز فراموش نہ کرد، باوجودیکہ در دیار مغرب (برطانیہ) تعلیم طلباء و طالبات مخلوط است، استقامت را ترک نہ کرد و شعار اسلام را با حسن وجہ سرانجام می داد، دروئے خویش را بہ سنت رسول کریم علیہ التحیۃ و التسلیم مزین فرمودہ، ہم مکتب و ہم کلیتہ طلباء و طالبات و اساتذہ چوں انہماک و محبت دین را دیدند بغایت متاثر شدند، و از پابندی اصول و قواعد رعایت می کردند، و بحیثیت انسان مقدس تسلیم کردند، بایں جہت کہ موصوف از اولاد رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم است، و برائے اہل بیت رسول صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم در قرآن مجید، آمدہ است " اِنَّمَا يُؤَيِّدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا "

دریں حالات و ماحول، موصوف را بہ کرم خداوندی از ہمہ الالش دنیوی محفوظ شدہ، کہ اخلاص و اخلاق ممدوح اینان را اگر ویدہ خود کرد و دریں اوقات اوراد و وظائف را ترک نہ نمود، بہ استقامت داشت، و در وقت ابتلاء و آزماتش پدر حضرت بلا توقف رہنمائی و دستگیری فرمود بہ وجودیکہ از رنگاں بود، چنان معلوم شد کہ شعر اقبال در حق شان است : ہ

خیرہ نہ کر سکا مجھے بلوہ دانش فرنگ
سرمہ ہے میری آنکھ کا خاک مدینہ و نجف
یعنی جلوہ ہائے حسن و دانش افرنجی دامن نتوال اثر کر دند کہ سرمہ چشم من خاک مدینہ و نجف است "

بیعت خلافت | پروفیسر دکتربشیر احمد صدیقی سابق صد شعبہ علوم اسلامیہ جامعہ پنجاب لاہور (پنجاب یونیورسٹی) در تقدیم لطائف اشرف " نوشتہ بود " از فیضان صحبت و برکت پدرش در طفولیت بر طبعش زہد و تصوف غالب بود، لیکن آن تصوف نبود کہ بحقیقت سکر انسان را بہ خود و بے خبر کرد، و تصوف او مبنی بر صحو بود کہ در سفر و حضر بر پابندی شریعت مقیم ماندہ و احکام شرعیہ ہرگز ترک نہ کند،

بہ ا مثال امر پدر خویش موصوف کچھ چہ شریف رفتہ و از سعادت بیعت بدست حضرت شاہ محی الدین اشرف اشرفی جیلانی معروف بہ اچھے میاں، مشرف گشت، چوں مرشد ارشد بیعت فرمود، دیدہ کہ جوہر قابل است، دریں ساعت بہ خلافت سرفراز کرد، نیز موصوف تربیت یافتہ نگاہ کرم مخدوم سلطان سید اشرف جہاںگیر ہمنانی

باشد که در مراقبه به زیارتش مشرف کرده دعائے سیفی را تلقین فرمود، که این دعا در معمولات زلیست شامل کرد، و دوازده سال برائے پیکشتی دعائے سیفی حرف فرمود، و برکات بیجا حاصل شدند که اظهار آنها در الفاظ ممکن نیست

از دوجی زندگی | بد اشرفیت دکتر موصوف دلم ظله در عهد قیام "لندن" برائے تعلیم، اطلاع یافت که انتظام نکاح شما مکمل شده چوں عمرش بخت و دو سال بود و سال ۱۹۶۰ء میلادی بوده، در اطلاع نامہ باین طور فرستاده، که سید مختار اشرف سجادہ نشین خالقہ محلّی اشرفیہ کچھوچھہ شریف، و سید طاہر اشرف باہم فیصلہ متفقہ کردند کہ نکاح شما بہ دختر خوبہ سید مختار اشرف خواهند کرد،

در آیام ہمیں اسبوع پدرش مرض مرگ شدید حملہ کر دے کہ آنجناب بہ عجلت از لندن کراچی رسید، و در خدمت سید محمد طاہر اشرف رحمہ اللہ تعالیٰ حاضر شد، دیں آیام خدمت، شبہ در آخر شب نزد پدر خویش بودہ کہ از باین خود، ہمیانی دولت برآمد کہ وہ پیش پشیر خویش کر دے، پسر ہمیانی را بوسہ داد و در خدمت آنجناب باز کردہ و گفتہ کہ ایں دولت آخرش ختم خواہد شد، مرا بہ دعائے خاص نوازد، یقین دارم کہ ایں دولت روحانیت زہار ختم نخواہد شد، چوں ایں کلمات بشنید، سید محمد طاہر اشرف جیلانی بہ توجہ خاص جانب دکتر محمد مظاہر اشرف دید و بہ اشارہ پنج کتب عملیات و وظائف عطا فرمود، و بر سینہ بے کینہ او دست اقدس نہادہ، و وظیفہ خاص خواندہ دم کر دے و دتہائے خویش برگردن او جمائل کرد، زاری فرمود، ایں روز پنج شنبہ بود، پس دیں شب ہفتہ جمادی الاولی شمس طریقت غروب شد،

در حقیقت ہمہ دولت روحانی و جسمانی، صوری و معنوی، کہ در ملکیت دکتر محمد مظاہر اشرف است، جملہ ثمر ادعیہ مستجابہ سید محمد طاہر اشرف جیلانی ہست، کہ او در طریقت و معرفت حظ وافر داشت بلکہ در ملک روحانیت در بیکتابا شنید، نیز بہ سرمایہ داری علوم و فنون دین و دنیا، مال و متاع در فقر بسیار غیور واقع شدہ بود نیز با وجودیکہ زندگانی بہ طریقہ شاہانہ میگزاردند در زہد و تقوی سیر موکو تا ہی روانی دارند کہ اتق او پرہیز گاری بہ آل نازاں ہست،

الغرض بعد از وصال پدر خویش، بہ رشتہ زوجیت منسلک شد بجدہ تعالیٰ دکتر صاحب موصوف را دو پسر و سہ دختر ہستند کہ ہمہ بر امور شریعت دستگاہ دارند نام پسران دکتر صاحب ایں است،

۱- صاحبزادہ محمد امد الدین سید اشرف اشرفی جیلانی زید عمرہ علم و مجدہ

۲- صاحبزادہ سید محی الدین محمد اشرف اشرفی جیلانی زید عمرہ علم و مجدہ

زیارت عربین شریفین

بخت جمایوں و ستارۂ بلندی دکتر صاحب دامت برکاتہم دیدنی
است کہ بستی بار حج کعبہ و پنجاہ و ہشت بار سعادت عمرہ یافتہ بدیں
جہت ہفتاد و ہشت بار، در بار گاہ عرش پناہ یکین گنبد خضر، رحمتہ للعالمین، پیدا الانبیاء و المرسلین، محبوب رب
العالمین حاضر شدن دولت لازوال نصیب یافتہ شد، و ہنوز سیر نہ شد و ہمیں سبب می گویند

خدا یا ایس کرم بار دیگر کن !

تبلیغی سیاحت

دکتر تید محمد مظاہر اشرف دامت برکاتہم در آل خاندان متولد شدہ کہ مقصد مجید
اینال تبلیغ و اشاعت اسلام و سنت و حب خیر الانام علیہ الصلوٰۃ والسلام در قلوب
امت محمدیہ را سخ کردن است، برائے ایں مقصد در ممالک اسلامیہ و غیر اسلامیہ سفر ہائی فرمودند، و دہر جا
بہ عمل و کردار و اقوال، افعال خویش مردمان را برائے مسلک حق اہل سنت و جماعت و بر ترویج و ترقی او آمادہ
می کند، بہ تعداد کثیر غیر مسلم بہ طریق حکیمانہ حضرت متاثر شدند و حلقہ بہ گوش اسلام شدند، نامہائے آل ممالک کہ در
آں جانب سفر کردہ رفت و تبلیغ اسلام فرمودہ شد، در اہنامہ آستانہ کراچی از سال ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ء تواند دید کہ
بخوان "کراچی تالڈن و لڈن تادوم" مذکورہ بود ہمہ اسفار را بغایت دلآویز و سیداد بتدریج شائع می باشد

نامہائے ممالک و شہر ہائے معروفہ

حجاز مقدس، مکہ معظمہ، مدینہ طیبہ، عراق، بغداد شریف، کربلا
نجف اشرف، بصرہ، ترکی، استنبول، ایران، شارجہ، دوحہ،

متحدہ عرب امارات، برطانیہ، فرانس، امریکہ، کینیڈا، جرمنی، آسٹریلیا، ملائیشیا، اندونزی و غیرہ،

حضرت موصوف می فرمایند مرا سکو نے کہ در مدینہ طیبہ و متحدہ مکہ متہ میسر شد، لذت بر روی زمین از
پس جانتواں یافتہم، طاقت ثنائی روحانی مسلمہ بہت، بہ ہمیں طور در پاک و ہند و علاوہ ازیں بسیار مریدین،
معتقدین، متوسلین، موجود اند، بوقت کہ حالات دیگر گون شدند در مراقبہ مستغرق گشتہ از پدر خود انہائی
یافت و ہدایات ثنائی عمل فرمود، چنان ہر مشکل آسان گشتہ شد و در بعض اوقات پدر ثنائی بہ تصرف روحانی
مشکلات را آسان ترمی کند و دکتر صاحب موصوف بطور تحدیث لغمت گفت : ہ

جہاں کہیں میسے قدموں میں لغزشیں آئیں

تیرے نشانہ، وہیں آسرا دیا تو نے مجھے

یعنی ہر جا کہ قدم من لغزید تو ناصر من شدی تا من از دل و جان نشانہ تو شدم،

شعر گوئی

کیفیات قلبی را به صورت نظم موزون کردن، کلام که در نشر ممکن نہ بود بہ الفاظ صدا ہا نواذ دو مصرع بہ طریق موثر بیان نمودن، شکل پر اگندہ حروف و کلمات را حسن و جمال عطا کُن شعر گویند، و گفتن شعر ہر کس را مجالے نیست، گرچہ در علوم و فنون بجز بلے کنار باشد، این عطائے ربانی ہست، ممدوح من محترم المقام حضرت پیر سید محمد مظاہر اشرف الاشرفی الجیلانی مدظلہ خوگر شاعری مقدس است در حمد و لغت، قصائد و مناقب، غزلیات و غیرہا، اصناف سخن طبع آزمائی می فرمودند، ازال و قتیکہ تا بہ اختیار ثانویہ عامہ نہ رسید یعنی از آغاز تعلیم طبعش جانب شعر گفتن مائل بودہ شد، در انگلستان جانب غزلیات اصلاحی توجہ کرد، در عربی، فارسی، اردو، ہندی و انگلش اشعاری سرود، ہنوز فقط لغت سید السادات مفخر موجودات، رحمۃ اللعالمین جناب رسالت مآب صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم سرودن و طیفہ خویش فرمودہ، البتہ گلے گلے در شان اولیاء مناقب می سراید و کلام حضرت "در مجلہ آستانہ" کہ اپچی اشاعت می پذیرد، نیز در صراط الطالبین فی طریق الحق والدین، کہ کتبے در تصوف و معرفت عظیم است سہ لغت حبیب کریم علیہ التحیتہ والتسلیم ج نہد

تصانیف

حضرت دکتر صاحب موصوکتا بہاتے بسیار تصنیف فرمودہ و ازیں ہا ● لطائف اشرف وغوث العالم، کہ مشتمل بر حیات مقدسہ حضرت مخدوم سلطان سید اشرف جہانگیر سمنانی قدس سرہ الغرینہ، ● "محبوب ربانی" بر سوانح مقدسہ حضرت شیخ المشائخ حضرت شاہ ابوالاحمد علی حسین اشرفی میاں علیہ الرحمۃ والافضول ● "حیات محدث اعظم ہند علیہ الرحمۃ" ● "قطب ربانی" مشتمل بر کار ہائے علیدہ و حیات جمیلہ حضرت شاہ طاہر اشرف جیلانی رحمۃ اللہ تعالیٰ،

● مسائل رمضان المبارک و عید الفطر،
● "صراط الطالبین فی طریق الحق والدین" کتابے عظیم کہ در عہد حاضر مثلے ندارد، مشتمل بر مسائل شرعی و طریقت و جامع در تصوف است،

● حجتہ الذاکرین (فارسی) تصنیف حضرت مخدوم سلطان سید محمد اشرف جہانگیر سمنانی علیہ الرحمۃ است

○ (ترجمہ اردو) حضرت دکتر صاحب موصوف دامت برکاتہم،

● "بلیک اسٹڈیز آف اسلام" (انگلش) مشتمل بر عقائد و مسائل دین اسلام بہ طریقہ سہل و عدیدہ

کہ مسلم و غیر مسلم یکساں استفید توائل می شوند،

خوش آں عملے کہ منظر او صاف و مصطفائی باشد و محبوب خدا صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم بالتحقق طیب روحانی و جسمانی اند، بایں جہت ممدوح ما

معارج روحانی و جسمانی

لاریب منظر مصطفائی هست، دکتر صاحب موصوف نیز عالم کتاب و طبیب حاذق است که مع علوم و فنون قرچه در طب روحانی، طب نبوی، طب یونانی و بر طب جدید (میڈیکل) چنان کمال یافت که معالج روحانی و جسمانی، مشهور گشت، چنانکه در طب یونانی طبیب حاذق معروف شد همیں طور در طریقہ جدیدہ (میڈیکل) بسیار امراض را ماهر کامل (اسپیشلسٹ) هست،

این سعادت بزور بازو نیست — تانہ بخشد خدائے بخشنده
عجب این است که در وضع و لباس، خصائل و شمائل صوفی هستند، در امور تجارت با وجود یک خیال مصروف هستند بر اوراد و وظائف و بر ہمہ معمولات روحانی بہ استقامت پابندی نمودند، این ہمہ فیضان حضرت مخدوم سلطان اشرف جہانگیر کمنانی رضی اللہ عنہ هست، کہ قوت روحانیت او در ہمہ احوال و اوقات ممد و معاون موصوف هست،

معاونت مدارس اسلامیہ | محترم دکتر صاحب موصوف کریم ابن کریم ابن کریم معروف است کہ بسیار مدارس اسلامیہ در پاک و ہند را بہ مال و دولت خویش معاونت فرمودن مرغوب تر، دارند، و اشاعت و ترویج مسلک حق اہلسنت و جماعت ناقابل فراموش خدمات انجام میدند کہ و بریں خدمات صلہ و ستائش خویش روانہ دارند و نیز آیام اکابر و اسلاف کرام را انعقاد کردن باعث فخر شمارد،

خصوصاً اعراض سادات اشرفیہ را انعقاد کار شال اہمیت تاریخی اختیار می کرد، و تشریف آوری اکابر اسلام در پاکستان، محافل استقبالیہ در فنادیق کبیرہ منعقد می کند و از میزبانی نصیب طالبان بہ انداز شاہانہ دل و جان را تسکین می بخشد،

القصہ: بہ اعتبار ہمہ در خدمت اسلام پیہم مصروف هست، و بسیار مساجد و مدارس از جیب خاص تعمیر فرمودہ، نیز در اشرفی ٹاؤن رائے ونڈ روڈ لاہور عظیم الشان دینی مدرسہ وسیع و کشادہ جامع مسجد را بہ کردار و پیہ صرف فرمودہ و خانقاہ اشرفیہ ہم عمارت مکمل کرد،

غزبانہ پروری | از ہمہ نازک تر مرحلہ مسئلہ امور خادمین و غزبانہ است، فرائض خانگی بطریق احسن انجامیدن بہ اہل خانہ و اطفال بہ شفقت و محبت قلبی رواداشتن، و قلوب خدام را خوش کردن و از بے توجہی ایشان از کار در گزر کردن، این امور کہ بریناں سوائے صبر و استقامت مجاہدیت و چوں ما جہتس کینم ازین امور دکتر صاحب موصوف از امرائے دیگر منفرد و ممتاز می یابیم و از عمل در گزر کردن ہمہ افراد خانہ و خدام و ملازمین و دیگر معتقدین و مریدین و توسلین گرویدہ شال باشند کہ چوں برائے تبلیغ

بیرون ملک می روند حالت خدام و دیحیاں قابل دیدن باشد، کہ ایں قدر اندک جدائی برداشت کردن خیلے شکل محسوس کنند، ولوقت باز آمدن عید اینان باشد معلوم شد کہ ہمہ وقت ارشاد سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم ”مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرًا وَلَمْ يُؤَقِّرْ كَبِيرًا فَلَيْسَ مِنَّا“ پیش نظر دارند نیز علماء و مشائخ و طلبائے دین متین را بسیار قدر دان باشند، و از اعزاز و تحکیم ایشاں چندیس عار محسوس نہ کنند، مزید احوال و آثار و داستان حیات حضرت پیر سید اکامج اکحافظ دکن محمد مظاہر اشرف الاشرف فی الجیلانی وہم امور و اعمال سلسلہ عالیہ اشرفیہ در کتاب لطائف اشرفیہ و ”صراط الطالبین فی طریق الحق والدین“ مطالعہ تو ال باید کنید، دعا کنیم کہ سایہ عاطفت و رافت حضرت موصوف و ممد و روح بر سائر بندگان قائم و دائم شود،

عز: ایں دعا از من و جملہ جہاں امین باد !

امین ثم آمین بجاہ طہ و نسی صلی اللہ تعالیٰ علیہ و علی آلہ و صحبہ و بارک و سلم،

طالب دعا :

محمد منشا تاش شہر فی فتویٰ

مدرس جامعہ نظامیہ رضویہ لاہور :

خطیب جامع مسجد ظفریہ مرکیہ : پاکستان

۱۸ رجب المرجب ۱۴۱۹ھ ۸ نومبر ۱۹۹۸ء بروز اتوار

فہرست مضامین لطائف شہرفی

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۱۲۳	لطیفہ پنجم در بیان تعریف معجزات و کرامات و استدراج و دلائل اثبات کرامت	۸۲	لطیفہ چہارم در بیان معرفت صوفی	۱	بسم اللہ الرحمن الرحیم
"	"	۸۳	ذکر فرقہ منصویہ و ملا متیہ	۹ تا ۱۰	دیباچہ
۱۲۷	ذکر ظهور کرامت از جرح قوم بنی اسرائیل	۸۴	ذکر دیدن جوانے خوشتر و وزنے صاحب جمال بصوت بند در پردہ شریعت	۶	مقدمہ در بیان فائدہ علم و اجتماع کلمات
۱۳۴	لطیفہ ششم در بیان اہلیت شیخی	"	"	"	مشائخ و شمر الط آداب و اطلاع آل
"	و شمر الط اقدار و آداب مرشد و مہرشد	۸۷	ذکر سبب توبہ حضرت علا الدین بنانی	۱۵	ذکر بشارت تجان اولیاء
۱۳۸	ذکر پیدائش جنجیر خان ہلاکو خان	۸۸	ذکر حصول شرف ولایت شیخ ابوالفتح	۱۸	ذکر بحث و تقریر از علماء محمد آباد کہنہ و انظار کرامت
"	از بدو عالم شیخ نجم الدین کبرقچک	"	کا درونی رحمۃ اللہ علیہ	"	"
۱۳۹	ذکر مردود شدن پیر علی، و محمود ماندن ابوالہادی از حق قدرۃ الکبار	۹۵	ذکر اصناف اولیائے کرام رحمۃ اللہ علیہم	۲۲	ذکر مباحثہ در مسجد موضع سچوئی از ملا و انظار کرامت
"	"	۹۷	ذکر صدر کرامات از حضرت قدرۃ الکبار	"	"
۱۴۵	ذکر شمر الط و آداب بہ نسبت شیخ و مرید	"	بر پر تو حضرت عیسیٰ علیہ السلام مثل مردہ	۲۳	لطیفہ اول در بیان توحید ارباب مراتب او.....
۱۴۸	شرط اول بر بندار شاہ شیخوخت	"	نا زندہ کردن وغیرہ	"	"
"	نہ نشیند ادام کہ شیخ اورادیں	۹۸	ذکر اندفاع عارضہ مرض جوہر نام	۳۱	ذکر معرفت گربہ کمال جوگی
"	مقام نہ نشاند	"	خراسانی از کرامت حضرت قدرۃ الکبار	۳۶	لطیفہ دوم در بیان معرفت ولایت ولی و اقسام او
۱۴۹	شرط دوم آنکہ نسبت حضور او گاہی مع الحق بجانہ در دل فرود آمدہ باشد	۱۰۳	ذکر شرف شدن حضرت قدرۃ الکبار	"	"
"	"	"	بمدارج غوثیہ	۵۴	ذکر امام ہندی آخر الزمان علیہ السلام
"	"	۱۰۶	ذکر خوارق و طوارق غوثیہ	۷۰	لطیفہ سوم در بیان معرفت عرف و متعرف و جاہل
۱۵۱	شرط سوم آنکہ مرید را بہر ہفت مواخذہ کند	۱۰۹	ذکر مردان ابدال و اقامہ و لقباء وغیرہ	"	"
"	"	۱۱۷	ذکر گوش رجال الغیب	۷۸	ذکر مردمان مردم آبی از حضرت قدرۃ الکبار

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۱۹۴	آداب پنجم از مرید توقع تعظیم نکند	۱۴۰	شرط ششم: خلاف اشیرخ کار نکند	۱۵۲	شرط چهارم آنکه بانفاس حرکات
۱۹۸	آداب دهم مرید را نه در قربت	۱۴۲	شرط هفتم: آنکه خود را از همه کمتر بیند	"	مرید محاسبه لازم دارد
"	دارد و نه بسیار از کثرت شایسته	۱۴۳	شرط هشتم: آنست که در هیچ امری	۱۵۳	شرط پنجم آنکه شیخ میباید که بر مرید
۲۰۰	آداب اول، مرید را باید که صحبت	"	از امور شیخ خیانت نکند	"	بیا اکل صوت از تنزیه و تقدیس
"	شیخ را فتح الباب خود داند	۱۴۴	شرط نهم: آنست که مرید را دو جهان	"	نظاره هر شود
۲۰۱	آداب دوم در تسلیم و رضا باشد	"	هیچ خواسته و بالیسته نباشد	۱۵۴	شرط ششم آنکه مریدان خود نمک زارد
۲۰۲	آداب سوم امری از امور دنیا و	۱۴۵	شرط دهم آنست اگر شیخ پیروی که	"	که با شیخ دیگر نه نشیند
"	آخست بے ازنی شیخ شروع کند	"	را گمارد اطاعتش اگر چه	۱۵۶	شرط هفتم آنکه در اول تربیت
۲۰۳	آداب چهارم مقام شیخ هرگز نشیند	۱۴۶	ذکر الهام غلبی نسبت تصرف قوی الکبر	"	یقین مرید نکند
۲۰۴	آداب پنجم در اوقات خواب بیداری	۱۸۱	آداب اول شیخ را باید که نظر بر استعداد	۱۵۷	شرط هشتم آنکه شیخ را از خود زیاد بیند
"	بعلم شیخ رجوع کند	"	مرید کند	"	ملازمت او اختیار کند
۲۰۵	آداب ششم آنست که در صحبت شیخ	۱۸۵	آداب دوم آنست که شیخ منزه باشد	۱۶۱	شرط نهم آنکه شیخ عالم باشد
"	آواز بلند نکند	"	از طمع اموال مرید	۱۶۲	شرط دهم آنکه شیخ در شبانه روز
۲۰۶	آداب هفتم خلاف موقع وقت دیر	۱۸۶	آداب سوم آنست که صاحب اختیار باشد	"	عجز بیکار مرید اختلاط نکند
"	هیچ تحوید و پرسید	۱۸۸	آداب چهارم موافقت فعل با قول کند	۱۶۳	شرط اول: مرید هیچ چیز از شیخ
۲۰۶	آداب هشتم خبریکه شیخ از اسرار مخفی	۱۸۹	آداب پنجم آنست که شیخ را رفیق با	"	پوشیده و ندارد
"	دارد ؟	"	صغفا میباید	۱۶۴	شرط دوم: آنکه هر چه از پیر خود بیند
۲۰۹	آداب نهم اظهار اسرار خود پیش	۱۹۰	آداب ششم آنست شیخ را باید که کلام	"	اعراض نکند
"	شیخ باید کرد	"	خود را از شوایب هوا پاک سازد	۱۶۶	شرط سوم: آنکه در طلب شیخ صادق باشد
۱۱۰	آداب دهم هر چه از شیخ نقل کند	۱۹۱	آداب هفتم آنست که سخن بکجایه	۱۶۹	شرط چهارم: آنکه هر چه از شیخ بیند
"	بر قدر فهم مستمع نقل کرد	"	گوید و از تصریح اجتناب نماید	"	بلا اذن شیخ اقتدار نکند
۲۱۳	لطیفه هفتم: در بیان اصطلاحات	۱۹۲	آداب هشتم: غلبه حال مانع	۱۷۰	شرط پنجم: آنست که لفظا هر کلام شیخ
"	تصوف	"	اعمال صالحه نمک زرد	"	و امری متوقف باشد

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۲۹۸	طریق ذکر مشرب شطاریه	۲۵۲	لطیفه ششم در بیان معرفت راه سلوک	۲۱۳	شرف الالف
۲۹۹	مثال ذکر لا اله الا الله واسم ذات	"	سلسله تربیت وجه خاص و مجب	۲۱۸	شرف الباء
"	بصورت قلب	"	ظلماتی و نورانی و انواع تجلیات و	۲۱۹	شرف التاء
۳۰۰	تذکره معمول علقه ذکر جهر فاندان چشتیه	"	تلبیس ابلیس	۲۲۱	شرف الثاء
۳۰۵	طریق توحب مراقبه	۲۵۸	ذکر شیخ ابراهیم مجذوب	۲۲۱	شرف الجیم
۳۰۷	ذکر طریقه فاندان نقشبندیه	۲۶۰	حکایت بروایت جعفر جلدی	۲۲۳	شرف الحاء
۳۰۹	لطیفه دهم در بیان تفکر و مراقبه	۲۶۲	ذکر انوار مختلف الوالی	۲۲۴	حقیقت الحقائق
"	جمع و تفرقه قال الاشرف	۲۶۵	ذکر انوار جلالی	۲۲۷	شرف الدال و الذال و الراء
۳۱۵	لطیفه یازدهم در میان مشاهده	۲۶۸	ذکر جنگ که در میان بازنجیان و	۲۲۹	شرف الزاء
"	وصول و ردتیه صوفیه و یقین و	"	ادراک فرمودن حضرت قدوة الکبر	۲۳۰	شرف السین
"	رویت سائر مومنان	"	بمقام جامع بلخ	۲۳۱	شرف اشین
۳۱۹	ذکر در رویت مومنان	۲۶۸	ذکر جنگ صاحبقران در هندو	۲۳۲	شرف الصاد
۳۲۲	لطیفه دوازدهم در میان ارادت	"	ظفر یافتن	۲۳۳	شرف الطاء و الظاء
"	و شرائط آن و بیان مرید و مراد	۲۷۰	ذکر آنجه برائے مفاد خلق الله کسب	۲۳۴	شرف الیمین
"	و ذکر مقراض و طاقیه و انواع	"	مباح است	۲۳۶	شرف الغین
۳۲۴	ذکر در بیان شرائط بیعت	۲۷۱	لطیفه نهم در بیان شرائط یقین او	۲۳۷	شرف الفاء
۳۲۹	ذکر شرف بیعت از حضرت قدوة الکبر	"	کار مختلفه موضوعه شایخ و فضل	۲۳۸	شرف القاف
۳۳۳	ذکر خرقه آوردن جبرائیل علیه السلام	"	ذکر خفی و علی	۲۳۹	شرف الکاف
"	بحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم	۲۷۴	طریق تعلیم طالب صادق مبتدی	۲۴۰	شرف اللام
۳۳۶	ذکر اقسام خرقه معنوی او	۲۷۶	ذکر اقسام اذکار مختلفه	۲۴۱	شرف المیم
۳۳۸	ذکر اقسام خرقه که شیوخ مریدان می پند	۲۸۹	فضیلت ذکر جهر	۲۴۷	شرف النون
۳۳۹	لطیفه سیزدهم در میان خلق و فقره	۲۹۵	ذکر حضور دل در حالت ذکر	۲۴۹	شرف الواو
۳۴۰	لطیفه چهارم در میان مبداء خانواده	۲۹۷	تذکره تاثیر ذکر بر فساق و فجار	۲۵۱	شرف الهاء، شرف الیاء

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۳۶۴	ذکر مولانا نظام الملہ والدین	۳۵۷	ذکر مولانا علاء الملہ والدین زنبلی	۳۴۰	مشائخ کہ در اصل چہارہ بودہ اند
۳۶۴	ذکر خواجہ سالار و ذکر فخر الملہ و	۳۵۸	ذکر مولانا وجیہ الدین یوسف کلاکھری	۳۴۱	ذکر چہارہ خانوادہ مشہورہ
	الدین جیری	"	ذکر حضرت خواجہ ابوبکر مشہورہ	۴۲	رویت فضیلت حضرت خواجہ حسن بصری
۳۶۵	ذکر شہاب الدین کنٹوری	"	ذکر حضرت قاضی محی الدین کاشانی	۳۴۳	تذکرہ خانوادہ زیدیان
۳۶۵	ذکر سید محمد و ذکر حبشہ و قلندر	۳۵۹	ذکر حضرت مولانا وجیہ الدین پالمی	۳۴۴	تذکرہ خانوادہ عیاضیان
۳۶۵	ذکر شیخ حیدر و ذکر بابا اقبال	"	ذکر فخر الملہ والدین	۳۴۶	تذکرہ خانوادہ ہیریایں و خانوادہ
۳۶۶	ذکر شیخ لطیف الدین و شیخ	"	ذکر مولانا فیض الدین	"	چشتیان
"	برہان الدین دولت آبادی	۳۶۰	ذکر حضرت امیر خسرو دہلوی	۳۴۷	تذکرہ خانوادہ جیدیایں
۳۶۶	ذکر ملک زادہ مسعود و ملک	۳۶۰	ذکر حضرت امیر حسن مولانا بہا الملہ	۳۴۸	تذکرہ خانوادہ طیفوریایں
"	بہا الدین	"	والدین	۳۴۹	تذکرہ خانوادہ کرخیان و خانوادہ
۳۶۷	ذکر شیخ جمال الدین ہانسوی	"	ذکر حضرت شیخ مبارک گوباپوتی		سقطیایں
۳۶۷	ذکر حضرت علاء الدین علی احمد صابر	"	ذکر خواجہ مؤید الدین	۳۵۰	تذکرہ خانوادہ جنیدیایں
۳۶۷	ذکر مولانا تقی الدین	۳۶۱	ذکر شیخ قطب الملہ والدین	۳۵۱	تذکرہ خانوادہ گادرونیان و
۳۶۸	ذکر قاضی حمید الدین ناگوری	"	ذکر حضرت شیخ قطب الدین منور		خانوادہ فردوسیایں
۳۶۸	ذکر مولانا فخر الملہ والدین طوائی	۳۶۱	ذکر حضرت شیخ نصیر الدین محمود	۳۵۲	تذکرہ خانوادہ طوسیایں و خانوادہ
۳۶۹	ذکر خواجہ قطب الدین مودود چشتی	"	چراغ دہلوی		سہروردیایں
۳۷۰	شجرہ دوم سلسلہ قادریہ غوثیہ	۳۶۲	ذکر شیخ الاسلام مولانا فخر الدین	۳۵۳	لطیفہ پانزدہم در میان سلسلہ
۳۷۱	نسب نامہ حضرت غوث الثقلین	"	زرادی	"	حضرت قدوۃ الکبر
۳۷۲	ذکر شیخ صدر الدین محمد بن اسحاق القونوی	۳۶۲	ذکر شیخ تاج الملہ والدین	۳۵۴	شجرہ اول در بیان سلسلہ مشائخ
۳۷۳	ذکر شیخ سعید الدین فرغانی و شیخ	۳۶۳	ذکر مولانا ضیاء الدین	"	چشت
"	عمر و حریفی	۳۶۳	ذکر خواجہ مؤید الدین الفزاری	۳۵۴	ذکر حضرت انخی سراج اودھی
۳۷۴	ذکر شیخ بقا بن بطور و محمد الادانی	۳۶۴	ذکر خواجہ تمس الدین خواہر زادہ	۳۵۵	ذکر مولانا شہاب الدین امام
	والویدین	"	امیر حسن شاعر	۳۵۶	ذکر مولانا برہان الدین غریب

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۲۰۲	ذکر شیخ معروف الہدی موی	۳۸۴	شجرہ پنجم در بیان سلسلہ نقشبندیہ	۳۷۴	ذکر قصبہ البان موصی و ابو السعد
۲۰۳	ذکر شیخ رکن الدین و شیخ قیام الدین	۳۸۵	شجرہ ششم در بیان سلسلہ سیویہ	"	بن عیش
۲۰۳	ذکر حضرت شیخ عارف مٹھی محبت	۳۸۶	شجرہ ہفتم در بیان سلسلہ لوریہ	۳۷۴	ذکر ابو الریح الکفیف الماتقی
۲۰۳	ذکر شیخ جمیل الدین سپید باز	۳۸۸	شجرہ ہشتم در بیان سلسلہ خضریہ	۳۷۵	ذکر شیخ حماد و باس
۲۰۳	ذکر شیخ میل الدین جرہ باز	۳۸۹	شجرہ نهم در بیان سلسلہ شطاریہ	۳۷۵	شجرہ سوم در بیان سلسلہ کبرویہ
۲۰۴	ذکر حضرت شیخ ابو المکارم قدس سرہ	۳۸۹	شجرہ دہم در بیان سلسلہ حنیفیہ	۳۷۶	ذکر شیخ سعد الدین حموی و مجاہد الدین
۲۰۴	ذکر حضرت شیخ صفی الدین صفی رودی	۳۹۲	ذکر خلفا حضرت مخدوم جانیال جہانگشت	"	لخادری
۲۰۵	ذکر حضرت شیخ سہار الدین رودی	۳۹۲	و بتحدید چار مرتبہ خصوصیت بحضرت	۳۷۷	ذکر شیخ شرف الدین میری و جمال
۲۰۶	ذکر حضرت شیخ خیر الدین سدھوری	"	قدوۃ الکبریٰ	"	الدین کیلی و ذکر بابا کمال خجندی
۲۰۷	ذکر حضرت شیخ قاضی محمد سدھوری	۳۹۳	شجرہ یازدہم در بیان سلسلہ زایدیہ	۳۷۸	ذکر شیخ نجم الدین رازی، ذکر شیخ
۲۰۷	ذکر ملا غلام الدین و مولانا ابو الفخر	۳۹۳	شجرہ دوازدهم در بیان سلسلہ احمدیہ	"	ابو الرضا
"	لکھنوی قاضی ابو محمد عرف معین	۳۹۴	ذکر اہمیت عجیبہ حضرت قدوۃ الکبر	۳۷۹	ذکر ابو البرکات شیخ نفی الدین
"	مہین سدھوری	"	بلاد دکن	۳۷۹	شجرہ چہارم در بیان سلسلہ سہروردیہ
۲۰۸	ذکر شیخ کمال بالائی	۳۹۵	شجرہ پندرہم در بیان سلسلہ انصاریہ	۳۷۹	ذکر عین القضاۃ سہروردی
۲۰۸	ذکر حضرت تہجد عبد الوہاب	۳۹۶	شجرہ چہارم در بیان سلسلہ مشائخ	۳۸۰	ذکر شیخ علی الکاتب مصری، ذکر شیخ
۲۰۹	ذکر شیخ راجا، ذکر جمشید بیگ	"	کہ بحضرت جنید میرسد	"	ابو عثمان بن سعید
۲۱۰	ذکر قاضی شہاب الدین ملک العلماء	"	ذکر بعض خلفاء کرام حضرت	۳۸۰	ذکر امام محمد الغزالی
۲۱۰	ذکر شیخ تاج الدین و شیخ نور الدین	۳۹۹	ذکر اہمیت شیخ کیلیف حضرت قدوۃ الکبر	۳۸۱	ذکر ابو علی رودباری
۲۱۰	ذکر شیخ الاسلام احمد آباد گجراتی	۴۰۰	ذکر شیخ محمد در تیم فرزند شیخ کبیر قدس سرہ	۳۸۱	ذکر سلسلہ مولوی رومی
۳۱۱	ذکر شیخ مبارک گجراتی و ذکر حسین	۴۰۱	ذکر شیخ شمس الدین اودھی خلیفہ حضرت	۳۸۲	ذکر شیخ صلاح الدین و مبلال الدین
۳۱۱	ذکر صفی الدین معالی صیف خان	"	قدوۃ الکبر	"	الجنی الرومی
۳۱۲	ذکر شیخ محمد کنوی، ذکر جمیع النسابات کنوی	۴۰۲	ذکر سید عثمان بن خضر خلیفہ حضرت قدوۃ الکبر	۳۸۳	ذکر شہاب الدین سہروردی
۳۱۲	ذکر شیخ عبد القدر ناری	۴۰۲	ذکر شیخ سلیمان محدث	۳۸۳	ذکر شیخ رکن الدین ابو الفتح

اَلَا اِنَّ قَلِيًّا عَالَمَهُ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ملک الکونین شد تعلیم غوث الاعظم کسرتاج بنی آدم

اسم

سلطان اشتر جهانگیر سنائی سنائی انور بنی آدم سرور مومنان

مجموعه

در بیان صفات

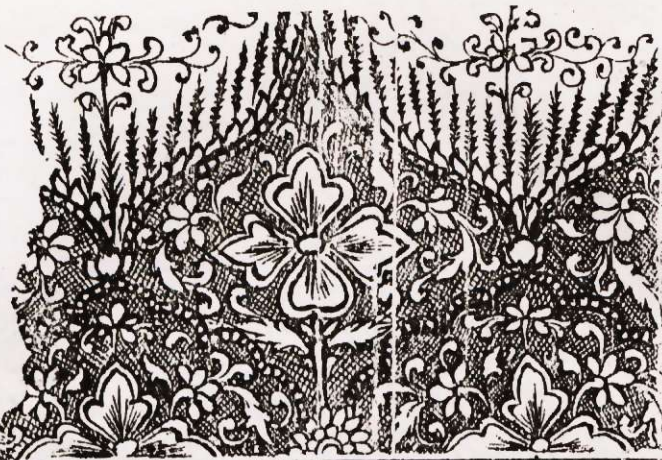
عالمین اولاد حضرت غوث الاعظم بنی آدم

اسم

حضرت حاجی سعاد علی شاه اشتر جهانگیر

اسم

در مطبع نصرت المطابع دله طبع شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي شرف العارفين بكتشاف الغيوب فإن لا يقان تعرف الموحدين بأن
موجود غير في عالم الغيب الأمكان وأكدهم بأشرف حكماء الصالحين من الأئمة شدد بصائرهم
بالجلاء من الكسوف والعيان والصلوات على من وضع ذكر التصوف على أطباق قلوبهم لئلا
يؤاخذوا في خلق أهل إحسان وآله وأصحابه ببذل الكسوف من الأدوار
أما بعد فيكون هذا هو الحق الذي لا ريب فيه في نظام حاجي غريب البهمنى شبة الشطرنج
الصدق والسداد في العمل القول والاعتقاد في غفوان جواني وديعان زندگانی
بهنگام غرور وایام شر و غلبات هوایی و ترجیحات رایایی و بهوم و سواس نفسانی
مجموعه احسن شیطانی بود که قاندهایت ازلی و سائق عنایت لم یزلی بموجب کریمه
وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ و اعیة طلب خواہش ادب دریافت صحبت و
اتباع مجالست اصحاب خانقاه و نزاع ملازمت ارباب انبیا و ضمیر این حقیر و
سمیر این حقیر متکلم گردانید مقتضای کریمه إِنْ الْمُلُوكُ إِذْ أَدَّ حُلُومَ أَقْرَبِهِ أَفْسَدُوا هَآ
وَجَعَلُوا أَعْرَآةَ أَهْلِ آدَمَ لَعَلَّ سُلْطَانُ مَحَبَّتِ حَقِيقَةٍ و جهان بان غلت تحقیق ترحمت دلی
ستولی شده مجموع امویه باطله و امینه راز که از حیفه دل و از خط آب و گل مجرور
دلم عالم غیب و فاضل اسرار لاریب بروق خاطر این ضعیف و طبع ضمیر این نحیف
بقلم رشاد بحروف انقیاد این نقوش میکشد و نیم جذبه از روضه قدس می و نید که
بذل این سعادت عظمی دریافت این درجه علی که نهایت متمنای اذکیا و غایت مود

چون در صورت
که نشاندگان خود را
شناخت بقدرت این
دلیل خود را در عالم
گردانید که در عالم
سجود و سجود و
ایشان را به پیش
مستحقان و پیش
منور و معنیهای این
جملهای شریف و بیان
مدرست و درود و حمد و
بر آن رسول پاک
کردن و بای زلف
مبتنی حاجی و دوست
نیاید و جوهر است
خداوند جل و جلال
و احسان و کرم
دل بذر و از قبول
نه امید و از قبول
بنیاز حاجی و غریبی
غایت در ادراک حق
براه صفت و در
نور اعتقاد

چگونگی وصف از شرف کرامت که آمد جل شکر مقامات همه راه اکابر را چه معلوم
حقائق را بی اعتبار کرده و قائلیم مرا اینکار کرده عوارض از مقام هر چه بود همه اصحاب را غایب نموده
جواد و دیگر بجهاد کشیده عروس معنوی را رو ندیده در خشان گوهرند بیابان و در خشان جوهر خضر و نضر
در لای لای دیدار حقایق خود الاخی خضر و قائلیم وجودش قطعه پر کار مقصود نمودن زبده اسرار معجود
نمایان در مقید نور مطلق چو در آئینه صافی و جبرق درام از شرب فانی کشیده کلام از دلب حدان شریف
دیدیده برده ز نگارگون را بدیده بر بچون چگون را حسی از ساغر اسرار خنده سبقت از مردم ابرار برده
گرفت از بر تو نور الهی ز نورش کشف از نه بامی بر فرو نیانی سلسله سیر بدینا نموده اندرین بر
بجام کشف مغرب را که جوهر صبحین بحق و باطل درین دو کان شمشیر باجم اشرفی ز سکه ساز
که آن سکه دانست او را درین بازار تا قام بیت همه اصحاب به زمین شکفته چه میاید که منی اندر شرفی

و اینان را برین عظیم نعمت که بریم عالم غیب ملحق بر لاریب غیبه دل و سیر کتب کل تقار که در بعضی
از انفس نقیبه و الفاظ منبر که در کمال لطافت معارف و ظرافت و کواشف احوال مقامات شریفه و
انزال کرامات عجیبه حضرت قدوة الکبر که از مبدئات متباه اصدار یافته و برخی معارف و حقایق که از
مشاع روزگار را کار برد یار در سفر و حضر تحت قبه و دار بصول ایشان پیوسته در طبق بیان شده
عیان باید کرد و بعضی غارق که در مواج معادن روزگار و مقابله حاسدان اعصار از ایشان صفا
آمده بخصیصه قایم که میان حضرت شیخ حاجی چراغ هند و حضرت قدوة الکبر اگر شسته برای اظهار
این ایامی از حضرت ایشان شده بود و غارق عادات سینه صدور و اوقات مرصیه ایشان
بن آن تعد و تخصی و اکبر من ان تظن و تقصی است و لیکن آنچه قابل ضبط ذهن و حامل
فکر این محتوای بلند و رفیع گنایت آورده بنور اطلاق افکار محذومی و محضو استماع احضار معصومی
نگر زانیده و از اول آن خود تا به جبهه بن گردانیده بلکه اکثر عین الفاظ شریفه و اقوال سرحد ایشان
با معنوی منقول و نوک قدر رسانیده مگر بعضی باجرائی که در هنگام خطاب مستقلا یا جمعا النفس
الطبیعه از حیث الی کلیل است و آینه معصومه و آوان پرداز شهباز اوج می بود و حضرت مدنی کلماتی
که حین تفویض مقام و جلوس بر سجاده عظام به نسبت حضرت قدوة ابرار و منظر غار شگرف و منظر
اسرار اشرفی جامع حکام اخلاق و ضبط انوار شریف علی الاطلاق حضرت سید عبد الرزاق و علیا علیه

در
سرا
بر
نشد
بافت
که
سرا
هر
بدر
تو
نشد
بدر
تو
نشد

نشد
نشد
نشد

احقاف فرمودند مجال نشد و ستمه بیان سیرت و روش مرصنه و اصدا مقامات ذوات
عادت حضرت محمود زاده خراة الله تعالى بما احتضا و بطوارق واردات حسب
بجاده که بعد از رحلت حضرت قدوة الکبریا صادر شده در ذیل این لطائف شریفه
و ظرافت لطیفه در آوردیم تا از این سیاحت ریاض و ولایت و لغات حدائق عنایت
و ایشان بوسی بمشام جان طالبان صادق و مخلصان واثق برسد پس چنان باشد
که گویند یا شریف مجلس حضرت قدوة الکبریا یافته باشند و سخن از ایشان شنیده بر قفیه
حیدر کواکب الصالحین تزیین الزمعة در ذکر او لیاد امید حصول فیض الهی امل و وصول فضل
نامتناهی باشد و با سماع سخنان و حکایت و احوال و باطلاع بیان معانی و اقوال
آن بزرگوار دین و یگانه روی زمین اسلم معقدان و مریدان خوش گردودل و
جان طالبانرا آسراحتی باشد و در میان احفاد و اولاد و خلفاء بلاد حضرت قدوة الکبریا
سالها فراوان بماند و عارف طالبان و قاصد را بر سبیل تذکره و استرشاد و از مطالعة
آن نفی تمام بود و مورث از وی یقین موجب استعداد اعتقاد و یقین بایشان گردد
بدان واسطه این بیچاره سرگردان را بدعا صالح مرود و هدیه بود که بیک کلام
از ظلمات خودی خلاص یابد و منتها بهمت دل بشتاید و هوک و هوک الی لقاء الله و
و حاصل کواشف آن در بای حواری و ستمل بمقامات اشرفی و محتمل حکایات سنگینی و سیم
به لطائف اشرفی فی بیان طوائف صوفی افشا و بالحق الله که اتحاد و توحید و غیره
ابتدا بمقدمه و انتها بخاتمه و ستم لطائف بنیاد نهاد و
مقدمه در بیان فوائد علم و استماع کلمات مشایخ شریفه و اولیای طایفه

لطیفه اول - در بیان توحید و مراتب او لطیفه دوم در بیان معرفت و ولایت
ولی و اقسام او لطیفه سوم در بیان معرفت عارف و متعرف و جاهل لطیفه
چهارم در بیان معرفت صوفی و متصوف و ملامتی و فقیر و اصناف این طایفه
و ذکر ارباب ولایت از غوث و امامان و او تاد و ابرار و ابلان و اخبار و شیخ و اولیا کسوم

عقلمند
درویشی
ارمن
میل
پهلوان
نکاح
تفصیل
نکاح
شاهزاده
جبال
جبال
نکاح

مجموعه

و کیت اطلاق اسم تصوف و صوفی بدین طائفه لطیفه پنجم در بیان طریق و عجزه و کرات
 و استدلال و دلائل اثبات کرامت و ذکر معراج رسول علیه السلام لطیفه ششم
 بیان اہلیت شیخی و شرائط اقتدا و آداب فرشتہ و مسترشد کہ جمع اربعین اکابر است
 و مسئلہ توحید مطلب لطیفه ہفتم در بیان اصطلاحات تصوف لطیفه ہشتم در
 بیان حقیقت معرفت راہ سلوک و سلسلہ تربیت و وجہ فاضل و محجب علمانی و
 نورانی و انواع تجلیات و تکمیل اہلبیس لطیفه نهم در بیان شرائط تلقین از کار
 مختلفہ موضوعہ مشائخ و فضائل ذکر جمعی بر خفی لطیفه دہم در بیان شرائط تفکر و تفرق
 و جمع و تفرق لطیفه یازدہم در بیان شاہ و مہول و روتہ صوفیہ و مومنان و یقین
 لطیفه دوازدهم در بیان انواع بیاس مشائخ از صوف و حرقہ و امثال آن
 و معانی ہر یک و شرائط ارادت مرید و مراد و ذکر مرقاض و عاقبتہ لطیفه سیزدهم
 بیان حق و مضر لطیفه چہار دہم در بیان مبداء خانوادہ مشائخ کہ در اصل سلف
 چہار دہ بودند و ذکر اویسیان لطیفه پانزدہم در بیان سلسلہ حضرت قدوۃ الکبرا
 و سلسلہ حضرت نور العین و سلسلہ بعضی مشائخ سلف و خلف و اسامی خلفاء کمل
 ایشان و تواریخ وفات و فائدہ اعراض پیران و تحصیل فضائل از اکابر متعددہ
 لطیفه شانزدہم در بیان معانی کلمات مشائخ از شریحات و امثال آن و بعضی
 لطیفه ہفدہم در بیان آداب محبت و زیارت مشائخ و قبور ایشان و کیفیت
 چہیزینیدی اشیر و بطیفه ہز دہم در بیان معانی زلف و خان امثال آن
 لطیفه نوزدہم در بیان معانی ایات متفرقہ در محکمات متصوفہ کہ از افاضل
 مختلفہ صادر شدہ آمد لطیفه بیستم در بیان سماع استماع مراد میر لطیفه ہست و کیم
 در بیان مسئلہ اختیار و قضا و قدر و بیان خبر و شر و بعضی عقائد صوفیہ لطیفه
 ہست و دوم در بیان ترک درنگ سلطنت و اعراض از سریر مہلکت و دیگر طریقت
 سفر و التقای بعضی مشائخ عصر در راہ تجویس بعضی مخدوم جہاننا و اتیان بچازہ حضرت
 شیخ شرف الدین یحییٰ شیرازی و رسیدن بحضرت شیخ علاؤ الدین و وصول بمقصد

وایثار مقامات خود را و القاب بخطاب جهانگیری لطیفه بیست و سوم در بیان تعزیر
 مقام و نزول ریایات اشرفی و صدور علامات شگرفی بطریق آباد و اظهار خوارق در
 یکدیگر و ذکر اعداء حضرت شیخ گیر سرور بوری لطیفه بیست و چهارم در بیان بدین
 امر و سلاطین و فقر و مساکین را تفریباً مناقب مندر علی سنیفان لطیفه بیست
 و پنجم در بیان ایمان و دلائل ثبات صانع و وحدت صانع و ازلیت و ابدیت او و
 اصول شریعت و طریقت لطیفه بیست و ششم در بیان ارباب نظر و برهان و محاب
 کشف و عیان و حیرت بر دو طائفه و عقائد طائفه اخیر و بحث طریقت و شریعت و وحدت
 که یکی میگویند لطیفه بیست و هفتم در بیان دلائل وحدت وجود و اختلاف بعضی مشائخ
 به وحدت وجود و توفیق در ایشان لطیفه بیست و هشتم در بیان توهم لطیفه بیست
 نهم در بیان معرفت نماز لطیفه سی ام در معرفت روزه لطیفه سی و یکم در بیان کوه
 لطیفه سی و دویم در بیان حج و جهاد لطیفه سی و سوم در بیان اوصاف اصناف
 امت که متفرقه شده اند به ما بکثیره و بابت مراتب انسانی و ذکر انسان صوری و
 لطیفه سی و چهارم در بیان شرف و شرائط او لطیفه سی و پنجم در بیان محاسن زکا
 و غرائب آثار که در سفر حضرت ایشان دیده اند و انواع مراسم مقامات که از اکابر و اشراف
 کوشان محو رزیده اند لطیفه سی و ششم در بیان طریق اطعام و نواذ بعضی مالکولات و مشروبات
 لطیفه سی و هفتم در بیان شرائط اعتکاف و عزالت و خلوت تجرید و تفرید لطیفه سی و
 هشتم در بیان وظائف صبح و شام و صلوات منتهی اسلام و نواذ و اذعیه مشهوره
 و ایام تبرک و ایام صوفیه لطیفه سی و نهم در بیان عشق و مراتب او لطیفه چهلیم
 در بیان زهد و تقوی لطیفه چهل و یکم در بیان توکل و کسب رضا و ذکر خوف و رجاء
 لطیفه چهل و دوم در بیان تعبیر خواب لطیفه چهل و سوم در بیان سجده و سجدات در رزق و ذخیره
 لطیفه چهل و چهارم در بیان مجاهده و ریاضت و در بیان سعاد و شقاوت
 لطیفه چهل و پنجم در بیان رسوم خلق و مزاج مستحسن لطیفه چهل و ششم در
 بیان تذکیر و عطف و حسن خلق و غضب و شفت و معامله لطیفه چهل و هفتم در بیان مهربانی

قومی را دوست میدارند و بگردان ایشان میزنند گفت ای ایمن من آتیت حضرت قذوة الکبریا
میفرمودند که اگر کسی را کمال معارف این طائفه و حال طوائف صوفیه بود و ولتی نهی و نعمتی
سخی و این نعمت سعادت جز بقابلت ازلی و ابدیت لم یزلی میسر نشود ذلک فضل الله
یؤتی من یشاء کسی را که شیمی از کلام معارف و شیمی از لاله زار کو اشف بر ماغ جانش رسیده باشد
این نیز علامت سعادت است اگر بسبب حرمان ازین دو فرقه هم نیست باری محبت دوستان
ند اگر نیند چه اختلاط این طائفه موجب جرح و جراحت انبساط باین زمره علیا سبب پاداش طویل است از
حضرت سید الطائفه ابو بکر عظیم معنی نقل می کند اگر کسی را بیند که ایمان آورد باین طائفه و این سخنان می
زنها و بر بگویند نام را بدعا یاد آورد حضرت منصور رحمة الله علیه بگوید هر کس این سخنان با ایمان آورد و ازین
جاشنی یافته ویرا ازین سلام گویند شیخ عم گفت که از شیخ شروانی نقل دارم که گفت که اگر بای داری به
خراسان رودید بزیارت کسی که را دوست دارد و شیخ عباس گفت که شیخ شروانی گفت وصیت میکنم
شما را باینکه کسی که را دوست دارد حضرت قذوة الکبریا میفرمودند دوست دارا و دیا و نهو خواه
اصفا یکی ازین طائفه است تقریب میفرمودند که ابو جعفر سیلانی گفته اند که بادل اراده حضرت رسول صلی
علیه و سلم را جواب میدم که شسته بر صدد و جمیع مشایخ ازین طائفه گردید و گردوی حضرت رسول بنگار
در آسمان بر کشاند و فرشته فرود آمد پشت زین و ایرین بکین بر دست پیش حضرت رسول نهاد
بعد پیش یک یک می نهاد و دست می شستند چون نوبت من رسید گفتمد بر گیرید که این ازین
طائفه است پشت و ادرشت برداشت و برت من گفتمد یا رسول الله من به از ایشان مادائی که کن
ایشان را به حدیث مصطفی علیه السلام گفت که کیا این را دوست دارد از ایشان است پشت باز آوردند من دست شستم
مصطفی صلی علیه و سلم درین کبریت می خیزد گفت دوست دار با منی ابو جعفر گفت نوبت جنت من اینم بود ابو جعفر میفرمود
شیخ خود را که گرفته بود و دست و شست و چیزی نوشت گفتم چه می نویسی گفت نام ده طائفه از طائفه نام من نوشتی
گفت نه گفتم من از ایشانم نه دوست اویم اما دوست دوستان اویم ایشان را دوست دارم درین
بودم که فرشته صید سید گفت طو مار از سر گیر و نام وی بر سر نویس که دوست دوستان من است
در خیر است که روز قیامت بنده نوید ما ند باشد از مفلسی که در خود حقیقتی و تقوی گوید بنده من
فلان دانشمند را در فلان محلت می شناختی یا فلان عارف را که ای نشا ختی گوید شناختم
فران شود بوی تر اغشیدم حضرت قذوة الکبریا در انشاء این سخن فرمودند که مدی از ایشان است سلطان
العارفین بود همراه ایشان در راه میرفت شخصی آنرا در خبر داد که دوست تو از صحرا عالم خرمدیده
مناست شد و غم محبت و عبود او از واقعات قبور بخور و حضرت سلطان العارفین از بهر سبب او
اطلاع یافت فرمودند که آن شخص را دیده هست گفت نه گفت نام من شنیده است گفت آری هرگاه

نصف
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

لازم است شریف و خدمت لطیف فارغ می شدیم بخانه آن شخص میریم و اوصاف دلربا و اوصاف
 حضرت شامی میگویم با عقدا و تمام می شنید فرمودند که سیر است در اشارات این حضرة قدوة الکبر
 میفرمودند که بابر ما منبیا کن عالم غیب و لهما نیکو لایب در سیرین فقیر که اشرف نذا کرد و نگذشت که از
 از روی اخلاص دیده است و بوجده اختصاص محبت نوگزیده است او آمرزیده گردد و حاضران مجلس
 رفیع و ملازمان محفل متعجب چنانکه حضرت کبیر و حضرت شیخ عارف و حضرت معروف و حضرت قاضی
 رفیع الدین و شیخ شمس الدین اودهی و اصحاب دیگر با ستماع این اشارات جانفزا و باطلاع این
 بشارت و کتب الشاه خود را باین ترانه مترجم کردند چه شکر آنکه مرا مژده امان آید و نوبخت
 و بشارت انا بجهان آمد و الحمد لله على هذه النعمة الشريفة والوجه الفخمة تبارک و تعالی و شکرها
 حضرة قدوة الکبر ایضاً فرمودند وقتی که بعد از بشارت انتهی می پیوندد و موجب بخت میگردد و بخت ایشان
 عالمان و کوفتن سیر ایشان میگردیدند ایشان او تهریز و نقل القلوس حکامی کردند که اگر نتوانی که هست در
 دوستی وی زنی و دوستی دوستان او زن که دوستی دوستان وی دوستی اوست در انظار
 حضرة نور العین عرض کردند و هر جا که در بین مجموعه نور العین مذکور میگردد و مراد از وی زبده الافاق
 مرتبه الاحلاق حضرت سید عبدالرزاق اند چنانچه تکرار سخنان این فی نفسه و اقرار با حسان صوفیه
 موجب جرم است آنچنان انکار سخنان ایشان نیز سبب قهر عظیم و زجر الیم خواهد بود فرمودند که
 آری تقریباً حکایتی از حضرت مولوی رومی نقل کردند که حضرت شیخ حسام الدین چلبی که فلیفه و
 نبیره حضرت مولوی اند چون میل صحاب و شغف جالب الهی نامه حکیم سنائی و منطق الطیر خوا
 فرید و عارف بیشتر دیدند از حضرت مولوی درخواست کردند که اسرار غریبات بسیار شد اگر چنانچه بطری
 الهی نامه حکیم سنائی و منطق الطیر کتابی منقول گردد و دوستان زیاد گاری بود عایت عنایت باشد
 حضرت مولوی الحال ز دستار خود کاغذ بر آوردند و بدست حکیم چلبی دادند در اینجا شریزه بیت از
 اول مثنوی نوشتند از اینجا که به بشنو از نی چون حکایت میکند از بعد از اینها شکایت میکند
 تا اینجا که حال بخت درینا بدینجام پس سخن کوتاه باید و السلام بعد از آن حضرت مولوی
 فرمودند پیش از آنکه از غیر شما این داغچه سر بریزد از عالم غیب دلم این الفکار کردند که این نوع کتاب
 عظیم نظم کرده شود با تمام تمام در نظم مثنوی شروع نمودند و گاه و چنان بود که از اول شب تا
 مطلع فجر حضرت مولوی الاملا میکردند و چلبی حسام الدین می نوشت و مجموع آن نوشته را با و از
 بلند بر حضرت مولوی میخواند چون جلد اول با تمام رسید حرم چلبی حسام الدین وفات یافت و درین
 فترتی واقع شد بعد از دو سال حسام الدین چلبی بحضرت مولوی بیان نمودی تمام بقدم رسانیده
 و بقیه مثنوی را استدا کرد و چنانچه مفعول جلد ثانی با مینعتی اشارت رفته است مدتی این

میفرمودند کسی که بتوحید افعال محقق شده باشد و توحید صفات متحقق داند که افعال صوفیه مرقوم
 اقلام طائفة علیه چه حکمت دارد پس طالع کلمات این طائفة را باید که انگشت اعتراف بر حرف
 معانات ایشان نهند بر حرف هجکس انگشت اعتراف بپیکان کمال صفت که خطی
 خطا کشد حضرت قدوة الکبر و مناقب اصحاب کاملین مراتب خلفاء الراشدین رساله
 تالیف کرده بودند و می اندک از مناقب حضرت علی زیاده بود که مطبوعه علماء طائفة هر نوعی
 دیگر میشد بوی تفضیل و ابتداء در دماغ اصحاب جدل و مشام ارباب میل میرسید چون
 حضرت قدوة الکبر از جانب بیگانه بعد از ملازمت حضرت قدوة الابرار و زنده الاحرار
 علماء الدین و الدینامی آمدند اتفاقاً نزول علام دولت در ایات شوکت در قصیده محمد آقا و گویند
 افتاد و سطر پوده فقره علامی و نیز هجکس جذامی الای و با هجکس مروه و حدیقه رمفج که در سوا و قصیده
 بودند و علماء که جمله نصاحت آراسته و فضلاء که جمله بلاغت پیراسته بودند بدین
 حضرت قدوة الکبر آمدند بعد از سران بیان معارف و دقائق و در بیان سخنان عوارف
 و حقائق و نیز مناقب اصحاب افتاد حضرت قدوة الکبر آنچه مطابق عقائد اهل سنت و جماعت
 بود موافق صدا دیدین و دیانت بود بیان در بار و بیان گوهر شرایعان کردند هر یک خاصر
 مجلس شریف و کبار محفل لطیف السنه خود را تجسین کشادند بعد از تمهید بیان عقائد فرمودند
 که رساله نیز در مناقب صحابه تالیف کرده ایم اگر اصحاب به الوار انظار خویش منظور و ضرر میکنند
 دوست ایشان بشغف تمام استدعا کردند مولینا حسین کتاب را بموجب شماره آورده بدین
 ایشان داد قاضی ظهیر الدین احمد و جمعی از علماء در مطالعه ساله خود کردند و تجسین بخش فرمودند
 قاضی احمد از جمله ایشان بود در مناقب حضرت علی مواخذه کرد و جدلی عجیب نموده بعد دیگر
 و لائل قامت کردند تا بعد یک بحث تبطوّل کشید و معانی باختلاف افادیل رسید علماء دیگر
 همراه او بودند جانب او گرفتند و در بحث درآمدند و بعد دیگر ارسال روایات و تسوّل مساللات
 بود هم نوشتند تا بمرتب بحث رسید که بتجذیه حضرت ایشان استغنی نوشتند و میخواستند که فردا
 ادا جمعه در جامع مسجد بروجیب مستفتا بلا زمان تعرض رسانند بوصول بن خبر خاطر شریف مترود شد
 چون وقت جمعه رسید چندان باران از آسمان بارید که گوی طوفان نوح بود و سیلاب خانهها
 قصد بر آب کرد و بابرین هجکس جامع آمد یکبار رجعت ایشان تفرقه افتاد دستهایان کشند
 و بسیار فاضل بود در شب و در آنروز که انشرف جهانگیر آبخان کس نبود که تماشا خیال کرده اید و موت
 مقامت او بیازنی شما نیست اگر خیرت دارین و دولت کوفین میخواهید بوی بعد رو تو به
 در آب چون در وقت سحر از خواب آمده منکوحه خود که بسیار صانع بود گفت و منکوحه او نیز فاضل

در وقت و تقریر از علم محمد آقا و کسند و اظهار کرامت
 کمال الدین

ملاقات و اجتماع افتاده است و هر یک زیشان در یک دیگر نظر کرده اند و مقامات یکدیگر را
 بصیرت آورده اند و در میان ایشان کلامی بحسب هر واقع شود و صاحب را در یک نظر
 به سخن بسیار گویند به کلامی به ازان بیرون است ای صاحب معانی به که در باید کلام خاص معانی
 آنگاه از سه دیگر مفارقت نموده اند بعد از آن و این شیخ الشیوخ پرسیده اند گفت و هوو عجیب الحقائق
 و ایشان از این شیخ شهاب الدین استفسار کرده اند فرمود شیخ گفت من خرقه الی قدیمه به من شست
 رسول الله صلی الله علیه و آله حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که غواصان در یای حقائق و بیابان
 صحرائی دقایق ادراک تفریق مراتب این هر دو بزرگوار هم از مقوله یکدیگر ایشان میکنند اما اگر با
 آنست که در بیان باصل اظهار آورد جوهر تبیان از معاون اصدار بر وارد تقریر این
 بیت از زبان مبارک دارند در دو ولایت فرق نکردن توان به حضرت علم است و میجا همان
 حضرت نور العین در محل نیاز آمده عرض کردند که چون من از خدا مانع و منقبت لازم
 حضرت شریف اکبر چنین موجب عراض بعضی اکابر و سبب عراض برخی اما شری تصنیفات مطهر حقایق و
 تألیفات مصدوقاتی حضرت ایشان چیست فرمودند که همانا که مشارع طاعتان و مبارک حسد
 حاسدان یا تقلید و تعصبات یا عدم معرفت و اطلاع بر معطیات وی و با غموض معانی و
 حقایق که در مصنفات خود خرج کرده و رموز بجمالی و دقایق که در تألیفات و کتب خود عظمیایا
 طعن طاعتان در کتاب فصول حکم است و آن مقدار حقایق و معارف که در مصنفات و کتب
 اندراج یافته و دقایق و کواشف که در کالیفات او اندراج ساخته تخصیص فصول و فروع
 و بیج کتابی یافته نمیشود و از هیچکس ازین طائفه ظاهر نشد حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که
 فوائد راه از کتب این خادمان این محدومان و کینه جادوبان این سلطان قدس ابد بر سر
 بگرد و در این نیکو دان صافی بصیرت را معتقد باشند باید داری چنانست که هر آینه مقصود برسد
 و هر که از راه بیلی می آید صدیقان را منکر شود و خلاف در نزد رسول صلی الله علیه و سلم صحابه
 کرام رضی الله عنهم اجمعین خلاف کرده باشند زیرا که روش این عزیزان روش رسول الهی است
 روش عارفان و کسیر صالحان است و از بدعت و مخالفت شریعت مبرا و از رنگ نشو و رنگ
 دل ایشان مصفا بر آینه انکار به نسبت این طائفه شومی بود و از اسرار و انوار صوفیه محروم
 حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که حضرت شمس السعدی شیرازی را بهیچ از اکابر سادات
 و مشائری باجمه گفت و گویی واقع شدن شریف حضرت رساله را صلی الله علیه و سلم را بخوانید
 که در اعیان کرده چون بیدار شد بشنید آمد و عذر خواست و اسر ضامی و سه نیزگی از کشایع منکر
 حضرت شیخ سعدی شیرازی بود و بی در واقع میبند که در آبی آسمان کشاده شدند ملائکه

بسم الله الرحمن الرحیم
 این کتاب تصنیف است در ۱۲ مراد است که در این کتاب است
 در این کتاب تصنیف است در ۱۲ مراد است که در این کتاب است

شده حقیقتی که گمان از اختلاف ادب بین طائفه و مجاوله موفیه ای و او بالبنی و اولاد و امجاد و استوار
 قادم عرض کرد که اطلاع کلمات و استماع حکایات این طائفه بکدام شرط دینیت باید کرد فرمودند که در مطاع
 تصنیفات و ملاحظه تالیفات این طائفه چهار چیز رعایت باید کرد - اول آن یکده که فساد داعیه طاع
 و دنیا و خواست مل حظ سببی و غرضی نفسانی نباشد چون هرج طالت طبیعت و دفع کسالت نفس
 با استماع کلام ناطق و صامت یا حفظ حکایات و درایات برای اظهار معرفت یا طلب طماع بر موش
 شکوک اعترافات و تخطئه قابل چه نباشد این دواعی جز صفات اخلاق ذمیه نباشد و از آن مطاعه
 پنج نفی حاصل نیاید و باید که باعث بر ستیغ از محض طلب حق و ارشاد طریق مطلق نبود تا بیک حد
 در طلب یقین فهم اشارات این پرده کشاده گردد - دوم در مطالعه طریق اعتدال نگاه دارد و پیش از
 طلال ترک آورد تا با فراط که تعدی نفس است نکند و صفای فهم بگذرد تا نجا مد ستم بفهم طایفه
 و بداند که هر کلمه از کلمات نبوی را در سخن از حالات سالکان سنن مصطفوی را طایفه سیرت و بطنی حکما
 قال لا تشرک بکلمة الاصل و حکایه لا تشرک بکلمة العرفان و معتدک من معاد لا تشرک
 بکلمة منهما الا للذکر و الامز نکاح چنانچه بعضی آیات حضرت شیخ سید سهروردی که معانی و
 نسبت کنند می رسد و هر جا می مرکب توان تا ختن که جام سپر باید انداختن و در پیوسته
 کشتی فرود شد بنوار که بیدار شد تحفه بر کناره هر چند که خود کلمات این طائفه زیاده کند معانی و
 دست آید فهم میاید کرد که بحد کمال رساند که هر فهمی دلیل علی است و هر علمی سبیل فهمی باشد
 رسد - چهارم بر تحمل مشاق طلب است و از زمان آن نیز صابر باشد و بر مقتضای هر فهمی علم بتقدیر
 رساند تا بنزدیج مقصود برسد انشا الله تعالی حضرت قدوة الکبر ادا نشان این میفرمودند
 که هر چند کلمات مشایخ و حکایات الصالحین مؤثر اند لیکن تا سلوک راه سیرت و طریق سیرت
 ایشان نکند بمقصد و هو الوصول نرسد تقریباً از سلطان العارفین نقل کردند که مریدی از مریدان
 ایشان معقب حضرت سلطان العارفین قدس ابد سره در راه سیرت و قدم بر قدم مبارک ایشان
 می نهاد و طریق متابعت بر اثر قدم ایشان سپردی حضرت ایشان چون بعقب نگاه کرد و گفت
 که ای مرید چه میکنی گفت که قدم بر اثر قدم میری هم فرمودند که ای عزیز قدیم بر قدم نهادن چه باشد
 اگر پوست بازید میپوشی تا که عمل بازید میکنی شراب مقصود تنوشی قال لا تشرک من ثم یصل
 الالبستاب النجاه هذه الی صیقل الخیار بالمشاهدة لطیفه اول بیان توحید و ربان مراتب او
 قال لا تشرک الا توحید فناء العاشق فی صفات المحبوب حضرت نور العین
 به حضرت قدوة الکبر اعرض نمودند و مراد از قدوة الکبر اهر جا که درین مجموعه مذکور میگردد
 حضرت ایشان خواهند بود هر چند که این کلمه جامع در بیان توحید و تشبیه انواع تبیان تفرید است

بمنزله
 جلاله
 الوعیه
 بنزله
 بنزله
 دیان
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

و مستحق در مقصود است و بعد از آن در حدیث و در حدیث مراد از باب شوق و عرفان
 و لیکن عنایت فرموده بیان مراتب توحید بطریق تفصیل فرمایند که حاضران مجلس مستفید کردند
حضرت قدوة الکبر مسئول حضرت نورالعین مبذول کرده فرمودند که در ترجمه عوارض
 است که توحید را مراد از آن است که توحید یگانه‌ی و آن است که بنده بتغیر و وصف الهیه و تو
 استحقاق معبود و تعجبی و تعانی مقتضای اشارات آیات و اجمل بنیات تقدیر کند بدل و
 افرازد بد زبان و این توحید بتغیر و اعتقاد صدق خبر باشد و ستغاد بود از ظاهر علم
 شکستگان خلاص از شرک باطنی و خراط در سلسله سلام فائده دهد و مقصود حکم ضروریات ایمان
 بوام مومنات درین توحید مشارکند و دیگر مراتب منفرد و مخصوص و قناعت کردن باین مرتبه
 حاکمان بود بدین عجایز که مفهوم میگردد از مقوله شریفه نبوی صلی الله علیه و سلم علیکم بدین معانی
 دوم توحید علمی آنست که از باطن علم که آنرا علم یقین خوانند و آنچنان باشد که بنده در بدین
 طریق تصوف از سر یقین بداند که موجود حقیقی و موزع مطلق نیست الا خداوند تعالی و جل و ذات و
 صفات و افعال را در ذات و صفات و افعال او ناچیز داند و هر ذاتی را فردی از نور ذات
 مطلق شناسد و هر صفتی را بر تویی از نور حقیقت صفت مطلق داند چنانکه هر کجا علمی و معرفتی
 و اولاد و سمعی و بصری باید آنرا اثری از آن علم و قدرت و ولادت و سمع بصیر الهی داند و علمی
 هذا لبقاس جمیع الصفات و الافعال حضرت قدوة الکبر تقریر بارجعيات الصوفیه
 نقل کردند که شیخ سعد الدین هموی فرموده اند که توحید در بشریت قبول حی و قیوم است و توحید
 با و در جمیع احوال یعنی هر چه از مقام خلقیه باین کس میرسد خواه ملائمه طبع و خواه مکرده همه حواله
 بان حضرت جل شانه کند و آنرا در نظر نیارد و او را در دست تصرف حسیبانه تعالی
 چون قلم دست کاتب داند و همه را معذور دارد و اگر ملائمه میرسد شکر کند و چنان داند که آنحضرت
 درین صورت ظاهر شده بنسبت او ملطف بیناید اگر مکرده می رسد نیز بخواند و اندک آنحضرت جل فرکه
 در مصیبت ظاهر شده و او را عقوبت میکند تا از اطوار غیر صبیحه ابراض نموده بسبیل رضائی سلوک نماید
 که پس نزد اصابت غم ملائمه بر سالک واجب است که از حقیقت خود نقصانی یدر ظاهر و باطن
 خود آنچه باید از صفات مذمومات و ترک تجلی البصافت محمودات و جرات ها ترک اذات و عقلمتها
 و تنصیع اوقات و افعال عبادات و عمل تعلیم بر جوع نموده در مقام اصلاح آن شود و امر موعود
 را بر تجلی داند که مختصی و یقینی ظاهر شده بجز او را و او را بطریق مخالفت و بعد بطریق فطرت
 و قرب می آرد خواه بطریق مطلق آرد خواه بطریق قهر بخین مشاهده را در عرف این عالمه صلا
 می توان گفت - تقریر بآنحضرت قدوة الکبر استغفر موند که بزرگی از بزرگان روزگار است

این حدیث در حدیث مراد از باب شوق و عرفان
 و لیکن عنایت فرموده بیان مراتب توحید بطریق تفصیل فرمایند که حاضران مجلس مستفید کردند
 حضرت قدوة الکبر مسئول حضرت نورالعین مبذول کرده فرمودند که در ترجمه عوارض
 است که توحید را مراد از آن است که توحید یگانه‌ی و آن است که بنده بتغیر و وصف الهیه و تو
 استحقاق معبود و تعجبی و تعانی مقتضای اشارات آیات و اجمل بنیات تقدیر کند بدل و
 افرازد بد زبان و این توحید بتغیر و اعتقاد صدق خبر باشد و ستغاد بود از ظاهر علم
 شکستگان خلاص از شرک باطنی و خراط در سلسله سلام فائده دهد و مقصود حکم ضروریات ایمان
 بوام مومنات درین توحید مشارکند و دیگر مراتب منفرد و مخصوص و قناعت کردن باین مرتبه
 حاکمان بود بدین عجایز که مفهوم میگردد از مقوله شریفه نبوی صلی الله علیه و سلم علیکم بدین معانی
 دوم توحید علمی آنست که از باطن علم که آنرا علم یقین خوانند و آنچنان باشد که بنده در بدین
 طریق تصوف از سر یقین بداند که موجود حقیقی و موزع مطلق نیست الا خداوند تعالی و جل و ذات و
 صفات و افعال را در ذات و صفات و افعال او ناچیز داند و هر ذاتی را فردی از نور ذات
 مطلق شناسد و هر صفتی را بر تویی از نور حقیقت صفت مطلق داند چنانکه هر کجا علمی و معرفتی
 و اولاد و سمعی و بصری باید آنرا اثری از آن علم و قدرت و ولادت و سمع بصیر الهی داند و علمی
 هذا لبقاس جمیع الصفات و الافعال حضرت قدوة الکبر تقریر بارجعيات الصوفیه
 نقل کردند که شیخ سعد الدین هموی فرموده اند که توحید در بشریت قبول حی و قیوم است و توحید
 با و در جمیع احوال یعنی هر چه از مقام خلقیه باین کس میرسد خواه ملائمه طبع و خواه مکرده همه حواله
 بان حضرت جل شانه کند و آنرا در نظر نیارد و او را در دست تصرف حسیبانه تعالی
 چون قلم دست کاتب داند و همه را معذور دارد و اگر ملائمه میرسد شکر کند و چنان داند که آنحضرت
 درین صورت ظاهر شده بنسبت او ملطف بیناید اگر مکرده می رسد نیز بخواند و اندک آنحضرت جل فرکه
 در مصیبت ظاهر شده و او را عقوبت میکند تا از اطوار غیر صبیحه ابراض نموده بسبیل رضائی سلوک نماید
 که پس نزد اصابت غم ملائمه بر سالک واجب است که از حقیقت خود نقصانی یدر ظاهر و باطن
 خود آنچه باید از صفات مذمومات و ترک تجلی البصافت محمودات و جرات ها ترک اذات و عقلمتها
 و تنصیع اوقات و افعال عبادات و عمل تعلیم بر جوع نموده در مقام اصلاح آن شود و امر موعود
 را بر تجلی داند که مختصی و یقینی ظاهر شده بجز او را و او را بطریق مخالفت و بعد بطریق فطرت
 و قرب می آرد خواه بطریق مطلق آرد خواه بطریق قهر بخین مشاهده را در عرف این عالمه صلا
 می توان گفت - تقریر بآنحضرت قدوة الکبر استغفر موند که بزرگی از بزرگان روزگار است

که حضرت لاله زار سوار شود و قهری که از دروازه بهار کرده آید چون استر زین کرده آوردند فرمود که بنده
 بیارید تا پوشید بر ششم چون موزه آوردند چه بیند که مقدار دو انگشت موزه را موش بریده آن نیز گویان
 موزه بریده و دید بسیار تا سفت خور و دو کار ز دست از حد بر و اصحاب که حاضر بودند عرض ساز آمد گفتند
 بدین مقدار زین از چندین است هر یک سفت تا سفت از بهر موزه نیست بلکه آن واسطه مناسب شد ام
 که سبب کدام چه بگوید که از من صدویات تا موزه من پیش بریده **حضرت قدوة الکبری** میفرمودند
 چون محد در کما حظه وحدت در کثرت اشتغال میماند بدقتی که ظهور و مصداق جمال محدود و جیب است و
 اگر محد از منمائی جمال بود باید که در پناه جمال وی گریزد چنانچه حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم از
 مطهر قمر عیلا دلفظ ادبی در آمدند میفرمودند **أَلَا يَتَّقِيَانِ أَحَدُهُمَا يَأْتِيكَ دُكَاةٌ مِثْلُ دُكَاةِ مَرْحَلَةٍ**
 مطهر جمال جمال میگردود و نوادر قهریه او آخر کار بلطفیه می پیوندد و چنانچه عفا وید میضای موسوی
 بنسبت کفره اثر در و نسبت ایشان معساء **الطهر حضرت قدوة الکبری** در کما حظه که از پی میفرمودند
 خالی از ماضی نبودند اتفاقاً حضرت ایشان روز در چار سوسی دلی میفرمودند و لیکن حالتی غریب و جیبیتی
 عجیب ایشان استیلا یافته بود که حواس ظاهری را کار نمانده بود و بجلی مست که مقداری من سلاسل
 بدست و پای وی آویخته بود و پنج ماده پیل بر سر یک پیلانی نشسته و آلات جرحت بدست گرفته بنوا
 دی می آمدند و حضرت ایشان از نظرت میگزشتند هر چند پیلانان جوش و خروش بر آوردند اصلا
 بخود پیرو افتند و استیلائی هم بر آنان نماند یافته بود که نمی توانستند که آگاهی اندازان که
 سوزیان های بانی کنند پیل بر ایشان گزشت و اصلا نر بجایند و هر چند که غوغای مرموز از گذشت
 از دریا و شهر و با صل شعور بر آنند سه چنان فریتم دور بانی وحدت که موش از گوهر عالم ندانم
 چنان متفرق من خیات که خبر از عالم و آدم ندانم **حضرت قدوة الکبری** میفرمودند که این کبریه
 از مراتب اوائل توحید اهل خصوص و متصرف است و مقدّم آن با سابقه توحید عام پیوسته
 و مشابهت این مرتبه مرتبه است که گفته نظر آنرا توحید علی گویند آن نه توحید علی بود بلکه توحید
 باشد یکی از درجه اعتبار ساقط است و توحید رسمی و آنچنان باشد که شخصی سرزد کما حظه و در طریق
 مطالعه و با سماع تصویری کند از معنی توحید و رسمی از صورت توحید و بنهر آن قسم کرد و از انجا در
 بحث و معارضه گاه سختی بیفزاید چنانکه از حال توحید هیچ اثری در کما نباشد **حضرت قدوة الکبری**
 مدد که در مجلس اصحاب صدق بجایم و حق نشسته بودند و یکی از صرفیان اطراف و بعضی از
 طالبان کائنات حاضر بودند شخصی از معارف گفت گوی آفا کرد و در تصوف گوی را باز گفت و گفتند
 سانی و تعلقه زبانی بجدی رسانید که مکمل شرح نبود معانی از شغیبات این حائفه و کلمات این
 صوفیه هر یک ازین عزیزان می پرسید مقصودش نه آن بود که استفاده میکند بلکه اظهار عقاید والی و

لله این حدیث در
 مجلس از حضرت
 داشته است و در کما
 چنان است و توحیدی
 باشد بیکرم از توحید

که از مشایخ بود از انهر محمد بن ابی الفیض حسینی بدست خواجه ابو بکر خطیب که در دست پیش حضرت
 شیخ ابوسعید ابوالخیر رسائی فرستاد فرمود چون بری جواب باز آری ولیکن باید که او ندانند
 که این سوال من کرده ام و آن اینست که از وی پرس که آثار را محو بود گفت من این را ندانم
 داشت بر کاغذی نویسن نوشته بود وی داد خواجه ابو بکر خطیب گفت که در پیشاپور رسیده در کا
 سرای فرود آمدیم در صوفی درآمدند و آواز دادند که خواجه امام ابو بکر خطیب در کاروان سرای کدام است
 آواز دادم که منم گفتند شیخ ابوسعید سلام بفرساند و میگوید که ما شنیدیم آسوده نیم که تو در کاروان
 سرای فرود آمدی باید که نزدیک آئی گفتیم بگریه شوم غسل کنیم آنجا به بیایم و از آن سلام و
 پیام حاجی عجیب و جدی غریب بر من مستولی شد که یقین دانستم که کسی را خبر نداده است بگرایه
 شدم و غسل کردم چون بر آمدم آن دو در پیش را دیدم ایشان با عود و کلاب گفتند شیخ ما را
 خدمت تو فرستاده است چون شیخ آمد من فرمودید گفت **هـ** اهل السعیة والرسول وحمد
ووجه التسلو الخ من و جلاله تسلیم سلام کردم جواب داد و گفت اگر تو رسالت آن پیر را بخوانی
 سخن او نزدیک ما عزیز تر است تا از آن مدت که بردن آمده مترل بمترل می شمارم بسیار تأخیر کردی
 و آن پیر چه گفته است از محبت شیم سوال از خاطر من رفته بود که قدر را بردن آوردم و پنج دادم شیخ
 گفت اگر جواب کنونی بر تو میگویم لازم شود که باز گردی و شعله که داری بگری و چون بروی جواب
 گویم تا در پیشاپورم بر شپ پیش شیخ میبومدم وقت باز گشتن جواب سلام پیام پیر طلبیدم گفت
 آن پیر را بگوئی **ع** که اندک عین نماند از کما نماند سر در پیش انگندم و نغمه که مضمون شد گفت این
 همه بیابان داشتندی در بناید این مینا یاد گیری و باری بگوئی **هـ** جسم من اشک گشت چشم
 بگشت به در عشق تو ای چشم من باید زیست از من اثری نماند از عشق سبب که چون من بهر سو
 گفتم عاشق کیست و گفتم منم بفرماید تا بر جای بشت کنند من فرمود تا بنوشت چون بروم
 بروم آمدم در وقت حیرتین بیامد جمله قصه را بادی نغمه و آن مینا بچو اندم چن بشنید نغمه بزد
 و میفاد از انجا دو کس را دیدم بر دند و هفت روز در خاک بود شیخ قدس سره گفت مصراع
 بر رسته و گریاشد و بر بسته کرده و آنچه از مردم تعلیق بفرمود زبان دلد و مستکن آن طالعند **و** و
انکاء علی التماس بپسته تاجات عاریتی از زبان مخرک مد میزند در بیابان خود درش سرای مینا
 چن ناهیه ملک الموت پدید آمد پیرایه عاریت از سرمد او اندر سوائی فرود ظاهر شود و آنچه تعلیق
 بل از در بسته است از وی تو حق فرات بیامد دین و دنیا حاصل گردد حضرت قدوس **و**
 میفرمودند چون طالب حلاق را ملاحظه و مراقبه در خاص بوجه اختصاص متکلم میگردد و وصف
 فرموده بود و چنانچه شنوای **ع** سمع و بینائی در بصیر ظهور نور شود و صد و حضور و وجود چندان بصیرت

ای سید فاضل
 بسیار خوش است
 دینی فاضل است
 بوی فرستاده
 علی ای دلداره می فرستاد

شبه قوس با فم پیر
 قوس را

ساکل سنیلا میاید که گاه گاهی مغلوب وقت میگردد و اصلاح خواست و بکار نیاید و هیچ چیز منتفع نمیشود
 اگر چه شئی عیب بود بدین تقریب میفرمودند که ابو سعید خرازی گفت که در آوان ادایل حال ارادت میافزاید
 سبقت خود میگویم که در دریا پادشاهم و میرفتم از قفا من آواز میزد بر آمد دل خود را از انتفات با
 و چشم خود را از نظر با آن نگاه داشتم میگویند من می آید تا بمن دیک شد دیدم که در صبح عظیم بدو شهادت
 بالا آمدند من بایشان نظر نکردم نه در وقت بر آمدن و نه در وقت فرو آمدن حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که در زمان مشاهد الهی الام انسان و در آوان مراقبه نامتناهی ابرام حسابی مدک در
 محسوس میگردد چه لذت شهرت ساز است تقریباً میفرمودند یکی ازین طائفه را به نهی گرفتار کردند
 و بسبیل نفرین صد تا زبانه زدند و در نو و گو تا زبانه تناید در تازیانه آخر بی طاقی کرده و ناله بسیار
 کشید ازین کیفیت عجب استغفار کردند گفت در نو و تازیانه محبوب مشهور بودم از لذت و طیلم
 نمود در یک تازیانه اخیر از دغائب بودم ضربت سبقت افتاد لاجرم در نهاد من متاثر شد
 حضرت قدوة الکبر میفرمودند که متشاور این توحید حالی از نورش مشاهده است و متشاور توحید علمی
 نور مرآتیه و بدین توحید اکثر رسوم بشریت متفقین شود و به توحید علمی نمکی از ان رسوم گردد و سبب
 بعضی از بقایای رسوم در توحید حالی است که تا صدور ترتیب فعال و تهذیب قوال زمو حد ممکن
 بدینجهت در حال حیات جن توحید چنانکه باید گردانده نشود از اینجا است قول ابی علی دقان قدس سره
 سره که اللوحید غریبه لا یفقه کینه و غریبه که لا یفقه کینه و غریبه که لا یفقه کینه و غریبه که لا یفقه کینه
 توحید صرف که یکبارگی آثار رسوم و در و سلاشی میگرد گاه گاه معبر بر مثال برقی خاف
 لایع گردد و بی محال متفقین شود و بقایای رسوم دیگر بار معلودت نماید و بدین حال بکلی از هر
 صحنی مر فغ گردد و ای این مرتبه در توحید آدمی را مرتبه دیگر بالاتر نیست حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که دولت شهود و نعمت وجود هر کسی را بر حسب تصفیه قلبی و تزکیه باطنی متفاوت است
 بعضی حقیقتی است در شرف شهود و شرف میدارد و بعضی را در سواد اعلی و قات و برخی را در
 ساعات مستولی میباشد فرقه باشد و خطاب انگشت بود که در مع جبین ان همچنان هست از زبان
 نرفت بدین تقریب میفرمودند که بزرگی بوده در مقام آراسته و محتانی پیراسته در سوره صافات
 روزگار منسوب بفرقه ساکنان اعصار محسوب پیش وی اصحاب سلوک و ارباب معلوک سخنی
 از خطاب است بر یک بر آوردند فرمودند و تهنی که خطاب یزدانی و زبانی است بر یک بر آورده
 بودند مرا بعینه آن خطاب همچنان در گوش جان هست و در هنگامی که حضرت آدم علیه السلام سجده
 ملاک بوده اند فیه من در آینه زانو میزدی بود حضرت نوز المعین در محل نیاز آمده بعضی
 رسانیدند که اثر ملکه نهبت و نشان دولت مشاهده این طائفه چیست فرمودند که آثار این طائفه را

توحید در ظاهر است ازین آداب میفرمودند که کلمات از او آید شود ۱۲
 نه از این قسم بدو که در کتاب ۱۲

و اشندال این بخت بر آمدن کردین حالت اگر بر کسی تصرف مقدم تراره هم کند البته تصرف نکر
کند تصرف باز حضرت ابو انجانب نجم الدین کبر نقل کرد که شیخ دلی تر اش این را نیز گویند بسبب
در غلبات و جذبه بارکش هر که افتادی بر تبه ولایت رسید روزی باز گانی بر سبیل تفریح بجا
شیخ در آمد شیخ حالتی قوی داشت نظرش بر آن بازگان افتاد در حال بر تبه ولایت رسید شیخ
پرسید که از کدام مملکتی گفت از فلان مملکت ویرا اجازت ارشاد شد تا در مملکت خود رود و خلق
بجای ارشاد کند روزی شیخ با اصحاب شسته بودند بازی در بوه صوه را دنبال کرده بودند ناگاه
تفریح بر آن صوه افتاد صوه برگشت و باز گرفت و پیش شیخ فرود آورد روزی تحقیق و تفریح
اصحاب کشف برقت شیخ سعد الدین عموی را که یکی از مریدان شیخ بود بخاطر گزشت که ایام درین
از منده کسی باشد که صحبت و در سگ ترکند شیخ بنور فرست بد است برخواست و بدر خانقاه رفت
و بایستاد ناگاه آنجا سکی رسید و بایستاد و دوم خودی جنبانید شیخ نظر بروی افتاد در حال ششفت
مخیر و بخود شد در وی از شهر بگویند و بگورستان برقت و سر بر زمین زد و می نایند آمدند بر جا که
می آمد بر رفت قریب پنجاه شخصت سگ گرد بگردا و حلقه کردند و در پیهم نخوردند و بجهت داشتند
عاقبت بر آن نزدیکی ببرد شیخ فرمود تا ویرا دفن کردند بر سر فرودی عمارت ساختند شیخ در تبرک
از شاگردان محی السنه که سندی عالی داشت کتاب شرح السنه را میخواندند چون با هم رسید روزی
در حضور استاد و جمعی از ائمه شسته بودند و شیخ اسسته را میخواندند در پیشی درآمد و در پیشی شناختند
اما از مشاهده وی غیر تمام در شیخ راه یافت چنانچه مجال قرائتش مانند پرسید که این چه کس است
نقصد با با فرج تبریکیت که یکی از جمله مجذوبان الهی و محبوبان ناقتنای است سبحانه تعالی
شیخ آن شب بقرار بود با مادر خدمت استاد آمد التماس کرد که بر خیزد که زیارت با با فرج در
استاد استاد شد با اصحاب موافقت کرد و در خانقاه با با فرج آمدند با با فرج زجادی بود با با شاز
نام چون آنجا رفت را دیده درون رفت و اجازت خواست با با فرج گفت اگر چنانچه گاه خداوند
میروندی تو اخذ آمد گور آیند شیخ گفت چون از نظر با با فرج بهره مند شده بودم منی بخشش را درستم
هر چه پوشیده بودم برون آوردم و در سبیل بر نهاده ام و اصحاب نیز موافقت کردند پس پیش
با با فرج درآمدیم و ششم بعد از محطه حال بر ما تغییر شد و عظمتی در صورت او پدید آمد چون فرس
آفتاب در نشان گشت و جامه که پوشیده بود بر او شکافتند چون بعد از ساعتی مجال خود باز
برخواست و آن جامه را در من پوشانید و گفت ترا وقت دفن خواندن میت وقت آنست
که مفر جهان شوی حال بر من متغیر شد و باطن من از هر چه غیر حق بود منقطع شد چون از جا
با با فرج برون آمدیم استاد گفت شیخ اسسته اندکی مانده است برو سه روز آنرا بخوانی و دیگر

و اشندال این بخت بر آمدن کردین حالت اگر بر کسی تصرف مقدم تراره هم کند البته تصرف نکر
کند تصرف باز حضرت ابو انجانب نجم الدین کبر نقل کرد که شیخ دلی تر اش این را نیز گویند بسبب
در غلبات و جذبه بارکش هر که افتادی بر تبه ولایت رسید روزی باز گانی بر سبیل تفریح بجا
شیخ در آمد شیخ حالتی قوی داشت نظرش بر آن بازگان افتاد در حال بر تبه ولایت رسید شیخ
پرسید که از کدام مملکتی گفت از فلان مملکت ویرا اجازت ارشاد شد تا در مملکت خود رود و خلق
بجای ارشاد کند روزی شیخ با اصحاب شسته بودند بازی در بوه صوه را دنبال کرده بودند ناگاه
تفریح بر آن صوه افتاد صوه برگشت و باز گرفت و پیش شیخ فرود آورد روزی تحقیق و تفریح
اصحاب کشف برقت شیخ سعد الدین عموی را که یکی از مریدان شیخ بود بخاطر گزشت که ایام درین
از منده کسی باشد که صحبت و در سگ ترکند شیخ بنور فرست بد است برخواست و بدر خانقاه رفت
و بایستاد ناگاه آنجا سکی رسید و بایستاد و دوم خودی جنبانید شیخ نظر بروی افتاد در حال ششفت
مخیر و بخود شد در وی از شهر بگویند و بگورستان برقت و سر بر زمین زد و می نایند آمدند بر جا که
می آمد بر رفت قریب پنجاه شخصت سگ گرد بگردا و حلقه کردند و در پیهم نخوردند و بجهت داشتند
عاقبت بر آن نزدیکی ببرد شیخ فرمود تا ویرا دفن کردند بر سر فرودی عمارت ساختند شیخ در تبرک
از شاگردان محی السنه که سندی عالی داشت کتاب شرح السنه را میخواندند چون با هم رسید روزی
در حضور استاد و جمعی از ائمه شسته بودند و شیخ اسسته را میخواندند در پیشی درآمد و در پیشی شناختند
اما از مشاهده وی غیر تمام در شیخ راه یافت چنانچه مجال قرائتش مانند پرسید که این چه کس است
نقصد با با فرج تبریکیت که یکی از جمله مجذوبان الهی و محبوبان ناقتنای است سبحانه تعالی
شیخ آن شب بقرار بود با مادر خدمت استاد آمد التماس کرد که بر خیزد که زیارت با با فرج در
استاد استاد شد با اصحاب موافقت کرد و در خانقاه با با فرج آمدند با با فرج زجادی بود با با شاز
نام چون آنجا رفت را دیده درون رفت و اجازت خواست با با فرج گفت اگر چنانچه گاه خداوند
میروندی تو اخذ آمد گور آیند شیخ گفت چون از نظر با با فرج بهره مند شده بودم منی بخشش را درستم
هر چه پوشیده بودم برون آوردم و در سبیل بر نهاده ام و اصحاب نیز موافقت کردند پس پیش
با با فرج درآمدیم و ششم بعد از محطه حال بر ما تغییر شد و عظمتی در صورت او پدید آمد چون فرس
آفتاب در نشان گشت و جامه که پوشیده بود بر او شکافتند چون بعد از ساعتی مجال خود باز
برخواست و آن جامه را در من پوشانید و گفت ترا وقت دفن خواندن میت وقت آنست
که مفر جهان شوی حال بر من متغیر شد و باطن من از هر چه غیر حق بود منقطع شد چون از جا
با با فرج برون آمدیم استاد گفت شیخ اسسته اندکی مانده است برو سه روز آنرا بخوانی و دیگر

در وقت از کمال بحال

چون برسدس نفتم بابا فرخ را دیدم که در آمد و گفت که دیروز نهر ارسنر از علم یقین گرفته ام
 باز بر سر علم آدمی من ترک درس کردم و بر ریاضات و غلو مشغول گشتم علم منی و ادوات غیبی من
 گرفت گفتم حیف باشد که آن فوت شود از منو شتم بابا فرخ را دیدم که از دور آمد گفت
 شیطان ترا تشویش میدهد این سخن را منویس و ات و قلم را بنید ختم و خاطر از همه بزد ختم
 حضرت قدوة الکبر حوین از بیان سریرت و سیرت شمائل حضرت نجم الدین کبریا پرسیدند
 بخاطر قاضی رفیع الدین خطور کرد که حضرت شیخ ابوالخیر را حالتی بود که آنرا انظار شریف و البصیر
 وی بسبب جانور کثیف سیرت کرده آید این زمانه کم کسی بزرگان هست که تاثیر حالت و بدین نوع
 جانوری را جاذب کرد حضرت قدوة الکبر با نور باطن خطر حضرت قاضی رفیع الدین را
 دریافتند جام جهان بای خیر تو بافته به هر ذره جهانش در عکس تافته متبسم فرمودند آری
 شاید درین عالم کسی بوده باشد تو جبهه دانی که درین کرد سوگ باشد کمال جوگی را گریه بودگان
 گاهی بنظر مبارک حضرت قدوة الکبر امیکشت فرمودند که گریه کمال جوگی کجاست بیاند
 آوردند حضرت قدوة الکبر از کوی از معارف و درسی از خالق باز کردند سخن معارف گویان
 اندک گرم شدند و فرقتی در شیر میمون و اسره های یون بر آمد اصحاب از مشاهد این طالع سستی
 مستولی شد گویا از طریق اوضاع ایشان خواهد شد که به نیک گوش کشید و اینها را می شنید بعد که در
 گریه تغییر تمام و تاثیر تمام راه و در پی می شعور نشناخته چنانکه افتاد و از خود رفته نزدیک بچشم خود
 بود چون بخود آمد اقدام مبارکش به بوسید و تحت اقدام می غلطید همچنین محاب گردید و میگویی مهر وقت
 که در اسرار گویی میبکشد و ندا صلا از مجلس شریف دهد نیز رفت و هرگاه که همانان بجا نگاه می آمدند
 بعد از احوال همانان بانگ میکرد که خادمان عالی را معلوم میشد که این قدر همانان آمده اند
 وقت بتمام گریه سیادت اصحاب بهره می یافت و گاه گاهی چنان می بود که گریه راجت طلبت
 اصحاب میفرستاد و میرفت و بدین شخص و از درشت میکرد و یاد را و نیز میداد مستند که حضرت
 قدوة الکبر الطیب اند و در کج خفاقه حضرت ایشان جماعتی از درویشان سفر کرده آمدند
 کوه بنات معبود خوش بقد و درویشان بانگ زد و پنجم فرستادن طعام یک شخص یاد آمد
 حضرت قدوة الکبر اکیچ اتفاقات کرده فرمودند که ای گریه بهر وجه احضار کردی گریه فی الحال
 بیرون رفت در جماعت آن درویشان نرسیده در آمد و هر کدای ایشان را بوسیدن گرفت تا هر
 کسی را بوسید چون حلقه را بوسید بزرانوی او نشست و بول کرد آن معانیه چون حضرت
 ایشان دیدند گفتند که بیچاره گریه نیست که اینم در بیکانه بود آن درویش بر خاست و در
 مبارک حضرت قدوة الکبر افتاد عرض بنیاد نهاد که مدت دو از ده سال شده است که من

نَقَرْتُ إِلَى عَبْدِى شَيْءٌ أَحَبُّ إِلَىَّ مَا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ وَمَا نَزَلَ عِنْدَى يَتَقَرَّبُ إِلَىَّ بِالتَّوَكُّلِ

نزدیکی حاصل نکرد بسوی من بنده من بخیر نیکه محبوب تر باشد بسوی من از هر نیکه فرض کرده ام بر سر و پیشانی میماند بنده من نزدیکی حاصل نکرد

حَتَّىٰ أَجِبَهُ فَإِذَا جَبِبْتُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَيَدَهُ

[illegible]

الْبَنِي يُقْسِرُهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَسْتَوِي بِهَا وَإِنْ سَأَلْتَنِي عَنْ عَظِيمَةٍ وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي بِحَبِيلَةِ

وَيُشْعِرُ فِي النَّفْسِ وَالْمَاءِ وَأَذِنْتُ لَكَ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّكَ لَمْ تَكُنْ

[illegible]

لِلْقَوْمِ فِي الْفَجَاءِ كَيْسَ الْهَرَمِ مُسْتَعِيطُونَ وَالْوَرَىٰ يَنْلَمُ ۖ اُولَٰئِكَ اَمْقَايَ فَلْيُفْعَلْ ۖ وَلَيْسَ فِي السَّمَاءِ اَقْوَالُ

بر اعظم مستوفی که در سبزه ارسین مقام مشفق میفرماید باید اندوختن خیر باشد + صاحبان مقامات که عالی اند

مَرْوَيْنَا فِي الصَّحِيحِ الْمُسْتَمِيمِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

روایت کرده شده است بامام حسین مسلم از ابی هریره رضی الله عنه گفت که فرمود آن حضرت

صلى الله عليه وسلم رب السعته نوع يا لبواب لو اقسم على الله برة

[illegible]

اشعار خاصه زمین مردم با همان منزه است و سبک پست مسکن او زمین است

لَهُ فِي النَّارِ خَازِنَةٌ مِّنْ صَلَوةٍ وَمِنْ مَّضْمُومٍ إِذَا أَطْلَعَ النَّهَارَ وَكَوَّرَ الظُّلُمَ فَإِنَّ ذَٰلِكَ لَآتِ بِهَاجَةٍ وَكَانَ لَهُ عِندَ ذَٰلِكَ صُطْبَارٌ

برای او در شب صله است از نماز و از روزه و حج بر او روزی و قوت نفس می یابد بعد از آن و باشد از بدن صبر

وَقِيْرَةُ عَقَّةٍ وَبِهَ حَمُولٌ + إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ لَا يَنْشَاؤُ + فذلِكَ قَدْ جَاءَ كُلُّ شَيْءٍ + وَلَمْ يَنْسِبْهُ يَوْمَ الْبَقْعَةِ لِلْكَافِرِ

و در انصاف نیز کار است و او گناهیست و بسبب او با گمتهها اشارت کرده میشود و بدین نجات یافت از هر مری و دهن سخاوتمند که او را از بند بزرگوار

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَثَلُ الْبَطْرِ لَا يَدْرِي أَوْ لَهُ خَيْرٌ أَمْ خَيْرُهُ

خود می‌باشد و مدینه سلم مثال متین مثل این است معلوم نمی‌شود که او متین بهتر است یا آخرا و این حدیث را امام

چشمه معلوم میشود این ظلمه نامه صفوی که صادر است از عقیقه جابجاء عهد صفوی علی شاهی

مثلاً اگر وہ علم اور اس میں کسب و بقاء کے لئے توفیق و مدد دے گا تو اس کے لئے جو کچھ اس نے کیا ہے اس کا اجر و ثواب

است را بر آداب نه رعیت و طاعت اما بقول ارباب لغت و گفته اند که طاعت سلف از ۱۰۰ نعمت

قدس ندارد هم آن بوده که انوار اعمال و افعال خود را از ربانیت و مجاهدات که شریعت

www.MindSearch.org

لَمْ يَكُنْ لِنَفْسِهِ أَجْرًا وَلَا مَعَهُ حِزْبٌ لِّقَرَارِهَا
 باشی از او بیار خدا تعالی گفت بلی خواهم گفت که تو غلبه ای من الدنيا والآخرة والآخر
 نَفْسُكَ اللَّهُ تَعَالَى فَأَقْبِلْ بِوَجْهِكَ عَلَيْهِ **حضرت قدوة الکبر** از رساله فیضی نقل می کند
 إِنَّ الْتَوَلَّى لَهُ مَعْنِيَانِ أَحَدُهُمَا فَعِيلٌ بِمَعْنَى مَفْعُولٍ وَهُوَ مَنْ تَتَوَلَّى اللَّهُ أَمْرَهُ
 تحقیق ولی در معنی دار یکی نیل یعنی مقول و او کسی است که مقوله متولی امر او باشد که
 قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَهُوَ تَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ فَلَا يَكُنْ لَهُ إِلَى نَفْسِهِ كُفَّةٌ بَلْ يَتَوَلَّى الْحَقُّ سُبْحَانَهُ
 متعالی فرماید و او در برابر مشرود صاحبان ابرس بر دین کند او را بسوی نفس او یک طرفه بلکه متعالی از او است
 رَعَايَةً لِّلثَّانِي فَعِيلٌ بِمَعْنَى مَفْعُولٍ وَهُوَ الَّذِي يَتَوَلَّى عِبَادَةَ اللَّهِ وَطَاعَتَهُ وَعِبَادَتُهُ
 رعایت او را هم فعل یعنی فاعل است و است که در ظاهر مشرود بنسبت حق تعالی را و طاعت و عبادت او
 يَحْكُمُ عَلَى النَّوَالِي مِنْ عِبْرَانِ تَحْتَمِلُهُمَا عَصِيَانٌ وَكَلَامُ الْوَصْفَيْنِ وَاجِبٌ حَتَّى يَكُونَ الْوَلِيُّ قُلُوبًا حَسْبُ
 بر وجاری می باشد ولی در بی غیر آنکه نارائی در میان آید هر دو وجه واجب است تا که ولی دلی شود و اجابت
 قِيَامُهُ بِحَقِّقِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى الْأَوْسَاقِ صَلَاحٌ وَكَوْنُهُ حَقِيقَ اللَّهِ آيَاتُهُ فِي السَّكْرَةِ وَالصُّلُو
 قائم شدن او بر حقوق حق تعالی بتمام و کمال و همیشه محافظ بودن حق تعالی در امور شخصی و معصیت

حضرت کبر از شرائط ولی در خواستند
 قَالَ أَكْثَرُ النَّاسِ قُلُوبُهُ مُسْتَدِينَةٌ بِاللهِ وَمُتَوَجِّهَةٌ عَنِ اللهِ
 فرمود اکثر اولی است که دل او انس گیرد و بجهت آنگاه و متوجهش است از غیر حق تعالی

حضرت قدوة الکبر امی فرمودند
 وَمِنْ شَرِّطِ الْوَلِيِّ أَنْ يَكُونَ مَحْفُوظًا كَمَا أَنَّ مَنْ شَرِّطَ النَّبِيَّ أَنْ يَكُونَ مَعْصُومًا وَكُلُّ مَنْ كَانَ
 و از شرط ولی امنیت که محفوظ باشد چنانکه از شرط نبی است که معصوم باشد و هر کس که
 لِلشَّرِّ عَلَيْهِ إِعْتِرَاضٌ فَهُوَ مَغْرُورٌ وَفُتَاةٌ قَصْدُ الْوَلِيِّ زَيْدُ السُّبْحَانِ قَدْ سَمِعَ اللهُ شَرْعًا
 برای شرع بر اعتراض باشد پس او مغرور و فریب داده شده و ابویزید بسطامی بک گفته اند تا ما من ادر سر شرف
 لِيَحْضُرَ مِنْهُ صِدْقٌ بِالْوَلَايَةِ فَلَمَّا دَلَّ عَلَى الْحَقِّ وَقَدْ تَبَيَّنَ طَرِيقُ حُرِّ وَجْهِهِ حَرِّ الْوَجْهِ وَكُلُّ مَنْ
 شخصی که در معرفت بولایت بود و حقیقت بر او رسیده و اظهار را آنکه و نبشت آن شخص بدون آمدن او پس بسوی
 الْفَيْلَةِ فَأَنْصَرَفَ أَبُو زَيْدٍ وَلَمْ يَسْمَعْ عَلَيْهِ وَقَالَ هَذَا جُلٌّ غَيْرٌ مَوْجَلٌ أَدْبَارِ أَدْبَارِ الشَّرِيعَةِ كَقِفْ مِنْهَا لَعَلَّكَ تَعْلَمُ
 قبل از نبشت این بزرگوار شد بر سلام نبشت و فرمود این در دست کاین نبشت بر لبی از آداب شریعت پس بگویند این بزرگوار را
 حضرت قدوة الکبر میفرمودند که شخصی نزدیک بوسعید ابو خیر قدس سره رسیده و

مخت پای چپ در مسجد نهاد شرح گفت باز کرد که در خانه دوست ادب آمدن ندانند ما را

دینش دارد از نفس
 و از فیضی در دست
 خدا آری
 شریف کن در دست
 از دنیا و معنی در دست
 لی نفس تو را باری
 حق تعالی در دست
 تو بودی تو را باری

که بادی محبت داریم حضرت کبیر در محل عرض نیاز رسانید مراد از محفوظ که در شرط ولی است
است از همه عصیان هست با بعضی فالک لا شرک الا ان یكون محفوظا من العاصی
عالم الغیبه حتی لا یبصر علی الذنوب قبل ان یتوب محفوظا من الصغایر من حیث ان الخوارق قد
قدس الله بمره هبل الی یزنی یا ابا القاسم طهری مکیا که کفر را نه قال کان امر الله قدس
حضرت قدوة الکبرامی فرمودند که انرشخ علاءالدوله اسمانی شنیده ام که میفرمودند
که انبیاء علیهم السلام از انظار گناه عاصم اند و او بیار قدس مدبر سر از خوار داشت
که محفوظ و امصطفی صلی الله علیه و سلم روایت ان تقیر الله تقیر جماعه و انی علیه السلام و
نزد این بجا می آید که گناه بدتر از ان نیست که بنده خود را متصور و محروم نداند حضرت
قدوة الکبرامی میفرمودند یکی از اہم شرائط ولی است که تبلیج رسول علیہ السلام تو لا د
فعلا اعتقاد بود قال الله تعالی ان کنتم تحبون الله فالتبونی و در طریق رسیدن
به متابعت در فتن سبیل موافقت اصلا تصور نیاید که التائب فی حکم التائب و در شان
آنچنین کسی شاید و اعراض از کل ماسوی داعراض از راه هوا بکند و التفات
بسوی خیر و شر دنیاوی البتہ بناید چه وجود عدم کو غن نزد ولی علی السویه است
و اصل این دولت دارین را در محصلین غنمت کونین را میل بسیر سلطنت و جلوس
سیر مملکت اصلا نبود غنی مناسبت از دیوان خویش فرمودند + غزل

لا تزدون
انت که معذور
بشد انعام ناز
چون تا کفر
نماند از عفت
نقته انداز
بست از زبان
صغیر معذور
مانند عفت
برای عیب
حق تعالی باطن
ایشان را با دلی
زیادتی ایست
میں تادیبی
ماند از سیر
و فرمود که مستحکم
مذاذ شده

علی تو چون حاصل است جوهریان گویشان
صورت خورشید را شرح و بیان گویشان
غمزه ابروی مست تیر و کمان گویشان
آرزوی جان توی کون و مکان گویشان
حاصل فقرت توی دور زمان گویشان
مایه جانم توی سود و زیان گویشان
اشف شوریده را نام و نشان گویشان

وصل تو چون داد ملک جهان گویشان
آیت حسن ترا حاجت نقیر نیست
صفت شکن عاشقان فتنه آخر زمان
عاشق رو تو نیست طالب دنیا و دین
گردش گردون اگر قطع شود کوبش
بے تو نیز ز جوی هر چه بود در جهان +
انش عشق از بسوخت غم من ما کوبش

حضرت قدوة الکبرامی میفرمودند که یکی از شرائط ولی آنست که عالم بودن به جاہل متفصل
بودن متصل چون متفصل گردد آنکه متصل گردد و کما قال البیہقی رحمہ اللہ لکما لکما انفضال و اتصال
ایصال فن کنتم تفصل فی طہورہ عما سواہ کما یفصل فی صلواتہ الیہ چون نتیجہ انفصال انصار
آمد پس متفصل کشوف بود و کشوف عالم بودن به جاہل و عالم ربانی ولی باشد و
حق تعالی را ولی جاہل نباشد ان الله لا یبصر و لیس جاحلا و لا یبصر قدوة الکبرامی

قدس سره از خانقاه شیخ الاسلام عبد الصمد النصارى بدعوتی میبرد چون خادم پیش ایشان
 نقش آن درویش گفت ساعتی توقف کنید که کاری در پیش است بعد از ساعتی ترجمانی
 یا خاتون خود درآمد و پسر دوازده ساله در غایت جمال مابعد چشم نابینا در آرد و گفتند
 ای شیخ حضرت حق بجان ما از دنیا همه چیز داده است مگر فرزندی جز این ندارم ولیکن
 چشم ندارد هر جا که درویشی و بزرگی و مزارعی و طبیعی شنیدیم آنجا برویم بچم فایده نداشت و ملا
 جان معلوم شده است که هر چه از حق تعالی بودی خواهی راست میشود نظری در کار فرزند
 ما کنی تا چشم وی روشن شود هر چه دارم فدای تو باد من بنده مولای تو باشم اگر مقصود
 من حاصل نشود خود را از این خانقاه بر زمین میزنم تا هلاک شوم شیخ فرمود که الهی کاست
 و طریقه اسرار میآموزد و رازنده کردن و نابینا را بینا گردانیدن و ابرص را علاج کردن معجزه عیسی
 علیه السلام است احمد کیست و چه کس است از وجه طور این کار مجال خواهد شد پس بمان
 خاست و در آن شدم و وزن در میان اسرئیل بر زمین میزدن گرفتند چون میان ایشان
 خانقاه رسید عالی عظیم بروی ظاهر شد و بر زبان وی گزشت که ما کنیم خیمه چنانکه خدا کس از
 آنکه که حاضر بودند آنرا شنیدند حضرت شیخ باز گشت و خانقاه درآمد و بر کفنا و حلقه نشست
 فرمود که آن کودک را پیش من آرید و دوزخ ابرام را بر دوشتم کودک نهاد و بکشد و گفت
 انصر بالله و الله کودک در حال بر دوشتم بنیاد بعد از آن غیبی از آنکه سوال کردند که الله
 بر زبان مبارک شایسته که ایضاً موتی و ابراهیم و ابرص عیسی علیه السلام است و بار
 دوم بر زبان شایسته که ما کنیم ما کنیم این دو سخن چون هم راستای چشم فرمود آنچه که اول
 گفته شد سخن احمد بود و جز آن تواند بود اما چون بدلان رسیدم بسر فرود آوردم و ندیدم
 احمد باش گو مرده رازنده عیسی میکود ابراهیم و ابرص عیسی میکود اما تو هم بگوئی آن
 ما کنیم ما کنیم بانگ بر من زدند و گفتند که باز گرد که ما دوستای چشم آن کودک در نفس حق
 نهاده ایم این حدیث چندان در دل من زور آورد که بر زبان من بیرون آمد پس اند
 قول و فعل همه از حق بود اما بر دست و نفس احمد ظاهر شد حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که در آن وقت که شیخ ابوسعید از بیجا غیبت بنیاد یاور کرده بودند نوشته اند
 یکی و دیبا که در واهی طوس بود رسید درویشی از عیون القضاة همدانی در بعضی رسد
 خود نوشته است که محمد معشوق طوسی نماز نکردی از خواجه محمد حمویه و از خواجه احمد غزالی
 قدس مدبرو شنیدم که روز قیامت صدیقان را این تمنا بود که کاشکی خالی بودند
 که روز محمد معشوق قدم بر آن خاک نهادی این محمد ترک بند قیامت بود یک روز در

جامع طوس مدینه شیخ ابوسعید ابو الخیر قدس سره مجلس هدایت ابن محمد بند بر بند قازد
 شیخ ابوسعید را خاموش کرد و زبانش بست چون ساعتی برآمد ابوسعید گفت ای سلطان
 عصری جانان در بند قباد کشای که تو بند بر مفتی آسمان و زمین نهادی حضرت
 قدوة الکبر امیر مودند که بجان العجبه امی بود که مینایع علوم اولین و آخرین از زبان
 دول و جلدی بود این بیت بر زبان مبارک بر سبیل بدیه فرمودند زهی مشوق
 چون بند قباد بست هزاران بند بردل از جفا نیست روزی پیش حضرت قدوة
 الکبر استخنی از ایشان علم لدنی برآمد فرمودند که نزدیک مردان خدا و درویشان با صفا
 ایشان علم غیبی و اظهار آثار لاریبی آسان تر از آتش خوردن است در خاطر شریف و تفکر لطیف
 حضرت ایقان گاه گاهی خطره میگرد که تصرف حضرت نور العین در دیگری بعین خود
 محاسبه کنند که بعینه تصرف من بوی سرایت کرده است چنانکه استادش کرد آثر بیت کند که
 خواهد که اثر تربیت خود را در شاگرد بیند که کند تا ویرا افتما دشود بر آنکه تربیت وی بوی دیگر
 شده است اگر غفلتی در کار شاگرد بیند آن خلل را اصلاح نماید انگاه حضرت نور العین را
 خطاب کرده فرمودند که امیر علی بیگ را ندانی است که ملازمت این خاندان لطیف و مکی
 این مردمان شریف را داعیه در ضمیر او خواست و تمیر او شده است و حال این خواهد که سلوک
 راه حصول و سفر سبیل قبول پیش گیرد و بچگونگی و دست تصرف ننهاده است و تربیت
 مسنوی نموده در نظر من تربیت وی مشغول گردید تا اثر آنرا اصطلاح کنم و مرا بر تصرف شما اعتماد
 شود حضرت نور العین از وی انکسار و بجزو اضطرار عرض رسانیدند که بجای که خورشید
 آسمان هدایت و جمشید زمان اقتدایت در بیت الشرف رفایت می تا بدرجه مجال
 حق تعالی تا ابد الابد و این آفتاب را زوال مدهد و بالبنی مآله الامجاد سه جلال آفتاب هر نظر
 باد و زخونی روشنی خوبت خوبر باد و هماغی بمنت را همچو شهاب زره شاهان عالم بر بر باد
 و ذات شریف که منظر اسرار الهی و صفات لطیف که مصدر انوار انما مشاهی است و پناه گردون
 دارد و ماوی اهل روزگار در کف امان و کف اسکان باد

جایگاه تا قیامت در امان باد	ترا هر چه از خدا خواهم همان باد	چو در کون مکان تنقید حکمت
روان تن روان حکمت آن باد	برین کون مکان حکمت چه باشد	مثال تو روان بر لا اسکان باد
چوبیت انشرف شکرت آفتاب	بیرج اقتدایت درخشان باد	بنایت تا قیامت چیست خواهم
کز اسکان پیش حد کسایان باد	بشاخرف لیدر غرست نفع باد	چهار ازمیت تا آخر جهان باد
بچشم معرفت چون قره العین	بهر کس بگری از عافان باد	بصند عافان و کمالان بهم

مکان مصدر توجاد ان بادیه به نگاه بین خود بر بند میسند به از عین لطف چون جزو بیان با
 با وجود آفتاب عالم تاب دیگری راجه تاب باشد که در تاب تصرف و انجذاب حوز را در تاب گذشت
 دستاره بیچاره راجه یا که پیش هر طور ه لواره دوم تصرف ز دست گفتن بر خور شد که خشم
 نوزم به دانش بزرگان که سزاوار هما نیست به چو بهمانه زیاده بجا امانده رفت سر از خط بدر
 بردن خلاف آداب صحایب رادت دانستند هر آینه در ترتیب میر علی بیگ میان بستند
 جز از سر نهادن چاره ندیدند حضرت نور العین در مراقبه نشسته بودند متوجه تصرف باطن
 امیر شدند و در انجذاب و حایه او گشتند پاسه بگزشت که آثار تصرف و انوار تصوف در شرف
 میمون در اسرار هما یون امیر علی بیگ موثر و مسور شد و سخنان توحید آمیز و بیان جوید
 انجیز از وی ظاهر شدن گرفت بحیثیتی که بعضی از علما اهل شسته بودند منی فهمید و چند
 از فضلائی منکر از حالت درویشان نشسته بودند حضرت قدوة الکمر ابوسوی نقاش
 نگاه فرموده گفتند که همه مردم میدانند که امیر علی بیگ نرکی ساه امی است انهم هرگز از
 مشکلی معلوم بود از وی پیر شد اگر بگویم من منانم علمای هر یک بموجب اشارت شریف از
 اشکال غریبه و سوال عجیبه خصوصاً از عقده مشکلیت فلک مطلق از وی درخواست میکرد
 راده جواب بلکه ده را صد تبصره بق صواب میداد و حل عقاید میر تبیه و بنیاد نهاد که در
 ایشان اصلاً نمیکنجید بر آینه هرگاه که در زده آفتاب التفات ایشان بر کسی در افتد
 عالمی سر بر نوزوی در خند بجامعه به چو تا بدو دره از خورشید اطلاق در خاندان سر
 جمله آفاق به بر افتد بروی از نوز خورشید به سر سر ملک گیرد و بچو بشید به حضرت کبریا
 سلطنت بناسی عرض رسانند که در جریان کلام خاص و عام این سخن میر که فلان
 بزرگوار از باغ فنا بلال زار بقا فرایند آثار و الایت و نعمت بدیگری بخشید محبت نماید
 ولایتی که هزار نعمت در اینجا حاصل میشود و معنی که با انواع کلفت درین دارد اصل میگردد
 از بهر آنکه در آن دیار از وی حظ گیرند و حصول درجیات عالییه و مقامات متعالیه و
 بزریرند و الاخرة خیر و ایتقه مشرب و دست بسن و ولایت و نعمت بدیگری چون دهند
 اگر میدهند تصرف بعضی ادلیا بعد از موات چنانچه درجیات بود باقی چگونه میماند
 فرمودند که مراد از این ایثار ولایت و ابرار از شمار نعمت آن نیست که ولایت مخصوص
 و نعمت خاصه خود بدیگری دهند بلکه مراد از وی آنست که طریق سلوک حصول واقفائی و
 حصول مقصود نمائی که بوی مخصوص بود بدیگری نمود و این اشعار بوی بخشید تا
 بهمان اصول سلوک راه وصول درش طریق حصول پر دینی دینی او راه برود چنانچه

در این باب
 است

حضرت شیخ خواجگی بمصر مایند که شیخ را هم ولایت با کسر و هم ولایت بالغی می باشد انجمنیان
 خلق است ولایت اول آنست چون مرید را بحدی و رسول سایندن و آداب طریق آموختن
 اما ولایت دوم محبت حق و قرب حضرت محمد مصطفی است چون از دنیا نقل کند ولایت را
 بهر که خواهد بخشد و اگر او ندیده و آبانند که حقیقتی یکی از دوستان خود آن ولایت را بخشید
 اما ولایت ثانی علمه او باشد و با خود بیرون اگر زبیا سفر در پیش گیرم و رعشفت را در راه خود
 گیرم و خضره قدوة الکبریا بفرمودند که شیخ ابوسعید ابو انخیر را خرقه بود که در آن طاعت
 کرد می از ابوبکر صنی الله عنه میراث مانده بود و مشایخ را نوبت بنوبت شیخ ابوسعید رسید
 نمودند که این خرقه با حد تسلیم کن فرزند خود شیخ ابوطاهر را وصیت کرد که بعد از وفات من به
 چندین سال جوانی تو خط بلند بالا بچشم ارق بصورت پوسف بنام احمد اندر خانقاه تو در آید
 و تو در میان یاران نشسته باشی بجای من زینهار که آن خرقه را بوی تسلیم کنی چون
 کار شیخ باخبر رسید و مقصود نهایت با بنجامد شیخ ابوطاهر را از روی آن میبود که ولایتی که
 حضرت شیخ را بود بوی بسیار شیخ چشم باز کرد و گفت ولایتی و لغتی که شما طمع میدارید
 بد ماست بسودن و علم غنی ما را بر در عرابانی زدند و کار میروشی که نارا بود بدو تسلیم کردند
 ندانست که حال چیست تا آنکه چند سال از وفات شیخ گزشت شبی ابوطاهر در خواب
 که ابوسعید با جمعی از یاران بجهل میرفت ابوطاهر پرسید که یا شیخ این چه تعجیل است
 گفت تو نیز برو که قلب لاویلیا میرسد و دیگر روز شیخ ابوطاهر در خانقاه نشسته بودند جوانی
 بان صفت که شیخ گفته بودند در آمد شیخ ابوطاهر در حال پداست ویرا اعزاز بسیار کرد اما
 چنانچه مقتضای بشریت است اندیشاک شد که خرقه پدر را چون از دست دهم آن جوان
 گفت اینجا چه در امانت جانم روا نباشد و ابوطاهر وقت خوش شد برخواست و
 آن خرقه که شیخ ابوسعید بدست خویش بر سر پهنانها ده بود تا آن روز آنجا بود آورد و
 بر سر آن جوان نهاد بعد از شیخ احمد جام بچکس ندانست که آن خرقه کجا رفت و این شیخ
 جام منوره تمام بود حضرت که بر عرض رسانیدند که مفهوم کلمه شریف و معلوم مقوله لطیف
 که در علوشان اولیاء روزگار و رفیع مکان اصغیان و نامدار واقع شده است چه باشد و آن
 اینست که **إِنَّ أَوَّلِيَاءَ اللَّهِ لَا يَمُوتُونَ وَلَكِنْ يَمُوتُونَ مِنْ دَارِهِ إِلَى دَارِهِمْ فَمَنْ مَاتَ مِنْهُمْ**
 علم کی آنست که مراد از موت در اینجا موت طبعی نیست بلکه ممات اراده بخوابد که از مشکوه
 نبوی ابوالفضل غفری شعر میگردد **مُتُّ وَأَمَّا قَبْلُ أَنْ تَمُوتُوا فَمِنْ دُورٍ** حقیقتی و سائلان
 راه مظهر و الاموت ارادی شی میزند بلکه از مقامی بمقامی ترقی میکنند و از منازل بمنازل

و در آن خانه شیخ
 و بزرگواران بنام شیخ
 میزند

میر و آنچه یکی از اصول مقرر شده این طایفه است که کمال انسان تنها بی غیبت و ترقی مبرا فی منازل
نهایت پذیرد اگر در سال سالک عبور مراتب کمال کند در هر نفسی وصول دیگر باید و بر هر
حصولی دیگر بجا محصور می گردد بوی دریا همه نمودار وی مدو بوانی می باشد کمال اکثر
نشد و خداوند بندگان و کائنات را در حصول صفات و صفات حضرت شیخ سعدی شیرازی هم از بها
نظره ازان در یابی ز غار خنده است و دره ازان بیضای انوار دیده که بیکو بدست
نه حست غایتی دارد نه سعدی را سخن بیان چه بهر دشت شسته بود با بخت آن بلیغ
دیگر است که اولیاء در روینا از ترکیه قانی و نصیفه قانی بخت انوار فیضی و بطور اسرار لایسی
میر شد که بمراتب باطن خود مطلع میگردد و منازل تزلزلات خویش مشعر میشوند و بهوت غنیمت
صفت بهمانی و نشان رفتن است بکلاف ضروری که لباس شال پوشیده و کاسن مثل پوشیده
در عرصه اجسام تصرف میکنند چون مرکب بیکری شان میکنند بخود و علمات عصری ایشان محمول
میگردد و از اکبر حضرت روحانی ایشان که آب حیات جادو دانی حوزده است در صحرای وصول بفرس
شال سوار شده میداند و در دریای حصول جیتی خیال بر آمده می شتابد به جو فرس عصر علم
بخود و اسکنده یقین که مرکب دیگر و نمید زین خوشتر و دیگر علوم را که چشم ایشان بنور عرفان
مسو کرده اند بصیرت بنودشان بکمال و جلالت روشن سپاسه هر آینه ازین دولت اکبری و نعمت عظمی
محروم میمانند کما قال الله تعالی من کان فی هدی فله خیر من کل جمیع الخیرات پس کسیکه بجات مشاود زود
نشد و عیسی است که در زمزمه موی منسوب و در حد و کمال نقیضون موقوف محسوب میگردد است که در
حق تصرف باشد که بعضی اولیاء را بضرر غیر آنچه در جات بود همچنان در مات چنانکه جبهه انداخت
بجانه دیگر خواند تصرفش باقی بود نظر بجا از حضرت خواجه نظام الدین گنجوی میفرمودند که
از علوم ظاهری و معطلات بهی بهره تمام بود اما از همه دست داشته دردی بحضرت حق سبحانه آورده
عمر گرانیدار از اول تا آخر بقا و تعوی و عزت و انزوی میگردد زانیده هرگز چون سایر شعرا
از جنبه حرص هوا ملازمت ارباب نیانکرده اند بلکه سلاطین روزگار بوی تبرک می جسته
اکثر اینها اگر چه بحسب صورت افسانه است اما از روی حقیقت کشف حقائق و بیان معارف
و دقائق را بهانه در ایات شریف و کلمات لطیف ایشان مشعر بر آنست که هر که در مقوله شریف
شان مواخذه میکنند یا از روی جدلی در آید بسیار شوم است البته بوی ضرر میگردد و چنانچه خود
در محزون اسرار با معنی اشعار کرده اند به تیغ زاماس زبان ساختنم بهر که پس آمد شرف اند
و در مقام تالیف و ایام نصیف از ارباب جدل که در کتاب خواجه مواخذه خواهند کرد اشارت
فرموده بودند ملیت دهنده بر آید از هندوستان یکی در دبا شد دگر پاسان

میر و آنچه یکی از اصول مقرر شده این طایفه است که کمال انسان تنها بی غیبت و ترقی مبرا فی منازل
نهایت پذیرد اگر در سال سالک عبور مراتب کمال کند در هر نفسی وصول دیگر باید و بر هر
حصولی دیگر بجا محصور می گردد بوی دریا همه نمودار وی مدو بوانی می باشد کمال اکثر
نشد و خداوند بندگان و کائنات را در حصول صفات و صفات حضرت شیخ سعدی شیرازی هم از بها
نظره ازان در یابی ز غار خنده است و دره ازان بیضای انوار دیده که بیکو بدست
نه حست غایتی دارد نه سعدی را سخن بیان چه بهر دشت شسته بود با بخت آن بلیغ
دیگر است که اولیاء در روینا از ترکیه قانی و نصیفه قانی بخت انوار فیضی و بطور اسرار لایسی
میر شد که بمراتب باطن خود مطلع میگردد و منازل تزلزلات خویش مشعر میشوند و بهوت غنیمت
صفت بهمانی و نشان رفتن است بکلاف ضروری که لباس شال پوشیده و کاسن مثل پوشیده
در عرصه اجسام تصرف میکنند چون مرکب بیکری شان میکنند بخود و علمات عصری ایشان محمول
میگردد و از اکبر حضرت روحانی ایشان که آب حیات جادو دانی حوزده است در صحرای وصول بفرس
شال سوار شده میداند و در دریای حصول جیتی خیال بر آمده می شتابد به جو فرس عصر علم
بخود و اسکنده یقین که مرکب دیگر و نمید زین خوشتر و دیگر علوم را که چشم ایشان بنور عرفان
مسو کرده اند بصیرت بنودشان بکمال و جلالت روشن سپاسه هر آینه ازین دولت اکبری و نعمت عظمی
محروم میمانند کما قال الله تعالی من کان فی هدی فله خیر من کل جمیع الخیرات پس کسیکه بجات مشاود زود
نشد و عیسی است که در زمزمه موی منسوب و در حد و کمال نقیضون موقوف محسوب میگردد است که در
حق تصرف باشد که بعضی اولیاء را بضرر غیر آنچه در جات بود همچنان در مات چنانکه جبهه انداخت
بجانه دیگر خواند تصرفش باقی بود نظر بجا از حضرت خواجه نظام الدین گنجوی میفرمودند که
از علوم ظاهری و معطلات بهی بهره تمام بود اما از همه دست داشته دردی بحضرت حق سبحانه آورده
عمر گرانیدار از اول تا آخر بقا و تعوی و عزت و انزوی میگردد زانیده هرگز چون سایر شعرا
از جنبه حرص هوا ملازمت ارباب نیانکرده اند بلکه سلاطین روزگار بوی تبرک می جسته
اکثر اینها اگر چه بحسب صورت افسانه است اما از روی حقیقت کشف حقائق و بیان معارف
و دقائق را بهانه در ایات شریف و کلمات لطیف ایشان مشعر بر آنست که هر که در مقوله شریف
شان مواخذه میکنند یا از روی جدلی در آید بسیار شوم است البته بوی ضرر میگردد و چنانچه خود
در محزون اسرار با معنی اشعار کرده اند به تیغ زاماس زبان ساختنم بهر که پس آمد شرف اند
و در مقام تالیف و ایام نصیف از ارباب جدل که در کتاب خواجه مواخذه خواهند کرد اشارت
فرموده بودند ملیت دهنده بر آید از هندوستان یکی در دبا شد دگر پاسان

انرا وان تصنیف بی یونما بر که در مقوله شریف ایشان از روی عناد آورده یا اخذ خیالات بنیل کرد
 البتہ زبوی مکتب میکند خصوصاً حضرت امیر خسرو شیرین سخنان ایسا اظهار مساوات و اصل در مقابلہ
 کرده اند چنانچہ از مقالات یکدیگر مفهوم میگردد و آن اینست **س** ملک بشارت بنیاد کسی به تا نزد شیخ
 دودستی بسی به حضرت خسرو در مقابلہ گفتند **س** گرچه زندگی دودستی بسے تا نزد حق بنیاد کسی
 ایضا **س** در باب خسرویم شد بدین غلغلہ در گوشت نظامی فکند چون غلو مکابرہ با بشارت رسید شبی شیخ
 جهان سوز و غمخیز عالم افرود از غلاف غلاف همت برآمده بر فرق خسرو معرکه اشعار و مجادلہ
 افکند سیدہ بود کہ در پی پناه حضرت نظام الحق والدین در میان آمد **س** تیغ نظامی کہ بر کمر جوهر
 تا خسرو سر بود و فرق به ماه خشن راست دو پیکر شدی به گرنہ بودی بختی پیرش جو درق
 فرمودند کہ فرزند من است از سروی گزید و جرم او من بخشید فرمودند کہ تیغ مردان خالی شد
 بیکار نزد بس تیغ چون خزان دریاغ سید ریخ را نذند بعضی میگویند کہ آستین بسیار خود
 دراز کرد و در تحت تیغ نهادند **س** پیش ازین الماس بے اسپر میا کہ بریدن تیغ را نبود حیاء
ایضا + حضرت قدوة الکبر ایضاً فرمودند کہ حضرت شیخ ابو بکر کہ از اصحاب شیخ روز
 بہان بقلی بوده اند میگفتند کہ ہر بحر نبوت با شیخ قرآن بخواندم یک عشروی و یک عشرین
 چون دی فوت شد و بنابر سن تنگ گشت آخر شب بر خاستم و نماز بگزاردم بین ہر ترتب شیخ
 ہشتم و بنیاد قرآن خواندن کردم و گریہ بر من افتاد کہ از وی تنها مانده نمودم و چون شہر
 نام شد آواز شیخ شنیدم کہ از قبری آید و عشر دیگر بخواند تا آنرا نماند اصحاب جمع شدند آواز
 منقطع شد حال بنیلگونہ بود و روزی با یکی از اصحاب آنرا باز گفتم بعد از آن دیگر نشنیدم
حضرة قدوة الکبر ایضاً فرمودند کہ در طبقات الصوفیہ آورده است کہ شیخ ابو الحسن فردوسی
 گفته است کہ بحکس امید نام از مشایخ کہ در قبور خود تصور میکنند چنانچہ در حال حیا میکردند و عورت
 کہ خدی شیخ عبدالقدیر جلی و شیخ محی الدین الغزنی و شیخ عقیل مسیحی و شیخ حیات عراقی قدس السد
 ارد اہم حضرت کبیر عرض نمودند کہ این مقدار مشایخ آنرا بار آورده اند کہ تصرف ایشان
 در مہات گفته اند ولیکن تصرف در مشایخ ہند توان دانست کہ تصرف کیان در مہات با نیست
 فرمودند کہ تصرفی مراتب کردن ازین مشایخ خالی از بی مہت خصوصاً بخوانودہ جنت
جعل اللہ الجنۃ متواہم کہ پیران بابا باشند اما بیشتری ازین خاندان شریف و دو مان لطیف
 تصرف در مقام فانی بابی است خصوصاً حضرت سیدی و حضرت شیخ نظام الدین و حضرت
 شیخ فرید بخش و حضرت خواجہ قطب الدین بختیار ادشی حضرت خواجہ معین الدین بخوی
حضرت قدوة الکبر ایضاً فرمودند کہ در طبقات الصوفیہ دیدہ ام کہ حضرت عوفی ثقلید

نزد شیخ دودستی
 آمدہ است ایضا
 از خاندان بشارت
 از روی عناد
 بنیل کرد
 بشارت بنیاد
 کسی به تا نزد
 شیخ دودستی
 بسے تا نزد حق
 بنیاد کسی
 ایضا
 در باب خسرویم
 شد بدین غلغلہ
 در گوشت نظامی
 فکند چون غلو
 مکابرہ با بشارت
 رسید شبی شیخ
 جهان سوز و غمخیز
 عالم افرود از غلاف
 غلاف همت برآمده
 بر فرق خسرو
 معرکہ اشعار و
 مجادلہ افکند
 سیدہ بود کہ در پی
 پناه حضرت نظام
 الحق والدین در میان
 آمد تیغ نظامی کہ
 بر کمر جوهر تا
 خسرو سر بود و
 فرق به ماه خشن
 راست دو پیکر شدی
 به گرنہ بودی
 بختی پیرش جو درق
 فرمودند کہ
 فرزند من است
 از سروی گزید و
 جرم او من
 بخشید فرمودند
 کہ تیغ مردان
 خالی شد بیکار
 نزد بس تیغ
 چون خزان دریاغ
 سید ریخ را
 نذند بعضی
 میگویند کہ
 آستین بسیار
 خود دراز کرد
 و در تحت تیغ
 نهادند پیش ازین
 الماس بے اسپر
 میا کہ بریدن
 تیغ را نبود
 حیاء ایضا +
 حضرت قدوة
 الکبر ایضاً
 فرمودند کہ
 حضرت شیخ
 ابو بکر کہ
 از اصحاب
 شیخ روز بہان
 بقلی بوده
 اند میگفتند
 کہ ہر بحر
 نبوت با شیخ
 قرآن بخواندم
 یک عشروی و
 یک عشرین
 چون دی فوت
 شد و بنابر
 سن تنگ گشت
 آخر شب بر
 خاستم و نماز
 بگزاردم
 بین ہر ترتب
 شیخ ہشتم و
 بنیاد قرآن
 خواندن کردم
 و گریہ بر من
 افتاد کہ از
 وی تنها
 مانده نمودم
 و چون شہر
 نام شد آواز
 شیخ شنیدم
 کہ از قبری
 آید و عشر
 دیگر بخواند
 تا آنرا
 نماند اصحاب
 جمع شدند
 آواز منقطع
 شد حال
 بنیلگونہ
 بود و روزی
 با یکی از
 اصحاب آنرا
 باز گفتم
 بعد از آن
 دیگر
 نشنیدم حضرت
 کبیر عرض
 نمودند کہ
 این مقدار
 مشایخ آنرا
 بار آورده
 اند کہ
 تصرف
 ایشان در
 مہات
 گفته
 اند ولیکن
 تصرف
 در مشایخ
 ہند توان
 دانست کہ
 تصرف
 کیان در
 مہات با
 نیست فرمودند
 کہ تصرفی
 مراتب
 کردن ازین
 مشایخ
 خالی از بی
 مہت
 خصوصاً
 بخوانودہ
 جنت جعل
 اللہ الجنۃ
 متواہم کہ
 پیران بابا
 باشند اما
 بیشتری ازین
 خاندان
 شریف و دو
 مان لطیف
 تصرف در
 مقام فانی
 بابی است
 خصوصاً
 حضرت
 سیدی و
 حضرت
 شیخ
 نظام
 الدین و
 حضرت
 شیخ
 فرید
 بخش و
 حضرت
 خواجہ
 قطب
 الدین
 بختیار
 ادشی
 حضرت
 خواجہ
 معین
 الدین
 بخوی حضرت
 قدوة
 الکبر
 ایضاً
 فرمودند
 کہ در
 طبقات
 الصوفیہ
 دیدہ
 ام کہ
 حضرت
 عوفی
 ثقلید

ارباب دین و دانات بنیادیه جبر اکرام غایت و فتح ابهام عاقبت جز انبیا و عشره مبشره دیگر را نیست
حضرت قدوة الکبر فرمودند که جواب این مقدمه چند وجه است و جدا اول آنست که خوف
 و عزیز این طایفه را نظری غایت اسد و شفقت الی لطافت جذباتی نبود زیرا چه مقتضای رحمت
 یزدانی و تمنای شفقت ربانی چون منظور میکرد و امیدواری از الطاف الهی و اعلی داری از
 اعطاف نامتناهی چنان میباشد که عامه مومنان بلباس مغفرت ملبوس و کافه مسلمانان
 بلباس نجات ملبوس و محروس گردند **ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذَّنْبَ جَمِيعًا**
حضرت قدوة الکبر این بیت بر زبان مہارک میراندند سه گریمن آلوده و اسیر
 همه عالم گواهی عمت اوست به چون بشارت نجات آمیز و نوید خلوص گیر و حق مومنان
 چنین آمد میباید که اولیاء بطریق اولی از ورطه خوف و حزن و احراز بر سبیل جبری
 مہلکه براس و محن برون آیند و آن گری که او رجیم و غفور از ازل بود تا ابد باشد
 زان کسی گوید در دشمن دوستان را عذاب بد باشد و وجه دوم آنست که حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که طوبی حال از صدور جلال غالب است و مقتضای جلال مغفرت مشوق و متمیز
 جلال عقوبت هر آینه مغفرت غالب بود از عقوبت اگر اولیاء بنظر جمال از جمال نکال خوف
 جلال باین بود چه عجیب **وَ إِنْ كُنْتُمْ سَاءَ فَعَلْتُمْ** اگر در بدیک صلائی کرم و عزازیل گوید نفسی بر دم و جگر
 و کلام قدسی آمده است **إِنَّ كُنْتُمْ سَاءَ فَعَلْتُمْ** شیخ ابوسعید خراسی میفرموده که هر کس
 که **إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّبُ عَنْكُمُ آيَاتِهِ** آورده اند که بغیر از مراد است **حضرة قدوة الکبر**
 میفرمودند که در تفسیر شہابی آورده است **فَقَوْلُهُ تَعَالَى وَلَسَوْفَ يُعْظِيكَ كَلِمَاتُكَ**
 حضرت نبوی و جناب مصطفوی را اگر کمینه گناه کار از امت و کمینه خواننده از زمره
 او در دفع باند هرگز راضی نشود و وجه سوم حضرت **قدوة الکبر** میفرمودند که
 چون بهمان عزیز و ارجمند بود طفیلی نیز مستند باشد اگر بین نظر طفیلی امتان خود را بهمان
 دارالسلام اکرام فرمایند چه عجب بود چون عموم امتان طفیل او شوند مخصوص و بیابان
 اولی باشند و انصار این بر زبان درفتان و لسان گوهر نشان را ندند چه کم گردد
 ای صدر فرخنده بی و زنده رفیع بدرگاه جی که باشند شنی گدایان خیل بهمان
 دارالسلام از طفیل و وجه چهارم حضرت **قدوة الکبر** میفرمودند که از حضرت
 شیخ علام الدوله السنی شنیده ام که ایشان بمقتضای کلام قدسی میفرمودند و **وَالَّذِي**
يَقْنِي بِذِيكَ لَوْ كُنْتُمْ تَدْرُونَ أَنَّ اللَّهَ يَكْفِي و **لَجَاءَ يَوْمَئِذٍ يَنْبُتٌ** فیستغفرکم
فَيَغْفِرُ لَكُمْ أَرْعَافًا از مسلمان طغیان مکونات از مومنین نمی بودی

این حدیث را از
 حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که
 اگر در بدیک
 صلائی کرم و
 عزازیل گوید
 نفسی بر دم و
 جگر و کلام
 قدسی آمده است
 إِنَّ كُنْتُمْ سَاءَ
 فَعَلْتُمْ شیخ
 ابوسعید خراسانی
 میفرموده که هر
 کس که بغیر از
 مراد است حضرت
 قدوة الکبر میفرمودند
 که در تفسیر
 شہابی آورده است
 فَقَوْلُهُ تَعَالَى
 وَلَسَوْفَ يَعْظِيكَ
 كَلِمَاتُكَ حضرت
 نبوی و جناب
 مصطفوی را اگر
 کمینه گناه کار
 از امت و کمینه
 خواننده از زمره
 او در دفع باند
 هرگز راضی نشود
 و وجه سوم
 حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که
 از حضرت شیخ
 علام الدوله
 السنی شنیده ام
 که ایشان بمقتضای
 کلام قدسی میفرمودند
 و وَالَّذِي يَقْنِي
 بِذِيكَ لَوْ كُنْتُمْ
 تَدْرُونَ أَنَّ اللَّهَ
 يَكْفِي و لَجَاءَ
 يَوْمَئِذٍ يَنْبُتٌ
 فَيَغْفِرُ لَكُمْ
 أَرْعَافًا از
 مسلمان طغیان
 مکونات از مومنین
 نمی بودی

صفت طهارتی باب و در مودی مکرر بر زبان مبارک رنند که این بنده را از گناه پاک کند
بفرش تو که ره یافتم من ز نامی دشوار ترا نام کی بود از نگار خضر قوه الکبر
میفرمودند جبرئیل تعالی رحم الرحمن است و مقتضای اشمال محبت فان باشد که هیچ مونی از جبهه
رحمت او خارج نبود حضرت شیخ مبارک زمینی اگر ملاک زمین دعاست که در خضر قوه الکبر
فرمودند که حضرت شبلی رحمه الله علیه پرسیدند که اگر ملاک زمین بگوید که فیکه گناه کی از من بپایان
بان گناه عذاب نمکد ما این آن گناه هست که فلان دوست دیندار را بیا مرزیده ام شیخ الاسلام
فرمودند که فواشاد و ان گرم باز گسترده بمن و اولین و آخرین که گرد او ایستاده علی الله
بدین تقریب نقل کردند که در ملازمت شیخ عبد الرزاق کاشی در کاشان نشسته بودیم
حضرت برآمد قال رحمه الله عن حماد بن اسحق عن حماد بن اسحق عن حماد بن اسحق
و حکایت که آن رسول الله صلی الله علیه و سلم کان یخاف فی بعض مسکنه ان یلقی الله عز وجل
علیهم اضره ان ینزلوا من السماء فدخلوا فراونا را مصرمه و اولاد المراهیک یلعنون و یلعنون
فقال یا رب الله ارحم الراحمین بعد اذ اهلنا یا و کلاشی فقال بل الله ارحم الراحمین
هو ارحم الراحمین فقال یا رسول الله ان ارحم الراحمین ان ارحم الراحمین فی النار فکیف
یلقی الله علیه فیها و هو ارحمهم قال ابو ذر و فی السور ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال هلک ارحم
و غیر آنست که اولیا و اولاد اب بعضی اصحاب ذی الله بر حجتی بایستی اهل اند و بعضی مشرک
کمالا لا شرف فی النار کفر قریب کونان فی قیامه ظاهره و العبد الیها ذکر العباد فی النار کونان فی قیامه ظاهره و العبد
خلافه وجود خداوند قریب نوا اهل در میانست و استهلاک جبهه خلقت از بهر حقیقت حاصل
نیکو و نیکه نتیجه او همین باشد که قوی داعیه و جوارح سالکین حق گردد با معنی که جبهه حقیقت
بر حقیقت عامل بد و جبهه خلقت مغلوب درین قریب بنده سالک فاعل و مدبر باشد
و صفات آن که کمالا لا یملکت سمع و بصر و لسان و لیل و نهار فی سمع و بصر و لسان و لیل و نهار فی سمع و بصر و لسان
و بطن و عروق و جوارح و بدن و جان که وجود سالک در میان نیست نتیجه این فنا ذات سالک و
استهلاک جبهه خلقت در جبهه حقیقت باشد درین قریب حقیقت تعالی فاعل و مدبر بود
قوی و جوارح سالک بمنزه ازل که کمالا لا یملکت سمع و بصر و لسان و لیل و نهار فی سمع و بصر و لسان و لیل و نهار فی سمع و بصر و لسان
عظم در مرتبه چون ذات سالک فنا پذیرفت صفات بوی منسوب که چگونه
بود هر آینه وصف عز و خوف که از مقتضای بشریت بود از وی مر تفع گشت و بجای دیگر
پرست ناچار از خوف عظیم و کماله که از خداوند شاعر او بیاد و نار اصفیاء حضرت قوه الکبر
تقریباً میفرمودند که شیخ ابوسعید ابوالخیر میگوید که روزی ده کس پیش ابوالعباس قضا بیاوردند
که حال بیکان خود را بایشان بگویم حراست پس حضرت حکم کرد که در دفتر آمدن و رفتن و کاره است صفاتی

داشتند و گفتند که ما را در یکدیگر گزینی بنده است بی میگوید اندوه ازل ابد تمام تر یکی میگوید
 شادی ازل و ابد تا ترشح چه میگوید شیخ هر دو دست خود بر سر رو فرو آورد و گفت -
 الحمد لله منظر نگاه بر قصاب نه اندوه است نه شادی لیس عند من یکدیگر صبا خود که صبا اندوه و شادی
 صفت و هر چه صفت است محدث است و محدث الباقیم امنیت سه چون قدیم آید محدث گردد و محدث
 پس قدیمی را که ابدان محدث پس گفت بر قصاب بنده خداست و ارم و نهی اگر کسی
 دعوی جو افروزی کنی گواهی من است چنان این دو کس بیرون رفتند معلوم شد که یکی ابوالحسن
 خرقانی دوم ابو عبد الله استانی بودند حضرت قدوة الکبر ایضاً فرمودند که نزد
 طائفه صوفیه و مریه علیه دعوی و جو و قدرت و فعل محض شرک بود مسئله مشهور فرمودند که
 اولاً دیوار بعد نقش و نگار بدین معنی صورت رباعی تصور کرده اند رباعی
 ذات نمود صفات چون باشد به نسبت فعل خود ز دون باشد به شلال جدار و انگه
 نقش و اندام کس که دو فتون باشد به حضرة قدوة الکبر ایضاً فرمودند که فرزند
 ابوالوفا خوارزمی را از مشارب صافیه از باب توحید و اصحاب ذوات موجد بشری تمام
 بوده است و در بیان حقایق و معارف بصورت نظم و طالع نسبتی تمام داشته و ذکر
 در بیان ارادت و قدرت جزوی که از ممکنات مبدی است - بنی است از جای دیگر است
 سخنی میرفته فرمودیم که رباعی مناسب حال در گذشت باید آورد بدیهه فرمودند رباعی
 بیکر دم و اعتذار بدتر گناه چون هست درین عذر سه دعوی تبا به دعوی وجود قدوة
 دعوی اصل به لا حول و لا قوة الا بالله به حضرة قدوة الکبر ایضاً فرمودند صد هزار
 آفرین برین قیاس حضرت شیخ محمد کبیر خرد سال بودند که حضرت کبیر سفر آخرت فرمودند
 تقدیر ایشان از آنچه میباشد حضرت قدوة الکبر کرده اند و برای نومی شیخ زاده
 بنامه یکی از تاجران نواحی سرور پور خود بشریف بردند اگر چه آن تاجر قبول نکرد بسبب
 ظاهر و لیکن حضرت ایشان بمیان اندام او را در آورده اند تعلیم علوم ظاهری و ترتیب تمام
 از آنچه مناسب سلوک از اول تا آخر میباشد ایشان کرده اند چنانچه حضرت نور العین در
 بعضی اوقات رشک بر فرزند حضرت قدوة الکبر ایضاً فرمودند که در یادگار شیخ
 کبیر فرزند محمد در میم است که بجان مفارق اصحاب میزید اگر من اوزی تربیت در بیج دارم
 انصاف نباشد زیرا که حضرت کبیر عجب بزرگوار و زبده اولیاء اعصار خود بوده اند و این
 فرزند یادگار ایشان است شیخ زاده را در رتبه اراده آورده و در بعضیات متعدد بر آورده
 میباشند و بجز این لایت مبسوط محروس ساخته در ترمیم خطاب فرمودند بهر جا که درین مجموعه

نیت خود را در
 رباعی داشته ۱۱

در تیم مذکور میگردید و مراد از وی نیز محکم بود و اندر نزد حضرت در تیم حضرت قدوة الکبر اعرض
 رسانیدند که در کلمات مشایخ افتاده است که آنوقت بی هیچ فائز یا بدی که نور باید که نور را
 بیند و دیده و دیوحرکی بیند و در کلمات قدسی آمده است که اولیائی تحت قیائی
 لا یحیی فقه عجمائی ظاهر از کلمات مشایخ عدم انحصار ظاهر میگردد که هر که نوز و ولایت
 چراغ روحانیه خود افروخته باشد اولیا را تواند دید و یا صفائی تواند رسید و از کلام
 قدسی انحصار صادر میگردد و گفته ای از حق تعالی دیگری تواند که اولیا را سکن تباخات
 را بشناسد و این کلمات توفیق از روی تحقیق چه باشد حصرة قدوة الکبر اعی فرمود
 احتمال دارد که مراد از این اولیا مکتوباتند که چهار هزار اولیا در قیاب عزت مکتوم و بسیار
 حقت معلوم اند که جز حق تعالی ایشانرا دیگر ندارند و حال این طائفة ابدا از اغیار
 مستور ماند و احتمال دارد که مراد از غیر آنها باشد که محروم از اسرار ولایت و هموار از انوار هدایت
 هستند و طائفة که فنائی اوصاف خود از قدرت و ولادت و سمع و بصیر و امثال این
 قدرت و ولادت و سمع و بصیرت حاصل کرده اند و مشایخ و اولیاء اصل گرفته و باین عکس این
 ملاحظه که خداوندان قرب فریق را حاصل آید پس صحابین و حصول که یکی اردو قرب
 حصول کرده اند از اغیار نباشد حضرت قدوة الکبر ایضا فرمودند که اولیا مکتوم و
 اصیفاء نامعلوم و در صنف اندکی از مکتوباتند که شرح ایشان گزشت و جزوی بسیار
 او در لطیفه چهارم مذکور خواهد شد انشاء الله تعالی و همی صنف از اولیا الله در بسیار
 بیجا نگینی ملبوس بودند چنانچه غمزدی بر حال وی مطلع نبود تقریباً از محمد شکر نقل
 میکردند که میگفت که در بار اول که سبکبکین پدر محمود غزنوی بهری آمد یکی از لشکریان
 از روستای خروارگاه خرید و همداد تمام بداد و بنواخت و گفت باریک راه خروارکین
 آری و آن روستای پدری داشت بوی آند دوستی گرفت اتفاقاً عرفة عید قربان
 رسید آن پسر روستایی گفت امروز حاجیان جمع کنند که شکی نیست از آنجا بود می لشکری
 گفت خواهی که ترا بجایم بشرط آنکه ما کسی نگوئی گفت نکویم آنروز در طبع عرفات برود
 جمع کردند و باز آمدند روستای بادی گفت بجهت بیدرم با چنین حال در لشکریان
 بیبانشی گفت اگر چون منی نباشد در لشکر چون تو ضعیفی یا غمزدی بیاید و داد خواهد که
 دمی نگیرد و داد او که بتاند اگر بغارت لشکریان زن جوان رسد ویرا از دست ایشان
 که داند من درین لشکر از بهر اینچنین کار ایم حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که چشم حقارت ندارند که دوستان وی پوشیده باشند و تا بصیرت و فرست

له ملک
 خیر الله
 اولیا من
 فارسی
 خیر الله
 خیر الله

است و خاتم قسم اول حضرت امیر المومنین علی است رضی الله عنه و خاتم ولایت مقید به محمد بن
 صالح بن الدین العزلی و اقبال او نفس نفیس شیخ است و خاتم ولایت مطلقه محمد بن محمد است که
 از نسل آن حضرت است صلی الله علیه و سلم حضرت سید علی بهمانی میفرمودند که خاتم ولایت محمد بن محمد بن
 قتب محمد بن محمد بن خاتم ولایت مطلقه محمد بن محمد بن روح محمد بن محمد بن خاتم ولایت مطلقه عامه عینی
 است علیه الصلوٰة و السلام که در زمان او مهدی خواهد بود و این رواست هر قول کسی را که
 گوید مهدی همین عینی است علیه السلام و مشک کنند با نجف لا یموت الا عیسی بن هریج
 جواب این حدیث علی است بر حدیث لاجمعی بعد از مهدی المشهور الذی من الاولاد و محمد علی
 الاعلی حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که سید علی بهمانی جامع بوده است در علم غامری
 و باطنی بیخ شرف الدین مولود گفت که فرمان چیست وی توجه کرد و گفت که فرمان آنست که شما
 بلاد عالم بخردی سه نوبت سیح مسلون را سیر کرده یکبار چهل آنخاب گرد گیتی گشت این خبر
 که اشرف است بکتاب و چون فزه میگردد و بی از فزاند سلوک و فزاند صلوک و فزاند انوار
 که از حضرت سید یافتیم اگر هر سومی لسان گردد و شکر او از هزار یکی نتوانم بدل گزرايند شعر
 که بر من من زبان خود هر موی یک شکر تو از هزار توانم کرد + حضرت سید علی بهمانی
 میفرمودند که محبت هزار در چهار صد ولی را دریافته ام و از هر یک اکابر سوسی من فایده داشته
 بیت تنع زهر گوشه یافتیم + زهر خرمی خوشه یافتیم + و از آن فزاند فرزند اشرف تراجم
 نصیبی رسیده است روزی که حضرت سید علی در مدینه الادلیا بجهاد صدولی در یک مجلس
 اند این فقیر که اشرف است حاضر بود و ذوقی که از دیدار تبر که و خطی که از عذر منوره
 ایشان در آن روز یافتیم برگزایدنی رود کسی کو چنان روز میند به خواب +
 بود تا شب مرگ و نشن آید + حضرت در یتیم به حضرت قدوة الکبریا بنکریم
 تمام عرض نمودند که در بعضی از منبه بعضی مردم مهدی میگویا تندی و بیک صحت نه است اکنون
 علامت مهدی و مقامات او باشد عنایت فرموده بیان فرمایند تا بقول هر کسی صحیح کرده
 شود مگر در یک علامت مذکور از مقوله شریفه مسوع باشد حضرت قدوة الکبریا فرمود
 چون بسفر دکن بنافه سید محمد گیسو دیار فرار آیدیم در آنجا مردی بود که خود را مهدی
 میگویا این اکثر از علماء انظر و آن دیار مجمعی ساخته اند و بر این و دلائل
 اقامت کردند ما را مهدی در وی نیافتند در اخرج کردند اکنون این کاتب بهمان
 الفاظ غریبه است عین آن محضر درین مجموعه می آرد آن ۱۶ امین نقل از فصل اخلاص
 آورده +

فرموده است
 از آنکه

و اگر ما را که
 از آنکه

[illegible]

وَهُوَ أَوَّلُ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ قَالَ الْمُؤَلِّفُ كُلُّ مَا وَقَعَ فِي حَدِيثٍ مُعَاوَنَةٍ هَذَا أَفْعَدُ مَا

دوا اول بشرط قیامت مت مولف گوید ہمہ انجہ در این حدیث معاویہ واقع بعد از ان کہ

شَاهِدْنَا هَٰذَا بِتِلْكَ الْبِلَادِ دُعَايَنَا مَعْظَمَةً الْأَحْمَرِ وَجُوهَ الْمَرْهَدِيِّ يَنْكَسِرُ الشَّمْسُ فِي مَعْظَمِهَا

مشاهده کردیم از دیدن بلاد و معانی که در یک کثر آن بر ظهور مبدی آفتاب منکشف خواهد شد و در رمضان

عَرَبَيْنِ قَالَيْدِيحْدَايْنِيْنِ لَمْ تَكُوْنَا مُنْذُ خَلِقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَتَخْشَفُ الْقَمَرَ اَوَّلًا

برادر خرمو که برای مهدی مایه علامت است که نبوده اند از قتی که پیدا کرده است حق تعالی آسمان زمین و غنچه

بِقُدْرَةِ مَنْ يَخْلُقُ السَّمْعَ فِي الْبَصَرِ مِنْهُ وَلَمْ يَكُنْ لَنَا مِنْ خَلْقِ السَّمْعِ لَعَلَّ

شب از رمضان و شمس خواهد شد غایب در نصف آن بنموده اند این را از وقت که صد اگر حقیقی است از ماه رمضان

قَالَ الرَّشَفُ قَالَ السُّنَّةُ وَالْفَتْوَا حَارَمٌ الْمَلَكَةُ وَالصَّادِقُ وَالْقَوْدُ لَا يُدْرِكُ

مردود جناب سید الشرف بن محمد که فرمود شیخ نعم الدین زاهدی در ذیل این کلام و صادر از انوار العارفین

وَأَمَّا الْفُلُ فَأَنزَلْنَاهُ ذِكْرًا لِّعِبَادِنَا إِنَّهُ لَكَادِمٌ

افرنه و سجده بل از یوں لایسا ہے یقیناً اور حضرت من غیر مریدہ و علی ہذا

یا بار آورد بعیر بر کت
بر این نوم

موراء الملهدي وهذه الدنيا بقروية في نفوس اصحاب المهدى الان اراهم

د این چیز نیست که آنرا فام خواهند کرد و در تنوسه ماران مبدی ایامی میباش

لَتَكْثُرَ لِفَتْحِهِنَّ مَدِينَةُ الرُّومِ فَيَكْثُرُونَ تَكْثِيرًا أَلَا فَوَيْلٌ لِّمَنِ كُنْتُ سَوْرَهَا وَ

بہا کی فتح خوانند کرد و شہر روم را پس بکمبر خوانند گفت ہر تینہ اول پس خواہد افتاد سوم حصہ شہر بنیاد او و

تَرَوْنَ رَأْيِي فَسَقَطَ الثَّلَاثُ الثَّانِي وَكَذَرُونَ ثَالِثَةً فُلَيْسَ قَطْ ثَلَاثُ الثَّلَاثِ

فر خوانند گفت مرتبه دوم پس خواهد افتاد سوم چهارم و پنجم خوانند گفت مرتبه سوم خوانند افتاد

فَقَدْ اَعْلَمَ أَنَّ الْوَلَدَ الْفَقِيرَ الْيَتِيمَ

از آنجا که این کتاب در دسترس است و در دسترس است و در دسترس است

و اما در مورد این که آیا این کتاب است که فام خواب در دوا این می خوانند

وَحَرْبٍ حَسْبُهَا أَرَسَتْهُمُ وَيَعْرِضُ إِلَيْهَا سَلَامُ قَرِيبٍ يُعَذِّبُهُ وَيُحْيِي أَعْدَاءَ مَوْتِهَا قَدْ نَصَحَ حَرْبُهَا

و از او بن اسلام دعوت خواهد یافت اسلام بکسب از دلت و زنده خواهد شد بکسب موت و معروف خواهد کرد و غیره

بدعوا الى تعالى بالسيف فمن ابى قتل ومن نازع حذل ويطهر من الدين ما هو اثم

به خواند بسوختن کتابت پس بیکه الحار خواهد کرد و اقل خواهد کرد که ترسم خواهد کرد و او را بدو نخواهد کرد و در این خواهد کرد

ثُمَّ قَالَ فِي نَفْسِهِ مَا لَوْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِحُكْمِهِ بِرُفُو

رسول الله صلى الله عليه وسلم می بودند بآن حکم فرمودند جمله مذایب را از

www.maktabah.org

خواجه شمس الدین

...

الْمَدَّاهِبِ مِنَ الْأَرْضِ كُلِّهَا فَلَاحِقُ الْإِلَهَيْنِ الْخَالِصِ عَنْ عَيْنِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

از زمین خواهد برداشت پس باقی خواهد ماند مردین خالص از عبدالمهدی بن محمد مصطفی علیه السلام

عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ يُخْرِجُ الْمَهْدِيُّ مِنَ قَرْيَةٍ بِالْيَمَنِ يُقَالُ لَهَا كَرْعَةٌ عَنْ ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ

از و روایت است که او فرمود که مهدی ظاهر خواهد شد از قریه یمنی که گفته میشود آنرا کرعه و از ابودرود

قَالَ مَكْرُلٌ عِلْسِيُّ بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَيَقَعُ الْأَمْنَةُ فِي الْأَرْضِ حَتَّى تَرعى الْبُيُوتُ

است که او فرمود که عیسی بن مریم علیه السلام نازل خواهد شد و امن در زمین واقع خواهد شد تا آنکه گرگان

مَعَ الْغَنَى وَيَلْعَبُ الصَّبَايَا مَعَ الْحَيَاتِ كَالْيَوْمِ نَعَصُّهُمْ بَعْضًا فَيَمْكُثُ الرَّجُلُ لِسَنَةِ

همراه گوشتدان خواهند چرید و طفلان با ران بازی خواهند کرد و بعضی ایشان بعضی را در خواهد رسانید پس

تَقَرَّبُوا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَيُصَلِّي عَلَى الْمُسْلِمِينَ وَيَذْبُونَهُ وَقَدْ وَجَّهَ فِي كِتَابِهِ

باز حضرتعالی جناب علیه السلام را وفات خواهد داد و مسلمانان بر او نماز خواهند خواند و دفن خواهند کرد و بعضی

دَائِبَالٍ إِذَا مَاتَ الْمَهْدِيُّ يَمْلِكُ خَمْسَةَ رِجَالٍ وَهُمْ مِنْ وَلَدِ السَّبْطِ الْأَكْبَرِ

و اینان را که وقت مهدی وفات خواهد کرد پنجم کس را که خواهند شد و ایشان از اولاد فرزند کلان

أَعْنَى بِهِ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تَقَرَّبُكَ لِعَدَّتْ خَمْسَةَ رِجَالٍ مِنْ وَلَدِ السَّبْطِ

یعنی امام حسن بن علی علیه السلام خواهند بود باز بعد ایشان پنجم کس را اولاد فرزند خداوند است

الْأَصْغَرِ تَقَرَّبُكَ لِعَدَّتْ خَمْسَةَ رِجَالٍ مِنْ وَلَدِ السَّبْطِ الْأَكْبَرِ فَيَمْلِكُ لِعَدَّتْ خَمْسَةَ رِجَالٍ

از فرزند ایشان است خلافت خواهد کرد و باز از فرزند کلان پس ده کس را که خواهد شد و از فرزند

فَيَمْلِكُ لِعَدَّتْ خَمْسَةَ رِجَالٍ مِنْ وَلَدِ السَّبْطِ الْأَكْبَرِ فَيَمْلِكُ لِعَدَّتْ خَمْسَةَ رِجَالٍ

دوازده بادشاه نام خواهند شد سر یک از ایشان امامی است هدایت داده شده

حَضَرَتْ قَدْوَةُ الْكِبَرِ أَيْ مَيُفَرِّقُونَ دَرَكًا أَكْثَرَ مِنْهُ بَعْضُی مَرْدَمٍ دَعْوَى ابْنِ مُصَلِّیهِمْ

و لیکن دلائل اثبات نه آورده اند اتفاقا گزرا این فقیر مددوم افتاد و نزول اصحاب

در مسجد جامع شد اکثر علما و شهر و فضلا و هر چنانکه قاضی زاده روم و محدوم زاده

مولوی حضرت شیخ ابوالفضل از منی و آنشال آن ملازمت حضرت قدوة الكبر

آمد و بعضی رسانیدند که در اینجا مردی برآمده است که میگوید که من مهدی ام چون

بعلا مات مقابله میکنم اکثر از آنها یافته میشود حضرت قدوة الكبر میفرمودند

که امامان مهدی چنانکه در اجاد بیف صیو آمده اند مشهور اند بانها رجوع مبادید کردن

و لیکن تا فرود مبادید بدن چون جمعه دیگر آمد فرود بد بدن حضرت

قدوة الکبر اند دیری بسوی او نگاه کردند فرمودند که امی عزیز این کار بدعوی
 راست نمی آید هتکای کسی را که باین منصفیت فخر او بدو البته آن آثار ظاهر خواهد شد تا
 که خود را در پنج نعلین شعر دلا تا بزرگی نیاری بدست به بجای بزرگان بنیاد شست
 و بعضی حضرت قریب خدا الدین قونوی شخصی نیز بدعوی میکرد که من مهدی ام چنانکه از حضرت
 شیخ نوید الدین جندی نقل است که میفرمودند شخصی منزل من فرود آمد که دعوی حجی آن
 بود که مهدیت و از من نیز بر این معنی گواهی میخواهد و من گواهی میدادم که از
 مهدی منی دروغ میگوید باین معاندت و دشمنی برخاست و جماعتی را از ملاحده و
 بغض این معیج کرد و ایشان بایذائی من دلالت کرده پناه برد حانیه شیخ بزرگ حضرت
 شیخ نجمی الدین العربی بر دم و بحیث متوجه هست وی شدم دیدم که ظاهر شد و بیکدست
 خود هر دو دست آن مدعی را گرفت و بیکدست دیگر هر دو پای او را گرفت و گفت بر
 زمینش زخم گفتم بایستی حکم و فرمان تراست پس باز گشت و بر دستم و
 مسجد رفتم و آن مدعی با بنای خود بقصد ایمنی من اجتماع کرده بودند پس بایشان
 التفات نکردم و پیش محراب رفتم و نماز خود گذاردم و ایشان بر من بیچ دست نیافتند
 و ایشانرا خدا تعالی از من بگذراند بعد از آن مدعی بر دست من توبه کرد و مسافر شد
 عن ابن مسعود رضی الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تذهب
 از این مسعود روایت است او گفت که فرمود رسول الله صلى الله عليه وسلم نخواهد رفت
 الدنيا حتى يملك العرب للبحر و اهل بيتي يواطى اسمه اسمي و عن احمد بن حنبل
 و يثا ان ابا بكر بن عبد رب و عجم را مردی از اهل بیت من خواست نام او بنام من بخیزد یا ترندی او را و گوید
 الله صلى الله عليه وسلم يقول اللهم من عترتي من لد فاطمة رضي الله عنها و عن ابي
 بكر بن عبد رب ان نبت شاهد بر این دیگر آمده باشد و لازم مسلمه روایت است گفت که شنیدم که رسول خدا ص
 سعيد بن محمد بنی قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول اللهم من عترتي من اهل البيت
 مسجد قدری نام روایت است که فرمود رسول خدا ص که مهدی از من است کشته پیشانی
 افعی لا نفط طولی من المربوع و اقصر من المشذب اعظم الهامية حبل الشعر ان نفقة
 بلند و از من بلند تر از میان قد و کوتاه تر از بلند قد کمان سر سبانه سوری بگوید شود سوری او
 عقیقه فرق و الف فلا ولا یصل شعر شجرة اذنه اذ هو قرة اذهل اللون و اسع الجسد
 از او حد سنان و او را خواهد دید سرهای او تا نزد گوش او و چشم او را خواهد دید و او را تا بان رنگ کشته و

از خود و هر دو پای او را گرفت و گفت بر زمینش زخم گفتم بایستی حکم و فرمان تراست پس باز گشت و بر دستم و مسجد رفتم و آن مدعی با بنای خود بقصد ایمنی من اجتماع کرده بودند پس بایشان التفات نکردم و پیش محراب رفتم و نماز خود گذاردم و ایشان بر من بیچ دست نیافتند و ایشانرا خدا تعالی از من بگذراند بعد از آن مدعی بر دست من توبه کرد و مسافر شد

از شما محو واجب سوا بجز عن غیر قرون بدینما عوقب الیک الغضب اتفی العذین
 کج خزان و در گمان کامل ندو با هم نزد یک نیستند و میان آنها گمان است که با هم میکنند و غضب است
 له نورا یعلوه أشھر کثیر الحیة أدھر سهل الخد بن خلیفهم الفم تشب قلم الا انسان
 برادر و دوست که بالای او است بلند آمده است برین او شایسته نرم رخسار کشاده و من آید از دندان کشاده و دندان
 دقیق المسرنة سواء البطن والصدور مسیح القاضین بعید مابین المذکیین و
 باریک خوار سینه تا ناف برابر شکم و سینه هم برود و قدیم دور است مابین هر دو خانه بزرگ است سر است
 الکرا حین انوار المتحرر و موصول مابین اللثة و الشفک و هو یملأه ان رضى قسطا و عدلا
 و تخوان روغن است جمعی که از پوشاک بیرون است پر شده است مابین سینه و ناف و او پر خوام که در زمین از ان افتاده
 کما ملئت جورا و ظلما ملک سبع سنین و عند رضى الله قال ذکر رسول الله صلی
 علیه و آله و سلم که پیرده شده خواهد بود و از جور و ظلم ملک خواهد شد هفت سال و نیز از او مسجد خدای می خدوایت است که حضرت
 الله علیه و آله و سلم بیاورد و یصیب هذه الامة حتى لا یجد الرجل ملجا و یلجأ الیه من الظلم
 ذکر کرد بلائی را که باین امت خواهد رسید تا آنکه مرد و پناهی نخواهد یافت که سببی او پناه گیرد و از ظلم
 فیبعث الله تعالی رجلا من عترتی اهل بیتی یملأه ان رضى قسطا و عدلا
 پس از این بخت حق تعالی مردی را از عترت من و اهل بیت من خواهد کرد و بیبک زمین را از انصاف و عدل
 کما ملئت جورا و ظلما فذل هذا العلماء الی انه امام عادل من ولد فاطمة
 چنانکه پیر کرده شده خواهد بود و ظلم پس علمایان رفتند که با دشا عادل است ز اولاد جعفر علیه السلام
 یخلفه الله تعالی منی نساء و یبعث نصرته لدینه و زعمت الامة من شیعة
 پیدا خواهد کرد و او را اقتضا و فتنه خواهد بود و بخت او را بر می دهد و می خرد و ممکن کرده اند از ان شیعه
 انه محمد بن الحسن العسکری اخفی عن الناس خوفا من الاعداء و الاستیلاء
 که او امام محمد بن حسن عسکری است که مخفی شده است از یهودان و یحیی ثمنان و یحیی محال نیست
 فی طول العمر کنوچ و الخضر علیه السلام و لا تکر ذلك سائر الفرق لانه
 مد طول عمر اتد حضرت نوح و حضرت خضر علیهما السلام و انکار کرده اند این را تمام فرقه بازیرا که این
 ادعاء امر مستبعد احد اذ لم یعمد فی هذه الامة مثل هذه الاعمال و غیر
 و عمری عمریست که پیدا میاید است زیرا که دستور نیست درین امت مثل ابن عمر را بغیر و بیله و مامتی
 دلیل علیه و آله اما مرة و لا تشکاة من النبی علیه السلام لان اختفاء
 و اشیاء فی از نبی علیه السلام زیرا که مخفی ماندن امام

امام هَذَا الْقَدْرُ مِنَ الْإِيمَانِ حَيْثُ لَا يَدْرِكُهُ الرُّسْمُ بَعْدَ جَلِّهِ وَكَأَنَّ

نام تا این قدر ایام بطوریکه ذکر کرده نشود مگر نام پدید است و زیر آنکه

بَعْدَهُ مَعَ هَذَا الْمُحَقَّقِ عَيْتٍ إِذَا الْمُقْصُودُ مِنَ الْإِمَامَةِ إِقَامَةُ الشَّرْعِ

ظاهر شدن او با وجود این احقاقیده است چرا که مقصود از امامت اقامت شریعت است

وَحِفْظُ النِّظَامِ وَدَفْعُ الْجَوْرِ وَتَحْذِيرُ الْوَسْوَهِ كَمَا كَانَ يَنْبَغُ أَنْ يَكُونَ ظَاهِرًا

و نگه داشتن نظام دفع جور و تحذیر الوساوسه که گویا باینکه باشد ظاهر

لَا يُطْرَدُ عَنْ الْإِمَامَةِ كَمَا قَالَ الْقَدْرُ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ لِمُسْتَطَرِّهِ بِالْأَوْلِيَاءِ وَيُتَّقِعُ بِهِ

ظاهر نگردد و دعوی امامت آنده اهل بیت تا که عدو یابند یا دوستان و نفع یابند باو

النَّاسُ وَكَانَ أَوَّلَى الْأَمْنَةِ بِالظُّهُورِ هُوَ هَذَا الزَّمَانُ الْمُقْطَعُ بِأَنَّهُ يَنْسَلِخُ إِلَى

مردمان و برای آنکه بعد از زمانه حق تر بظهور این زمانه است زیرا که بعین است شایسته خواهد بود

وَالْإِجْتِمَاعُ مَعَ الشُّيُورَانِ وَالصُّبْحَانِ وَعَنِ الرِّجَالِ وَالْأَطْفَالِ حَضْرَتِ قُدْرَةِ

یا جماعه با او در وقت صبح و شب و از مردان و زنان و بچگان و اطفال حضرت قوت

سیر مودت که ولی باید که مامورون بصورت نورالعین در جاسم که مراد از مامورون بصیبت فرمودند

که مجموع افعال و حرکات او پسندیده موزون بود و نیز این شریعت و طریقت که پیغمبری از امور او خلاف

شریعت و روش صوفیه و یا یفعلین بود حضرت شیخ بهاء الدین نقشبند بسیار این شرف زبان خود می گفت

وَأَنْ أَيْتَ قُطْعَةٍ شَرَّ نَشَانٍ يَوْ دَلَّ مَا رُخِشَتْ أَنْ يَمْنَعَنِي وَكَهْ جَوْنِ مَدْنَى أَوْ يَبْنِي أَلْتَجِدَ كَرَامَةً

و او می گفت که چنانچه سخن کند یعنی به همه از هستی خود بجهت می ربايد به سوم آن بود یعنی ملی انصاف عالم بلکه

عضو و احوالات بدنیاید موزون باین معنی است نه آنکه اشعار موزون خوانند و یا اشعار موزون

گوید حضرت شیخ مبارک نیز عرض سانسند که خبری باوصاف اوصاف اهل ولایت زیاده فرماید که ابو

عبد الله شامی را کسی پرسید که اولیا را در میان خلق چگونه شناسیم گفت به لطافت زبان و حسن

اخلاق و تازه روی و سخاوت نفس و قلت اعراض و پذیرفتن عذر هر که عذر خواهش ایشان

تمامی شفقت بر همه خلق نیکو کار ایشان و بدکار ایشان و اکثر سیرت از سیر نبوی و پیغمبری

اوصاف مصطفوی در وجود بود و چه ولی جمیع وجوه تابع نبی است - الشیخ فی تفسیر

شادی لبیک ز دوری بحر نهاده پیران غم استقبال وی کردند و گفتند یا ولد الله
و قره عینا حضرت قدوة الکبر روزی بالناس بعضی از خلفای میان اولیاء
معاشه کردند گفتند که اولیاء معاشه آنها نشاند که ایشانرا از اذقان طور نبوت بهره تمام است
چون در محکم بقا بماند نبود و حدت در کثرت مشرف شده اند همه عالم نیست ایشان
محبی و مرآت جمال مقصود است بموجب و معما کیت سینا الا و کایت الله فنه ویر
چیز نیست الا که او را می بیند و فرمودند که صد هزار رحمت بزدانی بر جان خواجہ کرمانی باد که در
است پیت که جهان صورت معنی دوست و در معنی نظر کنی همه است و تا جرم از معاشه
بسی چیز ایشان ثقیل و گران نیستند بلکه بجهت نسبت مراتب ایشان و شهود جمال مقصود در
بجمال عشرت نصف اند با این بیت از زبان خواجہ انشاء کردند پیت راه بودت نبرد
که شد در طلب به جملہ ذرات را ز دل از جان هرید حضرت قدوة الکبر
میفرمودند اولیاء الله مختلف اند بعضی بی صفت و بعضی بی نشان و بعضی بصفت اند و
بعضی از صفات نشان منزله گشته اند مثلاً گوید اهل معرفت یا اهل محبت یا اهل توحید و
کمال حال و نهایت اولیاء را در بی صفی و بی نشانی گفته اند بی نشانی اشاره بکثرت
ذاتی است که مقام پس بند و درجه از حدیس شریف است و جرات و اشاره از گفته
آن مرتبه قاصر حضرت قدوة الکبر میفرمودند هر که ازین طایفه خلاف روش
نبوی و غیر متابعت معصومین پیش گرفته بقصود نرسیده است خلاف پیغمبر کسی است
که مرکز بمنزل نخواهد رسید محالست سعدی که راه صفای توان رفت جز در بی مصطفی
تقریباً از حضرت شیخ علاء الدوله سنائی نقل کرد که شیخ محمد الدین بغدادی فرموده است
که در واقعه از حضرت رسالت صلعم پرسیدم که ما نقول فی حق ابی سینا قال علیه السلام
هو رجل الا ان یصل الی الله تعالی بلا واسطی بحسبه مدی هکذا فسقط
فی الدنار من الحکایت که پیش است و مولینا جمال الدین جلی میفرماد گفت محبت بعد از ان
فرمود که از نهاد و بشام میفرم تا از اینجا بروم و دم نخورم و صبح در مسجد بودم چون در
خواب شدم دیدم که کسی بیگوید که اینجا نبوی که فائده گیری من نظر کردم جمعی دیدم که حلقه زدند
و شخصی نوزاد در میان ایشان نشسته و نوزی از سروی با سمان پیوسته مشعر ز نوز روی او
چون ذره خورشید و لی این را زوال آن نوزاد بود و می سخن میگفت و ایشان می شنیدند
گفتم این کیست گفتند مصطفی صلی الله علیه و سلم من پیش روی رفتم و سلام گفتم جواب سلام گفتند
و مراد حلقه بای دادند چون ششم پرسیدم که با رسول الله ما نقول فی حق ابی سینا علیه السلام

جزایر بحر محیط میقم است آنجا شبانه روز متصل با آن بارید بخاطر وی بگزشت که کاشل بن بلالان
 در عمرانات بودی بعد از آن استغفار کرد و بسبب این اعتراض مهجور شده است پس من گفتم بایست
 در البحرین و اعلام کردی گفت فی شرم داشتم نفتم اگر فزائی من دید اعلام کنم گفت میکنی گفتیم
 آری گفت سر بر گریبان خود در گش در کشیدم آواز می بگویم رسید که یا علی سر بر دار سر بر آوردم
 خود را در یکی از جزایر بحر محیط دیدم در کار خود چنان شدم بر خاستم و اندکی راه رفتم آنقدر دیدم
 بروی سلام کردم و آن قصه یاد گفتم سرگند برین داد که هر چه ترا بگویم چنان کن گفت چنان کنم
 گفت خرقه مرا در دلان من کن و در بر بوی زمین در یکش نهادی میکنی که این سر ای کسی است که
 بر کار خدا تعالی اعتراض کند خرقه را در گردن وی کردم و خواستم که بی از بکشم تا قوی آواز داد و ای
 علی ویرانگر که ملائک آسمان و زمین بری بزاری در آمدند و گریبان شدند خدا کنی تعالی از وی
 خوشنود گشت چون آواز شنیدم بخود شدم چون خود را دیدم خود را در پیش خال خود دیدم و اسه
 نه ندانتم که چون رفتم و چون آدم حضرت افدوة البکر ابدین تقریب میفرمودند که شنج
 ابوالمسعود با هریدان خود میگفت که پانزده سال است که خدای تعالی مرا در ملک تصرف داده
 است اما من تصرف نکرده ام این قاعد روزی از وی پرسید که چرا تصرف نیکنی گفت من
 تصرف را بحضرت حق سبحانه تعالی گزاشتم ام چنانکه خواهد تصرف کند و **وَالْمَالُ لَنَا نَصَبٌ فَفِ**
مَلِكِهِ كَيْفَ نَشَاءُ شعر هر چه خواهد میکند برود و کار پانزده رادر کار مولی نیست کار به حضرت
 قدوم البکر ای فرمودند که او ایما حق تعالی در یکدیگر با هر کار را بانی و واقف الیه رجائی ماند
 اگر اندکی حکمی از عالم علمی بسوی عالم سفلی نزول میگردد بطرفه العین بکدیگر معلومی
 کنند و خبر او را میدهند که امر و فلان خطاب یا فلان خطاب به نسبت فلان کس از جانب حق تعالی
 باشد و این دانستن در جزو نبه هر کسی نیست حضرت افدوة البکر ای فرمودند که شب
 بیست و نهم ماه مبارک رمضان ششمه بفضله بشاد و دو بروجا باد بشف شب قدر هر یک صاحب
 را مشرف ساطعیم چنانچه حضرت نور العین و حضرت درویش حضرت شیخ رکن الدین شایبازو
 شیخ امیل الدین سفید بازو شیخ جمیل الدین جره باز و حضرت قاضی رفیع الدین اودهی و شیخ
 شمس الدین اودهی و شیخ عارف و شیخ معروف و بی از قلندران مجلی بجلل تجرد و معرفت
 باوصاف نفوذ ملک محمود که از محاسن معقدان و محاسن یدان بود و جمعی از علماء بارگاه اعلی و
 فرقه از علماء درگاه والا باین خصوصیت مخصوص شدند وقت تحریر محیط ملک لطاف سبحانی و
 منزل انکال عطاف رحمانی بود با لطف عالم غیبی و مهم قضای لاریبی بعد از اعزاز و اگر ارم از
 حضرت جان نواز نذا کرد که اشرف محبوب است قطعه با تف غیبی که ز حکم اله پانزده رادر درم خانقاه

ملک تصرف کند در ملک خود هر که بخواهد

۷۰

کای شرف عالم بهر تراست بگفت خدا شرف محبوب است و شعر هر یک از اصحاب بن فرموده
 کرد برین مرده چو گل خنده به مجموع اصحاب سماع این بشارت جانفزاد هر یک جانب طلاع
 این اشارت و لکشی فرحت کونین یافتند و بجهت دارین گرفتند لسان حال شان
 بدین ترانه مترنم آمد به بد نیزه که جان فشانم راست بد که این مرده آسان جان است
 حضرة قدوة الکبریا چنانچه بعبادت بهنو و خوی پسندیده خویش نماز با دو رکعت و یکصد و هشتاد و نه
 رکعت را میگردید پیمان برای ادای نماز با دو رکعت و شترالطام نماز گزار در حضرت شیخ غلام
 اصنافی که قبله اصحاب حرم و کعبه ارباب کرم بودند بجز در رتبه حضرة قدوة الکبریا از حضرت
 که بیای محبوب بذاتی و این خطاب سبحانی بر اشرف مسمانی مبارک باد بالینی و آنکه الامجد
 حضرت قدوة الکبریا بتعظیم عظیم سرزود آوردند و حضرت شیخ غلام الدین بتکریم و تحريم در کنار گرفتند
 چنانچه هر یک اصحاب نزدیک پا نهادند و در حرم حاضر بودند همه را حالتی غریب و وجدی عجیب گریه
 بر سر یک نیمه و از اوقات و ششم گلشن مجید و زید همه این را تهنیت کردند چنانچه جمیع اکابر و بزرگوار
 و اما فرمادند که حضرت قدوة الکبریا بدین خطاب مخاطب میگردد حضرت در نیمه بتکریم عظیم فرمودند
 که حضرت غوث الثقلین را که خطاب نمایی الدین مخاطب میگردد و بدو قیام او چگونه بود و فرمودند که در نزد
 او فرزندان غوث الثقلین پرسیدم ایشان گفتند که حضرت غوث الثقلین بهفرمودند که در روضه
 بود از بعضی سیاحت بغداد می آمدم پائی بر نه به بیماری شغیر اللون و خیف البدن بگزاشتم مرا
 گفت السلام علیک یا عبدا للقلوب جواب سلام می باز دادم گفت نزدیک من آی نزدیک
 می رفتم گفت مرا باز نشان ویر باز نشانم میدوی تازه گشت و صورت می خوب شد و رنگ
 می صفایافت از می پرسیدم تو کیستی او گفت مرا میشناسی گفتم نه گفت من دین اسلامم محمدا
 خنده بودم که اول مراد می و مرا خدا می تعالی بفرموده گردانیده است انت محیی الدین
 ویر بگزاشتم و بیجا می در زخم مردی مرا پیش آمد و تعلیم پیش پای نهاد و گفت یا شیخ محمد الدین
 چون نماز با دو رکعت را درم مردم از هر طرف برین ریخته و دست و پای مرا بوسیدند و می گفتند
 یا شیخ محمد الدین مرا پیش ازین هرگز باین لقب خوانده بودند حضرة قدوة الکبریا از
 عزیز می نقل میکردند که میگفت که او یار را معراج میباشد صوری و معنوی و معراج معنوی بود
 یکی از آن دو انتقال و خروج است از خفیه صفات مذمومات بدو علیا و عوده و تعقی
 صفات محمودات دوم قطع و انتقال است از ماسوا الحق سبحانه و اگر بعضی را عروجی بحسب
 غایر مکانی بوده باشد بحسب نیست چنانچه دیگر عارق عادات این طائفه حضرة قدوة
 الکبریا میفرمودند که بعضی او یار شهرت را دوست نداشته اند که الشیخ الفاضل و الحواری و ائمه و رجال حال خود

این سخن از زبان خود
 آنکه در این طایفه علمای است

برسبیل اجمال علم نحو باشد باز شناختن هر عالمی از آن علی التخصیص هر وقت خواندن
سواد بر حسب توفیق و ذوقی در استعمال آن در محل خود معرفت خود باز شناختن بفکر و رویت
تعرف خود غافل بودن از آن با وجود علم نحو معرفت بی سهو و خطای معرفت ربوبیه عبارت
بود از باز شناختن ذات و صفات الهی در صورت تفصیل و احوال حوادث و نوازل بعد از آن
برسبیل اجمال معلوم شده باشد که موجود حقیقی و فاعل مطلق است بجهان و تا صورت توحید محلی
علی مفصل یعنی نگردد و چنانچه صاحب علم توحید در صورت تفصیل و وقایع و احوال متجدد متغیر
از ضرورت و غطا و منع و قبض و بسط و مانع و مانع و معطی و مانع و قیاض و باسط حق سبحان
و تعالی را بیند و شناسد بی توفیق و رویتی او را عارف خوانند کما قال العارف من اکتسب
کتابه کشف فیه تا الا الحق اگر باطل دهد از آن غافل بود و غریب از آن حاضر گردد و
فاعل مطلق را در صورت و ساینده و رابط باز شناسد او را معرفت گویند نه عارف و اگر بکلی
غافل بود هر سرافعال بواسطه حواله کند او را ساهی و لاهی و مشرک خفی خوانند
مثلاً اگر کسی معنی توحید را تقریر میکند و خود را مستغرق بحر توحید مینماید و دیگری آنرا
برسبیل انکار با و باز گرداند و گوید این سخن که میگوید از سر و جد و حالت است
بلکه توحید فکر و رویت است و در حال بر خجده بروی خشم گبر و نداند که بخش عین مصداق
قول منکر است هم در بدیهه فرمودند شعر بجهت تقریر گو یا هست دلدار اگر اقرار یا باشد
خواه انکار و الا فاعل مطلق در صورت این انکار باز شناختی بجهت خشم نکردی
حضرت قدوة الکبر از حضرت شیخ عبدالرزاق کاشی مراتب عارفان را خوانند
فرمودند که در کلمات صاحب فصوص آمده است أَعَارَفُونَ عَلَى طَبَقَاتِهِمْ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ
بِالْعَقْلِ وَيَسْتَدِلُّونَ بِالْأَدْعَى الْمُؤَيَّدَةِ وَالْفِعْلِ عَلَى الْفَاعِلِ وَالْمَوْجُودَاتِ عَلَى الْمَوْجُودِ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ
أَلْحَقَّ بِالْوَادِعَاتِ الْعَدَسِيَّةِ وَالْجَلِيَّاتِ الْإِلَهِيَّةِ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ أَلْحَقَّ بِأَلْحَقِّ لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
عَرَفْتُ رَبِّي بَرَقَ وَمَعْرِفَةُ أَلْحَقَّ بِأَلْحَقِّ مَعْرِفَةُ الشَّمْسِ بِهَا وَطَلَعَتْ أَلْحَقَّ بِالْعَقْلِ
كَطَلَعَتِ الشَّمْسُ بِأَلْمِصْنَبِ إِذَا طَلَعَ الْمِصْنَبُ أَنْطَقَ الْمِصْنَبُ لِقَوْلِ بَنِي عَبَّادِ بْنِ طَالِبٍ عَلَيْهِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ لَطَعْتُ الْمِصْنَبَ فَطَلَعَ الصُّنْبُ وَالْمَعْرِفَةُ لَعْدُ الْكُشْفِ الْعِلْمُ قَبْلَ الْكُشْفِ
وَعِلْمُهُ أَلْعَارِفُ وَأَنْ بَرَأَ أَلْحَقَّ وَالْأَنْبِيَاءُ وَهِيَ تَحْجُلُ طَبَقَاتِهِ وَتَرَعَاكَ سُرِّيَّاتِهِ لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ فِيهِ فَأَعْرِفْ لِقَوْلِهِ كَمَا قَالَ الْبُزْجِيدُ عَرَفْتُ اللَّهَ بِاللَّهِ وَعَرَفْتُ مَا سِوَاللَّهِ بِغَيْرِ اللَّهِ
حضرت قدوة الکبر میفرمودند عارف را باید که در جمیع مظاہر کائنات و مصادر کمال
معمده انوار الهی و معانی آثار را متناهی بکند اگر مظهر منافع بومی را حوز و دانند که تجلی

در این متن بر حسب توفیق و ذوقی در استعمال آن در محل خود معرفت خود باز شناختن بفکر و رویت
تعرف خود غافل بودن از آن با وجود علم نحو معرفت بی سهو و خطای معرفت ربوبیه عبارت
بود از باز شناختن ذات و صفات الهی در صورت تفصیل و احوال حوادث و نوازل بعد از آن
برسبیل اجمال معلوم شده باشد که موجود حقیقی و فاعل مطلق است بجهان و تا صورت توحید محلی
علی مفصل یعنی نگردد و چنانچه صاحب علم توحید در صورت تفصیل و وقایع و احوال متجدد متغیر
از ضرورت و غطا و منع و قبض و بسط و مانع و مانع و معطی و مانع و قیاض و باسط حق سبحان
و تعالی را بیند و شناسد بی توفیق و رویتی او را عارف خوانند کما قال العارف من اکتسب
کتابه کشف فیه تا الا الحق اگر باطل دهد از آن غافل بود و غریب از آن حاضر گردد و
فاعل مطلق را در صورت و ساینده و رابط باز شناسد او را معرفت گویند نه عارف و اگر بکلی
غافل بود هر سرافعال بواسطه حواله کند او را ساهی و لاهی و مشرک خفی خوانند
مثلاً اگر کسی معنی توحید را تقریر میکند و خود را مستغرق بحر توحید مینماید و دیگری آنرا
برسبیل انکار با و باز گرداند و گوید این سخن که میگوید از سر و جد و حالت است
بلکه توحید فکر و رویت است و در حال بر خجده بروی خشم گبر و نداند که بخش عین مصداق
قول منکر است هم در بدیهه فرمودند شعر بجهت تقریر گو یا هست دلدار اگر اقرار یا باشد
خواه انکار و الا فاعل مطلق در صورت این انکار باز شناختی بجهت خشم نکردی
حضرت قدوة الکبر از حضرت شیخ عبدالرزاق کاشی مراتب عارفان را خوانند
فرمودند که در کلمات صاحب فصوص آمده است أَعَارَفُونَ عَلَى طَبَقَاتِهِمْ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ
بِالْعَقْلِ وَيَسْتَدِلُّونَ بِالْأَدْعَى الْمُؤَيَّدَةِ وَالْفِعْلِ عَلَى الْفَاعِلِ وَالْمَوْجُودَاتِ عَلَى الْمَوْجُودِ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ
أَلْحَقَّ بِالْوَادِعَاتِ الْعَدَسِيَّةِ وَالْجَلِيَّاتِ الْإِلَهِيَّةِ مِنْهُمْ مَنْ يَعْرِفُ أَلْحَقَّ بِأَلْحَقِّ لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
عَرَفْتُ رَبِّي بَرَقَ وَمَعْرِفَةُ أَلْحَقَّ بِأَلْحَقِّ مَعْرِفَةُ الشَّمْسِ بِهَا وَطَلَعَتْ أَلْحَقَّ بِالْعَقْلِ
كَطَلَعَتِ الشَّمْسُ بِأَلْمِصْنَبِ إِذَا طَلَعَ الْمِصْنَبُ أَنْطَقَ الْمِصْنَبُ لِقَوْلِ بَنِي عَبَّادِ بْنِ طَالِبٍ عَلَيْهِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ لَطَعْتُ الْمِصْنَبَ فَطَلَعَ الصُّنْبُ وَالْمَعْرِفَةُ لَعْدُ الْكُشْفِ الْعِلْمُ قَبْلَ الْكُشْفِ
وَعِلْمُهُ أَلْعَارِفُ وَأَنْ بَرَأَ أَلْحَقَّ وَالْأَنْبِيَاءُ وَهِيَ تَحْجُلُ طَبَقَاتِهِ وَتَرَعَاكَ سُرِّيَّاتِهِ لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ فِيهِ فَأَعْرِفْ لِقَوْلِهِ كَمَا قَالَ الْبُزْجِيدُ عَرَفْتُ اللَّهَ بِاللَّهِ وَعَرَفْتُ مَا سِوَاللَّهِ بِغَيْرِ اللَّهِ

اسم المنافع است که درین مجلسی مجلی شده است و مرا نفع میرساند و شکرانه این بجا آورد و اگر مظهر
ضرر بودی صادر شده است و اندک که تجلی اسم الصابر درین مجلسی مجلی شده است و مرا ضرر میزند
اگر چه صورۃ اضر واقع میشود معنی به نفع است شعر اگر داری تلخ آورد طبیب به بخور کاند
هست نفع غریب به تقریب میفرموند که مریدی از مریدان حضرت شیخ نظام الحق والدین در
قریه از قریات دلی که بدو منزل میتوان رسید سکونت داشت بموجب افزوده حضرت ایشان
در آن قریه قطع منازل سلوک در رفع مراحل معلوک میکرد اتفاقا در سلوک برادر و قهقه افتاد
هر چند که نزد کرد در نفع نشد عاقبت بحضرت پیر رجوع کرد که دستگیرند بر او گرد و الم خود را
بایشان باز نمود حضرت ایشان طبیب ذوق بودند تلاوی و فرمودند باستمال آن نفع دایم از نفع علم قضا
شدنشان و خندان بسوی کاشانه مراجعت کرد و با اشتغال معهوده خویش اشتغال نمود
و بعد ترقی راه می پیمود بعد از مدتی قصار احباب بگرد و بر همان مقصود وی افتاد و در است
حال لطافت مقام او را از نگار گرفت باز بکمال ضرورت که گفته اند که در دین و دنیا و در
دو دینی میبود بسوی طبیب به خانه بجا می پرسید غریب به هر کسی چشم کور است میسرود به
بر کسی که دارد از کمال عجیب به در دیندیر که میباید و باید او شربت اشرف طبیب به
در درین چون کعبه مقصود است به خاک بوسد هر که او باشد لبیب به جبهه میباید که اندک حیرت
اشرف عالم نجیب و نجیب به حضرت سلطان المشایخ آمد و اظهار الم نمود بموجب حذاقت
خود هر چه او مناسب حال او بود در کار بستند میباشغال دارد و اشتغال فرمود سرحدی
اتهام نمود مقصود شد گفت حضرت شیخ چون دیدند که در او دوایز بریت فرمودند که اکنون
تیر سیر تو آنست که سرور گریبان صبر افکنی و دست در آستین شکسائی در آری باشد
که متع الا بواب دری بر دیتو کشاید بچاره طالب غایب و دایره خانه گرفت در راه قریه بود
منزل گرفت در مسجدی درآمد که بالائی بام و چندی از جوانان نشسته بودند و غریزه بخوروند
چون این صوفی بچاره آواره را دیدند بطریق استنرا پوست خرپوزه بردی می افکندند
هر بار که آن جوانان پوست بر میزدند عقده که در رسته و حال او افتاده بود و اغلال میزدند
تا که بهم عقده در راه نماند شکرانه بجا آورد و حضرة قدوة الکبریا فرمودند که چون مجلسی
اسم القهار میزند و پناه تجلی اسم الخفیض یا اسم اللطیف گیرند و لیکن نماند که حقیقی در زیر
صورت تجلی اسم القهار است باید که دلیری نکند تقریباً میفرمودند که شیخ عبد البلیانی را
مریدی بود که بموجب فرموده او در کوهستان عزلت داشت و ماریا پیش وی رسید خواست
که در لایله و از او را بگریزد و معضائی او امان گرفت و نیزه خود را دمی آمدند بعد بریشانی بخت

شیخ بزد گفت مار را چه اگر نمی تازا زخم زد گفت شیخ تو گفته بودی که غیر خدایت پس این مار را
 من غیر خدا ندیدم از محبت دلیری کردم و در آن گفتم شیخ فرمود هرگاه حق را ببیند بگریزد و
 تو یک می مرو و اگر چنین کنی در این ساعت که در آتانی افتاده باش پس دست در زیر سر وی
 کرد و در بارش انداخت و گفت من بعد گشتی مکن تا وقتی که در آن یک نشانی انگاه دعای خواند و با
 بروی دید تا من باز شست و شفا یافت حضرت قدوة الکبر اسیر فرمودند از نجاست که بعضی
 کبر عارفین عارفان مستقیم و کمال حال خوابه مضور علاج اندکی نقصان و قصور گفته اند از برای کمال
 وی رعایت شریعت نکرد و از تجلی اسم القهار به پناه بجای اسم اللطیف نگرفت زیرا که او را باطل
 و اصفیا مکمل که بصفت خدا را ندانند و موصوف و بعرفان حقائق او قائل معرفت اند بر احوال کبریه
 و مقامات سینه خود غالبند و درین تقریب از حضرت شیخ عبد الله بلخی نقل کردند که شیخ عبد
 با حضرت شیخ زاهد ابو بکر که مردمی عارف معارف و صاحب کوشش کامل بود بسیار باطن
 کردی و بسبیل طرافت سپردی پنجم عبد الله میگوید که روزی پیش او رفتم فرمود کجا بودی و چه
 آوردی تو وضع نمودم و هیچ نگفتم ساعتی نشستم زاهد رحمه الله علیه از من پرسید که از کجای می آیی انتم از
 خانه خدای می گفتی ای مردم که چنانکه گوئی گفتیم من غیر خدا نیستم زاهد گفت باز سخن مضور آوردی
 گفتیم بیک که برآرم تو انتم بعد از هر چون سطور پیدا کنیم چون این گفتیم زاهد عصا برگرفت
 انداخت من از جاییسم و آن عصا را از خودم کردم زاهد مرا دشنام غلیظ داد و گفت مضور را بردار
 و بگریخت تو از یک عصا بگریزی جرات آدم که آن از نامای مضور بود و اگر نه بگریختی که نزد
 حقمان همه یک است چون این گفتیم زاهد گفت اگر گاهی خورده گفتیم آری خورده ام اما
 از مغز از حقیقت زاهد فرمود شاخ خور می نیک خوری بیاد بر سجاده منبشین و از آن نگاه دار و از آن
 زاهد گفت آنکه گفتی از نامای مضور بود که بگریختی او را بردار کردند بجه دلیل گفتی گفتیم دلیل شد
 که هر سوار که دعوی سوار می کند و اسب بتازد چنانکه عیان از دست وی نرود اگر کرد و تواند
 که سرش را زگر و دست گفته است که وی سوار جالاک باشد اگر اسب باز نتواند داشت رسوائی تمام
 است چون این گفتیم زاهد تصدیق کرد که من از تو دیدم و در نزدیم حضرت قدوة الکبر
 حضرت در میتم بگویم تمام عرض نمودند که عارف اسم آنست که در سها بر خلیفه از مشهود حقیقه غافل
 نبود و در مصداق کوییه از مشاهد و جو بیه و اهل شود در مغالطه لوک که مسئله اند مبت ایشان
 انکار باید با افر از حضرت قدوة الکبر از حضرت شیخ مبارک الدین نقشبند نقل کردند که نزد
 انوار علی الخ و کتبت لک لیلتی بآء فی المعرفه چون عارف بودید حقیقتی شد
 و به شهود و مدت در کثرت مشرف شد و کلمات با سر و همیزات و طهوانه که در حال کمال محبوب

این حدیث از
 شیخ زاهد
 نقل شده است
 در کتاب
 مناقب
 حضرت
 زاهد

برای فرزند صغیر خود قصه گرفته بود و قصه طری را گویند از نشسته که مدی بول معذور می بیند که چه معذوری دارد جاعتی مردم صام با پر سوزند و جای نشسته که چیزی بخوریم خاطر بر آن قرار گرفته است که جهت ناخوش قدیمی بشیر و شکر گیریم طری حاضر بود گفتند آن قصه نواست و بهیم ناپاک را بخان نریند آن شیر را در آن قصه که در آن چون بخوریم و در میان برانگند ه شدند با ابو عبد الله روان شدیم و قصه حدست وی بود و اندک من و ابو عبد الله در فغانی هر دو شنیدیم که از آن قصه به آواز بر آمد که بعد از آن که اولیای خدا می در من چیزی خورد ه باشند جایگاه بول و ناپاک سوم سوگند بخدا که همچنین نخواهد شد از دست وی بخت و بر زمین افتاد و خورشید است و از آن آفتاب بر عالمی عجیب پیدا شد شیخ گفته است که با شیخ ابو العباس گفتیم شما از موعظه آن قصه غافل شده اید مقصود آنست که غلامی کرده اید بسیار فرضا که در آن کسانی بهتر از شما چیزی خورد اند و جایگاه ناپاک شده بلکه مقصود از آن متبه شما بود که بعد از آن و بهاء و تمام محفل معرفت خدا تعالی شده است میباید که آنرا موضح اخبار نگردانید و در اینجا چیزی را که خدا تعالی اراده می کرده است جانی ندیدید و آنکه شکست اشارت بآنست که میباید که پیش حقیق و تعالی بجهنم شکسته باشد ابو العباس ایضا داد که از آن چه تو فرمودی غافل بودیم حضرت قدوة الکبر از سبیل بن عبد الله ششوی نقل کردند که خدا تعالی مکانی بنا فرمود که عرضش تا عرضی از دل بوس عزیز تر از اینها آنکه هیچ عطا در خلق را از معرفت عزیز و عزیز ترین عطا عزیز تر نیست مکان نهد اگر از عرض تا در مکانی میبود از دل عزیز تر معرفت آنجا نهاده می پس جنس هست بنده باشد که مکانی را که در آن ترین مکانهاست نیز و یک حقیقی بدین جن مشغول گرداند برای آنکه حق تعالی بدل است نظار کار در این نظر و مشغول کنی بنگو نباشد محققان تر سیده اند که اگر نظاره گاه حق را بغیر از مشغول کنیم بناید که از من حقیقی برود چنانکه با خبر آورده **اَللّٰهُ تَعَالٰی اَللّٰهُ تَعَالٰی اَللّٰهُ تَعَالٰی اَللّٰهُ تَعَالٰی اَللّٰهُ تَعَالٰی** **اِنِّیْ اَخْلَصْتُ لَکَ خَلِیْلًا فَاَنْظُرْ اَنْ لَا یُطْلِعَ عَلَیْکَ عَلَیْرِیْ فَاِذَا رَیْتُ فِیْهِ عَذْرٰی فَاَقْبِلْ عَلَیْکَ** حضرت قدوة الکبر از ابو بکر بن زواینا در موی نقل کرده اند که مدی گفته المعرفه محبتی نقل **بِوَحْلَکَ اِنَّکَ اَللّٰهُ** حضرت نور العین عرض کردند که عارف را گویند فرمودند که ابو تراب نجی میگوید که عارف آنست که هیچ چیز او را تیره نکند و همه چیزهای با وی روشن شود حضرت قدوة الکبر میفرمودند که اگر این سخن خدا را بلباس معرفت و نهد و آن ساس خان در دل پنهان بود هر چه باشد اگر چه از روی ریا بود و گمانی که خدا من را که بپرستم من المعرفه حقیقی من کل عباده در ریا عارفین و نمودار زمره کاملین از اهل اصحاب مریدان و مبتدیان بعد مرتبه فضل دارد **مَا قَالَ رِیَاءُ الْعَادِیْنَ خَلَقَ خَلْقًا مَرِئًا** حضرت موسی نقل کرده اند فرمودند که سامی

عنه بنابر
فرستاد خلیفه
برای آنکه
ای بابی
نمودست
کن زین را نشود
بدل و غیرین
بدل
بین
عبد الله بن
کنه از
است
عنه بنابر
یکی از
بنی
باشد از
نق
جوان
عنه بنابر
رانی
جوان
افه

ختم حضرت قدوة الکبر المکتوف شد و است اما عارفی درین وقت باشد که از عابدان
و عارفان و ساکنان حجر جبر و میجو و خطور انیضه حضرت ایشان بسو این خادم خطا کرده فرمودند
که فرزند نظام الدین این مقدار اگر کسی نزد عارفان اله کم از دانتن کاه است هم ریز
گفتگو بودم که آب دریا و شکافت و هر وی ظاهر شد و گفت ای نظام الدین من از این
مردانم که در بحر عبات میکنند این خادم پرسید که شما را چه نام است و کجا میباشید و در دوش شما
طریق ارادة و خلافت هست چنانچه در اولیا تر است گفت بن بصر یک شهر است که اولدینه الارش
میگویند در وی بزرگی هست که اولاد البحر می نامند خود را از کتیرین خلفا و اشرفی میگویند
و هزار کس مریدان صادق و طالبان و اتق و از دیکر ازان با منم که نام من کیکل است پس
خادم گفت که پیر شما بجزئی که خود را باو منسوب میدارید اینک شنیده اند بجزر شنیدن آن
سخن از دریا بر آمده و لباسی در برداشت که مناسب لباس پربان بود بشرط پاپوس
مشرف شد حضرت قدوة الکبر انکلم بسیار کرد مقدار یک پاس بعد یک در کلمات بودند از
اصحاب یکس اول کلمات ایشان نگذاشت حضرت قدوة الکبر از یک معنان و صابحه
و مشق و صومعه جامع اصحاب مدق متکف بودند و اجتماع ارباب تصوف و اصحاب تفرغ
که در مشق میباشند بیشتر از است که در شرح و بیان تحریر بیان توان کرد و شعر چنان
مجمعی بود که از در عام و در بجای مردم نمیداشت گام و بیشتر از ساران روزگار و مشران
و یارید و اندیشه اکابر صوفیه و دانشمندان طایفه علمیه و جمعی از فقها و ادای تراویح
مقتضای من صلوات الله علیه و آله و سلم فکما یتکلم خلت خلف امامی سببی بر
حضرت قدوة الکبر اتند امیکردند گاهی چنان بود که در یک شب ختم قرآن میکردند
بعضی از اسودگان طبیعت تحمل کلفت قیام نتوانستند ختمی معبود شنیده بدرمی آمدند اما استقامت
که متراض بودند این نوع قیام را معراج تمام میداشتند تدریک مد کس ابل کمال بودند
که در مصالح احضار میفرمودند چون رویت ملاطعت خدمت مردم روزگار بنیاد مشغله نهادند
از هر طرف کوفت تقاره کوفتن گرفتند ع گمان شد که آمد لر فیل مورد چنانچه روش اهل
امصار میباشد غوغای علم زیاده شد حضرت قدوة الکبر از منم بر آمدند و لغره بلند
زدند و دیکر ایشان سر در گریبان تحریر فروردند و غوطه در دریای تفکر خوردند شعر میسر
حیرت فروردند و سر ز صحران فکرت بر آورده برید ازان عالم سر بر آورده فرمودند که از تاریخ
است رمضان از این شد و در صحرائی مشاهده عالم غیبی و بدیهی معانی امر را رسی گفتند
تمام از خود رفته بودم هیچ یاد ندارم که درین روزها از من ادای نماز آمده است یا نه

در مریدان مردم ابی از حضرت قدوة الکبر

کیک از زار دین امام بیکر کاه

اصحاب عرض کردند که از حضرت قدوة الکبر ابرح ادبی از ارباب نماز و وقوفه از
 دقایق راز فزوده افتاده است فرمودند که الحمد لله وقت اشرف چون وقت شیخ اکبر و الطائفة
 محفوظ داشتند بدین تقریب فرمودند که در باب چهل چهارم از فتوحات مذکور است که شیخ
 میگید بدقتی مرا از من شنیدند و روزگاری بر من گزرا ایندند که نماز میگذازدم بر جماعت و امام
 بودم و جمیع اعمال نماز چنانچه بایست بجای می آوردم و در آن میان میخوردی نمود و بیجماعت و نه
 بجل آن و نیز هیچ چیز از عالم محسوس و باهین که میگویم مرا بعد از اوقات حال خبر کردند بخود رسید
 بر چه از من واقع شده بود چون حرکات ناظم بود که از صادر میشود و وی از آن آگاهی ندارد و قسم
 که حق تعالی وقت مرا محفوظ داشته و با من چنان کرد که باشی کرده بود و ویرا اوقات نماز نوی
 باز میزدند و ایندند که دیر بآن شور بود یا نه آنرا با جنید قدس مدسره گفتند گفت الحمد لله
 الآن فی کف شیخ یحلیه لیسان الذنب حضرت در تیمم بقیع عظم عرض نمودند که چون کسی از خود میر
 بگونه از وی افعال ظاهری صادر میگردد فرمودند یکی آنست که ملائک اعمال از وی میسازند
 و نیز از آن شورند دوم آنست که اعضا و جوارح چون بکاری خوی پذیر بودند عجب باشد که در
 نقل هم کاری آید حضرت نور العین بر عرض رسانیدند که در فوائد معرفت چیزی عنایت فرمود
 بگویند حضرت قدوة الکبر میفرمودند که پیر هر یو میگوید که از ابی عبد الله یا گوشتند ام
 که گفت از احمد بن حسین بن منصور عالج نقل است که میگوید پسین شب پدر خود را گفتم که
 وصیتی کن گفت نفس خود را در شغلی انگن پیش از آنکه ترا در شغلی انگن نیست اگر گفت خدا را
 نه آری براه پدر تا ترا انگن زیر چاه و گفتم ای پدر چیزی بهیض ای گفت وقتی که عالم
 در خدمت گوشتد تو در چیزی کوش که در ده ازان آهتر از عمل ثقلین بود پس گفت آن چیست
 گفت معرفت حضرت حق بجهت تعالی حضرت قدوة الکبر میفرمودند که عبد الله بن محمد
 گوید که عارف نه پرست حق تعالی را بر موافقت خلق که وی کار کننده بود بر موافقت خالق و موافقت
 حجاب بدر که میان بنده و حق تعالی باشد شعر بدید یقین پرده های خیال نه مانند پرده
 الا جلال و عارف را بیاید که با عالم نمی بود و با خاص عارف و در خود موجود و در شان محمود
 که شعر سلاطین عزت که ایان می در منازل شناسان کم کرده بی به از مرتش نقل سکرت
 که هرگز خوشیستن را باطن خاص ندیدم تا خود را بفراهم ندیدم و مراد ازین عام نه عام
 است که عوام دانند بلکه از وی رتبه و وسیله خواست است حضرت در تیمم بیکرم عرض رسانید که فواید
 معرفت رهی چیست فرمودند از پیری نقل است که بیکس می پرسید چه چیز جدید نیاید مگر از معرفت
 معرفت تصدیق ابوعلی وفاق گوید معرفت نه نیتیه کفیه و نیتیه لایکنی لا شقی و لا عیبه

عنه
 عاری
 زبان

معرفت

و از معرفت رسته هم بجات خواهد بود ان شاء الله تعالی حضرت
 قدوة الکبریا میفرمودند معرفت درایت از دریایی عوالم الهی و جوهری از معادن
 لطافت نامتناهی تا کدام سعادت مند بود که بر تاج حال او این دره التاج معرفت بود
 و از چندان کسی که این جوهر مقدس درج دل او و ولایت کنت قطعه در رجک لی که بود معرفت
 به اندل به از هزار جهانست بایقین و از صد هزار عالم و از هر چه در ولایت به بر تو گردند
 همین معرفت کمترین به العیز و مردان بود که مقصود کونین گردارد و معرفت سردار و کا ملی
 آن کسی بود که وجود تعالین ندارد و حقوق عرفان گزارد تقوی بایم فرمودند که محمد بن یوسف
 چون نماز خفتن گزارد سه بسوی کوه رفی و تا صبح آنجا بود و بسیار گفته خداوند امر است
 و معرفت خود روزی کن یا کوه را فرزند که بر سر من خود آید شمع مرا بار کوی که چندان
 و زیار فراق تو آسان بوده که بایی آشنای و بی شناسایی تو زندگانی نمی خواهم دوی گفته
 که چنان بکدر آدم دیدم که پیران در مقام ایرایم علیه السلام شسته اند نزدیک ایشان
 شسته قاری خوانند که بسند **الحمد لله الذی هدانا لهذا الذی کنا علی غایت** من چیزی اثر کرد و فریاد مردم بران
 عاری را گفته خاموش کن پس هر گفته ای جوان تراجه شد که فریاد که دی و هنوز قاری
 یک آیه بخواند که چیزی از معنی ستمد و آید ند که موجب وجد شده فتنه جد و آنا ستمند
 من نعمت باسمه قائمت السموات و الارض و باسمه قائمت الارشاد و انشیاء **الحمد لله الذی هدانا لهذا الذی کنا علی غایت**
 همه پیران بر خاستند و مراد میان خود بنشانند و گرامی داشتند وی گفته که در مکه دعا میکرد
 که یارب مرا معرفت روزی کن یا جاه مرا بستان که مرا بی شناخت تو بجان حاجت نیست
 در خواب دیدم که گوینده میگویی که این بخوابی یکماه روزه دار و با کسی سخن مگوئی پس در جاه
 زمرم در آئی و حاجت خواه چون ماه تمام شد زمرم در آمدم دعا کردم تا قنی از
 جاه زمرم گفت یا ابن یوسف اخلد من لا مری و اجد ایها الخلیف العظیم صغر العظم و اللان
 و المریضه القلید العظیم نعم المعرفة مع القلید و القلید من از جاه زمرم آواز آمد قد
 اعطیت ما عظیم حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که چون عارف را وجدان
 معروف حاصل گردد و بکالات موصوف و اصل یکی از آثار وی آنست که دائم بحال
 بروی نسبت غالب بود و چنانچه در رسالتی که به شیخ علی بن سبیل اصغری فرستاده
 نوشته بوده است که **سئل شیخنا ابا عبد الله ما الغالب علیک** پس علی بن سبیل
 از وی سوال کرد گفت بنویس **یوی والله خالک امره** حضرت قدوة الکبریا
 نقل از اکابر میفرمودند **العالم لیدنیک النحل و الحظیل و العارف یشمک الیسک و العظیم**

له بنام ارفاق
 شد آسانا و کونین
 دنیا و اوقاف
 چیزها که فی است
 خدا باری
 بنام ارفاق
 عظیم است
 ای ابن یوسف
 کن از او سبیل
 سهام از آن بود
 ز کلامه بشارت
 در علمه بشارت
 دنیا و معرفت
 فقره است
 بافت و فقره
 داده شدی داده
 شدی
 سوال کن
 ابو عبد الله
 عظیم است
 عالمه بشارت
 است به قدر
 عالمه بشارت
 در علمه بشارت
 عالمه بشارت

در میان او میفرمودند که چون علما مطهر میان احکام تکلیفی اند بر نفس خود بر مقتضای جبلت
 گفت و مشقت حاصل تغییر ازین خل و غفل کرده اند و چون ارباب عرفان و اصحاب
 دهلان که بسیر شریک حیات حقیقه رسیده اند و از زلال احوال شریفه سیرت خضوار شده و بتأثیر صحبت
 اکابر ملازمت اماثر از احوال ایشان و دیگران منتفع اند از جمعیت باطنی که لطیفه لطیف است
 متاثر از نمونیا زین معنی با شمام ریح مشک غنبر کرده اند حضرت تیمیم تنگرم و تقیم بعر من خضرة
 قدوة الکبرار رسانند که در مراتب زاهدان روزگار که نادر کان دنیا اند و در ساحت کبریا رفان
 پروردگار که متعوضان از عقیقه اند چه فرق تواند بود و فرمودند ادنی فرق در ایشان چنانچه در
 واقف است چه مقصود از اهل عطا عقیقی و مطعومات اصلی است و خواست عارف تجلیات
 مولی و نظاره وجه البقی بود مع بین تفاوت در کجاست تا به کجا به حضرت قدوة
 الکبرار و صاحبی که مشق نشسته بودند عزیز می که باوصاف عابدانه معروف و باوصاف زاهدانه
 موصوف در ملازمت حضرت ایشان نشسته بودند و در شعر سیر زاهد سهری یک روز راه می
 سیر عارف هر دمی تا نخت شاه به حضرت قدوة الکبرار میفرمودند که خواجه عاقل تیر
 یکی از مجذوبان درگاه عالی و محبوبان مارگاه تعالی است باین نفیر نیاز مندی داشت
 و مدتی بهمدیگر صحبت داشتیم روزی در گزرگاه نشسته بودیم که سخنی در مراتب اهل معارف با
 میگفت منبت مجذوب شیرازی که خواند شعر ز روی دوست دل بهشتان چچا بد به چراغ غم
 تجا منیع آفتاب کجا به حضرت قدوة الکبرار میفرمودند که از بعضی خلد می پرسیدند
 که عارف کیانند گفت هم ما هم و لو کما فاهم لما کما فاهم ایشان نه ایشانند اگر ایشانند
 نه ایشانند در انشای این بر زبان مبارک رانند شعر ایشان که بنو نایان ایشان
 بنو نایان به ایشان که نه ایشان اند ایشان همه ایشان اند به حضرت قدوة
 الکبرار میفرمودند که حضرت مشاء و علو و نور می فرموده اند که عارف را آینه دل است در ستر
 هرگاه که در آن نگر نداسد میند و برادر دل جا نیست که جزوی ترسد حضرت کبریا معرفت ذات
 استفسار کردند فرمودند قال نأقلا عن ذکر النون بحمد الله علیه السلام فی ذات الحق خجل و
 الکلام فی حقیقه المعرفة حینه و الا نشان عاقل شریک سخن در ذات حق جبلت که میگوید
 در ذات البه و صفات او سخن نیست و در انبوه که گوید مگر آنکه الله تعالی خود را و پیغمبر و وحی گفت
 و بر او کیفیت او دانستن نیست و چند تصدیق و تسلیم در آن روا نیست و سخن در حقیقت
 معرفت جبر است که او خود را نشا بدی حقیقت دیگر همه عاجز اند و تحیر و از معرفت خود به
 بفضل خود شعر میخواند و مصطفی علیه السلام میگوید در انشای دعا الله تعالی لا الیغ مدحکات

ایشان بنو نایان
 در ایشان نشان
 بنو نایان ایشان
 که فرموده اند اند
 انون نفسی بودند که
 هم در ذات حق
 در وقت سرف
 جبر است و نشان
 از انشان آمده
 نه اول است
 ش فی ذم

سلوة العبدین علیهم السلام فی احوال مشایخ صوفیه که بواسطه کمال متابعت رسول علیه السلام مرتبه وصول یافته اند بعد از آن رجوع برای دعوت خلق بطریق متابعت مآذون و مخرج و مأمور شده اند و از آنجا که کمال آنرا که متصل غایت ازلی ایشانرا بعد از استغراق در عین جمع و بجهت توحید از شکم مایه فنا بسا حل تفرقه و میلان بقا خلاصی و مناسی از زانی فرموده تا خلق را بنجات و درجات دلالت کنند و اما طایفه دوم آن جماعت اند که بعد از وصول بدرجه کمال حواله تکمیل رجوع خلق به ایشان نرفت و غرقه بحر جمع گشتند و در شکم مایه فنا چنان ناچیز مستهلک شدند که از ایشان هرگز خبری و اثری بسا حل تفرقه و ناچیز بقا نرسیده و در سلاکت مرده ساکنان قیاب خبرت و فقدان دیاجیرت انحراف یافته و بعد از کمال وصول ولایت تکمیل دیگران بایشان منقوض گشت و اصل سلوک نیز بر ویان طایبان مقصد اعلی و مریدان وجه اسد برین دین و تهمید و طایب مقصد سفلی که مریدان آخرات اند و وقتیکه بیکدیگر اخوة اما طایبان حق و دو طایفه اند و تفرقه و ملائمت اما متصوفه آن جماعت اند که از بعضی صفات نفوس خلاص یافته اند و بعضی از احوال و اوصاف صوفیان مصف گشته و مطلع تهایات احوال ایشان شده و لیکن منور با ذیابیه ای صفات نفوس مثبت مانده باشد و بدان سبب وصول غایات و نهائات اهل قرب و صوفیه مختلف گشته و اما ملائمت جماعتی باشد که در رعایت معنی اخلاص محافظت صدق و اختصاص غایت جسد مبذول دارند در اخفائی طاعات و کتم خیرات از نظر خلق مباحث واجب دانند بآنکه هیچ دقیقه از موالح اعمال مهمل نگزارند و مشک جمیع فضائل و نوافل از لوازم شمرند و مشرب ایشان در کل اوقات تحقیق معنی اخلاص بود و لذت ایشان در تفرقه و نظر حق با اعمال و احوال ایشان همچنانکه عاصی از غلبه معصیت بر صدر بود ایشان غلبه طاعت که سینه ریا باشد حذر کنند تا قاعده اخلاص غلبه پذیرد حضرت قده الکبریا تقریر فرمودند **میت جو روی بر سیدنت در خلاست** اگر جبر نیلت نه بیند رواست و بعضی گفته اند **الملك متى هو الذي لا يظفر جمل ولا يصبر شراً قال ان شرف الملك متى هو الذي لا يظفر خير ولا شرف قال الشيخ الا كرم الذي لا يظفر و اعلم ان طواهم هم متاي في طاعة الله و ان الله و هم اهل الطاعة و ملائمتهم هم يقولون في طاعة الاجل و شرف هذا هو الملك متى هو** و از آنکه اخلاص و محو و انقضاء و اقیانان صلا و احوال و اعمال **حضرت قده الکبریا** فرمودند که در قطع منازل سفر و در مراحل مداخله المتصوفه اشتغال نمود و در بادیه عروج همراه شدم که اصلاً معلوم نیست که کدام مذنب دارد و بیکدم عبادت اشتغال بنماید بالاخره شناخته معلوم شده که یکی از او بیاد اهل انباطا نفع بود و در مصاحبت فقیر کمال جوگی ازین قبله است

در اینجا که است
نحوه خدمت را
که از آنجا که
بدرجه کمال
انحراف یافته
و بعد از کمال
حواله تکمیل
رجوع خلق
به ایشان
نرفت و غرقه
بحر جمع
گشتند و در
شکم مایه
فنا چنان
ناچیز
مستهلک
شدند که
از ایشان
هرگز خبری
و اثری
بسا حل
تفرقه و
ناچیز
بقا
نرسیده
و در
سلاکت
مرده
ساکنان
قیاب
خبرت
و فقدان
دیاجیرت
انحراف
یافته
و بعد
از کمال
وصول
ولایت
تکمیل
دیگران
بایشان
منقوض
گشت و
اصل
سلوک
نیز بر
ویان
طایبان
مقصد
اعلی و
مریدان
وجه
اسد
برین
دین و
تهمید
و طایب
مقصد
سفلی
که
مریدان
آخرات
اند و
وقتیکه
بیکدیگر
اخوانه
اما
طایبان
حق و
دو
طایفه
اند و
تفرقه
و ملائمت
اما
متصوفه
آن
جماعت
اند که
از
بعضی
صفات
نفوس
خلاص
یافته
اند و
بعضی
از
احوال
و اوصاف
صوفیان
مصف
گشته
و مطلع
تهایات
احوال
ایشان
شده
و لیکن
منور
با ذیابیه
ای
صفات
نفوس
مثبت
مانده
باشد
و بدان
سبب
وصول
غایات
و نهائات
اهل
قرب
و صوفیه
مختلف
گشته
و اما
ملائمت
جماعتی
باشد
که
در
رعایت
معنی
اخلاص
محافظت
صدق
و اختصاص
غایت
جسد
مبذول
دارند
در
اخفائی
طاعات
و کتم
خیرات
از
نظر
خلق
مباحث
واجب
دانند
بآنکه
هیچ
دقیقه
از
موالح
اعمال
مهمل
نگزارند
و مشک
جمیع
فضائل
و نوافل
از
لوازم
شمرند
و مشرب
ایشان
در
کل
اوقات
تحقیق
معنی
اخلاص
بود
و لذت
ایشان
در
تفرقه
و نظر
حق
با
اعمال
و احوال
ایشان
همچنانکه
عاصی
از
غلبه
معصیت
بر
صدر
بود
ایشان
غلبه
طاعت
که
سینه
ریا
باشد
حذر
کنند
تا
قاعده
اخلاص
غلبه
پذیرد
حضرت
قده
الکبریا
تقریر
فرمودند
میت جو روی بر سیدنت در خلاست اگر جبر نیلت نه بیند رواست و بعضی گفته اند **الملك متى هو الذي لا يظفر جمل ولا يصبر شراً قال ان شرف الملك متى هو الذي لا يظفر خير ولا شرف قال الشيخ الا كرم الذي لا يظفر و اعلم ان طواهم هم متاي في طاعة الله و ان الله و هم اهل الطاعة و ملائمتهم هم يقولون في طاعة الاجل و شرف هذا هو الملك متى هو** و از آنکه اخلاص و محو و انقضاء و اقیانان صلا و احوال و اعمال **حضرت قده الکبریا** فرمودند که در قطع منازل سفر و در مراحل مداخله المتصوفه اشتغال نمود و در بادیه عروج همراه شدم که اصلاً معلوم نیست که کدام مذنب دارد و بیکدم عبادت اشتغال بنماید بالاخره شناخته معلوم شده که یکی از او بیاد اهل انباطا نفع بود و در مصاحبت فقیر کمال جوگی ازین قبله است

حضرت قدوة الکبر اتقربا میفرمودند که در جامع بنبروار میگردنم و گلشنی که با انواع
 ریاحین آراسته و چین که به نگارنگ گلهای بسایقین پیراسته و در خیابان وی جوی
 نشسته و بهلوی اوزنی صاحب جمال سر بر آورده و صراحی پیش نهاده و انواع ماکولات
 در میان افتاده لسانش بترجمه اشعار مترجم و زبانش بیکل طراعت مستطیل کمال گردیم که
 می خورده در بهو ناز میل میخورد و آنها را میکند و مقتضای نظر اماره کار بالاخر جهان ظهور
 یافت که زنی مشکوّه او بود و در صراحی شربت گللابی میخورده و میفرمودند که این طائفه هر چند
 عزیز الوجود و شریف الحال باشند هنوز حجاب خود خلیقه از نظر ایشان بکلی منکشف نشده
 باشند و بدان سبب از مشاهده جمال توحید و معاینه حال توحید محجوبانده باشند کچنانچه
 اعمال نهمی احوال خود از نظر حلی مشعر مزه و نسبت برویت وجود خلق و نفس خود که مانع معنی
 توحید اند و نفس نیز از حال اعیان است تا هنوز بر حال خود نظر دارند و از احوال اغیار از
 مطالعه اعمال احوال خود به کلی نکرده اند و میان ایشان و صوفیه فرق آنست که جذبه
 غایت قدیم صوفیه را به کلی از ایشان انزعاع کرده بود و حجاب خلق و انانیت از نظر شهود
 ایشان برداشته لاجرم در ایقان طاعت و صدور خضرات خود را دخی را در میان مبتدیان
 و از اطلاع نظر خلق مأمون باشند باحقائی اعمال شر احوال بقیده اگر مصلحت وقت در
 اظهار طاعت بینه اظهار کنند و اگر در احتیاجی آن بینند احتیاج پس ملائمه مخلصات تدبیر
 کسر لایم و صوفیه مخلصانند بفتح لام ^{۱۴۴} الخلفاء ثم الخلفاء و صف حال ایشانست اما طایفه
 آخرت چهار طائفه اند زاهد و فقیه و خدام و عباد و آماره ها و طائفه باشد که بنور مالک
 و ایقان جمال آخرت مشاهده کنند و دیگران در صورت تسبیح معانیه بینند و از انقطاع
 بر نیست مرخوف فانی رو بگردانند و در جمال حقیقه باقی رغبت نمایند و تخلفای نیز
 طائفه صوفیه آنست که زاهد بخلق نفس خود از حق محجوب بود و به نسبت مقام خط فقر
 است ^{۱۴۵} یا ما استغنی عن الخلق و صوفی بشاهده جمال ازلی و بخت ذات لم یزلی از
 بر دو کون محجوب بود همچنانکه از دنیا صرف رغبت کرده باشند از آخرت نیز غلبه
 مصروف بود و بی صوفی را در زهد مریه بود و در ای مریه زاهد که خط فقر از ان
 دور بود اما فقر طائفه اند که مالک هیچ از اسباب و اموال دنیوی نباشند و طلب
 منقل در ضو ان الهی همه ترک کرده باشند و باعث این طائفه بر ترک یکی از سه چیز باشد
 اول رها تحقیق حساب با خوف عقاب چه حلال اذاب لازم است و حرام را
 عقاب دوم نوع فضل ثواب و سابقه دخول در جنت چه فقر یا پادشاه مال

فکر دیدن جوانی خوش صورت و صاحب جمال بصورت پیرانه شریف

نفسی خاص
 عکس و عکس
 عکس و عکس

نفسی خاص
 عکس و عکس
 عکس و عکس

بیش از اینها بدست در آیند - سوم طلب سودگی خاطر و فراغت اندرون از برای انکسار حاجات
و حضور دل در آن و تخلف فقر از ملائمه و مصروفیت بآنست که او طالب بهشت و خواهان خط نفس خود است
و ایشان طالب حق و خواهان قربا و دورای غریبه در فقر تعاقبت فوق مقام ملائمه و مصروفه
و آن صفت خاص صوفیست چه صوفی اگر چه مرتبه او ورای مرتبه فقر است ولیکن خلاصه مقام
در مقام او درج است و سبب نسیب است که صوفی را عجب بر مقام فقر از جمله شرائط و لوازم است
هر مقام که از آن ترقی کند مصادره و نقاده آنرا انتزاع نماید در ملک مقام خودش و بدین فقر
او در مقام صوفی وصفی دیگر زائد بود آن سلب نسبت جمیع اعمال و احوال و مقامات است
از خود و عدم تمکک چنانکه هیچ عمل بهیم حال بهیم مقام از خود نه بیند و بخود مخصوص نداند بلکه
خود را هم نمیدانند پس در آن وجود و نبود ذات و نه صفات محصور و محفوظا در فنا و بحقیقت فقر است
که مشایخ در فضایل آن سخن گفته اند و آنچه پیش ازین در معنی فقر یاد کرده شد رسم فقر است و
صورت آن شیخ عبدالمصطفی قدس سر گفته الفقیر قدام الاغلام و الفقر علی احکام
الصفاة و این حدیث جامع است مشتمل بر سه فقر و حقیقت آن و بعضی گفته اند الفقیر هو الذی
لا یملک ولا یملک له و فو قیت مقام صوفی از مقام فقیر با آنست که فقیر باراده فقر
و اراده حفظ نفس محبوب بود و صوفی را بهیم اراده مخصوص نبود و در صورت فقر رغبات او
اراده حق محبوب بود بلکه ارادت او عین ارادت حق بود بنابراین اگر صورت فقر در رسم آن اعتبار
کنند بارادت و اختیار خود محبوب شود چه ارادت او ارادت حق باشد حضرت قدوه اکبر
از ابوعلیه مد نقل میکرد که دمی میگویی من استصفاه انفسی لنفسی لوددا و الله
ان تصف نفسك فی فقره تقرباً و بعضی گفته اند که الطوفی هو الخاریج عن النعمه و الرسخ و الفقیر
هو الفانی قدام الشیاء حضرت نورالعین از امام فقیر درخواستند
فرمودند که از حضرت شیخ ابوالقاسم که گمانی پرسیدند که درویش را کترین چیز باید تا اسم
فقر را بر او راد بود گفت سه چیز باید و کم از سه چیز نشاید یکی باید که باره است بدانند و حق
و دیگر سخن راست بدانند گفتن و شنودن و دیگر پائی راست بر زمین و اند نهادن گردپی از
دریشان باسن حاضر بودند که این سخن بیعت چون بمنزل خود باز آمدیم نعمت می آید تا
درین سخن هر کسی چیزی بگویم هر یکی چیزی بگفتند چون نوبت بمن آمد گفتیم باره است
و دو سخن آن بود که بفقر دوزخ نرسد و نیز نیست چون رفقه بفقر دوزخی اگر ناراست دوزخی است
باشد و سخن راست آن باشد که جمال شوند نه بنیت و بحق و جددان نصف کنند نه پسران
و برزند گمانی مرا نزد هم کنند نه جعل پائی راست بر زمین زدن آن باشد که بوجد برزند

برخ ابو اسحاق افتاد بنور ولایت خود عواقب مراتب ایشان دانستند که یکی از قدوه اولیا
 عصر و زبده اصفا و دهر خود خواهند بود فرمودند که اسحاق بیامرید من شو ایشان گفتند که
 من قانون ارادت نینداغم زیرا چه ایشان بنیات ساده بودند و از انوار ارشاد و مرشد
 و از آثار مرید و مراد غیر آگاهان حضرت شیخ ابو علی فرمودند که دست خود را بوجوب فرموده
 ان الذین یبذلون اموالهم فی سبیل اللہ و یقتلون و یتلوا و یتذکرون و یتواکفون و یتواکفون و یتواکفون
 و حضرت شیخ ارادت آوردند چون ایشان را مرید کردند میان بجزم سفر بستند حضرت شیخ
 بعرض رسانیدند که چون مراد بقدر ارادت خود میقد کرده اید و حتی هم فرمایند که در این
 اقدام نایم فرمودند که وصیت من به نسبت شما درین وقت جز این نیست که ادای فرمایید
 با تمام تمام نمایند و در بهره خود از خوردنی جزوی بقصری و دهانی داده باشند قبول
 کردند بر حکم فرموده پیر کار میگردند و جزوی حوراک آن بهره خود پیش فقر میکشیدند
 اتفاقاً سه بزرگوار صاحب تصرف درین قریه نزول کردند خیمه ابو اسحاق بجهت این بزرگوار
 ببلعش شغال نمودند تا آنوقت که خوردنی تیار نشود ایشان بصرعت روان شدند
 از قریه ایشان بدر آمدند حضرت شیخ ابو اسحاق همچنان طعام ناخفته بر خاستند و در پی
 ایشان و دیدند و سه نان بهره خویش میا بود با ایشان آوردند و پیش ایشان نهادند
 چون تناول کردند یکی از ایشان گفت این نان نه کار خود کرده ما را هم چیزی با نیست که
 شعر کسی که تو دغای پیش کرده به جواز می بگری انصاف نبود به یکی از ایشان گفت
 که دنیا دهم دومی گفت از جمعیت دنیا در فقره خواهد افتاد و دین بدم سومی گفت ما خود را
 در خانه انداخته ایم و الله و الا لارض فیما فیها چه کسی است هم دین دهم دهم دنیا دهم
 سه سه بزرگوار نفس مبارک را ندانند مقرر کردند حقیقتاً از برکت انفس ایشان کار دین
 شیخ ابو اسحاق مریته رساند که هر حلقه کرسی از اکابر قدوه خیلی از اما تر شدند و اسباب
 دنیا محسوس انجامید که هر از متبرکه که ایشان پانصد دینار را بنگری بزنند و فقر را بخورند
 چه مرقد و مراد سوزده ایشان بدر بند دریا افتاده است که مردم کار روانان و گزریان
 چندان قنوع و ندر می آرند که شرح او ممکن نبود حصرة قدوة الکرام میفرمودند
 که بسیاری از اهل حرفت باین شرف مشرف شدند و حق تعالی علم حال را فوقیه بر حکم قال
 نهاده چنانچه حضرت رومی مولوی در دیوان خود آورده شعر گزیده علم حال فوق قال
 بودی کی شدی پنده ایمان بجا از خوابه لجاج را به پیشری از اکابر مراد از
 خواجه سلاج خواجه ابو بکر شجاع داشته اند و بعضی از اما تر مراد از شیخ ابو اسحاق گاد و

این کتاب
 در کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 ثبت شده است

در حصول شرف و ولایت شیخ ابو اسحاق گاد و رومی رحمه الله علیه

فایزانی
 در این کتابخانه

داشته اند و الله اعلم بالصواب حضرت قدوة الکبر میفرمود نذر مثل کمال و صوفیه کمال
کمال نیز آنچه مناسب خدمت میبود رعایت میکنند و چیزی که اگر کسی خاطر آمده بود اصلاً بلیفت
نمیشوند تقریباً میفرمودند که خیر ابو العباس قصاب که صاحب کرامات عظیم و فراست بیرون
و قبله دعوت زمان خود بوده مانده بود در حلت یومی بود روزی دیدن کرد که نادان از مصر
با کمال مدح را سلام نکرد و پائی افراز از بانی نکند و در طهلت جای شد کوز با بود که با آن
و باها در وی خود می شستند بر میگرفت و می شکست تا هیچ نماند گفت شیخ خود را بگویند
تا محل آورد با شیخ گفت گفت کلا دیگر برید گفتند هر چه آنجا بود همه را بشکست گفت از بازار
بیارید و بر آورند و آن غافل از چهارت خانه بیرون آمد گفت چرا کلا نیارند اگر
کلا ندارید پس شیخ را بگویند تا بیاید و ریش خویش فراز کند تا بر و استیجا کنم شیخ شنید از
جایی بر جست و محاسن خود را که دراز داشت و سفید برود دست خودنها دو میرفت و میگفت
کار قصاب پسری نباید آنجا رسید که ریش و استیجا را شاید آن غافل بشنید و در پای شیخ افتاد
گفت ای شیخ از تو مسلمان میشوم حضرت قدوة الکبر میفرمودند که هر که خدمت از
اخوان در بیع میدارد بسیار خرامست از مقصود خدمت از ابو عبد الله نقل کردند من نقل
عن خذیلة اخوانه اؤثر الله تعالى في ذلك الفكاك الجنة انك اهر که حرمت و خدمت از باران
در بیع وارد او را ذلی دهند که هرگز از آن نزد حضرت قدوة الکبر میفرمودند خدمت
مخلوق نشان سعادت است و یکسکه در خدمت مخلوق خوی گیرد هر آینه در خدمت خالق و دیگر
و بر نسبت منظره ظهور صفات در مظاهر کائنات که مصادر اسماء ذات اند خدمت
مخلوق عین حلق بود تقریباً میفرمودند که ابو طالب خرنج بشیر از آمد و حلت شکم
داشت مشایخ گفتند که خدمت او را که اختیار میکنند شیخ خضیف گفت من اختیار
میکنم هر شب پانزده بار هتفه بار بر بخوابم کی از شبها نشسته بودم و جلی از شبها شسته
بود چشم من گرم شد بکار آواز داده بود نشنیدم دیگر آواز داد نشنیدم دیگر آواز داد بر خاستم
و دشت پیش بردم گفت ای فرزند وقتی که خدمت مخلوق همچو ذرا بنکو نتوانی کرد
خدمت خالق را چگونه بجایی توانی آورد وقتی غائب بودم که آواز داد که شیرازی من
نشدوم دیگر بار آواز داد و گفت ای شیرازی من لعلک مد من بشتافتم و دشت پیش بردم
علی دلیلی از شیخ ابو عبد الله پرسید که تو آن لعلک مد من بشتافتم گفت چون رحمت الله
میفرمودند فلاح نباشد مردی را که ذل است و نکشیده باشد و تقای وی نخورده باشد
و لعلک مد وی نشنیده و بر محکم مد بر نداشته بود و به درد و ناگامی زنده نگشته باشد و می

در خدمت حضرت قدوة الکبر
در خدمت حضرت قدوة الکبر
در خدمت حضرت قدوة الکبر

در خدمت حضرت قدوة الکبر

خود رسته بود حضرت قدوة الکبر ایمن فرمودند که دور باش از تفرقه و خدمت در پیشان
 زیرا که کسانی که ایشان را در خدمت می‌نزد کردانی ظاهر نموده اند پس همه را خدمت کن تا امر
 تو حاصل گردد و مقصود فوخت نشود **قدوة** حوزش ده یکجنگه یکجک و حمام یک یک زت
 افتد بهای بدام و در او باش پاکان شوریده رنگ به بهانجای تاریک لعل است و شک
 حضرت قدوة الکبر ایمن فرمودند که بعضی گمان می‌برند که نوافل عبادت از خدمت بهتر
 است غلط کرده اند چه نمره و آنچه خدمت محبت و نکل در دلهاست چه خدمت احسان است
 و محبت محسن از لوازم جلالت **قدوة** علی بن ابی طالب و محبت ارباب قلوب نما
 که نتیجه خدمت است هرگز با نتر و نتیجه نوافل عبادت برابر نخواهد بود مگر از اینجو اند **قدوة**
 خدمت ترا بکنکه کبریا کشد این سقفگاه را به ازین نزدان خواهی بهیت
 ارادت نداری سعادت مجوی به بچوگان خدمت توان بردگویی به شع
 دست بزین در کمر مقلان به سرکش از خدمت روشندان به تقریب ایمن فرمودند که
 شیخ ابوعلی فارسی که قدوة اولیا عصر دزیده و بلاء و هر خود بود بعد از تحصیل تکمیل
 سلوک سپردن راه تصوف پیچیدن گرفت و خدمت شیخ ابوالقاسم گرگانی پیش کرده روز
 استاد امام در گریه رفته بود و تنه من بر مضم و دل و چند آب در گریه ریخته چون استاد بر
 و نماز بگذاشت اینک بود که آب گریه من با خود گفتم شاید بخودی کرده ام خاموش
 بودم دیگر بار گفتم نیز جواب ندادم سه بار گفتم من بودم است گفت ای ابوعلی
 هر چه که ابوالقاسم بنفاد سال یافت تو بیک نو آب یافتی **قدوة** الکبر
 ایمن فرمودند که هیچ آفریده مرا آن مقدار منون احسان خود نکرده است چنانچه نور عین
 بخدمت مرا بنده ساخته است شعر اگر بنده در کار مولی بود و نه مولی بود بلکه مولی
 بود و مدت بست سال آب صوفی من بهمان حوزده اند از حق تعالی خواسته ام که
 آثار این آجیات و برکات از وی و فرزندان وی تا ابد الایاد نرود و روز بروز
 ترقی گرداناد بالنبی و آلہ الامجاد شعر برانچه از خدا خواهم زین قیاس به خدا
 داد بر داده کردم سپاس **قدوة** الکبر ایمن فرمودند منقول است که شیخ
 علی مؤذن میفرمودند روح مرا که از جوار قدس مرعزار اس بجیت تعلق بدن می
 آوردند بهر آسمانی که می‌سایند ملائک ان آسمان می‌گفتند که کجایم برید این را از عالم
 قدس بی‌عالمی که در همه شرف و جلال است از حق تعالی خطاب مد که بعزت و جلال خود اگر صد
 هزار سال در جوار قدس من باشد چنان نبود که دم آبی به پیر زنی یا نانو اتی را بدو

را با هیئت و باجیه خوانند و اما متشبه محن به محن و بان و اهل طائفه باشند از اهل سلوک که سیر
 ایشان هنوز در قطع منازل صفات نفوس بود و از تابش حرارت طلب وجود نشان در
 قلی و منظر لب پیش از ظهور ربان شیر صبر کشف ذات و استقرار و ممکن در مقام فنا گاه گاه بر
 از بوارق کشف ذات در نظر شود ایشان لایم و لامع گردد و نغمه از نغمات و صل از نغمات
 فنا بشام دل ایشان پیوندد و چنانکه ظلمات نفوس ایشان در لمعات نور آن برق سطو
 و متوالمی گردد و بهیونان نغمه باطن ایشان را از و بهیو آتش طلب قلبی شوق روحی
 و آرامی بخشید بار و گر چمن آن برق قطع گردد و آن نغمات ساکن شود و ظهور صفات نفوس
 حرارت طلب قلبی شوق معادیت نماید و سالک خواهد که بجای از طایس صفات نفوس خود
 متسع و منحل گردد و در حق بجز فنا شود و تا از قف وجود یکبارگی بیاساید و چون آن حال هنوز
 مقام او نگشته باشد و گاه گاه بدو نازل گردد و باطن او کلی مطلع بشود این مقام و اقیانوس
 محق بجهنم و باصل کرده باشد و متشبه بطل مجذوبان و اصل طائفه باشند که دعوی استغراق
 در عرفا و سهیلاک در عین توحید کنند و حرکات و سکات خود را هیچ وجود انصاف نگفتند و
 گویند که حرکات ما چون حرکات ابواب است که بجز حرکت ممکن نبود و این یعنی هر چه صحیح است ولیکن
 نه حال بجای بود زیرا که مراد ایشان از این سخن نیستند و معامی و معانی بود و خواهد آن
 بر ادوات حق و در مقام است از خود و این طائفه را ز نادان خوانند پس این عبد الله را گفتند
 که شخصی میگویی بنیت فعل من با ادوات حق میباشند که نسبت حرکت ابوابی حرکت آن گفت این
 قائل اگر کسی بود که مراعات اصول شریعت و محافظت حدود و احکام عبودیت کند از جمله
 صدیقان بود و اگر کسی بود که از توطئه و انبیاک در مخالفت احکام شریع پاک ندارد و درین
 سخن را بر ائمه آن گوید تا وجه حواله افعال حق سبحانه تعالی و اسقاط ملامت از نفس خود
 به امتحال از دین و ملت ظاهر گرداند از جماعت زندیقان و تفریبی میفرمودند که در عالم اسقاط
 بعضی نکاح را داریم که ایشان که انکار شریعت بسته اند و مرتکب مناسی و معامی شدند
 و هیئات را طریقت تصور کرده مستغرق در ایمانی توحید افعال و فارس صحابی مقال بود
 بدلائل نقلی و برهان عقلی بر ایشان اثبات کردیم که آن محض تخیل و زندگه است و
 اتحاد متشبه محن بلامتی طائفه باشد که به تخییر و تخریب نظر خلق مبالغاتی زیاده نه نمایند و
 اکثر سعی ایشان در تخریب رسوم و عادات و اطلاق قیود آداب مخالفت بود و در پی
 حال ایشان جز فراغ خاطر طبع القلیت نشد و ترسم بر رسم زد و عباد از ایشان صورت
 نه بند و اکثر نوافل و طاعات از ایشان بیاید و متشک بعزائم اعمال نه نمایند و جز برادر

و این موافقت نمکند و جمع اشکال سابق بنوی بایشان منوط شد بطبیعت تعلیق باشد و طلبید
 احوال کنند ایشانرا قلند و میخوانند و این طایفه بجهت عدم ریا بملایمته تشابه دارند فرق در میان ایشان آنست
 که ملامتی بجمع نوافل و فضائل تمسک جوید و لیکن از از خلق مقید بود حضرة قدوة الکبرایه میفرمودند
 که نزد این فقیر که اشرفست قلند آن بود که چهار دوازده طلاق و عرواتی بروزگار کرده باشد و تجربه طاهر و
 و فقرید باطن حاصل کرده و هیچ دقیقه از دقائق شریعت و نکته از حقائق طریقت فرو نگذاشته بود و عوام
 بجهت شوق و مستغرق در باطنی وجود باشد و صفات و شرب قلند ریه جزوی فرقی است کیت افکار و کیفیت
 انرا ایشان و ذکر سلسله تشبیه انجماعت در لطیفه که منی در میان چهارده خانواده است بر تفصیل مذکور
 خواهد شد انشاء الله تعالی اما طایفه که درین زمانه باسم قلند ریه موسوم اند و ربه اسلام از گردن بر
 داشته و ازین اوصاف که شمرده شد خالی اند این اسم بر ایشان عاریت است اما این همه چون
 تعلیق طایفه اعلی میکند مناسب چنانست که به نسبت به شکر نباشد بر مصون گفته شود شکر ازین
 کار کند طبیعت در او باش پاگان شورید و رنگ بهما بخامی تار یک محل است و سنگ و اگر
 ایشانرا احتسب خوانند لائق تر بود اما مشبه بمطلک طایفه باشد هم زنا دونه که دعوی انحصار
 کنند در اظهار حق و مجور مبالغه نمایند گویند مراد ازین ملامت خلق و اسقاط نظر مردم است حتی
 بجهان تعالی از خلعت خلق بی نیاز است و در معصیت ایشان غیر متضرر و معصیت را در آزار خلق
 محصور دانند و طاعت را در احسان اما مشبه محی بزنا طایفه باشد که هنوز رعیت ایشان به کلی از دنیا
 مصروف نشده باشد و خواهد که یکبارگی از دنیا رعیت بگروانند ایشانرا کمتر بدخونند فقر را میفرمودند
 که فرزندان علی از انرا که لا یحین بود ملتی در دل جرم کرده که ترک عالتی و بنوی و دستگاه
 موری و معنوی بکند آخر الامر از همه بماند در طلق و فیان با صفا درآمد اما مشبه بمطلک بزنا
 جماعتی باشد که از برای قبول خلق ترک زینت دنیا کنند و خاطر از جمع سیای بنوی باز گیرند و بد
 طلب تحصیل جاه گفتند در میان مردم و ممکن بود که بر بعضی حال ایشان مشبه شود و چندند که
 ایشانرا نیل اعراض کرده اند و ایشان خود دیگران را جاه خیزه اند و کواکب الدنیا و الدنیا و لیکن بر ایشان نیز خال خود
 شان مشبه شود و گمان بر نیک چون خاطر شان بطلب سیای بنوی مشغول نیست علت است
 که اعراض کرده اند و این طایفه را مرآتیه خوانند اما مشبه محی بقدر آنست که ظاهرش بر رسم فقر
 مترسم بود و باطن او خواهان حقیقت فقر و لیکن هنوز میل ببناد دارد و به تحلف مبر میکند
 فقیر حقیقی فقر را تحت حاصل اندازد حقیقت تعالی و بر آن و طایفه شکر کرده بطلب رسید
 اما مشبه بمطلک فقر را آنست که ظاهرش بر رسم فقر مترسم بود و باطنش بجهت آن غیر مطامع و غیر
 مجر و اظهار دعوی بود و طبیعت خلق و این طایفه را هم مرآتیه خوانند و اما مشبه محی بجاودام

که موارده خدمت بندگان حق تعالی قیام ینماید و بیاطن سجده ای که خدمت ایشان را بشایسته غرض
 دنیوی و دینی و جایی منسوب گرداند و نیت را از شوائب میل و هوادریات مختلف کند و لیکن
 بصیقت زهد نرسیده باشد وقتی بحکم فلیات نوزدها من و احتفال نفس یعنی از خدمت او در محل استحقاق کند
 بود وقتی بحکم غلبه نفس خدمت او به او را یا ایمنه بود و جمعی را که نه در محل استحقاق باشند بتوقع محبت
 و شمای خدمت بلیغ بتقدیم رسانند و بعضی را که منتهی خدمت باشد محروم گردانند اینچنین کسی را اشتیاق
 گویند - اما متنبه بسطل بنجام کسی بود که او را در خدمت نیت اعززی باشد بلکه خدمت خلق را
 ادا مبالغه دنیوی کرده بود و گمانان نسبت استیلا ب قوات از اوقات ایساب میکرد و اگر از
 در تحصیل غرض و تقیر مراد خود موثر نمیدانست ترک کند این خدمت او مقصود بود و بر طلب جاه و مال
 و کثرت اتباع و اشیاع مادر محافل و مجامع بدان تقدم و مفاخرت جوید و نظر او در خدمت
 همگین در خط نفس خور بود اینچنین کس مستخدم گویند و اما متنبه بحق بجا بد کسی بود که
 اوقات خود را مستغرق عبادات خواهد ولیکن بسبب بقایا و ادعای طبیعت بسبب
 عدم کمال تزکیه نفس هر وقت در اعمال و او را در طاعات و فقرات و تقویات افتد
 با کسی که هنوز لذت عبادت نیافته باشد و بکلفت بدان قیام ینماید او را متعبد خوانند -
 اما متنبه بسطل بجا بد شخصی بود از جمله مراببه که در نظر او عبادت بر قبول خلق بود و در دل
 ایمان شوائب حضرت نباشد و تا اطلاع غیر بطاعت خود نمیدانند بدان قیام نه نماید
 اعاذنا الله سبحانه من الشبهة والزلزله واللباء والظلمة والتوفيق حضرت نور العین
 استفسار از وایان عالم و محافظان ولایت عیسی دوم گردن فرمودند در حدیثی که در دائرة جلال فتح
 در آمدیم پیش روی از اولیاء روزگار در خیلی از اماثر نامدار در ریاضت و عفت زمانه را هم
 در اینجا مشرف شدیم و حق تعالی مرا اطلاع از بعضی احوال عفت داد که اجاز عالم سلف و
 آثار مقامات علوی از روی مشکشف شد خدا بیجا بران نبوی را باقی گردانیده است
 و او لیاض علیه را بسبب اظهار آن کرده است تا پیوسته آیات بنیات و حجت صدق معلول
 محصی صلی علیه وسلم ظاهر گردانند و ایشان را وایان عالم و حاملان انقال نبی آدم گردانیدند
 تا مجرم حدیث ویرانگشته اند و راه متابعت نفس در نوشته از آسمان باران ببرکت
 اقدام ایشان آید و از زمین بنات بصفا و ارواح و احوال ایشان روید و پرفراهم
 کافران تا راج مسلمانان و نصرت مومنان بهمت ایشان باشد در انتها این حضرت
 نور العین عرض نمودند که عنایت فرموده بیان مراتب ریای لایت و اصحاب هدایت
 از ابدال و او تا در عفت که هر یک راجه منقلب و کجایا باشد از روی کرم مندر مایند

در حدیثی که در دائرة جلال فتح
 در آمدیم پیش روی از اولیاء روزگار
 در خیلی از اماثر نامدار در ریاضت و عفت
 زمانه را هم در اینجا مشرف شدیم و حق تعالی
 مرا اطلاع از بعضی احوال عفت داد که اجاز
 عالم سلف و آثار مقامات علوی از روی
 مشکشف شد خدا بیجا بران نبوی را باقی
 گردانیده است و او لیاض علیه را بسبب
 اظهار آن کرده است تا پیوسته آیات بنیات
 و حجت صدق معلول محصی صلی علیه وسلم
 ظاهر گردانند و ایشان را وایان عالم و
 حاملان انقال نبی آدم گردانیدند تا
 مجرم حدیث ویرانگشته اند و راه متابعت
 نفس در نوشته از آسمان باران ببرکت
 اقدام ایشان آید و از زمین بنات بصفا
 و ارواح و احوال ایشان روید و پرفراهم
 کافران تا راج مسلمانان و نصرت مومنان
 بهمت ایشان باشد در انتها این حضرت
 نور العین عرض نمودند که عنایت فرموده
 بیان مراتب ریای لایت و اصحاب هدایت
 از ابدال و او تا در عفت که هر یک راجه
 منقلب و کجایا باشد از روی کرم مندر
 مایند

لمن بقلب کلام نبی ام آخلاق بحضرت شیخ نجم الدین اصفهانی رجوع کردیم و فرزند تنگقلی باب
 حضرت ایشان رشتادیم که آنچه فرایند مر از ان اعلام کن چون تنگقلی بعد از قطع مراحل و منازل
 بحضرت شیخ نجم الدین در کعبه سید و بشرف ملازمت ایشان مشرف شد فرمودند خوش آمدی
 نور آن آفتاب پرست بدجین تو بودی ای منیم و ظهور پیشان خود بشیره تو پیدا میایم آفتاب
 تو خوش است تنگقلی را با شماع این سخن اندکی تغییر یافت چون بموجب فرموده حضرت قدس
 الکبریا امور با مثال بود و گفت خوش است و متشاق نقای شریف باز شیخ نجم الدین فرمودند
 که آفتاب پرست تو در چه کاست چون از التفات انظار حضرت قدوة الکبریا پرسیدند
 بودیم و نسیم که از نسبت توجه الی الصبر میسرند عرض کردیم که نور آفتاب را در شیشه های مختلف
 در وی خور در آئینه های مختلف انبجوا هر می بیند فرمودند اگر شیم خیره نثار در چراغ آسمان نبی
 نگرد و آئینه اگر رنگ نثار در چراغ انبهار در خود نبی بیند تنگقلی چون شماع کلام شریف کرد
 روی بیوی حضرت قدوة الکبریا اندک دل در انتظار او پروریده برادر بود شفقت
 تمام داشته اند جواب صواب مقصود کلی انگاشته قطعه چه خوش آنروز که از بار پیامی برسد
 که پیامی که کلامی که سلامی برسد به قاصد یا سارگام نهد بر در من به دل شوریده از ان گام
 بجای برسد حضرت قدوة الکبریا درین بوده اند که برید بشارت در رسید فرمودند
 که گفتند گفت که حضرت شیخ نجم الدین چون مرادیدند فرمودند که آفتاب پرست تو چه کار میکنی گفتیم آنچه کردیم
 حضرت قدوة الکبریا را اثر بیعت بر بشیر و سیمون در رنگ فرحت اسره های یون پیدا
 آمد فرمودند الحمد له که حشمت را بقدم حبیبی رسانید که کار من بقلب سیمیا انجامید شیخ ابو الزکاء
 خوارزمی میفرمودند که از طوارق و خوارق حضرت قدوة الکبریا نیز معلوم میشد که نشان
 عیسوی المنبیل اند چه ایثار موتی و ابراهیم و ابرص معجزه حضرت حبیبی علیه السلام بود
 بینه این خوارق از حضرت قدوة الکبریا بظهور پیوست و آنچنانست که حضرت ایشان را
 اعلام اعلائی و مراتب فقرای در جامع دمشق نزد دل فرموده بودند و در محفل مجد جلوس کرد
 که عورتی جمیده از تراک لایحین فرزند دوازده ساله روی چون ماه چهارده شبیه شمع
 خوش زلفانی و دهنش از سحر قدس از سیم هم فراموشه ترچه آورده بنیاد ناله و فریاد نهاد
 چون حضرت قدوة الکبریا نگاه کردند اصلا از حیاستش بعضی نمانده بود فرمودند که
 عجب کار است که ایثار موتی معجزه حبیبی علیه السلام بود و ملا هرگز این کار غیر سر عورت
 مسطره بود و طبیعت چنان آسنگ آغاز کرده که زهره ز آسمان غم ساز کرده به برهن
 نمود که اولیاء خدای در روان محبتی و اصفیای اله در جان در عشق از عیسی خضر کتر اند

و از صدور کرامات حضرت قدوة الکبریا بر پدر تو حضرت حبیبی علیه السلام مثل مرده زنده کردن و غیره

بجامه قطعه رسم جان بخشی و آئین حیات به صیغی خضر از لیت آموخته به ای لبانت در تنگ میاید
 هر چه خضر از سالها اندوخته به چون اضطرار از حد گذشت و آب سال و از سر بر آمد حضرت
 قدوة الکبر سر در دریای مرقیده فرو بردند و راه صحرای مشا به سپیدند بعد از ساعتی سر بردارند
 و از روی حالت فرمودند قمر باذن الله که ما در تنگی میسر و فرزند او بر خاست و روان شد
 گو یا املا روح از وی مفارقت نکرده بود و در دمشق غریب شد قطعه جو زین کار مردم خبر یافتند
 بدیدارشان پاک ریشا خستند و چو دیدند دیدار جان بخش و به دم خضر و عیسی بهم یافتند مردم
 از هر طرف رنجیده چون از دهم زیاده شد اصحاب را فرمودند که رخت بربندید که بودن بجای
 موجب خلل دفت نخواهد شد حضرت قدوة الکبر را می دیدی بود جو هر نام در اندام او بر ص
 ظاهر شد که بدترین شهوه پیش است حفظنا الله و ایا که نحن فکند و البکیت طه در ولایت
 خراسان هر که بر این ظاهر میگردد و اخراج از شهر میکنند جو هر حضرت قدوة الکبر را
 عرض پیش نهاد که اگر حضرت باشد ازین مردم برایم و بعالم الخفیات در آیم لکریات بخواهد
 عالم بر من نماند میشد آسان می نمود لیکن مفارقت اقدام نشد و حرمان از استماع کلام لطیف
 و این جو هر را شعر مر از درد عالم نیت اندیش بود یک زرد و بخت و بدست و دلش
 و این جو هر را حضرت قدوة الکبر اطف بسیار و عنایت می نمودند که گوهر فاضل و
 در اشعار از وی در جهان بود جو هر بنوعی اضطرار تنگ می حضرت ایشان اظهار کرده که
 موثر آمد و با عی ناله و افغان که بود و از درون به اشک کنده زول مردم برون به دل چه
 چه بود از گزاین الم به که چه بود سنگ بر قد زخم به حضرت قدوة الکبر ادا حجاب
 را از که داری او رفت دست داد و فرمودند که قدر می آید بیاید آوردند خوی مبارک از که
 شده در آن آب بختند باده از آن خنده دیگر بر اندام مایند بهر آن ساعت بر صی زائل
 شد گو یا اصلا بنود شعر فیض روح القدس را باز مدد فرماید دیگران هم کینه انچه میساختند
 حضرت قدوة الکبر بعد از ادای جمیع از بیغه بخولی می آمدند چون بموضع سکندر پور
 رسیدند فرمودند که ازین قریه بوی سیادت می آید میرسد بحال لدین خرد که صاحب قریه
 مذکور بودند بدیدن حضرت قدوة الکبر آمدند فرمودند که بوی سیادت زیادت
 می آید بعد از مدتی بوی سیادت در دماغ رسیده است رسید بحال لدین را بدیدن حضرت
 قدوة الکبر اعتقاد کلی و اقیانوس اصلی در دل متکین شد اکثر اوقات ملازمت بارگاه عالی
 و بخدمت درگاه تعالی می آمدند رسید بحال لدین خدا داد و سه شیت گزیده بود که در هر شیت
 یک فرزند میشد بنابراین حضرت قدوة الکبر اعراض کردند در خاطر داشتند که بغیر از

بجامه قطعه رسم جان بخشی و آئین حیات به صیغی خضر از لیت آموخته به ای لبانت در تنگ میاید

در اندام او بر ص

مترلی را بنیم گفت کردم رنج راه و گر شکلی از من رفت و مرا هیچ اندوهی نماند جز آنکه زود تر نشینم
 رسم و دیر انبیم چون بیک رسیدم صوفیان را آن قصه بگفتم شیخ ابو بکر کتابی و ابو الحسین مزین گفت
 او شیخ ابو جعفر محمدوم است سی سال است که مادر آرزوی او نیم کاشش او را باز توانی دید
 بر فتم چون در طواف شدم و برادرم باز آمد و ایشان را بگفتم که برادرم گفتند اگر این صبا
 ویرانه بینی نگاهدار و ما را بانگ کن گفتیم چنین کنیم چون بسا و عرفات بر من رفتم و بر بازار
 بنا فتم روزی چار کسی را من سخن گفت و گفت اسلام علیکم یا ابا الحسن دیدم وی بود
 مرا از دین وی حالتی شد که فریاد کردم و بخود افتادم وی برکت حضرت قدوة العکرم
 میفرمود که بعضی از اولیاء خدا که امی بوده اند شرف غوثی مشرف شده اند چنانچه حضرت
 شیخ ابو العباس قصاب که وی قبلاً زمان خود بود و غوث روزگار و لیکن لمی بودند و در
 کاف و قاف فرق کردن نمیتوانست شیخ ابو الحسن خرقانی نیز امی بوده اند و لیکن غوث
 روزگار خود بودند پیر سهری میگوید که چون کسی بیماری بودی یا مادری داشتی بخواه شدی
 تادی بخود بخوانی و بیدمیدی در حال راحت پدید آمدی مردم تحیر میشوند و قتی دانشندی را
 درد و دمان بود بوی شد احمد برخواند و بیدمید به شد دانشند گفت خیر احمد را نه است می
 خوانی بیا تا ترا نیک بیاموزم گفت برو تو دل خود را راست کن شنیدم باز همون درد
 پیدا شد که بود فیج الاسلام گفت که من از خرقانی احمد شنیدم که وی امی بود احمد نیز توانست
 ولی غوث روزگار خود بود حضرت قدوة العکرم میفرمودند که غوث میوای کعبه میباشد
 عزیزی در خواست که بعضی اکابر در امصار بودند و لیکن غوث روزگار ایشان را میگفتند
 چنانچه حضرت ابو العباس در آمل و حضرت غوث الثقلین در بغداد امثال ایشان پس
 خضر غوث اگر محاورت کعبه بود این سخن چگونه راست آید فرمودند بجا حدت کعبه غوث را شرط
 لازمی نیست و کل اولیاء حق را خدای تعالی قوتی داده است که در چند موطن مختلفه بود
 ظهور در طرفه العین کنند و غوث خود اکمل ترین ایشانست تقریباً میفرمودند که حضرت
 سیدی ابی بعضی اصحاب بموجب فرموده ایشان در جبال مختلفه مواضع مشغول بودند چنانچه
 در یک و در بعد مسافت راه کردهای بود چون سربیک اصحاب با تفرص مدت از علوتها افتاد
 قل جبال بلازم حضرت محمدومی آمدند و سربیک امی میگفتند در فلان تاریخ حضرت محمدومی
 بر سر من اقدام نزول فرموده بودند و بقیه واقعه کردند و در تجلیات فرقی فرمودند و همین
 بعضی می نمودند که چون نیک دانستند حضرت محمدومی از خانقاه خود یک ساعت سحر بر آنند
 حضرت قدوة العکرم میفرمودند غوث در نظر مردم گاه پنهان میگردد و گاه آشکار

بادشاه عشق را بنور زوال به آفتاب است حل و نتوان گرفت و هیچ نوبت نیز در بخت بخت
 عشق تو چون اشرف سمنان گرفت به دآن دختر و درخواست و کلام غوث یاد آورد و بختین
 دانست که این اثر از سبب بی ادبی است قطعه بی ادب هرگز نباشد رستگار از ادب
 گردد دست باغ و دقار به گزیده گردد مله حلقه از ادب به چون بود بالائی گنجی بهره دارد راوی
 میگوید من در عشق در آدم سلطان نورالدین شهید مرا احضار کرد و بکرامت ولایت اوقاف
 داد و بنا بسند بر من رمی آورد و راست شد قول غوث بر همه میان حضرت ایشان سبیل
 به بدیدانست که در باغی هر چه در تقدیر یزدان رفته است باید از درویش سلطان بزنان
 و میان دیده و نادیده گوئی به هست فزنی از زمین تا آسمان به حضرت قدوة الکبر
 حضرت نورالعین در محل سبیل رسانیدند که شامی فرمودید که دیدن بزرگوار غوث خست از منزل
 حسن آمدیست فرمودند که بعد از چند ماه معلوم خواهد شد که بعد از چند روز این نوبت جو که میرسد
 قطعه آنکه باشد بر در او برزند به کوس دولت از مثال کبریا که است که ملازم حکم خاص
 بانگ بر خیزد که از بیرون میاید اتفاقاً هم در قریب لایام حضرت قدوة الکبر است
 پیش آمد حضرت کبیر بفرمان رسانیدند که چند مرتبه به جو نیاز به مسج مبارک رسانیدیم که بنه
 بر کاب ولایت آب مشرف گشتد و در نیاز رسید و از جام که دست از فراق بازدارم
 از قدم خود ساخته طریق ملازمت سپارم فرمودند به چنین است که بی رفاقت سحر هم میرنی آید
 و لیکن به چنین تمام داین ولایت اسلام ضرورت میکند که مانده میروم به شعر مرا از روی تو
 دوری غریبت به ضرورت میشود امر عجیب به اما درین مرتبه همچنانکه دعای خاطر شریف و
 مقتضای طبع لطیف بود همچنان باشد آیات فقر و علایم غلام خدای و الای بصوبه
 گجرات و دان ساختند که نواحی دکن و اقصای ولایت گلبرگه حضرت قدوة الکبر را
 بسیار خوش آمده که آب هوای آنظر موافق طبع شریف و مطابق منش لطیف بود شعر
 ندیدم تا بسر که در بر که به بکار عالم چه گلبرگه به حضرت قدوة الکبر را که ولایت گلبرگه
 خوش می ماند گلبرگه میفرمودند بعد از قطع مراحل و منازل چون در بلاد کن شریف بردند و
 رایات فقر و سرفراز بجا نگاه میدیدند که از افتاد حضرت ایشان را قانون مقرر و عده
 مستقر که در سفر و حضر تنها گانه میبودند بهجت حذام و امحاب کرام خدام جدا گانه میزدند و یک
 خرگاہی مضبوط در چند قطعه سراده حضرت ایشان را جدا بر پا میکردند شعر بهشت در منازل
 خواه اطراف به چو عفا بود عزت گیر در فاف به حضرت قدوة الکبر امحاب ولایت
 آب خود را در اوقات سحرین در حریم وصل خود راه میدادند و حیانا حضرت قدوة الکبر

حضرت نور العین و حضرت کبیر را در نصف شب سرگاه بر خیزد و بخواهد نماز معارف و حقایق الهی
 بشی شیخ الاسلام را به شرف حضور و شرف ساختن زمانی گزیده بود که حضرت قدوة الکبریا را
 حالتی دید آمد که شبح او نتوان کرده اضطرابی عجیب قلبانی غریب بر آمد که در میان نتوان آورد
 باطلاع حالت حضرت قدوة الکبریا ایشانرا هینتی مستولی شد که درون سرگاه باشند
 نتوانستند بی اختیار بر آمدند و بیرون سرگاه نشستند می بینید که حضرت ایشان دال و ارسنی
 میکنند مقدار یکس شب این حالت گزشت که بخود آمدند فرمودند که احمد ندیم سر آمد حضرت
 نور العین و حضرت کبیر شیخ الاسلام باستماع این مقال و اطلاع اینحال سر در جیب تحیر و غم
 و غوطه بدریای تفکر خوروند که آیا آنچه واقعه غریب معالیه عجیب بود که حضرت قدوة الکبریا
 مضطرب بودند در منزل حیرت منتهی آنروز بان مبارک طلب اللسان بفکرانه آمدیم کس را قدر
 نمود که استفسار اضطراب کند و در یکدیگر میگفتند که آیا رازی بود که از حضرت ایشان در خواهر
 حضرت نور العین بقانون خود جوارت کرده استفسار اسرار و تهور نموده استفسار
 افکار میکردند و خواستند که موجب اضطراب و سبب کتاب حضرت قدوة الکبریا بود
 فرمودند اشب که استفسار شهر جیب از سبعین و سبعمائیه است غوث روزگار و قطب گردون
 دوار که از وی در جیل الفتح مشرف شده بودیم حقایق از صحرای شهادت بر بیدای طبیعت
 غیب و درخت وجود او از زوایه جس بنانه معقول پیروز هر یک از اکابر روزگار و اماثر نامدار
 توقع بر انداخته و همت کوی بران گماشته بودند که این عهده شریف و منصب لطیف نمایان
 مغضوب گردد و بیچکس ادواج اہمت در بر و تاج عظمت بر سر راست نیامد شهر همه کس
 میدان کوشش در اندام ولی گوی دولت نه هر کس بریند و حقایق از لطف بی نهایت و عطا
 لاغایت خود فرقی خور آن تاج و بر حقیر از در آن دواج سر کرد و ذلک فضل الله
 یؤتی من یشاء و الله ذو الفضل العظیم و این شکرانه بموجب آن بود که لائق بجار و مجذوب
 شیرازی دارد شهر شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا به منتهای همت خود کامران شدم
 به هر یک صحابا استماع این نوید جان نقر او همه احباب باطلاع این برید و دلکش کوس سدا
 در چهار سوئی عالم زدند و کاس دولت کامرانی در سخاانه ارم نوشیدند عشقوی چون توانا
 پیوۀ آمد بشوق و صوفی گردون بجرخ آمدند ذوق به خوشی بشارت از حرم خاص شده
 که نوایش هر یکی رقام شده بعد ازین حکم منصب و عزل باین فقیر دادند و در حلت
 این سرودند شهر چو پای شنه فرود افتاد از گاه به تحت او که شینند جز نشسته به بعد از
 پیچیدگی غوث امامت جندۀ او کو دیم چه ناز جبارۀ غوث جز غوث که ادا کند و ابر

این شخصیت
 بسیار بزرگوار است
 و حق تعالی را سبب
 فضل بسیار است

در شرف تکرار حضرت قدوة الکبریا

توانیما. انصاف و عبادت و عباد الملک مامان و یکی از او تاد برداشت و در مقام ایشان نشاء
 دفن کردیم حضرت قدوة الکبرایم فرمودند که پیش از تغویض این عهده فقیر را مانده
 بود و مرا عبد الملک میگفتند مکانم بجانب بسیار سر بر غوث بود چون مکان این فقیر تکبیر
 غوث ممکن شد عبد الرب که بجانب مین سر بر غوث بود و بجانب بسیار آمد و بجانب مین
 از او تاد در آمد و در او تاد یکی از ابدال و در ابدال یکی از اجبار و در اجبار یکی از ابرار و
 در ابرار یکی از نجباء و در نجباء یکی از نقیاء و در نقیاء یکی از عموم مومنان مخصوص کرد و درین بار
 بدرخواست این فقیر تنگ تکی را در آوردند حضرت قدوة الکبرایم فرمودند که رواست
 که یکی از کفره نیز بشرف اسلام مشرف ساخته در ایشان میگذرانند چنانچه در طبقات الصوفیه
 آورده است که یکی از مریدان حضرت غوث الثقلین گوید که من بخدمت وی مشغول بودم
 و بیشتر شبها بیدار میبودم یک شب از خانه بیرون آمدم ابریتی آب پیش بردم التفات نکرد
 و روی بگردن نهاد و در کشاده شد بیرون آمدم و من نیز در عقب می بیرون می رفتم چنانکه گفتم
 من آن بود که وی میزد اند که من بهرام چون بدروازه بغداد رسید و در کشاده شد و وی بیرون
 رفت و من هم بیرون رفتم و باز در فرجام آمد و اندکی راه رفت و بشهری رسیدم که من ندانم
 که کجاست بر باطو در آمد در انباشش تنگ شده بودند پیش آمدند و بروی سلام کردند
 من در پس مستولی پنهان شدم از جانب آن رباط او از تالاب آمد و در اندک زمانی آن تالاب
 ساکت شد ناگاه مردمی در آمد و با بجانب که او از تالاب می آمد رفت و بعد از آن بیرون آمد
 شخصی را بردوش خود گرفته و شخصی دیگر در آمد سر بر نه و مویهای لب دراز شده پیش شیخ
 نشسته شیخ و بر او تعلیم نهادن کرد موی سر و لب و می را که دراز بود گرفت و طایفه اهل
 پوشانید محمد نام نهاد آن شش تن را گفت که من مامور شدم بآنکه این شخص را بدل
 آن مرده گردانم ایشان گفتند سحلو طاعت پس شیخ بیرون آمد و ایشان را بگذاشته من هم
 در عقب شیخ بیرون آمدم اندکی راه رفتم بدروازه بغداد رسیدم چون بار اول کشاده شد
 پس بعد مدتی رسیدم آنهم کشاده شد به خانه خود در آمد چون باز آمد شد پیش شیخ نشستم
 تادرس سین خود بخوابم هدایت بر من مستولی شد نتوانستم خواند شیخ گفت ای فرزند خویش
 سوگند بروی دادم که آنچه شب دیده بودم باین بیان کنی گفت آن شهر نهادند و شش تن
 ابدال بودند و آنکه ناله برو میکرد و بهتر ایشان بود و آنکه بیرون آمد و شخصی را بردوش داشت
 حضرت علیه السلام بود آن مرده را بیرون آورد تا کاره را بهاز نزد او بخش که او را تعلیم نهادند
 کردم ترسائی بود از مستطعینیه که مامور شده بودم که او را بدل آن مرده گردانم پس در آن وقت

و بدست من مسکند اکنون یکی از نشانیست حضرت شیخ مبارک در محل نیاز آمده عرض نمایند که
 قیاس خان تقاضا میکند که اهل بین غوث بجای غوث رود چه اصحاب بین از ارباب بسیار شرف
 دارند و حال نیست که اهل بسیار این منزل میرسد حضرت قدوة الکبرامی فرمودند
 که اهل بسیار ناظر عالم احیاء و محافظه دایره انام است و اهل بین ناظر عالم ملکوت عین
 ناظر عالم انسانی از ناظر عالم روحانی اعلی بود هر آینه اهل بسیار بر عین مکان غوث رود
 حضرت شیخ اصیل الدین پدید یاز روزی سخن در قطبی حضرت مخدوم زاده شیخ نور محمد شاه
 قدس باغی العرفان در میان انداخت و کسیت می در خواستند فرمودند و عین ملاز حضرت
 و هنگام مجاورت حضرت مخدوم فرموده بودند و قتی که حلقه شرف غوثی شرف سازد فرزند نور را
 عبده قطبی می خواهم که در مصر حکم لغت بنحیم هر چه تو گویی همان کنم بعد از سفر حضرت مخدوم می
 گذشته بود که قطب لایت بجای نقل کرد و کسرتان بارگاه سحائی و وزیران درگاه ریاست
 اجتماع فرمودیم تا با اتفاق بهر که مخدوم زاده را نهاده الله ما اعطاه بشفرت قطبی
 مشرف ساختیم بعضی دوی العقول بر همان قطبی در ساختن این فقیر حضرت مخدوم زاده را
 گفت که مسئول ایشان مبذول کنید و بیخه جیل را اشارت کنید که بیاید با با حسین خادم
 میگوید که کجور بر آمدن این سخن حضرت قدوة الکبرامی ریان شد فرمودند که ای
 کوه بجای خویش باش که من پیر زاده را تعلیم و موعظه میکنم بوجب فرموده حضرت قدوة
 الکبرامی مخدوم زاده کوه را با گشت اشارت کردند که بیاجیل بر عت ریان شد جماعه حاجا بنحیم
 کردند سر بر زمین نهادند و زبان شاکشادند ریاضی همه گفتند اول خبر بانی که بهتر
 زمین نیاید نشانانی به چو قطبی ایشان زیگونی آید و اگر از حجت ویران چه باید حضرت
 قدوة الکبرامی فرمودند هر مدیتی که حضرت مخدوم کرده بودند بجای آوریم مگر آنکه یک صیت تا
 است اشارت الله تعالی اتمم بجای آرم و بعضی اکابر ازین نوع بار برداشتن عهد سر
 اعتراف کوه انداخته که بحال خود داشته اند بنحی استند که در بار مردم در آیند و لیکن
 حواج بنی آدم و جل ثقال عالم بعضی اکابر اتمم نموده اند حتی که از اشغال باطن خود بهم
 آوردن دیگر تقدیم داشته اند و قتی که حضرت مخدوم زاده را عبده قطبی میبرد بعضی
 درگاه حلقه بر آن بوده اند که شیخ شرف الدین بدین شرف مشرف سازند حضرت شیخ
 شرف الدین را اضطراب عجیب گرفت و شبی در خانه میگردیدند و بهت بر آن گماشته که اگر
 این بار پروگری اندازد بهتر بود بعد از سامعی التها بایشان فرود شد بعضی اصحاب حلقه

یک خطره بپوشانند حضرت قدوة الکبر اسیر فرمودند که بیشتر ازین دودمان شریف و خاندان
 لطیف بمنصبت ال رسیده اند و انواع خوارق بدین نوع باظهار انجامند بلکه بعضی با سیادت پیر
 چشت و برخی از دربانان این شست ازین نوع خارق عاصدا شد حضرت مخدومی که قدوة امثال حضرت
 و مقتدره رباب تعریف اند ایشانرا جلوس حضرت خواجه محمد بن احمد چشتی و فیتکه محمود بسککین که از آل سادات
 و این فیض نیز از آل سادات سومات رسیده بود خواجه را در واقع نمودند که بدو کاری دیویشا
 رفت در سه هفتاد سالگی با صاحب متعده و اجباب متعنه چندی از خدمت متوجه شدند چون آنجا
 رسیدند بنفسین کار خود بامشترکان بدینجام و عبده اصنام محاربه میکردند و بمخالفت اسلام متفاد می نمودند
 روزی مشرکان و عبده اصنام بر لشکر اسلام غلبه کردند لشکر مسلمانان بنیاه بر میشه آوردند و نزدیکی
 که برایشان شکست آید حضرت خواجه را در چشت فرستاد بود آسیابان محمد که کونام حضرت خواجه او از آن
 که کاه در باب و در حال کاه را دیدند که اضطراب میکرد و مقالمه می نمودند تا لشکر اسلام نصرت یافت
 لشکر کفار بهزیمت یافت در همانوقت محمد کاه را در چشت دیده بودند لکن کاه آسیاب داشت دیوار
 میزدند و می سبب پرشید بودند همین قصه را گفت شعری چون مردان دین حکم داور کنند
 از مغرب شده کار خود کردند حضرت قدوة الکبر اسیر فرمودند چندی از کاه روزگار و قوه از آن
 کاه را میگویند که بدل چهل تن اند عسک ثربی و بنی مصلوفی دارند کما قال بدلاء امتی
 اسبعون رجلا اثنی عشر فی العراق و ثمانیة عشر فی الشام حضرت در یمیم بکریم عظیم
 رسانند اگر ابدال در همین دو مصر باشند پس در دایره ابدال نوشته اند که هر پنج از آنجا
 پیشگاه میباشند چگونگی است آید و قیام دیگر امصار چنان نماید فرمودند که حضرت رسالت بنیاه
 صلعم جمیع عالم را دو قسم فرم کرده اند نصفی شرقی و نصفی غربی از عراق نصفی شرقی خواسته
 و از شام نصفی غربی پس عراق و غیر آن چون خراسان و هندوستان و ترکستان و سابلاد
 شرقی و عراق داخل است و شام غیر آن چون مصر و مغرب همه در شام داخل است حضرت
 خواججه قطب الدین عجمی جامی بنشایوری از آن دوازده تن اند که در عراق اند و این مصطفی
 فریدون و موافق و دهر و در ولایت و تخت کردن چنانچه از لفظ ایران و توران معام میگردد
 که حکماء اجداد فریدون مقدمه تقسیم مملکت بجهت پیران فریدون کرده اند و برخی از اجداد روزگار
 میباشند و جمعی از اصفاء نامدار میگویند که رجال اعجب هفت تن اند چه حقیقی از زمین را مفت
 اقدیم کرده است و هفت تن از بنده گان خویش برگزیده و ایشانرا ابدال نام نهاده و وجود هر
 را یکی ازین هفت تن نگاه میدارد و در روایت دیگر آمده است قال علیه السلام لا ابدال

اسیابان

ازین حدیث در سیر ابدال این حدیث را از نواد الاصول میگردانند و کتاب ابن عدی و ابن شامین و ما حفظ
 از خود نقل باین شکل آورده که ابدال کس ازین است در در شام و در هند و در ایران و در کوه و در دریا و در کوه و در دریا

ازین حدیث در سیر ابدال این حدیث را از نواد الاصول میگردانند و کتاب ابن عدی و ابن شامین و ما حفظ

ثلثون رجلا فلوهم على قلب ابراهيم اذا مات رجلا بدل الله في مكانه اخر فاذا كان عند
القيامة ما نواكلهم قال ابو عبد الله ليس في حد يشين اختلافا وانما هم اربعون رجلا
ثلثون منهم فلوهم على قلب ابراهيم حضرت قدوة الكبر ايفر موندك از كشت المحبوب نیز
مكتوف میگردد که ابدال بهشت تن اند چنانچه میگوند سیصد تن اند که ایشانرا از اجار گویند و جل تن
که ایشانرا ابرار گویند و بهشت تن اند که ایشانرا ابدال گویند و چهار تن اند که ایشانرا اودا گویند و سه
تن اند که ایشانرا انقیار گویند و یک تن که او را قبط غوث گویند حضرت قدوة الکبر او
میفرمودند که آنچه در خارج وجود گرفته است از حیوان ناطق و غیر آن ابدال برانی ر بجا نند حتی
که پیشینیم زند تقریباً از حضرت امیر چه منعال فروش نقل میگردد که وی کردم از دو کان
خویش بر آشتی و بیاد و بهر کرد و آنجا بگذاشته شهر مبارک موسی که دانه کسل است و که جان
دار و جان شیرین خوش است به آرز پر بر می آورده اند که میگفت که پدر من پیم جانور
مکشی این ندب ابدال است و ایشانرا ابدال بوده اند و میروند خوش شد فرشته خود را
و بر پرسید که چه میباید کرد تا شمار مردم به بهشت گفت هیچ جانور را نباید آرز دوی دایم فرشته
ایستد بدو در موجه و بر بگزید چرمی بر کوه موجه افتاد پس زن روز هرگز فرشته را ندید حضرت
قدوة الکبر ايفر موندک بعضی اکابران چنان اسرار اظهار میکردند که عقل از او را که عاجز
است چنانچه از ابدال اهل کمال ممدار میشود قضیب لبان موصلی را قاضی موصیل به نسبت
انکاری تمام داشتند و در دیکه در یکی از کوچه ها موصیل از مقابل می می آید با خود گفت و بر
میاید گرفت و قضیه را بجا کم رفع باید کرد تا ویرانیهای رسانی رساند ناگاه دید که به صورت کرد
بر آمد چون نزدیک تر آمد بصورت اعرابی بر آمد چون قریب تر آمد بصورت یکی از فقرا
ظاهر شد چون بقاضی رسید گفت ای قاضی کدام قضیب لبان را بجا کم میبری ست بیگنایی
قاضی از انکار خود توبه کرده و در پادشاه حضرت قدوة الکبر ادر بلده رود که در شان
وی الروم مادمه المصوم معلوم است مدتی اقامت گرفته بودند و اصحاب را عافیه بخشید
و خلوتی در جنبی برداشت که خادمی اسودند روزی پسر سلطان و لد پر سجاد حضرت
قدوة اصحاب کمال مولینا جلال روحی جلوس فرموده بودند اندامی ضایع حضرت
قدوة الکبر اگر دزدی از مسلخ را نیز استخار فرموده بودند شیخ الاسلام اگر میخواستند
و حاصل بودند اندک به نسبت حضرت ایشان تقاری در دل داشت شعری کان بود
قدح از درو غم و دو جای کینه بود بی الهی بجا هر غم کرده چون سخن درین مجلس بیان
بود که هر که در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود

و در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود

و در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود و در این مجلس حاضر بود

مسئله مشکل زوی بی هم کرد و عمل عاجز کرد و چون اقامت بر که ایشان بسوی بزم راه میروند گرفت
تا به دروازه رسیدند که در نظر شیخ الاسلام چنان آمد که یک صوفی نقل صورت ایشان از ایشان
به من آمد از وی صورتی منتقل بوی برآمد نزدیک صد صورت بعینه و چشم شیخ الاسلام
نمودار شد حضرت ایشان بدیده انشا فرمودند **س** هر دلی کائینه صورت گر است +

صد هزاران صورت از وی بردست + صورتی عالم چه باشد کاندو + عرش و فرش و حجر
در وی مضمر است + مخدوم زاده روی با استقبال بر درآمد و باغ از کمال ایشان را گرفت
و بالاترین جاگاه نشاند **ش** هر کس را برترین باشد مکانی + که هر در دو جا هر است مکانی
التفات بسوی شیخ الاسلام کرده فرمودند که کدام یکی از این صورت ها را مسئله میبوی خود استماع
این سخن در وی چنان بتی مستولی شد که گویا از آسمان وزین به دیگر زدند **ش**
چنان بهیت افتاد در جان او + که گوا میدید بیجان او + بی اختیار بر جاست و حضرت مخدوم
زاده روی را پائی مری ساخت و در قدم ایشان انداخت و گفت الحق عند القدرت فرمودند
چون مخدوم زاده را در میان آوردی باک مدار و اگر نه معلوم میگردی ولیکن بعد ازین
بهر چیزی ازین طائفه و بهیچ ترین ازین صوفیه بنظر انکار منکر + **ع**

مبین بسوی مثال چشم انکار	که مخدومی بسوی میدارد این کار	گوشان را که نهایی نشیند
که نهایی شود از ایشان پدیدار	ظهور ذات حق را در مطهر	همین تمثیل عیباید که انکار
چو ذات او ندارد جو و بعضی	صد در شرت از حدت چنین دار	اگر باید ترا تمثیل و دیگر
نشان آئینه با روی دیوار	بهر آئینه های مختلف رنگ	مربع از مدس نوع بسیار
جواب مختلف آئینه ها را	که بر یک عکس دیگر کرد ظاهر	بر آید چون زوای رنگ زوی
بهر آئینه دیدن صورت یار	چونست این نقیب العین که در	شهووش گفته اند اصحاب ابرار

جمال خویش را بین بچو شرف | دل ایل بگویند هست تکرار

حضرت نور العین بعضی سائیدند که از اقوال مشایخ اختلاف در حکایت اعدا و ابدال و اوتاد
و اخبار و غیر هم ظاهر میگردد **حضرت قدوة الکرام** از حق تعالی بشف آن عفو فرمود
ساخته است غناست نموده هر چه تحقیق بود در بیان آرند فرمودند هر چه این فقیر را حقیقت
از احوال این طائفه کشف کرد همان بود که فرزندم نظام الدین دیر در تحقیق کرده و در
بیان در آورده شیخ اصفیل الدین چهید باز در محل زیار آمده عرض نمودند که توجیه کردن
بر بال العین شفیع آوردن بردان لاریب چگونه باید در هر تواریخ از مشهور ایام که میباشند

و اما کن ایشان چگونه معلوم کرد حضرت قدوة الکرام میفرمودند که استن باب ایشان و توجه نمودن بر ایشان این طایفه از اهل بیت چنانکه در توحفات آورده که طایفه صوفیه و زمره علییه عنوان الدیعال علیهم اجمعین الترام توجه بصوب منزل ایدال البته کرده اند و بهر نیتی که ایشان را شفیع آورد و در دل حضور ایشان گمارد آن مهم البته برآورده شود و بهر کاری که پیش گیرد و از ایدال استمداد و استکمال خواهد و در هر اماکن ایشان را پیش دل تصور کرده پس نشیبت دارد و پناه خود انکار و بتخصیص هنگام سفر و ایام غدر بمقام ایشان نرود و در مقام که از مواجبه بر سر درو در اشتهار این - حضرت قدوة الکرام - میفرمودند که در ایام جهان بینی و هنگام مرزانی بر روی یک سه گشت تکرار و در لشکر از مکرر مغلان بود از شرح جملی انقض عهد و میثاق را دامن بر زد و در لشکر از مکرر و صف و مشرب و فاق رو بفاق آورد و مرکب عدوان و بغی را تنگ تنگ بر کشید بر پاره طغیان پاره خندان در ساعد خصومت پوشید و سار زرقه مطامعت و گردن از طوق طاعت پیچیده و باز عدو ندگی و خطه فرمانبرداری بیرون نهاده و در دانه انقیاد که چون پرگار میگردد نقطه واریابی آسین کرد و دست ظلم و ستم آویخت و بهین بعضی از ایمنان و بهر حق قریات بوستان کشاد قطعه خزان شکر کشید و یاکم بکشاد + بسوی بوستان تاراج ننهاد + عجب نبود که در دانه زرقه غار + کند گلگهای بوستان از تن انکار + سپاه بوستان سر و گل اندام + نهاده بای جنگی پیش ضرغام + بالشکر چاره و عسکر عذاره رو بسوی این سرحدات کسبایی که از مردان جنگی حضائی آفرینارنگی پذیرفته و کوه و صحرا از عده و اہست ستمو آمد از غلغله تیغ مینقامد یکبار چون آتش عشق سیما شد و آتش از نهیب خنجر الماس گون در دل سنگ آب میکشت و گوهر تیغ ابدار جوهر بار آتش میکشت - جگر تیزی تیغش بر در گرمی آتش به بین + نوع چه جنس از عرض نفس چه جوهر شکست + انوری را شست طریقی مکتب قلبه العابد و سطرها - لایتم

و اما این موعی و مسدعی + کان الاموال الاحذ بانہ + موی له فی ال عوج مدعی از وصول انجیر در نقل دل حسرو شیرین زبان و خورشید زبان آتش محبت زبانه زود گوهر شجاعت خاصیت پیدا آورد و بهت نصرت اسلام و فرحت فتح کرامت سوسن و از کمر بسته چون گل خندان گشت بهیت دل شاه خندان بدی روز خشم + کی چون خشم دریا بود و پیش چشم شهر تکی البدو کفکف + و الشی یضحک ان عیش بار کردار و بسوی اکثر

پیکار نهاد و سندی و قمار کرد و اگر چشمه خونهان کرد و خاک باماه همراه گردانید شعر اذا ترك الرياح
 و در راه بجو طویع فی العجیل لایم فرو هر سه زمین و هر سار بهین و دهه آسمان بقار استنش خاک ابریل
 خویش به واز گردو بشام روان گزیده و دلیلین کار دیده که از سخت خدنگ هم رفتار تیر ایشان عقا
 از اوج گردون بهریت خودی و از هایت نیزه اژدها پیکر هر یک شیر میشه خالی کردی آسمان سرسام
 پیدا شده و در چشم آفتاب یرقانی هویدا نموده ربابی ز جوشیدن سر سرسام تیر جهان کرد از
 روشنای گریز پذیرس کرد بر تارک و ترک زین پذیر زمین آسمان - آسمان شد زین پذیر
 منصوره شمشیر نصرت آخته و جیش سر در اعلام دولت افراخته در ملازمت شانه در کاب قبرانه رفاه
 شدند و از لشکر حجب ربال و مخول ابطال عرصه آن تضایق پذیرفت و بر دلیلین از کما
 و منفردان کامگار فضائی آند یار تنگ مد قطعه چون دزد اند لشکر منصوره میعدده
 لیکن چو آفتاب به حجت جهان سنان - جلد چو یار بهدل و چون باد هم نفس به مانند
 سر و هم سر و چون پیل سده مان - چون لشکر در یکدیگر مضاعف گشتند و عساکر بهد یکدیگر
 در آمدند حضرت سلطنت پناه و نصرت شاه فرمود که دایره ربال لعیب بهیمتد بعد از دیدن دایره
 ربال لعیب بعرض رسانند که امر و ز ربال لعیب در مقابلند فرمودند بسیار زانی که
 مشیر فلک پیش شمشیر ایشان چون شیر عود سوز خوار بود و شیر پیش چون شیر گریا به مقدار
 نماید و از عقیقات خدنگ ایشان شمر طایر بهلو تهی کند و قبه زین سر گردان گردون
 تیغ زنگ چون تن غار لغت پر غار شود و ماهی سپهر دول آبی بسان کشت سرور کشد
 گردم این طاس آبگون در دم نهان گردد و دل خنجرک فلک - بزنگی بسان ناز
 سگافته و هر یک بنوک ناوک در شب تار سینه میزدیده های مار بوزند و بکمی اژدها
 نقد سپیدی از سیاهی دیده بزد آیند و به تکلف کلفت کلفت از روی ماه و
 حال از جبهه سیاه بر آیند قطعه کمان سخت گیرند پیش حمله دشمن به
 سبکدستی اگر جویند پیش لشکر اعدا به بر خیز بستانند نوز از دیده دشمن به
 بنوک تیر بکشایند آب از چشم ناینا به یکا د نصیب الشی من قبل هارمیه و میکنه فی
 سیه الرسل و یقذره فی العقد هو مضیق + من الشعر السوداء و اللیل شریا عی
 بمستان نو که در زرم چو جناها نهند اگر چه جنا و فندای ملک کشور گیر
 بگز نیزه تن خیم به پیا سید پس بر نیزه شمشیر و بدوزند به تیر
 و از تیر چنان فرسای به پیکار سینه گزای پیا خالی کنند از بنوگاه لشکر گزای و گزایان توفت

در نزد چهره مقابل ابله جنگ نیستیم انشاء الله تعالی فردا بنجامه مهر که مبارزان مغرور شکن و بار
 دایرن نیزه افکن آنچنان رونق دهم که پیکشان ز کارگردان نامدار شکستند چون صحران
 از مشرق اقبال میدرخش فروزی ز گلشن امان زید کو سبایی ندین زدند و میل بنزد فرو کو فتند
 سه زروین هم کوس تند در خودش و بدنه ای روین در افتاد جوش و زبس شورش بوق
 روین طاس و بگردون گردان در آمد هر اس و بادشاه عالیجاه خوشید زمان جیشد مکان بکند
 صفت جید قدرت از برای مقابله اعدا دین و مقابله اهل بغای روی زمین کمر بست
 جو خوشید برقت شاه جهان و پهاشین حج سیار و چتر آسمان به بهجت قلع بدندان و قلع معاند
 احقر نموند و به نشاط هر چه تا متر و غنبت هر چه صادق تر حوب راسخه و آماده گشتند با عدو
 بهیچتی که در نگار خانه خیال مثل آن تصور پذیرد و شهبوس و هم دو سپهر بخار خیال آن شکافد و باز تکرار
 و چو ای در آن از بهر باز ماند و صورت گزینان بواسطه نقش بندی خط جهوه و صف بندی کشیدند
 و با کردار که آهن صفت کشیده روی باز کو سبایی جیگ میدان نام و رنگ نهادند سه در آمد
 جان آن سپاه کران و تو گفنی که شد که میشد روان به از شوکت و باس ایشان خوف و هراس باطن
 حامیان خوره اسلام را و یاخته موجب فری دهنه زما تهاق دین ممکن گشته و معین شناخته
 بر کشد و دشمن تر اگر دود و یک بر نگزند از در و در و لشکر کینه جوی سه روز روی در روی آلوده بود
 و در نظم اسباب کارزار و ترتیب و اتد بیکار مشغول شده روز یکشنبه سیزدهم ما و مع اللادایات
 بیکر شاه بطابع سعادت منزل روان گشت با مدد که الباکره می الباکره بلشکر که ترکمانان مید
 و بوقت آنکه خسرو بیارگان کاتها المارة فی کف اللسد چتر تل بیکر از فوج بیایی بر آورده و سپهر
 شگونی از سپهر زنگاری پیدا کرد شمس و الشمس معصنه نقول کاتها تر من یقلها کاتها
 شعر چهر بر دوازده کوه آفتاب و چورین گشت رخسار آب و مقابله در مقابل افتاد و
 سپاه اسلام با جهاد یوزه بیاس حرب جمل کردند و بر لباط آورد گاه بیان بقیه شعر
 گشتند همچون نیزه تمام قد مانند بر است انگشت و یکوار کمان گرش و شب سپهر فراخ برد
 مثل پیکان چنگال و شابه سان زبده حصال بر شال تیج بخون چهر کشته و بیان
 تشنه تشنه و به صفت روین الماس جمل در سبالت نهان و به شکل خود دامن زده و پای مغر
 کشان و به معول جوشن پشت باز نهاده و پهای حلقه زده صفها در هم یاخته سه ولادت
 حقوبه عمومیة علی نفرها و یقیم المقم تکشف بسبب الفناء فوقها و فامرت کما خلق السهم
 سه همه کمان کش و رزم آزمای دیر انداز و همه مبارز و آهن گراور و جوشن در همه مکتبه

بوی صبح
 بکرت داده
 شده

تن اندر سخا کها می مال بهمه نهاده دل نذر نشانهای خطر در پیش چنین لشکری جراره نامدار و
 حشم کوه شکل دریا شال لشکری مخالف دین سرایات حلاف و جدال با موج کبوان رسانیدند
 و مانند شریا و گنبد خضر اقلید جناح راست کردند میمنه و میسر را برسم و آئین زینت دادند
 جنگ ساخته و حرب را پر واخته کشند کابل لیلان شعب ظلام من عتید و جهمه من لا
 تلقی الدجی و بیضه العقی کما یلعی العقی من تقع من ظلم قطع من موافق پیکار کین شاه جهان به
 بدل مخالف گفتار و دین پیغام به به تیغ مغر شکاف به تیر دیده گذار به نیزه شیر شکار و بگز
 شاه لشکر و دین چو کوه و لیکن بنات کوه شان به تکیه باز و لیکن نسیم باد تیر به عجم نیزه کمر
 جو بد کین بسته و بیان شان در کوره جنگ تش حده افروخته و بمشامی تیر در تیر از یکدی
 راست ایستاده و بگردار کمان دقت گشا و مشت جهانت خم داده و بشکل پیکان از مدد یک
 تیران و غایتز آمده و شبه پیر سینده دق تیر کینه ساخته و بر مثال تیغ در گردش چرخ غما هوا پذیرفته
 و شال خنجر از آتشایدن در وی پیکار گوهر شجاعت بر آورده و مشابیه جوشن از خشم و کین ابرو
 بر هم افتاده و مائل زره از حرم شیره کارزار همه تن دیده شده و نظیر خود در زیر صفت کوه
 قتال زدوده کشته و یاتند کار در جنگ شان آسپاد حرب تیری الماس یافته و بصورت کوهسار
 چشمها بطعن کشاده و لبان حرب چهره بخوشاب شسته به سپر ابر آورده آئین برو به جو
 ترک زین کوه کوه آبروی به وزنده سیلان کوه بنیاد بر نهاد سپر بیکر شهاب مخچه ساعه سمیت
 برق صوت را برگستوان افکندند و بحر طوم ثبات شکل ایشان که گفتی چو گان بلال زمین
 سپهر گوی مهر میر بود و باغی بتنهین چرخ دوم و اولک میکردند و منطقه ترک حربه گردون و
 طوق مبدوی با بیان آسمان بیاضند زبان و شایخ قناده از تن جودا گردن شریا میبردند
 به چال جلکی در موکیش که از خرطوم به بروز معرکه از بخیر بکنند جبال به بی شکست همی ماه
 زمین را پشت به بیکر خسته همه شیر آسمان بال و رایت سمول و اعلام نمایان فرشته آتش
 و شکل مصاف و بیکر پیکار پیدا گشت و افواج بتاراج دشمن در حرکت آمدند از جوار شایخ
 جنگ پیش بردند و شتر آتش کارزار از حقیض خاک بزدوده افلاک ترقی کرده و ناره قال
 جدال التهاب و اشتعال بزیفت و قطعه چو سلطان حرب فرما ید یکی دریا پدید آید که
 خون دیده یا لایه زیم موج او بجان به سر مردان مردم کش دران دریا صدف باشد
 جوهر جان کشته از خون لب جوهر اندر صدف دندان به بخار تن بوش تیغ کشتن آب کف جوش
 شنگش روح جان او مارا می تیر ز پیکان به و از پیش خنجر نهد سیلان خون بر زمین معرکه

آتش و دهبانی آورده از بچان کوه پیکر آب نیلی شده زمین را بیکش سد کند و بهر اهر
 قاتمش قهقار است و بتن چون کرد کوبه در سلاسل و تنک چون کرد بادی در غار است
 و از غار هم اسپان چشمه نور بخش پوشیده ماند و صحنه ماه بسان صحنه اعمال عایان سیاه گشت
 سه پراز گرد و خدر روی ماه از نوزد و پراز خاک شد کام با بی زگرود و شعر بوم تظل الشمس فیه
 مریضه و یمنع بجلال الله یمنع و از باد و گرد هوا چون چهره رنگی در خسار جیسی تیرگی یافت
 و جهان در زیر برزخ و از غروب نغمه و سر قادت سلتا علیهم و کما جود الله و کما کشف شد
 و بوم تره شمه من عجله نطلع اسر الله من فناء و مختلف الایات کان هفت نوحه ساقط
 سه ساره سار بود و خورشید تیغ و ز آهن زمین بود و از گرد و سیخ و تو گفتی که خورشید در
 شد زمین زیر بطل اندر آورده شد و هوا گشت چون روی زنگی سیاه و زنگه نذیرند
 در دشت راه و شمشیر سیرانی سیل خون بر صفحه نیلگون میراند و خنجر نیلوفری از پیکر آبدار
 آتش می افروخته و نایج و یکی با اختار جنگیان از نیگفت و چیل هندی در سر سرداران راه
 می جت و گو پال تارک شکاف پر و پال گردن کشتان میگفت و زد و بین سید علما است
 سوار بر هم میدخت و خدنگ چهار بر در مغربسازان می نشست و سیکل می شکافت از
 اعدا و بدو کان هدف می ساخت و نیزه خطی از جگر دلاوران سرباب میگشت سنان جان
 شان تن صفیدان وطن میگفت و غبار بار نماند و سوار سیل سب و حسام برق و فرغ و ستو
 عدو سیل و چو عقل در سرداران گزید تیغ مقرر و جو دم در دل گردان گرفته تیر نیل و بخون تاز
 شده چهره مجروح خضیب و بگرد نیزه شده دیده سنان کجیل و بسته ریح میان و کشاده تیر هان
 بقصد جان مبارز بحرس خون قیتل و از وقت طلوع پیکر آفتاب زمین از افق سیم سیه خط
 بر قدر ارتفاع او مانده پیکار بالا میگرفت تا نزد یک خط نصف النهار که آتش کارزار فرو داشت
 سه بندر فته از روزی فزون و کشد سنان سپاهان سه بهر و گون و سه بجاک اندرون جنگل
 بجو مار و کشیده زبان از بی زینهار و زمین خم خشت خدنگ شت و شده بیل ننده خار شت
 و زین رفته خون با گل میخه و چو خنجر کرد باوه ریخته و فهد من بین معجی سیف و معتز بوقه الص
 واخذ به جف الا حشاء منه عجا بد ماله و لك المعاد ناگاه از مذب تقدیر نیم نقشه و الله و الله
 قهر و کشادند و شکر زمره اخلاص از صف جنگ جدال پشت بهر میت دادند و از پاس پس
 روی از میدان ستر بسوی بیابان گریه نهادند از عایت سرعت و نهایت عجلت عثمان از رکاب
 از زار مشیت نشا خنده روزگار سرک یکسان نیز همچنان ناگهش انداخته شعر و تفریلا عادی

من مایا سقوما الیه سیوف من یدیه انقضاهما ه هر دشمنی که تیغ تو بیند بر روز جنگ به
 بفرش بر سبب تو بخود در استخوان به بیشتر از سران لشکر مخالف در صف جنگ بیکار سر
 گشته و قریب پنجاه هزار فریباش از مغلان به تیغ آبدار با تش دو تیغ فرستادند و از غنیمت و کشته
 و محراب و کوه پشته قسادی پذیرفته و سرگردن گشتار در پناه ایشان چو گمانی بسان گنجی گردان
 ششصد نفر احصید السوف تکلمه اطرافین قائم الحاصه تیغش ز کله بر میخیزد دشمنان به زخم
 چرخ را چو پاهای استخوان به در برگ ریز عمر عدو صحرارجل به لور و زرا طبیعت فصل خزان دهد به
 رحمت میان بسته نهد پیش از آمد و دو یکنوا که تیغ زنگه مفتوحان دهد به اطراف باغ معرکه
 تیغ آب رنگ به از خون گشته رنگ گل ارغوان دهد به تر دانی دشمنان از روشی خشک است به
 رنگ زبردن جوشن گریستوان دهد به از میج خون بمل نهد وی قصر میم رنگ لعل بد خسانی گرفت
 و سندی سامی قاصتی صحن ششم سرخی ارغوان بهرمان یافت و تیغ بیلو آفری جلاد حلیه نجم گلزار از
 لاله زار پزیر وقت و قبای منقش شش میدان چهارم نارنجی و غنای گشت ه در آن
 دجله خون بلند آفتاب به جو بیلو فر افکند زورق باب آید و پاره زرین را لشکر روان میومی
 باب گل گلگون رنگ یافت و دوات دیر دیوان دوم بی تاب و عقیق مراب شمع شد و ماه
 زنگار برید ایوان اول شکفت رومی آلوده آمده و از چهار خون بخار باوج چرخ سقلاوه
 رسیده و جوشن مذود ماهی باز نم خون برنگ بر خون گشت ه و زورفته بیرقته روز نبرد
 بهای نیم خون و بر ماه گردد سردار لشکر مخالف که سردار مکان دلرد بر بساط آرزو و اصل بخت
 دار چشم چارده کرد تا از تخیل سه منزل دو سه به کی کند و در میدان دارد گیر با خبر شیرین زن
 که عنان و وزی کرده و ریه و اربشت بهریت داد و روی بر راه گریز نهاد و آیه محققا و آید
 وضیت شمع نا و لا عدد ه در پیش حمله تو کجا ایستد عدد و ریه راجه طاقت زور
 است به از بیم تیغ شاه چنانگی کرد از تیر از گمان بیرون شد و از ترس خنجر خسرو صفدر مانند
 کبوتر از مولت عقاب میدان گرفت ه ایابادشاهی که از بیم تیغش به موش شود در محراب
 مذکره و زیادت از میست نیز از ده و بیشت به غیر سل بینه ظنمت افتاد و مواشی و سلاح
 و عدد و ضبط عقد نتوان آورد و در خیر احصا می نیاید بدست آمد و ارباب فقر و فقر
 سر اوج سپهر نیزه تلخوت و آیات لغت و بختیاری بر سه ماه و هر گشت آمد اخلاص الله
 لا یلکام نکرکث و ان تفلک فی الزاویه الکامیم ه باز بقاش مرغ سعادت نیز بر پاسته
 طوی لکش شکر فخر در دهان و در شالوای دی آسائش طغره و نه پایه سر بروی آرایش جهان به

غوث و بکدیگر محتاج اند بخلاف مفردون که ازین احکام خارج اند و در اثره بابت داخل جای
 کتب و حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که حضرت این القاعد را حضرت غوث الثقلین
 میفرمود حضرت یسکفت و یسکفت محالین القاعدین مفردین صاحب فتوحات یسکو بیکر میفرمود
 جماعتی اند خارج از دایره قطب حضرت علیه السلام از ایشانست در رسول علیه السلام پیش از بعثت
 نبوت از ایشان بود بوائی تحقیق این طائفه و توفیق مناصب بین زمره علیه دعوت در تاریخ سال
 غوثیه که حضرت قدوة الکبریا دارند کرده ایم من اذاد ظلیط طلب ههنا و حضرت قدوة
 الکبریا میفرمودند چون یکی از نواب حضرت الهی و حجابات مناسبت فوت میشود دیگر
 بجای او نقل میکنند چنانچه ترتیبی سابقه مذکور شد آنچه که حقیقی مر از احوال ایشان
 گفت کرد اما بعضی مشایخ ترتیبی تعالی ایشان بنوع دیگر فرموده اند چنانچه در شرح تعرف آورده
 است که سیح است از چهار صد مرد ابدال خالی نباشند و ازین چهار صد چهل و نود اند و ازین
 چهل چهار نفر اند و ازین چهار یک قطب است و سلامتی کافران اند برکت مومنان است
 و سلامتی غایب مومنان اند برکت ابدال است و سلامتی ابدال اند برکت اوتاد است و سلامتی
 اوتاد اند برکت نقیاست و سلامتی نقیا اند برکت قطب است چون قطب میرد یکی از نقیا
 بجای می رود و چون یکی از نقیا میرد یکی از اوتاد بجای می رساند چون یکی از اوتاد میرد یکی از
 ابدال بجای می رساند و چون یکی از ابدال میرد یکی از غایب یک بندگان و مومنان بجای
 می رساند بعضی از مشایخ میگویند که مردان غیب سیصد و پنجاه و شش کس اند که همیشه در
 عالم باشند چون از ایشان یکی رود دیگری بجای می آید و ایشان را در میان سیصد و پنجاه و شش کس
 شود و این سیصد و پنجاه و شش کس شش طبقه اند اول طبقه سیصد تن اند که ایشان را اولیا خوانند
 و مردان غیب گویند و دوم طبقه چهل تن اند که ایشان را ابدال خوانند و مردان غیب گویند
 سوم طبقه هفت تن اند که ایشان را اوتاد خوانند و مردان غیب گویند چهارم طبقه پنج تن اند که
 ایشان را اخبار خوانند و مردان غیب گویند پنجم طبقه سه تن اند که ایشان را نقیا خوانند و مردان غیب
 ششم طبقه یک تن است که او را غوث و قطب گویند که عالم برکت وجود او برقرار است چون یکی از
 عالم رود دیگری بجای می آید و ایشان را در میان سیصد و پنجاه و شش کس باشد اگر در مغرب باشند
 اهل مشرق را بعینه و اگر در مشرق باشند اهل مغرب را بعینه و سخن ایشان بشنود اما مردم ایشان را
 نه شناسند ایشان چنان زندگانی کنند که کسی ایشان را نشناسد و نداند یعنی بسیار ساهی و زاری
 و تنگی خود را نمیبینند بظاهر هیچ دیکران باشند و باطن خود را از ماسوی پروازند و فضیلت خود را بزرگان

لیکلی
 علی کتور
 علی کتور

کردن در میان ذوق با پس هر ذوق و حوی کردند که در میان ایشان زیاد از اینها پس خاص گردیدند خاصان اهل سنت و جماعت که نگاه

نمودار نگذشتیم بدین سبب ایشان را مردان عجب یندس از ان در پرده میباشند مستوره که در چشم
 کسان نبوده منظور به مرایشان را نباشد هیچ آثار به که از وی میتوان کردن بدیدار حضرت نور بعین
 اگر بگویند قاسم تصوف و کیمه تسمیه نام صوفی و تعرف و خواستند حضرت قدوة الکلیم میفرمود
 که صاقر قشیری آورده اند اهلوا اسمکم الله ان المسلمین بعد رسول الله صلی الله علیه و سلم
 لم یسموا قاضیه فی عصرهم بل سمية علی بن ابی طالب حضرت الرسول صلی الله علیه و سلم که از لا فضیله
 فی قضا فیصل له و العضا و ولما ادر کما اهل العصر الثانی سببی من حبب القضاة التالیف
 و کذا ذلک اشرف سمة لم یقبل لری بعدهم ابلع التالیفین ثم اختلف الناس و یبکی
 انما یبکی فیقول لخاص الناس من یسمی منهم شیئا عیاة یا مرالدین الزهاد و العباد ثم ظهرت الیام
 و حصل الشیخی بکن الفریق فکل فریق اذ کواکب و فیهما کواکب فاکثر کواکب اهل السنة و الجماعة
 الموعون انما سبهم مع الله الحاکم فقلوا من کل قوم عن مولود و الفیله باسم النصف و اشهر هذا الاسم فاعلموا
 کل الیوم لیس فی حضرت قدوة الکلیم میفرمودند که پیش ازین طایفه کسی که باهم صوفی
 نسمی کرده اند ابو الهاسم صوفی بوده پیش از وی بزرگان بزرگ و دروغ موصوف بوده اند و کل
 جلوت و در حق محبت معروف از سفیان ثوری نقل میکردند که وی میگوید یقولوا لایها شیم الصوفی
 لم یعرف دینی لایا و هم و میگوید من ندانم که صوفی چه بود ما ابو الهاسم را ندیدم و همچنین اول خلقا
 که بلای صوفیان بنا کرده اند آنست که بر قلعه شام کردند و سبب بناء خانقاه آن بود که در
 امیز تر سابقا رفته بود در راه دو تن را ازین طایفه دید که فرامی رسیدند و دست در آغوش یکدیگر
 کردند و با هم نجاشتند و آنچه داشتند از خور و پی بیش نهادند و بخوردند نگاه از هم دیگر محارفت
 جستند این تر سارا معاذا الفتایشان با یکدیگر خوش بود یکی از ایشان را بخواند و پرسید که آنکه بود گفت
 ندانم گفت ترا چه بود گفت هیچم گفت از کجا بود گفت ندانم آن امیر گفت بیل بن الفت چه بود
 که شما با هم کردید و پیش گفت این را اهریقت است گفت شما را جایی هست که آنجا فرامی آیند
 گفت فی گفت من بلی شما جایی بسازم که یکدیگر آنجا فرامی آیند گفت عالمید آن خانقاه بر قلعه
 شام لغایت شیخ الاسلام پیر هری در منا اقبل و گفت ما خبر داریم از کجا خبردار باب الیوم
 قد میادفت الله خیر الاخیار و هی المعایر و الاخلال علیها من الکتاب الا تار
 حضرت قدوة الکلیم از شمس تعرف نقل کردند که در وی آمده است لم یسمیت الصوفیة
 صوفیا کانت طائفة انما سمیت الصوفیة صوفیة و نقا انا هسما صوفی را بدان سبب فی جواب
 که خواهر و برادر ایشان پاک بود و آثار باطنی ایشان اسرار باطن و آثار باطنی را است یعنی خا

در میان ذوق با پس هر ذوق و حوی کردند که در میان ایشان زیاد از اینها پس خاص گردیدند خاصان اهل سنت و جماعت که نگاه
 نمودار نگذشتیم بدین سبب ایشان را مردان عجب یندس از ان در پرده میباشند مستوره که در چشم
 کسان نبوده منظور به مرایشان را نباشد هیچ آثار به که از وی میتوان کردن بدیدار حضرت نور بعین
 اگر بگویند قاسم تصوف و کیمه تسمیه نام صوفی و تعرف و خواستند حضرت قدوة الکلیم میفرمود
 که صاقر قشیری آورده اند اهلوا اسمکم الله ان المسلمین بعد رسول الله صلی الله علیه و سلم
 لم یسموا قاضیه فی عصرهم بل سمية علی بن ابی طالب حضرت الرسول صلی الله علیه و سلم که از لا فضیله
 فی قضا فیصل له و العضا و ولما ادر کما اهل العصر الثانی سببی من حبب القضاة التالیف
 و کذا ذلک اشرف سمة لم یقبل لری بعدهم ابلع التالیفین ثم اختلف الناس و یبکی
 انما یبکی فیقول لخاص الناس من یسمی منهم شیئا عیاة یا مرالدین الزهاد و العباد ثم ظهرت الیام
 و حصل الشیخی بکن الفریق فکل فریق اذ کواکب و فیهما کواکب فاکثر کواکب اهل السنة و الجماعة
 الموعون انما سبهم مع الله الحاکم فقلوا من کل قوم عن مولود و الفیله باسم النصف و اشهر هذا الاسم فاعلموا
 کل الیوم لیس فی حضرت قدوة الکلیم میفرمودند که پیش ازین طایفه کسی که باهم صوفی
 نسمی کرده اند ابو الهاسم صوفی بوده پیش از وی بزرگان بزرگ و دروغ موصوف بوده اند و کل
 جلوت و در حق محبت معروف از سفیان ثوری نقل میکردند که وی میگوید یقولوا لایها شیم الصوفی
 لم یعرف دینی لایا و هم و میگوید من ندانم که صوفی چه بود ما ابو الهاسم را ندیدم و همچنین اول خلقا
 که بلای صوفیان بنا کرده اند آنست که بر قلعه شام کردند و سبب بناء خانقاه آن بود که در
 امیز تر سابقا رفته بود در راه دو تن را ازین طایفه دید که فرامی رسیدند و دست در آغوش یکدیگر
 کردند و با هم نجاشتند و آنچه داشتند از خور و پی بیش نهادند و بخوردند نگاه از هم دیگر محارفت
 جستند این تر سارا معاذا الفتایشان با یکدیگر خوش بود یکی از ایشان را بخواند و پرسید که آنکه بود گفت
 ندانم گفت ترا چه بود گفت هیچم گفت از کجا بود گفت ندانم آن امیر گفت بیل بن الفت چه بود
 که شما با هم کردید و پیش گفت این را اهریقت است گفت شما را جایی هست که آنجا فرامی آیند
 گفت فی گفت من بلی شما جایی بسازم که یکدیگر آنجا فرامی آیند گفت عالمید آن خانقاه بر قلعه
 شام لغایت شیخ الاسلام پیر هری در منا اقبل و گفت ما خبر داریم از کجا خبردار باب الیوم
 قد میادفت الله خیر الاخیار و هی المعایر و الاخلال علیها من الکتاب الا تار
 حضرت قدوة الکلیم از شمس تعرف نقل کردند که در وی آمده است لم یسمیت الصوفیة
 صوفیا کانت طائفة انما سمیت الصوفیة صوفیة و نقا انا هسما صوفی را بدان سبب فی جواب
 که خواهر و برادر ایشان پاک بود و آثار باطنی ایشان اسرار باطن و آثار باطنی را است یعنی خا

میراثشده و بهای خور و با با خدادگاه میداشتند زلد و خود را از اوقات خلقت با هم صوفی دشواری شناسایی نام برای این کار پیش از صد سال اینجوری ۱۱ طبع و چاپ نموده اند

است عینک و فیک حضرت قدوة الکبر از شیخ عبدالرزاق برسد که حضرت شیخ
 الکبر در بیان صوفی چه فرمودند قال الصوفی من کتم قلبه و کتم سمه له و لا وصف له و انتم انتفت
 العلامات قال الصوفی لا یوحک فیہ ما یکون قابلا للوصف و لا استیاء علی الخلق معنی نفهم قال
 من ترک الذنبا لا یبانیها و الاخرة لها بها و الا نائیة للشیاطین خرج من بین سواد الجمل و یأمل
 و تبرأ من الشیاء الخفی و اسقط النظر عما سوا الله اقلبس باطن قلبه نور جمال الصید بقیة علی
 عرش السماء المصافات و هو اقول ل نعت الصوفی فی حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند اگر چه جمعی از اکابر علی بنج التفصیل و همه الامر علی حسب التاویل معنی تصوف فرمود
 اند ولیکن هر از آنها مقوله حضرت بیدالطافه بسیار خوش آمد که وی فرموده است التصوف
 کلمه اذ یک زیر اچه مجموع معانی تصوف بلکه همه مقصود سلوک را ابتدا تا انتها از آنچه اصحاب
 و ارباب تقیه را میباشند در وی مندرج است اکثر احوال این طائفه علیا و مقامات صوفیه در وی مندرج
 اول فرار بوجدانیت و انکسار باطلاع فردانیه وی ادبیت و سائر التزام ملازمت درویشان حدت
 خوب کیشان ادبیت و جملة عبادات و معاملات چنانچه صلوة و زکوة و امثال آن ادبیت در سلوک
 اذ کار مختلفه و اشتغال متعدده و جلده متنوعه و واقعه و مشاهده هر چه این طائفه را ازین نوع میباشند
 فی تحقیقت ادبیت بحان الله که لام ادب بالا تر ازین بلکه صوفی در ملاحظه عظمت و کبریا دوست
 نغمه میبوست زنده و سالک مراقبه و حده و مشاهده و جفا خاص و در کثرت قنایه و تقی حاصل کرد و
 ببقا و البقا حقیقی پیوندد و منزل کمال و حدش چون اقتضا کرد و وجود کائنات او انفتاح
 کرده حضور حضرتش چون دید سالک ادب آن بود که خود را فنا کرد و چو سالک از شعور غایب
 وجود خویش نمیکشاید بقا کرد و چو چشم از کل جلان کرد و محمول به همه حق دید هر که چشم واکر و
 بل از هر فزده اشرف شنیده و انانیتی بهیچ وجهی نداشت که در حضرت قدوة الکبر از پیر
 نقل کردند که وی میگوید التصوف و التصوف لا ینکون تصوف و تصرف باهم نبود و دنیا در بیخ
 داشتن و انرا حقیقت نهادن مرد از تصرف بیرون برود چون موئی از زخمیه صوفیان دیندار
 قیمت ننهند و اندوه بران نخوردند اگر همه دیندار بقدر سازی و در دهان درویشی نمی اسرفت
 نباشد اشراف آن باشد که بر ضامی حقیقا نه صرف نمکنی حقیقا از دست تو چندان ترک دنیا
 نخواهد که از دل تو ترک دوستی دنیا خواسته الله سبحانه و تعالی نه با غلبه شیخ ابوالوفی خوارزمی از
 حضرت قدوة الکبر را در خواست کردند که این طائفه را صوفی چه معنی میگویند فرمودند
 ایشان را بدو معنی صوفی خوانند یا بعباد اسرار یا برائی آنکه در وصف اول باشند بواسطه آنکه

از شیخ عبدالرزاق برسد که حضرت شیخ الکبر در بیان صوفی چه فرمودند قال الصوفی من کتم قلبه و کتم سمه له و لا وصف له و انتم انتفت العلامات قال الصوفی لا یوحک فیہ ما یکون قابلا للوصف و لا استیاء علی الخلق معنی نفهم قال من ترک الذنبا لا یبانیها و الاخرة لها بها و الا نائیة للشیاطین خرج من بین سواد الجمل و یأمل و تبرأ من الشیاء الخفی و اسقط النظر عما سوا الله اقلبس باطن قلبه نور جمال الصید بقیة علی عرش السماء المصافات و هو اقول ل نعت الصوفی فی حضرت قدوة الکبر میفرمودند اگر چه جمعی از اکابر علی بنج التفصیل و همه الامر علی حسب التاویل معنی تصوف فرمودند ولیکن هر از آنها مقوله حضرت بیدالطافه بسیار خوش آمد که وی فرموده است التصوف کلمه اذ یک زیر اچه مجموع معانی تصوف بلکه همه مقصود سلوک را ابتدا تا انتها از آنچه اصحاب و ارباب تقیه را میباشند در وی مندرج است اکثر احوال این طائفه علیا و مقامات صوفیه در وی مندرج اول فرار بوجدانیت و انکسار باطلاع فردانیه وی ادبیت و سائر التزام ملازمت درویشان حدت خوب کیشان ادبیت و جملة عبادات و معاملات چنانچه صلوة و زکوة و امثال آن ادبیت در سلوک اذ کار مختلفه و اشتغال متعدده و جلده متنوعه و واقعه و مشاهده هر چه این طائفه را ازین نوع میباشند فی تحقیقت ادبیت بحان الله که لام ادب بالا تر ازین بلکه صوفی در ملاحظه عظمت و کبریا دوست نغمه میبوست زنده و سالک مراقبه و حده و مشاهده و جفا خاص و در کثرت قنایه و تقی حاصل کرد و ببقا و البقا حقیقی پیوندد و منزل کمال و حدش چون اقتضا کرد و وجود کائنات او انفتاح کرده حضور حضرتش چون دید سالک ادب آن بود که خود را فنا کرد و چو سالک از شعور غایب وجود خویش نمیکشاید بقا کرد و چو چشم از کل جلان کرد و محمول به همه حق دید هر که چشم واکر و بل از هر فزده اشرف شنیده و انانیتی بهیچ وجهی نداشت که در حضرت قدوة الکبر از پیر نقل کردند که وی میگوید التصوف و التصوف لا ینکون تصوف و تصرف باهم نبود و دنیا در بیخ داشتن و انرا حقیقت نهادن مرد از تصرف بیرون برود چون موئی از زخمیه صوفیان دیندار قیمت ننهند و اندوه بران نخوردند اگر همه دیندار بقدر سازی و در دهان درویشی نمی اسرفت نباشد اشراف آن باشد که بر ضامی حقیقا نه صرف نمکنی حقیقا از دست تو چندان ترک دنیا نخواهد که از دل تو ترک دوستی دنیا خواسته الله سبحانه و تعالی نه با غلبه شیخ ابوالوفی خوارزمی از حضرت قدوة الکبر را در خواست کردند که این طائفه را صوفی چه معنی میگویند فرمودند ایشان را بدو معنی صوفی خوانند یا بعباد اسرار یا برائی آنکه در وصف اول باشند بواسطه آنکه

هر دو سنی گفته اند اما اکثر مردم ایشان را صوفی از آن جهت گویند که لباس صوفی اختیار کرده
 و صوفی لباس پیغمبر است علیه السلام سَنِيحِي فِي مَكَانِهِ اَنْشَاءَ اللَّهُ تَعَالَى حضرت قذوة
 الکبریٰ میفرمودند که نسبت اصحاب تصوف و صوفی بصفای رباب صفت نیست و لیکن
 اخلاق صوفیه از اصحاب صوفی گرفته اند و صفی جانیست بدینکه که مرا بخارا بجا خواهند اندازد منته تا
 آنجا و فرسنگ است در ایشان که یاران پیغمبر علیه السلام بوده اند آنجا سواد طبع اندازد و دیوانه
 ادعای آن کرده اند تا در اثر است که وقتی بود که اصحاب صوفی که ایشان چهل تن بوده اند
 بیک خرم کفایت کرده اند و اندک از لباس بوسه میزدند و بیشتر برهنه بودند و خوشتر از درویش
 بختان کرده بودند چون وقت نماز شد همه یک را یک جامه بودی یکی بان جامه نماز
 گزارده و دیگری در رنگ پنهان شدی همچنین نبوت جامه میگرفتند اصل مذهب تصوف
 از بجا گرفته اند اعراض کردن از دنیا و با خلق حضومت نکردن بیافته فاعت نمودن
 و نایافته را طلب کردن و بر توکل زمین و اختیار گذشتن و بر قضا و ادبی تا کردن از
 اهل وطن و دوستان بریدن این همه صفات اهل صفاست بعینه این مذهب اصحاب
 تصوف قبول کرده اند و اصل مذهب صوفیه این بود تا بکشتن روزگار بتباه گشتن
 چون کارهای دیگر را اصل مذهب طعن نیست طعن بدان کس است که مذهب را خلاف
 کند چنانکه اگر باز رنگانی چنان کند اصل باز رنگانی بتباه نشود و اگر هارزی غول کند اصل
 جهاد بتباه نگردد و اگر عالم دنیا طلب کند اصل شریعت بتباه نگردد و اگر سلطانی جور کند
 اصل سلطانی بتباه نگردد و هر روز رنگاری هر گروهی در خور یکدیگر باشند صوفیان اصل
 طریقت بوده اند حضرت قذوة الکبریٰ را عزیزی پرسید که دستبند صوفیه چه باشد
 فرمودند که پیر هر یکه میگویی که دستبند صوفیه قال الحال الحال و لا یستلک الباکله بالمال
 میفرمودند که ابو بکر یزدینا را خدا تعالی را بخواب دید گفت خداوند حاجتی دارم شعر
 شبنم حق را کسی در خواب دیده به نیازی خواست شد در آب دیده گفت چه حاجت
 خواهی به از آن که دادم که از دستبند صوفیان را بنیدم حضرت قذوة الکبریٰ او
 میفرمودند صوفی اینجاها است و تقاضای همان بر منبر این جفاست همان باید که با
 ادب بود و منتظره متقاضی عجب آب بخداد است زعقه شبلی و نکته مر قش و حکایات
 غندی شیخ عبد الله باکو گفت که ابو عبد الله در دیاری بگفت ان تصوف ترک التکلف واستعمال
 الظرف وحذف التشريف قال لا تشرف التصوف جلوس العبد على التمكن والتكون اللهم

این سخن از پیغمبر است
 است از پیغمبر است

تَبَدَّلْنَا وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ

لطیفه مخم در بیان تعریف معجزات و کرامت سجاد دلایل اثبات کرامت

قَالَ الْأَشْرَفُ الْأَكْبَرُ هِيَ خَارِقُ الْعَادَةِ بِصَدْعٍ مِنْ هَذِهِ الطَّائِفَةِ عَلَى حَسْبِ الْمَرَدِّ وَالْفَصِيدِ
حضرت نور العین از اقسام خوارق و اسرار در خواست فرمودند امام محمد باقر

الرازی در تفسیر خویش آورده است

الرازی در تفسیر خویش آورده است

اذا ظهر فعل خارج للعادة على انسان فذلك انسان يكون مقربا بالدعوة او لا وانضم اليه

و قتی که ظاهر شود فعلی خلاف عادت بر آسانی پس این یا باشد نزدیک بدعوی یا بنا شد قسم اول

وَهُوَ أَنْ يَكُونَ بِالْإِثْمِ إِذَا مَا أَنْ يَكُونَ دَعْوَى الْإِلَهِيَّةِ أَوْ دَعْوَى الشُّعْبَةِ أَوْ دَعْوَى الْوَلَايَةِ أَوْ دَعْوَى

اینکه باشد دعوی یا باشد دعوی خدا یا غیره یا دعوی دلایت یا دعوی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ

جادو و اعانت شیطان پس بن عازم است اول قسم اول که دعوی خداست و ممکن نیست اندیشه

خوارق العادات علیہ من غیر معارضة كما نقلنا من كتابه في الاصلية وكان في نظر

خوار في العداست على يد من غير معارضة كما قيل ان فرعون كان يدعى الالهية وكانت
اذا كان عاوت ردت او لم يرد منتهى حكاية شوق الاستاذ فرعون دعا ربك خذنا الى ربك

اعلاف عاوت بردست او بغیر معارفت چنانکه معلول است که فرعون دعوی میکرد خدا را دانا و پرستش

فمنع الله ذلك وحمل ذلك أيضا في حق التَّجَالُّ قال أصحابنا وإنما جاز ذلك لأن

بر دست او امور خلافت و چنانکه نقل کرده شده است نیز زرجی و جال گفته اند اصحاب ما و مجرای

شكلاً وخلقته يد على كذب ظهر الخارق على يد لا يعصى له الشَّيْطَانُ وَالْقِسْمُ الثَّانِي دَعَاءُ الْغُيُوبِ

این سخن شد برای آنکه شکل او و صورت او دلالت میکند بر دروغ و بی‌وفایی هر چند آن امور خلاف عادت نمی‌رساند.

وَمَذَّ الْقِسْمَ عَلَى قِسْمَيْنِ لِأَنَّهُ أَمَّا أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ الْمَذْعَى صَادِقًا وَكَأْذِبًا فَإِنْ كَانَ صَادِقًا وَجِبَ

و این بر دو قسم است زیرا که یا باشد آن دعوی کننده مصلوق یا کاذب پس اگر صادق باشد و اجابت

ظَهَرَ الْخَوَافُ عَلَيْهِ وَهَذَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ بَيْنَ كُلِّ مِنْ أَهْلِ عِلْمَةِ سُنَّةِ الْأَنْبِيَاءِ وَإِنْ كَانَ كَذِبًا لَمْ

ظهور خارق بردست و این امر اتفاقی است در میان همه کسانی که اقرار میکنند محبت نبیره انبیاء علیهم السلام

مَجْرَاهُ ظُهُورُ الْخَوَارِقِ عَلَى يَدَيْهِ وَتَقْدِيرُهَا تَطَهَّرَ وَجَبَ حُصُولُ الْمَعَارِضَةِ وَأَمَّا الْقِسْمُ الثَّالِثُ وَهُوَ

جائز نیست ظهور خارق بر دست او و بر تقدیر که ظاهر شود واجب خواهد شد حصول مکافئه و قسم سوم

ارْعَاءُ الْوَلَدَيْنِ فَأَقْبَرُ مَاتَ الْأَوْلَادُ اخْتَلَفُوا فِي أَنَّهُ هَلْ يَحْزَنُونَ دَعَاءُ الذَّامَةِ ثُمَّ بَيَانُهَا

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

کرامت خلاف
علوت است
که غایب گردد
از بین عالم
بجانب اراده
و غیر اراده

یسوی ایشیا و مشرق وسطی و شمال غربی ایشیا

دار فاضلہ قادریہ

مستور

علی وفق دعوی او امر که و اما انقسم الرابع هو ادعاء النسخ والطاعة الشاطن فعند اصحابنا يجوز ظهور
 موافق دعوی او یا نه و قسم چهارم راجع به ادعاءات شاطن است پس در اصحاب ما که است فهو امر
 حار و القادرات علی ذلک و عند المعتزلة لا يجوز و اما انقسم الثاني وهو ان تظهر حوارق العادات
 خلاف عادت بردست و نرد معتزله جائز نیست و قسم پنجم ادعاء است که ظاهر شود امر خلاف عادت
 علی یک انسان من غیر شیء من الله و ذلک الانسان اما ان يكون صالحا مريضاً عند الله
 بردست انسانی غیر چیزی از دعوی بین انسان یا باشد صالح پسندیده نرد حق است
 و اما ان يكون خبیثاً مذنباً و الاول هو القول بکرامات الاولیاء فقد اتفق اصحابنا علی جوازها
 و یا باشد پلید گنهار و اول از قبیل قائل شدن کرامات اولیاء است پس اتفاق کرده اند اصحاب ما بر این
 و اکثر المعتزلة ابا الحسن النجاشی و صاحبیه ممنوعون لئلا یزعموا و اما انقسم الثالث وهو ان يظهر
 و اکثر کرده اند از معتزله که یحیی بن ابراهیم و شاکر و داود محمد و خازمی و اما قسم دوم داد است نه نشود
 حوارق العادات علی البعض من كان مردوداً عن طاعة الله فقد اتفقوا علیها و اما انقسم الرابع
 خلاف عادت بر بعض شخص که مردود باشد از طاعت حق تعالی پس بنام نهاده شده است باشد رایج سوال کرد
 الامتناع عن حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله
 اصحاب از قدوة الکبر الزوال و اثبات کرامات اولیاء فرمودند فرموده است امام مستقری که اگر است
 الله تعالى و الا نأمر بالحقبة المردودة و لا یمنع من حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله
 معتقد و روایات صحیحه و به جماع اهل سنت و جماعت بر این پس است قبول حق است هر بار که داخل شد
 از کرامات حق تعالی و ما یمنع من حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله و لا یمنع من حقیرة الله
 و اگر با محراب زیارت نرد از رزق و گفت اهل تفسیر این کردید و فی جماع پس این آیت عت است بر کرامات
 حضرت قدوة الکبر ای فرمودند که ظهور کرامات بر اولیاء جایز است عقلاً و
 نقلاً اما حار عقلی اینست که مجال نیست در قدرت خدا تعالی بلکه از قبیل ممکنات است
 همچو ظهور معجزات انبیاء و علیهم السلام و این مذمب اهل سنت و جماعت است از مشایخ عابدین
 و عظمای اصولیین و فقهاء محدثین و تصانیف ایشان باین مطلق است در شرف و خوب
 و بجموع عرب قول صحیح مخالف است نرد همه اهل سنت و جماعت آنست که هر چه جائز است
 انبیاء از معجزات جائز است اولیاء را مثل این از کرامت بشر و عدم دعوی و قول
 آنکس که میگوید میان معجزه و کرامت فرق نیست درست نبود زیرا که معجزه در حقیقت
 بر نبی که دعوی کند و کرامت واجب است بر ولی که پوشیده دارد الا بوقت ضرورت یا

یا حالتی غالب که او را در آن اختیار نباشد یا از برای تقویت اعتقاد بعضی از مردمان -
 حضرت قدوة الکبریٰ و معجزه نموده که خارق عادات و معجزه و اسرار و محرمی احد است اگر از
 پیغمبر می و مدعی نبوت در زمان حج نبوت خارق ظاهر کرد و معجزه نامند و اگر ولی که موضوع بود و
 ولایت باشد چیزی ظاهر خلاف عادت بود و کرامت گویند و اگر از مخالف شریعت امر می و در شرف
 استدراج حفظنا الله و آیتا که حضرت قدوة الکبریٰ میفرمودند که حب کشف المحجوب می گویند
 که خداوند تعالی در بعضی کتاب خود ما را خبر داده است از کرامت آصف بن برخیا که چون
 سلیمان علیه السلام خواست که تخت بلقیس را پیش از آمدن وی اینجا حاضر کند و خدا تعالی
 خواست تا شرف آصف را بجلالت نماید و کرامت دی ظاهر کرد و اندو با بل زما بجا نماید که کرامت
 او را با آن است سلیمان علیه السلام گفت از شما کست که تخت بلقیس را پیش از آمدن وی
 اینجا حاضر گرداند قال بعضی من الجن انما اتیک به قبل ان تقوم من مقامک سلیمان علیه السلام
 گفت زودتر خواهم آصف گفت انا اتیک به قبل ان یرد ایتک طرفک بدین گفتار سلیمان
 بروی متغیر نشد و انگار نکرد و بر آن سخیل نیامد و این بیخ حال معجزه نبود زیرا که آصف
 پیغمبر نبود پس لا محال باید که کرامت باشد و نیز احوال اصحاب کهنه بخشن گفتن سنگ
 بایشان و خواب ایشان و تقلب ایشان اندر کهنه عین و سیار و نقله و ذات الفیض
 ذات القابل کلهم باسط ذراعیه بالوصیه و این جمله نافع عادات است و معلوم است که
 معجزه نیست پس باید که کرامت باشد اما اثبات کرامت او یسار است گفت که در حدیث
 صحیح وارد است که روزی اصحاب رضی الله عنهم گفتند یا رسول الله ما از عجایب هم ما می بینیم چیزی
 بگوئی گفت پیش از شماست کس بجای میفرستد چون شبانگاه شد قصد غاری کردند و در غار
 شدند چون باره از شب گذشته سنگی از کوه در افتاد و در غار استوار گشت ایشان معجزه
 گفتند که نه ما ندانیم ما را هیچ چیز خبر آنکه کردارهای خود را آنچه میر یا بخداوند شفیع آوریم
 یکی گفت مرا مدعی و پدری بود از مال دنیا چیزی ندانم که بایشان بدیم بجز نیمی که
 شیر او بایشان دادی و من هر روز شسته پیروم بیامد می و بهاء آن اندر وجه علم خود
 کردی شبی بجاگاه تر آوردم تاسی بزرگ را بدوتم و طعام ایشان در شیر افشتم ایشان خفته
 بودند آن قبح در دست من بماند و من بر یا ایستاده و چیزی ناخورده انتظار بیداری
 ایشان میبردم تا صبح برآمد و ایشان بیدار شدند و طعام خوردند و نگاه داشتیم باز خدا یا
 اگر من درین راست گویم فریاد من پیغمبر علیه السلام گفت آن سنگ جنیدنی یکدو و شکاف

۱۲۴
 حفظنا الله و آیتا که حضرت قدوة الکبریٰ میفرمودند که حب کشف المحجوب می گویند
 که خداوند تعالی در بعضی کتاب خود ما را خبر داده است از کرامت آصف بن برخیا که چون
 سلیمان علیه السلام خواست که تخت بلقیس را پیش از آمدن وی اینجا حاضر کند و خدا تعالی
 خواست تا شرف آصف را بجلالت نماید و کرامت دی ظاهر کرد و اندو با بل زما بجا نماید که کرامت
 او را با آن است سلیمان علیه السلام گفت از شما کست که تخت بلقیس را پیش از آمدن وی
 اینجا حاضر گرداند قال بعضی من الجن انما اتیک به قبل ان تقوم من مقامک سلیمان علیه السلام
 گفت زودتر خواهم آصف گفت انا اتیک به قبل ان یرد ایتک طرفک بدین گفتار سلیمان
 بروی متغیر نشد و انگار نکرد و بر آن سخیل نیامد و این بیخ حال معجزه نبود زیرا که آصف
 پیغمبر نبود پس لا محال باید که کرامت باشد و نیز احوال اصحاب کهنه بخشن گفتن سنگ
 بایشان و خواب ایشان و تقلب ایشان اندر کهنه عین و سیار و نقله و ذات الفیض
 ذات القابل کلهم باسط ذراعیه بالوصیه و این جمله نافع عادات است و معلوم است که
 معجزه نیست پس باید که کرامت باشد اما اثبات کرامت او یسار است گفت که در حدیث
 صحیح وارد است که روزی اصحاب رضی الله عنهم گفتند یا رسول الله ما از عجایب هم ما می بینیم چیزی
 بگوئی گفت پیش از شماست کس بجای میفرستد چون شبانگاه شد قصد غاری کردند و در غار
 شدند چون باره از شب گذشته سنگی از کوه در افتاد و در غار استوار گشت ایشان معجزه
 گفتند که نه ما ندانیم ما را هیچ چیز خبر آنکه کردارهای خود را آنچه میر یا بخداوند شفیع آوریم
 یکی گفت مرا مدعی و پدری بود از مال دنیا چیزی ندانم که بایشان بدیم بجز نیمی که
 شیر او بایشان دادی و من هر روز شسته پیروم بیامد می و بهاء آن اندر وجه علم خود
 کردی شبی بجاگاه تر آوردم تاسی بزرگ را بدوتم و طعام ایشان در شیر افشتم ایشان خفته
 بودند آن قبح در دست من بماند و من بر یا ایستاده و چیزی ناخورده انتظار بیداری
 ایشان میبردم تا صبح برآمد و ایشان بیدار شدند و طعام خوردند و نگاه داشتیم باز خدا یا
 اگر من درین راست گویم فریاد من پیغمبر علیه السلام گفت آن سنگ جنیدنی یکدو و شکاف

این حدیث صحیح است و در حدیث صحیح وارد است که روزی اصحاب رضی الله عنهم گفتند یا رسول الله ما از عجایب هم ما می بینیم چیزی بگوئی گفت پیش از شماست کس بجای میفرستد چون شبانگاه شد قصد غاری کردند و در غار شدند چون باره از شب گذشته سنگی از کوه در افتاد و در غار استوار گشت ایشان معجزه گفتند که نه ما ندانیم ما را هیچ چیز خبر آنکه کردارهای خود را آنچه میر یا بخداوند شفیع آوریم یکی گفت مرا مدعی و پدری بود از مال دنیا چیزی ندانم که بایشان بدیم بجز نیمی که شیر او بایشان دادی و من هر روز شسته پیروم بیامد می و بهاء آن اندر وجه علم خود کردی شبی بجاگاه تر آوردم تاسی بزرگ را بدوتم و طعام ایشان در شیر افشتم ایشان خفته بودند آن قبح در دست من بماند و من بر یا ایستاده و چیزی ناخورده انتظار بیداری ایشان میبردم تا صبح برآمد و ایشان بیدار شدند و طعام خوردند و نگاه داشتیم باز خدا یا اگر من درین راست گویم فریاد من پیغمبر علیه السلام گفت آن سنگ جنیدنی یکدو و شکاف

پدید آمد و گیرس گفت مرا و خرم بود با جمال و دلم پیوسته بحیال و شغول بودی و
 هر چند در اینجا نفعی اجابت نکردی تا وقتی بجله صد دینار زر بدو فرستادم تا یک شب بام
 خلوتی کرد چون نزدیک من درآمد ترسی در دلم پدید آمد از ترس خداوند تعالی دست از
 بداشتم باز خدا یا اگر من درین راست گویم مرا فرجی فرست پیغامبر علیه السلام گفت آن سنگ
 جنید و آن شکاف زیاده شد شهر اگر راست گویم درین بید رنگ پیغامبر علیه السلام ده از نا
 سنگ و سومی گفت که مرا گردوی مزدوران بودند و هر یک روز گاری بگرداند اجرت میدادند
 چون عمارت تمام شد من خود بنده یکی از ایشان نابدید شد من از مزدوی گویند می گویند
 و داشتم تا چهل سال گذشته آن مرد غایب شد و من نتوانم آن گویند نگاه بداشتم روزی از یار
 شد شهر گزشت از باجرائی اچیل سال که پیدا شد زجائی صاحب حال بد گفت من وقتی
 کار تو کرده ام یاد داری و اکنون مرا بآن مزد حاجت است بدو اورا گفت برو آن ربه گویند
 جلد حق است آنرا گفت بر من افسوس میکنی گفت افسوس ندارم در سند میگویم آن همه فراوی
 او بر بار خدا یا اگر من درین راست گویم مرا فرجی فرست پیغامبر علیه السلام گفت آن سنگ یک
 از دزدان غایب شد هر سه تن بیرون آمدند و این فعل ناقص عادت است و دیگر حدیث جریج
 را هست در این از حدیث ابوهریره است که پیغامبر علیه السلام گفت در بنی اسرائیل راهی بود
 جریج نام که موی محمد بود و مادری داشت متوجه شهر در اسرائیلیان یک راهی بود که بآن
 در راه دین او راهی بود و روزی باز روی دیدار پسر بیامدی در غار بود در صومعه نشسته
 و بازگشت روز دوم و سوم همچنان آمد و رفت مادرش گفت از سنگ لی گو یا رب پسر مرا
 رسوا کنی و بجای منش بگیر در آن زمانه زنی بود بدسیرت گفت من جریج را از راه ببرم و متوجه
 می شده جریج با دوی التفات نکرد و با شبانی در راه صحبت کرد و حامله شد چون به شهر درآمد
 گفت از جریج است چون بار نهاد مردم قصد صومعه جریج کردند و برایش سلطان کردند
 جریج گفت ای غلام پدر تو کیست گفت مادرم بر تو دروغ میگویی پدر من شبانی بود
 ز مادر من این پستان نهاده است شهر که جریج پستان مراد دیگر ندارد است
 قَالَ اَوَمَامُ الْمُتَغَفِّفَةِ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ طَرَفِ الْاَكْبَرِ كَثِيرَةً مِنْهَا قَوْلُ ابْنِ بَكْرِ ذَنْبُهُ عَبْدُ اللَّهِ
 باز فرمود امام مستغفیری که از طریق اکبر بسیار است از آنجا است قول ابو بکر بنی فرزند خود علیه
 یا نبی آن واقع بین العرب و العجم یوم اختلافات العالم الذی كنت فيه انا و رسول الله علیه السلام
 که ای فرزندان اگر دافع شود در میان عرب عجم روزی اخلاقی پس بیای غار که بودم من رسول مداح

در هر دو کتاب است از جریج و جریج است از جریج

انعام و الخائس فالكرامة عندهم العناية الالهية التي وهبهم الوحي والنعيم حتى احرقوا له
عام وقام بس كرات نزد ایشان خیر است که داده است ایشان را تو می گفتی تا اگر خداوند را
عواند نفسیه است الكرامة عندنا ما هذا التي تسمى في العموم كرامة الرجال الفقير من
عادات نفس خود را بس كرات نزد ما ما انك نام نهاده می شود از عام كرات بس مردان خوف كردن
ملاكيتها لتساكن التدرج المذكورة في فاضلة ترضية فقاموا ان يكون حظ كل واحد

بودن آنها بس كرات و صاحب امتداد مذکور را آن برای بودن بس خود نمند که تضرع و تضرع
المحفوظ محلهما الذمرا لاجل فدا تحمل بها شيء ففشا ان يكون حظ عاليتا فكد و كدت في ذلك
نفت مقام آن در آخرت است بس كرات و در آخر جزای انسان خوف كبر كبره الله عالم دار و شمس و
اخبار و اني يصح الخوف مع الكرامة ما ذا ليست بكرامة عندنا و كما هي حرف عادة فان الله
جواد في جميعه خوف و وجود كرات بس در صورت بس كرات نزدك ما عرین است كره في عادة است
معها البشر باها زيادة لا ينقص خطأ ولا سقطت لطحات ولا طاب ولا مستطاب في شمس
آن اشارت آنكه زيادتی است كه نميكنه لذت را

بسم كرامة فاللبن على الحقيقة هي الكرامة و قال ايضا اجل الكرامات واعظمها التلا في طاب
نام نهاده نزد كرامت است در صورت كرات است ابل كرامات اعظم آن است با شمس است
في الخلو و فضا من عاتق لا تكس مع الله و فضا الرضا عن الله في جميعه الخالات و فضا النفس
در نهایی و انجاست رعایت و بها با حق تعالی و انجاست راضی ما و نه حق تعالی در همه حالات و نه در
من الله بالسعادة لا يدبر في دار الآخرة و فضا حفظ الادب معك للفقير الطوبى في الاوقات و فضا
ان حق تعالی بسامات ابر و در او راضی راضی ادب است با در حق تعالی و در اوقات ان اوقات

حضرت قدوة الكبر و مفرمودند اظهار خوارق این طائفه با حق تعالی تضرع و تضرع
كرا كرا بجهنم ان قد طاب كرا خود را ساز و چمن برو مدت و خود ریش نصف ابرو كرا كرا و كرا
برول كرام كس نه شعر تیرنگ كرا حرف را می است به مفرع كم زن كرا فرس پایی است و زير
بسنواين طائفه كرا در بحر وحدت و وجود مستغرق كرا اند در ملاحظه احاطت ذات بكمالات محتر
آمده از الم دیگری شامل ميگردد از خط طبری محفوظ ميشود حضرت شيخ ابوالوفا خوارزمي
حضرت قدوة الكبر اندر زمین شرفان كرا كرا بود و اتفاقا نزول در قریه وی اتحاد
و اتحاد سجده فرود آمدند و بارندگی برفت بخرتبه بود كه شرح نتوان كرد شعر شاد از ابرار
جهان تا ابد جوان چون بی پیر موی سفید كمال حكي انقا ضای غایب شد در شمس
برخواست و به گوشه رفت همرا بجا و ببارفت در یافت كه اصلا مكان حرکت نبود از حالتش

وقتی پیش فاضل حضرت ایشان تجدید و ترمیم کردند و هم از دمنو فارغ شده بودند که سرور یافت
 و بر تبه تر و دشتان که شرح نتوان کرد و اصحاب احرار و غریب نمود که با وجود آلات حرارت دامن
 جامه غایب و کپک آتش و دفران و نیکه غذای مقدار برودت چگونه بود خواه ابو القاسم
 از مشرب عرفان زلالی کشیده بودند است که حضرت قدوة الکبر از الم دیگری سالم شده
 انداز مسجد برآمد و اصحاب التفتش نمود بعد از تردد و جهان معلوم شد که کمال جوگی بیرون
 برآمده است در پی دی رفتند و بر یافتند و برین افتاده آتش میزدند و انواع لباس
 پوشانیدند آن مقدار که از برین و سکه تخلیص نمی یافت حضرت قدوة الکبر
 خودی آمدند و چنانکه تخلیص یافت ایشان را هم اثری نماند حضرت قدوة الکبر
 که ابو القاسم انسانی میگوید هر که عمل خود را هرگز مرامی هست و هر که حال خود را در میانه
 مدعی دقتی یکی را دید که بر آب میرود و یکنبار دریا بود گفت این چه بدعت فرمود
 بخفگی میرود و از بانگی بر که زد که گنج میرودی گفت حج گفت اکنون برو کرامات فروش تا
 قبول می کند که محرم است و کرامات خراگر چه بانگ سنگ نهد جز سنگ یعنی ضعیف از برای
 نه کرامات است و بعضی از کبراء عارفین فرموده اند که ظهور خوارق عادات ضعیف
 حال از این باشد از بوی نفیة ایشان و یقین ایشان شریعت من الله العبادۃ العبادۃ
 کما انما مجتهد لک فوق آن جماعتی باشد که حجاب ایشان با کلیه مرفوع شده است و
 بواسطه ایشان بر روح یقین و شرف معرفت مشرف گشته یقین ایشان را چه حاجت بنفوذ
 خوارق عادت و مشاهد آیات بینات خواجه ابوالکلام بعرض رسانید که از یارفا
 سابق در تصدیق ابوبکر صدیق رضی الله عنه چندان خوارق منقول نیست و از اصحاب
 مصطفی علیه السلام چندان خوارق صادر نشده از مسافران این فائده رضوان الله
 علیها منقول است چنانکه مشهور است موجب حیث حضرت قدوة الکبر از
 فرمودند که اصحاب نبی صلی الله علیه و سلم را بیکت صحبت آنحضرت و مشاهده انوار نبوت و نزول
 روحی و سبوط ملائک بواسطه ایشان بلبلان انوار یقین میبوده و سوره آخری معانی و از دنیا
 معرمن و از عادت متخلع و نفوس مرگی دایمته دل مصقل گشتن با نجه حقیقتان موجب حیات
 بیعت از زانی داشت مستغنی بوده اند از دید کرامات و استماع انوار قدرت و هر که با روح
 از یقین برسد آنچه دیگر از احباب است ایشان را شهادت بود قال الاستاذ الامام ابو القاسم
 کرامات که در این من جمیع معجزات انبیاء و اولیاء و ائمه و کرامات و کرامات و کرامات

اینست از فاضل
 برای اندک آن خود
 و برای آن خود
 دله شیداری
 آله
 اینست از فاضل
 ابو القاسم و غیره
 کرامات و اولیاء از
 جمیع معجزات انبیاء
 و اولیاء و ائمه است
 بار رسول را تا جان
 نبوده اند که کرامات
 از ایشان کرامات
 و کرامات عادات

حضرت عوث الثقلین آمد و در میان مشایخ بنیست چون شیخ بیرون آمد و بنیست
رفت بچکس سخن گفت و قاری را هم گفت که چیزی بخواند اما مردم را و جدی عظیم
در یافت و حالت قوی و در گرفت بلیغ صدقه با خود گفت شیخ چیزی بخندد و قاری هم چیزی
خواند این ده هزار بیت منومی نه مطرب دمی جنگ بر جنگ زد و نوای نواز
راه آهنگ زد و جوهر گوش نام که آواز نیست به ندانم که این و ده هزار ساز گشت
حضرت عوث الثقلین رد بوی کرد و گفت باندگی از مریدان من از بیت المقدس
بیک قدم آمده است را با شیخ از بیت المقدس آورد کام به در بنیاد رساند خود را بیک
شیخ گویند از سر حال دهم به سر سر زمین را بنید در قدم به در دست من تو به کرد از روز
حاضران در میان او بنید شیخ صدقه با خود گفت کیس از بیت المقدس بیک کام به نعل و آیه
و به چه تو به باید کرد و به شیخ چه حاجت دارد شیخ الثقلین رد بوی دمی کرد و گفت باید
و به تو به باید کرد و از آنکه دیگر در هوان زد و حاجت دمی بمن است که در محبت حبیبانه
و نهالی راه نامیم و شعر چه شد که سر کمان زیر یاست به که راه محبت از نهان جداست به
خدا تعالی محبت خود بکنان نزار و زنی کنان و محبت الینی و الله الامجاد و حضرت قوده
الکبر ایضاً فرمودند که ستر احوال این طائفه و اختصار مقامات زمره علیه السلام است حضرت
شیخ خیر الدین سدهوری در ابتدا در سلوک بعضی از واقعات شریفه و برجی از ذرات
رفیع خویش بحضرت قدوة الکبر اعرض میرساندند بر همین جام جهان نمای و
سمیر حقایق گشائی پوشیده ماند که خاطر دمی یا نهان ملقت است به تنها فرمودند که اگر
عزیز المقات باین نوع امور در بدایت مقامات چنانست که کودکان را به نیری چند
بفرمیند تا به مکتب روند اما غزالی از بعضی واقعات و احوال خود اعلام حضرت
خواجہ ابی اسحاقی کردند بعد از معان فرمودند **فَإِنَّكَ جَاءَكَ رَبِّي بِهَا أَطْلُقَانِ الظُّلْمَ نِقْمَةً**
غرض اکابر روزگار و اما اثر ملو از اظهار حال گاهی آن میبود که قابلیت و استعداد و آثار
نقاسامی اظهار آن میکند و گاهی بواسطه اطمینان خاطر مریدان و ایقان خاطر محال
بر وجهی میباشد که به سعی و کوشش مریدان را باین درجه توانند رسانند نه بیان خود
بمحبت خود نمایی و مسان آری به

لطیفه ششم در بیان امانت تجویف شرایط اقامه شد و مقرر شد
که مجموع اربعین اکابر است و مسند و متحد مطلب قال که شریف آن بگویند الشیخ عارف

[illegible]

ایمان دین سلامت بر وی ماست برود و در دیابیری و مایه در نورشوم و سرهای دران ملک ازیم
 بهر نوشود عالم خلیفہ شیخ محمد الدین در قدم شیخ افتاد از خرد و سلامتی ایمان نعم جان شدن این
 مثنوی از ان خرد و شیخ عالم قدس به خوشی ما نعم جان سر که درین ایمان سلا بود اگر جان دانه
 از انک فرصت شیخ بطریق آمد شیخ محمد الدین در خازم و عظمی گفت مادر سلطان عمرانی بود بغایت حبلیه
 مع جمالی که و بر دواز آفتاب بود و شیخ محمد الدین می اندوگاه گاهی بزیارت شیخ نیرفت مدعیان
 جسته تاجی که سلطان بغایت مست بود و عزم داشتند که مادر تو نهیب بود خیفه بهیچ شیخ محمد الدین
 در آمده است سلطان بن سخن ریخته شد فرمود که بشمار در و جلد اندازید انداختند مثنوی
 زهی ناهل ترس باخته که گوهر بسیار انداخته و در می کان بود صد جهان را خارج بیجا گفت و گفت
 پنج در حضرت شیخ نعم الدین رسید و گشتند و گفتند **بِأَمْرِ اللَّهِ وَبِإِذْنِهِ** فرمود محمد الدین در آن وقت
 و در آیات در می را که برورده بود دم بجان شده گوش را می امل جهان به چه بوده که در آب
 انداختند و گمان گوهری را بیک ساختند و لیکن چه افسوس از رفته کارگاه من آمدن از روزگار پس
 سر بر نهاده زمانی نیک سجده بود پس سر از سجده بر آورد و گفت مادر حضرت عزت در خوشم نام نهاد
 فرزند ملک سلطان محمود باز تا نزد اجات فرمود سلطان از ان خود اندامیت پیمان و پیاده
 به حضرت شیخ آمد و مثنوی بر بیاید و در بیشتر گفتن بر سر آن نهاد و سر نه کرده در صف تعالی استاده
 اگر دیت میو ایل نیک و اگر قصاص خواهی اینک شیر و سر شیخ در جاب فرمودند کان ذلک فی
 الکتاب مستحق مادیت ابو جله ملک گفت سر تو برود و سر می خلق و مایه در سر شاد و سلطان
 نایب داری گشت و غریب چنگیز خان خراج کرده رفت آنچه رفت حضرت قدوة الکمل انیر
 که روزی قوال در مجلس شیخ نعم الدین این بیت را خوانده بیت خوش یافته اند و از ان ملک
 عشق که بر کعبه بنبر بر کنارش بودی به شیخ محاسن را گرفت و تیغ دست بر گلو نهاد و گفت شیخ
 اگر یک خط بنبر بر کنارش بودی همانا که این اشارت نبیادت خود کرده باشد بعد از ان این می
 خوانده رباعی در بحر محیط غوطه خواهم خوردن به یغوث شدن یا گبری آرد و نه کاری
 مخاطب است خواهم کردن به یا سرخ کنم روی ز تو یا کردن به حضرت قدوة الکمل بنبر
 که اگر برود مرا فرموده اند تربیت سالک مثل حبیه است که در دیر میر تربیت دار شاد مرشد می
 اگر معاذ الله تربیت انکاری نیست شیخ پیدا کرد و بیضه فاسد گردید باز هر چند که بیضه سالک
 دخت برورش سرهای بهر مشکلی عالم نهند پرورده نگردد حضرت شیخ اعیال درین پیدا بیضه
 که حضرت قدوة الکمل امریه بود بر علی نام از مردم هزاره در سلوک مختلف داشت و مثنوی

در کتب
 از کتب
 از کتب
 از کتب

بیت را با خدا و بنشیند با سرهای و با دانه زنده کلام ۱۱ بود این در کتاب و کتب ۱۱

از مقامات عالی و منزلتات تعالی بزرگوار بود ولیکن هنوز بر جدا جان ثابت و خدشید بوده و اکلم کالمه باقی
 الانوار نه انجا بند روزی نسبت حضرت قدوة الکبر از دمی بخاطر وی رسید که خوب میبود
 اعتقاد و سبب طاعت او شده و بعضی ادا می بی ادبانه نیز از وی صادر آمد شخصی بیع مبارک ساند که
 که از پیر علی چنین امری شنید ظاهر آمده فرمودند که او ازین خانواده کریم و دودمان قدیم بود که
 ازین نره و بر بر آوند یعنی که در نزد حضرت قدوة الکبر از دمی که ظهور مملکت قهر و صدور مملکت
 میشد و هیچکس نایب نبود که در عزم حضور مجرم شدی مسخر چو شمع جلالتش زنده شعله به بسوزد
 جو پر وانه صد قلعه و چون پیر علی معلوم کرد بعضی از اصحاب ایشان آید که گناه من بآن درگاه
 عالم پناه و خوانند هر چند که سعی کوفته که درت بعدا تبدیل نشد و خوار الامر بیان بجز سفر نسبت
 رو بکمدان نهاد چون بجز پیر علی بملانی رسید از احوال خود اطلاع داد فرمودند درمی که فرزند
 شد اشرف جهانگیر به نامی توانم کشود از اینجا هم چون عروس من مقصود از حجت تقدیر که نمودن از سبب
 بر تافت بهر در که شد هیچ عزت نیافت و در دیوینی بیکه معطر گردید از قطع مراحل کفایت
 مدفع منازل محبت بجز شمع تخم الدین اصغیان رسیدنی راه خدا شکست و بهر چه از سبب بلخ حضرت
 فرزند کای نام دارد که برادر من شد اشرف جهانگیر به نامی توانم کشود بیکه بیکس فرزند از زمین
 که در مقابل وی تواند ایستادن کسی هم در در روی زمین نیست که بهر چه بر زمین بودی تو قهر
 نیار و بر آوردن بهجت و کسلی زیر کند آن جهانگیر حضرت قدوة الکبر در مقابل حال و
 سکر و صدمه و جد و تحیر گاهی ازین نوع ایات از خود از غیر نشا و میگردند و رباعی هر دو عالم
 بهر چه میسر شد در پای من بهوش و کرسی قطره باشند دل دریای من به بلکه از غیب سخاوت غیر
 ذات الملقش و قطره نم آمده بر سینه صحرای من به و رباعی حضرت شیخ مدینه بهان نیز در کتب و
 بنو اند و میگوید چه خوش فرموده است و رباعی آنم که جهان چو قهقهه شست منت به این قوت
 حق نه قوت پشت منت به این ^{کون} کون هر چه درین عالم هست به دفعه قدرت و مملکت من است
 چو می که در کشته روز بهان نقل میشد مالی مغرور بهر چه عجیب بجز حضرت قدوة الکبر بر سر میفرمود
 که بجان الله و چنین باید چنانکه روز بهان به قاف و حدت و بهائی الهوی احدیت وی بود و مابودت
 دی که فر ازیم و در خواندن رباعی مذکورده وی در بشیر و بیمن و دائره های یون غیر تمام یافته میشد و این
 قطعه در این نیز میخوانند قطعه درین زمانه هم قاصد صراط الله ز صفا و تائید آستانه اقصی به ندانند
 معارف مر که میبندد که هست منزل جانم به ماورائی و راه و معنی شجاعت حق قدوة الکبر
 و مشایخ دیگر سیاقی فی مکانه انشاء الله تعالی حضرت کبریا بر سلطنت ولایت و مملکت بابت عرض

که تکمیل سلوک با کایز متعده و اما تر متفرق چگونه است فرمودند از طریق قابلیت طالب ارق و مرغ است و سواک
 و اشیای بلند پرواز افاده باشد باید که شیخ ویرا حواله ارشاد دیگری از شیخ کمالی تر از وی در حصول مقامات
 دادنی تر از وی در حصول مرادات بود و حواله کند و اگر چنین نگذریس معلوم شد که وی مقام اقتدای سبک
 اختیار نکرده است بلکه بر حقیقت با خود بر سر این کار آورده است و ترک ملازمت جاب شیخ با نکار بسیار
 است اما اگر حضرت شیخ از مسکن می راه بعید شده باشد یا خت یکار دان سترئی آخرت را بر بسته تواند بود
 که چنگل خود را بدین بزرگی زند که سلوک وی منتها رسیده باشد و ویرا با تنها رساند و این حصول مقصود
 و وصول بجنای خود را است که از یک شیخ بیامده است که حضرت در شیخ و باسته شیخ میسر می آید اما کسی بیک شیخ
 سلوک تمام کرده باشد دعا فتی دیگر دارد شعر غلام بهم آن سالکی را که در هر دو جهان گیر یکی باشد
 کتاب احمد استاد و احداثت بدین مرتب است تقریباً میفرمودند که حضرت شیخ علار الدوله السمنانی فعل
 که چون شیخ نجم الدین کبری بهمان وقت و اجازت حدیث حاصل کرد و شنید که در اسکندریه محمدی
 بزرگ است با استاد عالی هم از آنجا با سکندر ریه وقت آنکه وی نیز اجازت حاصل کرد و در وقت باز
 گفتن شیخی رسول صلح از خواب بیدار شد و حضرت رسالت و خواست کرد و یا رسول الله گفتی بخش رسول علیه السلام
 فرمود که ایوا بجنای پرید که مشده یا مخففه فرمود لا مخففه بل مشده چون از خواب بیدار شد در
 معنی ابیثای برآوردی نمود که از دنیا اجتناب بپاید کرد و مجرد شد و طلب مرشد گرفت بهیچ میر سید ارادت
 درست و منکر دارا بخت که دانشمند بود بهیچکس نبرد و فردی آمد چون بولایت خراسان و مقبیه
 رفت و در آمد و بجزو گشت بهیچکس از آنجا نبرد که آنجا نبرد کند آخر عاجز شد از کسی برسد که درین شهر
 مسلمانی باشد که مردم عربی و بخجور را جائی دهد که تا من چند روز آنجا بیا سیم آنکس گفت که اینجا
 خانقا است و شیخی اگر آنجا روی ترا خدمت کند گفت نام او مصیبت گفت شیخ اسمعیل قهری شیخ
 نجم الدین آنجا رفت و او را جائی دادند و در صفه مقابله صف درویشان ساکن شد و در بخجوری وی مراد
 گشت و میگفت باین همه بخجوری چندان رنج نبرد که از آواز سماع ایشان که من سماع را بنایت نمیکردم
 و قوت نقل کردن از مقام نهم شیخی سماع میکرد و شیخ اسمعیل از گرمی سماع بر باین من آمد و گفت
 میخواهی که بخجری نفقه بلی دوست من بگرفت و مرا بکنار گرفت و میان سماع برد زمانی نیک گذشت
 و بر روی دیوار نمیکرد و دامن نفقه در حال خوابم افتاد و چون بخجود آدم خود را ندیدم یا فتم حاکم خود
 بهیچ بیماری ندیدم و مراد را حاصل شد و در دیگر بخت وی رفتم و دولت ارادت گرفتم و بسبب
 شغول شدم و دلی آنجا بودم چون مرا از حوال باطن خبر شد و معلوم را فراد استم تراشی در خاطر آنکه
 از عالم باطنی باطنی شدی و علم ظاهر را تو از علم شیخ زیاده است با ما شیخ مرا طلب کرد گفت خبر منم کن

از جای بسیار بخت و سلوک بسیار کرد پس آنست که شیخ بر خاطر من واقف شد اما هیچ کفتم و بر فتم خدمت
 شیخ عمار را بخاطر مدتی سلوک کردم و آنجاشی مرا همین بخاطر آمد اما در شیخ عمار فرمود که نم آید من
 بر شیخ و میرود خدمت روز بهان که این هستی ترا و بفرمای سیلی از سر تو بیرون بر دو خاستم و بمیرم
 چون بخانه او وی در رفتم شیخ آنجا نبود و مردان او همه در مرقیه بودند و یکس من بنواخت
 آنجا کسی دیگر بود از وی پرسیدم که شیخ کجاست گفت که ام است گفت در برون است و وضو میازد من برون
 رفتم و شیخ بهان را دیدم که در ایوان مدک منویشاد مرا در خاطر آمد که شیخ نمیداند که درین قدر آب من
 جاز نیست چگونه شیخ با شد او وضو تمام ساخت و دست بر روی من افتاد چون آب بر روی من
 رسید من بچودی ها بر شد شیخ بخانه او در آمدن نیز فرستادم و شیخ بشکوه وضو مشغول شد من را
 بودم منتظر آنکه شیخ سلام باز دهد او را سلام کنم همچنان بر پا بود غایب شدم دیدم که شیخ
 قائم شده است و در رخ ظاهر گشت و مرا را میگفت و با تش می اندازند و بدین راه میزنند
 رفته است شخصی بر سر آن پشته نشسته است هر که میگوید که من غفلت بوی دارم او را میگویند
 دیگر از در آتش می اندازند ناگاه مرا کشیدند چون آنجا رسیدم کفتم غفلت بوی دارم مرا مرا کردند
 بالا رفتم دیدم که شیخ روزه هاست پیش وی رفتم و در پاس او افتادم او سیلی
 سخت بر قفای من زد چنانکه از صدمه دس بروی
 در افتادم گفت که پیش ازین اهل حق را انکاری مکن بیفتادم از غیبت باز آمدم شیخ سلام
 داده بود پیش فتم در پاسی وی افتادم در شهادت نیز همچنان سیلی بر قفای من زد و همان لفظ
 گفت آن بخوری از باطن من برقت بعد از آن امر کرد که باز گرد و بخدمت شیخ عمار رجوع کن
 میگفتم مکتوبی شیخ عمار نوشت که هر چند که من داری بفرست تا مندرجاً صل میگذازم و باز بر تو میفرستم
 قطعه اگر داری می ای بیا که من بفرست که مرا میگویم زنده می آوری که او را می فرستند
 که مردم بفرار میروند از آنجا بخدمت شیخ عمار آمدم مدتی آنجا بودم چون سلوک تمام
 کردم مرا امر فرمود که بخوارزم روی گفت که آنجا مردمان عجیبند و این طریق را و شاهانند
 منکرند بلکه در قیامت مشاهد را نیز منکرند گفت برو باک مدار بخوارزم آمد و این طریق را
 منتر گردانید و بسیار مدتی بروی جمع آمدند و بارشاد مشغول شد و قطعه درینجا آمده
 از روی ارشاد طریق افکنده و بنیاد نهادند که مردم از صفای آن رسیده به بند
 منزل و جان کشیده حضرت قدوة الکمل ای فرمود که اجماع شیخ رضوان العظیم
 اجماعین که بخیل سالک بخدمت شیخ حاصل میگردی انکار از اول زیر چاپه بیشتری قدا و عصر

عطار در هر این نوع سلوک واقع شده است چنانچه حضرت نجم الدین کبریا که از مقتدای
 مشایخ و پیشوایان اصحاب راسخ اندر همین سلوک کرده اند چنانچه مذکور شد چندی از
 مشایخ را که قبله اصحاب تصوف و کبیره را باب تفرق بودند یاد کنم اول حضرت شیخ ابو
 العیث یعنی خواجه القامات النعیمه و الاموال السید و الانفاس الصادقه و الکرامات الخارقه
 در او ایل حال از قلع الطریق بود در یکین قافله نشسته بودند و تقی آواز داد و با صد
 العین حلیف العین + + + یک چشم بر قافله داری دیگر بر اخیتم برست درو انری
 و آنچه در آن بود باز ایستاده و حق تعالی اقبال نمود توبه و انابت کرد و بصیبت شیخ این فعل
 پیوست نفس و پاکیزه شد دل او منور گشت و صدق ارادت و یسای سادت بر او پیدا
 و فارق علوات از وی بظهور انجا میسر شد اهل بیت و از وی قدری عطر طلبیدند
 رفت تا عطر بخر و پیش از آنکه عطاران رفت و بادی در آن باب سخن گفت او گفت در
 دوکان من هیچ عطر نیست ابو العیث بگفت در دوکان تو باقیم عطر بخور بودنی احوال
 عطری که از دوکان وی بود معدوم شد عطار پیش از این الا فله از وی سکایت کرد شیخ
 و برانجا مذ و بسبب که اظهار کرامت دی کرده بود ویرایاست کرد و گفت دو شهر در یک
 مغز از نشاید از محبت من بود و با من هر چند که ابو العیث اعتد او کرد و تصحیح نمود قبول نکرد
 و ضرورت از مصاحبت وی ابا کرد ابو العیث رفت مطالبیت شیخ دیگر میکرد با بصیبت وی
 منتفع گرد و پیش هر شیخ که میرفت گفت ترا همین بسد است محتاج به شیخ نیستی تا که این که
 بیج کبر اهل رسیده التماس محبت کرد و ویرا فرمود با من ابو العیث گفته است که چون به
 بصیبت وی رسیدم گویا قطره بودم که در دریا افتادم و دیگر نیز میفرمودند که مولانا
 فخر الدین گورستانی که تحصیل علوم فاهری کرده بود و همیشه در خاطر میداشت که به سلوک
 راه حق تعالی اشتغال نماید و وقتی یکی از بدارس مصر خانه داشت و در اینجا بمطالع مشغول
 بود و ویرا از مطالع کلامی حاصل شد از برای شخص خاطر از خانه برون آمد و اعینه سلوک
 برونش تازه شد با خود گفته که آخر روزی از آنچه در انم برون می باید آمد امروز آن در دست
 که دیگر بخانه خود باز نرفتم او بچنان خانه را با کتا بهاد متا عهای و دیگر در بار گرفته
 و پیش نشین عیالی آمده که در آنوقت در مصر بارشاد متعین بوده رفت سلوک مشغول گشت
 تا وقتی زنده بود در محبت دی بود چون از دنیا رفته در طلب شیخ کامل مکمل سفر اختیار کرد
 در آنوقت شیخ محلی الدین طوسی که از کبار اولاد امام غزالی است خبری تمام داشته اند در

شمس میزدند و محبت وی آمده آنچه میخواسته اینجا یافته از اینجا برده ویرانی پیش فرزند
 اخی علی قلقشاه رفته اینجا نیز آنچه خواسته است یافته است از اینجا سفر کرد و فرزند اخی علی
 قلقشاه ویرانگه اند که یکی از درویشان پدر مادر قریه امده میباشد اگر دیر به بینی دور بخو
 ناید با خود گفته است شیخ گلزارین ساق و شیخ زادگان این درویش دیگر چه خواهد بود آقا
 ایتنا با برده رفته است چون آنجا رسید شیخ ماقطر بخت همی بده دیگر رفته بود و یکی
 بنور ولایت از آمدن وی خبر یافته با صحاب گفته که ما را جماعتی عزیز رسید است فهم تا
 ساخته یا برده بازگشت چون چشمش بر مولانا افتاد این مصراع مشهوره خواند
 یا در خانه و ما گرد جهان گردیم میان ایشان محبت در گرفته و تا شیخ حافظ زنده بود
 در صحبت بوده است و با وی اربعینها نشسته و تربیتها یافته حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که مقدمه باید که در اطوار مقامات جز بر طریق تربیت و تدریج نبود تا اول و دوم
 مقام ادنی ندهند بمقام اعلی نرسند و علی هذا از مرتبه اول به ثانیه و از ثانیه به ثالثه
 از ثالثه به رابعه تا آنجا که عین ثابته و سیت و از اینجا نزول کند و این مراتب را بر تدریج و لا
 ترقی کند تا جمیع مقامات را اعلی الترتیب بقدم سلوک سیر نماید و آنگاه سلوک ایشان به
 جذبیه مل کرد و سیر بطیرا مجاهد و مجاهده بشا بده پیوند و متغایه بمعاشه برسد در مقام
 مجاهد را مشور خلافت نویسد خلعت شیوخیه بختد و در تصرف مازون گردانند و این
 مرتبه را مقام توسط است میان غیب و شهادت و خدا و خلق وجود بنده بشا به معرفت
 رحمان گردد که روی در عالم غیب دارد و در گرد بگرد عالم شهادت تا بوجه اول از عالم
 غیب فیض رحمت می رسد تا بوجه دوم بعالم شهادت و خلق میرساند اما مجذوبان
 در بدایه حال بهر جذبیه راه برند بیک جذبیه بساط اطوار مقامات طی کنند و
 حاصل جلد اعمال مجاهد در آن یک جذبیه گرد و جذبیه من جذبات الحق و جاذبه علی
 التفت لکن از بهر آنکه صف اول مقامات در حال ایشان مندرج بود و در حال
 ایشان از قیود مقامات در فضا کشف و وجدان اطلاق یافته و تقید بمقام عوام
 مجازا بود که هنوز بعالم کشف نرسیده باشند و سیر ایشان در ازلات ظلمات صفات
 نفوس بود و در هر مقامی خلعت صفتی مخصوص از ایشان زایل شود تا آنگاه زمین
 نفوس ایشان نور ربوبیه بکلی اشراق یابد مثلاً میل بمعصیت ظلمتی است که در
 مقام توبه نصوص زایل شود و در غایت بدینیا ظلمتی است که در مقام زهد زایل گردد

این کلام که در کتاب حقیقی است با این کلام در کتاب دیگر
 در کتاب دیگر

و قله اعماد بر کفالت رزاق صفای طلعت که در مقام توکل زائل شود و کرامت طبع در
 انقیاد احکام طلعت است که در مقام رضا بر خیزد و علی هذا القیاس در هر مقامی طلعتی نه اهل
 میشود تا جمیع طلعات نفوس میر جمیع مقامات بر خیزد و جمال چهره یقین از عجب طلعات
 کشوف گردد اما مجید باز اسبب تقدم کشف بر سلوک چون یکی اظهار وجود و از جلای
 باطن پیش از قطع منازل بر مقامات بقدم سیر اجتهاد بنور یقین منور باشد و طلعات
 صفات نفوس زیشان منتفی علامه جمیع مقامات در ایشان کاین بود و از همه
 باین با وجود رعبت زاهد باشد با نقفات با سباب متوکل و با کرامت طبع راضی زیرا
 که وجود ایشان بحق بودند بخود خواجہ ذوالنون قدس سرہ رسولی پیش پلایند فرمایند
 و گفت قل لعلی منی النعم والرحمة قد ساءت الفافلة یا یزید رسول را گفت
 قل لا اخي الرجل من نیام الیل کله ثم یطیرو فی المنزل قبل الفافلة خواجہ ذوالنون چنان
 این جواب شنید گفت هبنا له هذا الکلام کما یبلغ احوالنا حضرت قدوة الکرام
 نقل از خواجہ مبارک الدین نقیضه میگرداند که مراد محبوب مطلق سید کائنات و منتهی درجات
 علیه السلام اند که مقصود از آفرینش وجود او بود و کائنات طفیل وجود او بود و کلام
 لما خلقت انا فلا ک لا هیچ مخلوق را از انبیاء و اولیاء خلعت مجبوبی نه بخشدند
 الا او را و متابعان او را چه زنی از مرتبه محبی مجبوبی جز بکمال متابعت او محدود
 قل ان کنتم تحبون الله فأتبعونی یحبه الله لا جرم خطاب از حضرت رسالت در
 حق موسی که مرتبه محبی داشت و خواهان مجبوبی بود این آمد کوکان مؤمنی حیث
 لما دسعه انا اتباعی و بیکن محبی خواهان مجبوبی بحق نرسد الا بمجبوبی چه بخدا خبر
 نرسد باینکه محبت قدیم در جذبه حقیقت مصطفوی پیچانست که خاصیت مفاطیس در
 جذب آهن پس چنانکه مفاطیس صفت خود را که خاصیت جذب است به مجذوب
 و محبوب خود بخشد و تا آهن دیگر جذب تواند کرد و علی هذا القیاس خاصیت سرعاز
 که در مجذوب خود سرایت میکند بچنین روح محمدی صلی الله علیه و آله و سلم که
 مجذوبه محبوب حق است او لیست که خاصیت جذب هزار ارواح اصحاب از اطراف و کائنات
 مفاطیس محبت قدیم کتساب کرد و جذمین هزار ارواح اصحاب از اطراف و کائنات
 عالم بخود کشد و هر یک زیشان بقدر استعداد و از ان خاصیت نصیب یافتند و ارواح
 باطنین را بخود کشید بچنین بار و ارواح مشایخ و علماء را منقرض بقدرن و بطناً بطن

که خواب علی بخش بر اول شیخ کبر است و پیران دیگر آنکه این طریق از وی گرفته اند
 میباید که آن پیر آخرین زنده باشد که حواله تربیت بوی کرده است میباید که آن شیخ را
 طلب کند تا بقصد برسد از پدر اجازت خواست و بجانب جواز روانه شد چون شیخ شهاب
 صحودی رسید در این شاخه که به آنست که در خواب دیده بود حضرت شیخ نیز از خواب آن پیر طلب
 داشته اند بوی یک یک آنها کردند که مرا حق تعالی در پیش چنین نموده و حضرت خضر علیه السلام تحت
 تو را بسیار تمام کرد و انتظار تو میداشتم و سگ در مندا را و مرا حق تعالی شسته ام این به چنین کار را
 بیده است شیخ علی سالها در ملازمت شیخ میر بود تا که خلافت و اجازت نامه از شد یافت
 و مصنفات شیخ و غیر از از شیخ نفیج کرد و داند شیخ بشیر از مراجعت کرده و متاهل شود و
 خانقاه بنا کرد و بارشاد طالبان مشغول شدت و حالات و کرامات وی در میان خلق
 هشتم را در حضرت قدوة الکمر فرمودند که حضرت مخدومی میفرمودند که ایضاً فرمودند که
 تو بمن تشریف آورده حضرت خضر علیه السلام بفتاد بادر اعلام از آمدن تو کرده بود که
 شایب از حق یشال حضرت کار سازی تعالی را در گرسنان پزنده ام و در راه هر یک که
 لام نظر کرده اند من با پیچ دام فرازا آمدن نمیدهم و بعدی آوردم تا در دام تو در آید و نیازها
 تربیت از وی دریغ مکن که بدیعتی است از کردگار که بتو رسیده است و آورده ام مرغی زلاست
 بده از دانه یا قوتیش قوت به مشروط و هم آنکه نسبت حضور او گاهی هم احتیج بجهان
 در دل خود آمده باشد و وصف لازم دل آمده و ملکه نفس پاک گردد و چنانکه بینائی در
 با صبر و غنای در سلسله وصف لازم با صبر و سامع است بحیثی که هر چند که آگاهی از دل
 عقد کند بتکلف تواند و اشغال صوری مانع علامت معنوی و علامت معنوی با نشانی
 صوری نشود و میفرمودند که خواجگان نقشبندیه رضوان الله علیهم چنین کس از باطن بیخبر
 اند و اشارت به تکمیل تربیت طالبان چنین شخص کرده حضرت قدوة الکمر میفرمود
 که حضرت مخدومی فرموده متذکره یابی استغراق به بحر مشاهد علی الاطلاق آنچنان
 مستغرق باید که از عالم مثال نگرود زیرا چه اگر روا باشد که زمانی را که کافر بودند نظاره
 مخلوقی و آن یوسف است علیه السلام چنان مشغول گردانید که از الم قطع خبر نداشتند و ایترا
 که محبان حق را لذت مشاهده مطلق و معانی وجود حق چنان مشغول گردانید که از حساب
 مشغور گرد آورده اند که پاسبانی حاکم بن عبد القیس حنظل افشا و گفتند اگر که بای کیفیت
 طریقت را حقیق کار است و هر چه وی کار کند در آن خوش شست آن حنظل تا بنظر او بر آید از آن

خط و در آنکه نسبت حضور او گاهی هم احتیج بجهان

خواست که باز مانند روی آسمان کرد و گفت طاقت بلاء دارم ولیکن از خدمت بازماندن
 طاقت ندارم اگر از خدمت خویش منع نکردی و بلاء هزار چندین بودی باک نداشتم و چون
 این بلاء از خدمت منع خواهد کرد او را از خویش من بدارم فرمود تا کسی را بیاوردید که پا
 او را ببرد و مرداً و زنده تا بخورد که از درد بریدن خبرش نداشت گفت مرا خود مرخص است
 کسی را بیاید تا پیش من کلام خدا تعالی بخواند چون گوته بر من بگردد و پای من ببرد که مرا
 خبر نداشت قرآن بخواند تغییر از وی پدید آمد بامی وی از غم ازان بریدند و بودند نفس
 نزد چون تمام گشت مفری خاموش گشت بجال خوش باز آمد گفت بر بند گفتند ششم
 دست دراز کرد و پایش برداشت و گفت الهی تا بخوانی پادشاهی و چون بخوانی بگویم که ترا حضرت
 قدوة الکبریا میفرموند که حضرت شیخ ابو الحسن خرقانی میفرماید که اگر رسید که در فنا و بعدام
 زنده و بر سر پد مقتدا می دهر بر روی نهائی جلوس کند فرمودند کسی را که بکتاب را بر شمر از آسمان
 صا و یخته باشد بلوی بیاید که درختان عالم و جبال فلک هم زنده و تنهایی دنیا بر شمر
 و بگوید یا ابا نباشه گرد و در ازان جا نگاه نتواند جنبانید حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند که پیری باید که راه تقلید سپرده و در گاه تحقیق رسیده بود چه اقدایا صاحب تقلید
 بناء فاسد باشد و جمعی از طلبات پناه ترست وی و زمره اجاب بدر گاه و حمایت او بمقتصد
 رسیده باشند و خست سلوک تا بمنزل اجماع ناتبه محدود گشته و باو نیابت بدماغ مقام
 می رسد و غریزی از تحقیق تقلید تفریق خواست فرمودند که بر حضرت شیخ احمد جام رود اگر اکابر
 سرات شریعت آمده و ند و میان ایشان در توحید معرفت سخنی میرفت شیخ فرمودند که شما تقلید
 این سخن میگویند ایشان ازین سخن متغیر شدند و گفتند که ما هر یک را با نبات هستی صانع خود
 وی و ابدیه و ازبیه وی هزار دلیل حفظ باشد ما را مقلد چگونه بخوانی شتم فرمود اگر هر یک از
 شما در هزار دلیل حفظ دارید غیر مقلد هستید گفتند ما بدین سخن برآید بیا بدین شیخ خادم گفت
 سه مراد بدینی حاضر کن حاضر کرده شیخ بایشان گفت اصل مراد بدین چه بوده است گفتند
 نظرات بآنان بیانی که حدف گرفته است و در حد صدهای بقدرت کامله صحت و نجات
 مراد بدین شده شیخ مراد بدین را در غشت انگند فرمود هر که از سر تحقیق رسد فرا این غشت کند
 و بگوید بسم الله الرحمن الرحیم این سه مراد بدین آب گردد و دمیکد بگردد الله تعالی این عجب باشد
 که شما بگویند شیخ فرمود که غشت شما بگویند چون نوبت بمن رسد من نیز بگویم ایشان ازین
 گفتند مراد بدین را همچنان برقرار بودند چون نوبت به شیخ رسید حاجت بردی ظاهر شدند و رو

فراموش کرد و گفت بسم الله الرحمن الرحيم هر سه مرد را دید آب استند و دید یکدیگر دیدند و دیدند
 یک گشته حضرت شیخ گفت ای صبیحی باذن الله تعالی فی الحال یکدیگر را مروارید ناسفته منقذ
 شد هم تخریر شد و با بنی حضرت شیخ فرموده بود اعتراف کردند بشرط سووم و نکره مرید را
 بهر صورت مواخذه کن از کم و بیش و قلیل و کثیر و صغیر و کبیر و البته درین مواخذه مسامحه
 جایز ندارد و اگر چنانچه مسامحه نماید حق آن مقام عالی بجا نیامده باشد و در صدد
 پاک اوشده چه مقام تنجیخت تفسیر میریاست از مجموع الوات ظاهری و جانی است
 و صفات ثنومات کما قال بعض العارفین و شده محتمل امام غائی در عیة و فی الاخره مسئول ماخوذ
حضرت قدوة الکبر را مریدی بود گوهر علی نام و فی الحقیقت گوهری بود از دریا
 شریعت و جوهری بود از معادن طریقت بر روزگار و در بازار هری افتد و زنان هر
 بسیار فریفته میباشند زمانی بر یک نی دوسه کلید و چنانچه مقتضای طبیعت بشری میباشد
 از روی منزه بعد از آن ساعت توبه و استغفار کرد و رجوع بحضرت قدوة الکبر نمود
 و در ملازمت آمد و نشست اصلا التفات بوی نکردند بعد از زمانه سخن معطو گویان غضب
 شدند و اظهار کردند که این حرکت را میند که در بازار میکرد و در مناظره وجه حسنه میکند حضرت قدوة
 که احتیاج زلت اصحاب بجوای ایشان بود بجم حضرت قدوة الکبر فرمودند که گوهر علی
 از مجلس کنیست قلندری دیدار گرفته از حرم وصل محرم کرد و چند روز برین برآمد حضرت قدوة
 پای محرم کرد و به حضرت قدوة الکبر رجوع کرد چنانکه رسم معهود طائفه قلندر پیر
 باشد پای ماچان ساختند و جرم وی از جمله اصحاب درخواستند حضرت قدوة الکبر
 میفرمودند که مرشدان فرقه ضلالت و ادیان زمره بطالت را اسم است که از خطرات طایبان
 واقف باشند تا در خطر وی بغیر شریعت و خلاف طریقت خطو نکنند و فی سبیل که دون مهمتی در
 بود احوال بکنانند اتفاقا حضرت قدوة الکبر آمد سفری برای سیلان گزشتند
 و همیشه افتادند که اصلا تا چند کوه از هر طرف آبادانی نبود دوسه روز قطع راه بی زاد
 کردند و بمرتب که بعضی از اصحاب مضطرب شدند حضرت قدوة الکبر از اضطراب جناب
 مطلع شده فرمودند که باره این بیارید قلندری را بنحیر آهستی داشت آورده پیش نهاد
 زمانی نیک و سی نظر کردند ز خالص شده بود با با حسین خادم را فرمودند که بروید
 در اینجا مقدار پنج و شش جریب را می است که دیرا شوق البجانبین میگویند این زرا
 خورده کنید مقدار یک کفاف سه روزه اصحاب شود بهر و شد باقی در آب اندازند

این شیخ را
 حضرت قدوة الکبر
 فرمودند که
 در این مقام
 مواخذه مسامحه
 جایز ندارد

قلندری
 در این مقام
 مواخذه مسامحه
 جایز ندارد
 مواخذه مسامحه
 جایز ندارد

چون بابا حسین در سوق الحمانین آمدی بیند که حضرت در قیام استاده است و نظاره سوق
 میکنند و در دست مبارک ایشانست بابا حسین میخیزد که شاکر حضرت قدوة الکرام
 جهت حفظ مقام و جلاله ولایت اسلام کرده آمده بودند چگونه اینجا آید و این دست
 چیست فرمودند که دم در کشید و مناظره اولیاء خدا کنید که آمدن و رفتن این طایفه را بفرست
 فریب نیست حضرت قدوة الکرام مرا احتساب سوق الحمانین داده اند بنا برین در
 دست گرفته ام که هر که خلاف طریقت این طایفه کند و مخالف حال ایشان دم زند ویران
 کنم هر گاه که مرا و دوستان حق را از روی طعام و شراب می باشد درین سوق الحمانین
 می آیند و بدینچه مقتضای طبع ایشان باشد آنرا اکل و شرب می نمایند شما البته بکارس
 که آمده آید بکنید و بروید که حضرت قدوة الکرام منتظر شما اند بابا حسین را هر چه
 بودند کرد و در دوشی حضرت ایشان نهاد و عرض کرد که کفاف سه روزه اصحاب در دیم
 باقی نرود آب ندانستم تنگ قلی در خاطر خطور کرد که چرا ز صانع کردید شاید در کار
 محتاجی می آمد بجز و این خطر بسو او غضب کرده فرمودند که ترا چه کار کرد که خدا تعالی بکن
 و جهان پروری ارحم الراحمین را می آموزی چندان عتاب به نسبت تنگ قلی کردند که ممکن
 نتوانست تنگ قلی شرمند و محذول شد از نرم شریف سه روز محذول بود آخر الامر
 حضرت نور العین را پناه کرد و به حضرت قدوة الکرام آمده و عذر بدست بجائی
 مراحم قدیم بنات شش طر چهارم آنکه با تنفس و حرکات مرید محاسبه لازم دارد و
 صدق مرید بر تابت شیخ مجموع کار را بدو نیک گیرد و البته بهیچ وجه در هیچ محل باید
 مسامحه نکند و در امور عمل بعزیمت فرماید و رخصت را مجال ندهد که رخصت مرعوم رست
 که ایشان از ایمان بجز و رسمی و اطلاق اسمی قانع شده اند و اما طالب حقیقت ایمان
 از مرتبه معلوم را لابد است از مرتبه احتمال مقاسات شد اندازد با صحت و مجادلات
 از برای نیل مرادات زیرا که هر که در طلبید چاره نبودش از مقاسات غفلت در پاشد
 است از شیخ ابو مدین که گفت ما لم یجد و ارض ابو طالب غرض گوید هیچ چیز نیست
 مرید از زبان مندر از مسامحه نفس در رخصت حقیقت و قبول تا ویلات کون
 حضرت قدوة الکرام عادات مستمره و خوبی مقرر داشته اند که اصحاب را
 ببلزادای نملز شام و علقه ذکر گرفته مجامبه میخواستند و از مسامحه اعتراض می نمود
 و هر یک جواب از در یکدیگر جواسیس ساخته بودند که افعال هر یک بحضرت ایشان میگوید

در محراب امام باقر و حرکات مریدی بسیار دارد

اگر شخصی ادعا علی ایصال بیکردی باندک در کائنات کمالان در دیدی آن مقدار جزیره مرودند که ممکن
 شرح نیست حضرت قدوة الکبریا میفرمودند حضرت شیخ علاء الدین السمنانی فرمودند که جمله اینها برای آن
 آمدند تا چشم خلق را بکشاید بنفیس خود و کمال حق یعنی خود و قدرت حق و بطل خود و عدل حق
 و بی‌پهل خود و علم حق و بذلت خود و عزت حق و بندگی خود و جلا و غنی و فقر خود و غنای حق و نقص
 و بجهت شایسته حق و بقاء خود و بقای حق و همی برین قیاس شیخ نیز از برای آنست که چشم مردم را بجهت
 بکشاید پس هر چند مرید و عاشق کمال خود و کمال خود پیش کوشد با عملی کند تا کمال دمی غایت شود
 شیخ از وی بیشتر بخیر چه شیخ از همه بهر از برای آن بکشد تا چشم کمال بن نفس را بدو و در جنبی که کمال
 حق میزند بکشاید و او هر لحظه در کمال خود چشم دیگر بکشد بدین در صفت ریخ شیخ میگوید که در حق
 خویش درویش میاید که در کین نفس باشد تا هر چو شی که بکمال خود میکشد بدی حال او را می بیند و اگر
 نه چنین کند تا او را خبر شود و نفس بر سر کوششی بدین بکمال خود بکشاید و از دیدن کمال حق گرانده
 که خاضعیت نفس نیست و شکر طریقه شیخ آنکه شیخ چنانکه بر مرید بر کمال صورت از تنزیه و تقدیس ظاهر شود
 بهر سبب وجه بر سر خود مرید را ترا میفلح آنکه گردانند از خوردن و خفتن غیر آن چه مشاهدۀ اوصاف بشریه
 سرور شادانیت حرمت گردانند از جهت صنف و نقصان مرید بر کمال نرم است که خود را تحمل نماید و بر سر
 حقانی و افکار ربانی بمقدور حوصله طالبانید و دیگر نه زبان دارد و کلام القاتل حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند که بعضی از ائمه نسبت منتی اند اگر مبنی مطلع میگردد و موجب نکار و بوده اینجا ایشان را
 حرمان او باشد حقیقتی نگاه دارد جمیع طالبان از این مملکت بالنبی و آله الامجاد شاعر
 بهر مصلحتی ای بار زنده که اگر کسی دمی در کرد انکار به دلیل سر را این خالق از ان و او را بداند
 که وی انبی خدایی بجا اگر تقیید تسلیم کرد و پنهان داشت معاذ الله اگر بر دیگری اظهار کند فدا
 بود و شیخ بر آنند که اگر کشف را بر سر چون منصور بردارند آورده اند که حضرت شیخ عمر عثمان یکی
 که استاد حضرت منصور بود و جزو کی نقیض کرده در علم توحید و سبب از حقائق و معارف درو
 میج کرده بعد از کار از عمر شریف حوز در تالیف او خرج کوا معضل سر که برون از او را افکار
 بر طار طوطی پنهان میداشت وی آنرا پنهان گرفت و آشکارا کرد و با علما و اهل علم هر نمود سخن بار یک
 حد یافتند از وی منکر شدند و چهره رسا خند وی بر علاج تهرین کرد و گفت الهی کسی بر یکبار است
 و ایشان بهر دو بار کند این واقعه که بر منصور شد از عالمی استاد شد فقط پیشین الماس
 اسپر میاید که بریدن شیخ را بنود و حیا نکشتا چون تیغ یولا و است تیز + اگر گذاری تو میگوید
 که زید حضرت یکبار بر سلطنت معارف و ملکات شرف عرض رسانید و اولین طائفه که بود که در کلمات و عقاید

شیخ آنکه چشم را بکشد تا چشم کمال بن نفس را بدو و در جنبی که کمال حق میزند بکشاید و او هر لحظه در کمال خود چشم دیگر بکشد بدین در صفت ریخ شیخ میگوید که در حق خویش درویش میاید که در کین نفس باشد تا هر چو شی که بکمال خود میکشد بدی حال او را می بیند و اگر نه چنین کند تا او را خبر شود و نفس بر سر کوششی بدین بکمال خود بکشاید و از دیدن کمال حق گرانده که خاضعیت نفس نیست و شکر طریقه شیخ آنکه شیخ چنانکه بر مرید بر کمال صورت از تنزیه و تقدیس ظاهر شود بهر سبب وجه بر سر خود مرید را ترا میفلح آنکه گردانند از خوردن و خفتن غیر آن چه مشاهدۀ اوصاف بشریه سرور شادانیت حرمت گردانند از جهت صنف و نقصان مرید بر کمال نرم است که خود را تحمل نماید و بر سر حقانی و افکار ربانی بمقدور حوصله طالبانید و دیگر نه زبان دارد و کلام القاتل حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که بعضی از ائمه نسبت منتی اند اگر مبنی مطلع میگردد و موجب نکار و بوده اینجا ایشان را حرمان او باشد حقیقتی نگاه دارد جمیع طالبان از این مملکت بالنبی و آله الامجاد شاعر بهر مصلحتی ای بار زنده که اگر کسی دمی در کرد انکار به دلیل سر را این خالق از ان و او را بداند که وی انبی خدایی بجا اگر تقیید تسلیم کرد و پنهان داشت معاذ الله اگر بر دیگری اظهار کند فدا بود و شیخ بر آنند که اگر کشف را بر سر چون منصور بردارند آورده اند که حضرت شیخ عمر عثمان یکی که استاد حضرت منصور بود و جزو کی نقیض کرده در علم توحید و سبب از حقائق و معارف درو میج کرده بعد از کار از عمر شریف حوز در تالیف او خرج کوا معضل سر که برون از او را افکار بر طار طوطی پنهان میداشت وی آنرا پنهان گرفت و آشکارا کرد و با علما و اهل علم هر نمود سخن بار یک حد یافتند از وی منکر شدند و چهره رسا خند وی بر علاج تهرین کرد و گفت الهی کسی بر یکبار است و ایشان بهر دو بار کند این واقعه که بر منصور شد از عالمی استاد شد فقط پیشین الماس اسپر میاید که بریدن شیخ را بنود و حیا نکشتا چون تیغ یولا و است تیز + اگر گذاری تو میگوید که زید حضرت یکبار بر سلطنت معارف و ملکات شرف عرض رسانید و اولین طائفه که بود که در کلمات و عقاید

آورد و چگونه در عبارت میگوید میزان لسان چنان و بیلا سیخ فرمودند از سر مبارک و بیلا عاشر
 اولست که در بیان بدیهه را چه علوم مناف انجمنان که باید دل فروغی آید و اگر شمه در دل
 گشت که ای در بیان ناید و انجمنان که در بیان آید و کتاب آورده نشود حضرت خواجده و ابوالحسن
 مصری پیشین کسی بود که اشارت عبارت آورد و درین طریق سخن گفت چون ایضا اندک بدید
 و در بعضی دیگر اینک را ترتیب نهاد و بسط کرد و کتب ساخت چون شیخ شبلی بدید اندک را بر سر منبر نهاد
 با خلق گفت اگر او اشعار سری که بر منبر نموده عاقلان و دیوانه را نگر که مردم تار کرد به هر
 گوهری که بود بر ریاضی دل نهان و بیرون کشید و در همه روز کار کرد و راز و دین بدیده برون
 کرد چون خلیب به آمد و فراموش خود را شکار کرد و گفت انا سح و اما اقول هل فی الدین عیب
 رباعی که بجا غیر کو غیر کو نقش غیر سوئی الله و الله فی الوجود به من می شنیدم گوئیم من
 ایاست در دوجان غیر من و خواجده ذوالنون گفت سه شعر کردم و سه علم آوردم و در اول علم
 و عام بیزیت و در دوم علمی آوردم که خاص بیزیت و در سوم علم علمی آوردم که
 نه خاص بیزیت و نه عام فقیه شیدا لطیف و حید شیخ اسلام بیز سری میگوید که اول
 علم توبه بود که از خاص علم قبول کردند - دوم علم توکل و مسابقت بود که خاص
 قبول کردند و نه عام - و سوم علم حقیقت بود که نه بطاقت علم و عقل خلق بود در یافتند و بر
 کردند و با وی با نیکو بر خاستند تا انگاه که از دنیا بیزیت سفر پسین پاشی بود که نه با و مقدم
 که همه رنده شمشیر طشتم آنکه مردان خود را نگر از دنیا که با شمشیر دیگر نشیند و نه با مردان شیخ دیگر بیزیت
 ممکنست که با وی این میان مخالفت آن یک باشد و بر شمشیر لازم که مخالف با وی شمشیر فرماید
 چون که با هم دیگر نشینند و با وی مخالفت آنست و امر شیخشان بر خلاف هوای شان پس
 یکی امر شیخ دیگر را موافق با وی خود باید بصورت میل کند و این میل پیشین با طاعت و تعداد معنوی
 است و این از ادوا و حکم طریقت مررت بعد حقیقت چون میل باشد دیگر در بخش از نظر ساقط شود و بر
 حجت ششم دوم میل کند و ملازمت اختیار کند و اگر این شیخ نیز از باب حقیقت است بیزیت
 مقام شرف است بهمان چیز که کند که شیخ اولش فرموده بود چون فرموده او را مخالفت با وی خود
 با شیخ خود رجوع کرده معلوم شد که صادق نبوده است پس بفرموده شل شایع که از اینجا
 طراز انجا مانده خوار و بیچاره سرگردان ذهب مع الداهین الی معین الطیبة و الجمال
 نفوذ بالله من هذه القطرة والحذکان نقل است که خواجده روزگار بختگر در دل اندر سره در
 پیر خود حضرت خواجده قطب الدین بودند حضرت معین الدین جیب همی از مسلمانان بزرگوار

این شیخ من
 میگوید آری است
 در دوجان غیر
 من
 پس باقی اندام من
 در دنیا
 شمس شمس که در میان خود باز کرد و شیخ دیگر نشیند
 این شیخ من
 میگوید آری است
 در دوجان غیر
 من
 پس باقی اندام من
 در دنیا

بی بی بدین سلطان شمس الدین که مردی خواجه قطب الدین بود آمدند حضرت خواجه قطب الدین بن بقیال الدین
 و بنفقه تمامه دادند حضرت کعبه شکر که بدین حضرت خیم حسین الدین رفتند استغفار کردند که چون به پیشگاه
 در شهر آمدند بطرازها رفت ایشان نزدیک گفتند به سبب ملازمت ایشان ماندیم - کجی آنکه ما هم به پیش خود
 نه بادیگری - دوم آنکه یک مجلس به روز بزرگوار بود اگر اول به خود را سر قدم می آوردیم پس
 پیش از جهت ادب به پیش از بنی نمرود اگر بر سر به توجیه یکم ترک ادب سطر به پیش مرغان
 پیر از پیر شده است نه از غیر خالام حضرت خواجه معین بجز حضرت خواجه قطب الدین خطاب نمیدادند
 که با یا بختیار شنیدم که مولانا فرید بشا پیوسته اند چگونه کسی است ندیده ام حضرت ایشان
 مولانا را طلب کردند و دستش گرفته در باسی خواجه خود آوردند چون نظر شریف بر روی ایشان
 افتاده بسیار سستتر شدند فرمودند که بسیار خوب کسی است روزی حضرت ایشان و حضرت
 خواجه معین الدین نشسته بودند حضرت شیخ فرید بیای خدمت ایستاده بودند حضرت ایشان
 فرمودند که با یا بختیار وقت آنست که درید را التزم ولایت واسطه عقد و عقد کنید فرمودند
 باشند و هر دو عزیزان در محرم بردارند آنچه دادند حضرت قدوة الکرام انساب
 این تفضل فرمودند که اتفاق جمیع مشایخ امنیت که مرید را بر طواف عادت دی اگر کند
 اگر الا کما حدت توارک العادات مشعر بدوست مثلاً مریدی است که بر وظایف کثیره دارد و دیگر
 اشتغال دارد اصلاً توجبه باطن و از کار سر می و ظاهر می نیویازد وظایف است که شیخ وی و دیگر
 از وظایف کثیره باز دارد و در وظایف مجوده امر کند و هم اشتغال دیرا تعلقین خواهد کرد
 شیخ دیگر مریدی دارد که اصلاً بر وظایف که معمول مشایخ اندیش نیست و غلظت در توجبه باطنی
 دارد حتی که از صلوات مفروغه گاه گاهی هم بازمی ماند ضرورت است که شیخ وی این را بر وظایف
 ترغیب نماید کرد و از توجبه اشتغال باطنی که معهوده مشایخ گذرانند زیاده غلو نخواهد فرمود
 چه اتفاق طائفه صوفیه و مشایخ علیه آنست الصلوة فی البواقی باینه این الوقت کما یجوز
 بیانی فی مکانه اتفاقاً این دو مرید از ان و در شیخ بقای به یکدیگر التماس یافتند از اشتغال
 استفسار کردند بر آئینه اشتغال و وظایف خود را مخالف یکدیگر یافتند عجب نیست که شامل
 حاضرین بر سبیل اعراض از جانبین ظاهر گردد حضرت قدوة الکرام تقریباً بمفرود
 که ابوبکر تقی که از مریدان ابوعثمان جبرست یکی از مشایخ بغداد و چهار شد گفت پیر شما
 بچه ولایت کرده است گفت بگزاردن طاعت و تقصیر دیدن معصیت گفت این که بگفتی
 شمارا پیر شما موصوفه در تصوف و توجیه بجا گلی میباید که تقصیرات رفته از خود می بیند و

در وقت زلزله

در وقت زلزله

تمام سوار شوی تا دیگران مخد بر دارند که سر کسی را نصیبی باشد اما سر سوار شدند دیگران
 مخد بر گرفتند چندان خلق از شهر و روستا آمده بودند که اکثر از مشهوران بوده اند که نوبت
 ایشان نرسید چون بشهر رسیدند و در خاقانه شیخ عبداله انصاری نزول کردند بدینتر
 اما تر که صاحب ارشاد بودند اصحاب خود را بحضرت شیخ الاسلام عرض کردند خود هم مشغول
 شدند حضرت قدوة الکرام میفرمودند که مرید باید هیچ نوعی نگذارد که با غیر احوال
 نشیند و با یکس سخن نکند و با هیچ یک موانست نگردد و بیخاریت یکس نزد کسی انگذارد
 که زیارت او آید و دیگر نگذارد که از وقایع و واردات خود بیادان بگوید اگر درین مجموع
 نکو اول بخود گذارد و منع نکند از نهادهای فی حق حضرت قدوة الکرام میفرمودند
 که اگر کسی بیکجهت در امر جمیع نشیند و یک پریشان در میان آید بوجیب فرموده اند که غلب
 تاج اجم است بهر غالب گردد و محبت او بریشانی بار آورد و اجتناب از غیر جنس اسم همان
 مع روح است محبت نا جنس غایت الیم حضرت قدوة الکرام میفرمودند که صحبت
 کسی باید داشت که با او ارتباط کلی داشته باشد تا سبب جلال مقصود گردد و اگر آن بخدا
 نسبت جی است مع الحق و اگر نه چنین باشد اجنبیت تفرقه چیزی دیگر حاصل نمیکرد و لهذا
 بعضی از کرام و طریقت فرموده اند که اصحاب اجداد و ارباب حوالا کسانی که احکام علمیت ایشان
 غالب است نه است تمام یکم کشین ایشان سدر طرق موجد و مع سبل مزایب ترخید میکند حلال
 و زاهد علما فی نفس الامر عزیزانند و مقنن و ما ایشان را معتقدیم اما مناسب نیست طریقت نیستند
 در اوقات محبت حاصل از بدن آن نوع مردم بنایت متوحش میشوند حکایات بلند مردم نمی
 یکبار در محرمه محله جوی کشتی با بنی آدم از حکایات عالی اهل معرفت میفرمودند بنایت گرم شد
 بودند و این یکینه در بر تو انوار معرفت و مصارف دلپذیر ایشان موحشه بود که ناگاه و یکی
 از اصحاب که سبب زهد و تقوی برای ایشان غالب بودند آمدند فی الحال ساکت شدند و فرمودند
 که سخن از شما گر بخت گو یا چند این معتقد این حکایات نیستند آن عزیز گفت که من معتقدم فرمودند
 که ما معاری داریم و آن آمد سخن است سخن چون باو آیسایری آمده شما که در آمدید مطلقا است
 سخن شما آن معیار از دست میدمم بالاخر فرمودند که یکبار در مجلس حضرت رسالت بیاض علم
 جمعی از طریقت بودند حاضر بودند و ایشان از دقائق علوم بکا شفه و حقائق اسرار
 مشاهده میگفتند جمعی که استعداد و قابلیت استماع این سخنان ندا شدند در آمدند آنحضرت صلوات
 فرمودند خفا انا لکن محمان معلوم کردند یعنی دشمنان استعداوات خود را بپوشید که محبت

سخن
 در خفا

سخن
 در خفا

و سخن کسی شناسنی می آمد اگر گفته شود این مردم اهل بیت آن پندارند و در غلط می افتند و زده
 زده میشوند و مردم آسوده نمیدانند که در نهانی کوزه را را بپوشید تا حیوانات زهر نماند افتد بخاک
 که چون مقوله آنحضرت چنین بوده بر آینه در شان وی او تبتت جوامع لکله نازل شده
 حضرت قدوة الکبرامی فرمودند که اظهار حقایق صوفیه و اصداد و قانی طائفه عیالگاه
 چنان میباشد از برکت سامع میگردد و عزیز می نقل میکرد که من در ملازمت حضرت میرزا
 میر تقی میر چون خواجهمی در آمدند حضرت میر معارف عجیب السرا غریب میفرمودند و بهر بار که حضرت
 خواجه پیش ایشان می در آمدند حضرت میر به اختیار و سخن می آمدند و حکایات نادر السرا و
 معارف ظاهر میکردند که در اوقات دیگر نبود حضرت قدوة الکبرامی فرمودند که خواجهمی
 من بهری چون بر بنبر می آمد نکات لطیف و مقامات شریف که مناسب عرفا بود
 میفرمودند و در عظم معارف گفتن و در حقایق سفتن شغف تمام و شهنه تمام داشتند
 اکثر چنان میبود که تا حضرت بی بی رابعه بهری در پای منبر حاضر نمی شدند او عظمی
 گفتند روزی انتظار دمی بسیار کشیدند و دیده بر او دی خلی داشتند چون اصحاب
 خاطر معلول شد یکی از ایشان بر سیل تعرض بعضی رسانید که چه شد اگر کیش الی در پای
 منر بنامد و چندین اصحاب انتظار میکشید حضرت خواجهمی فرمودند که لقمه که از برای دهن
 قبل آراسته ام در دهن مور چون نهم و طعمه که برای کرگدن پیر آراسته ام در دهن جوجه مرغ
 نتوان گفتد شعر عیسی ولی بیا بد تا بگویم و زبور بهر خرچ که بخواهد مترجم طیور به حضرت
 قدوة الکبرامی فرمودند که در مقامات خواجهمی دیده ام که دالی بلخ دختر خود سلطان
 احمد خرویه عرض کرد ایشان بنا بر عدم مناسبت قبول نکردند دختر بغایت تامل شد
 و غلبت بگری حضرت سلطان کس فرستاد و گفت ما ترا درین طریق جوایز میدهند که
 بودیم ع خود غلط بود آنچه بایند اشتیم این چه بخل بود که کردی خواهی که فقیری
 بواسطه تو بدولت مغنوی برسد چون این سخن شنیدند حضرت سلطان را میل تمام شد
 او را قبول کردند و ده عقد نکاح دادند و باینکه فرصت چنان شد که ایشان از حل
 و قایع و کشف و اودات او عاجز شدند آخر الامر بحضرت سلطان العارفين در مقام
 بردند صحبت در یکدیگر بسیار محو و عالی شد چند مرتبه تنزل میفرمودند تا سلطان احمد
 نکات وی می فهمیدند حضرت سلطان العارفين در مقام بار بار فرموده اند که این
 مل مقام و کشوفات تو از برکت لیت از کمال محرمی کیسان ایشان واقع شد

ن
 معارف و شرف
 حکایت بدست

سلطان احمد ارشاد غیرت در کار شد فاطمه معلوم کرد بانگ دشمن بر زد و گفت تو محرم تن منی او
محرم من هست شعر بیان محرم من بدین ای یار به زودی فریب آمد فرق بسیار
فاطمه در حضرت سلطان العارفین بحجاب خسار حق تعالی نمود بی نقاب عذار محار کشائی
می نشست روزی حضرت سلطان العارفین گفتند که ای فاطمه برو دست نگاری بسته
فی الحال روی خود را پوشید و گفت تا آن زمان که نگار دست مرا آیند به محبت من با تو
روا بود چون نظر در دست و نگار من افتاد من بید شستم و بر خاست و در یکدیگر رو آورد
قطعه ناکه میان من و تو ای نگار به بود به محبت منی نگار به نیست روا بهیم زین سپید
چون نظر افتاد بدست و نگار حضرت قدوة الکبریا میفرمودند به محبت مردم موجب
خلل در نسبت نیست بلکه صحبت بسبب از اصحاب چنان می باشد که سبب رواهی و فسخ قنای
میگرد و از شیخ علاءالدوله السمنانی نقل میفرمودند که حضرت شیخ با اصحاب نشسته
بودند ناگاه داروی قوی رسیده بجهت حفظ آن بجلوت رفته اند و آن حال زائل
شده است فی الحال بیرون آمدند باز دارو آورداخته اند معلوم کرده اند که سبب اجتماع
و مجالست اصحاب بوده است حضرت قدوة الکبریا از حضرت نقل میکردند که روزه
بطریق عتاب و خطاب با اصحاب میفرمودند که همیشه کار شما صحبت و اختلاط مردم
اجنبی است و این طریقی از دو طایفه وارد است اول جماعتی را که در بحر شهوات و حضور
مستغرق باشند از خوف آنکه مباد ایشان را چیزی از شهوات حضرت سبحانه مشغول
گرداند بدین جهت مجالست اصحاب مخالفت اصحاب ستر احوال خود خواهند کنند تا
مردم بر نسبت ایشان اطلاع نیابند و پیش از وقت مرجم نشوند چرا که قرب محراب
و لهذا انبیاء علیهم السلام با نهجت تسخیر نفوس امت کرده اند و سلاطین نیز بسبب بت
ظلمت تسخیر نفوس کلترین کرده اند و سرانگه اطفال در باطن کبر استغرفند همین است
چرا فضل قریب الکعبه از رب شغف قلوب بنو باده می تواند بود که از همین جهت باشد
مستغول است که حضرت بنی علیه السلام با و ده و چشم خود می آیند و می نمودند که هلاک آنرا بدو
مینماید و دوم طایفه که سلطوت تجلی ذاتی ایشان و بایست حاجت ایشان تمام شود
از غیر حق کلی بهره ورخته و غیر حق ایشان را بهره و سر امر آدمی و مقصودی نمانده و از
آن وجهی و بتکمیل دیگران مانده اند و باذن حق تعالی که باطن مستعدان نفس
نموده اند و دلها ایشان از رزق تعین بر ادوات سفلیه خلاص گردانیده بی این دو

ملاحظه نمائید با مردم جایز نیست مگر عالمی که بموجب کرمیه و اما بنیت سرباک خدایت نماید
 که از انوار علم او دیگران بهره مند شوند حضرت قدوة الکبرایه فرمودند که صحبت
 بنده و متوسل از هر قائل است و بموجب غفل در نسبت و سبب تمسک و محبت میباشد که
 محتر از صحبت ناچسب بود و همان البت محبت راجحه تا غیر است که بماند حبس هم متوجش وقت
 میباشد بکار مراد در حرمی و خدغه محبت ایشان شد بر خاستم و دو منو ساختم بهر اسر بود پستی
 و اشم خواستم که بوستین خود را بپوشم اتفاقا بوستین شخصی دیگر که محبت الهی من آمده بود
 پوشیدم بر غفلتی چون پاشگاه بیرون خانقاه حضرت ایشان بر آمدند شرف حضور شرف
 شد و نشستم بعد از زمانی ادا نماز باید با صحابا کردند و سرور خلفه ذکر در آورده و تمام
 بر آورده بهر اقبه فرمودند بعد از لحظه سر خود را برداشته فرمودند که در مجلس کس بجایان
 بعد از انقض گفتند هیچکس نیست باز بهر بیت مراقبه رفتند بعد از زمانی باز فرمودند که نیک
 انقض کنید که بجایان نباشد که محبت همچنانکه میباشد میسر نمیشود و واقع هیچکس نبود و اعلام کرد
 کرت محوم نیز همین عبارت فرمودند آن درویش گفت که من در بوستین خود نظر کردم دیدم
 که بوستین من نیست بخاطر آمد که این جهت نباشد عرض کردم فرمودند صحبت همین بود
 من بیرون آدم و بوستین را گزاشتم در آنم فرمودند این زمان نیک صحبت همین بود
 قطعه بر ارم بصورت نیک تل نباشد کلام آتایر دارد بود در جلد هم تا غیر مردم
 کسی کین نشود تقصیر دارد به شرط نهم به حضرت قدوة الکبرایه فرمودند در واقع
 خواجه آورده است که شیخ باید که عالم باشد اسلولک این راه تا هرگاه واقعه افتد و محبه واقع
 گردد از آن واقعه در اشکال پیش آید از محبه آن تواند بر آمدن و دفع اشکال
 تواند کردن و تاثیر در تعلیمات جلای و جمالی و ترقی از وی تواند گشتنیدن ساکت
 نه آنکه در اینجا باید که اعلام بر سر روینات باشد و بعد از فرموده اند که مرید میباشد که محب
 اشکال احوال و شبهات خود پیش شیخ خود عرض کند و گوید که شیخ بر احوال من مطلع است
 زیرا که اطلاع بر سر را اثر الهی نیست از امام ابو القاسم قشیری نقل میکند که گفته اند شیخ
 مرشد اگر اهل اهل شراق اند عرض احوال زمره ترک است و اگر اهل اهل شراق نیست ترک
 از ترک است بسیاری از مشایخ اشراق بر خواطر و نبات مریدان اثر الهی وار شد
 نداشته اند بلکه آنچه شرط است آنست که اگر مرید را در طریق اشکال افتد که در ترقی و در اصلاح
 قریب بر میسد شود بعد از آن که مرید عرض احوال اشکال کند شیخ علی اشکال تواند کرد تا در

باین بوستین
 خود را
 پوشیدم

تو این شیخ عالم باشد
 و این شیخ عالم باشد

در ترقی و مدفوق شود و البته مرید عرض احوال بحسب حال هر کند و نکند که هیچ نمیداند چه
 احتیاج بیانت گاه باشد که داند و گاه باشد که نداند چون نادانستن بطریق تکلیف جامع
 نبود باینکه بعضی شیخ رسا تذکره تیا منوی حضرت شیخ سعدی خیرازی بر زبان بیاورد و
 هشتمی یکی پرسیدان کم کرده فرزند که ای روشن گهر بر خود مند به زمرش بوی این
 نمیکند به چو ادر چاه گشایش ندیدی به بگفت احوال ما برق جهانست به دمی پیدا و دیگر
 دم نهانست به گهی بر طارم اعلی نشینم به گهی بر پشت پائی خود نمی بینم به اگر درویش
 بر حالی بمانی به سر دست از دو عالم بر فشانم به حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند اشراق بر خواهر اگر چه از نه انظار ارشاد و تکمیل نفرموده اند ولیکن نادیده
 باشد که وی مطلع بر احوال صوری و معنوی مرید نبود چه بعضی از اوصاف ذمیمه که در مرتبه
 مندرج است و از خصائل جنسیه که در کتب مندرج بسبب غفله خطره شیعکانه بر سر اظهار کردن
 نمی تواند پس اگر شیخ مشرف بر خواهر نبود و بر اهل کونه از ان ذواتم باز دارد اما بعضی را مشرف
 بر خواهر میکند و بعضی را بعکس چنانچه در طبقات الصوفیه دیده ایم که شیخ الاسلام مگوید که
 خواهر ابوعلی فارمدی را حقیقی بر خواهر واقف گردانیده و هم بر اظهار آن اذن نفرمود
 و شیخ احمد زنده بیل را بر خواهر واقف گردانیده و هم بر اظهار حاکم ساختند و جمیع خواهر را تابع
 خاطر وی کرده بودند آورده اند حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که صاحب کشف المحجوب
 وقفه در سلوک آن دکه حال آن بر و دشوار قصد بر تیر ابوالقاسم گمانی کرد و میلاد سجیافت
 که برود سر می وی بود تنها ایستاده بود و واقعه در اینجهایستونی تمیگفت تا پیر سیده جوهر
 یافته گفت ایها الشیخ این واقعه من است گفت ای پسر من ستون را خدا تعالی درین ست
 بامن مطلق گردانیده تا از من این سوالی کرد و شرط دهم در مقامات خواجه آورده اند
 که شیخ با مریدان در شبانه روزی چیز یکبار اختلاط و آمیزش و میالست کند که نظر مشاهده عقد
 المحمدیه و از برای خود خانه جدا میداشته باشد و از برای اجتماع اصحاب نیز خانه جدا
 حضرت قدوة الکبریا در سفر و حضر این شرط را رعایت میکردند اگر در سفر بودند و در حضر
 جدا خود را بر پای میکردند و چنانچه دیگر برائی اصحاب در اندک مسافت تعقیب خند و اگر در مسافت
 حضرت مخدومی میرفتند حضرت مخدومی هم بمقتضای طبع شریف دو و شاق متعین میکردند
 و حجره که نزدیک خود بود و جز در حجره دیگر حاضر نموده حضرت ایستاد و در خانه دیگر
 بحسب اصحاب در دو جایا و هم دو مقام آراسته بودند یکی وحدت آباد دوم کثرت آباد و خود

شروطی که در شبانه روزی تیر یکبار بر سر اظهار کند
 شرطی که در شبانه روزی تیر یکبار بر سر اظهار کند
 شرطی که در شبانه روزی تیر یکبار بر سر اظهار کند
 شرطی که در شبانه روزی تیر یکبار بر سر اظهار کند

در حدیث آباد می ناسوند که در مسجد سجاده برآورده ایم و این حدیث آباد غیر زده اصحاب
 دیگری نه برآورده است حضرت نور العین و این خادم که نظام غریب یعنی است حضرت
 شیخ بکر شیخ عارف و حضرت شیخ معروف و شیخ الاسلام و شیخ رکن الدین شاپار و شیخ
 مبارک و ملک محمود و بابا حسین و یک راز دیگر که دیواری برآورده و این اصحاب کارگل
 و آب میگردند گاه میبود که حضرت **قدوة** الکبر این جماعت را عشره مبشره و خوشبخت
 میگردند و کثرت آباد که برین دائره برآورده بودند چند توابع و اصحاب مولع مددی می
 آسودند و ذکر حلقه در اینجا میفرمودند و نظاره نقطه دائره و حدت آباد که خسار شریف بود
 اصحاب را دویاری یافتند در ازین ممکن نبود که مشاهده طلعت ایشان دست دبر
 مگر آنکه گاه گاهی حضرت نور العین و حضرت کبیر در نیشب همگامی بشرف حضور میگردیدند
 شرف این مردم چنانکه کثرت آباد آمدند عارف را در مقام حدت آباد است و من
 در ملازمت حضرت **قدوة** الکبر میفرمودند در هر امصا که در آمدیم و بمنزل میرشایخ
 که رسیدیم همین وصول یافته ایم چنانکه در سری بخانقاه شیخ عبدالمصطفی حرمی حمزه شرفی
 بود و جمیع اصحاب شایسته ای دیگر که در شهر خاص و ابار گاهی به شهر عام دیگر خانقاهی
 و در هر قدیم بخان خانقاه و اهل کائنات شریف میگردیدند و مشرب شده سیرده است شرط
اول است که شیخ چیز از شیخ خود پوشیده ندارد از آنچه بردل او گزرد از خبر و شرف و مجمع را بعد
 رساند تا به مجموع احوال باطن او مطلع شده بر حقیقت استعداد او و قوف یا بدو آنچه مناسب
 است باورند گاهی کرده و معاینه امراض معنوی او مناسب مزاج او کند - بشرط
 دوم آنکه حضرت خواجه بیگوید که در هر چه از پیر خود بیند اعتراض نکند هر چند بیخطا
 صلاح او و داند چون مضطر شود و تاویل آن نداند حق حضرت موسی و حضرت علیهما السلام
 بخاطر اردو به یقین بدانند که هیچ چیز درین طریق چنان مغریت که اعتراض اکابر و
 نقه اند که بهر چیز را نادرک میتوان کردن مگر آنکه اعتراض را که البته مغرین معذور نیست
 و مجابی که از اعتراض زیاد بهیم چیز مندرج نگردد و اعتراض بغایت شوم و مبارک است
 و نهایت سد مجاری فیض است فلیک ایها الطالب ان یجتنب عن هذا الله العفصا
حضرت قدوة الکبر میفرمودند بعضی افعال من نافه اگر چه بسیار خلاف شریعت میباشد
 ولیکن اگر کسی بصیرت بکمال کشف و بیان محمول بود بداند که آن افعال عین مملو بود -
 بهیچان مقرره ارباب بصیرت چنان آمد که ازین طایفه صدور افعال ممکن نیست الا بوجوه

این حدیث را در
 کتاب جامع
 آورده اند

شیخ اول در شیخ شریف
 شریف

شیخ دوم در حدیث
 این حدیث را در حدیث
 آورده اند

بحکم انکار متراض بسو ایشان میشد و در ده اند که حضرت شیخ ابو العیث بنی امیاطی روز
 انشاس گوشت کردند فرمودند که فلان روز با راست گوشت خوابید خود چون آن روز آمد
 خبر رسید که قطع الطریق قافله را غارت کردند چون ساعتی برآمد یکی از قطع طریق در
 بجهت حضرت کاوی آورد شیخ فقرا گفت این گاو را بکشید و بیزید اما سرور اینجا نکند
 نگاه دارید بعد از آن دیگری آمد و یک خوار گندم آورد شیخ گفت اگر دینداران چیزید
 هر چه شیخ گفت کردند بعد از آن شیخ فقرا گفت بخورید جمعی از فقها حاضر بودند و مطلع
 این احوال شدند ایشان را بر سر سفره طلبیدند و میامند شیخ فقرا گفت شما بخورید و فقها
 حرام بخورند چون میدان از خوردن فارغ شدند ناگاه شخصی پیش شیخ آمد و گفت
 ایها الشيخ کاوی نذر فقرا در گاه شما کرده بودیم می آوردیم حرمیان بشارت بردند شیخ
 گفت اگر سرگاو خود و بی بی ششای گفت اگر شیخ فرمود تا سرگاو را حاضر کردند گفت این
 سرگاو مست بعد از آن شخصی دیگر درآمد گفت ایها الشيخ یک خوار گندم نذر شیخ کرده بود
 حرمیان بشارت بردند و حال گندم طلبیدی بشارت شیخ گفت نذر فقرا به فقر رسید چون
 فقها آنرا مشاهده کردند از ترک موافقت فقر ایشان شدند و از غیر مثال خذلان ماندند حضرت
 قاضی الکبیر فرمود که ما فغان بطلع ایمان با تخریط طلع سیکوند و احکام دانا خرد و دیده میباشند بعضی از حکام
 ذمیه که در کبی میزند و اقدام بآن فعل میانند تا بمرتب استغفار شود پس سخن احوال ایشان ترسید بصل است
 و اکثر آن بختیگ رشت نمایند لیکن احتمال دارد که بسبب آنده کسی بوده باشد حضرت قدوة
 الکبیر میفرمودند که حضرت مولوی رومی روزی سلطان ولد فرزند خود را فرمود که بدمشق رو
 طلب مولانا شمس الدین داز چندی سیم درز با خود ببرد و در کفش آن سلطان دین
 و کفش بهار کش را بطرف روم بگردان چون بدمشق رسید در صالحه خانه ایست
 مشهور بیکر بانجا رود ویرا بانجایابی با فرنگی بپوشی صاحب جمال شطرنج میبازد چون
 میبازد میبازد چون آن پسر بدین سلی میخورد زنده که انکار بناری که آن پسر زینت
 است رباعی بنجم بدین زنده زنده نظر بر این همه بیکان و اداری که افعال همه
 خاصان بعامان بنمایند و عکس چشمان انکار بر اما خود را نیندازند میخوابد ویرا بوس
 آشنا گرداند چون سلطان ولد بماند دمشق رفت مولانا شمس الدین را بانجا که نشاء
 داده بود یافت که بان پسر شطرنج میبخت جماعتی از بزرگان پیش دی سر نهادند و فقها
 کردند آن فرنگی پسر چون آن بدید بزرگی و در دست از بی ادبهای خود مجمل شد

سر بر نه کرد و ایمان آورد و با نفاق بایستاد و خواست که هر چه دارد بپاشد و مولانا شمس الدین
 گمراشت فرمود که به وقتستان باز کرد و عزیزان آن دیار را مشرف گردان و قلبان عجات
 باش بعد از آن سلطان ولد زردیسم که آورده بود در کفش همیلا بخت و کفش بر آب پاشد و دم
 گردانید و از خدمت مولانا شمس الدین دسار مخلصان استدعای وی کرد وی قبول فرمود
 ایسی که داشت پیش کشید مولانا شمس الدین سوار شد و سلطان ولد در رکاب وی روان شد مولانا
 شمس الدین فرمود که بهاء الدین سوار شو سر نهاد و گفت شاه سوار و بنده هم سوار سحر
 خمید بنده را در خدمت شاه بکه بر شیند بر ای اندرین راه به این هرگز روا نباشد از دست
 تا قوتیه در رکاب وی پیاده رفت چون بقوتیه رسید مولانا شمس الدین خدمتهای سلطان ولد را
 با مولانا تقریر میکرد و میگفت که من در اینچنین گفتندی جوابم چنین داد و داشت بسیار نمود
 گفت مرا از مویست حقیقی و چه است سر در سر راه را مولانا با مخلصان فدا کردم و سر را به
 بهاء الدین دلچسپیدم اگر بهاء الدین را عمر نوح بودی و همه را درین راه صرف کردی تا پیش
 میرشدی که درین سفر از من بوی رسید ایستد که از شما نیز نصیبها یا بدستد عالمی بقیست
 چون مراد نسبت حضرت قدوة الکبر اعطاء در زیاد شد و بخیر انیتاد صدق
 در غم آید عزم خرم کردم که اعراض از عوانق روزگار و اعتراض از علائق بسیار یکبارگی
 کنم و تجرید جزوی و کلی گزینم حضرت ایشان نمادند که از آنچه در وی بوده ام زنده را بر آیم فرمودند
 فرمودند که حقیقی بعضی طالبان را که بشرف قرب مشرب میکند کثرت انهم روز دحام عالم مانع
 توجه باطنی نمیشد بوجب فرموده ^{بسم الله الرحمن الرحیم} لا اله الا الله و لا اله الا الله و لا اله الا الله و لا اله الا الله
 نمی در زندگاری که فرموده اند در سر دیادی بوی در زرش نایند مرا چون بشا به لغات خسا
 و کمنا طره تجلیات عذار ایشان سر روز عقیده از یکی ناده میرسد بخت تخان شی مراد درون گاه
 راه دادند می چشم که چو به جمیع روزگار مثل وی هرگز ندیده و گوش مردم چون و مصداق
 گاهی نشینده داشته است مرا می پیا که صبی بیروست طرد و آنچه ناسبت می از نا کولات
 بود پیش نهاده بعد از زمانی مرا امر کردند که بیرون بر آئید من برون آدم و بقرامعه خود
 می آدم و میرقم بعد ازین در اعتقاد من ملاحظه کردند و دانستند که صد چند از است که بود و چون
 مرد را یام و عبور زمانه تا فرجام شده بمن خطاب کردند فرمودند که ما بر اینچنان حرمیه کیم و
 اقام نمودیم که در اعتقاد تو ضل شده و مکرریم که مخد ما صاحبانند و با این چه کار کردی
 در امر کبار کند و تحقیق میدانم که آن عورتی جنی بود زن میروان شراب شربنی بود و عمری و

ن
 در
 فعل
 این
 از
 جرات
 و
 در
 از
 دل

ولی بجا که بوده باشد بسیار اعصمت شرط بود و او بسیار اعصمت شرط نیست چون این نوع معصمت
 بمعبار کیشان افتاده فرمودند که از تصعالی خواسته ام که نام تو در جریده او بیاد نویسند
 شرط سوم آنست که در طلب شیخ صادق باشد و بهر چیز از طلب زنی باشد اگر همه عالم تیغ بر
 سر او بار و بیت عاشق ثابت قدم آنکس بود که کوی دوست در نوک و اند اگر شمشیر بار بر سرش
 مولانا فطیمین و مشتقی بفرماید که حضرت قدوة الکبرایا میفرمودند چون طالب صادق
 بهدایت ازلی و مرید واقعی بعایت لم یزلی بحضرت شیخ برسد باید که احتیاط کند که صلاحیت
 اقتضایست دارد یا نه زیرا چه بسیاری از طالبان حق و اکثری از اصحاب برحق در تمیز لایک
 شده اند حضرت در تیمم مکرر میفرمودند معرفت مشایخ تا که دید کسی بنور عرفان منور نگردد باشند
 چگونه دست دهد و بتدی را خود غریب که بدانند فرمودند در رساله مکتوبه آورده اند معنی ذلک
 باخوان الناس من احوال الجماعة الذين یقتدون به و یحبونهم کما یحبون انفسهم این کاره اند از ایشان تحقیق
 میتوان کرد و بعضی امارات ولایت و علامات اقتضایست مذکور شده اند از آنجا خوان و بشنود
 تک سرور دیگر آنست که چون بخلافت دی مشرف شدی باید که دل ترا بسوی حق جذب کند
 و خطره توار خوافی روزگار سرور داند و اینچنین کس را البصار را و الالبصار صاحب بصیرت محضی
مصراع مشک نماز است نتواند بفرقتن بوی را حضرت قدوة الکبرایا فرمودند که اینچنین کسی
 اعز من الکبریة الاحمره اغفر من عتقاء الغریب است اگر صحبت دی دست دهد و امنش ممکن بگردد
 و یعتقد فی قلبه ان لا شیء له غیره ولا یوصله الی الله تعالی الا هذا وهذا الوحید المطلب و انک
 اعتقاد دارد در قلب خود که اری او شیئی نیست جز او بخدا نخواستند که او این توحید مطلب است و این
 ممکن نیست غلطی که کنیز من المریدین و انقطعوا به من طریق الله حیث ترهبوا الین المشایخ و افکار
 رکن عظیم است اکثر مریدان درین غافل گردند بسبب بن از طریق خدا جدا گشتند ازین سبب که سرور شدند و فراموش
 من طریق کل واحد ذوقه و تشو سوا فیه سال الکبیر من **حضرت القدوة الکبیر**
 از طریق هر یک چاشنی و مشوش شدند در آن سوال کرد بکبر از حضرت قدوة الکبر
 و المروء من توحید المطلب قال ان یحقق الطالب انه لا یمکنه الوصول الی مطلوبه الا
 مراد از توحید مطلب چیست گفتند که غالباً به تحقیق و اندک بهر آینه مطلوب رسیدن ممکن نیست الا
 من ید شیخ معین موصوف بما ذکرنا فان من کثرت به همومه لایالی الله فی احوال
 از دست شیخ معین موصوف بما ذکرنا که دریم پس تحقیق کی که بر ایشان گشت بار مقام خداوند تعالی بر ایشان
 و اذا هلكا تمکون الحق واحد و القبله واحد یعنی مکتوب المطلب واحد کیلای تصرف فیه الشیطان
 پاک کند او را در هر کدام و او را یک چیز تحقیق چنانکه حق واحد است و قبله احد است و مراد است که مطلقاً

در طلب شیخ صادق
 شرط سوم آنست که در طلب شیخ صادق باشد
 و بهر چیز از طلب زنی باشد
 اگر همه عالم تیغ بر سر او بار
 و بیت عاشق ثابت قدم آنکس بود که کوی دوست
 در نوک و اند اگر شمشیر بار بر سرش
 مولانا فطیمین و مشتقی بفرماید که حضرت
 قدوة الکبرایا میفرمودند چون طالب صادق
 بهدایت ازلی و مرید واقعی بعایت لم یزلی
 بحضرت شیخ برسد باید که احتیاط کند که
 صلاحیت اقتضایست دارد یا نه زیرا چه
 بسیاری از طالبان حق و اکثری از اصحاب
 برحق در تمیز لایک شده اند حضرت در تیمم
 مکرر میفرمودند معرفت مشایخ تا که دید کسی
 بنور عرفان منور نگردد باشند چگونه دست
 دهد و بتدی را خود غریب که بدانند فرمودند
 در رساله مکتوبه آورده اند معنی ذلک
 باخوان الناس من احوال الجماعة الذين یقتدون
 به و یحبونهم کما یحبون انفسهم این کاره
 اند از ایشان تحقیق میتوان کرد و بعضی
 امارات ولایت و علامات اقتضایست مذکور
 شده اند از آنجا خوان و بشنود تک سرور
 دیگر آنست که چون بخلافت دی مشرف شدی
 باید که دل ترا بسوی حق جذب کند و خطره
 توار خوافی روزگار سرور داند و اینچنین
 کس را البصار را و الالبصار صاحب بصیرت
 محضی **مصراع مشک** نماز است نتواند
 بفرقتن بوی را حضرت قدوة الکبرایا فرمودند
 که اینچنین کسی اعز من الکبریة الاحمره
 اغفر من عتقاء الغریب است اگر صحبت دی دست
 دهد و امنش ممکن بگردد و یعتقد فی قلبه
 ان لا شیء له غیره ولا یوصله الی الله تعالی
 الا هذا وهذا الوحید المطلب و انک اعتقاد
 دارد در قلب خود که اری او شیئی نیست جز او
 بخدا نخواستند که او این توحید مطلب است و این
 ممکن نیست غلطی که کنیز من المریدین و
 انقطعوا به من طریق الله حیث ترهبوا الین
 المشایخ و افکار رکن عظیم است اکثر
 مریدان درین غافل گردند بسبب بن از طریق
 خدا جدا گشتند ازین سبب که سرور شدند و
 فراموش من طریق کل واحد ذوقه و تشو
 سوا فیه سال الکبیر من **حضرت القدوة الکبیر**
 از طریق هر یک چاشنی و مشوش شدند در آن
 سوال کرد بکبر از حضرت قدوة الکبر و المروء
 من توحید المطلب قال ان یحقق الطالب انه
 لا یمکنه الوصول الی مطلوبه الا مراد از توحید
 مطلب چیست گفتند که غالباً به تحقیق و اندک
 بهر آینه مطلوب رسیدن ممکن نیست الا من ید
 شیخ معین موصوف بما ذکرنا فان من کثرت به
 همومه لایالی الله فی احوال از دست شیخ
 معین موصوف بما ذکرنا که دریم پس تحقیق
 کی که بر ایشان گشت بار مقام خداوند تعالی
 بر ایشان و اذا هلكا تمکون الحق واحد و
 القبله واحد یعنی مکتوب المطلب واحد کیلای
 تصرف فیه الشیطان پاک کند او را در هر
 کدام و او را یک چیز تحقیق چنانکه حق واحد
 است و قبله احد است و مراد است که مطلقاً

ولا ینجیه النفس ایضاً ینبغی ان یکون المرید صادراً فخلصاً اما الصدق فان یکون مستقیماً
 وان صرف کند و نفس نیز او را عاجز نکند سزاوارست که بر مصداق و محقق شد لیکن صدق پس آنست که مستقیم
 مع الله ظاهر او باطناً سر و علائق او ان یکون مجموع اطوار طالب خدا تامل باشد +
 با خدا ظاهر او باطناً سر و علائق او ان یکون مجموع اطوار طالب خدا تامل باشد +
 یعنی بیداری و تقوی و قیامه و عقوله و سر و روحه اما الاخلاص فان یکون
 یعنی به بین من رغب و عقل و سر و روح خرد لیکن اخلاص پس آنست که
 جمیع حرکات و سکانات و قیامه و وقوعه و تقلباته و اضاله و اقواله لله تعالی +
 که جمیع حرکات و سکانات و قیام و وقوع و تقلبات و افعال و اقوال او برائے خدا باشد
 حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که حضرت خواجہ بہاؤ الدین نقشبند میفرمودند کہ در خطاب بعضی
 اصحاب میگفتند اند کہ در مقام تواضع باشد و در نیاز میباشد کہ خود را آنچنان کنید کہ اگر با عقائد و
 بتکلیف توجه کند البتہ مقصود برسد و بہرہ مند شود و اگر عاری و غالی از اعتقاد و نیاز باشد و در
 مجتہد یا غیری بود ہرگز بہ مقصود نرسد و بروی ایچ معنی فائق نشود و شعر صدق دینا ز باہ
 تدبیر این سفر را زاہد ترانہ بنیم یک زبداں دہائی + حضرت قدوة الکبریا میفرمودند
 کہ عاجز بی مدد باوید و برائی عبادت کبریا در زاہدی در وادیہ و بیابانی طریق مجاہدہ سیر و روز
 جمیع محبت ادائی نامز جمیع بجامع احضار فرمود و فریضہ ادا کردہ و عود نمود و بہ منہ رفتہ نماز بکون
 مدتی نیز بہرین سہال گزشتہ اکابر شہر و اما شہر چون اطلاع بحال کے یافتہ بیعت تمام دار و زر و
 نام تفاضلی صحت و کردند ہر چند کہ از ان عابد استفسار حال بنحو استند ظاہر نکردی دوم
 نزدیکی یک شخص از نشان حیات نمودہ و امن شیخ گرفت و حاکمیکہ تا اظہار حال نمیکند و امن از
 دست بندیم عابد بہ حکم در آمد گفت چہ می رسید گفت اسم شریف چیست و در کجا میباشد نسبت
 بکدام دار گفت نام من عبد کصدق است و دنیا و دین توکل میباشد و شیخ ہمہ در ان وادیہ است
 گفت حمایت کردہ شیخ خود یا با از اتلقی و ہدایت ہمما کہ بشرف خدمت شما شرف شدہ ایم از نشان
 ہم مشرف شویم گفت حضرت معذوراند و قدرت مبشی اقدام نداشتند انشاء اللہ بجمیع و دیگر
 را از روی تلقی ایشان باشد ہمراہی من بیاید این سخن گفتہ از ہم دیگر ہر رود شد و در
 بکوہ نہادہ این عابد ہر چہ کس نشنید از ارادہ درست نمودہ بود و متعجب شد و در تفکر افتاد کہ در
 جمیع با فرود چہ جواب ہم ہمدین تفکر خویش رجوہ چہ می بیند کہ شخصی ہوا نہ سماں سفید
 کہ فردا بہر کہ اکن تو بگیر و مردی شو چون از خواب درآمد حوزہ شد علی الصبح و

در راه میرفت ناگاه دانش به خاکی نهالچه کنار گرفت گفت البتة پیر من همین باشد بخاطر آورد
 که حکم آن بود که هر که دامن تو بگیرد مرید او شود اکنون دامن خاگر گرفت گفت البتة پیر من همین باشد
 به عظیم عظیم نشست و سر بر زمین نهاد چنانچه ملازمت پیران میکنند التزام گرفت ملایم بود
 حیا در شهر زلفت عاقبت بخاطر وی رسید که بشهر روم اگر پیر من بخواد حقیقت حال خوانم گفت
 نقاب روی نقاب خوانم گرفت و اتفاق جبر خواهم کرد چون بشهر درآمد ادای نماز جمعه کرد و مرید
 از هر طرف برخند و بنیاد دند نهادند که شاید خاطر شریف از استفسار آن حال منقص شد
 گفت باکی نیست و موجب آمدن باعث دیگر بود آخر بر عرض رسانیدند که فرموده بودید پیر
 خود اتفاق خوانم داند لکن کبریا و اعلیٰ قاتقائمانی آن میکند که بعد خود وفا کند گفت خوش
 باشد بیایید همراه من جمعی کثیر همراهی روان شدند این عاید تفکر پیراه میرفت که آیا اینجا
 بر من چه خواهند گفت که من مرید فارسی چند شده ام چون نزدیک نهالچه خاگر رسید ناگاه
 بنظر من افتاد و جمعی بنید که در گرد نهالچه خاکی غریب کشیده آمد و لباسی عجیب گشوده
 بر روی پیر کوزانه لباس سفید نشست گفت الحمد لله که از خلق رسوا نشدم چون نزدیک رسید این
 جماعت را گفت اینکه پیر من ششم سوخته ام آید جماعتی بر نیاز تمام سر در قدم آوردند و به عظیم
 نشستند زانی سخنی مناسب حال از تعریف گزشت آخر الامر فرمود پیر را شما نخواهید دید کسی
 که داعیه ملاقات و ارادت من باشد بعد الصدق و مرید و خلیفه من است اراده آرید هر یک
 قبول کردند و در و در و چون جماعت روان شدند صورتی متشکل منخواست که از نظر عاقل شود
 بعد الصدق دامن محکم گرفت و از احوال خود عرض نمود گفت من صورت صدق تو ام
 حقیقتا کار تو چنانکه میباید هر که در غم مخور و بجلالین میفکد باش و کاری که میکرده در آن
 مشغول باش حضرت قدوة الکبر انقل از خوابه بها و الدین گفتند میکردند که ممکن است
 و در کجا سبب حصول مرادات اعلیٰ و ملازمت بیک مقتدا موجب مقامات و الاست تاکر
 گفته اند که هر که یکجا همه جا و هر که بیجا همه جا بلکه بیجا همه جا است که ازین بیرون نشیند کار
 هیچ بخطر همه جا و ازین بیرون نشیند گفتند که اگر از این بیجا کار نیاید غیر تضرع اوقات و مرید باید که جمیع
 افعال بیرون در اینجه داشته دارد و بیجا فعل بر آنکه و و بیخوش نداند و بر جمل یفعل المجهول
 محبوب مجموع افعال توجیب پیر محبوب نماید اگر ناگاه دهری غیر محبوب نماید فی الحال از
 آن کند بخود اندیشد که درین حکمتی خواهد بود که از احاطه علم من بیرونست و در واقع را این
 چه کار تا سد مجاری فیض نشود و کار استفسار همین استی گفته اند ارادت و صدق

و بعد میکند
 خاگر

در اینجه

به نسبت شیخ نباشد که نیم خود را بر همه گزیند باز همه دوستدار و حتی که از نفس خودش کماف
 السلام لا یکیل ایمان المرء حتی اكون احب الیه من نفسه و ولاته و مال حضرت قدوة الکبر است
 حضرت محمدی میفرمودند پیر خود را در مرتبه کمال و منزله از نقصان و زوال داند و مقصود
 کونین و وجود دارین از وی نشاید قطعه زهر کلام خودای کام بیکدیگر در میان جز
 پیر دیگر زهر جویان کعبه راه به نباشد قبله جز پیر خوشتر بشرط چهار هم است که پیر
 از شیخ بیند اقدان کند تا شیخ او را بان امر نکند شاید که بعضی چیزها را نیم حقیقتا خاص میسر
 باشد و آن به نسبت مقام و شرب خاص پیر زهر قاتل باشد چنانکه گفته اند شعله
 او صاحب نفسی بیافل میان خاک خن بخور که صاحب دل گزهری خود آن انگبین باشد
 تقدیم شیخ میگویند پیر را جایز نیست چه در شغل و چه در مراقبه و امثال آن حتی که شیخ امر نکند
 بان افعال اقدام نماید اگر چه صلوات نوافل بود بلکه در گفتن و رفتن و خوردن و خفتن به
 اشیاء امور تقدیم شیخ نکند مگر آنکه بر آن چیز امر نکند تقریباً میفرمودند که عجزه پیش حضرت خودی
 آمد و پیر خود را همراه آورد و گفت دل فرزند خود را بعلی بسیار بتوی میفرمودند خود را از حق خود بری گوی
 برای خداستالی شیخ دیر قبول نمود و مجاهده در ریاضت فرمود بعد از چند روز پیش فرزند خود آمد و دید
 که نان جو نخورد و دند و لا غرضه از کم خواری و سبزیها از آنجا پیش شیخ آمد آنجا طبعی بود
 از آنجا که نان جو نخورد که شیخ خورده بود دید عجزه را شیخ گفت بایستی تو گوشت مرغ میخوری و سبزی
 نان جو شیخ دست غیران استخوانها نهاده و گفت قضا بذل الله الیک العظام و هی تهیم لک عظام الله
 بلکه کردن آغاز گرفتند پس شیخ بان عجزه گفت وقتی که فرزند تو میبینی شود هر چه خدا بد بخورد
 حضرت قدوة الکبر میفرمودند پیر مبتدی و طالب مقتدی بثنایه سقیم البطن است و شیخ
 مقتدی و پیر مقتدی بمنزله صم البطن بر آینه سقیم را پیر نیز از ماکولات مودبات است و شیخ
 را چه اعتیلاج که بر پیر و طالب شیخ و پیرین قیاس باید کرد اگر بعضی ماکولات که به نسبت مجامع است
 با هم و گوارا اند سقیم البطن بخورد و پیر آینه هلاک گردد چنانکه مولوی رومی فرموده اند قطعه

صاحب دل را که از آن زبان ه	که عجزه او زهر قاتل را همان
زانکه صحت یافت از پیر پیرست	طالب مسکین بیان جاست

احوار جانین و امر طرفین همچنین باید داشت زیرا چه بعضی امر و احوال به نسبت شیخ
 و برخی از کار و اغفال به نسبت پیر دیگر پس از داشتن مرید از بعضی افعال عین مرهم
 شیخ باشد چنانکه طبیی باشد عاقل و حکیمی بود و اثنی چون شخص مرض کننده کیفیت ماره

صحت که از او طریقت برایش
 کامل نیست و ایمان شکی
 رمال او
 سحر چهارم از آنکه در این مرتبه طاعت از آن
 سحر چهارم از آنکه در این مرتبه طاعت از آن
 سحر چهارم از آنکه در این مرتبه طاعت از آن

که مقل زو تنو له شده است و او را که گنبد بیار را از آغذیه مخالف منع کند که آن منافی حال او باشد از خوف
آنکه مبادا که موجب زدیاد ملت گردد این غایت و شفقت است نه آنکه بر بیمار عدل و قی دارد که او را از شدت
منع میکند و شافق شیخ در کار دین زیاده ازین تصور بایش شرط نمیخاست که بر طاهر کلام شیخ
و مردمی متوقف باشد البته تاویل نکند تا حقین موجب صدق غایت و عقیده او را در مدایح اشارات
نرفی فرماید و در فهم دقائق و معانی و مفرج گرداند - آورده اند که مریدی در ملازمت شیخ طریقت
پیروی در ملازمت پیروی شیخ و در خدمت پیغمبر گشتی فرموده بود که پیروز بنرم آوردی و بر جای که شیخ فرمود
بنهادی و ای کسی را داندی بوی میدوی اتفاقاً شیخ در دوی در دیای حیاتی غوطه خورده بود و در حوض
تیبان و قالی نموده و جوهر معارف و در عوارض بر آورده و در گوش اصحاب می شناده چنانکه شیخ
و حقانی کوی گرم شده بود که پشت پیغمبر آن طالب صادق آورده بعضی رسانید که پیغمبر کجا
نمهد بار بعضی رسانید شیخ اصلاً انتقادات بوی نگارده چه اثر امر ر حقائق ویرانگی از خود برده بود
چون بر تپه دیگر عرض کرده که پیغمبر آورده ام چه کار کنم شیخ از روی تعریف در جواب گفت که بعد در
آتش نشین چند مرتبه مرا پیروی چون مرید صادق الشرب و سلیم القلب بود زود و موی خود
پیر در تنو آتش که بسیار تافته بود در تنه نشست و در کشید تا بخر بخت شیخ رسید که وی در آتش نشسته
بجست چون آب روان شد و مرید را آتش بیرون کشید چون دیدم می اندازی منوخته بود بلکه حیل
آتش بوی گلستان شده شعر بیاورد و در آتش سوزنده شد ضعیف و آتش ذهاب چشمه آب زلال شده
شرط ششم آنست که بطور ابرو و اشارات شیخ نمیکند و در امتثال مبادرت نماید خواه منی او داند و
خواهد نداند و آنچه شیخ فرموده است نهایت مقام حصول و غایت مرام و موالات امتثال شیخ میسر میگردد
حضرت قدوة الکیم این فرمودند در امتثال امر شیخ مرید در دین راه چون حضرت مولانا
جلال دمی بنست حضرت خواجہ تمس تبریزی بیاید که در خلاف شریعت بان حد احتمال نموده
فلیت که در موافق شریعت تا مرید عقیدت دی با پیغمبر نبه نباشد کار وی از پیش نه رود -
حضرت نور العین بعضی رسانند که بیان متابعت سوگو حضرت خواجہ و واقعه کدر بیدار
گشت مردم روزگار مخالف یکدیگر میگویند غایت فرموده هر چه تحقیق بود و ظاهر هر کسند فرمودند
منع انتقاد این دو در دریای حقائق و مجمع التوای دو گوهر معادن دقائق بدو گوهر میگویند
و آنچه که از حضرت سلیمان و ولد این فقیر تحقیق کرده آنرا نیز میگویم بلکه سخن از ابتدای کار این
روزگار شیخ و هم زمان اینست که سلیمان و ولد میگویند که خلافت او روح و اشباح و شریکانش
و از حاجت و المصلح غنم الدین محمود از ابتدای کار نمودن چنین میگویند که در مکتب بودم که هنوز

شیخ طریقت
بنا بر نظام پیغمبر و مردمی متوقف باشد
شرط ششم خلاف امر شیخ کاری نمیکند

در این بقعه بود که هر چهل روز برین گزشتی از عشق سیرت محمودی مرا آرندی معام و نرسد
 نبود و اگر سخن معام کندیدی بدست و سرخ آن کردی وی مرید شیخ ابو بکر پید باشد تیریزی
 بعد بعضی گفته اند مرید شیخ رکن الدین بنجاسی بوده است که شیخ اوجده الدین کرمانی نیز مرید شیخ
 بنجاسی نیکویند که مرید بابا کمال بخندیدی بود این فقیر بگوید که شاید که بصورت همه اکابر باشد و از حد
 اما اثر تربیت یافته بود در آخر حال پیوسته سفر کردی و ندید سیه پوشیدی و هر جا که رفتی در کمال
 سلامی فرود آمدی گویند که چون بجهت بغداد در رسید شیخ اوجده الدین کرمانی را در یافت پرسید که در
 چه کاری گفت ماه رادشت آب می نیم مولا ناظم الدین فرمود که اگر گردن و دبل نداری چرا بر
 آسمان نمی بینی و گویند در آنوقت که مولا ناظم الدین در صحبت بابا کمال بود شیخ فخر الدین عزا
 نیز بوجوب فرموده شیخ بهاء الدین ذکر یا آنجا بوده است و هر فتوحی و کشفی که شیخ فخر الدین عزا
 را می نمود آنرا در لباس نظم و شعر اغمد میکرد و به نظر بابا کمال میرساند و شیخ ناظم الدین از این
 چیز را اظهار میکرد روزی بابا کمال ویرا گفت فرزند ناظم الدین از آن سر و سحاف که فرزند
 فخر الدین عزا را اظهار میکند بر تو هیچ لایحه نیشود گفت پیش از آن مشاهده می افتد اما بواسطه آنکه
 وی بعضی مصطلحات در زید، یتواند که عبارت در لباس نیکو جلوه دهد و مرا آن فوت نیست بابا
 کمال فرمود که حقیقی نه تعالی ترا مصاحبی روزی کند که معارف و حقائق اولیج آخرین را بنام تو
 اظهار کند و نیابح حکمت بر زبانش جاری شود و لباس حرف و صوت در آید طراز لباس نام تو باشد
 گویند که مولا ناظم الدین در تاریخ سنه اثنی واربعمین و ستائیه در آنجا مسافرت بقونیه رسید
 در همان شهر بر آن فرود آمد خدمت مولا نادان زمان بتدریس علوم مشغول بود روزی با جمعی از
 فضلا در کنار حوضی نشسته بود کنایی چند پیش نهاده که مولا ناظم الدین در مجلس آمد پرسید که چه
 کنی بهاست مولا ناگفت اینرا قیل و قال گویند ترابا این چه کار خدمت مولا ناظم الدین دست
 خازن که بودیم که بهار در آب انداخت خدمت مولا نا تا بتافت تمام گفت ہی ہی درویش چه کردی
 بعضی از تصانیف پدر من بود که دیگر یافت نیست شیخ ناظم الدین دست در آب کرد و بگلان بگلان
 کن بهایرون آورد و آب در پیچ و مکی باز کرده خدمت مولا ناگفت این چه سر است شیخ ناظم الدین
 گفت این ذوق و حالت ترابا این چه کار چون این سر را از آن بزرگوار حضرت مولا نادید
 و تعجب نمود و اعینه ملازمت وی در دل می رسد انچه بگوید که از همه برآمدند و طریق خدمت وی
 پس در گرفتند روزی در خلوت نشسته بودند که خدمت مولا نا ناظم الدین از مولا نا شاید التماس
 کرد مولا تا حرم خود دست گرفته در میان آورده فرمود که او خواهر جانی منست از این پس بری

بهای خود کار نیکند یا بطقع من العثمان هو لا وحی یوحی بس گمان خطا محض بوی فاسد است
حضرت شیخ الاسلام نظام الدین حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم را در یک کتاب بنجواب بد
حضرت رسالت فرمود یا ملک الفقهاء المساکین چون شیخ امین باشند خط
خطور کرد که المساکین یا مسیبت که معایرة میان فقر و المساکین ثابت است در همان وقت نیز
خطر ایشان شد فرمود که شکی تعلیم نکردی تا مرا بر قول رسول اعتراس کرده نشدی شعر
بر حرفه بیکسخت انجست اعتراس ده پد تا ملک صبح نیست که خطی خطا کشند
حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که مقوله شیخ عین مقوله حق داند اگر نوعی در مقوله شیخ فلفی افند
به قصور کنیم خود عمل کند و بجلد صفای ادراک همان سخن بجل صواب خواهد رسید تقریباً میفرمودند
که حضرت محدومی میفرمودند که حضرت شیخ نظام الحق و الدین طاب ثوابه دعای از پیر خود رخ
فرید بحق و الدین آنحضرت بودند و بوجوب خود را پیرو وظائف آورده مرا دست میکردند ما که
لفظی از آن دعا ظاهر اعراب غلط می نمودند هر چند که علماء نحوی مباهت میکردند و تقریباً میفرمودند
ایشان تقریب میکردند همچنان بخوانند بحدیکه معلی بحدیکه این لفظ غلط است فرمودند اگر من
اینرا غلط بدارم پس پیر خود را بباطل نسبت کرده باشم و بهامحال بعد از تحقیق و تطبیق پسند
نحوی چنان هر یک معلوم کردند که همان اعراب صواب بود چنانچه حضرت شیخ بخوانند شعر
با کسی که طالب سالک ره خدا باشد : دم از حفاش زدن بر ترا خطا باشد :
شعر و سخن است که تنقاد باشد امر هر که که شیخ بزرگوارند داشته باشد اگر چه در علم از خود تر باشد
و اعتقاد کند که هر حق حق را و اشراف طرف است و شیخ و اهل بیت است و اگر نه بحاجت فاکت دل و ظرف
و اکل بصورت میل خواهد کردن و این میل حقیقت مانع ظهور نیست و در قیام حضرت خواجہ بابا الدین
میفرمودند که بکار بدیدن مولانا را ابوکر ذقیم در محبت ایشان یک شخص بود که مرید شیخی از
شیخان ربی بود حضرت مولانا متوجه آن شخص شدند و فرمودند که تو شیخ خود را دست میداری ما امام
اعظم را آن شخص گفت شیخ خود را دست میداری ما امام اعظم خدمت مولانا در غیبت اند و گفتند شیخ
تو شیخ خود را از امام اعظم دست میداری و از غایت غضب نتوانستند نشست و بخانه درآمدند آن کس
هر دو بفرستیم حمله گزشت که آن شخص بیرون رفت و من تنها ماندم و من دگر شدیم که آنچه بخون بود
آنکه خدمت مولانا به نیست او خدمت بعد از عظم مولانا بیرون آمدند گفتند این شخص کجا رفت من
گفتم او همان عظم رفت خدمت مولانا به نیست او گفتند بیایند بپند خواهند وی رویم بپوشان
متوجه آن شخص شدیم در راه آن شخص پیش آمد و گفت که بپاراست شما میفرستد آن زمان خدمت شما در غیبت

بگو در این
نص و در این
آن که در
بگو در این
نص و در این
آن که در

شدید من در جواب چیزی نتوانستم گفتن اکنون من پنجاه سال است که در سبیل امام اعظم امرو
از بیج عمل نامرئی بازداشت چند روزی که ملازمت این عزیزم از مجموع ناکردنی باز آمدیم و
در دل میلی محبتی بجهانم تعالی می یابیم اگر اینچنین کبر از اینچنان کس و ستر نتوان داشت در
شریعت و طریقت جائز نباشد از گفتن خود برگردم و استغفار کنم حضرت مولانا در روایتش
بوسید و معذ خواهی بسیار کردند حضرت قدوة الکبرایم فرمود معذرت و ملازمت یارمیش
قدم ازیم مهلت و لهذا حضرت ایشان هر یک صاحب خود را امر کرده بودند بخدمت و تقییر
حضرت کبریا تقریباً بیفرمودند چنانکه حضرت شیخ نظام الدین اویا گفته اند قیامت هر کس بجز
فرزند فخر من بسوز سینه این ترک خواهد بود و مرا بسوز سینه این ترک آمد خواهد بود یعنی خسرو
و بلوخی اینچنان نبی در سبیل تقیرند کردند که شرف در دنیا چهار بست آورده که شریف ترین
نعت ما باشد عرض کردیم الهی اگر چه نعم نامتناهی مراد داده آن تقد و انعمة الله لا تحصى
ولیکن شکر آن چهار نعت توانم گزاردن در قیامت هم باین چهار چیز مرا فخر خواهد شد انشاء
تعالی - یکی آنکه ملازمان در گاه مصطفوی و جارد بان بارگاه نبوی صلعم مرا آفریدی - دوم
آنکه بخدمت ملازمت حضرت خدمت علانی و جاب مرا شرف ساختی - سوم آنکه در ملک فانی
الهی و شوکت و جودان نامتناهی روزی کردی - چهارم آنکه دو گوهر از دیرانی حقانی و دو
جوهر از معادن دقائش مرا نصیب کردی و آن دو گوهر یکبار حضرت نور العین دومی حضرت سیر
ان شاء الله تعالی انوار ولایت و آثار هدایت ایشان تا قیامت باقی خواهد بود و اینجاست که
حضرت قدوة الکبرایم فرمودند در اصحاب هر مقدسی و اجاب هر پیشوای یارمیش قدم شده
آمده است و در اجاب این خیر فرزندم شیخ کبر است چنان حضرت کبر از محمد فنا بقضای ربانیت
بستند و منزل و موصول حقیقی رسیدند حضرت در چشم را باین منصب سرفراز کردند و فرمودند که این
منصب فرزندان من بجز فرزندان مندرند کبریا البته بهر عمر خواهد رسید
انشاء الله تعالی حضرت قدوة الکبرایم فرمودند که حضرت خواجه ابویوسف همدانی در آخر حیات
خود چهار خلیفه را در مقام دعوت نشانده آن چهار را اجازت دعوت فرمودند اول خواجه
جلد آمد برقی دوم خواجه حسن اندقی سوم خواجه احمد بسوی که ترک بودند چهلیم خواجه عبدالخالق
عجده وانی رضی الله عنهم و بعد از حضرت شیخ یوسف ازین چهار که مذکور شدند مقدم ایشان که بعد از
از یارمیش قدم است در مقام دعوت بوده اند دیگران بطریق ادب ملازمت و خدمت
ایشان کرده اند زیرا که ادب یارمیش قدم از لوازم راه است نگاهداشتن و چون آن با

در جواب چیزی نتوانستم گفتن
اکنون من پنجاه سال است که در سبیل امام اعظم امرو
از بیج عمل نامرئی بازداشت چند روزی که ملازمت این عزیزم از مجموع ناکردنی باز آمدیم و
در دل میلی محبتی بجهانم تعالی می یابیم اگر اینچنین کبر از اینچنان کس و ستر نتوان داشت در
شریعت و طریقت جائز نباشد از گفتن خود برگردم و استغفار کنم حضرت مولانا در روایتش
بوسید و معذ خواهی بسیار کردند حضرت قدوة الکبرایم فرمود معذرت و ملازمت یارمیش
قدم ازیم مهلت و لهذا حضرت ایشان هر یک صاحب خود را امر کرده بودند بخدمت و تقییر
حضرت کبریا تقریباً بیفرمودند چنانکه حضرت شیخ نظام الدین اویا گفته اند قیامت هر کس بجز
فرزند فخر من بسوز سینه این ترک خواهد بود و مرا بسوز سینه این ترک آمد خواهد بود یعنی خسرو
و بلوخی اینچنان نبی در سبیل تقیرند کردند که شرف در دنیا چهار بست آورده که شریف ترین
نعت ما باشد عرض کردیم الهی اگر چه نعم نامتناهی مراد داده آن تقد و انعمة الله لا تحصى
ولیکن شکر آن چهار نعت توانم گزاردن در قیامت هم باین چهار چیز مرا فخر خواهد شد انشاء
تعالی - یکی آنکه ملازمان در گاه مصطفوی و جارد بان بارگاه نبوی صلعم مرا آفریدی - دوم
آنکه بخدمت ملازمت حضرت خدمت علانی و جاب مرا شرف ساختی - سوم آنکه در ملک فانی
الهی و شوکت و جودان نامتناهی روزی کردی - چهارم آنکه دو گوهر از دیرانی حقانی و دو
جوهر از معادن دقائش مرا نصیب کردی و آن دو گوهر یکبار حضرت نور العین دومی حضرت سیر
ان شاء الله تعالی انوار ولایت و آثار هدایت ایشان تا قیامت باقی خواهد بود و اینجاست که
حضرت قدوة الکبرایم فرمودند در اصحاب هر مقدسی و اجاب هر پیشوای یارمیش قدم شده
آمده است و در اجاب این خیر فرزندم شیخ کبر است چنان حضرت کبر از محمد فنا بقضای ربانیت
بستند و منزل و موصول حقیقی رسیدند حضرت در چشم را باین منصب سرفراز کردند و فرمودند که این
منصب فرزندان من بجز فرزندان مندرند کبریا البته بهر عمر خواهد رسید
انشاء الله تعالی حضرت قدوة الکبرایم فرمودند که حضرت خواجه ابویوسف همدانی در آخر حیات
خود چهار خلیفه را در مقام دعوت نشانده آن چهار را اجازت دعوت فرمودند اول خواجه
جلد آمد برقی دوم خواجه حسن اندقی سوم خواجه احمد بسوی که ترک بودند چهلیم خواجه عبدالخالق
عجده وانی رضی الله عنهم و بعد از حضرت شیخ یوسف ازین چهار که مذکور شدند مقدم ایشان که بعد از
از یارمیش قدم است در مقام دعوت بوده اند دیگران بطریق ادب ملازمت و خدمت
ایشان کرده اند زیرا که ادب یارمیش قدم از لوازم راه است نگاهداشتن و چون آن با

مقدم را سفر آخرت و رحلت از نهمان نزدیک شده جمیع یاران را از او بشارت فرمودند یعنی خواجه حسن اندر
 و چنانچه سفر آخرت نزدیک شد همه یاران را بصفت خواجه بیوی اشاره فرمودند و پسرند چون آمدند و پدر را
 سفر بجای ترکستان شده جمیع یاران را بابت خواجه جهان خواجه جلدخان فی الله وانی اشارت فرمودند
 شعر از صفای گنبد گردن چنین آمد بگویند که بزرگان هر کسی فوت بنوبت میر نند به حضرت فخر
 از ادب خدمت میزد و میزد و خواسته حضور قدوة الکبر امیر فرمودند که مقامات خواجه آورده اند که
 میر را باید که خدمت شیخ با قلعی العایت که شهادتی دینی است و بیست و چهار روزی در بیخ ندارد و میر بدین جهت با
 از خدمت شیخ نیست شعر از ادب ندری شعات مجوی به جوگان خدمت برادر گوئی و دلتی که در
 خدمت شیخ میر را میباشد محظوظات کونین و لذات خافقین زیاده تراست تقریباً میفرمودند که
 وقتی که از برای حضرت شیخ نجم الدین که از خطا کینز کنی درده بودند شب فاف با صاحب فرمودند که
 بهشت لذت شروع اشتغال خوانم نمودنشان در موافقت ترک ریاضت کنید بفراتگی سبکی
 خانه را خود برید چنان حضرت شیخ این گفت شیخ سیف الدین با غریزی آن شب برقی بر
 پیر از آب کرد و بر در خلوت شیخ بنیاد چون وقت صبح شد شیخ بزود آمد و فریاد گفت نه ما گفته بودیم
 که شب است و حضور در مشغول باشد چه رتبه را این ریاضت و بهنجاندختی گفت حضرت شیخ فرموده بودند
 که هر کسی بخدمت حضور خود مشغول شود مرا هیچ لذت داری این نیست که بر آتش از حضرت شیخ بخدمت شیخ
 شیخ فرمودند بشارت یاد مرز که سلطان در کباب تو بدو نذر می کنی از سلاطین بزیارت شیخ
 بیامد و در وقت بازگشتن از غیمه درخواست که ای نذر شیخ کرده ام التماس می نمایم که شیخ قدر می فرماید تا بر
 دست خود سوار کنم شیخ التماس برآمد و دل کردند در عاقبت او آمد بادشاه رکابش گرفت تا سوار
 شد اسب گسری که دو همان در بود و فریب بجای گام در رکاب شیخ بدو بدو این اسب هرگز گسری
 بینکر شیخ با بادشاه گفت و حکمت گسری این اسب آن بود که ماضی در خدمت شیخ الاسلام
 شیخ نجم الدین کبری بودیم ما بشارت داد که بادشاهان در رکاب تو بودند اکنون این
 سخن شیخ است و من کلمات القدسیه هال را بای ربا عی بر شب بشال پاسان کویت +
 میگردد که در استان کویت باشد که بر آید ای منم روز حساب نامم خبر ده سگان کویت
 اتفاقاً حضور قدوة الکبر ایمان بخرم سفر مکه زاده اند که نیکو تشریف است و جمیع از اصحاب
 روان شدند بعد از قطع دوسه منزل محظوظه او ذره رسیدند نزول برادر به حضرت شمس الدین نمودند
 فرمودند شیخ شمس الدین در اتهام ضیافت ماضی الغایه اقدام فرمودند حضرت قدوة الکبر
 را بشور و میل و خود بیخ از ان قیام مکر و ندر یک دست ایشان در معام بختن بسوزند و میوبان بسته بودند

بنظر مبارک حضرت قدوة الکبر انشاء الله تعالی فرمودند بعضی از خدام موجب شوخی بعضی را سبیدند فرمودند فرزند
 شمس الدین بیشتر باید که اربع ولایت است که بدست شما نهاده اند غم نیست و اندک بزیان ممالک برسان است
 گفتند فرمودند میدن بنک شد حضرت قدوة الکبر امیر فرمودند خدمت شیخ اگر کسی محال و رزق و
 مقصد رسیده جان در راه شیخ اگر فدا سازد بی همت باشد بکثرت چاه باشد اگر کسی صد هزار جان
 بقضای شیخ کند هنوز کلام است بچاره مجذوب بنیازی چه خوش گفته شمع جان نقد محتر است حافظه
 از بهر شارب خوش نباشد بدین تقریب فرمودند که امیر علی دینوری مریدی بود محمد شیر آبادی
 نام روزی این مرد را بفرستاد تا از بازار چیزی آورد این مرد برفت و همانا چیزی حاضر نمود
 در وقت خود فروخت و آنچه که بپیر خواسته بود بخرید و بر و فرستاد چون چند روز برین واقعه
 آنکس که مرید را خریده بود مگر واقف شد بحقیقت کار او کیسل کرد تا پیش پیر آمد امیر علی گفت
 ای جوانمزد چندین هزار سال جان مادر غیبت در عشق آفرینش تو میخسته این بسی نبوده این فراق
 ظاهر نیز زدی بایست یک هفته قرب ظاهر هم باید حضرت در تیمم از ادب شیخ و مکر خدمت
 فرمودند که در مقامات خواجه آورده اند که تخلص نیست و فقدان بسبب اجلیات باید که از خود
 باز جوید تا باعث بر آن داعیه غیبت تقدم و تشنگی سیت طالع و نفوق که نفوس خلق بر آن مجبول اند
 بنود نفس خود را با آنکه از غواشی طبیعت معرا و نوار شهوت میسر نمایند نه در ستم و در دشا بد که داعیه
 استلاب قلب صرف وجوه مردم بخود و رو از غایت رقت مستور ماند و بر آن اطلاع نیفتد پس
 چون مینه که بعضی از طالبان از سر صدق و ارادت رو بدو آورده اند از وی طلب شاد و دلالت
 میکند تحیل متعمر من تصرف نشود و متوقف باشد تا صدق ارادت او درین امر تعریف الهی بخیر گردد
 حضرت قدوة الکبر امیر فرمودند که شاخ ما تقدم رضوان الله علیهم اجمعین در تربیت مرید زود
 و قدم نمیزد موند تا بیک حرف دو انقیاد عباد و افراطی بر نیاید و در خانه او زیایان اگر چه در اجابت
 و خواست ملازمت این خاندان شریف میشدی اول خود را در اصلاح انداختی و قرآن حفظ کردی
 چون تر آن یار آمدی آنکه تعلقی ایشان رفتی و هر روز شب چون دو ختم قرآن کردی و متوجه
 طی میکردی و افطار بگذاهیایان و مسوه های کوهستان می نمودی و از خانه و ایات بیان خود میزدی
 انگاه و برادر ارادت می آوردندی مجوار ارادت ارشاد و تلقین را خود شرا و دیگر میفرمودندی چندی
 که در زمانه تقیر دیدی در بهمت های مردم تقصیر یافتند آن شرائط نازک کار بعدی رسید چنانکه خود
 بینی شخصی مرد مرید میگردد علی الصباح خلافت ولایت بخواند شعر کسی که مرید شخصی مرید
 چنان لاله که به از باریز بدست بدین تقریب حضرت قدوة الکبر امیر فرمودند کسیکه

مقدمای مشایخ متقدمین و پیشوای شیوخ کاملین بود از وی تمهید گوش دار که حضرت خواجہ
 شبلی وزیرزاده بودند در شهر خود فرمادند داشتند حضرت سید الطائفة آمد گفت بنحو ایام که در ملا
 تودایم یکی نیست گفتگان تو سوم فرمودند تو وزیرزاده این شهر فرمادند کرده هر چه من
 ترا بفرمایم شاید نتوانی کرد پس بیعت چگونه است ایو گفت هر چه بر من حکم خواهد بود از اینچشم و دیگر
 خواهم کرد و شهر هر چه فرمائی بفرمایم و فرمان برم به سرتی تا بم زحمت بنجام بازنده ام به باز حضرت
 سید الطائفة فرمودند که نتوانی کرد تا سه مرتبه بیکدیگر بیایم بعد چون خواجہ شبلی طالب دق بود
 سید الطائفة فرمودند که کار ما سر تراشدن و زین پوشیدن است به شعر قلندران حقیقت بنیم جو بخنده
 قبا جلوس آنکه گشتن نهر عاریست به تو این میتوانی کرد گفت آری یکدم در همان زمان فغانی
 از سر نهاده پیش حضرت سید الطائفة آمد حضرت خواجہ سر تراشدند و فرمودند و گفت بیانی
 که زنبیل درویشان بدست گیر جاکه فرمادند کرده و نطق ترا بزرگ داشته اند ما جای برو دگدای
 بن قطع عقل مردیست خواجگی آموز به عشق یازست یا دوشاهی سوز به از شیخ غشی انداز
 و در میان آنچه در میان داری به موجب ده پیر سنانی بدست کرد و گدای کردن گفت در اول
 مرتبه که گدای برآمد روز و فقره آورد و در مرتبه دوم اجناس شیشه آورد و در مرتبه سوم کار بختیل
 و فوس کشید آخر مرتبه که هر روز گدای رفتی هیچ نمی آوردی و بیانی خالی آورد و پیش پیر نهاد
 فرمود چرا امروز چیزی نیامدیدی گفت امروز مرا کسی نخرید فرمود اکنون خریدار تو خداست
 در اربعین نشانند کار بجای رسید که مقدمی روزگار شد رباعی کسی کو پدر لبا گدای بد کند
 آخر بیاید بادشاهی به چو کالار کبیادی شد بیازاره یقین میدان که شد پیدا خریدار
 حضرة قدوة الکبر ایض فرمودند این شرائط خود در ارشاد دران معصوم بود و حضرت مخدومی
 ماین جد نه انجامیده بود و بنهایت این قصور رسیده چنانکه اکثر اصحاب حضرت مخدومی
 اگر کم کرده دوازده سال بجاک امتحان خود را می نمودند و عیار قابلیت بر می آوردند آنکه
 رواج با سرگونی می یافتند و بشرف اشتغال مشرف میشدند و دیگرها با نراچگویم از حضرت مخدوم
 زاده بر جاده حضرت شیخ نوزاحی والدین هشت سال بنیم گشتی کرد و روزی اعظم خان مخدوم
 تله بزرگ که برادر کلا حضرت شیخ نوزاحی باشد و منصب اربت رسید بودند بخانه حضرت
 مخدومی نشسته بودند که حضرت مخدوم زاده پشاره بنیم آورد و مبلغ انداختند اعظم خان
 بر بیکر خود نک یختن گرفتند و فرمودند برادر مخدوم نوزاحی که بنیمتشی حضرت والد بزرگوار عارت
 کردید تا روزی که حضرت مخدومی نشسته بودند مخدوم زاده پشاره بنیم آورد و ناکاه از دور نفر

بنظر یک قافله که پناه به منم مقدم یک گز از سر خودم زاده بالا شده می آمد از آن روز حضرت مخدومی باز
 بر سر کم کشی کشیده و فرمودند بجای که عورت خنیفان آب یک شستند و من شست پای منقا بسلفی و کلاه
 برودید و کوزهای این خنیفان بر کشید و بجای آسان کرده بر سید تا چهار سال این امر اشغال فرمود
 حضرت مخدومی میفرمودند که مردم روزگار در وقت بد میروند و ما خدمت کرده میروند که خدمت
 ربانند عیب بمیاد ع نابرده پنج گنج میرفتند و حضرت قدوة الکبر اینفرمودند که خدمت
 حضرت مخدومی هر چند که شیخ سراج الحق والدین لطف کمال و عنایت بی زوال میفرمودند
 ولیکن طریق خدمت مجددی بفرموده اند که اکثر اوقات شیخ سراج الحق والدین بخدمت سوار شده و سیر
 میکردند حضرت مخدومی باز وی راست بر دوش میگرفتند و راه بید میگذشتند و اغلب اوقات چنان میبود
 اگر خادمان حضرت شیخ سراج الدین دیگر گرم خیمه بر حضرت مخدومی میدادند هر چند خادم عظام
 میبانه میکردند حضرت مخدومی میباندند که دیگر بر سر دیگری دهند اشعار بسی بر سر کشیده
 دیگر خدمت بد که بر سر بناده دیگر خدمت و بسی در آتش انداخته و سخته بیاید تا شود و این در یک
 کسی کین دیگر خدمت خورده و نزدیک آسمان بر پوش برده و چه داند بعضی این یک خامی
 ندانند سر بر از خاص عامی به از بسکه دیگرهای گرم بر سر گرفته بودند موی بر سرها را نشان
 نمادند و گزنگاه و حضرت شیخ سراج الدین اکثر اوقات بر دوش بر سر گان حضرت مخدومی میشدند و گزنگاه
 مضطرب و صدارت داشتند ایشان را حاد و کار میشد و میگفتند که اگر اینک عالم پر انا مگر بی
 تنگ سیکی حضرت مخدومی در جواب میفرمودند قطعاً چه میگوئی که زمین تنگ تمام است و
 که از دوجان زمین تنگ تمام است پس کسی که بود زمین خدمتش تنگ و زنده فردا از خدمت سینه
 بر تنگ و حضرت قدوة الکبر اینفرمودند که بسا خاتم که در خدمت شدیده و فعال نام و لیکن
 خدمت مخدومی از تنگ لطف عام در باره این خیر میگردد و میباندند که باین نوع خدمت مشغول
 باشم ضرورت بموجب فرموده الاطاعة احسن من الخدمة بهمان نوع خدمت امتثال میکرد
 اما نادرا و اوقات قدم جا حضرت مخدومی رفته ام و در رفتن مقننه و هرگز بوی قدر بدماغ رسیده
 است در روزی بطریق مخفی مقننه و بر نفتم که نظر مبارک حضرت مخدومی افتاد فرمودند که هر دو
 قافله کثیر از پیشگاه خود بیرونی و خس و خاشاک فقر اولاد خود از صحنه زنگار آنها بیداری
 قطع نموده تا کسی خاشاک کثرت زجا ربیعون درگاه و عدت به نمیند بیجا و
 و عدت حق میقد در بناید سومی مطلق و حق تعالی این همه سعادت ابدی عطا میفرماید
 که هر روز که در حصول دولت مشهود و حصول شریک وجود که نصیب هم از ان عباد ربی بوده است

نماید چه هست در لوح محفوظ به حال نشست دارد و جهان او به کدراینه شان نیست مطلقاً و حضرت
 قدوة الکرام میفرمودند که از شرط اهل شاد و قابلیت شجاعت است که استعداد طایفه اند این بر دو گونه
 باشد یکی که مقتضای بعثت او بجهل عرفان کجاست ساخته باشد که بعثت است خود عواقب که مرید و بعثت وی
 با دل و بجز در بیت بداند دوم آنکه تعریف الهی کشف ناقصی است بجای مطلع گردد و چنانکه از واقع و
 از قابلیت و اعلیست خبر دارد بود چنانچه حضرت شیخ علاء الدوله السمنانی میفرمودند که در اربعین شب
 چغنیه می و نهم اربعین در غیبت دیدم که جماعتی از سازان بریدند و در میان ایشان جوانی بود
 که حق سبحانه تعالی را باو نظری از غایت است او را من جواله کرد و چون بشاوت آمدم خادم
 را گفتم تر نهاد که هیچ مسافر از جازت مدتها بیرون آمدن من که برو و تقاضا همان ساعت جماعت
 مسافران رسیدند گفتم فردا روز جمعه چون اربعین تهنیت شده باشد در مسجد جامع آنجا که می نشستم
 ایشان را بیاورم چون روز جمعه بمحضر رفتم و در ایشان مسافر میآمدند و سلام کردند چند آنکه نظر کردم آنرا
 که من دیده بودم در آن شب بود گفتم که قوی دیگر خواهد آمد تا بگذاردیم و بخانقاه آمدیم خادم را گفتم
 ازین درویشان یک تن که بخدمت ایشان مشغول است بگریزش رختهای ایشان بود بجهت بیاید
 خوات بکنند که حضرت شیخ را بیاورید گفتم تنگ باشد چون در راه از دور او را دیدیم و دانستم که از شش ع
 برآمد صورتی کان دیده و خواب بیاورد و سلام کرد و ساعتی نشست و بیرون رفت من خادم را طلب
 کردم گفتم برو این جوان را که برفت بگوئی که می باید که اینجا روزی چند با ما باشی و ازین جماعت با
 کردی که با رایتو کار است چون خادم بیرون رفت او را دید که باز گشته بود و بر رایتو ده جام
 از بر سید که حال حدیث گفت میخواهم که بخدمت شیخ بگوئی تا مرا قبول کند و هم اینجا بخدمت
 درویشان مشغول کردم خادم گفت من هم از بهر این کار آمده ام و این گفت حضرت شیخ برود
 و بخدمت مشغول ساخت خدمتی که از آدمی بهتر از آن ممکن نباشد مگر بعد از سه سال و ذکر
 گفت و خلوتی چند نشست حضرت قدوة الکرام میفرمودند که حق تعالی بعضی مشایخ را بصیرتی داد
 و فراستی نصب کرده است که از واردات آئینه بر مرید مطلع میگردد و میفرمایند که امروز یا فردا
 یا بعد فردا در چندین ایام بر مرید فلان وارد منزل خواهد شد و از وی دیرامی آگاهانند و شهود
 بسیار جوانی که بهر آن راه صدق را گو که کیشیده با آنرا استعدان دولت کمال و استقبال آن
 آب فیض زلال و عالی حال میگردد و چنانچه احوال مستقبل بوسی اظهار میکند حالات ماضی را
 تیر و وی اخبار میسازد از حضرت شیخ علاء الدوله السمنانی نقل میگردند که میفرمودند من در سفر
 بودم و طالبی از طایان من بر صفحه خود نشسته بود من اینجا که بودم از آنجا نظرم بر نزل

حال می افتاد و دیدم که او دردی عالی بروی نازل میگردد و حالی بس عکوف بر او کشف میشود و
 بر خاسته و آنرا فرمود که ای بود مغلوبه هست آن حال گشت با آنکه بر او زم و گفتم در چه جا و چه دید
 بگو گفت گیتی تو انهم باز گفتم بگو گفت نمی توانم گفتم ترا ز من می گویم بر جز این نوع است گفتم
 رباعی چنان صوت کران عالم را از لطف بنمودند بفرمود دینی گنج چلو شری زبان آرم به
 از آن در یکنه حسن او که بی تو است و بی ساحل به کشیده جانمن جامی چنان بر سلسل آرم
 ای حق مقام بس عالی بود اما چمن دیدم که از وی عجبی ازین پیدا خواهد شد ویرا با کواشتم اخوان
 موصوف نصف تجلی صریح شد سیاقی فی سکانه انشاء الله تعالی حضرت قدوة الکمل
 بدین تقریر حکایت دیگر نیز میفرمودند و نقل از شیخ عبد الله میگردد که حضرت شیخ عبد الله جمعی از درویشان را
 در اربعین نشاند بود یک شب خادم خانقاه را گفت شب در دیش او دردی قوی ظاهر رسید
 واقف باش که بخودی نختند و از خلوت بیرون نروند و هر کجوه و صحرانند قطعه چرمی را بر اند و اگر نماند
 ز خلوت سر بند و نسوی کهساره و را وادی بود گشته جاویده اگر واقف نباشد بر سرش از کاره
 خادم حاضر بود ناگاه بابا محمود دغوه زنان و فریاد کنان از خلوت بیرون جت دیگر در پیش
 که نام دی هندو ایلاس بود نیز در عقب بابا محمود بیرون جت و خادم در عقب ایشان بدو
 پیوند ایلاس بر سید ویرا بگرفت و بابا محمود وی بکوه و صحرانها و شعر ز شیرین دارو کوارد
 افتاد و گرفته کوه و صحرانها فریاد هندو ایلاس بحین تربیت و سیاست شیخ فی الجمله بحال
 خویش باز آمد بابا محمود همچنان مجذوب مغلوب اند شعر مرید افتد چو از تربیت پیر
 رود در جذب جاوید تاثیر و از وی کرامات و خوارق عادات بسیار در آن دیار شنیده
 حضرت قدوة الکمل میفرمودند که حقیقتی این طایفه را فراموشی داده و در زمره موفیه بعیر
 نهاده که حال از آن روزگار و اوقات نند و در طرفه العین معلوم میکند بلکه اگر تحقیق عالم
 و آثار سر به بنی آدم در پیش ایشان همچو منوعه کف دست به رباعی مرا ایشان را بود آینه صاف
 زود و از صیقل انوار الطاف به جو عفتانی بصیرت شان زنده پیر و پیر از ذروه این قاف نامان
 و این خود ترمک نشان اندک است که قابلیت بیان الهی است سالکان راه از حالات نند
 آگاه باشند که هر کسی حصول انجام و هر شخصی را وصول مقام چگونه خواهد و هر طالبی را در عواقب کار
 هر صافی او آخر آثار چه پیش خواهد آمد شعر کسی دست از جام جمید به عجب دیدم که گریه خود
 بدین تقریر این شیخ شمس غفرانی حکایتی نقل کرده اند که شیخ رکن الدین اولی مبارکه ملتان در بدلی
 نشسته چند کسی از آنکه روزگار و معذبه دیر بر وجه امتحان میان خود اتفاق کردند که بر سر موتالی روی

چند سید و وجه متحان به نیتیم آخر کار بر سر پنجه مسند بنودی ایشان قرار دادند که خواهم پرسید چنان بر سر پنجه
آید از پنجه مسند به سلسله کردند حضرت شیخ که خواص ریاضی علوم و خاص ریاضی فهم بودند هر سید را بدو گان
و سگان پنج جواب تقریر کردند اما چون دماغ ایشان از بوی اخلاص شری داشت دجست و در آن مدخل
شعر چو خواهی نمود از منبر خاص به شامی پر کن از کافور اخلاص به حضرت شیخ هم از
علوم باطن خویش اجوبه جواب ایشان ظاهر کردند چنانکه مقدمه هر پنجه مسئله انحلال پذیرفت بعد از آنکه این
معدل در ساعت ارده آورده بعضی از اخبار توبه کردند و خدمت مشغول شدند حضرت شیخ را بعد از
جواب ایشان که در نزدیک وقت بحیث است او مستغنی این گریه کردند گفت که منی چند سال است که در انتظار
این آثار بوده ام شرح این است که وقتی که نزد وی را میخواندم سبق من را بخارید استاد هر چند حاضر نشان
معلوم من نمیشد حضرت الهی شیخ صد الدین را دیدم که مقرب من استاده میگفتند که ای پسر عزیز که این مجلس
من را تو ام آموخت مرا گرفت و همانگاه آورد و در صومعه برد و از شرعی که بهتر از آن نباشد معلوم آن پنجه
مسئله معلوم من کرده در آخر فرمودند ای فرزند این پنجه مسند را نیکو نگاهدار که روزی از این بیان

شعر

++ نصیحت کرده ام در دل نگه اسد * که روزی پیش تو می آید این کاره ++
از نظر وقت بوم که فخر یافته و حکایت نیز تقریب حضرت قدوة الکبر فقریر کرد که بزرگ رجوع
در درس میرشاد و سبانه کلی میکرد که چیزی بخواند دیگر گفته بود اصلا قبول گوش نیکو شعر شود روز آسوده
زین ره گزید پس چون کند گوش بند پدر به روز پدرش گفت هر که مرا بآمدن مسافری بقیادت
چو جان من بخواند او بدیم فضا را بر سرش در راه انتظار کشای را دید بشارت به پدر آورد که مسافری بی
جفت را که زری آمد این گرفت که فرموده خود و معجونه خویش بجا آید پدر گفت هر چه بخوانی پس را حلق
همین میخوانم که باز در سن نفرتی پدر چون بشنید در فکر شد که هر دو جانب خالی از انسانی فی بیت
یکی را اگر بود هر فکر فکرتش بدید و تحریک بعد از نامل بسیار و تفکر و شمار فرمود که خوب در تعلیم مردمان
بیک شرط که سوره انا فتحنا یا دیگر پی بر حمل کرد سوره انا فتحنا یا کرد شعر سر فتنه که در کسر
لا و را از پیشانی پدرش بدید زمانی چون پدر بزرگوار خست از منزل وینا بطرف سمرقند حرکت بست
شیخ خود را از آن شیخ به یکر حمل فرمودند در آخر اتفاق بدین افتاد که بجزیر سمرقند پدر کشیدند قطعه
نیتی کرد و از باغ غایب بود و از تنم او امید سایه به من گزیده از دریا می گوید چه باکست که بود برجا که
و عاقبت در سمرقند مشاهده فرمود که شیخ زاده حاکم زیادت شده و گزشت و از میثاقی خارق نام
نزدی این پسر میان بزم سفریت بسوی شهری از مریدان پدر او بودند و آن شدند مردم شهر از آن

از آن سخن فرموده خبر یافت چند میل پیشوار آمدند و باد غماه آن شهر هم جزوی راه استقبال می کردند و در آن
 بغیر و کرامت و در دنج و جل و میان در او هم از شرافت و از اهل بیت و عقیقه بریم نخست مذکر گفت
 اتفاقاً نشاندن اتفاقاً و نگردد فرمودند یکسره قرآن هم خوانده است و درین راه چگونه در آمد راه بهالین
 حق چنان نماند که شریف لایمی این راه عالم است این ترغیبها فریبناشاه رسید و بادشاه و آشنده از طریق
 استفسار یعنی کرده آشنده این معنی شد که این سخن آسانست هم بخواند را باید طلبیده باشد که کرده
 به آشنده تا حاضر آورد و در پنج زاده را نیز احضار فرمود و بادشاه مدعی بسوی احوال هم زاده کرده و بهر
 که ایشان میگویند که شما چیزی خوانده اید و با چون دانیم که شما خوانده اید و میرویدان گفتند اگر چه با آن
 آشنده ان اتفاقا نیست چنان حال بعد بر سر فقر و مصلحت نیستند اگر چیزی بگویند معذور و از قطع
 از عالم چون نباشد زاهد آگاه و اگر انکاری کند معذور باشد چه داند مشرب آب حیات او
 که در طاعت خود دستور باشد - ولیکن اگر خاطر شریف ایشان بر این است گفتند آشنده آن
 که در اول این قرآن خوانده است سوره از قرآن بخواند گفتند که کدام سوره را میخواند بعد اتفاق
 یکدیگر گفتند که سوره انافقا بخواند شیخ زاده چون این نفر از آیت قرآن پیرو خویش خواند بود
 خواند هیچ اهل بر زبان غلط نماند هر یکی شمرنده شدند و طهر شمرند بادشاه نیز از راه سعادت
 از حضرت شیخ زاده بسیار دروین خاطر کرد و در وقت اوقات آتش بود که در پیشانی او که از آغاز در بنده
 و تمام حضرت قدوة الیکم ایمنه خود که از حضرت خواجه بهادالدین نقشبند شیند ام که بهر مودت و بزرگویش
 اینها نعمی آینه آینه خود نظر میکنند بر چه دول ایشان از آمدن او لاج می شود و این آینه از دست
 ایشان از انکاری نیست این چیز از زندگانی میکنند بر چه و عاینه شیخ بهر عالم شال جلوس موده
 بر عینه بهر مائینه مثال ایشان مقابله میکرد و معنی میشود این حضرت شیخ نعمی الدین العربی تجلی خداوند
 حضرت قدوة الیکم شخصی آمد که در باطن عقیده طلاسفه متکلم شده بود و حاضر بصورت اسلام شد چون
 دانی جلوس نموده حضرت ایشان فرمودند که تو از مذهب طلاسفی می مفضل شد و عاقبت در دل زنده شد
 رجوع کرد و بدین اهل سنت جماعت بعزم جزم درآمدنی احوال حضرت قدوة الیکم افزون آمدند
 سنی شد و بهار ازین برگردی زود برخواست و سر قدم حضرت ایشان آورد و اوقات گرفت و در مسلک شال
 شد شعر چنان عینه صفائی دل صاحب نظر دارد که بصورت کپیش آید همه شبیه بهار و شد
 او بهر یکم است که حضرت قدوة الیکم ایمنه نمودند که در مقامات حواجه آمد داشت که شیخ شریف
 از طبع اموال مرید و بهر چه میل بال دی و خدمت می نکرد اگر چه مرید بهر جمیع اعمال خود خدمت
 شیخ مقدم خواهد داشت تبریت و ارشاد را که بهترین نعمتی و محبوبترین موهبتی است در مقامات قبول

ادب و بی ادب است که شیخ شریف باشد از طبع اموال مرید

عوض ظل نگردد و اگر میرد بکبارگی از ملک اموال بیرون آمدن خواهد اجازت نکند مگر وقتی که در مقابل
 کس که موجب تسلی مروت جمیع خاطر میرد بود عوض تواند داد و بعضی گفته اند که اگر میرد عالی همت
 و سی نهیت بود و در حال قومی باشد اجازت صرف جمیع اموال کرده اند بنا برین متابعت حضرت ابی بکر
 صدیق رضی الله عنه که این چنین باشد در زیارت از مقدار ضرورت و لابدی اجازت فرموده اند آورده اند که
 وقتی یکی از مریدان پیدها تقرباً جمیع اموال درده او را اجازت نداد و فرمود که مقدار کفایت بخار او زیاد
 را اتفاق کن که بر تو امین نیم از مطالبه نفس تو بعد از اتفاق جمیع اموال حضرت قدوة الکبرایا میفرمودند
 هم ازین جهت فرزند شکر قلی را یکتا گلی را سیاحت بنوی برآمدن ندادم چه وی از مالوک سمرقند بود
 و ما دو دستگاه بسیار داشت بسی بهای فیه کرده بود که بکبارگی تجرید گزیدند و ملائق و عوائق دامن
 از هم چندین غیر گفت ای فرزندان هنوز نفس تو بکمال تو کل رسیده است شجره کبریا شجره کبریا
 بر شاخه کبریا این بار از روی تیر و آداب سوم است که صاحب بنابر باشد باید که بر شجره انبیا
 و اهل بیت صلوات الله علیهم غایت تمام باشد آن صدق و یقین عقیده میرد زیادت گردد و قطع تعلقات
 از حلو و رغبت به تجرید تفریس حاصل یابد و عقیده و نهیت حال شجره که سجد جاری فیض است
 ای منحل شود و باطنش بر صحبت تصرفات شجره جازم گردد چه فرموده اند که نیم در مجمع احوال مرقا
 میرد است و عروج بندوده علیا قرب حضرت صمدت جز بدین مرقات میردیت و باید که اگر فتوحی از
 غیبت سدیادت از قدر ضرورت را اتفاق کند و او غار نماید حضرت قدوة الکبرایا میفرمودند
 که در از قطع تعلقات و عدم ملکات که شیان فرموده اند مایل رشاد را ترک زیادتی اموالی ذخیره از
 خانه است نه نه مجروحیم میباید که محتاج بود چنانچه که محتاج اصحاب طلاب هم باید اطمینان تا
 تفرقه در کار نبرد و جمیع بر بست بهیچ از مفاکولات و ملوسات طالب بتندی از لازم است روزی در
 ملازمت حضرت شجره علاء الدوله آمدن در صحنه نشسته بودم که سخن از قطع ملائق و ترک سیاحت بنوی
 از کلی و جزوی نسبت مقتدایان برآمد فرمودند که انچه همان محبت مقتدا دارند البته میگویند
 در ویش میباید که که او محتاج باشد و این نیستند که حقیقی هرگز به مرشد احتمالی داشته باشند
 و جری باید که بندگان خدمت تعالی بجز بحق تعالی محتاج نباشند را باطنی خود دارند از ولایت برترین
 چرا بر خلق میکرد محتاج به بر سر کز ولایت تاج دارد به خدایش چون بکس محتاج دارد و
 و حال آنکه متعالی دینار باین همه سیاحت عیش و این امر بر پراز آلات عیش و سرگشت ایشان بر
 میدارد بلکه مقصود از آفرینش وجود نوریش ایشان اند قطع چه مقصود از وجود آفرینش
 اعم ایشانند در کیشای بیش به که خوش دارند حق نمودن به نعيم هر دو عالم را فرزند دن *

و اینست که در این کتاب مذکور است که هر کس که بخواهد از این راه نجات یابد باید که از این راه نجات یابد

حضرت شیخ مجاهدین بغدادی قدس سره و اخبرته را هر سال خرج سفره خانقاه دولست هزار دینار و سیصد و پنجاه
است و جناب میگویند پانصد هزار دینار را ملاک خود وقت کرده بر صوفیه که بطریق بابا باشد و امثال این
چنانچه حضرت شیخ اشیدوخ و حضرت شیخ ابوالسید ابوالخیر را بر تپه و دستگاه عالی و مسجد جاه مستجاب بود که
چون غم سفره کرده بودند حجام بر شیخی بر مایک و دند و طباب بوشمین می بستند و میخسائی ازین برین
قطعه چو گردن بر زده خرگاه زربعت به طباب بوشمین با شیخ زربعت بدوران خرگاه و چون حضرت
ازین به مهر شتر شده اصحاب بیرون به دراشنا راه بخرقان رسیدند و سر برده های بادشاهان
دیده سرانهای خسرانه در سلوک شهر زدند حضرت شیخ ابوالحسن خرقانی بنور فرستادند و استغفار بخادم
خویش فرمودند که بهائی عزیز آمده است به خیزی ضیافت فخرانه بپایه گردان بوشین از تپه
میساقتند و بدست خادم فرستادند چون ساگاه حضرت شیخ رسید دید عالمی در گردن سر برده ای
بادشاهی پراز انجم سر برده بر آورده شهر درون در گهی دید چون آسمان به زمین بوس ایتم زمین هم
عادم از دیدن از دحام و آوردن از حضرت شیخ پیام فرمودند و گفت که خواهد بود که چنین
بسم حضرت شیخ ابوسعید رساند منبصر که باشد آنکه عرض موسسین به دنیا بر سلیمانی بیکمین
رساده جو مور اندر نور خویش به بر ملحق ضیافت از کم پیش به دیگر کشید که خادم بر دشت
چون جلوان آنحضرت شیخ دستار خان پیش کشیدند فرمودند که خادم برادر شیخ از بخش
و ضیافتی آورده طلبیدم در آمد و دوان جوین پیش حضرت شیخ کشید به آدی تمام میل کرده
درمان و محمد حضرت شیخ ابوالحسن بکشاد و ریاحی دوانی جو که پیش آوردی قیده میی بهتر
ز قرضه و خورشید به بلی برخوان دولت سر از است به یکی از نماز دیگر با نیاز است به
احوال فرمودند بجان اندکی را بفرد نماز میچونند که را بسوز و گرامیدهند الا حسن اخوان
مقاومت حضرت خواجه حضرت قدوة الکمل نقل کردند که اکثر اهل تحقیق بر آنند که شیخ ازین
مقدار دنیا کمونات مریدان کفایت شود و علمت که از شراط تکمیل چه افتقار دنیا گویند و مدد
بصورت مقدار محبت بکار دنیاوی اشتغال باید بود و این منافق کمال خلعت عیالت شهر بار
مریدان در بدایت که باشند در عقین رزق عیالت به و بعضی شایخ فرموده اند باید که صاحب
بودن کمال انقیاد و خضوع از مرید ظاهر شود و اعظم ارکان طریقت کمال انقیاد است به نسبت شیخ و
این در صورت درجات شیخ بیشتر است بعضی مردم ابالی این دیار که روش کبار در امصار و حجر
نیزه بودند به نسبت حضرت قدوة الکمل اندک نقص سبب جماع حلاج صاحب میگفتند و
بنده استند که این موجب کمال حال ایشان بوده که نزدیکی نقد کس فقر و غنا و فقر و کمال

[illegible]

در خوار از رفیع
 نیکو اندام و هم
 خواهر و برادر
 سبک سینه یار دین
 زنده ز دروغ
 ای که گوید
 بیگانه یی
 در میان حال
 گویا هست
 جوانان
 دل

سبحان من شرم داشتم که زعفران شریف و بجا نشد که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم فرستاده بود و می گفت
 بنی یمن و بنو نضیر و از حال خود آگشت و در خانه رفت و باز آمد بعد و در وقت اشرفی که در وقت شش
 کرد و ادلاج بود که در وقت شش و آنکس میگوئی فرمود شرم داشتم که بر وصول آمد و فرستاد و در خانه من چیزی
 خلاف منت او نشود حضرت خواجه شریفی می فرمود در بیت حال کافری اسلام عرض کرد که کافر نمک نشود
 اما آورد و خواجه را بسیار زنده بود چند گاه چون شقیق کلی بخدا باز گشت همان کافر بیامد اسلام آورد
 شقیق ازین حال پرسید گفت که در آن حال تو موات بودی با ولادت حیصیت و با بیاس حیصیت من
 نیز موات بودم بچندین کفر بخش من بخش را چگونه پاک تواند کرد و این زبان تو حاضر ظهور شدی
 حقیق و تعالی بواسطه تو حل پاک گردانید شعری در آب لودگی چون گشت ظاهر و نباشد جواب
 جوی حاضر حضرت قذوة الکبریا میفرمودند البته این شتر اندر حال مرا و از لوازم نیست
 چلو و از پیر پیر رسته است و طالب هنوز در بیاریست حضرت قذوة الکبریا میفرمودند استفاده
 علوم بکسی باید کرد که او از وی مستفید باشد چه علمی که او را فایده نگیرد چه فایده که در چمن علوم
 بچنین است باید که اخذ علوم باطن هم بچنین باشد ادب پنجم حضرت قذوة الکبریا
 میفرمودند که مقامات خواجه آوردند که غنچ را رقی یا مضاعف رقی بپایند و روزی که هر گاه در
 طالب مشاهده صنعت عزیمت و ارادت کند و داند که معنی لغت نفس ترک اوقات صدق
 بر عزیمتی ندارد باید که با و مدارات کند و او را باین صدق و ارادت عزمیت ندارد و رد نمکند
 طریق محروم نگرداند و رقم شهادت بر چین او نکند چه وصف این طائفه علیقه من مدار و احکم که قوام
 لا یشق جلیه پس قبول کرد نوعی زندگانی کند که از خضیف فغان بزدوده علیا کمالش ترقی
 و نابد و بکلیه یا مات و مجاهدات شاقه بدایت رخ کند بر حد خشن اقتصار فرماید تا زود منقرض شود
 و در رجع التبعی ببار طبیعت میل نکند و بتدبیر بخش و در ام در آمد شعری جوهری که برای فایده کام
 بتدبیر بخش قدر حلقه دام به و بطل مدت و کثرت مخالفت فقر از صحبت ساز گرد و صحبت
 یا بد و عزیمت شرف گیرد و بکارها مناسبت و عزمیت در پنج باید و از خضیف خفت بنبوده
 عزیمت ترقی کرد و بجمیع مشتاق عمل کند و او را اندکی از اینها ملوک صحبت نزدیکی پوست و از دنیا
 کلی شقیق شریف در وضعی احساس کرد و بجهت اوقات از لذت طعمه بجهت او حاضر گردی و گفتی که
 نبعث خود کرده است و انس گرفته به او بطریق رفیق و مواساتر نمکانی می باید کرد و از خطو طرش کلی
 منع فرمودند تا در وقت آن شود که او خود را باین ریاضات شکر و میل خواهد کرد و بسبب لذتی که
 خواهد یافت حضرت نور العین میفرمودند که حضرت قذوة الکبریا نسبت تنگدلی زمین معاط

لعل فی قوس شقیق از وقت اشرفی که در وقت شش و آنکس میگوئی فرمود شرم داشتم که بر وصول آمد و فرستاد و در خانه من چیزی خلاف منت او نشود حضرت خواجه شریفی می فرمود در بیت حال کافری اسلام عرض کرد که کافر نمک نشود اما آورد و خواجه را بسیار زنده بود چند گاه چون شقیق کلی بخدا باز گشت همان کافر بیامد اسلام آورد شقیق ازین حال پرسید گفت که در آن حال تو موات بودی با ولادت حیصیت و با بیاس حیصیت من نیز موات بودم بچندین کفر بخش من بخش را چگونه پاک تواند کرد و این زبان تو حاضر ظهور شدی حقیق و تعالی بواسطه تو حل پاک گردانید شعری در آب لودگی چون گشت ظاهر و نباشد جواب جوی حاضر حضرت قذوة الکبریا میفرمودند البته این شتر اندر حال مرا و از لوازم نیست چلو و از پیر پیر رسته است و طالب هنوز در بیاریست حضرت قذوة الکبریا میفرمودند استفاده علوم بکسی باید کرد که او از وی مستفید باشد چه علمی که او را فایده نگیرد چه فایده که در چمن علوم بچنین است باید که اخذ علوم باطن هم بچنین باشد ادب پنجم حضرت قذوة الکبریا میفرمودند که مقامات خواجه آوردند که غنچ را رقی یا مضاعف رقی بپایند و روزی که هر گاه در طالب مشاهده صنعت عزیمت و ارادت کند و داند که معنی لغت نفس ترک اوقات صدق بر عزیمتی ندارد باید که با و مدارات کند و او را باین صدق و ارادت عزمیت ندارد و رد نمکند طریق محروم نگرداند و رقم شهادت بر چین او نکند چه وصف این طائفه علیقه من مدار و احکم که قوام لا یشق جلیه پس قبول کرد نوعی زندگانی کند که از خضیف فغان بزدوده علیا کمالش ترقی و نابد و بکلیه یا مات و مجاهدات شاقه بدایت رخ کند بر حد خشن اقتصار فرماید تا زود منقرض شود و در رجع التبعی ببار طبیعت میل نکند و بتدبیر بخش و در ام در آمد شعری جوهری که برای فایده کام بتدبیر بخش قدر حلقه دام به و بطل مدت و کثرت مخالفت فقر از صحبت ساز گرد و صحبت یا بد و عزیمت شرف گیرد و بکارها مناسبت و عزمیت در پنج باید و از خضیف خفت بنبوده عزیمت ترقی کرد و بجمیع مشتاق عمل کند و او را اندکی از اینها ملوک صحبت نزدیکی پوست و از دنیا کلی شقیق شریف در وضعی احساس کرد و بجهت اوقات از لذت طعمه بجهت او حاضر گردی و گفتی که نبعث خود کرده است و انس گرفته به او بطریق رفیق و مواساتر نمکانی می باید کرد و از خطو طرش کلی منع فرمودند تا در وقت آن شود که او خود را باین ریاضات شکر و میل خواهد کرد و بسبب لذتی که خواهد یافت حضرت نور العین میفرمودند که حضرت قذوة الکبریا نسبت تنگدلی زمین معاط

و اینست که باید که کلام خود را از شوایب بویایک سازد

بزرگواران و بزرگان را که در این کلام است

کردند که وی از لعل جابه بود چون توفیق توبه یافت ببلایزمت حضرت ایشان شرافت و یرایش
 یکبارگی نفرمودند و بدینچه ریاضات آوردند در اول مرتبه بچنانکه مقتضای طبع او بود بجهان نوع از
 ماکولات و ملبوسات پیش آوردند شعری که حاصل بلند آمد این عزیز جهان به بر و بر آمدن از
 سرعتی چگونه توان **آداب ششم** در مقامات خواص که در اندک تقصیر کلام است باید که کلام
 خود را از شوایب بویایک سازد و از هر لای و مالا یعنی صافی دارد و نادر و مرید اثر منفعت آن ظاهر نیست
 و کلام در دل مرید بشاید تخم است هر چه افتد همان ظاهر شود و شیخ لازم است که در زمان تکلیف با مرید
 تخم کلام را از شوایب بویایک سازد و آنکه در زمین دل مرید اندازد بآب معرفت پاشد بازه و در آب
 دارد آنکه غلات حقایق ظاهر گردد و بوقایع اشارات مخفی و بوقع شجاعتی بیارند تا بجهت
 بی علت از خرطالع الطریق و در دامن دافعت بوی نفس شیدهان نگاهدارد باید که در وقت تکلیف
 با مرید در صحبتی تقاضای طلب معنی کند که هم وقت متنفس فواید و صلاح حال سماع باشد تا زبان او بجز
 ناطق گردد و کلاش در افادت صادق حضرت **قدوة الکبر** بسفر برونند و کلام سخن گفتن خود را
 از خود نمی سازد و خود را بچونا و دان آب شمارد که شهاب فیض ازین نبوغ معارف بر زبان او جاری
 میکند ایند حضرت مولوی خود را بقصیری کرد و کما قال المولود شعری بنوازی چون حکایت میکند
 که نزد اینها سکایت میکند چونی را با وصلان کامل کاملان مکمل که از خود و خلق فانی شدند
 بحق باقی شدند نسبتی تمام است خصوصاً در بعضی حال معنی نفی استعمال میکنند این طایفه نفی وجودی را
 خود کرده بعدیت اصلی رجوع کرد شعری که در دم دریا بر آید و در گریاسیل سویی خود گریاید
 بچنانکه فی نفسه خفته شده است بهر موت که بوی مصفا است از نعمات و الحاح فی بحقیقت از
 صاحب نیست نه از وی شعری بر آن صوتی که خیر و از دم فی به زمانی میدد خبری نه از وی
 همچنین این طایفه علیه با کلیه از خودی خود خالی شده اند هر چه بایشان مستولی است از افعال
 و اقوال و اخلاق و اصناف کمالات حضرت حق است که در ایشان ظاهر شده و ایشان را حقیقت
 مغفرت نیست نه اگر از ان فی قلم باشد که از خود عبارت کرده اند آن نیز فی بحقیقت چیزی نیست
 بلکه شکر و متصرف دیگر است چنانکه شایع کلمات و مقامات ایشان و هر چه از ایشان ظاهر میگردد
 همه بجهت تعالی است که صفت **يَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ** در شان ایشان ظهور کرده است
 چنانکه از فی اول رتبه رباعی آتش است این بانگ ای نیست باد نه هر کس این آتش از
 یست باد و آتش عشق است کاندزنی فتاد و جو شمش عشق است کاندزنی فتاد
حضرت قدوة الکبر بسفر برونند که سخن این طایفه گفتن مرکبی از مبد که سالهای بسیار

همان روزی که بمیان راه اقبال از بلده خا قعا مشایخ رفته باشند و بر سر کرده جایی دیگر انداخته حضرت بنام ابوالکلام
 از حرم اعیان سلوک راه خدائانی پید شد از خراسان غم موف کعبه کرد حضرت قوه الکبر اندک سلیقه
 اشتغال نمودند استغنا سخنان ایضا طافه میکردند و نسبت ایشان حضرت قوه الکبر استغنا نمودند
 که نسبت این زمانه محل شکست که مردی بانصد کرده راه پیاده و مسازیل قطع کرده آمد و قطع قایم خود
 به خواهد حضرت قوه الکبر از شیخ غم نقل میکردند که به بخارا متوجه شدم بر یارت شیخ ابوبکر فانی
 و ابی طالب هم خند بود و بگز داشت وی در اینجا بود پیش می رفتم سلام کردم مرا نشاندند و سفره آوردند و نان جو
 بود و نمک گرسنه بودم دست دراز کردم و میخوردم در میان خوردن بوی نگاه میکردم وی میگفت
 دست باز کشیدم مرا گفت بخور که از شدای میگیریم که ابوالقاسم جنید مرا گفت زود زود بود که این
 چنان شود که در کوئی دو مجمره بود دید یکی از آن دو مجمره این سخنان بود و در آن دیگر نمودن کس اگر
 کند که از آن دو مجمره بر آید و ازین سخنان بشنود اکنون که از بهر است کسی بخاری آید بطلبید کار خود
 نیک است ادب مستقیم کلام تعریف است پیر سرگاه که در مدید چیزی مستنکر معلوم کند و خود
 که بر آن مواظف کند تا از آن مظهر گردد باید که سخن بکشد گوید و از تصرف اجتناب نماید انصاف
 به سیرتین بدرات و حکمت اقرب باشد روزی جامع این کلمات شریف و مقامات لطیف با حظه
 ایشان برای میگزشت اتفاق نظری بود طی جمیله افتاد و البتاع خیمه نزاع سیمین بجانب دی در عذر گشت
 چنانکه اکل شرب هم کاهی میباید که میماندیم و هیچکس ازین واقع من خبردار نبوده لیکن مخفی نماند
 شمع ناز و گری عشق اظهار نمودند هر کسی بر ورق رخسار چون ملازمت حضرت
 قوه الکبر اعبادت معهود خود فرستم چون بروی این قیصر نگاه کردند اندکی تبسمی نمودند
 قطعه چو در بحر و لسن این در اسرار به بر آمد از تبسم کرد اظهار زهی دریایی اسرار منور
 که ریزه از تبسم در گوهر به بعضی سخنان معارف آمیز و حقائق انگیز فرمودند و در ذیل این سخن
 از سرگزشت بگویند بر آورده اند که در اقصای بشر عشق حقیقی مشرف ساخته بود دیگر بر از نیست
 شعر درین سودا که از عشق بیاست به کی اسودد و دیگر از نیست به بجزر استماع این سخن بسیار
 آن میل در خاطر من نماند گویا هرگز نبوده بعضی از مشایخ بر آنند که آن مواظف بر سر ملا و جیح
 و تفریح در قهوانه جارسان است و بعلت نزدیکی است چنانکه منقول از خواجه علاء الدین عطاردی
 آمده که یکی از اصحاب ایشان اجازت خواست به لایب خود رفت چون بلازمت شرعیه
 رسید جمعی غم بود فرمودند که طریق خواجگان مافلس ندارد اجم مجابیه است از زمان آن
 تا وقت مقابله که باید عزم کرد و هرگز نشسته بدیده اعرضه ساینده شمع زایل تا به آخر صبح

و از تبسم است که سخن بنام ابوالکلام
 و از تبسم است که سخن بنام ابوالکلام

بود به بعضی سلطنت بیک نموده به متفرع خاطر شریف ساخته الایک جبر که نوانت گفتن حضرت
 خواجه فرمود میشود بهر یا بیاید گفت و گزمن حواجم گفت و دراز سوخا هم کرد بالاخر بر سر جمع گفته که
 شعر صدای آن نیستش سر بود به ناخت از نشش حرف ناظر بود به حضرت قدوة الکمال
 سفر بودند این طایفه را هم است از تعریف و آن اکامید شفا صحاب از حضرت بر سید کنایت
 نمودن بار از طریق تمثیل مودیت جبر این شعار از سنن مصطفوی و من نبوت که در زبان
 رسول اگر از باری عقلی نیست و امری و دخت واقع میشد میگفتند آنجا که کسی این نوع کا میکند
 نیست و اگر جماعتی قیاحی و از قوی شاعری صادر میشد میفرمودند و جماعتی که چنین گفتند
 پیوسته خیرت میباشد همان مدح خلق مصطفی و داری در کسی که این نوع خلق باشد هر آینه در دنیا
 و در اول سورت که خلقی عظیمی را با کسی که مظهر ستار باشد بیاید به ستم ستار
 از آن راه اولیاء و بر حجت به بیاد آن بر زبان دلدار باشد به تقریباً از قصه حضرت ابراهیم خلیل
 سفر نمودند که زبانی خلق انبیاء که دعوت اسلام هم برین تعریف میکردند اگر چه بجای دیگر بهر طریق
 میکنند تا دلیل افصح تا دلیل در شان خلیل است که در تفسیر از هدای آورده اند که
 دعوت ابراهیم علیه السلام سوّم بود ندیک کی سارده بر ستیدند و دوم ماه می بر ستیدند سوم آفتاب
 می بر ستیدند و است که ایشان را دعوت کند و این سه طایفه بعبادت سخت در روز کفر خوشتر
 بودند و معنی آن بود گفت اگر یکایک ایشان اظهار دعوت خواهم کرد و نخواهند شد و شعر دلی کان
 بود از غم این تیره در دین مردم بگردانند پس بهانه پیدا کردند که اول خود نهاد و بیابان
 انقوم بر فتنه و در آخر مردم بکلی زانها شد و چنانچه اطلاقه چشم در راه طلوع ستاره داشتند ایشان
 کردند تا ستاره بر آمد چون ستاره بر آمد بهر طریق تعریف از طریق در دوش گفتند به ارباب
 تا ایشان بدانند که یکی از مایات و ریمده نشود چون ستاره و فرقت با خود گفتن گرفت
 بنوعی که ایشان میشوند که این ستاره بر آمد و فرقت خدای را نیز بتبذیل روانست اگر این
 صفت خدای باشد پس میان بنده و خدای چه فرق باشد شعر اگر این وصف را شمری ز صاحب
 چه باشد فرق در مصنوع و صانع به پس بن خدای میت این را دوست ندارم و در راه نیز
 همچنین گفته در طلوع آفتاب همچنین فرمودند پس طایفه که نزدیک بر اسم نهشته بودند نشند
 ایشان را معقول گفته همه گفته نیکو سیکوید که خدای را نیز انتقال بر آمدن و فرود آمدن از
 نقصان باشد همه بر ستند و دین ابراهیم در آمدند برین طریق ایشان را اسلام آورد و دیگر
 بنیسات انبیاء گویند پس گفتن ابراهیم بهر طریق تعریف بود و مقصود از آن این داشتند

بیت کس انکار تو در کار انجاریه که نیست در کارشان بسیار است و آن حق است نه آنکه نفوذ باشد
 اینان است که میگویند حضرت قدوس ۱۵۰ الکر اقل از حضرت شیخ شمس یعنی میگویند که انبیاء از انبیا
 نبوت و پیش از انبیا نبوت از سرگ مصومند چنانچه در کتب عقیده افتاده است که در هر دو حال اینها
 عارف ترین مردمان اند و برین تقریر لازم می آید بر خلاف عقیده گفتن و حضرت ابراهیم مشکو در خود
 هدایا حتی گفت ملاقاتشان آن بود که خواهر مست و درین و این راست باشد و دیگر آنکه چون میخواستند
 شنیدند که باز گردند برای شکستن تپان گفتند آن مستقیم و حال آنکه درست تن بودند مقصود ایشان
 درین آن بود که نبی آدم هیچ و حتی از مرضی عالی نبود اگر چه دیرالما نباشد اما مقصود ایشان از آن
 بود که هر کس در دنی است زنجور شدنی باشد که انگاشتن قدس صاحب حضرت مدینه علیه السلام معون
 و یحیی بن زبید بانها کیه بری دعوت فرستاد و قصه زیادت از شرح است چون ایشان بر معنای
 آشکارا کردند خلائق انفا کیه دعوت ایشان قبول نکردند شمع کبر که در نار باشد مقرر سر
 خط دعوت برآورد بدرد از آنجا که ایشان را ایذای بسیار کردند و در زندان بند
 حتمی القواس زمان داد تا برود و ایشان را از زندان برآورد و دعوت ایشان بار بود قواس
 چون بیامدند ی اهل کل شمع و ملک بخواند که آمده بودند قواس سبب ایشان شد در بختان رفت
 و محرمت و جسد و عبادت بنان بایستد و حق نماز میکرد شهر محراب بنان از ترس اغیار و بد
 از کرده سجده سومی و ادار به بادشاه ایشان از محرمت او در تعجب ندکسی بر محرمت و جسد بنان
 عبادت نکرد است تا بر خود بنحو اند فریت او جان شد که قواس کار ملک خفن گرفت و در زند
 قرب نشستن مع بقربت زد دیگر کسان بر گزشت روز قواس ملک گفت شنیدم که در
 مرد را بدین و دیگر دعوت میکرد در زندان نموده آید سخت دلیری کرده اند بنحوان ایشان را بن
 ایشان بشنوم ایشان را از زندان برآورد و پیش ملک آمدند قواس گفت خدای شما تواند که حلقی
 نو افزیند و مرده را زنده گرداند چنانکه ما بهیم گفتند آری قواس است بر سر نهاده و گفت میدانید
 که چه میگویند من کسیر غلام از خلق بیده زین کمر مرده را زنده گرداندم من ازین کار عاجزم پس
 ملک در و گفت میناید که نزد یکدلشان حتی و علمی هست اکنون تو بنان خود را بگو تا ایشان
 حلقی آفرینند و مرده را زنده گردانند تا این عزت ترا و بنان ترا باشد ملک گفت تو میدانی که
 ایشان مرده اند نتوانند قواس بشنوم و یحیی گفت بسیار دیدم دعوی کرده اند غلامی نامیده ام
 که از سخت روز باز مرده بود و پیاده شد گفت غلام بیا کنید و مرده را زنده گردانید ایشان دو غلام
 از خاک ساختند و از آب بن تر کردند و بر سر و چشم غلام انداختند و دعا کردند و حال حدی گفت غلام

له انصار بر محرمات علیه السلام در زندان ۱۱ - له عارف بود دعوت قدر کار ۱۲

فرمان گرفت و هر کس که در آن محفل بود دعا می ایشان مرده را زنده گردانید و بعد فرمود که خوشحال گشت حال خود
 با مشغول و بخی است اگر دشمنان ملک و قوم را دعوت کرد حضرت فدوة الکبریا میفرمودند
 که این رفتن فواید بسیار دارد و به نیکو کرد شعری در آن روز نوازند پس بلیس که بسیار
 بر بیان این زبلیس به ادب مشتمل است و اقل است باید که غلبه احوال و از از تعلیمات
 بعد از احوال مانع نکند و تصور نکند که اینها چه نیست چه افضل بشر صلح با و چه کمال حال که هیچکس
 نتواند بود و از همه بطلعت حویص تر بود که شبها در نماز بیدار است و ای که با یابی مبارک در هر شب
 حضرت فدوة الکبریا میفرمودند اتفاق در ملک هم با یکی از معاندان که در میان ملت جماعت
 مخالفان مشرب صنادیدین و بی ملاقات شد و ترجیح طریقت کردی بر شریعت در جواب گفته
 که من از آن تملیظ ایراد کنید که در شریعت بر شریعت اعتراض تمام با آنکه شریعت غیر حقیقت است
 اما بتدلیل فطریق و تصدیق دل روح و عروج و صعود و نزول اشغال آن در کلام الهی مسموم است که
 دنیا تا کمال شکی و شکی از راه کشف و تحقیق از استخراج نمودند و در رسائل ثبت کردند این
 قوام شریعت است حضرت فدوة الکبریا میفرمودند هر چند که در کلمات این طائفه مشایخ تردد
 کردیم و باز است مشایخ روزگار رسیدیم هیچ کلام از کلمات این طائفه و سخن از سخنان معویه بر فر
 عبادت دلالت نکرده اگر چه بیعام عالی و مرامم تعالی رسیده بودند و لیکن هیچ دقیقه از وقت احوال
 صالحه خود نگذاشته اند حتی که در حین موت ادبی از آداب ایشان فوت نشد چنانکه از حضرت بنی نین
 و نقل میکنند وقتی که بحضور حضرت شیخ بکر بن موسی گفت شبلی مرا گفت که رفو در دیر و وضو دوم غسل
 بجزه فراموش کردم زبان او گرفته دست مرا گرفت و میان بجزه خود آورده و تحلیل کرد و پس طایفه
 یکی از بزرگان از ایشان گفت چه گویند در حق موی که در آخر عمر ادبی از آداب شریعت از وی فوت
 شده حضرت ابو احسین مالکی گوید که در وقت ترغیم خیر نساج حاضر بودم وقت نماز شام در آمد و میرا
 غشی افتاد و از هوش بشید چشم بکشد و پس روی در خانه داشت و در گذشت گفت عافا قال الله
 یا ایست ساعتی مرا امان ده که تو را مامور خداوندی و من نیز مامور خداوندم و بنده فرمان دمی آن فرمان
 که تو داری فوت میشود و من خود در قبضه تو ام امام را نیاز فرماست و ای وقت بابر بسته ترسم که از
 من فوت شود پس بیک خواست و وضو ساخت و نماز شام بگذارد پس گفت چشم برسم نهاد و جان بداد
 الله الله مردان راه عبادت و طریقت تجدید چنین نبیره اندا که بجای رسیدند اندا که عازا و بدست
 نباشند و نه دیگر در ظاهر وی خطره فاسد خطو کنند که مرابعات چه احتیاج پس بایستی فقر سفره
 بود و چنانکه پیش کمالی معاذ زاری از قومی نقل کردند که میگوبند با بجای رسیدیم که نماز را زباید و گفت

ادب مشتمل بر طایفه اهل کمال
 به بیان بر آن رفته
 به توفیق کن در عبادت در روز ۱۱ و ۱۲

بگویند اید اما بدو رخ ریزد اید قطع آنها که در طریق اینند دیده اند به رخت سلوک خویش
 بمنزل کشیده اند گویند و ساوک بجای رسید ایم به آری رسید اند بدو رخ ریزد اند به حضرت
 قدوة الکبر اینفرمودند در داریا اعمال مطلوب است و لهذا اکابران عارف و خواصان بجهت
 طواف فرموده اند که سالک عارف باید که عند مطلوب محکوم احکام مشاهده نکند و به یکی بهت سعی
 در وظائف عبادات و اعمال حقه داخل حال کند و بهیم لحظه نماند و طرفه ازان کسی بنماید که او
 مستغرق در کمال شهود و سائر محروم و باشد و بهوزه از ذرات کائنات و جزوی از اجزاء موجودات
 ابرار وجود حقیقی داند در وی عکس سائر الهی اسرار و صفات متعالیهی معانی کند و عبادت
 و طاعت نوافل را از تنه و وی عاقل بود از ملاحظه انوار وی و اهل حقیقت مشاهده از جمله نتائج اعمال
 پس بطریق استیصال بنیجات بخند است موطن و از خواص است پس بقدر اشتغال درین موطن استیصال بنیجات
 ظاهر شده است و موطن او و از خیر است و مقتضای این موطن که دار خدمت است عمل آن
 و مقتضای آن موطن که دار قرب نیست و بهر خیر و نتایج اعمال است پس بقدر اشتغال درین
 موطن نتایج اعمال سبقتان نتایج اعمال در آن موطن خواهد بود و آن محض بیان خیر است
 نسبت عارف پس نهایت وسع باید گویند و کمال سعی بجای باید آورد تا بهر موطن محکم
 موطن میل نماید و بنویس بر که او در مجلس نشین است به لشکر برین خود بریم شکست به هر که بهر دم
 بهم رندان بودیم بهر رندان دم ز نذر رندان بود آورده اند که امام زین العابدین
 علی بن الحسین رضی الله تعالی عنهما از رکعت نماز میکرد بنی دیوان اعمال حضرت امیر المومنین علی رضی الله
 عنه برایشان کشوف گردانیدند اعمال ایشان در جنب اعمال حضرت امیر بعایت کم بود حضرت
 به اعمال حال که وظائف معهود زیادت کرده اند حضرت قدوة الکبر اینفرمودند چند که به
 مغفولان بود اما از ادای وظائف چهار نیست چنانکه منصوص علاج با وجود آن همه عوی شکرانه
 رفته از رکعت نماز میکرد و آنشک روز آن کشته شد پانصد کت گزارده بود بعضی از همی کسالت
 و در باب جهالت میگفتند که چون کسی نهایت عرفان و غایت وجدان برسد تنها نکلیست
 عبادات یگوید باین آیت کریمه متکلم بنمودند و قول مشایخ یا مستشمامی آورده اند و انجید متکلم
 حتی یلک علیک این فقره در جواب ایشان گفت معاذ الله هیچ عاقل یا بتغنی بهرگز القات نتا
 چه با صلاح علی بن الحسین عبارت از دوزیر گ است و بطریق تعجب معنی وی است نادار
 که بنده به یقین مشرف شده است عابد و ست و عبادت با و منو است چون یقین بحال سیده
 نسبت عبادت از دوزیر است و منی هو العابد المعبود بوده از پیش جمال جهان آرای خود

فادت کی
 بود و در وقت
 راجع به این
 سخن ای صوم
 ۱۱
 عاقل و از نفس
 معنی تعجبی از این
 و بعضی بهی
 نموده اند و بنمود
 فادت پس از حصول
 یقین باین اثر
 اشتغال داده اند
 ای کلمات از راه
 رده اطلاق بید
 ریب کرده بود
 و بنی بعضی
 آنوقت موثرا
 و بعضی بنم کرده
 و بعضی بکار
 است ۱۲

ادب نام و در وقت خطبه

و به یمن معلوم کرد که بر پادشاه خیر قائم است و ذات خودش محل قیام هیچ وقت نیست -
 وَالْفَضْلُ الْعَظِيمُ وَابْنُ مَرْيَمَ بْنَ قَيْسٍ وَابْنُ مَرْيَمَ بْنَ قَيْسٍ وَابْنُ مَرْيَمَ بْنَ قَيْسٍ
 از اهل سعادت نیستند شهر همه کس میداند که کوشش انده دلی گوی دولت نه هر کس برنده
 و بخت هم نروال زحق خود باید که از مرید توقع تحمل و تعظیم نکند اما بر قیام نمودن بدان اتم
 مهامت بلکه گرایش را توقع آن پسندیده نیست و هم وقت از قضاء حقوق مرید غافل نباشد
 همه در صحت و چه در مرض و سفر و حضر و شدة و رخايل در جميع اوقات از قضاء حقوق مرید
 خارج حوالی به اتفاق عدو و شوکی نمایه و بطلب در بر صدق ارادت ایشان اقبال آن جایز نشود
 رنج در تحقیق امراض مرید بجز عیبی که از سر اعضا و مایست که در دوازده گاه و بعضی خلالت الکلی
 پذیرد و تقریباً حضرت قدوة النعمان از منوی مولوی حکایتی نقل کردند که در زمان قدیم
 و آنان استغیم بادشاهی بود که بحلیه آثار راجل و بجله اطوار عاجل آراسته و بنشین مالدت و
 قانون استمالک پسر است - اتفاقاً روزی از پسر شکار سوار شده بود که نفرش و بجزیرک افتاد
 بعد هزار جان شیفته و گوشت شکر یک کهنک دیدند پسر شاه راه به شد غلام آن کهنک و شاه
 چون بمناظره عشق او از مدگرشته و در پاشی شیطانی شد او از سر آمدندی بسیار داد و آن کهنک
 را بخیر و در خانه آورد و نزدیک بود که از گلزار حاشی گل چندینید و برایش بیمار حاشی نشیند
 که مادر خان بیماری و مصره دوران جان آزاری بگلزار حاشی و زید شهر چون خواب
 و برخودار شد آن کهنک را رقتا بیمار شد و حکیمان و دبا طبیبان نامدار جمع کرد که معاینه
 او کنند هر چند که مداوا کردند و روتمود شهر هر چه کردند از علاج و از دوا به نشت
 بیخ افزون و حاجت نادره و چون از دوائی طبیبان مایوس شدند بیسجد نهاد از هم
 نیاز حضرت جان نواز در آن ساز مناجات کردند و گریه و سوزا و بود که خوابش در بود
 در خواب پیری و بیدار بختی در نمود او گفت که در بایست تو را باشد بر خیز و از ابر که بصورت
 سن آید داری در دو تو بداره خانه او باشد چون صبح و عده از افق بخت و مشرق عالم
 برآمد پادشاه چشم بر در نهاده ناگاه مردی نورانی از دود پیدا شد پادشاه تعظیم عظیم و بکار
 و عرض بنمودی و بخور کرد و بیمار را نمود و طبیب طاق علامات مرضی از جنس و قارده داشت
 گفت ایمان دوائی در دود کرده اند بلکه بپس بر دوا و نبرده اند شو گفت هر دوا که ایشان کرده اند
 آن عمارت نیست و درمان کرده اند چه دوا مرضی بود که اهل طبیعت قناس از قناس مرضی و
 قاروره نتوانند و استنق منوی در دوا را از کجا داند طبیب و اگر چه باشد و همه حکمت بسبب

در تحقیق امراض مرید بجز عیبی که از سر اعضا و مایست که در دوازده گاه و بعضی خلالت الکلی

که شبی که در عشق را که او کند و از آنکه عشقه که بر سر او آسالی چیده است و نیت او که در دل دارد
 بیرون بند مثنوی بخشن از سوزنا و از صفرا بنود و بوی هر نیمه بدید آید ز دوده عاشقی سبک است
 از زاری دل و نیت یاری چه بیماری ل به علت عاشق ز علتها جداست و عشق اسطرلاب
 از سر و دست و عاشقی گزین سر و گزین سرست و حاجت مارا بدان در بر پیر است
 چون طبیب حبیب مرض در رو او خبر و از گشت از سلطان بهمان داشت و بنوعی دیگر باز نمود که
 بیمار در خانه خالی دارد که جز منجی یار دیگر کس نبود تا از بعضی چیزها به پرسم چون خالی از من
 طبیب در و حبیب جدا اصلا اظهار نکرد که از معنی اثر بنوی و خبر مصطفوی آگاهی داشت من عشق
 و عفو و کفو و مات فدا مات شهید ۱ چون بیمار از روی صبح
 اصدار نکرد طبیب لبین و جدیگر پرسید و کمر تقفیش دی چیست کرد و نام هر شهر میگفت و
 نبض و میگفت و رنگ رو او نگاه میداد و بین از هر شهری نام هر نبض و رنگ رو او
 قدیم میدوید و قطعه سویی قصه گفتش میشت گوش و سویی نبض گفتش میشت هوش
 تا که نبض از نام که کرد و جهان و او بود مقصود جانش و جهان و نام هر شهر
 از آنکه یک یک نام هر نبض استخوان از صفه خاطر میست و نیت نام شهری روزانهم در گشت
 از آنکه رنگ رو او دیگر نکت و برسان برسان بخشن سمرقند برآمد از نام بر من باین کار او باخ
 چراز شاخسار از صفه نبض سمرقند برآمد شجر نبض جنت درو سنج او زو شده که سمرقندی
 چه زرگر فروخته و طبیب است که مطلوب او در سمرقند است اکنون در پی آن شده بدان که
 مطالبش از کدام صنف است چنانکه دارد بطریق معین نام هر صنف از سمرقندی بر دو نبض و رنگ رو
 او میدید و با سعی تا که نام زرگرش بر لب سید و رنگ رویش نبض از شادی جمید به که در معنی
 او که مطالبش چو زر به است درو زرگری عالی هنر و طبیب چون از ندر روی و انقرو انظار او
 حیار بر آورد مرزده و مال داده گفت مثنوی من بدستم که نیت چیست زوده در غلام
 سحر خواهم نمود و شاد باش فایز و من چو من به آن کنم با تو که یاران با من و آن بان
 این از را با کس گوی که چه شاه از تو کند مدحجوی که و طبیب حبیب خواه مخواه
 بر خاست و بجزرت بادشاه آمد و عذر کرد که در دارا داد انتم که طبیعت او از بسیاری مرض
 و بیماری زیادتی از نوشیدن دارو روی بنا هموری آورده است که هیچ شربت و معجون نتیر
 میکنند و در پیرایه زین و حلیه جوهرین باید ساخت و آن پیرایه را و آب بعضی او و پیرایه
 انداخت تا در غرور بعد آن پیرایه را او بپوشد و شاه او را تعالی او نیکو خواهد شد و اینچنین پیرایه

طی که کشف کرده و پیرایه که او بدو بخشیده و این را در پیشگاه

درین شهر یکس میخواند ساقی نگر ز کوی که در سمرقند است برهنه باید آوردن یا باید داری
 بی مال و نه پادشاه از جهان قبول کرد و جمعی از فرمان خود طاعت فرستاد و اهل از مردم
 ویرا آورد و در حضور بیمار نشانند و بعضی جوامع در زردی را دارند تا پیراهن سازد و دیگر گفت که زردی
 بر زرد این میل تمام است بخور خور خوشتر که گمانند هم چنان کردند چون آن کثیر که از میل
 محبوب تشنگ گرفت نیکو شد و بیماری را می اعلانند که زردی خود را یافت شعر چه دارد و می
 خود بیمار شده نیکو زنج و در و بسیار به بدی بر این برآمد زگر از شری دادند و نیکو شدند چون
 آفتاب حسن و زوال یافت و در سمرقند رنگین بخار و محال شافت اردلان به روغن شفا داشت و
 محبت حسن پادشاه است شعر عشق زنی که بود و عشقهای گریه را می بود
حضرت قدوة الکبر میفرمودند اسد الله چه طیب نبیب عازق صفت بود و در فغان
 فی الحقیقه چنین اند و این خدافت در طبع طبعی نه نهاده اند و خدای حضرت محمومی را مدتی
 عالی تر از این خدافت مجسمه بود که بر بعضی را بمقتضای طبع او مداد می کردند و غزل

روح افزای روح و دلهار اهل بیت	بهر بیماری اهل ابرار طیب است
طبیعی الفیدی از و آمد و نه	حضرت محمومی مار الفیدی دیگر است
برینا بر که خطابه خطبه میخواند	خطبه عشقی که میخواند خطبه دیگر است
از غزلیه و لیا که جلیبی مردم و	در عجائب اصفا مار غزلی دیگر است
در سیاهی و غم که چه نقیضند و	اشرف سمنان مدینه است نقیض دیگر است

حضرت قدوة الکبر میفرمودند که مشایخ اهل البیت میباید که حفظ اسرار اسباب خود هم هم تر و اند
 و آنچه از مکاشفات و واقعات ایشان معلوم کنند اظهار و اشاعت آن نه کنند و چون به
 حلفت رو و تحقیق آن کنند گویند مثالین احوال اگر چه از نعم الهی کرم نامتناهی است اما و قوت
 بر آن و نظر و بیان سبب و دور و محبوب قدوة و محبوب است از حضرت خواجه نقل میکردند که
 اصارت ریا هیات و مجاهدات سبب کشف صورت است و گاه باشد که حاج کشف را
 با مکاشفات میل تمام میشود و بوجه و این میل از حقیقت مقصود باز میماند از نتیجه بعضی آنرا
 غول اه گفته اند و اکابر خانواد و خواجهگان ترک اینچنان فرموده اند بسیار ملاحظه آنکه سالک
 بوجود آن مکاشفات مقید بجنیف ترین مقصود نبود آداب دهم حضرت خواجه فرموده اند
 اگر اند که از کثرت مشاهد حرمت او پیش مرید کم میشود و را با احوال و گوشه در جای قرار دلاط
 که بسیار دور نبود و نزدیک نیز نبود هر چند که گاه گاه بیاید باز بجهان موضع که قرار گرفته است

آداب دهم بدین آداب و تقوی و اردو زیاده و از کثرت مشاهدش برسد و کثرت

رود تا بمغنون خبر نبوی و اثر مصطفوی ذیغیا تزد حیا عمل کرده باشد طریقی در ایشان
عشقیه این است که مرید پیش خود بیاسمی گزارندی فرمایندی آئی و میرود محبت خود را تازه میسازد
ایست جوامع شرائط و آداب شیخی اگر صحبت این چنین کس دست دهد و منش میگردان
خود با نخی که نیامیزی از دوا و بر غیری حضرت خواجه مکر بزبان مبارک میزنند شکر

پای من جز در دست برادر دیگر نه رود + گمرا سر برود عشق تو از سر نه رود
و ملازمت حضرت وی و خدمت شدت وی اہم داند و صحبت وی صحبت حق تعالی داند و قطعہ
صحبت شیخ بزرگ خداست + ذکر با شیخ بزرگ خداست + تا آنکہ او نیست آن صفات خداست
و صف او نیست و صف ذات خداست + **مستثنوی** هر که با شیخ ہمنشین گردد

پاک از چشم دیگر و کین گردد	صحبت شیخ صحبت جغت	رحمت شیخ رحمت جغت
پیش او میر تا کہ میر شوی	از ہمہ واقف و جبر شوی	پیش او ہر کہ مرید زندہ شود
چون ملائک سجی عرش و	لیک گر نخل باز گونه زند	بہر بودوش گرد ہزل تند
تو از انہارم صفت از اسب	رو ہمیکس علوم حق را کسب	دانش را مہل و پیش مرو
ہر طرف رو کند آن سوشو	ہر جہ گویت کہ خواند او آن شو	سر سومی گوید و اندت میدود
ریخ اورا بکشگر بخت برے	مانے او بوس تباری برے	ہر کہ از جان غلام شاہ بود

ملک و انش را بچاہ شود حضرت کبیر از آداب مرید با شیخ و خطاست کردند فرمودند کہ در مقامات خوا
آورده اند مرید را رعایت آداب با شیخ از اہم ہماست چہ می نفست فرمودند انصاف کما احادی
چہ ادب متبحر است دہاست از انجبت کہ مشاہدہ جمال روح و کمال عقل جز در موی اسن آداب نتواند کرد
پس اگر گاہ مرید در صحبت شیخ محبوب بود و در دل شیخ صحبت جایگزین بود بنواسطہ منور نظری الی گرد و حیا
ہر روز در دل و شان شیعہ منظر رحمت میکند چون ترا انجا بیند کار برود و جہانت ساخته گردد اگر این
دولت میرسد و بارانی سعی کن کہ ایشان را در دل خود جانی بسازی شعر جانی کن داند و نہا نخواست
و دیگر اچہ را کہ بجز اندیش را بہ حکا کات بعضی از حقوز تربیت شیخ جز بہ لعلت حوائج نہ تواند کرد
پس بغیرم تو قبر متناجی طریقت کہ نسبت ابوت معنوی دارند ادای حق بود از معصیات حقوق و
و اہمال آن عین تقصیر خسران و عفو بر کہ بموجب مودہ من لدیکر الناس لدیکر اللہ
با دای حقوق شیخ کہ اقرب سببی است از اسباب بوسیت حقیقی قیام نہ نماید از ادای حقوق
عاصر آید کہ من لم یواضع الرب لا دنی لم یصل الی اللہ بلا علی قطعہ بتو لعلت ز دست کبر سزد
ہ نہ میدان فکر گرانی مانے + ہ بشکر خدا قیام کند + ہ تارک شکر بندگان خدائی +

۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

جذب کرد و مقید ارادت خود گردانید تا وقت مراجعت از شاه کرمان اجازت توقف خواست
 و هنوز در عصفوان شباب بود و الو حفض رحمة الله اورا از پیش خود برانگیخت باسن نشاندنی ابو عثمان
 نبول اشارت کرد و بقرقری بازگشت تا از نظر غائب شد با خود قرار کرد که بر در خانه او جای
 کند و در آنجا بنشیند و بپیران نیاید مگر وقتی که او را بخواند گویند مدت یکسال در آن جا بخت
 بعد از آن چون صدق ارادت او معلوم کرد بختش خواند بسیار بخت تو ظنم تو جیب نمود و
 از جمله خواص خود گردانید حضرت نور بعین نقل میگردد که حضرت قدوة الکبری نسبت
 قاضی اده روم بچنین معاملة کردند که قاضی اده توفیق الترام حضرت قدوة الکبری
 بر سر می گردید در آن وقت که در راه است برآمد و بنیاد ملازمت نهاد و حضرت ایشان تفاعل
 مینمودند قریب هفت سال هر بار که چشم مبارک بر قاضی زاده می افتاد و از مجلس شریف خود میگذشتند
 و سخنان درشت میفرمودند که عجب قاضی زاده دون سستی که برای طعام خوردن بمن می آید
 و گاه می بود که بنازل صاحب خود که یک دو منزل میتوان رسید تشریف می بردند قاضی زاده
 کرمان و مالان در پی می آمد کای بقتضای بشیریت ضعف فتور واقع می شد باز نوعی ننگ
 میگردد که شوق قاضی زاده از سر تازه میگشت یکبار در حجره خود قاضی اده فراخ میکشد بود
 و فوطه بر روی انداخته با خود میگفت که محب بسیار اند که نزد ولایت محرم اند و نیز از آن جمله باش
 حد محنت همین باشد که کشیدی دیگر نمی توان کشیدن جواب محنت از سر گذشت و در آب و
 پای شده و در همین فکر بود که گذشت اثر قدمی و حجره خود حساس گردید و منت نشدیم ناگاه حضرت
 قدوة الکبری میفرماید که بروی بفرست میخسب کای است کفایت باضطراب قائم با انتباه
 میگفتم این که می نیم بیدار است از کتاب و خوشی است از چنین نعمت پس از چندی عبدی حضرت
 ایشان را دیدم از حجره من بیرون میروند خود طریق ملازمت بشوق کمال از روی تمام می میرم که
 بطف عام قبول کردند و از آنجا مقاماتین طایفه خوشوقت میفرمودند بعضی بودند و ولایت یشاپور حاکم گردید
 بهاد و ابودان را بخواند و بیدار بجای که سید ادب و حکیم تسلیم تصرفات شیخ شد و لذت که طریق تنفیذ تصرفات
 و نفس مال خود کشاده اردو در حجره فرامید ستاق و سلم و راضی بود چه امر ارادت بود و خبرین طریق بر سر
 نگردید عیاض و خلاص از حجره من میگذشت حضرت قدوة الکبری تقریباً میفرمودند که در هر حال شیخ
 ابو عثمان را درونی چیزی از برای خرج یعنی نفوق مسلمانان چیزی طلب نکند ابو عثمان تل تنگ شده
 چنانکه مجلسی از آن شد که ابو عثمان از برای است و البته ملا حضرت قدوة الکبری در اردو در آنجا ایش ابو عثمان گفت
 این را که میگوید تفرقه نماید ابو عثمان شکر را در عا خیر کرد و چون ملا شد ابو عثمان مجلس نشست گفت ای

از اردو در اردو در اردو

جمعی از شاگردان وی غمیت حج کردند در راه زیارت حصری رفتند حصری اندیشا خن است
 که چنانچه بخواهند اگر تو ایندی کی از ایشان آواز بر آورد و رباعی بهای اوج وحدت از خوشی و از
 بسوی آشیانت کرد پرواز و چو میت مرغ لاهوتی رسید به بسوی بارخ وحدت پر کشیده
 حصری به نظر گشت در سماع آمد و گفت امثال شمارا بارشیت باز کردید و گفت نه شما شاگردان
 ابو صفیخا زید که پر آن گوهری بنامند گفتند آری گفت بدستوری از پیش وی بدون امید باز کرد
 و نزدیکی شودی شهر کسی را که در خانه باشد و بودی سرزند و یوانه باشد بهر کار گفته نشان
 باز گشت سلامت افتاد و هر که رفت در باد سموم سوخته و برفات نرسید شیخ الاسلام قباخ گشت
 پنجم ماه صیام از صوبه گجرات بملازمت حضرت قدوة الکبر رسید و بشرف تبیین آن قدس
 مشرف شدند و ثانی به بیلو گجرات بادستین شد خدام حضرت ایشان شهر رمضان تقییم طعام
 میان دو نماز میکردند هنگام انعام طعام حضرت قدوة الکبر فرمودند که بهر شیخ الاسلام
 بیرون بروید و بدید ایشان نماز صحرادا بیکندند که خدام کرام بهره رسانیدند بخورد رسیدن خدا دل
 کردند که سرالیه نهادند چون بخیزت ایشان آمدند فرمودند چهار دوزه افکار کردید چنان ساحتی
 بیش نماند گفت کفارت یکوفه شصت دوزه آسانست ولیکن طرز خط فرمان بدر برون گشت
 که از دم سپید یا بد اثر شهر که از خطا و سر بیار و بدر
 از حجاب هم نیست که در آن زمان گنج گاه دارد با قلی بوجوه در بنیاب کوشد که البته دین امر شومست
 بیت دلا تا بونگی نیاری بدست به بجای بزرگان بنای بدست و هر چه معلوم کند که کرد
 شیخ است البته بران اقدام نماید و بسبب تمنا در حسن اخلاق و کمال علم مدارات شیخ اگر احتیاج شود
 که تاثیر این در نفوس مردمان بغایت جفیمست چه مقدار آنکه خود را در مراضی شیخ صرف نمایند
 و از نکاره شیخ اجتناب نمایند که از اجتناب آن ایشان را به شیخ مناسبست پیدا شود و با وجود آن
 مناسبست نسبت حضور و محبت از باطن شیخ باطن مرید انتقال کند همچو قبیل که در دودار دنیا
 دود آتش را زد و جذب کند به بیت چراغ نسبت پیر افروزی به کند نیزش باطن افروزی
 به چنین قلب بد نیز مناسبست تسلیم تصرفات شیخ و صرف خود را در مراضی شیخ جذب محبت
 الهی از باطن شیخ بکند و بشرف محبت و محبت حقیقی تعالی مشرف گردد و حضرت نور العین نیز
 حضرت قاضی محبت روزی ملازمت حضرت قدوة الکبر طعام می خوردند و بعضی از
 اصحاب نیز بشرف حضور مشرف بودند و آتش بیگانه نمیدید از مردمان حضرت ایشان گوشت
 باز دوی تمام میخورد و فرمودند گوشت بسیار خوردن سرشت انسان را گران میسازد و طبیعت مرید را

از بجهاد تمام شیخ را کرامت

که بحضور او سجاده خود بنهاد و مکرر در وقت نماز فرض و در حضور شیخ نهند و در وقت سماع تا
 ممکن بود خود را از حرکات و زعمات نگاهدارد مگر آنکه اختیار از دست رود و غیر آن
 ادب منقسم است در مقامات خواجه آورده اند معرفت قات کلام است هرگاه که خواهد که شیخ
 از مهمات دینی خود نیکی بخنی بگو بد که نخست حال شیخ معلوم کند که فراغ سماع کلام او در دینانی و طبع
 جرات و دلالت سخن نگویید و پیش از سخن گفتن از حق سبحانه تعالی طلب ادب در سخن کند و سخن
 او در واسطه داند برائے اظهار حقائق و معارف که از دریائے غیب حاصل
 شهادت می آرد و مرید را باید که جنسیت شیخ و ثوابیت انعکاس فیض قلب شیخ حاصل کند تا بداند
 نسبت جنسیت اخذ فضیلت فیضی و احوالات لاری می تواند کردن و البته در غیر محل سخن بعرض منافع
 شعر حاشا بود و نعمت ما شاه که وقت سخن را نذر نگاه آوده اند که مردم در محبت رسول صلوات
 رسول الحاح می نمودند و در غیر محال التماس میکردند آنحضرت از آن ملول میشدند پس این آیت را نقل کنند
 یا ایها الذین امنوا اذا ناجیتموه فقلوا نعم الله وقلوا بسم الله وقلوا لا اله الا الله وقلوا لا اله الا الله وقلوا لا اله الا الله
 متارکست نقل است که پیش از ابراهیم بن علی بن ابی طالب این آیت کس عمل نکرده و بیماری برود و آنحضرت
 سخن گفت و باید که در سوال شیخ از حد خود تجاوز نکند و جزو حالی که برده پوشیده است استفسار
 نکند یعنی از ضرورات احوال خود پیش از شیخ پرسد و غیر این از تفصیلت بپوچان که کلام نافع آن
 که بر قدر فهم سمع بود سوال نافع نیز این بود که بر قدر مرتبه سائل بود و ادب است
 در کتمان اگر سرست در مقامات خواجه آورده اند که هر چیز که شیخ پنهان دارد از کرامات و احوال
 و غیر آن و مرید بران اطلاع باید که در افشائی آن رخصت بخوید و اگر با فرض سرش برود
 افشائی آن نکند و قلم سر سلطان چه نیکو گفت که تا کار در بر سر زفتش نگفت منظور
 علاج را هر چه اوفاد هم از افشائی راز استاد خود افتاد آورده اند که عمر و عثمان یکی استاد
 جز کی چند تصنیف کرده بود و در توحید و علم صوفیه وی آنها را پنهان میداشت منظور او را
 بگفت و آشکارا کرد و با خلق نمود و سخن باریک بود و در نیافتن ربا عی هر که او را اطلاع شناسی بود
 و محرم امر الهی بود و آنکه از اسرار دل آگاه نیست و در جرم سرچش راه نیست و بدوی
 سرکشند و مجبور ساخت بر علاج نفرین کرد و گفت الهی کسی را برود مگر که دست و پاوی
 برود و بر دارد و بد شعری که توحید کرد اظهار سرایش در طریقت دار باشد
 حضرت قدوة الکبری میفرمودند که از حضرت مخدومی نقل داریم که میفرمودند که منظور از ادب
 بنید این کار افتاد که سری از اسرار وی افشا نموده و بپوچان است که روزی منظور ملازمت بنید

ادب منقسم است در مقامات خواجه آورده اند معرفت قات کلام است هرگاه که خواهد که شیخ از مهمات دینی خود نیکی بخنی بگو بد که نخست حال شیخ معلوم کند که فراغ سماع کلام او در دینانی و طبع جرات و دلالت سخن نگویید و پیش از سخن گفتن از حق سبحانه تعالی طلب ادب در سخن کند و سخن او در واسطه داند برائے اظهار حقائق و معارف که از دریائے غیب حاصل شهادت می آرد و مرید را باید که جنسیت شیخ و ثوابیت انعکاس فیض قلب شیخ حاصل کند تا بداند نسبت جنسیت اخذ فضیلت فیضی و احوالات لاری می تواند کردن و البته در غیر محل سخن بعرض منافع شعر حاشا بود و نعمت ما شاه که وقت سخن را نذر نگاه آوده اند که مردم در محبت رسول صلوات رسول الحاح می نمودند و در غیر محال التماس میکردند آنحضرت از آن ملول میشدند پس این آیت را نقل کنند یا ایها الذین امنوا اذا ناجیتموه فقلوا نعم الله وقلوا بسم الله وقلوا لا اله الا الله وقلوا لا اله الا الله وقلوا لا اله الا الله متارکست نقل است که پیش از ابراهیم بن علی بن ابی طالب این آیت کس عمل نکرده و بیماری برود و آنحضرت سخن گفت و باید که در سوال شیخ از حد خود تجاوز نکند و جزو حالی که برده پوشیده است استفسار نکند یعنی از ضرورات احوال خود پیش از شیخ پرسد و غیر این از تفصیلت بپوچان که کلام نافع آن که بر قدر فهم سمع بود سوال نافع نیز این بود که بر قدر مرتبه سائل بود و ادب است در کتمان اگر سرست در مقامات خواجه آورده اند که هر چیز که شیخ پنهان دارد از کرامات و احوال و غیر آن و مرید بران اطلاع باید که در افشائی آن رخصت بخوید و اگر با فرض سرش برود افشائی آن نکند و قلم سر سلطان چه نیکو گفت که تا کار در بر سر زفتش نگفت منظور علاج را هر چه اوفاد هم از افشائی راز استاد خود افتاد آورده اند که عمر و عثمان یکی استاد جز کی چند تصنیف کرده بود و در توحید و علم صوفیه وی آنها را پنهان میداشت منظور او را بگفت و آشکارا کرد و با خلق نمود و سخن باریک بود و در نیافتن ربا عی هر که او را اطلاع شناسی بود و محرم امر الهی بود و آنکه از اسرار دل آگاه نیست و در جرم سرچش راه نیست و بدوی سرکشند و مجبور ساخت بر علاج نفرین کرد و گفت الهی کسی را برود مگر که دست و پاوی برود و بر دارد و بد شعری که توحید کرد اظهار سرایش در طریقت دار باشد حضرت قدوة الکبری میفرمودند که از حضرت مخدومی نقل داریم که میفرمودند که منظور از ادب بنید این کار افتاد که سری از اسرار وی افشا نموده و بپوچان است که روزی منظور ملازمت بنید

چون بر رسید در ماکوفه از درون جنید آواز داد گشت گفت حق جنید گفت نه حق بلکه بحق **وقال**
 خشفه لفسد هاه که ام چو بد است که تو جرئت کنی در تفریح نانی حضرت **قدوة الکبر** ادب جامع بلده جنور
 نزل فرمودند بعضی از اصحاب چنانکه حضرت کبر و حضرت قاسمی رفع الدین آودبی و حضرت شیخ النور
 و خواجہ ابوالوفاء خازمی بشرف حضور در زوایه مسجد مشرف بودند حضرت **قدوة الکبر** را حالتی غریب بدیدند
 عجیب مستولی بود که بیکیس بر ای دم زدن نداشته بعضی معاف شیطیات آمیز و واجدای کثیر میفرمودند
 در آشنای دی این کله از زبان مبارک سر برزد و شهر دشمن چون بحر عمان جو شکوده ۴ دو گوهر ریخته نه شکر
قال لا تشرف الناس کله عبد العبد من اصحاب مولی سمع قبول صفا کرد و ندولیکل فشانای او سخن
 چه بعضی از علما و اهل هر که مطلع با سر را بمن نیستند اگر بشنوند بر تابند و با کبار سر بر آرند چون آنکه
 حاجی صدر الدین در جمیع علماء و صوامع فضلا شسته بود که بتقریبی این کله شریفه نقل کرد و
 صدر این سخن از بعضی حساد که بتعصب مانده بودند با اعتراض برآمدند و در سر تحقیق این سخن قبیح شدند
 چنانکه بحضرت میر صدر جهان و حضرت قاضی شهاب الدین این کله نقل کردند حضرت قاسمی فرمودند
 در ایشان معلوم نیست که در کدام وادیه و حالت سخن گفته اند و چنانچه ایشان این کله سر بر زده باشد صواب
 آنست که در معرض اعتراض در آیم و در محل اعتراض بر آیم و سخن که از قبیل شیطیات بود عموماً و کردن
 سخن نیست خصوصاً این سیدیت بغایت عاویج و انبساط کمال تصرف تمام دارد و کسی را
 امروز نمی بینم که زور مقاومت در یازدی او باشد و شکر ندارد و هیچکس آن زور بازو که با گردی بود
 او هم ترازد و شخصی که باعث وحشت بود گفت در این سخن شری که بر از علما بنموده و فضلا و مفتخر و
 در ویقان بود و عجب می نماید که کسی از این سخن بکبر آمیز و تجبرانگیر گوید دیگری در جواب و بنمود
 استفسار بنمود بخریض تمام حضرت امیر را بر آوردند و همه که یکی از متکلمان درشت گونی و متکلمان
 و حشمت جوئی بود و دیرا بحضرت **قدوة الکبر** بفرستند که استفسار معنی او کند حضرت قاسمی
 فرمودند محمود بهبه آداب مجلس سخن نیندا ند مباد سخن گوید که موجب گرانی خاطر شد شود و فردا
 در ملازمت حضرت سید خواهم رفت و تحقیق آن معنی در صورت شرح آن کلمه محال است
 استفسار میکنند خواهم کرد و بوی که خاطر شریف حضرت سید در بار نشو و شعر بر گل بر خیزد و در آن
 خاطر یارم از آن نماز کتر است **حضرت قدوة الکبر** بعد از ادائی و طاعت میبود
 و طاعت مقصود محبی از اصحاب ستوده نشسته بودند که حضرت قاسمی شهاب الدین نزد آنم
 فرمودند حضرت ایشان گاهی چند پیشوا آمدند و تعظیم کمال نموده آورده نشانند چنانچه
 دایب حضرت ایشان بود که بهر کس مشرب می برآمدند بعضی دقالت فقهی و محتالین

له دافت کدام چو بد است که فاسد میکنی آنرا ۱۲ عله سید اشرف گفتی هم در آن بنده بنده سخن انداز ۱۱

منتهی یکدیگر حل کردن گرفتند نبوی الشکین خاطر قاضی اصحاب او میشد عاقبت بحکم کل جوب بما
 لکنهم فوجون مصرع از هر چه میزد سخن بیت خوشتر است به سخن گفته در سعار آن گفتو
 رفت لطایف تعریف نهاد وقتی که حضرت قدوة الکبری بیان حقایق الهی و مباحث
 استثنای میگردید تغییر تمام در بشرو همایون و هر که کمال بر صیقل مییافت می شد سخن نه نکات
 صوفیه و کلمات طایفه عیله پنهان عالی شده که در زمین اصحاب ششاری می درآمد از آنجا و حایت
 زبان در بار و از سراسر لغوات لسان گوهر بار اهل حضور و انجمن ستا شد و میسر شدند که از خود
 خود گفتند ششوی سخن و حقایق بسی تیر شد به صدق و حقایق که بر ریز شد به نه زانسان معاش
 رسیده بلند به که دراک عالی ساختند که بسی از نوادر که سفته شده از سراسر انگفتنی گفته شد
 چنان مجلس آن و جدا بوده گشت که جهان دل از ذوق آسوده گشت به روان از نیمی تق
 از دست شد به زبستی که بوده همه پست شد به حضرت قدوة الکبری بعد از پستی
 از رویار حقایق از بسو اهل ساز و محوای مجاز عبو کردند و در ملاقات قاضی در آمدند حضرت
 قاضی خواسته بودند که پدر رود کردند حضرت ایشان بنور باطن دانسته فرمودند که موجب
 نزول اقدام شریف در کلبه رکیفت فقر شاید استفسار سخنی بوده باشد حضرت قاضی بپشت
 تمام و غیرت تمام عرض نمود بپشت کیست بین حضرت گردون علم به کز ره اعراض فشار و قدوم
 آری اگر فائده خویش را به عرض رسانیم کم و بیش به دی روز بعضی از علماء روزگار و فضلاء
 دیار شش حضرت میزد این فقیر نقل کردند که چنین سخن از حضرت سید سر بر زده است از روی
 ظاهر بهام دارد اکنون حضرت سید چه میفرمایند فرمودند که مفهوم وی و رغایت آسانست
 که کلمه الناس الی اخره بالف لام مصدر شده و الف لام برای عهد نیز آمده است زیرا چه
 اکثر مردم روزگار بنده مواد و موس اند حتی تعالی هوای نفسانی نار بنده و محکوم من ساخته
 است چون اهل عالم محکوم هوای نفسانی شدند که بایندگان بنده من اند محکوم محکوم من
 آمدند باعتبار کثرت احکام نفسانی اینچنین فرمودند حضرت قدوة الکبری تقریباً میفرمودند
 که عزیز من هر رساله بحضرت یوسف چایی کرد و مکاتبه بحضرت درویشی فرستاد که از اجیزی بخوار
 وی در جواب این رباعی نوشته روان ساخت از حرم میواد بنده مدام به در ملک
 خدای پادشاهم به توبه بندگان ماسی به از بنده بندگان چه خواهم به معنی دیگر بنده و حق مسلم
 توانی که من لیدیق لم یلد حلاله حضرت قاضی چون مفهوم مضمون معلوم کردند بغایت
 پسندیدند بجزئی شادی روان شدند حضرت قدوة الکبری بعد از رفتن فرمودند که کدام سب

این سخن را در
 کتابهای دیگر
 نیز دیده ام
 و این سخن را
 در کتابهای دیگر
 نیز دیده ام

دی بوده که این سخن در مجلس علانقل کرد حاجی صد الدین هم در مجلس نشسته بودند که اثر سخن حضرت
ایشان ظاهر شد بر آن حکمی که در تقدیر رفته بهمان بزمین زد بن سیرفته به حضرت
قدوة الکبری میفرمودند که از حضرت خواجہ نقل داریم که شیخی بود و او را میدان بسیار بودند و به شیخی
بطریق مخصوص تخریج مشرف گردانید و صاحب سراسر ساخته یکی از آنها که اہمیت حفظ اسرارند داشته
و شیخی از و این معنی فهم کرده بود و آنرا تعجیل ننمود و در خطبہ بحضرت شیخ بارگفته بود و اجماع نموده که من مخلصا
مرا نیز علی عملی که مخصوصان خود فرموده اید بگوئید تا صدق و خلاص من نیز در نظر سعادت بخش تو
ظاهر گردد و شیخ خواست کہ بی تہیہ و را بغیر او نماند گفت مشب مرا کاری است بیای تا بدقت تو
ازرا کنم و باید کہ این سیر کو نگاه داری خدمت کرد و گفت از مخلصا تم چون شب شد باید شیخ دست
و یای خون الودہ تیغی در دست بردن آمد گفت فلان میرد اگشته ام و در جوالی کرده بیایانجامی
در خلوت جده دفن کنم آن جوال را گردن این شخص چنانہ بموضع معین برده دفن کردند شیخ چون
بخواند درآمدن این میرد تعجیل پیش پیران شخص آمد کہ شیخ گفته بود و او اگشته ام رفته اعلام کرد
کہ شیخ پسر اگشت من شیخ ہر دو او را در فلان موضع دفن کردم ہر چون این سخن شنیدند بحال
پیش بادشاہ رفت از کیفیت حال اعلام کرد بادشاہ را با شیخ عقیدہ بسیار بود متعابا کرد آن میرد
مخلصا را حاضر کرد و گفت آری تحقیقت و من خود و من با پیر کردم کسی ہمہ من کنیدا از صورت
حال شکست کہیم بقصد بادشاہ جمعی از مستدان خود ہمراہ او فرستاده چون بان وضع شد
سلم کرد کہ گویند اگشته در جوال کرده اند شیخ ازین واقعه خبر یافت آن شخص سالگفته بود
کہ گشته ام خود حاضر کردند و بر جمعی تفصیح و رسوائی آن میرد مخلصا ناکار کردند محرم دولت نمود
ہر سری به با سیم اگشت ہر خری به شیخ از صحبت خود دیرا راند و نیز نلذہ شستہ کہ سان سلطان او را
نہ زجر نمایند فرمودند کہ زجر او ہمین بس است کہ از صحبت خود معذول گردیم کہ بر او از چشم مردم
شد نہمان به خاک خور آمد چو شک مردان و چون گل از گلشن بگنجد می فترت زین بتر او را
چہ باشد در جهان ادب نہم اطہار اسرار خودش شیخ باید کہ اسرار خود از او ادا شود
و معنوی و واقعات کلی و جزوی اگر شیخ نپوشد و ہر کرامتی و سوتہی کہ حق تعالی بدو از زانی
دارد بتصریح یا تبصریض برای عقدہ کشای و حقایق نمای حضرت شیخ عرض دارد چہ
بہ مقدار کتمان سراسر حضرت شیخ عقدہ شود در رشتہ باطن او کہ بدان عقد طریق فتوح
و استمداد از شیخ مسدود گردد ہر بد و نیکی کہ مرشد عیان بہ در دل خود را نکر دم
نہان بہ ہر کہ زیاری کہ وفادار شد بہ کرد نہان سراسر خود یافت ہمانرا کہ تقیم غریب بہ کرد نہان

ادب خود اطہار اسرار خودش شیخ

کردن آن در درون از طیب و عقد پر پیچ که در دل فتاد و کیست جز انبار که آرد کشاد و هرگز
 هر یکی نام نیست و دان به یقین نیک و انجام نیست و کیست که بی بار منزل رسیده در راه بی بار
 چه مشک کشید و اشرف بی یاد درین راه قدم و هر که نهاد دست شده و دم و خیر نه گام بره بار فقی و تا
 نشود یار بد یا غریق و ره توان رفت یقین به رفیق و قال رفیق هو ثم الطریق و هر چه درین
 راه پیشین دیت و غولی زان راه که بناید و صورت رنگین که نماید عذار و جلوه دهد پیش تو از کبریا
 و نور و نشان که کشاید نقاب و ذره در آن نور بود آفتاب و نور از و بانگ نا محض زند و در مقام
 انالهی زند باید مسالک بشمارد و کریمه اعراض کند بار را و یک یکان هر چه بود از بند و عرض دهد
 پیش خداوند راز و تاج بفرمایدش آن دیده را و آنچه کند دیده پسندیده را و بعضی از آن را
 اقبال هست و برخی از آن در حق انزال هست و هر چه که قابل بود آن اقبالش و ز آنچه که عجز
 بود از ترس و هر از این گوته نصیحت شنید و خست بد و زان و جنان کشید **حضرت قدوة**
الکبر و میفرمودند هر سالک که واقعات سلوک خویش بحضرت شیخ عرض نرساند در مادیات
 و مادیات مذلت گردان کرد و همچنان که ز ندی قبری سلوک خویش کار کردند در میانان ز ندی قبری
 این تخریب کردند - آورده اند که هر قل نام مردی بود از بنی اسرائیل باوصاف زهد و تعریف جهد
 معروف در دایه توکل باقصی الغایت رسیده و انواع ریاضات شدیده کشیده در ملازمت
 دریشی بخدمت سلوک کشی بسر میردی طرفه العین از اشتغال باطنی نیا سودی شعر چنان
 در خل باطن بود مشغول و که دل از خورد و پوشش داشت معزول و پشی در حجر مشغول بود
 دو نور سپید و سیاه نمایان شدند درفش او بجدی رسید که عالم را فرد گرفت بدیت جو رنگ
 تیره در روشن بر آمد و ز نور و روشن شدن تر آمد و دل چنان یقین کرد که خالق روز نور سفید است
 خالق شب نور سیاه صادق قول ابرمن و نیردان همین باشد ازین انوار برزاید علم نرسانند
 چون مدتی برین بقیع مفرشته و جزم گرفت بر ابد از روی انکار و بحث بر آمدند ب بنا کرد -
حضرت قدوة الکبر و میفرمودند بیچاره مجذوب شیرازی هم ازین دایه خبر داده است
 شعر در دست راب درین بادیه پوشدار و تاغول بیابان نفریب زبیر است و جز بدقه حضرت
 ازین دایه و دشت انگیز بادیه بحث انگیز بسر بردن ممکن نیست **مثنوی** کیست درین
 منزل چیست فرا راه نماید بخدا جز خلاص و هر که درین راه به بی نور روی و گام
 زند خیره شود سوسوی و در دو جهان راه نماند پیر و هیچ کسی نیست ز من یاد گیر و دل
 اگر بدست ای راه در گفته اشرف شوند راه و ادب و هم مثل با انواع ادب صوفیه

و این هم هر چه از این نقل کند از قدیم است نقل کند

بودند شیخ شمس الدین سپهری که یک فلوس از درویشی غار نشین یافته بودند نیز با ایشان آمدند و غای
و عده گاه اکابر همچنین است **ششوی مولوی** و عده باشد حقیقی و پذیریه و عده باشد مجازی
طاس گیر و عده اهل که مکنج روان و عده اهل شدرج روان و جامع این کلمات شریف
و مقامات لطیف هر چند که در دامن بند و اطراف در کنار و کنار یافتند باز است که با عرصه و اما شرد و هر سید
و انواع ادب این طایفه در زبده و زبده شنیده لیکن هیچ مریدی نسبت به طریقی بمطلوب پذیر این
مقدار رعایت اداب کرده است همچنانکه **حضرت قدوة الکبری** نسبت به خویش از ان
مدت که حضرت ایشان بشرف ارادت حضرت مخدومی مشرف شدند تا وقتی که سفر آخره فرمودند هرگز
بسوی جناب ایشان پای دراز نکردند و گفتند نه اخذ نمیست **فردوز** باشد بخار آب که کافیه
تغ بر رخ آفتاب و اگر چه سجد مغرب هزار فرسنگ مسافت بودی قریب از ده سال متفرق بمان
در گاه عالم پناه حضرت مخدومی بودند در بلده خت با بول غایط کردند و چو در دهم دیدار رعایت و
نایب کرد و دوی بول غایت و از ان و زیکه و گندم چیده و سار و فردوس عالی بر کشید و حضرت نورعین سیف فرمود
که شاه شجاع کرمانی مدتی در حین قاست نموده و در مدت قاست هرگز در حین نقض اظهارت نکرده است **حضرت**
قدوة الکبری در راهی جمعی از اصحاب خویش میگذاشتند نظر مبارک بر سگی که از اصحاب کعبه اثر و ده افتاد
فرمودند غالب این سگی است که باستانه حضرت مخدومی دیدم و هم باز وی تمام طمان مبارک گاه گاه کرد و سگ آمد
و در پی حضرت ایشان همان شد چون بوقت رسید جزوی خودی بر پیامین خود کشته سگ خوراندند و
سگی که از استان یار و کوئی با آید به چنان باشد که اگر ایشان را نشان آید **حضرت قدوة الکبری** سیف
میدر باید که در سواج شیع با دراز کنند و در طایف نوح و شغل خود هیچ دشواری بالاتر از شامده عذر سیر
معاینه خراسان پذیرا نیست کسی که بخواهد حق جان بگذارد و که بر دوایری چون طاق تو سطر دارد و هرگز
عارف نام بود عبادت و دل از نظاره رویت چگونه بهار **حضرت قدوة الکبری** سیف فرمودند
که مریدی از میران حضرت شیخ ابوسعید الواسطی بودی را جز مقابل زخا و ده نای نمراد عذر گرفت و ای
شیخ کار دیکر بنویسد و نه اما لازمت این کار سزا و جیاد ملاحت این دیدار میکرد و روزی یکی از اصحاب شیخ
بر سبیل حکمت اعراض بودی گفت که معاینه روی مبارک مطیفة همه اصحاب صبر یک احباب حضرت شیخ
است اما ترا درین زیادت سابعومی منیم و این نوع غلو مانع اعمال طایفه رافع افعال صادر میگردد و مان
بجایزه و جواب این باعی انشاء کرد و رباعی تاروی ترا دیدم ای شیخ طراز به ناکار نمی رفته و دم
نه نماز چون بلبوبم مجاز من مجله نماز به بی تو بوم نماز من مجله مجاز به این بود و من از ادب این طایفه
علیه اصحاب صغیه بدان موعظت فرموده اند اگر مرید بدان مواظبت نماید بخواهد مقصود است از حصول انوار حیرت الهی از

حضرت شیخ عبدالرزاق کاشی میفرمودند جمیع است از انرا محبت لمعنا انوار سوره
 قال لا تشرف بتعلق الذات الالهية بتخصيص احدى الجائزين من طرف الممكن اعني الوجوه والعدم
 گفت اشرف تعلق ذات است به تخصیص احد جازین از طرف ممکن یعنی وجود و عدم
 را یک التوحید اسماء ذاتیه که مطایر ذات اند اولاً در حضرت علم ثانیاً در حضرت عین الاسم
 باصطلاح قوم نه لفظی که دلالت کند بر مسمی باشد بالوضع بلکه اسم ذات است مسمی باعتبار
 صفت نسبت وصفه معیة یا وجودیه است چون علم قدیم و یا عدیه چون قدوس
 و سلام قال الشیخ اکبر لکاحکم علی العبد فی الوقت من السماء الالهية اسماء الذاتیه ه
 گفت شیخ اکبر حاکم بر حال بنده وقت از اسماء الهیه ذاتیه است
 آنست که موقوف نباشد وجود او بر وجود غیر اگر چه موقوف باشد باعتبار تعلق و این
 داین اسماء اولیه و مفتاح الغیب اسمیه و اعلمیه و اسماء خوانند
 الاستقامة قال الواسطي الخصلة التي بها كملت الحسن و بفقد ما تحت الحسن الاستقامة
 ولا يطلب منك الا الاستقامة قال الله تعالى فاستقم كما امرت الاشارة تكون مع
 المقرب مع الخصص العارح تكون مع الغایر الا نزل مالا بدایه کة فالابد مالا خایه لة الاسم اعظم
 جامع اسماء است چنانکه دریا مجامع انواع و است الاصطلاح حیرتی غالب است
 و او نزدیک است از همان عشق افراط محبت الاعراف مطلع است و آن مقام شرف
 است بر اعرف بر توله تعالی و علی الاعراف رجال یعرفون کل شیء بما هم الاعیان الثابتة
 اعیان ممکنات که در صور علمیه حق معلوم اند و نسبت اعیان ثابتة باسماء الهیه نسبت ابد
 است با روح و نسبت با روح انبیا ابدالان الافق المبین نهایت مقام دل است
 الافق الاعلی هو الذات الموصوفة بجميع صفاتها و افعالها لیكون الجميع الظاهر منه
 افق اعلی ان ذات موصوفه است به صفات افعال خود که در جمیع ظاهر از وجوب تفرقه ان مطلق
 مفارقة للفرقة وهو الكمال و نهایت مقام ارواح و آنحضرت الهیه و حضرت واحد است
 الافق الذانی رهو الذات المجردة عن الصفات و الافعال فلا تفرقة فی هذا الجميع و هو ان
 افق ذانی و ان ذات مجرد است از صفات افعال پس نیست تفرقه درین جمیع و ان غایت نقصان است
 معنی چنانچه است الا الهیه و الا لوهیه عبارتست از مرتبه اسماء الهیه الموصوفه لکل اسم الهی صفا
 الی البشر و عند الشیخ علامة الحق علی القلوب من العارفين الالهية کل اسم الهی صفا و الی الملك
 یسوی بشر و شیخ علامت حق بر دلهای عارفین اسمیه است الی صفا و یسوی فرشته

حضرت شیخ عبدالرزاق کاشی
 میفرمودند جمیع است از انرا محبت
 لمعنا انوار سوره
 قال لا تشرف بتعلق الذات الالهية
 بتخصيص احدى الجائزين من طرف
 الممكن اعني الوجوه والعدم
 گفت اشرف تعلق ذات است به
 تخصیص احد جازین از طرف
 ممکن یعنی وجود و عدم
 را یک التوحید اسماء ذاتیه که
 مطایر ذات اند اولاً در حضرت
 علم ثانیاً در حضرت عین الاسم
 باصطلاح قوم نه لفظی که
 دلالت کند بر مسمی باشد
 بالوضع بلکه اسم ذات است
 مسمی باعتبار صفت نسبت
 وصفه معیة یا وجودیه است
 چون علم قدیم و یا عدیه
 چون قدوس و سلام قال
 الشیخ اکبر لکاحکم علی العبد
 فی الوقت من السماء الالهية
 اسماء الذاتیه ه گفت
 شیخ اکبر حاکم بر حال بنده
 وقت از اسماء الهیه ذاتیه
 است آنست که موقوف
 نباشد وجود او بر وجود
 غیر اگر چه موقوف
 باشد باعتبار تعلق و این
 داین اسماء اولیه و
 مفتاح الغیب اسمیه و
 اعلمیه و اسماء خوانند
 الاستقامة قال الواسطي
 الخصلة التي بها كملت الحسن
 و بفقد ما تحت الحسن
 الاستقامة ولا يطلب
 منك الا الاستقامة قال
 الله تعالى فاستقم كما
 امرت الاشارة تكون
 مع المقرب مع الخصص
 العارح تكون مع الغایر
 الا نزل مالا بدایه کة
 فالابد مالا خایه لة
 الاسم اعظم جامع
 اسماء است چنانکه دریا
 مجامع انواع و است
 الاصطلاح حیرتی غالب
 است و او نزدیک است
 از همان عشق افراط
 محبت الاعراف مطلع
 است و آن مقام شرف
 است بر اعرف بر توله
 تعالی و علی الاعراف
 رجال یعرفون کل شیء
 بما هم الاعیان
 الثابتة اعیان
 ممکنات که در صور
 علمیه حق معلوم
 اند و نسبت اعیان
 ثابتة باسماء
 الهیه نسبت ابد
 است با روح و
 نسبت با روح
 انبیا ابدالان
 الافق المبین
 نهایت مقام
 دل است الافق
 الاعلی هو الذات
 الموصوفة
 بجميع صفاتها
 و افعالها
 لیكون
 الجميع
 الظاهر
 منه افق
 اعلی
 ان ذات
 موصوفه
 است به
 صفات
 افعال
 خود که
 در
 جمیع
 ظاهر
 از
 وجوب
 تفرقه
 ان
 مطلق
 مفارقة
 للفرقة
 وهو
 الكمال
 و
 نهایت
 مقام
 ارواح
 و
 آنحضرت
 الهیه
 و
 حضرت
 واحد
 است
 الافق
 الذانی
 رهو
 الذات
 المجردة
 عن
 الصفات
 و
 الافعال
 فلا
 تفرقة
 فی
 هذا
 الجميع
 و
 هو
 ان
 افق
 ذانی
 و
 ان
 ذات
 مجرد
 است
 از
 صفات
 افعال
 پس
 نیست
 تفرقه
 درین
 جمیع
 و
 ان
 غایت
 نقصان
 است
 معنی
 چنانچه
 است
 الا
 الهیه
 و
 الا
 لوهیه
 عبارتست
 از
 مرتبه
 اسماء
 الهیه
 الموصوفه
 لکل
 اسم
 الهی
 صفا
 الی
 البشر
 و
 عند
 الشیخ
 علامة
 الحق
 علی
 القلوب
 من
 العارفين
 الالهية
 کل
 اسم
 الهی
 صفا
 و
 الی
 الملك
 یسوی
 بشر
 و
 شیخ
 علامت
 حق
 بر
 دلهای
 عارفین
 اسمیه
 است
 الی
 صفا
 و
 یسوی
 فرشته

حضرت شیخ عبد الرزاق کاشی
سیفر مودف جمیر است از ناما محبت لعلہ انوار سوتا

قال لا مشرف لتعلق الذات الالهية بتخصيص احدى الجائزين من طرف الملك اعني الوجه والعدم
 گفت اشرف تعلق ذات است به تخصیص احد جائزین از طرف ممکن یعنی وجود و عدم
 ایا یک التوحید اسماء ذاتیه که مطاهر ذات اند اولاد حضرت علم ثانیاً در حضرت عین الاسم
 باصطلاح قوم نه لفظی است که دلالت کند بر یکی شے بالوضع بلکه اسم ذات است سببی باعتبار
 صفت معیت وصفه معیه یا وجودیه است چون علم قدیم و یا عددیه چون قدوس
 و سلام قال الشیخ الاکبر حکاکم علی العبد فی الوقت من اسماء الالهیه الاسماء الذاتیه ه
 گفت شیخ اکبر حکام بر حال بنده در وقت از اسماء الهیه ذاتیه است

الاستقامة قال الواسطي النخلة التي بها اكملت المحاسن وبفقدتها تحت المحاسن الاستقامة

الاستقامة قال الواسطي النخلة التي بها اكملت المحاسن وبفقدتها تحت المحاسن الاستقامة

وَالْقُرْبَابُ مَعَ الْخَصْمِ الْعَارِضِ تَكُونُ مَعَ الْغَايِبِ الْأَوَّلِ مَالِدًا بِشَكْلِهِ وَالْأَوَّلُ مَالِدًا بِشَكْلِهِ الْأَوَّلُ الْأَعْلَى

جایگاه اسماست چنانکه دریا مجامع انواع و سیت الاصله لایم حیرتی غالب است
و از نزدیک است از جهان غشوت افراط تحت الاعراف مطهره است و آن مقام شرف

است بر اطراف بر قوله تعالى وعلى الاعراف رجال يعرفون كلا بسيماهم الاعيان الثابتة

است بامواج و نسبت بارواح انما بدان الا حق المبين نهات مقام دل است

لا فاعله هو الذات الموصوفة بجميع صفاتها وأفعالها ليكون المجسم الظاهر منه
فقط علم ان ذواته موصوفات بصفات ذاتها كذا وصفه فلا بد ان يكون له في ذاته

فانما للانفقة وهو المال ونهايت مقام ارواح وانخفضت الهية وحضرت واجيد يست

لا تفتق الذئب وهو الذات المجردة عن الصفات والأفعال فلا تنفرقة في هذا الجسيم وهو لا تفتق

حتى جازته است الا الهية والا لوهي عبا رست از مرتبة اسباب الهية المورث المورث كل اسم الهى مضى

وَبَشِّرِ الصَّادِقِينَ الَّذِينَ إِذَا أُتُوا بِالْحَبَرِ مِنْهُمْ قَالُوا هَذَا الَّذِي قَالُوا لَكُمْ فَخِرًا يَوْمَ الْقِيَامِ

www.maktabah.org

و نزد بعضی این مقام نهایت تمکین است اما تلوین که آخر تلویات بود
در مبادی فرق بعد از جمع تواند بود و موحده بحسب نظر و آثار کثرت از حکم وحدت
و نزدیک صاحب مقصود تلوین از تمکین اعلی است التصوف الوقوف مع ادا بالشریعه ظاهر و

+++++ تصوف قیامت با داب شریعت در ظاهر و باطن
و هو الخلق الالهیة وقد يقال بازاء اتيان كآرم الاخلاق و تحيية معافا التلوي اخذ ما يرد
و تلوي خلق الهي است و گاه مطلق گردد شود بر آوردن مکارم اخلاق
و تلوي رفتن تو حیر را که در و

عليك من الحق التمكن عند الشيخ في التلوي و قيل هو حال الموصول (التقوى) و هي ترك
بر تو از خدا - تمکین نزد شیخ در تلوین است و نزد بعضی آخال موصول است - تقوی در ترک

الشهوات و الشهوات (التصوير) و هو حمل النفس على الكرامة و تجميع المراتب (التوكل)
شبهات و شبهات است صبر و آن بر آن سخن نفس است هر نگاره و در شیخ تمکین است - توکل

و هو الاعتماد على الله تعالى في الواحد والوحد قيل هو ثقة بالله و تقوى بفضله الامر لله
و آن اعتماد بر خداست در و حد وید نزد بعضی آن اعتماد بخداست و بیرون امر که خدا

حضرت قدوه الکبر می فرمودند رفیع نظر است از سبب بی سبب در امور
التولی رجوعك اليك منه (التسوية) و هو الرجوع الى الله تعالى

بارگشتن تو بسوی خود از او توبه و آن رجوع بسوی خداست

مع د و اما لندام و كثرت الاستغفار و قيل التوبة في الظاهر
بما دامت ذنبا و كثرت استغفار و نزد بعضی توبه در ظاهر است

والا نابة في الباطن قال ذو النون توبة العوام من الذنوب و توبة
و التوبه در باطن ذوالنون گفت توبه عوام از ذنوب است و توبه

الخاص من افغلة قال يحيى بن معاذ ذلة واحد معه الذنوب افتح من سبعين
خاص از غفلت گفت يحيى بن معاذ ذلالتش واحد با توبه و سبع توبه است از مفاصل

ما با و قال ابو الحسن البصري النوبة ان يتوب من كل شيء سوى الله عز وجل
و با و قال ابو الحسن البصري النوبة ان يتوب من كل شيء سوى الله عز وجل

گفت بکر بن بصری نوبه ای که توبه کند از هر چیزی سواي خداي عزوجل
توبه است که توبه کند از هر چیزی سواي خداي عزوجل

التوحيد احدية جمع و فرقت و این توحيد حق است ذاته بذاته و صورت این توحيد
در بدایت است شهد ان لا اله الا هو الواحد استنداء الوجود و قيل اظهار حالة الوجود

نزد بعضی توبه
در بدایت نوبه
بسیار نوبه
حالت توبه

و بعد و بجزایک قاب باستماع سماع بغیر شکر ابدان و تو اجد از باب ثبات علی است در مقام
 بیشتر اظهار معنی باشد که در صاحب ادان صفت نباشد **خاک تار من و انجا آمد**
التواضع قال الله علیه و سلم الذل لله من خیر من العزة و الرقة و سبیل الذنوب حتی یصل
 درود علی اسم علیه و سلم ذل برای مؤمنین بهتر از عزت و رقت و سبیل ذنوب تا آنکه برسد

الفقر الی مقام الصغیة قال اذا خلع الراحة و سعى بالجهد و فی الطاعة واجب سقوط المذلّة
 غیر برتری - قائم بر بزرگی گفت هرگاه که در در راحت را در کوشش کرد در طاعت واجب شد سقوط مرتبه
 و استوی عند السجود و الحمد لله قال ابو القاسم المبادی العبد بخیر ما لم یعرف الناس فاضله
 و مستوی شد نزد مسجد و خدمت گفت ابو القاسم مبادی بنده در خیر است تا که نشاندند در کوه
 هر چه در خود و قال یحیی بن معاذ جب یاسة نار فی نفس ادم اذا قتل علی فلو بهم یحرق ایمانهم
 نشاندند و از این کردند و اگر گفت یحیی بن معاذ جب یاسة نار فی نفس ادم اگر کاه که نشاندند در کوه ایمان

شرف الشاء الثروت غنا الباک انما سوی الله تلج احساس بر یقین
 در دل سالک بعد از فناء القنار **شرف** البجیم المجدود عند ابی طالب هو عالم
 الغلظة و عند اکثرین العالم الوسیط و مراد از وی بزرگ کبری است و تفصیل علی جمال که
 ایمان ثابت است اند **بجذبت** تقرب حق است بحضرت حق بمقتضای عنایت و
 و رحمت الهی و چنانکه را بنیدن مجموع با محتاج بنده در طی منازل و قطع مراحل بے کلفت
 و سعی المجرء) فمعناه ان الحق جزاء عند الله علی ما عمل مما امر به بالأعمال الصادرة
 پس معنای آن آنست که تحقیق حق جزاء است نزد او برای عمل کردن بر او امر اعمال

من العباد انما هو بحسب مینا تقصیر من كان عمله للجنة یجاز بها و من كان عمله
 بنده گان برودن نجات ایشان است پس هرگاه عمل برای جنت کرد جزاء داده شود یا در هر عمل کرد
 لله فله لاسرعة فی الجنة و لاسرعة من النار فالحق جزاءه لا یدر بما جاء فی المحدث
 برای ذات منزه چیت رحمت و نیت خوف از دوزخ پس حق جزاء اوست نه غیر چنانکه در حدیث آمده
 القدر من الجنی قتلته و من قتلته فطی دیتة و من علی دیتة ف نادیتة +
 هر که دوست دارد و قتل بیکم او را هر که قتل بیکم او را پس بر دیتة بخیر نهای دارد که بر دیتة نیست

الحجر من اجل خطاب است بضرری از فقر الحسد و نجه غایب شود از ارواح و منتهل شود در
 جسم ناری یا نوری جسم ناری چون مبد شریف لطیف روحانیته و قتلها قتلها لکانت
 تسو یجاد جلا ظهور است مقدس لذاته و ذات الا شجلا ظهور است لذاته فی تعبیه

و بعد و بجزایک قاب
 بیشتر اظهار معنی
 سماع بغیر شکر ابدان

و بعد و بجزایک قاب
 بیشتر اظهار معنی
 سماع بغیر شکر ابدان

و بعد و بجزایک قاب
 بیشتر اظهار معنی
 سماع بغیر شکر ابدان

و بعد و بجزایک قاب
 بیشتر اظهار معنی
 سماع بغیر شکر ابدان

و بعد و بجزایک قاب
 بیشتر اظهار معنی
 سماع بغیر شکر ابدان

شرح موزن باید که اگر آن خاطر است که ترا دعوت بحق میکند و خاطر دیگر مزاجم میشود ریائی است اگر
 دعوت بخیر میکند اما خاطر دیگر مانع او میشود مکی است و اگر خاطر است که در درک است یا نه گفت
 باشد اگر ماندگی توجه زایل گردد شیطان و اگر اسحاق نماید نفسانی و بر صادق صفائی دل که
 حاضر باشد بحق آسان بود و نیز میان خاطر بتوفیق الله الخاتم است که قطع مقامات کرده باشد
 تمامی و بلوغ یافته نهایت کمال انجاء النبوت که ختم کرده و حق تعالی بوی نبوت را در همه عالم مکی
 باشد و ذکر خاتم ولایت در لطیفه ولایت مذکور شد خرقه الموصوف جامه که مرید پوشد از سبک
 شیخی که بدست او توبه کرده باشد و در ارادت او آمده باشد و در تلبیس خرقه چند چیز رعایت باید کرد
 و لا تزیین مرید است بنی مراد از برای تبیس بصفات پیر چنانکه تلبیس ظاهر بلباس و در آن لباس
 تقوی است ظاهر و باطن باقی کیفیت او در محل خویش خواهم گفت ان شاء الله تعالی
 الحزن من العلمیة هی حقایق الاشیاء و اعیانها الثابتة الخزان الوجودیه جقائق اسماء الهیة و جو
 اند حقایق کونیه و صفات از سبب و ایضا عن رافضی و بدون خضر از زمان موسی تا نبوت باید حاکم
 است که متشکل میشود بصورت خضر از برای شش سر شده ایمان خود عسری است و یافته باشد چنانچه
 اصحاب کفرا و این هر دو ممکن بی نزد عارف معنی است و بعضی که غالب است بر دیگر متشکل میشود
 و دیگر منضم میگردد و این روح است عظیم بار روح القدس حضرت نور العین بحضرت قدوة الکبراء
 عرض نموند که تحقیق این اقوال چیست - فرمودند روایت خضر پیر پیر بود و گفت سبب جدائی و
 هیکل جسمانی مرا حق تعالی زنده کرده است و باقی داشته است همچنانکه از ادیس عسی و حق تعالی
 مرا قوی داده است که بهر صورت که خواهم متشکل شوم و نیز میسر نموند که اتفاقاً بهی زبانت مزار
 جبر که حضرت سالار خطه بصره گزافا و بعد از شرف زیارت بخندت بر حضرت دینیر جعفر فخر این
 جعفر و جعفر بر سبیل نفیج در سیراب میگذاشتم که بحضرت خواجه خضر علیه السلام شرف التماس با فخر به
 همیلا استفاده علوم دینی میکردیم ناگاه عزرائیل پیدایشد میان مصافحه کرد او شمه از واقعات
 روحانیه جسم خود با بیان کرد نزد یک پاس بین ما جزا گرفته بود که حضرت خضر چند صورت متشکل
 شد گاهی بصورت شیخ و گاهی بصورت شاب و گاهی به شکل صبی خطره آن داعیه که بنزد افعی
 دعوت کند و بنده قادر بدفع آن نبود آنخله تحقق عبادت بصفات حق الخلوقة محاذی
 است با حق بختی که غیر می نیاید بحال بن حقیقت و معنی خلوت است اما در صورت خلوت
 انقطاع است از غیر بوسیله صورت خلوت و حصول معنی حق توان یافت الخلق العادات
 تحقق است بر حقیقت و حق بختی که در آن عبودیت داعیه که مقتضی بیع دعاوت نبوده باشد

در کیفیت مایه بار و اعیان ثابت ۱۲

مشاعر انسان اند زیرا که سر و مالبیه اند چون سمع و بصر که ظاهر شده اند بدستور که می آید بدین
 و مشاعر مزجات اند بشی که تقبیه کرده اند جزو اثار سیدین الحق و الباطل لاجم هم سر که خود را و صفات
 خدا بایتم شد عارف شود و آنکه آنما حق و آنما صفات و اسرار است تعالی فقد صفت
 الروح و قویست با خط نفس و متقنی بیا بع الرقیقه لطیفه روحانیه را علق میکند بر
 واسطه لطیفه که رابط باشد میان سستی چون بدو که و اصل شود از حق بعید و رقیقه را رقیقه
 العروج در رقیقه الاتقا رسویند و اطلاق دقایق بر علوم طریقه و سلوک کرده اند و هر چه
 سرعید بان لطیف گرد و کثافت نفس زد می زایل کنند و روح بطلق بازاء الملتحق الی
 القلبیم الفیض و محض الروح فی اصطلاح القوم لطیفه است انسانیه مجرده دور
 اصطلاح اجناس است لطیف متولد بان روح و نفس که مدرک کلیات و جزئیات است
 و مکنافرق یسکنند میان قلب روح و قلب نفس را نفس ناطقه خوانند و روح الاعظم و الاقدم
 و الاول الاخر اول را گویند روح الاطلاق و القا گفته علم غیوب بر قلب آن جبرئیل است
 و قرآن را نیز روح الاطلاق گویند و رغبه النفس فی الثواب و رغبه القلب فی
 الحقیقه علی فی الملکوت و رغبه السیر فی الحق الرهبه الظاهر تحقیق القلب امر السبق الریاضه
 ریاضه الادب و هو الخروج عن تبع النفس و ریاضه الطلب و هو محبة المرادیه بالجملة
 فخرج عبارت عن تنذیب الاخلاق النقیه شرف الزاخر و اعطحت و دل بر
 و آن نور است که در دل درآید و مومن را دعوت کند بحقی الزاجحه اشارت بدست
 که صاحب دل را باشد و مصباح روح او تجر و نفس و مشکات بدش که مظاهیر این مطلق
 الزهر و نفس الکلیه الزمان که مضافت بحضرت عنده و آن او دائم است زوایر
 الانبیاء و زوایر العلوم و زوایر الوصله علوم طریقت که اشرف و انور علوم است و
 زوایر و صلیه زیر اگر وصله بحق موقوف بعلم طریقت است
 الزواهد زیاده الایمان بالغیب و الیقین الزاهد عن ابی ذر قال رسول الله علیه السلام
 زیارت ایمان غیب و یقین زاهد از ابی ذر فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم
 ما زهد بعد فی الدنیا الا ثبت الله الحکمة فی قلبه و انطق بهما لسانه و بصیر عیوب الدنیا و
 لیس فیهم بعد فی الدنیا الا ثبت الله الحکمة فی قلبه و انطق بهما لسانه و بصیر عیوب الدنیا و
 دارها و دوارها و اخرها منها سالما الی دار السلام و قال جعفر الخلدی الدنیا اربعة شیا
 و گوید از دنیا سالم بوسه و دار السلام و گفت جعفر خدی دنیا چهار چیز است

بلی بر این شایسته
 باشد و در این
 روح و قویست
 با خط نفس و متقنی
 بیا بع الرقیقه
 لطیفه روحانیه را
 علق میکند بر
 واسطه لطیفه که
 رابط باشد میان
 سستی چون بدو که
 و اصل شود از حق
 بعید و رقیقه را
 رقیقه العروج در
 رقیقه الاتقا
 رسویند و اطلاق
 دقایق بر علوم
 طریقه و سلوک
 کرده اند و هر چه
 سرعید بان
 لطیف گرد و
 کثافت نفس زد
 می زایل کنند
 و روح بطلق
 بازاء الملتحق
 الی القلبیم
 الفیض و محض
 الروح فی
 اصطلاح القوم
 لطیفه است
 انسانیه
 مجرده دور
 اصطلاح
 اجناس است
 لطیف متولد
 بان روح و
 نفس که مدرک
 کلیات و
 جزئیات است
 و مکنافرق
 یسکنند میان
 قلب روح و
 قلب نفس را
 نفس ناطقه
 خوانند و روح
 الاعظم و
 الاقدم و
 الاول الاخر
 اول را گویند
 روح
 الاطلاق و
 القا گفته
 علم غیوب
 بر قلب آن
 جبرئیل است
 و قرآن را
 نیز روح
 الاطلاق
 گویند و
 رغبه النفس
 فی الثواب
 و رغبه القلب
 فی الحقیقه
 علی فی
 الملکوت و
 رغبه السیر
 فی الحق
 الرهبه
 الظاهر
 تحقیق القلب
 امر السبق
 الریاضه
 ریاضه
 الادب و هو
 الخروج عن
 تبع النفس
 و ریاضه
 الطلب و هو
 محبة
 المرادیه
 بالجملة
 فخرج عبارت
 عن تنذیب
 الاخلاق
 النقیه
 شرف
 الزاخر و
 اعطحت و
 دل بر و آن
 نور است که
 در دل درآید
 و مومن را
 دعوت کند
 بحقی الزاجحه
 اشارت بدست
 که صاحب
 دل را باشد
 و مصباح
 روح او
 تجر و نفس
 و مشکات
 بدش که
 مظاهیر این
 مطلق الزهر
 و نفس
 الکلیه
 الزمان که
 مضافت
 بحضرت
 عنده و آن
 او دائم است
 زوایر
 الانبیاء و
 زوایر
 العلوم و
 زوایر
 الوصله
 علوم
 طریقت که
 اشرف و
 انور علوم
 است و زوایر
 و صلیه
 زیر اگر
 وصله
 بحق
 موقوف
 بعلم
 طریقت
 است الزواهد
 زیاده
 الایمان
 بالغیب و
 الیقین
 الزاهد
 عن ابی
 ذر قال
 رسول
 الله
 علیه
 السلام زیارت
 ایمان
 غیب و
 یقین
 زاهد
 از ابی
 ذر فرمود
 رسول
 خدا
 صلی
 الله
 علیه
 و سلم ما
 زهد
 بعد
 فی
 الدنیا
 الا
 ثبت
 الله
 الحکمة
 فی
 قلبه
 و انطق
 بهما
 لسانه
 و بصیر
 عیوب
 الدنیا و
 لیس
 فیهم
 بعد
 فی
 الدنیا
 الا
 ثبت
 الله
 الحکمة
 فی
 قلبه
 و انطق
 بهما
 لسانه
 و بصیر
 عیوب
 الدنیا و
 دارها
 و دوارها
 و اخرها
 منها
 سالما
 الی
 دار
 السلام
 و قال
 جعفر
 الخلدی
 الدنیا
 اربعة
 شیا و
 گوید
 از
 دنیا
 سالم
 بوسه
 و دار
 السلام
 و گفت
 جعفر
 خدی
 دنیا
 چهار
 چیز
 است

بر روی در زمان وجود آن یعنی در خارج و حکم تابع علم و علم تابع معلوم لاجرم حقیقی که حاکم حکم است حکم فاعل
برشی لا بر آنچه داشته باشد یعنی آن شی در حال نبوت اود حضرت علیه چون قائل حال بنمودند که اگر چه
توقف ربوبیت بر قیود مریب و ایمان ثابت است زیرا که ربوبیت نسبتی است و نسبت را لابد است از
مستبین از غم از نسبتی و واحدی ازین متبیین مریب است و مریب تا ایمان ثابت است و عدم و
موقوف بر عدم و سهیل بن عبد الله در مود الربوبیه سر لوظهر بطلت المرجحیه
سر الربوبیه مریب بصور ایمان و صور ایمان از حیث مغیره رب قائم اند بذات رب ظاهر
بغیبات ایمان موجود بوجود رب ایمان ازین حیث عبد اند مریب و حق رب ایمان اما
حقیقت حصول ربوبیت بجهت و ایمان معدوم بحال در ازل لاجرم سر ربوبیه را سری باشد که
لوظهرت لم یطل الربوبیه سلهیر اما را سماء الهیه اند که لایحه اند از بواعن انوان لاله
فنا سماء در حال وصول تام چنانکه فرمود فینا صلی الله علیه سلم لی مع الله وقت لا یسعی
فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل سخته القلب تحقق انسان کامل است بحقیقت
برزخیه که جامع امکان و وجوب است السفر توجه است بحضرت حق و اسفار جبار است
اول السیر الی الله از منازل نفس و وصول بلق بین و آن نهایت مفاد است و مبدء احکام
اسماحق و تحقق اسما با حق الثانی السیر فی الله انصاف بصفات حق و تحقق اسما با حق
الاعلی که نهایت مقام رحمت و نهایت حضرت و احدیت الثالث ترفیع جمع یعنی جمع
حضرت احدیت و این مقام قاب قوسین است تا بقیه اینست و چون دوی مرتفع شود و معارف
منافع نهایت و لایت بود و مقام او ادنی الرابع السیر بالله عن الله از کجیل و این مقام بقا
بعد فناست و مقام فرق بعد از جمع سقوط الاعبارات اعتبار احدیت الذات السماویة
معرفی که گنجد در ایمان سوال الحضر من سوال صادر شده از حضرت و وجوب بلسان اسما الهیه
نفس لرحمان که طلب ظهور بود بصور ایمان و سوالی که از حضرت امکانست بلسان ایمان طلب ظهور
امکان با سماء و نفس اتصال جانب سوال هر دو ابد است السکر غیب بوارد قوی من جانب
الحق مخاصره العقل بالمشاهدة السکینه ما تجل علیه الطینة عند نزول الغیب سواد الوجه
فی الدار من فناءست در حق یگانگی بختی که صاحب سیر افشاء وجودی مانده در طهر و در طهر
نه در زمانه و در حق و آن فقر حقیقت و رجوع بعدم اصلی ازین گفته اند اما اتصال الفقوف فی الله
شرف الشیخ + البشاد آنچه ظاهر شود دل از اثر مشاهده یا بعلم لدنی یا بطریق وجد یا
حال یا تجلی یا شهید الشجره انسان کامل الشرب اوسط التجلیات الشریفة التزم العبود

در بیت رازی
 دست کارش در دین
 بهل تو بود و بیت
 به ای بیکدنی
 است ای بی خدای
 در لاف و در شتاب
 و زنی در دل
 به سرگردان خدای
 به کیمیا و سحر و زور
 عقل است و بیستاد
 از عافیتی بیستاد
 بکنیم هر یک یکای
 از یک زور و عیب
 به هرگاه و هر مقام
 بنیاد است

التشويق لنفاذ البجلي الرباني صلت الحق بلو عهد عليه السلام لتحقيقه بالحقيقة
 الاحدية و بعد عنه بصا دكالوح عليه ابن عباس رضي الله عنه حتى سئل
 عن صغى صاد فقال جبل بمكة كان عليه عمرش العظيم الرحمن شرف الطاهر
 الطوالع اول حيزه يكبد اشد و از تجليات اسمائه بر باطن عجد و مزین گردانده اخلاق
 او صافش به تنوير باطن الطاهر باكي كه حقيقي اور انكذار و از مخالفت طوهر الطاهر
 كودامن او از معاصي ظاهر بايك بود طاهر الباطن مصدومي كه حقيقي تعالى از دسوسن او
 و تعلق با غيار نگذار و طاهر السمر كحظه و لمح از الله تعالى عاقل و ذاهل مانده السمر السمر
 صاحب كمالي كه دائم قائم باشد با داني حقوق حق و خلق بر عاتق جابنين الطاهر
 ما يفعل بدون الارادة والطبيعة عند القوم معني سائر في جميع الوجودات
 عقولا و نفوسا مجردا و غير مجردا و اجساما و عند الحكماء في سارية في الاجسام به اصيل الجسم
 الحكيم الطبيعى في الحكمة الخالصة كسب الروحانية علم است بكامل قلوب بافات و امراض و او و
 ان قلب كيفية حفظ صحت و اعتدال در و امراض بصحت و اعتدال كمالات طيب
 الروحاني تنجي كه عارف بود باين علم قادر باشد بارشاد و تكميل الطبيعة الكلية نفس الحيوان
 الطريقة سیرتی كه تخفیف بود به سالك لی اندر قطع منازل و ترقی درجات و در احوال نظر از
 الاول هو احكام الاولوية الطاهر ب رسوم سیر است بكمية در صفات نور الانوار
 شرف الظاهر + الطاهر الوجود وجود الطاهر هو تجلی الحق و ظهوره بصفا الممكنات
 قبل صجود الظاهر تجليات الاعيان الثابتة اولا و يتبعينها الخارجية ثانيا و يكون راز فاع
 وجود حشيتة عالمية حضرت وجود است طاهر مع علم صو عليه طاهر الممكنات تجلی صحت به
 صور اعيان و صفات ممكنات و اين تجلی را وجود اصنافی خوانند و طاهر وجودی نه گویند
 الظاهر طاهر وجود اصنافی است طاهر تجليات اعيان ممكنة و احكام نسيب معدومات كه
 طاهر شد باسم النور و ان وجود خارجيست كه منسوب باعيان ممكنة و غلبة عدمية اعيان را
 ميكند نوری كه طاهر است بصور اعيان لا جرم سايه ميتواند همچنانكه ظهور ظل نبود است و
 سايه در نفس خود معدوم است كما قال الله تعالى ان نورى انك كيف مدا الظل ظنين وجود
 اصنافی است كه كشيده اند براعيان ممكنات و غلبة باز او اين نور عدم بود و گفته اند ان الطاهر
 عدم النور عا من شانه ان يتصور قال الله تعالى الله على الذين امنوا يخرجهم من الظلمات
 الى النور صدق الله تعالى لى الظل الما لل عقل اول است زير كه اول معنى كظا

شرف الطاهر

شرف الظاهر

شده نور حق و قبول کرده صورت کثرت را تعین شیون وحدت ذاتیه عقل اول بود
 انظمته قد یطلق علی العلم بالذات فان کماله ینکشف مع غایبها خلیل الله انسان کامل است
 متحقق بحضرت واحدیت شرف العین - العالم ظل وجود ثانی است و سلطان
 ظل اسم هو الوجود و وجود حقست ظاهر لیسو مجبور و مملو حق و وجود ممکنات مسمی است باسم خود بر مبنای صفات
 وجودیه ممکنات رد جو و نیست غیر این نیست و جو فی حقیقت عین حقست ممکنات ثابته اند بر مرتبه
 خود در علم حق بنحی تعالی و ممکنات شیون و اثباته که در عین غایب لاجرم عالم صورت حقست متحقق است
 عالم این تعینات در وجود واحد احکام اسم الظاهر حق اند اسم غایب تجلی اسم الباطن عالم الحکمت
 عالم اسما و صفات الهیه است عالم الامر و عالم المملکوت و عالم الشهادات و عالم الغیب
 عالم ارواح در دنیایات اند که موجود اند با حق بر واسطه ماده و مدت عالم الخلق و عالم الک
 و عالم الشهادت و عالم اجسام جسمانیات اند و این عالم العجز از عالم امر اینجا کرده اند باده او
 مدت العارف صاحب نظری که الله تعالی او را برینا کرده باشد بذات و صفات و افعال خود و
 معرفت او از دیده باشد نه شنیده قال الاشرف للعارف من کل نفس درجه الف شهید
 والشهداء یتبعون ان یکنوا علی المایه من علو درجه العارف العظیم القلب الکبیر
 البیاد و نقص عبادت یگویند نمی کنند یا عدد میکنند یوفای نرسا ند قال الله تعالی کبر مقتا
 عند الله ان تقولوا ما لا تعلمون العبادات غایت تذلل است شعری خاکدش فدا او خوار و خضوع
 چون بندگی بجا ره و سبکین و فقره عبادت عام راست عبودیت خاص را و آن مجموع گردانیدن
 نیست است بنحی بعدن قصد حضرت او و سلوک طریقت و عبودیت حاصل انحصار است و این نیست
 که مشاهده فرمایند که همه قائم اند بنحی و بندگی و تجذین طائفه حق است در مقام احدیت فرق و جمع
 العباد که از باب تجلیات اسما به اند چون محقق یا بنه حقیقت اسمی از اسما الهی و تصف کردن
 بصفتی که حقیقت این اسم است بعبودیت خود را با آن اسم منسوب کرده اند بسبب مشاهده رتوب
 دان اسم هر بنده بنامی در اینجا مخصوص است علی حد حضرت قدوة الکبیر میفرمودند که علی بن
 بنده باشد کامل که حق تجلی فروده باشد به جمیع اسما و این متحقق نگردد تا که عین ثابت و
 جامع بود جمیع اعیان ثابته را و این چنین شخصی تم و اکمل عبادت دار فرغ مقام و احوال را
 نیست که انصاف میاید به جمیع اوصاف الهی چنانچه نبیا معلوم حاصل است با این اسم فاعل الله
 تعالی و انه لما قام عبد الله یدعو به و این اسم بحقیقت الکر است و بعضی در ثبات او را بنیجه
 خاص بر غیر قهاب حلاق کردن این اسم بطریق مجاز او و هیچ ساکی از اصحاب سلوک نیست که

۱۰
 فکلت کای حق
 ۱۱
 انظر
 ۱۲
 انظر
 ۱۳
 انظر
 ۱۴
 انظر
 ۱۵
 انظر
 ۱۶
 انظر
 ۱۷
 انظر
 ۱۸
 انظر
 ۱۹
 انظر
 ۲۰
 انظر
 ۲۱
 انظر
 ۲۲
 انظر
 ۲۳
 انظر
 ۲۴
 انظر
 ۲۵
 انظر
 ۲۶
 انظر
 ۲۷
 انظر
 ۲۸
 انظر
 ۲۹
 انظر
 ۳۰
 انظر
 ۳۱
 انظر
 ۳۲
 انظر
 ۳۳
 انظر
 ۳۴
 انظر
 ۳۵
 انظر
 ۳۶
 انظر
 ۳۷
 انظر
 ۳۸
 انظر
 ۳۹
 انظر
 ۴۰
 انظر
 ۴۱
 انظر
 ۴۲
 انظر
 ۴۳
 انظر
 ۴۴
 انظر
 ۴۵
 انظر
 ۴۶
 انظر
 ۴۷
 انظر
 ۴۸
 انظر
 ۴۹
 انظر
 ۵۰
 انظر
 ۵۱
 انظر
 ۵۲
 انظر
 ۵۳
 انظر
 ۵۴
 انظر
 ۵۵
 انظر
 ۵۶
 انظر
 ۵۷
 انظر
 ۵۸
 انظر
 ۵۹
 انظر
 ۶۰
 انظر
 ۶۱
 انظر
 ۶۲
 انظر
 ۶۳
 انظر
 ۶۴
 انظر
 ۶۵
 انظر
 ۶۶
 انظر
 ۶۷
 انظر
 ۶۸
 انظر
 ۶۹
 انظر
 ۷۰
 انظر
 ۷۱
 انظر
 ۷۲
 انظر
 ۷۳
 انظر
 ۷۴
 انظر
 ۷۵
 انظر
 ۷۶
 انظر
 ۷۷
 انظر
 ۷۸
 انظر
 ۷۹
 انظر
 ۸۰
 انظر
 ۸۱
 انظر
 ۸۲
 انظر
 ۸۳
 انظر
 ۸۴
 انظر
 ۸۵
 انظر
 ۸۶
 انظر
 ۸۷
 انظر
 ۸۸
 انظر
 ۸۹
 انظر
 ۹۰
 انظر
 ۹۱
 انظر
 ۹۲
 انظر
 ۹۳
 انظر
 ۹۴
 انظر
 ۹۵
 انظر
 ۹۶
 انظر
 ۹۷
 انظر
 ۹۸
 انظر
 ۹۹
 انظر
 ۱۰۰
 انظر

عن ملائكة الوهم والخيال والعقل المحقق ما يقابلهم

از ملائكة وهم وخیال و عقل محقق مقابل است

العقاب العاشر هو العقل الاول عقل اول جبريل عليه السلام وبقين اول را نیز گویند و عقل ثانی

بعضی جبریل و بعضی ابراهیل را نیز گویند و عقل اول و نفوس عالم ارواح از ملائكة واجبا و انحرار

ناشر می باشد و عقاید و عقیده و هنی النصدیق القلبی العاشره اجازت از بقا حفظ بند و در

محل حال یا مقام یا بقا را اسم یا صفت العاشر السحاب الرقيق المسائر انوار شمس لغه و اصطلاح

الباقين الجامع جميع البقينات على سبيل الاجمال المسجودين الاولی و بعضی حضرت راضیت از

العمدة المعنوية روح عالم و قلب عالم و نفس عالم العقائد كنائت از هوای است زیرا که هوای

و دیده نمی شود و همچنانکه فساد و بوجود تواند بود و بصورت نامحسوس مطلقه منقوله شتر که میان مجموع

عوالم الالین جمع مراتب از حضرت اقدس زیرا که ذات مقدسه منزل فرموده تنفیات در هر باب

و نصف شده بصفا و حاشیه مثالی به وجه العین الثابتة بحقیقتیش و حضرت علیه که موجود نیست بلکه

معدوم ثابت است در علم البقیه در مرتبه ثانیه عین الشیء عین اثبات است عین الوجود عین

العالم انسان کامل است که تحقق بحقیقت بر خیزه گری است زیرا که اله تعالی نظر میفرماید بنظر او عالم

و حجت یکند خلایق را بوجود او چنانکه فرموده و لا ک لما خلقت الافلاك و دی محقق است تمام

البصیر لاجرم به بیند و عالم بقین این اسم و مشا به نماید برو عین الحیوات باطن تمام الحیات

و بعد از تحقق یا بدی و از عین شریقی یا شاید العید با بقود علی القلب من التجلی وقت

التجلی کیف کانت عین التحکم اظهار غایت الخصوصية بلسان الانبساط فی الدعاء

شرف الغین و الغراب کنایه از جسم کلیت و محکم کی در غایت دوست از عالم تقدیر

حضرت احدینه و خلقی از ادراک و نوریت و غراب مثل دوست در بعد و سواد انشای و چیز که آینه

اول از و که در شود و العنی مکاتیم و غار بالذات حقت زیرا که حقیقت ایشان از آن دوست و بعد

غنی آن باشد که بحق تغنا باشد مستغنی از غیر حق و هر که حق دارد همه دارد و بلکه غیر حق را و نظر نیارد

چون ظفر یافت بمطوب بترش شده بود و بشهود و محبوب الغوث هو القطب حاین یا لاجاء الیه

ولا یسعی خیر ذلک الوقت غوثا و چند اسمی برین ذات متبرکه او اطلاق کردند قطب قطب مدار

و آن کامل وجهانگیر و امثال ان الغریب یطلق بازاء مفارقت الوطن فی طلب المقصود

و یقال غریبه عن المحال من حقیقة الفرویه و غریبه الحق من الدسته عن معرفت الغیب

غیبه القلب عن علمه یا حشر من احوال خلق یشغل الحس الغیب کل اسم الحق عن غایت ملک

و بعضی از ملائكة الوهم و بعضی از ملائكة الخيال و بعضی از ملائكة العقل و بعضی از ملائكة النفوس و بعضی از ملائكة الارواح و بعضی از ملائكة اجساد و بعضی از ملائكة انحرار و بعضی از ملائكة ناشر و بعضی از ملائكة عقاید و بعضی از ملائكة عقیده و بعضی از ملائكة النصدیق القلبی و بعضی از ملائكة اجازت و بعضی از ملائكة حفظ بند و بعضی از ملائكة محل حال یا مقام یا بقا و بعضی از ملائكة اسم یا صفت و بعضی از ملائكة العاشر و بعضی از ملائكة السحاب و بعضی از ملائكة الرقيق و بعضی از ملائكة المسائر و بعضی از ملائكة انوار شمس و بعضی از ملائكة لغه و بعضی از ملائكة اصطلاح و بعضی از ملائكة الباقين و بعضی از ملائكة الجامع و بعضی از ملائكة جميع البقينات و بعضی از ملائكة على سبيل الاجمال و بعضی از ملائكة المسجودين و بعضی از ملائكة الاولی و بعضی از ملائكة بعضی حضرت راضیت و بعضی از ملائكة العمدة المعنوية و بعضی از ملائكة روح عالم و بعضی از ملائكة قلب عالم و بعضی از ملائكة نفس عالم و بعضی از ملائكة العقائد و بعضی از ملائكة كنائت و بعضی از ملائكة از هوای است زیرا که هوای و دیده نمی شود و بعضی از ملائكة همچنانکه فساد و بعضی از ملائكة بوجود تواند بود و بعضی از ملائكة بصورت نامحسوس و بعضی از ملائكة مطلقه منقوله شتر که میان مجموع و بعضی از ملائكة عوالم الالین و بعضی از ملائكة جمع مراتب و بعضی از ملائكة از حضرت اقدس زیرا که ذات مقدسه منزل فرموده و بعضی از ملائكة تنفیات در هر باب و بعضی از ملائكة و نصف شده بصفا و بعضی از ملائكة حاشیه مثالی به وجه العین و بعضی از ملائكة الثابتة بحقیقتیش و بعضی از ملائكة حضرت علیه که موجود نیست بلکه و بعضی از ملائكة معدوم ثابت است در علم البقیه و بعضی از ملائكة در مرتبه ثانیه و بعضی از ملائكة عین الشیء و بعضی از ملائكة عین اثبات است و بعضی از ملائكة عین الوجود و بعضی از ملائكة عین العالم و بعضی از ملائكة انسان کامل است که و بعضی از ملائكة تحقق بحقیقت بر خیزه گری است زیرا که اله تعالی نظر میفرماید بنظر او و بعضی از ملائكة حجت یکند خلایق را بوجود او چنانکه و بعضی از ملائكة فرموده و بعضی از ملائكة لا ک لما خلقت الافلاك و بعضی از ملائكة و دی محقق است تمام و بعضی از ملائكة البصیر و بعضی از ملائكة لاجرم به بیند و بعضی از ملائكة عالم بقین این اسم و بعضی از ملائكة مشا به نماید برو عین الحیوات و بعضی از ملائكة باطن تمام الحیات و بعضی از ملائكة و بعد از تحقق یا بدی و بعضی از ملائكة از عین شریقی یا شاید و بعضی از ملائكة العید با بقود علی القلب من التجلی و بعضی از ملائكة وقت التجلی و بعضی از ملائكة کیف کانت و بعضی از ملائكة عین التحکم و بعضی از ملائكة اظهار غایت الخصوصية و بعضی از ملائكة بلسان الانبساط فی الدعاء و بعضی از ملائكة شرف الغین و بعضی از ملائكة الغراب و بعضی از ملائكة کنایه از جسم کلیت و بعضی از ملائكة محکم کی در غایت دوست و بعضی از ملائكة از عالم تقدیر حضرت احدینه و بعضی از ملائكة خلقی از ادراک و بعضی از ملائكة نوریت و بعضی از ملائكة غراب مثل دوست در بعد و بعضی از ملائكة سواد انشای و بعضی از ملائكة چیز که آینه اول از و بعضی از ملائكة که در شود و بعضی از ملائكة العنی و بعضی از ملائكة مکاتیم و بعضی از ملائكة غار بالذات و بعضی از ملائكة حقت زیرا که حقیقت ایشان از آن دوست و بعضی از ملائكة و بعد غنی آن باشد که بحق تغنا باشد و بعضی از ملائكة مستغنی از غیر حق و بعضی از ملائكة هر که حق دارد همه دارد و بعضی از ملائكة بلکه غیر حق را و بعضی از ملائكة نظر نیارد چون ظفر یافت بمطوب بترش شده بود و بعضی از ملائكة بشهود و بعضی از ملائكة محبوب و بعضی از ملائكة الغوث و بعضی از ملائكة هو القطب و بعضی از ملائكة حاین یا لاجاء الیه و بعضی از ملائكة ولا یسعی و بعضی از ملائكة خیر ذلک الوقت و بعضی از ملائكة غوثا و بعضی از ملائكة چند اسمی برین ذات متبرکه او و بعضی از ملائكة اطلاق کردند قطب قطب مدار و بعضی از ملائكة و آن کامل وجهانگیر و بعضی از ملائكة امثال ان و بعضی از ملائكة الغریب و بعضی از ملائكة یطلق بازاء مفارقت الوطن و بعضی از ملائكة فی طلب المقصود و بعضی از ملائكة و یقال غریبه عن المحال و بعضی از ملائكة من حقیقة الفرویه و بعضی از ملائكة غریبه الحق و بعضی از ملائكة من الدسته و بعضی از ملائكة عن معرفت الغیب و بعضی از ملائكة غیبه القلب و بعضی از ملائكة عن علمه یا حشر و بعضی از ملائكة من احوال خلق و بعضی از ملائكة یشغل الحس الغیب و بعضی از ملائكة کل اسم الحق و بعضی از ملائكة عن غایت ملک و بعضی از ملائكة

شرف الغین

غیبیه غیب مطلق ذات حق با اعتبار لا تعین غیب بمکون غیب المصون ذات
 وکنه ذات و ما قدره احد حق قدره ع غیر او قدر او نمی دانند انغین بالذین حد است و حد
 رقیق است که جلی شود بصفیه زایل گردد بنور غیبی بواسطه بقای ایمان با وی اما غیبی ذهول بود از
 شهود با احتجاب از شهود با صحت اعتقاد و شرف الفا و با الفتوت یا مقابل رفیق است
 از تفصیل ماده بمطابق بصورت ماده نوعیه با ظهور آنچه باطن بود در حضرت واحدیت از نسبت تمام
 و بروز آنچه پوشیده در ذات احدیت از شیون ذاتیه چون حقایق کونیه بعد از تعین در خارج
 الصقوح آنچه کشاده شود بر بنده بعد از آنکه مبتدیه بود بر سر از لایع ظاهر و باطنه چون اولیات و
 عبادات و علوم و معارف و مکاشفات و غیر ذلک لفتح القریب از چیزیکه کشاده شود در
 بنده از مقام دل و ظاهر شود دید و صفات و کمالات دل نزدیک قیام کردنی و بریدن منازل
 نفسانی چنانکه است بدین مقام نصر من الله و فقه قریب الفتح البین آن چیز است که کشاده گردد
 بر بنده از مقام ولایت و تجلیات نور با اسما و الهی که کافی گردانیده اند صفات و کمالات در الهیست
 برین حال قوله تعالى انا فتحنا لك فتحا مبینا یعنی صفات نفیقه و قلبیه الفتح المطلق که اطلاق
 و اعظم جمیع فتوحات و آن چیز است که فیه گردانیده است بر بنده تجلیات ذات احدی در متعرف
 گردد و در کمالین همه بقدر رسوم خلقیه بکلیه چنانکه است همین بقوله تعالى اذا جاء نصر الله و الفتح من
 المشرق انکما است و ضعف در اصطلاح ساکن شدند است حرارت که لا ربه ذات است
 الفرق الاول احتجاب بخلق از حق و بقدر رسوم خلقیه بحال الفرق الثاني سهو و غفلت
 است بحق و او بوجدت در کثرت و کثرت در وحدت از غیر احتجاب بود احدیت از وحدت و کثرت
 بالفرق ان عالم تفصیلی است فارق میان و باطل و آن علم است اجمالی است جامع جمیع حقایق
 فرق اجمع کثرت احدیت بظهور او در مراتب و آن ظهور شیون احدیت است و فرق
 ظهور داشت با اعتبار احدیت با و صاف در حضرت واحدیت الفرق بین المخلوق و الممتنع
 مخلوق است که مشتمل بر مخلوق و اوصاف حمیده فرموده باشد تکلفا و بهر احتجاب نموده از قبول
 و دانایم و او را اسما الهیه بود اما ممتنع آنست که با اسما آن ممتنع شد که حق تعالی او را مظهر اسما و صفات
 خود گردانیده و بجلی فرموده و با اسما و اوصاف در محو کرده اطلاق و اوصاف الفرق بین
 الکمال و الشرف و المحسنه کمال عبارت است از حصول اسما الهیه و حقایق کونیه و صفات
 و هر بازی که حفظ او را اسما الهیه و حقایق کونیه او بر ظهور او اتم و در هر دو بی که جمیع اسما و صفات
 در وی اکثر بود اکمل باشد بهر که از اسما الهیه اقل و انقص و از مرتبه صفات البعد المترف قیام

مردمان ۱۲ شاه مدستان من زیر قیائی من اند - نمی شاعدا ایشانرا غیر من - عده فرمود ابراهیم بن علی ابن ابی طالب

فی بطونها واندالبیج کلکلی وحدتها یجمع صوابها و احکامها کما تظهرون ثبت و نشاهد المراتب
الاهیه الکونیه کما یباین اعتبار از ظهور موجودات مستغنی کما قال الله تعالی ان الله لغنی عن العالمین
بعضی فرموده اند کمال ذاتی و در تعین اولست و کمال سماء در تعین ثانی کمال سماوی ظهور است
در تعینات بحسب مراتب علیه و صور خارجی که مرایای مجالی صفات اند و سمنی بدیغیر و سوسی کوان
الشیء کونه فی الشئی فیه بالقوة + الکشف عبان عن العقیده المجازمة المکانه
بعد قطع العلائق عند التوجه التام الی سبأ قبل مقام الجمع لانه یجمع الجمع مع الفرق
الکثر المخفضی بهویه احدیه مکنونه و غیب و او یبکون بر باطن است الکنو و در شریعت تارک
و الزین و در حرکت تارک فضایل و در حقیقت نادانی که چیزی خواهد که خداست خالی نخواهد و نزاع کند
و با حق در شریعت حق و ندانند حق تعالی حق کون لفظ غیر شریعت لفظ غایب یا تنزیه خلقت
حق تعین و معنی این سخن آنست که بجز احدی که هست تمیز تعینات موجب تفرقه و جمعیت
و احدیه و انیه نیست که کمال یصبح اول ظهوری که رومی فهمید از تجلیات و اطلاق میکند
که محقق باشد مظهره تقطیع فیه فلما جن علیه اللیل لانه کوبه الکیس فاعانت موجود
و ترک شمولی بفقو فحال اهل المؤمنین علی ابن ابی طالب که طلب کرد لله وجهه القناعه کما یستغنی
کیسما سعادت تهذیب و خلایق با مبتدا بدو ایل و تکریر نفس از نام و اکسب فتنای بل
تحلی جلیه کمالات کیسما العلوم سجد ال مسلح اخروی باقی بخله و نیز می فانی که میسما خود
تحلیص است از کون باستیفا و کون شرف الملک و الامراج و غیره ظاهر شود و در نور تجلی با
پوشیده گردد و آنرا باقیه و خیره نیز گویند الاموات حیاتی که سار نیست در اشیاء و تحقیق است
که عالم احدیت را گویند زمره بوحث هم اطلاق کرده اند و اشیاء و ناموس محال در عالم
اللب محفل که نور بود و نور قدس و صافی از قصور و با هم تجلیات قال الله تعالی هل یستوی
الذین یعلمون والذین لا یعلمون لعلنا یزیدکم کمالا لیس لب لب اد و راهی حجیم است
که محفل تا یسید میاید و بیرون می آید از قصور و با هم و تجلیات و ادراک میکند علوم صحیح که تسبیح
است از ادراک در کی که دلش متعلق باشد بکون و این علم منقوبه است از فهم عالمی که محبوب بود
بعدم یکی و آن از حسن سابقه است که مقتضی حسن فائده است الالبس مع غفیره که لباس حق تعالی
در حایتیه اند قال الله تعالی لو جعلناه ملائکة لجعلناه رجلا و لبنا علیه سماء
بل یسوی اما لیس حقیقه الحقائق انسانیه کما لیس لایه فی حدیث کلام نقادی اولیای تحت قبا
لا یعرفهم غیر من اللبس ما یقع به الا لصلح الالهی الاذان لوقیة عما یرید ان یعلمهم لک ما علم

در تعینات بحسب مراتب علیه و صور خارجی که مرایای مجالی صفات اند و سمنی بدیغیر و سوسی کوان
الشیء کونه فی الشئی فیه بالقوة + الکشف عبان عن العقیده المجازمة المکانه
بعد قطع العلائق عند التوجه التام الی سبأ قبل مقام الجمع لانه یجمع الجمع مع الفرق
الکثر المخفضی بهویه احدیه مکنونه و غیب و او یبکون بر باطن است الکنو و در شریعت تارک
و الزین و در حرکت تارک فضایل و در حقیقت نادانی که چیزی خواهد که خداست خالی نخواهد و نزاع کند
و با حق در شریعت حق و ندانند حق تعالی حق کون لفظ غیر شریعت لفظ غایب یا تنزیه خلقت
حق تعین و معنی این سخن آنست که بجز احدی که هست تمیز تعینات موجب تفرقه و جمعیت
و احدیه و انیه نیست که کمال یصبح اول ظهوری که رومی فهمید از تجلیات و اطلاق میکند
که محقق باشد مظهره تقطیع فیه فلما جن علیه اللیل لانه کوبه الکیس فاعانت موجود
و ترک شمولی بفقو فحال اهل المؤمنین علی ابن ابی طالب که طلب کرد لله وجهه القناعه کما یستغنی
کیسما سعادت تهذیب و خلایق با مبتدا بدو ایل و تکریر نفس از نام و اکسب فتنای بل
تحلی جلیه کمالات کیسما العلوم سجد ال مسلح اخروی باقی بخله و نیز می فانی که میسما خود
تحلیص است از کون باستیفا و کون شرف الملک و الامراج و غیره ظاهر شود و در نور تجلی با
پوشیده گردد و آنرا باقیه و خیره نیز گویند الاموات حیاتی که سار نیست در اشیاء و تحقیق است
که عالم احدیت را گویند زمره بوحث هم اطلاق کرده اند و اشیاء و ناموس محال در عالم
اللب محفل که نور بود و نور قدس و صافی از قصور و با هم تجلیات قال الله تعالی هل یستوی
الذین یعلمون والذین لا یعلمون لعلنا یزیدکم کمالا لیس لب لب اد و راهی حجیم است
که محفل تا یسید میاید و بیرون می آید از قصور و با هم و تجلیات و ادراک میکند علوم صحیح که تسبیح
است از ادراک در کی که دلش متعلق باشد بکون و این علم منقوبه است از فهم عالمی که محبوب بود
بعدم یکی و آن از حسن سابقه است که مقتضی حسن فائده است الالبس مع غفیره که لباس حق تعالی
در حایتیه اند قال الله تعالی لو جعلناه ملائکة لجعلناه رجلا و لبنا علیه سماء
بل یسوی اما لیس حقیقه الحقائق انسانیه کما لیس لایه فی حدیث کلام نقادی اولیای تحت قبا
لا یعرفهم غیر من اللبس ما یقع به الا لصلح الالهی الاذان لوقیة عما یرید ان یعلمهم لک ما علم

در تعینات بحسب مراتب علیه و صور خارجی که مرایای مجالی صفات اند و سمنی بدیغیر و سوسی کوان
الشیء کونه فی الشئی فیه بالقوة + الکشف عبان عن العقیده المجازمة المکانه
بعد قطع العلائق عند التوجه التام الی سبأ قبل مقام الجمع لانه یجمع الجمع مع الفرق
الکثر المخفضی بهویه احدیه مکنونه و غیب و او یبکون بر باطن است الکنو و در شریعت تارک
و الزین و در حرکت تارک فضایل و در حقیقت نادانی که چیزی خواهد که خداست خالی نخواهد و نزاع کند
و با حق در شریعت حق و ندانند حق تعالی حق کون لفظ غیر شریعت لفظ غایب یا تنزیه خلقت
حق تعین و معنی این سخن آنست که بجز احدی که هست تمیز تعینات موجب تفرقه و جمعیت
و احدیه و انیه نیست که کمال یصبح اول ظهوری که رومی فهمید از تجلیات و اطلاق میکند
که محقق باشد مظهره تقطیع فیه فلما جن علیه اللیل لانه کوبه الکیس فاعانت موجود
و ترک شمولی بفقو فحال اهل المؤمنین علی ابن ابی طالب که طلب کرد لله وجهه القناعه کما یستغنی
کیسما سعادت تهذیب و خلایق با مبتدا بدو ایل و تکریر نفس از نام و اکسب فتنای بل
تحلی جلیه کمالات کیسما العلوم سجد ال مسلح اخروی باقی بخله و نیز می فانی که میسما خود
تحلیص است از کون باستیفا و کون شرف الملک و الامراج و غیره ظاهر شود و در نور تجلی با
پوشیده گردد و آنرا باقیه و خیره نیز گویند الاموات حیاتی که سار نیست در اشیاء و تحقیق است
که عالم احدیت را گویند زمره بوحث هم اطلاق کرده اند و اشیاء و ناموس محال در عالم
اللب محفل که نور بود و نور قدس و صافی از قصور و با هم تجلیات قال الله تعالی هل یستوی
الذین یعلمون والذین لا یعلمون لعلنا یزیدکم کمالا لیس لب لب اد و راهی حجیم است
که محفل تا یسید میاید و بیرون می آید از قصور و با هم و تجلیات و ادراک میکند علوم صحیح که تسبیح
است از ادراک در کی که دلش متعلق باشد بکون و این علم منقوبه است از فهم عالمی که محبوب بود
بعدم یکی و آن از حسن سابقه است که مقتضی حسن فائده است الالبس مع غفیره که لباس حق تعالی
در حایتیه اند قال الله تعالی لو جعلناه ملائکة لجعلناه رجلا و لبنا علیه سماء
بل یسوی اما لیس حقیقه الحقائق انسانیه کما لیس لایه فی حدیث کلام نقادی اولیای تحت قبا
لا یعرفهم غیر من اللبس ما یقع به الا لصلح الالهی الاذان لوقیة عما یرید ان یعلمهم لک ما علم

کایش و البیه فی الخلق القدسی اولیای تحت قبای لا یرفهم علیک لسان الحق انسان کامل
 مستحق بود بظهور اسم اشکال المظلیه اشارتی دقیق بود معنی آن امار روشن شود از ان اشکال
 معنی در ضم که در عبارت تکبیر المظلیه الانسانیه تکلم نفس ملقه اگر بگوید صاحب دلان در لک گویند و در
 حقیقت شریک در حقیقت بر بنده قریب از نفس مناسب است و در با نفس بوجهی و مناسب است و در بروج
 و جبال صمد گویند و بوجه نامی فواد اللوح هو الکتاب المبین و النفس کلینه گویند اللوح
 جمع لایحه است و اطلاق میکند بر شی که ظاهر میشود چون از عالم مثال و این از کشف صورت است
 یعنی اولایحه از کشف معنی از جناب قدس اللوامع انوار ساطعه که پیدا شود اهل بدایت را از انوار
 تقوی مخفی و منعکس و آن از خیال محسوس که مشاهده نماید بجواس ظاهر بر بین انوار
 چون انوار شهادت و قمرین در روشن شود حوالی ایشان و آن انوار ساطعه اگر از علیه انوار قمرین
 بود بر نفس سرخ رنگتاید و اگر از علیه انوار لطیف و وعدده باشد بر رنگ زرد و سبز نماید لیه تقدیر
 شی که سالک را بتجلی خاص مشرف گردانند ابدان تجلی بشناسد قدر و رتبه خود و نسبت با مقهور
 از آن ابتدا می و حصول سالک بعین جمع و مقام اهل کمال در معرفت شرف المسمی
 المساکات المسکوک جدید عمل مغوی است و آن حقیقت انسان کامل است کما قال الله تعالی
 اولادک لما خلقت الافلاک و شیخ ابو طالب علی قدس سره و رفوت القلوب فرموده و انما لک
 و انما اند با نفاس نبی آدم و شیخ اکبر مجتهدین فرموده است ما من القادس علمی که نفس ظاهر گردانند
 از نفس مجاریع و از نجاست و ازل و اینها باشد و حقیقی بتجلی قدیم که رافع حدت است المبلدیه
 اضافه محقق اعتبار قدیم ذات صمدیت بر حضرت واحدیت که مشا انجیسات و است اسما و صفات و نفوس
 و اعتبار است لیس از جمیع اعتبارات و منبع است صفات ظاهر وجود باطن است و در معرفت تعلقات بان
 و وجود مطلق احد واجب عبادات از تعین خود و نسبت علیه ذاتیه و محقق از حیثیت این نسبت حق را
 مبتدایند میباید و می نهایتات فروض عبادات چون صلوات و صوم و جز آن نهایت کمال
 فردیت و موصله بحقیقت و نهایت زکات بدل غیر حق از سر صدق و اخلاص بصحبت حق و نهایت هم
 مساک است از صوم و غیره که در صوم خفیه را بفنا و در حق کما قال الله تعالی الصوم لی و انا اجزی به
 و نهایت حج و معرفت و تحقیق بر بقا بعد از فنا و نیز که مجموع مساکت منع گردند بازا و منازل
 سالک است تا نهایت که مقام احدیت جمع و فرقت المبادی الاول چنانچه عقل کل نفس کل
 و مرتب تزل و دیگر تا انواع اخیر یعنی التصوف خصال نمک که ابو محمد رویم علیه الرحمه فرموده
 و اقعار و بذل المحققه بالمحقق محقق که مشاهده حق فرماید و بر تعینی بی تعیین آن زکات قدس

و انما اند با نفاس نبی آدم و شیخ اکبر مجتهدین فرموده است ما من القادس علمی که نفس ظاهر گردانند از نفس مجاریع و از نجاست و ازل و اینها باشد و حقیقی بتجلی قدیم که رافع حدت است المبلدیه اضافه محقق اعتبار قدیم ذات صمدیت بر حضرت واحدیت که مشا انجیسات و است اسما و صفات و نفوس و اعتبار است لیس از جمیع اعتبارات و منبع است صفات ظاهر وجود باطن است و در معرفت تعلقات بان و وجود مطلق احد واجب عبادات از تعین خود و نسبت علیه ذاتیه و محقق از حیثیت این نسبت حق را مبتدایند میباید و می نهایتات فروض عبادات چون صلوات و صوم و جز آن نهایت کمال فردیت و موصله بحقیقت و نهایت زکات بدل غیر حق از سر صدق و اخلاص بصحبت حق و نهایت هم مساک است از صوم و غیره که در صوم خفیه را بفنا و در حق کما قال الله تعالی الصوم لی و انا اجزی به و نهایت حج و معرفت و تحقیق بر بقا بعد از فنا و نیز که مجموع مساکت منع گردند بازا و منازل سالک است تا نهایت که مقام احدیت جمع و فرقت المبادی الاول چنانچه عقل کل نفس کل و مرتب تزل و دیگر تا انواع اخیر یعنی التصوف خصال نمک که ابو محمد رویم علیه الرحمه فرموده و اقعار و بذل المحققه بالمحقق محقق که مشاهده حق فرماید و بر تعینی بی تعیین آن زکات قدس

اگر چه منشو است در هر مقیدی با همی یا صفتی یا اعتباری یا حیثیتی پس این صفتها منحصر نمی شود در این
 مقیدات و نه مقید یکدیگر بآن مقید پس این مقید نه تعقید است نه اطلاق است تحقیق با حق و بحال
 صاحب نظری که مطالعه فرماید که هر مطلق در وجود و جوی دارد و با تعید و هر تعید بر او نیست با اطلاق
 بلکه شاید و فرماید و جوی صفتی واحد است او را جوی است مطلق و جوی است مقید به هر قیدی مثلاً
 این شعله بر این ذوق متحقق بود جوی و خلق و فنا و بقا المجدوب شخصی که او را حضرت حق تعالی
 بر این خود گردانیده و اختیار فرماید او را از برای حضرت انوار نامقدس خود او را مقدس گردانده و مجبور
 بموجب کرامت کند تا برسد به جمیع مقامات بواسطه کلفت و تعب طلب تر در این فقره مجذوب ببقایات
 کلیه سلوک نمیکند و لذا او را با قداستی نه او را داشته اند و مراتب چهارگانه او را ندیده خواهد شد یا شاید
 الحاصل بکلیه المطلق الا صلیه و المنصات نظایر مبالغه القیوم بدوان خیر مثل آنرا اول مرتبه و تعجب این
 که بالاخر مرتبه لا تعین اطلاق و احدیه مرتبه ثانی مرتبه و احدیه که تعین و دوم تسیم اند و این
 چهارم اتمال پنجم اجسام مجمع بحیرین حضرت قاب فوسین با جمیع محو و حوث امکان
 قبل از محو و جمع الوجود باعتبار اجتماع الاسماء و الالهیه و الحقائق و الکلیه مجمع الالهیه حضرت
 حال مطلق است که هیچ یو غیر آن میل نکند بکمال التفات او مجمع الاضداد و مویته مطلق الاضداد
 المحکم صلیت محبت ذاتیه بلکه محبوب خویش محبت است در این محبت اهلیمه اصل مجموع
 انواع محبتهاست مدوی که میان دوستی باشد یا بمناسبت باشد و ذات یا بظرفین یا با اتحاد و در
 یا در مرتبه یا در حال یا در فعل گفته اند المجهه عجمه المستحبه المحفوظات است که نگاشته باشد
 او را حیض مطلق پس نمی افتد در قول و فعل و ارادت تا هر چه گوید و کند و خواهد مریض حق باشد و
 نحو ابد الا انچه خدا خواهد محو را باب الظاهر بر اوصاف عباد است و صفات ذبیحه و مایه
 آن اثبات و ان رفع اثبات احکام عباد است و انکسای اخلاق جمیده محو را باب
 السیر می راند البته علل و آفات و اثبات مواصلات بر رفع و این محو و اثبات بر رفع اوصاف و سیر
 افعال اخلاق عباد است تجلیات صفات و افعال و افعال حق کما قال کنت اسمعه الله
 بسمع به الحدیث محو الجمع و محو تحقیقی شمار کثرت در وحدت محو العبودیه و محو عین
 العبدیت اصفاط اضافیه وجودت بگویم که ایمان شیعون ذاتیه اند ظاهر در حضرت و احد
 بکمال عالمیه و ایمان معلومات معدومات العین ابدانند و جوی است ظاهر در بای می عین
 و در بای من حیث الوجود و عین نماید و ایمان از اسرار که مکانات اند معدوم و ایمان مکانات
 را اند است در وجود که ظاهر است در ایمان و در عین محقق اضافت وجود با ایمان نسبتی

الکلیات با سماء ذاتیه و شمس و سماء ذاتیه ذکر ذات باشد ذات مطلق است که اصل جمیع سماء است
 و اصل وجود تعظیم مطلق است که متناول جمیع اوصاف حقیقت اما اگر شما گویند او را بعلم با وجود یا
 قدرت تعظیم او را بقدر کرده باشد مجموع بان وصف اما اگر شما گویند حق را با سماء ذاتیه چون
 قدوس و سبوح و سلام و غیره و امثال آن حق را شما گفته باشد و مجموع سماء مستوی و الاسم
 الاعظم بیت الحرام است که در سبع الحق است یعنی دل کامل معاجدل متمم المعرفة حضرت
 و احادیث است که نشان جمیع سماء البیت است المستطاع ذکر ذات احدیت بجهتی که باقی ماند از
 المسئلة الغامضة یحییان تا به که صور سماء الهیه در حضرت علیه با اعتبار احدیت وجود عین حبیب
 الوجود اندا المسيح بنده که او را خدا تعالی مطلع کرده اند بر سر قدر لا حرم مطالعه نماید که هر چه
 مقدور است واجب بود و وقوع آن در وقتی معلوم و هر چه نیست ممنوع است و وقوع آن
 قال رسول الله صلی الله علیه و سلم المقدّر کائنات مشارف خمس الحقیقت تجلیات ذات قبل از
 فاء نام در عین احادیث جمیع مشارق الفتح تجلیات اسماء اند و تجلیات اسماء به مفاتیح هر
 غیب تجلیات ذات اند مشرق الضمائر مشرق که اند تعالی مطلع گرداند بر شمار بر نبی اکرم
 به تشریف شرق تجلی اسم الباطن چنانکه شیخ ابو سعید ابوالخیر مشرق بر باطن بوده اند صفات
 بین الشیون الحقانی ترتیب حقایق کونیة بر حقائق البیة اند که اسماء اند ترتیب سماء بر شیون ذاتیه
 و حرم الکوان غلال سماء باشند اسماء طلال شیون المصفاات بین الکوان امتثال کوان هست
 بحضرت تائید یعنی حضرت و جوب حضرت امکان و حضرت جمع میان و جوب امکان و هر چه در
 اکوان است الی ترتیب با و جوب قوی بود اشرف و اعلی باشد چنانکه علیه و اعلی انسانیة اگر تشریف مکان
 با قوی باشد اجزای ادنی باشد چنانچه سفلیه و منقریه و سبطه و مرکبه و بر نسبت او حضرت جمع شدند
 باشد حقیقت انسانیة و هر انسانی که با امکان اسیر احکام کثرت در و اغلب شد از کافران و مجنونان
 و اگر بجانب جودش اسیر بود و احکام وحدت در و اغلب شد از سابقین و بعدیقین چون پیشانی
 و اگر تساوی بود در جهان کان مقصود من المؤمنین و بحسب خلاف الهیل لاحد المجتهدین
 المؤمنون فی قوت الایمان وضعفه المطالعه توقعات حق است عافانرا ابتدای حکم
 ستمکار و زود رسوال زعفران و آنچه مرجع بود حوادث و مطالع اطلاق میکند بر اشراق مشابه
 هذمان طالع توقعات و بسادی بروق المطراح شمس و حکم است در وقت تلاوت قرآن او که
 متجلی است بسببه که مصدر آری نیست کما قال الامام جعفر صادق بن محمد رحمة الله لقد تجلی
 الله لعباده فی کلامه و لکن لا یبصرون بصفا الهیه فی کلامه و تفسیر اند که روزگام در سجده و در

له
 له
 شمس و سماء
 ذاتیه
 مستطاع
 ذکر
 ذات
 احدیت
 بجهتی
 که
 باقی
 ماند
 از
 مسئلة
 الغامضة
 یحییان
 تا
 به
 که
 صور
 سماء
 الهیه
 در
 حضرت
 علیه
 با
 اعتبار
 احدیت
 وجود
 عین
 حبیب
 الوجود
 اندا
 المسيح
 بنده
 که
 او
 را
 خدا
 تعالی
 مطلع
 کرده
 اند
 بر
 سر
 قدر
 لا
 حرم
 مطالعه
 نماید
 که
 هر
 چه
 مقدور
 است
 واجب
 بود
 و
 وقوع
 آن
 در
 وقتی
 معلوم
 و
 هر
 چه
 نیست
 ممنوع
 است
 و
 وقوع
 آن
 قال
 رسول
 الله
 صلی
 الله
 علیه
 و
 سلم
 المقدّر
 کائنات
 مشارف
 خمس
 الحقیقت
 تجلیات
 ذات
 قبل
 از
 فاء
 نام
 در
 عین
 احادیث
 جمیع
 مشارق
 الفتح
 تجلیات
 اسماء
 اند
 و
 تجلیات
 اسماء
 به
 مفاتیح
 هر
 غیب
 تجلیات
 ذات
 اند
 مشرق
 الضمائر
 مشرق
 که
 اند
 تعالی
 مطلع
 گرداند
 بر
 شمار
 بر
 نبی
 اکرم
 به
 تشریف
 شرق
 تجلی
 اسم
 الباطن
 چنانکه
 شیخ
 ابو
 سعید
 ابوالخیر
 مشرق
 بر
 باطن
 بوده
 اند
 صفات
 بین
 الشیون
 الحقانی
 ترتیب
 حقایق
 کونیة
 بر
 حقائق
 البیة
 اند
 که
 اسماء
 اند
 ترتیب
 سماء
 بر
 شیون
 ذاتیه
 و
 حرم
 الکوان
 غلال
 سماء
 باشند
 اسماء
 طلال
 شیون
 المصفاات
 بین
 الکوان
 امتثال
 کوان
 هست
 بحضرت
 تائید
 یعنی
 حضرت
 و
 جوب
 حضرت
 امکان
 و
 حضرت
 جمع
 میان
 و
 جوب
 امکان
 و
 هر
 چه
 در
 اکوان
 است
 الی
 ترتیب
 با
 و
 جوب
 قوی
 بود
 اشرف
 و
 اعلی
 باشد
 چنانکه
 علیه
 و
 اعلی
 انسانیة
 اگر
 تشریف
 مکان
 با
 قوی
 باشد
 اجزای
 ادنی
 باشد
 چنانچه
 سفلیه
 و
 منقریه
 و
 سبطه
 و
 مرکبه
 و
 بر
 نسبت
 او
 حضرت
 جمع
 شدند
 باشد
 حقیقت
 انسانیة
 و
 هر
 انسانی
 که
 با
 امکان
 اسیر
 احکام
 کثرت
 در
 و
 اغلب
 شد
 از
 کافران
 و
 مجنونان
 و
 اگر
 بجانب
 جودش
 اسیر
 بود
 و
 احکام
 وحدت
 در
 و
 اغلب
 شد
 از
 سابقین
 و
 بعدیقین
 چون
 پیشانی
 و
 اگر
 تساوی
 بود
 در
 جهان
 کان
 مقصود
 من
 المؤمنین
 و
 بحسب
 خلاف
 الهیل
 لاحد
 المجتهدین
 المؤمنون
 فی
 قوت
 الایمان
 وضعفه
 المطالعه
 توقعات
 حق
 است
 عافانرا
 ابتدای
 حکم
 ستمکار
 و
 زود
 رسوال
 زعفران
 و
 آنچه
 مرجع
 بود
 حوادث
 و
 مطالع
 اطلاق
 میکند
 بر
 اشراق
 مشابه
 هذمان
 طالع
 توقعات
 و
 بسادی
 بروق
 المطراح
 شمس
 و
 حکم
 است
 در
 وقت
 تلاوت
 قرآن
 او
 که
 متجلی
 است
 بسببه
 که
 مصدر
 آری
 نیست
 کما
 قال
 الامام
 جعفر
 صادق
 بن
 محمد
 رحمة
 الله
 لقد
 تجلی
 الله
 لعباده
 فی
 کلامه
 و
 لکن
 لا
 یبصرون
 بصفا
 الهیه
 فی
 کلامه
 و
 تفسیر
 اند
 که
 روزگام
 در
 سجده
 و
 در

عن ارادته مع هذا الامور فهو تجاوزا وازال رسوم والمقامات من غير مشقة
التي رفع او صاف العادة وقيل ازالة العلم وقيل ما نشأ الحق
وفاء المجاهدات حل التفرع على المشاق البدنية ومخالفة الحق
على حل حال المكر اعادة النعم مع المخالفة وابقاء المحال مع سبلاته
اظهار الايات والكرامات من غير امتزاج ولا حد
الملك عالم شلواته كعالم محوس خواند الملكوت عالم غيب كدر مقابله ملك فناء غيب
حضرت قدوة الكبر ابي فرمودند در حين ملازمت شيخ عبد الرزاق كاشي از ملكوت استفسار
كرده بوديم فرمودند كه در اصطلاح بعضي مراد از ذي عالم معاني كدر مقابله عالم قوه افتاده است
نزدين فقير حضرت واحديت كه بيمان ثابت مظهر است وحق اجمالي را گويند انهم جمال اورد كه حضرت
است عبد الله بنينا صلوات الله عليه سلمه كاسطه افافته حق است وحق مايتاء من عباد مومنين
مومنين مومنات را بنور ولايت المناصفة انصافيت كه حسن معاملة باحق وخلق باشد
نزدين فقير نماز است كه بيمان جابدين است المنهج الاول انتشار بر جميع صفات اسماء است
در ربب ذات واهل نظري كه مينا شده باشد بنور رتبة اسماء و صفات در جميع رتبه ذات بد رستي
را نموده باشد او را با قرب سبل و رتبه اول حضرت قدوة الكبر ابي فرمودند كه مراد از منج
ول سفر اول باشد حضرت شاه نعمت الله ولي بيفرمودند بابت سالك است در آغاز سلوك
در مختصر انچه چنان بارسي ذكر ميكرد و بعد از شاه است كه اين گذارده است و بعضي از اصطلاح كبر
حضرت شيخ عبد الدين قونوي قدس سره منقطع الاشياء حضرت وجود و حضرت جميع موجودات
متمني المعرفت حضرت واحديت است حضرت قدوة الكبر ابي فرمودند كه بعد از سلوك
جميع سالكان تا مرتبه واحديت ليكن نزدين فقير كه ان رتبه تا بمرتبه وحدت ولي اكبر انرا
فرمايد را غريب خواهد نمود از مقامات حضرت غوث الثقلين ظاهر شده باشد چنانكه
بذوق بعيد رسد و اندك كسي لذت اين محي چيده است حضرت واحديت متناويف است چنانكه
شاه و بعضي معاني المناصبة الذاتية بيمان حق و انسان كامل ثابت است از دو وجه از حيث
تاثير مراتب او اجملي و متعين بخشي كه كسب نتوان كرد و صفتي كه خارج باشد در تقديس و بغير تقديس
و حق نسبت در عصمت و جلال و وحدانيت حق و خلق اواز الله احكام امكان و خواص سبل
ين است و جمیع از جبهين مناسبت باحق و انساني الصفات بنده است بل صفات حق و تحقق سبل
بسته و اگر اشتاق اخلاص بنده بوجه اول بغير انساني مجبیه باشد مقرب و حصول مناسبت بجهان

بغیر اول محال و در هر دو امر مرتبه کثرت اما در اول بحسب کثرت غلبه نور و حدت بر کثرت و ضعف غلبه
و حدت بر کثرت و وقت استیلاء احکام و وجوب بر امکان و ضعف آن در امر ثانی ^{و محقق} و مجموع
ما محقق بعضی بغیر بعضی اگر مناسب بود همین حاصل یا از وجوه اول که کمال است محبوب حق و مقصود
بعینه باشد و نیستند حقیقت برین البرزخ و مرات ذات و الوهیت معاً باشد المنازلة قال فی تحقیق
افتوحاً اعلم ان المنازلة فعل فاعلین ههنا و هی تاذل من اثنین کل واحد یطلب الاخر یتنزل علیه
فیستقام فی طریق فی موضع معین فحقن تلك المنازلة لطلب کل واحد لهذا النزول علی الاخر و هذا
النزول علی الحقيقة من العبد صحو و انما سمیاه نزولاً لکن نه یطلب بذلك الصحو
النزول بالحقیق السیمون الملائکة همزة اندر شروح و جمال حق و محاسن شدة اشتغال
حق نمیداند که حق تعالی آدم را آفریده است یا نه چون از غیر حق غائب اند مکلف بنوده اند سجود
الموت موت اعتباری بفتح برائی نفس است و اگر نفس جویش کند لذات و شهوات نفسانی و
و مقصیبات بدین هر ازین مایل شود بجهت سفلیه و جذب کند نفس را طمع بر مرکز خود لا جرم دل را در اول
تقیض بعضی نفس را طمع بر غیر و محاسن حقیقت علییه موت جمیده و اگر نفس ببرد از هواهای خود باز گردد
بجهت اصلیه بمقتضی حب الوطن من الایمان با عالم قدس نور زنده شود بحیات ذاتیه
از حضرت اما جعفر صادق مرویست که موت تو باد است بجا قال فتوبوا الی بائعکم فاقبلوا انفسکم
مراد از جهاد الکبر بترک نفس است الموت الابيض مراد ازین ترسکی است من
مانیت بطنه حریفه الموت الاخر بپوشیدن مرقع است از غرقه ملقات و دفاعت از لباس
جلیل بدلق و سبیل الموت الاحمر مخالفت نفس است الموت الاسود احتمال و ادوی
خلق است بجمع و الم با آنکه ملدد یا بد اگر از محبوب بیندو کل ما فیعل المحب محبوت قبل فاست
و محبوب بشود می از وی برویت فنا افعال در فعل محبوب بلکه برویت فنا و نفس خود و نفس خلق
و محبوب اگر نفس بموت اسود ببرد دل زنده شود المیزان بمنزله اقول شدیداً افعال
حمیده وزن تواند کرد از افعال و ان عدالت است و دخل و حدت حقیقت که شتال است بر عالم
و طریقت حقیقت و تحقیق باین علوم بعد از تحقیق عالم بود بتمام احادیث جمع و میزان اهل ظاهر
شهرت است و میزان اهل باطن عقل که منور بنور قدس است و میزان خصوص علم حقیقت
و میزان خاص انخاص عدل الهی و تحقیق بعد الالهی منجی است از مناصب شان کماله
شرف النون البتوت اجبار است از خالق الهیه یعنی باز معرفت ذات حق و اسما و صفات
و احکام او تعالی و تقدس آن بر در فهم یکی نبوت تعریف که اجبار از صفات و اسما و ذات

اول سر بیان وحدت در کثرت و ظهور تائید است چنانچه اتحاد را بتأثیر دافعالیه و مغنویت و آن کلام
 ساریست در جمیع ذراتی نهایت سفر الاول رفح حجاب کثرت از وجه احدیت نهایت
 السفر الثانی رفح حجاب حدت علیه باطن شکر کثرت جو حجاب حدثنی باب در حجاب آیه باب
 نهایت السفر الثالث زدال تقید است بقیدین ظاهر و باطن بمجول احدیت عین جمیع
 تحکیمات السفر الرابع رجوع است حق بخلق و انحلال خلق در حق و عین واحد در صورت کثرت
 مطابقت نماید و صورت کثرت در عین وحدت نون و القلم علم احدیت حضرت احدیت
 و القلم حضرت تفصیل انوار اسمیت از اسماء حقیقی و آن تجلی حقیقت با اسم الظاهر منقح جوهر
 ظاهر در صورت مجموع الکوان و الملائک می کند بهر چه پیدا میشود از علوم ذاتیه و ارادات المیه که
 مون باشد نور الانوار حقیقت که توحید انوار است و آن عین ثابته باشد شرف الی و
 و الی و وجه مطلق در همه الواحدیه اعتبار داشت از انزو و کاستار اسماء واحدیه اسماء ذات
 است و تکثر اسماء لصفات است الواحد اسم ذات است باین اعتبار الی و انچه باری
 شود بدول از معانی از عمل از عید الواقعه انچه فرواید بدول از عین بهر طریق که باشد
 از معانی و اسطه الفیض و اسطه المدد و انسان کامل است که رابطه میان خلق و حق نمیشود
 طرفین کما قال الله تعالی الوتر ذات باعتبار سقوط اعتبار از انچه الحالی هست زیرا که احدیت
 نسبتی ندارد و یا غیر بلکه بیچ شری را با نسبتی نسبت الوجود و جدها حقیقت ذات او بذات او
 با معنی حضرت جمع را حضرت وجود گفته اند و جها بغایت جذبه است و سلوک این هر دو از برای
 مراد بود و جها الاطلاق و التقید اعتبار ذات است بحسب طریقی که اعتبار ذات است بحسب سقوط
 جمیع اعتبارات زیرا که ذات وجود است من حیث هو بود وجود ذات بحسب طریقی که اعتبارات
 مطلق یعنی حقیقی که با هر شیئی از غیر مقارنه بحسب مخصص لا جرم وجود مقارن شیئی نباشد که
 با او موجود بود و بخود محدود و غیر و غیر بهر شیئی است هر غیر مزاویه که غیر وجود اعیان معینند
 و اگر وجود جدا شود و جدها آن شیئی موجود نباشد و المحدث و هم لیس بشیئی عندنا و اشیاء موجود
 موجود اند و بخود محدود و اگر وجود را مقید گردانند بقید تجرد یعنی بقید ان لا یكون بینه شیئی
 واحدی باشد غیر از با و نه چنانکه رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود کان الله و لویکن معه
 مصفیان گفته اند هو الان کما کان و اگر قید کنند با و شیئی هست او عین مقید باشد چنانکه
 و انشی که غیر وجود است بوجود موجود نواند بود اگر تجلی کند در صورتی و خود را مضاف مقید گردانند
 با بصورت و چون اسقاط اضافت کنند انصورت بی وجود محدود بود و نیست معنی قول چنانچه

لعمدوم نیست زیرا که شایسته باشد با او چیزی که بود و خداوند و نیز چیزی که با او شایسته بود و در بندم چنانست که بود ۱۲

که فرمود القیام اسقاط المضافات صادق بود که میگویند موجود عین حقیقت واجب بود
 و در ممکن اند و شک نیست که سواریه و الشانیه انسان غیر وجود ایشان راست و وجه الحق
 حضرت شاه نعمت الدین فرمودند هر چه بینی بوجه حق همه دست زیرا که هیچ شیئی را حقیقی نیست
 الا بوجه حقیقت حق است نزد اهل حق و عین حق که مقیم همه شیا است و مواظب
 قال الله تعالی انما اتقوا فقه وجه الله + اهل نظر چون نظر بنظر کشف قیومیه را در
 همه شیا مشاهده نماید و جمیع العابدین توحید همه عالم بود بحضرت اودهی حضرت الانبیا
 الورقا نفس کلیه است که قالب عالم است و لوح محفوظ و کتاب مبین و راعی الدلیل است
 حضرت احدیت قبل از واحدیت زیرا که حضرت واحدیت حضرت ثانی ثانیه است و
 بعد ازین حضرت تلبیس معانی اسماء و حقائق ایمان بعد از ان بصورت روحانیه انکاء بصورت
 مشابه آخر بصورتیه الوصف الذاتیة الحق احدیة جمع است و وجوب ذاتی و عین
 از عالم است الوصف الذاتی للمخلوق امکان ذاتی و فقر ذاتی الوصل
 وحدت حقیقت است و اصل میان بطون و ظنون و تعبیر کرده اند وصل را از سبق
 حرمت بجهت چنانکه حقیقتی فرمود فاحسبت ان اعرف فخلقت المخلوق و تعبیر کرده اند از قیومیه
 ایشان را زیرا که قیومیت حق کثرت وصل بسیار بد بعضی به بعضی و بالفعل تراها هو عین
 حدیثها فرمود من عرف الوصل من الفصل والحركة من السكون فقد بلغ القدر
 فی التوحید مراد بمرکز سلوکست و سکون قرار در عین احدیة ذات تعبیر کرده اند
 بوصل از خدا بعد از اوصاف خود و اوصاف حق و آن تحقق است با سماء و الدنیا که معبره
 است با حصا اسماء حکما قال علیه السلام من احصاها دخل الجنة و وصل الفصل جمع فرست
 و آن نبود وحدت در کثرت زیرا که کثرت فاصل است آنچه وصل حدت کثرت بتجلیات که
 موجب تفرع ظهور وحدت در فواقد مختلف چون اختلاف وجه واحد و دیگر یا متعدد و وصل
 الاصل از گشتن بعد از ذهاب و عروج بعد از نزول و هر واحدی از ما نزل کرده است
 از اعلی مراتب که عین احدیت است و آن وصل مطلق بود در ازل بادی بی هوا که عالم
 عناصر است و بعضی از بنی آدم اقامه کرده اند در غایت خفیف تا فرو رفتند با سفل سافل
 بعضی رجه فرموده اند لیلوک السیول الله و فی الله بالتصاف بصفات الحق و فنا در ذات
 تا حاصل شود اواصل حقیقی بچنانکه بود در ازل الوفا بالعهد خدایت از عهد عدم
 که بابر خود بسته بود در زمان اقرار ربوبیه در جواب الست بر بک الوفا بحفظ العهد

نوعی از
 انشاالله
 مع فرمودند
 باینکه بود
 بین اینها
 ذات خدا
 مع آن حضرت
 است
 و بصل
 مع بصل
 خداوند
 عین
 قیومیت
 حدیث ایشان
 مع بصل
 و بصل
 حرکت از
 بین انبیا
 قرار او
 مع خدای
 علیه السلام
 اسماء احاد
 که در حقیقت
 شد
 مع بصل
 برده اند

آنکه تمبر کرده اند حق آنست که تقابل اسم است چه فاعل تقابل میتوان یافت چون
جلیل و جلیل و در تقابل تعالی فاعل توان دید چون راجی و خالف لیوم ایامه وقت
تقابل وصول تعیین لیوم ایامه وصول سالک بجمع و همان عید مذکور را الیقین بقتیر
ظرب بود از اهل شریعت و طریقت و حقیقت بقا و احوال و وصول نشان در حال مشاهده
درین دار بجهن تعیین است و دریت موعود بفرود اقل علیه السلام الیقین ایمان کامل و قال ابو سعید
العلماء استعمال الیقین حاصله قال ابو المنصور الطوسی کتاج الفکر الی اربعة اشياء علیها بیسوسه و
نفسه و بوسه و درع و بحره و یقین بحله آنچه در اول ذکر نمودیم سائر طایفه علیها بیسوسه و درع و بحره
طایفه نخست در بیان معرفت راه سلوک سلسله تربیت و وجه خاص موجب
تعلیمی و نورانی و انواع تجلیات و ملکات و ملکات البنیس
قال الامیر شرف السلوک هو التخریج عن الصفات

البشریة والدخول فی مقامات العلیة

حضرت قدوة الکبری میفرمودند که سلوک هر طایفه مختلف است چون ایجاب بیان سلوک
موصوفه و طایفه علیه بود شروع کردن بسلوک مذاهب یگر اصاعت وقت و الله حضرت نور بعین
بعضه ساینده مذکر در کلیات مشایخ افتاده است الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق
و در جای دیگر آورده اند راه حقیقی نه در شرفست و نه در غرب و نه در برجم و نه در رب است بلکه
در دل بنده است ظاهر درین دو کلیات مشایخ تعارض منباید چنانمقله اول عدم انحصار مفهوم
یکدود از کلامانی وجود حصر معلوم پس توفیق بیان مفهوم یکدیر چگونه باشد حضرت قدوة
الکبری میفرمودند که مراد الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق طرف کثرت نیست که بدان
سلوک کرده شود بلکه مراد از وی وجدان حقیقت هر سالک طریقت را در هر نفسی برودیه صنایع
الهی و باریع نامتناهی کما قال ابو المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام ما رأیت شیئا الا رأیت الله فی
چون اهمیت بسوی صنایع خود هر آینه قول شایخ سائغ الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق
اشهره ففی کل شیء له آیه و تدل علی الله واحد و کوشه نشین آنچه خوش فرموده است
شعر هر آنچه آفریده است بیننده را به نشان میدهد آفریننده را به چون معلوم شد که درین
ایق غیر خضر سلوک نمیتوان کرد پس نماند سلوک الا براه دل و این سلوک را همه مشایخ علی
شیخ التفصیل مشرب بسیار نهاده اند و هر چند که مشرب بیشمار گفته اند ولیکن آن همه مشرب شیره
و ذهاب کیره منظر اند بدو مشرب یکی سلوک سلسله تربیت دوم سلوک وجه خاص مشرب
آن آیت بر ص ۱۲۰

نموده و بیسوسه و درع و بحره و یقین بحله آنچه در اول ذکر نمودیم سائر طایفه علیها بیسوسه و درع و بحره
طایفه نخست در بیان معرفت راه سلوک سلسله تربیت و وجه خاص موجب تعلیمی و نورانی و انواع تجلیات و ملکات و ملکات البنیس
قال الامیر شرف السلوک هو التخریج عن الصفات
البشریة والدخول فی مقامات العلیة
حضرت قدوة الکبری میفرمودند که سلوک هر طایفه مختلف است چون ایجاب بیان سلوک موصوفه و طایفه علیه بود شروع کردن بسلوک مذاهب یگر اصاعت وقت و الله حضرت نور بعین بعضه ساینده مذکر در کلیات مشایخ افتاده است الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق و در جای دیگر آورده اند راه حقیقی نه در شرفست و نه در غرب و نه در برجم و نه در رب است بلکه در دل بنده است ظاهر درین دو کلیات مشایخ تعارض منباید چنانمقله اول عدم انحصار مفهوم یکدود از کلامانی وجود حصر معلوم پس توفیق بیان مفهوم یکدیر چگونه باشد حضرت قدوة الکبری میفرمودند که مراد الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق طرف کثرت نیست که بدان سلوک کرده شود بلکه مراد از وی وجدان حقیقت هر سالک طریقت را در هر نفسی برودیه صنایع الاهی و باریع نامتناهی کما قال ابو المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام ما رأیت شیئا الا رأیت الله فی چون اهمیت بسوی صنایع خود هر آینه قول شایخ سائغ الطریق الی الله بعدد انفس الخلائق اشهره ففی کل شیء له آیه و تدل علی الله واحد و کوشه نشین آنچه خوش فرموده است شعر هر آنچه آفریده است بیننده را به نشان میدهد آفریننده را به چون معلوم شد که درین ایق غیر خضر سلوک نمیتوان کرد پس نماند سلوک الا براه دل و این سلوک را همه مشایخ علی شیخ التفصیل مشرب بسیار نهاده اند و هر چند که مشرب بیشمار گفته اند ولیکن آن همه مشرب شیره و ذهاب کیره منظر اند بدو مشرب یکی سلوک سلسله تربیت دوم سلوک وجه خاص مشرب آن آیت بر ص ۱۲۰

زبان و چون پرواز کرده به مجاز مثال آورده بدین شرح وصال تمام کرد از سید مثال الصبحی
 آمد و فرمود چنانچه جسمانی بیاد خداوند جسم کل عرش و کرسی ملک زحل فلک مشتری فلک
 یخ فلک شمس فلک هره فلک عطارد فلک قمر کره مار کره هوا کره آب کره خاک جماد و نباتات حیوان
 و حیوان انسانیست پس حقیقت انسانی از هر مرتبت مذکور عبور کرده در بنیاد ظهور فرموده و این
 مرتبت از موجودات دیگره غایت کثرت در نهایت بعد از لطافت و آخرین و افضل نباتاتست
 پس هر فیض که بوی میرسد اولاً از مرتبت طبعی بگذرد با حکام و آثار آنها منعج میگردد و آنکه گویند
 که جامع ترین موجودات و بحسب جمعیت معنوی عالم دیگر اگر چه بحسب رت و اعلی ایشان و یکی از
 ایشان این عالم انسانی گویند که نباتات از ظهور ذات باعدیه جمیع موجودات سفلی و علوی و موجود معنوی
 معنوی فلان گزار چون کم و بیکدام نهاده و بسوی باغ جہان نهال باغ را بسیار شاخ است
 که بلبل را در ویدان و راج است چو انسان شاخ پائین شجرند ازان هر شاخ شاخش برتر شد
 بلی شاخی که دارد میوه بسیار نهند سر انشیل ز بارانهای گل گلزار انسانی غریب است
 مل بازار سبحانی عجیب است ز بی باغی که از سب شاخ است دهمرباغبان را باغ عرفان
 بی دروے گلے اسما سکه شک فزار نسیم تبیین از سب دخت باغ را این طوف بار است
 که در بارش درختان ثواب هزاراں بلبل اندر باغ عالم به اسما می کند با هم ترنم
 عجب این قطره از دریا و در قطره بود صحرای کثرت ازین قطره جو گرد و بجزر موج
 درمی آید که باشد دره انجم اگر خواهی که در دریای عرفان زنی غوطه جو غوصان و جہان
 طلب از گوهر شرف کثیفیت که بحدودت او را تاب نیست تنگ بحر عس فان نامداد
 در بحر ننگ کشام دارد حقیقت انسانی مذکور در هر مرتبت مستور که تنزل فرموده هر آینه
 دیر انفعینی و تقدی ردی نمود و بسبب ان تعین و تقدی از دولت قرب و شهود دور مانده و از
 لذات حضور محو افتاد و مضموم در انشای انسانی و صورت جسمانی که در بنیاد تعین خاص پیدا
 میکشت و تقدی مناص هوید که بسبب ان بعضی افراد انسانی بدعوی انانیت سرکشیده اند
 و خود را مستقل بوجود بدیند زسی دوری و مجبور به نفوذ باشند بهادر صحرای حرمان و بیداری
 بجزان شاه و حقیقت انسانی شکار میکند و دوری آهویی آرزو و بجزر رنگ بوی رهوار را
 افکار ناگاه شیه سعادت ازلی و ضعیف و کثرت لم بزی از بنیه غیبی و کثرت لامرایی و نمود و پند
 هوای بجزیران خود نمایی آزادی بگوشه عدم در آمدند و ارمیل شکار نگاه احدیت زلفانی صفت
 شد سر اودت بجزیرت نهاد که او را زوایه خطر ناک بادیه پرباک گزرا ند تو اند موسی و در بطور راه

قدیم بود و این خضر صفتی که در رخسان دی فوج عبدالممن عباد الله حقه منعمنا و علنا و علنا
نزول شده است بجز و حضرت قدوة الکبرامیفرمودند که شرایط اہلبیت یعنی قابلیت اعتقاد
ازین آیت استخراج کرده شده است پس بدین کتب باین اوصاف پنجگانه معروف و معروفان را
معروف بود و پنجگانه که صاحب مرصاد میفرماید اول اختصاص جہدیت خاص من عبادنا دوم
بجواز استحقاق حقائق آئینہ از حضرت بواسطہ و آئینہ رحمت موسوم خصوصیت یافت رحمتہ فاضلہ
از مقام عنایت کہ رحمتہ من عندنا چهارم شرف تعلیم علوم حضرت حق کہ علما پنجم
دولت یافت علوم من لدنی بواسطہ کہ من لدنا علما تقریر بآئینہ پنجگانه است و فرمودہ اند لمولوی
بیر تابستان و طغان خرد ماه خلق مانند شنبند و پیر ماه کرده ام بخت جوان زانام پیر
کوز حق پیرستی زانام پیر او چنان پیر است کس غایت یا چنان یتیم انبار مبت
خود قوی تر میشو و غیر کن خاصہ آن حمزہ کی باشد بولون پیر را بکنز کن کبی پیر اس سفر
ہست پس برافت و خوف خطر گر نباشد سایہ پیرا فی غول پس تر گزشتہ دارد و با غول
غولت از رانند اندر گزند از تو دانا تر درین رہا پسند حضرت قدوة الکبرامیفرمود
چون چنین پیوست آید دانش محکم گیر و شیخ را باید کہ اہل مرید را علوم ترک کرد بدین اعتبار اصلی باشد
بیاموزد و بعضی از عقاید صوفیہ بر سبیل جمال ویرا کاہند بعد و بشقی کہ مناسب الہی باشد شغال
اما از غلہ شغال مرید مبتدی را کہ چلی میگذراند شد مریدین اذکار او کفار و اسدیس الیائی و لایام
بر وجه نام اولابر بندہ حیوانیہ بر شد ناخجہ کشوف ماسر حیوانات است بروی کشف کرد و شعر
و نیمسر ل بود از لطف بجان بکشف دیدہ اش کشوف حیوان بہ چون از غریبہ ترقی کند بمرتبہ
برسد خاص بنات را معلوم کند یتیم امشاء مفہوم قطعہ در بجا شد نمیر پاک سالک
بلکہ بیات مرید پاک شد در بر زمان اسرار تسبیح بہ پیش فکر سالک و تشریح
چون نیم مرتبہ ترقی کند و نیمہ دوم چو ز ند بشہر جاد برسد بر حکم غریبہ و اسرار عجیبہ مطلع گردد از
دقائق معادن دجاہر کان خزائن دی ابدہ و ر متشوی و در بجا از خواہر کان الہیہ بہ پیش چہر
آرند خوار و دلی این جوہر کان معانی بہ بکار جوہری ناپد تو دانی بہ چون ازین منزل بالا ترقی
خیمہ بر غرا خاک زندہ بخوابد فتری بیند بر بجا دیوانی باید باز عزایت کرد و کلمات اسرار بسیار
بود و حروفات آثار پشمارہ متشوی باخفاک چون بر پشت شب بنگ بہ بجا خفیدہ غمہری خودہ و دیگر
بہ چہ در مسکن انواع اصناف کہ بود همچو اوریم اطراف بہ چہ میفروردون قاف مظہرہ رسد و صیت
عدہ گفت کشور چون ازین مرتبہ عبور کند کشتی سلوک کہ در دریای آب نواز دودر قلم و جعلنا

که بهر دو سلوک کار او مقصود نمایند بود و برار و بسلوک سلسله تربیت کرده باز حضرت جذبه آورد
مجدوب سالک گویندش پس یغین کس نیز اقتدار شاید جز ازین دو صاحب ثبوت تربیت
سالکان راه یقین و پرورش ساران طریق یقینی نیاید و این تا حبیب عظیم البجایه را بر
سر که نه دو و اجمیت کریم القدر تا در بر که گذر با سعی و انحضرت که بار عام باشد و بدیدارش
همه را کام باشد و ندانم تا اگر الطفش بخواند که در خاصان کلام از عام باشد حضرت
قدوة الکمال میفرمودند که اگر سالک بدرگاه جذبه نرسد و قفله در اشتهار راه کرده سالک فقط
گویندش یا آنکه در سر حد جذبه ماند و بر سلوک بیدان بدینجهانند مجدوب فقط گویندش
به یکی ازین دو بزرگوار تربیت سالکان کردگار کمتر آید ولیکن نفس ایشان زود کارگر آید
در ویش ایشان و سیرت این خوب کیشان در اکل شرب و لباس خلاف قیاس این
عالمهست گاه باشد که از خوردن سیر بخوند و گاه بود که اصلاً نخورد - تقریباً میفرمودند که
حضرت شیخ نجیب الدین برنش فرمودند اند که مرا از روی صحبت شیخ ابراهیم مجدوب بسیار
میوید و برادر بازار دیدم میان زمستان گفت این ساعت آنست که تم محبت باشم شرط
آنکه امشب مسجد بازار باشم یا دی در مسجد رفتم گفت تمام بیادم گفت سیرم پس برقی و باران آمد
گرفت و ناودانها روان گشت چون نماز تمام خلق بگذردیم و خلق از مسجد بیرون رفتند
و من تنها با دی بماندم گفت من گرسنه ام چیزی بیاد و تا بخورم شب تاریک بود برق باران
عظیم میارید چندی نبار زد و اشتهار و اودم و گفتم معذور دار که عذر واضح است این زرد را
فروا تو که خود ساز زار است ساعنی صبر کرد و باز گفت که من گرسنه ام بر خیز و چیزی بیار تا
بخورم فانه من از انسجد دور بود اما نزدیکی انسجد خویشی بود منم بخانه دی رفتم چون
شسته بودم و بی چیزی بسیار بخورد گفتم مرا جماعتی همانان رسیده اند و این یعنی گفتم که
هر یک حقیقه جمعی است از بس لطافت که در و است از نفس قلب روح و غیر ایشان گفتند
که درگاه است طعمی خفته مانده است خدمتگاران داشتند و هر یکی را طبعی بر سر نهاده
بعضی پراز برنج خام و بعضی پراز باقلا خام بعضی نخود و گندم و یکدو و بنه و یکدو قدیده
همه را من بسجد آوردند گفتند خود بپزند و من اینها را پیش دی نهادم و با خود تخمین کردم
این همه بخاه من بود گفتم صبر کن تا اینها را بپزم گفت همچنین بخورم همه را همچنان خام بخور
ساعتی صبر کرد و از سالی از راه گزیر آمد و در میزه میگردانید و بسجد بیرون دوید و هر چه جمع کرده
بود از اکولات از دی بستید و مقداره من نان پاره ها و طعمها را میبرد و من آورد و همه را

تقریباً میفرمودند که

بخود چون از شب نیم گزشته مرا گفت برخیز در گوشه مسجد رو بخواب که بسیار رحمت از من کشیدی
 اما اگر حرکتی کنی و یا بخشی هلاک کنم من گوشه مسجد رفتم و خیسیدیم و زهره آن نداشتم که حرکتی کنم
 چنانکه اگر عضوی از من خارش میگرد زهره خاریدن نداشتم و همان مسجد سنگی بزرگ نهاده بود
 هر ساعتی بر خاستی و آن سنگ برگرفتی و بر بالین من آوردی و با خود گفتی این سنگ را
 بوی فرو کویم ویرا هلاک کنم پس هم خود گفتی که ردان باشد که پدرش مردی پیر است و در آخر
 کند آن سنگ را باز بجای خود نهادی چند نوبت چنین کردی مرا از ترس خواب نمی آید اما
 خود اچنان می نمودم که در خواب می افتی گفت میدانم که در خواب نه ترا رحمت بسیار دادم اکنون
 ترا بخواب بگردم و بخشیدم بر بام مسجد میروم تا تو این کردی و خواب کنی پس بام رفت و بر سر
 زردبان مسجد یک خوابگاه کتاب بسیار در آن جا که امام مسجد نهاده بود بان خانه در رفت
 من از ترس برفتم و در خانه از بیرون میستم و نجفتم آواز خبر خوردن و از خانه می آمدم من
 تعجب بودم که وی چه می خود و میدانستم که در آن خانه هیچ خوردنی نیست چون ماعدا و از آن
 خانه بیرون آمد و رفت در آن خانه رفتم دیدم که جلد های همه کتابها بخورد و خورده است
 حضرت قدوة الکبرای میفرمودند که در سلوک اگر از سبیل متابعت نبوی و طریقی
 متابعت مصطفوی اندک انحرافی بود بمنزل مقصود خود رسیدن ممکن نیست چنانکه
 بعضی از مشایخ ما تقدم راحله سلوک خود بر پو اسطه برنج خالبرزخ رانده اند بدر گاه و لاله
 نرسیده اند و ایشانرا از آن حضرت بزرگوارانده اند - تقریباً از حضرت شیخ علاء الدوله سمنانی
 نقل کردند که شیخ محمد الدین بغدادی فرموده اند که در واقع از حضرت رسالت معلوم پریمیم که
 که ما قول فی حقابی علی سینا قال صلی الله علیه و سلم هو رجل اسر ادا ان یصلی الله بلا واسطه
 فحجته بیکه هکذا فقط فی النار و همچنین شیخ شهاب الدین مقبول که از متابعتان اوست اما
 حضرت شیخ فخر الدین از بی معاتب شده بسبب کمال حیرت ملزم خود بعد از سی سال کمال
 معلومات مقرر بر خود گشته اند از منوایقه بسیار تمام شده و میگفتند که اگر همه معلومات من بتر
 و به باشد چون کنم شعر یقینی را که دانستم گمان بشد چه سودایی که سود من زیان شد
 یکی از شاگردان ایشان این صوت را بحضرت شیخ محی الدین عربی زبان عجم عرض کرد
 ایام نوشته اند که اگر میخواهی که ترا از معلومات خود رجوع نماید کرد و ایشا کما بی معلوم
 شود ببا یکد نصفه چه خاص را ملازم خاص حال خود ساز حضرت قدوة الکبرای
 میفرمودند بعضی ازین طایفه را باطل و شرب اصلاً در بائیت میگرد و اگر چه ایام بسیار و اعوام

"و چون از شب نیم گزشته مرا گفت برخیز در گوشه مسجد رو بخواب که بسیار رحمت از من کشیدی
 اما اگر حرکتی کنی و یا بخشی هلاک کنم من گوشه مسجد رفتم و خیسیدیم و زهره آن نداشتم که حرکتی کنم
 چنانکه اگر عضوی از من خارش میگرد زهره خاریدن نداشتم و همان مسجد سنگی بزرگ نهاده بود
 هر ساعتی بر خاستی و آن سنگ برگرفتی و بر بالین من آوردی و با خود گفتی این سنگ را
 بوی فرو کویم ویرا هلاک کنم پس هم خود گفتی که ردان باشد که پدرش مردی پیر است و در آخر
 کند آن سنگ را باز بجای خود نهادی چند نوبت چنین کردی مرا از ترس خواب نمی آید اما
 خود اچنان می نمودم که در خواب می افتی گفت میدانم که در خواب نه ترا رحمت بسیار دادم اکنون
 ترا بخواب بگردم و بخشیدم بر بام مسجد میروم تا تو این کردی و خواب کنی پس بام رفت و بر سر
 زردبان مسجد یک خوابگاه کتاب بسیار در آن جا که امام مسجد نهاده بود بان خانه در رفت
 من از ترس برفتم و در خانه از بیرون میستم و نجفتم آواز خبر خوردن و از خانه می آمدم من
 تعجب بودم که وی چه می خود و میدانستم که در آن خانه هیچ خوردنی نیست چون ماعدا و از آن
 خانه بیرون آمد و رفت در آن خانه رفتم دیدم که جلد های همه کتابها بخورد و خورده است
 حضرت قدوة الکبرای میفرمودند که در سلوک اگر از سبیل متابعت نبوی و طریقی
 متابعت مصطفوی اندک انحرافی بود بمنزل مقصود خود رسیدن ممکن نیست چنانکه
 بعضی از مشایخ ما تقدم راحله سلوک خود بر پو اسطه برنج خالبرزخ رانده اند بدر گاه و لاله
 نرسیده اند و ایشانرا از آن حضرت بزرگوارانده اند - تقریباً از حضرت شیخ علاء الدوله سمنانی
 نقل کردند که شیخ محمد الدین بغدادی فرموده اند که در واقع از حضرت رسالت معلوم پریمیم که
 که ما قول فی حقابی علی سینا قال صلی الله علیه و سلم هو رجل اسر ادا ان یصلی الله بلا واسطه
 فحجته بیکه هکذا فقط فی النار و همچنین شیخ شهاب الدین مقبول که از متابعتان اوست اما
 حضرت شیخ فخر الدین از بی معاتب شده بسبب کمال حیرت ملزم خود بعد از سی سال کمال
 معلومات مقرر بر خود گشته اند از منوایقه بسیار تمام شده و میگفتند که اگر همه معلومات من بتر
 و به باشد چون کنم شعر یقینی را که دانستم گمان بشد چه سودایی که سود من زیان شد
 یکی از شاگردان ایشان این صوت را بحضرت شیخ محی الدین عربی زبان عجم عرض کرد
 ایام نوشته اند که اگر میخواهی که ترا از معلومات خود رجوع نماید کرد و ایشا کما بی معلوم
 شود ببا یکد نصفه چه خاص را ملازم خاص حال خود ساز حضرت قدوة الکبرای
 میفرمودند بعضی ازین طایفه را باطل و شرب اصلاً در بائیت میگرد و اگر چه ایام بسیار و اعوام

در هر روز از او بزرگوارتر بود و در هر روز از او بزرگوارتر بود و در هر روز از او بزرگوارتر بود

حکایت حضرت جعفر خلدی

عاشق بود و در هر روز از او بزرگوارتر بود و در هر روز از او بزرگوارتر بود و در هر روز از او بزرگوارتر بود

شماره و چنانچه پنج اردیبهشتی مفتخر شد پنهان تر کرد و در علقش بختند و اندکی از شور با نیزه
 علقش بختن گرفتند منع کردند و گفت از سی سال روزه داشتم اکنون بروزه میروم
 حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که بعضی از عقلاء میبایست برخی از طرفدار عارفین را
 حالات طرفه بمقالات شکر فرمود و چنانکه از روی ظاهر مقال ایشان خلاف ادب میبایست
 ولی نزد آنحضرت تعالی از این لال خوشتر آید چه بعضی از این علقه معشوق صفت میباشد که بجا
 محران سر برده نازد همیشه هم نشینان جبریم را زاند - تقریباً میفرمودند که جعفر خلدی میگویی
 که در بیت المقدس بودم و دیدم که مردی همه رو خود را در عجبائی پیچیده بود و ناگاه برخاست
 و رو باسمان کرد و گفت که ام را دوست تر میداری آنکه دو عباد را پالوده دینی یا آنکه این
 قدسهای خانه تو در بهم شکم کین عجبائی خود باز گشت و بخت من با خود گفتم این مرد و شایسته
 یا از او بیار الله است در میان آنکه من در فکر کاروی بودم دیدم که شخصی در آمد با دبی
 زنبیلی بزرگ بر است و چپ می نگریدست تا ویرا دیده و آمد و بالا سر او نشست و گفت چیزی
 بر من برای تو یکی چیزی آورده ام پس ز زنبیل دو عباد را پالوده بیرون کرد آن فقیر
 نشست و بخورد و چند آنکه خواست پس گفت این باقی بفرزندان خود ویران شخص بخت
 و رفت من در عقب می بر ختم و گفتم بخدا می تو که این مرد را شناختی گفت هرگز ویرا ندیده بودم
 غیر از امروز چند بزر بود که فرزند آن از من دو عباد را پالوده خواسته بودند و من مرد فقیرم
 و حال میکنم گفتم که هرگاه خدا تعالی فتوحی رساند بکنیم هر آنچه میخواهید از یک نیکو گستریم
 و حواج آنچه گفته اند خریدم و بخانه آوردم و در شمع او اتهام کردم چون بخت شد خواب بر من غلبید
 بختتم با تقی او را زد که برخیز و آنچه بخت بسجده برو پیش آن مرد که خود را در عجبائی پیچیده است بخت
 که همانی درشت داریم و ما نیز از برای وی ساخته ایم آنچه از فضل وی ماند بفرزندان خود آورده
 بود که اگر سعادت دارد از خواب درآمد فرزند آن از او پیش آورد تا بخوریم برداشتیم آنرا
 آوردیم چنانکه می بینی حضرت نور العین میفرمودند که عزیزی از اکابر روم به حضرت قدوة
 الکبریا آمد و بعضی از سخنان سلوک استفسار کرد و حضرت ایشان آنچه که تمام زبان این راه بود
 عیان کردند چون سائل را مقصود استفادہ نبود آنگه سکا بره کرد و حضرت ایشان فرمودند
 این عزیز تو که دعوی سلوک دانی میکنی و خود را مرشد میگوئی نشان این مقام در عالم باطن دیده
 حکما قال ابو یزید البسطامی قدس الله روحه جمعت استیاء الدنیا و ربطتها لجهل و در مینهای بحر لا امان
 استرح و وصلت الی الحباس + + + که دریائی ایاسته و صحرائی ایاسته که ام است

چون از آن دریا جو گوشتی و بکدام سفینه روان بجز غواصی کردی و بسا حل سیدی این ل
 متر نیست یا نهایت کار سار کلماتی و سوزناش از این طایفه است که هر که از آن طایفه باشد
 رباعی کسی کین بجز اغواص باشد و بداند سر غواصان و دیگر کسی گوشت از جوهر فرشتان
 و چه داند محبت یا قوت و کوه بر و آهیت در زندان و خوار و کیفیت ساکنان جان سپار جز
 بهر مندی نداند و مدعی خود مندی بر زبان نراند شعر آنکس در حال دل غمگینم و کوارم
 ازین نیکو کلامی که مراد آنکه خود ترک بر فرق نهاده و از اسلحه محبت از ستر مقدم
 آماده او زخم اینفر که تواند خوردن و در هم اینکار بر جراحت تواند اندودن قطعه جرحه
 ترک نوش باید کرد و تا شوی مست فقر را با بد و خرقه از صفای صبر و شوی و تا شوی
 مرد و در نزد احدی ترک جزو کل باید کرد و آن جان با حقن است و پروانه شمع الهی
 از می کل آناه پذیرد شمع کافیه از کوزه همان برون تراود که دروست و بنظر نفس
 چنین این فقر نظر نباید کرد بلکه بدیده دل باید نگریست که درین جواب کدام دریا جاریست
 عمل درون معجزان خود چه یوسف نازنین دارم و که همچو زنجاری بگویش چنین منم و بجا مانده سینه از غبار غمی
 چه شبانکاره موزن غلوت نشینیم و ز وصل شاد بقیه عالم سیدانم و که جن دامنش طیر بریزد بگریزم
 چو در دل صورت خورشید منی میشود طالع سرگردون بر بر پاشی محبت بر زمین دارم
 شمار وصل تو اشرف شال دین و دنیا را کند تقدیرم اندر اتم که صد دنیا بدین دارم
 حضرت در نیم تنگیم از حجب ظلمانی و در بوق نوزانی استغفار کردند حضرت قدوة
 الکبر و میفرمودند که بیان الوان تجلیات و بیان انکشافات مثل شمع علی بن ابراهیم
 فرموده اند و هر کسی بر سبیل سبیل ظلمانی پیورده اکنون بر طریق اختصار و ایجاز گفته ام
 که چون طالب صادق و سالک ثقی و از کار و افکار اشتغال میناید و طریق رزقیت بر سبیل
 جهمی پیاید تجلی الصور المحسنه و القبیحه فلا یلیق الیها و الا الی البرق و اللوامع و الا انوار الساطعه
 و الا الی الانوار المتبرکة و یعلم یقینا ان النور المحقق منزله عن ان یکون ملونا و مشکلا
 و متغیرا الی جهة من الجهات حصرة قدوة الکبر و میفرمودند که در حدیث آمده است
 ان الله یفکک سبعین الف حجاب عن نور و ظلمة و حجبانی و استار نفسانی یحجبان
 حواس خمسہ طبع و اعراض و اخلاق ذمیمة و شاکل خمیمة نفس بهار و شوات و هوا و جنس
 شیطانی و وسوس نفسانی و هر یکی ازین انواع ظلمات متفرع میگردد که شرح او طاب
 دارد و ارتفاع حجب ظلمانی بر سالک سهل است از حجب نورانی زیرا چه نفس الطبع

از اندیشه خود دور
 دوست
 طایفه از انوار
 قوت و زشتی
 منفعت خود دارد
 بوی اردن از لایح
 بوی آتش از سوز
 دانه بوی گل
 بوی مالک است
 از غبار غمی
 حجت از محبت
 طایفه از انوار
 از غبار غمی
 از غبار غمی

مصطفوی صلی الله علیه و آله و احوال و ادب و مشایخ و حضرت عزت و انوار اذکاء مختلفه
 بتفصیل نقل رکلمیب و نور قرآن و ایمان و احسان و اسلام و انواع عبادات و طاعات که هر
 یک نور و دیگری است و از هر عبادت و فشار نور دیگر بود و از هر طاعت سروری دیگر خیر و دست
 آن به هر عبادت را ضروری دیگر است به هر طاعت سروری دیگر است به هر چرایی که رفت
 برکنی به مطلع انوار و نور دیگر است به هر یک ذوق و لونی دیگر چون انوار یکی از خطایانی
 بیرون آید خیال اودان تصرف نماید تقریباً بیغرمودند و دیشی بخلو تخته مشغول بود و در اشغال
 که پیش گرفته می نمود ناگاه نوری نمایان شد که همه آفاق را پوشید و اجزای او را تحت سطوح
 انوار خود کشید و دیش بجان کرد که نور الهی است و سطوح حصون نامهای پیرش دریافت که از
 راه میرود بصورت مثال تجلی کرد و گفت ای هر یزد نهار خیال دیگر هرگز مبر و راه سلوک گیر نه
 مبین و اگر که این نور و وضو است به چوینی زره خورشید انوار به درخشند در همه اطراف و قطار
 دلی باید ترا خورشید دلی که آگاه بدتر ازین رنگ و لونی به حضرت قدوة الکبریا میفرمودند
 گاه باشد که بجهت تقویت عقیده اصحاب روحانیه مشایخ نمایان گردد که بوی عقیده وی از
 گردد و تفریق مراتب کابر از دمی ظاهر بود چنانکه شیخ علاءالدوله آسمانی نقل میکرد که روزی
 یکی از فرزندان بایزید که مردی در حیات بوده که او از وی متوال است که گفت او را شخصی
 چو نیست که نو باین خاندان عقیده ارادت کردی و سلوک جز متابعت با نرید آوردی گفتم
 این میدانم اما یک ثوبت و ضو میساختم در اثناء آن دیدم که دیوار قبله شکافت و از آن ضو
 پیدا شد و در آسمان ستاره شتری نمود پرسیدم که این چیست یکی گفت این نور سلطان
 اقدسین است ساحتی شد آسمانی دیگر دیدم تمام نوزانی همچو خورشید گفتم این چیست گفت این
 نور محمد الدین بعد از است آن در ویش تنجب شد بعد از آن گفتم این سخن نه بان میگویم که در
 مراتب ایشان تفریق میکنم یا ترجمه پنجم شیخ محمد الدین را بر سلطان العارفين امام هر کسی که
 حق تعالی حواله کرده است مشربی چون او توجه بان مشرب کرد متابع آن طریق شد حق تعالی
 جهت ثبات قدم او در آن طریق شیخ او را در اعلی مراتب جلوه کرد حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند که چون انوار الوان نهایت گردد و در بی لونی و بی رنگی دبی مکانی دبی شکل
 در آید و نور مطلق است که ازین همه پاک و منزه باشد از الوان و انوار و هر چه در صورت
 بردن می آید گاه بود که نور ذکر باشد گاه بود که از ضلالت انوار روح و محو حجابات بشری
 متحرک شود و بر مثال ابر پر لوی از روحانیه و صورت برق مشبده افتد و طالع از نور ذکر

شیخی دریافت بانگ بر روی زد و گفت در چه حالی و چه دیدی بگو گفت بیدارم فیض انعم نعمت تراز من
 بعده آنچه توانست گفت ای حق مقام بسی عالی بود بعد ازین بختگاه دیگر تجلی صمدیت تجلی
 شد و مقام است بس عالی که در اینجا احتیاج با کل و تشریف از ساکن بر بخیزد و چون در آن حال
 خود را بدید غرض می دردی پیدا شد و با خود گفت که ناخودن صفت حقست و این صفت مرا
 حاصلست و در باطن من عوای سر برزدن گرفت و ترک خوردن کرد چندانکه جوشش رخ
 و جوب ردهاں میگردم و شربت در دهان او میرنجیم باز بدیر بخت بخلق وی فرو نرفت
 بکراشم تا مگر خود بخوشی خود بخورد و هیچ نخورد تا شش سال برین آمد و بخدمت قیام می نمود
 و یک سعادت می آن بود که خود را هرگز از من بی نیاز نمیدانست و اگر نه این بودی بهم
 فغان و غم و هلاک شدی و من القصه بعد از آن بکجه رفتم و او را با خود بردم و قصدین آن
 بود که ببیدیم که جماعتی این حال را عجب میداشتند در قدرت حق تعالی شک ببرند
 و نشان این شک زیان بود چون حال وی معانه کردند شک بر حاست و بخیس
 خود را بنقین کردند چون بدیدند که او را گفت اگر است رسول صلی الله علیه و سلمستی و ترا
 مریدی ترا آن باید کرد که رسول کرد و من بکنم و گرنه بر خیز و برو که پیش ازین در محبت انسانی
 بودن و علی روستی حاضر بودیم در دهن او نهادیم سه نعمت تعین کردم که در روزی بخورد و حق
 او ازین حد با حشر قدو الکبر و میفرمود که نهایت وصول سالک تابعین ثابت در غایت حصول
 عارف تا بصورت علمیه می باشد و این مقام خاصه کمال اهل در اشته است و برخی را باشد که
 از غیر تبه عبور دهد و سر منزل وحدت رساند ذلك فضل الله یقینیه من یشاء و در
 فتوحات مذکور است که چون این القادره نورد و وصول بحضرت واحدیت رسانید ناگاه
 نشان بای دید غیرت کرد که نشان قدم که باشد و حال آنکه ویرا حقیقه بود که بیکس
 بر من سبقت گرفته باشد آخر او را نمودند که این نشان قدم نمی است صلح خاطرش
 نشکین یافت شعر چه عالی مینامند که قوت که بی در پی رودند راه نبوت به حضرت
 قدوة الکبر و میفرمودند که روزی پیش حضرت محمد صلی الله علیه و سلم را کشف فناء فرمودند
 کشف با صلاح محققین عبارت از پاک شدن نسبت شهوات و صف لازمه بودن وجود
 ذوقیه است بحیثی که طرفه العین ازین نسبت ذایل نبود و ازین شهوات غافل نمزد و یک بعضی
 مشایخ فرما از کشف ارتقا حجاب کونی از بصیر ساکن اقامه نقاب صوری از حقیقت
 چنانکه حالات صد کرده و اوقات هزار کرده و پرامعانه بود بلکه معامله اعصار و اوقاف روزگار

اور امشاده شود روزی حضرت قدوة الکمل و جمعی از اصحاب کبار و اجاب نامدار
 چنانچه شیخ نجم الدین صغیر و شیخ محمد الدین کبیر و بابا قلی ترک و جماعتی دیگر از سکنان شهر مد جامع
 نشسته بودند در درج معاشگاه و گویند مجلسیان بدرج کواشف آمده ناگاه حضرت ایشان
 حصار خود را بر گرفتند و چند بار بدیوار جامع از روی غضب زدند بپایان این حالت غریب در
 بشا به این جلالت عجیب صحاب را حیرتی گرفت حضرت نور البین بعد از زوال آن حال
 استقبال نموده استفسار کردند پس از تبادل بسیار و تامل بیشتر فرمودند که بدرین زمان
 در کنار دیوار یا پاره فوجی از رویان و جوئی از زنگیان در میدان موصول درآمدند کارزار
 دلیرانه و پیکار در میان بهید گرفتند و در رویان یکی از مردان این فتنه بود استاد و کرم و مت
 فقیرانه و شکیه حال او شد حق تعالی شکر و دم را سطر و عسکر و دم را منکر ساخت و مدد سوار
 زنگبار در میدان کشته شدند یکی از ایشان بر اسب ابلق بود دست چپ دی از زخم تیغ
 افتاد و بجهت تسکین خاطر بعضی مردان و یقین بقصد فائز بر خنجر طالبان فرمودند که
 این واقعه را تاریخ سازند بعد از چند روز سختی از جنگ مجروح برآمده بود در بیجا آمد
 محاله یکدیگر چون مقابل کردند بعینه همان واقعه بود در با سعی زهی نور خیر حضرت میر
 که جامع جم به پیش او صفال است و زماضی تا با استقبال حال چه پیش چشم و موقوف است
 و در جنگ صاحبقران گیتی شان حضرت قدوة الکمل از بعضی از اصحاب چنانچه
 حضرت نور العین و حضرت شیخ ابوالقاسم و شیخ علی سمنانی و بابا حسین خادم و مولانا غزالی
 بجهت تفریح معرکه مبارزان دلیر و مقابل با لشکران چیرفته بودند چون بر قلعه کوه برآمدند
 دیدند که صفهای هر بران در یکدیگر آراسته اند و در جهائی پلنگان بهید گریه برانسته و ملشومی
 پلان برشته اند از هر جنگ به رزه پوش در جنگ کرده تنگ به جو میدان بلشکر را رسانند
 از هر سویان مرد می خواستند به زهر فوج آید بل جنگ ساز به چو کوهی که آید بکوه فراز به
 بر بران تدار و در و میخندند به چو شیران بشیران بهم رفتند به چون هر دو لشکر بهم رسیدند و
 بهادران عسکریتها علم کردند حضرت ایشان فرمودند که این هر دو لشکر دوست من است
 هر که خواهم فرزند می دهم و هر کسی را که دانم بهر مندی بخشم در انشائی این سخن است
 برزدند بر دو ساعد خود را دراز کردند و بازوی راست خود را مقابل یک فوج نهادند و
 و بازوی چپ را بر فوج دیگر کردند و هر نیمه را که بلامیکردند لشکر آن طرف مظهر میشد و لشکر دیگر سوار میشد
 و از هر نیمه به هر یک از سویان می یافتند و این وقوع بمالشی مشکوف بود و در باعی حضرت بهمان واقعه

در جنگ کربلایان و در آن فوج حضرت قدوة الکمل بتمام جامع به پیش و از جنگ صاحبقران و در این فوج یافتن

رباعی آنم که جهان چو قند و شکر است این قوت ز قوت نیست است این کون و کلاهر چو در محال
 است و در قفله قدرت و دلگشت من است به حضرت نور العین میفرمودند که روزی پیش حضرت
 قدوة الکبر از ذکر باز بپای ایستاد و فرمودند سالک راه را هر کجای که رحمان نابد بعینه
 آن بجای پیش سالک شیطان آراید چاکه رحمان را عرشه است و هر دو مستوی
 شیطان را نیز عرشه است و بروی مستوی پس درین راه مرشدی آگاه هیاید تا میرد
 تجلیات رحمانی و بیسیات شیطانی بکند چاره مجذوب شیرازی ازین بادیه خو غوار
 زاریده است بهیت دهد است سراب درین بادیه شدار تا غول بیابان تقریب
 به سرایت به تقریب میفرمودند که شیخ عبدالحق گفت است که ابو محمد خفاف با مشایخ شیرازی
 یکجا شسته بودند و شیخ در مشایخ میرفت هر کس بقدر حال خویش غنی میگفتند ابو محمد خفاف
 فاموش بود و موصل حصار بر آفت تو هم غنی گویی گفت بهر غنی که خوب بود در بیابان غنی
 موصل گفت بهر حال تو هم غنی گویی گفت آنچه شما گفتید مدعی بودم حقیقه مشاهده حقیقه مشاهده
 آنست که حجاب منکشف شود و ویرایمان مینویز گفتند تو این از کجای دانستی و این ترا
 چون معلوم شده است گفت در بادیه بتوک بودم فاقه و مشقت بمن بسیار رسید در میانجا
 بودم که ناگاه حجاب بمن منکشف شد و برادیدم بر عرش خود نشسته سجده کردم و غنیم
 سوادهای ناهاد و مکاف و مضعی منک چون قوم این سخن بشنیدند همه فاموش شدند و موصل
 دیر گفت برخیز تا بعضی مشایخ را زیارت کنم بر خاست موصل دست ویرا گرفت و سنان را بر
 سعدان محدث در آمدند و سلام کردند این سعدان تعظیم و ترجمیل نشان کرد و موصل گفت
 اللهم التیخ زیدان تروى لنا الحديث المروى عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال للشیطان
 عرش بلین السماء ولا عرض اذا اراد بعد فتنة كشف له عنه
 چون ابو محمد خفاف این حدیث را شنید گفت یکبار دیگر اعاده کن اعاده کرد و گریان شد و بر خاست
 و بیرون رفت و چند روز ویرا ندیدم بعد از آن آمد گفتم در ایام غیب کجا بودی گفت نماز
 که از آنوقت گزیده بودم قضا میکردم زیرا که شیطان را بر سینه بودم پس گفت چاره
 نیست از آنکه همان موضع که ویرا دیده بودم و سجده کرده بودم باز کردم و ویرا گفت کم
 پس بیرون رفتم و دیگر جزوی نشنیدم یکبار حضرت شیخ کبیر تفصیل مشارب صوفیه بکلیسای
 طافه علیه سخن در بیان آوردند که هر مشرکی مقصد کلام نزد یک است حضرت قدوة
 الکبر میفرمودند اگر چه سالکان طریق الهی و سائحان سبیل نامتاهای بسو که در حصار

مولا علی بن
 این مریضه
 مقام می از تو
 « که ای شیخ
 اراده دارم
 که درایت کنی
 برای ملاحظه
 مودی از بنی
 سلسله را بفرست
 در فرستادن
 از آن است
 در بیان همان
 در بیان چون اراده
 کند به بند و فتنه
 کنی میبوی او
 ۱۲ اردی

غافقین ما فیما از اثر آن جرعه است بیت می ذکر است از مینا به عشق به جهان بخت
 از خمیازه عشق به سقا هر چه شرابا طهور عبارت ازین شربت چون از عالم غیب
 جرعه دیگر بجهار وجود رسد بر تو او در دل طالب بظهور آید از غایت سستی و ذوق نیست
 سرخوشی در شوق طلب نیل ذوالجلال مشغول گردد و غوغای بشریت مغلوب شغفای
 حبیبیه منسوب شود و پروانی نفسیه و بهوای شخصیه او گسته گردد و سخن در تلقین ذکر و شریعت
 او افتاد حضرت قدوة الکبر و میفرمودند که درین دایره صاحب بدایه بسیار نهایت
 کرده است و در هر صاع و بشیری ازین گونه آورده بلکه اصحاب خود را بمطالعه او تکلیف
 میکردند در ابتدا و این کارانهم ترین شرائط ذکر است که ذکر از شیخ کامل و صلیت
 ممکن باشد که فوائد کلی و موارد اصلی در سبب چه ذکر تقلیدی دیگر است و ذکر تحقیقی دیگر
 آنجا از راه افواه عوام یا مادر و پدر بیع صوتی در آید تقلیدی باشد شعر صدف گو باشد
 از دریای تحقیق به از لولوی تقلیدی بتصدیق اگر چه این ذکر دفع شیطان را
 ولیکن حصول مقصود و وصول مجدد از وی مادر آید چنانکه تیری از دوکان تبرگر آرند
 و دفع خصم تواند کرد اما تیری که از ترکش پادشاه و خدنگی که از کش شهنشاه آرند و
 کلی از بردارند بیت اگر تیری بود از ترکش شاه اما آن مجتهد جهان را از هدف گاه
 تقریباً میفرمودند از حضرت بحبل لدین سهروردی منقولست که شیخ شمس لدین صوفی
 امام جامع شیراز بود و یکی اوقاتش بذكر تلاوت و انواع عبادات مشغول بود و یکی
 از کسی تلقین ذکر داشت روزی در واقعه ذکر خود را بصورت نوری مصور شده مشاهده
 کرد که از دهان وی متفصل شد و بر زمین فروفت با خود گفت که این علامت خیر نیست چه
 بعضی از الیکو یصعد الیکو الطیب بخلاف این نشان میدهد این نقصان بلکه بسبب عدم تلقین
 ذکر از مشایخ است پس به یکی از مریدان شیخ اوز بهان بقلی قدس ابد روحه رجوع کرد از
 وی تلقین ذکر گرفت و بهامشب در واقعه ذکر خود را بصورت نوری مشاهده نمود که
 بالا میرفت و آنها را غرق میکرد بعد از آن بصحت شیخ الشیوخ پیوست و رسید به آنجا
 که رسیده حضرت قدوة الکبر و میفرمودند که ذکر گفتن سینه ادب و شرائط خدا
 فائده ندارد پس دل چندی از شرائط او بقدم میباید رسانیدن تا فرقه نجره ذکر
 دهره دوحه فکر یافته شود اول آنکه مرید را باید که در ارادت صادق بود باقتال
 مثال پیر عاشق شعر مرید عاشق پیری نباشد مراد اینجاست پیری نباشد

دویم آنکه در طلب دایعه راه سلوک را حاصل دارد و گذارد و در وصلی مرد راه پیچ دارد و
 میفش جز در راه بیوم آنکه از خلق متوحش بود و با ذکر انس گیرد قال الاشرف من اشتغل
 بالخلق لا یسکون طالباً للخالق +++ بهیچان در اوایل ترک عادت عوام دمی است انام
 باید کردن تا از همه وی بگرداند و در سناه ذکر کریر و قال الله تعالی ثم ذکرهم فی حقضهم یلعبون
 چهارم آنکه چون بذر مضافت خواهد نمودن اساس آن بر توبه نصوح نمود از جمله معاصی که با مخالف
 ذکر و ذکر را تصرف زیادت نباشد و اما ادب فیکری است که بوقت ذکر گفتن وضو تمام صل کند
 و اگر غسل تواند کردن آن بهتر بود زیرا که ذکر دوست کردن مقابله است با اعداء کفار نفس با اعداء
 بی سلاح مقابله دشوار توان کردن و جوان که از ذکر بیکار شد و دلی بی سلمه بیکار باشد
 لهذا قال علیه السلام الوضوء سلاح المؤمن و دوم آنکه بامه پاک پوشد و در اصول سنت در پاک
 جامه چهار شنبه است اول پاک از نجاست دوم پاک از اطمینان سوم پاک از حرمت یعنی با شرمناشده جام
 پاک از غوغت که گواه قد بود بر سنت و ثبایک قطعه است فقطعوا و ب سیوم خانه طالی طوط
 که کوچک بود و تار یک باید که برای اثری تمام دارد و چنانچه گوشه نشین بخواهد زوده سکند
 بتاریکی آورده روی که خانه بتاریکی آید بجای بی نه مینی کزین فصل نرین کلید بتاریکی آید
 جوهر مدید اگر بوی خوش نمیرسوزد و او تسبیح چهارم آنکه روی بقبله نشیند و مربع نشستن سه وقت
 منی است الا وقت ذکر گفتن که خواجه علیه السلام چون نماز کردی در مقام خویش مربع نشستی
 و بزرگ اشتغال نمودی تا آفتاب برآمدی و بهترین اوقات ذکر گفتن شب است خاصه وقت سجده
 و شب حواس حوری تصرفی نباشد و عالم محسوس تمام محسوس باز ماند حواس بسوی باطن توجه بیشتر نمود
 کرد و چو خورشید گشت مرد از کار محسوس شده در باطنی اسرار جاسوس و مدرک
 واردات غیبی الهامات لاری تواند شد هم ازین جهت بود که خطاب بایها المیزیل فی الدلیل
 گوش هوش خواجه کائنات صلی الله علیه وسلم فرمود خوانند و حلال بیداری بر قد زیبای او
 پوشانیدند که حضرت شیخ ابوسعید ابوالخیر رحمه الله نیز ازین سعادت نشان میداد
 و چون چتر بخیری رخ بنجم سیاه باد و با فقر بود و هوس ملک بنجرم و سپهر چون قلم
 زبوح جوهر بریده باد و کراتا پاسبی و دوشش فرو دید این سرمه تا یافت جانمن
 جز از ملک نیم شب صد ملک نیم روز بیک جوئی خرم و مدار این راه
 بر لب است و جفا در یافت و در شب معصبت تر از روز است میراتب

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

در وقت خلوت
 در وقت خلوت

طریق تعلیم طالبان مبتدی

در این کتاب به خواست بدو کن گشتن به عزیزان کرد و در طلب محال +
 هرگز نمیزد بویسته خواست بدو کن گشتن به عزیزان کرد و در طلب محال +

بد و مرغی نه تمام لیل + بغیر من یحیی طلب الی + من دام العلم من غیر کذا + اصالح العزم من طلب الحال
 مایکینت ذکر گفتن در وقت ذکر دستها بر روی ران نهد و دل حاضر کند و چشم بر هم بندد و تقصیر
 عظیم شروع کند در کلامه لا اله الا الله لا یغنی بقوت تمام که او را باشد باواز بلند و دیگر شرا و تقصیر
 نیست که مرید بوحیت شیخ سه روز روزه دارد اگر می بکند او کمتر بود و درین سه روز در آن گوشت
 که پیوسته در وضو باشد و دلم ذکر بود اگر چه آمد و شد کند با خود ذکر میگفته باشد و با مردم خلط
 کم کند اما بهتر آنست درین سه روز از خلوت نبرد و سخن بقدر ضرورت گوید بوقت خلط
 طعام بسیار بخورد شب بیدار دارد تا مقتضای طبع هر طالبی چه باشد حضرت قدوة
 الکرام و میفرمودند که فرزند تکر قلی از امر زاده آند یا ر بوده اند چون شرف تلقین یافت
 شد او را طی تقریر بودیم که طبع نازک داشت بجز صوم گفتار کرده شد چون سه روز بگذرد
 بفرمان شیخ غسل کند و نیت غسل اسلام آورد چنانکه ابتدائی هر کسی در دین خواستی بگذرد
 اول غسل اسلام آوردی آنکه از خواجه علیه السلام تلقین کند یا فاتی پس چون اسلام می
 ایستاد بود این اسلام حقیقی را او کمتر باشد و در وقت آب فرو ریختن بگوید خداوند ا
 تیی که پدید بود باب پاک میکنم تو خداوند ادر که بین اصابع خداوند نیست بنظر خاریت نور
 معرفت پاک کن چون غسل آورد بعد از ختن بخدمت شیخ آید و بقیه نشیند در مقابلت
 و شیخ بقیه نیت باز دود و صیتی که شرط مناسب حال او باشد بکند و از اسرار تلقین
 خواص ذکر فراخ احوال او بگوید و معریف و حمد و جمائی که نمونه عالم کبری است اگر چه
 عالم صغری میگویند فی الحقیقت عالم کبری است بکند و در فهم مرید و نظر طالب حکمتی چند
 تا قدری جمع شود و در خدمت شیخ مرید بدوزانو نشیند و دستها بر روی ران نهد و دل
 را از همه چیز باز رها نذاشت و ترف خود حاضر کند دل او را بسوی خود و روی بمقابلت
 شیخ دارد و به نیاز تمام مراقب بر شیخ شود تا شیخ اول دود سه بار او را تلقین کند و بیکار بگوید
 باواز بلند با سکونت و کمایت پس مرید عقب هم بر آننگ شیخ آواز کند لا اله الا الله بقوت
 بلند بگوید شیخ دیگر بار بگوید همچنین سه مرتبه مکرر گردانند بعضی مشایخ ما چنین میگویند که کلامه لا اله الا
 را بر مرید بگوید مرید بگوش بپوش نشیند و بعد مرید بگوید شیخ نشیند و در گفتن مرید شیخ از سبزه
 کلامه و مخم او مرید را خبر کند تا سه مرتبه بعکس یکدیگر بگوید بعد شیخ دعا گوید مرید آمین کند
 شیخ باز کرد و در اینجا که اول سه بار فرموده بود آخر هم بگوید شیخ عطا تلقین بکند که چنانکه
 ما از مشایخ دبیران خود یافته ام ترا دویم مرید قبول بکند تا سه بار چون تلقین تمام شد

چون ملازمت پرورش این شجره نماید بنحای اواز دل بملکی اعضا و جوارح برسد
تا از فرق سترناخن پائی سج نماید که پنج شجره ذکر انجا رسد چون بخش اشخ کشت در زمین
قاب شجره ذکر شاخ سوی آستان دل کشیدن کرد که اصلها نایت و فرعهها فی السماء
درین مقام دل ذکر گفتن از زبان بستاند و صریح کلمه لا اله الا الله میگوید و در وقت
که دل ذکر گفتن گرفت ذکر زبان توقف باید کرد تا دل واد ذکر بدد که ذکر زبان شوش
اد بود و در وقت که دل فرو و سیتد زبان را بر ذکر باید داشت تا بکلی ذکر گردد و همچنین میکند
تا شجر ذکر پرورش می یابد قصد علم میکند تا بکمال خود میرسد و نهایت بر حضرت علت است
که ایلد یضعدا الکلم الطیب و العسل لصلی یرفع له و چون شجره طیب بکمال
خود رسید شگوفه شده بر سر شاخ شجره پدید آمدن کیر و وان شگوفه شدات بتدریج اثرات
مکاشفات و علوم من لدنی بیرون آید که توفیق ائله کمال چنین یاذن سرتها
ثمره ازان شمار مقام و حدت اول تخم توحید و زائد اختد به پرورش ثمره وحدت حاصل
آید و ان سری بزرگ است و مقصود از آفرینش این نکته بود که بجز توحید و گیتی ذکر نیست
درخت کون را به زمین ثمر نیست و خلاصه اسرار کمونات غیب است و سرگور اسرار
که خزاین غیب رفینه است جمله معدن این جوامع است و اشارت یا ایها الدین المصفا
انفق الله و قولوا لا سیدنا الاصلی لکه انما لکم فبدین صلاحیت است و سری
پرورش این شجره بقدر صحت قدرت و صلاحی و فلاحی باشد اما که دم صاحب دولت
بسلطنت حقیقی برسد و اذکر و الله ذکر اکثر العله کفر تقوی شیخ الوالوفا و خوارزمی
از اقسام ذکر که معدن المعانی و مخزن اسبانی است از حضرت قدوة الکبری استفا
گردند فرمودند که ذکر بر چهار نوع است یکی آنکه در زبان باشد و در دل نباشد و دوم آنکه
در زبان و در دل هم باشد مصرع شکر زبان بود که زدل ترجمان کند و اما وقت وقتی
دل ازان غافل بود و پیچیدی و دیگر مشغول گردد و دلی زبان در کار باشد سیوم آنکه هم زبان در
ذکر باشد و هم دل چهارم آنکه دل فا که باشد و زبان خموش و این حقیقت ذکر است که دل
گوید و زبان خاموش باشد یعنی در حالی که زبان خاموش بود دل فا که باشد و این
انتهای مقام است در ذکر و درین مقام بزرگ دل سماع حاصل میشود چنانچه زبان میگفت
گوش می شنید و دل ازان غافل بود و همچنین دل ذکر گوید و گوش بشنود و زبان غافل بود و گاه
برعکس گردد درین مقام زبان نماند و در زبان دل تغیر میفرمود که صوفی بود و در زبان سلطان

درختان است
شاخ از زبان
بوی صوفی
کلمات صوفی
صالح و باطن
اول
سید بابای خرد
زبان کمال
خرد
ای مبین
خداوند اول
درست خود را
نام علی شاه
در درجه
سید از کینه
نام علی شاه

الشیخ که از کثرت ذکر دل او فاکر و گویا شده بود و او را بکوش خود می شنید سر در میان و کوه
سار زده بدین گمان که چنانچه من می شنوم همه خلق نیز می شنوند حضرت شیخ معروف بعبود
رسانید نیک خلق هم شنوند یا نه فرمودند که این ذکر را صاحب ذکر دیگری نشنود مگر آنکه صاحب دل
باشد بدین مقام رسیده بود و شربت این ذکر شنیده است از در دریای دل در دند به جز
صدق دلی نبود هر چند به هم دریای دل خویش شود ورنه ازین بحر باطل کرد حضرت

قدوة الکبریٰ نقل میکردند از فتاویٰ صوفیه قال الجامع قد سمعت من والدی رحمه الله
وهو یحکی عن والده وهو من خلفاء الشیخ الکبیر و فقرا له ان والدی رحمه الله

دا و حکایت میکرد از پدر خود و او از خلفا که شیخ کبیر و فقرا که دوست که هر آینه پدر من رحمه الله
قصید میوزار از پدر من فقرا الشیخ و نام صاحب و کنت صبیحا قافلا فلما بلغ المقصد اخذ الشکر

روز سه قصد نیا رت فقیری از فقرا الشیخ کرد درین همراه او بودم و بودم کودک عاقل پس هرگاه سید و غلامم کرد
ذکر الله و هما فی الشکر فقیرت من شاک من الذکر و الذکر لا لیس فی الحجة غیرهما و یجری علیهما سراج

می شنیدم ذکر خدا و ایشان در کلام بودند پس تجریدم ازین از ذکر و ذکر زیرا که نمودم و غیر ایشان غیر من پس هرگاه
والدی و خرج من حجة الفقیر قصص علیه القصة فقال هو ذکری قلب الفقیر و لبشری لک

پدر من دیدن آماز مجر و فقیر عرض کردم بر و قصید پس گفت او ذکر دل فقیر بود و شکره باد ترا
اذا سمعت یوصاک الله تعالی الی مقام الفقر و فصار ولیا من اولیاء الله تعالی ++

و فیکه شنیدی خواهد رسانید خدا ترا بمقام فقرا پس گفت دل از ادبیای خدا ++

ذکر در تخصیص کلمه فی و اشبات افتاد
حضرت قدوة الکبریٰ میفرمودند تخصیص ذکر لا اله الا الله از ذکر دیگرانست اول

از آیات قرآن بشنید که با اختصاص او گواهی میدهد که قال الله تعالی والزمه کل کلمة التقوی و هی
کلمة لا اله الا الله و انما سمیت کلمة التقوی لان العبد اذا نطق بها قافلا ینطق من قول التوحید

کلمه لا اله الا الله است و جزین نیست که موسوم گشت بکلمه تقوی زیرا که بزرگوار گواشد برین نیت که گویا نور توحید
الذی فی قلبه فاذا انتقل الی الصراط خلف النور و قایة من النار فذلک النوریه و حکم

کرد دل دوست پس چون بنی خواهد شد بسوی خدا این نور قایم است از آتش پس از نور او خواهد کرد
لعب النار لان ذلک النور یفرار الرحمة و تلك الرحمة هی خط المثل من من سرب به فاذا

شده آتش را زیرا که این نور نور رحمت است این رحمت غیبی است از نور و کار او پس چون
قال العبد تلك الرحمة اشرف القلب بنور النوریه و النوریه

گفت بنده این رحمت ما روشن ساخت دل را بنور توحید

واضواء الصدر من ذلك الاشراق و نطق الانسان عن نور ضواء
 و روشن کرد و سینه را ازین اشراق و گوید بد انسان از نور منور
حضرت قدوة الکبر میفرمودند ابو الحسن نور سی را که نوری میگفتند
 بنا برین بود که هرگاه که وی ذکر گرفت نوری از زبان او برآمدی و بعالم در آمد
 ایضا قال الله تعالی یا ایها الذین امنوا اتقوا الله و قولوا قولا لای یضی قولا قال لا اله الا الله
 نیز فرمود خدا ای سران بزرگ از خدا گویند گفتار راست یعنی گویند قول لا اله الا الله

في الرسالة المسكية و كل قلب یحب الله و سرخاء و قرباً و امانه و اسرار ان یوصله الیه
 در رساله مکیه است و هر دلیک دوست داشت خدا را و خوشنود گردانید او را و تقرب بوجسته نزدیک کرد
 المنورة ان كان في زماننا او مقام الولاية فهو تعالی یسلط الذکر علی ذلك القلب المنور
 بهجت اگر باشد در زمان یا مقام ولایت بر آید تعالی مسلط گردد بر این دل تا که سوزگردد او را و

یظهر بشدة ضیاءه و قوه تصرفه فکلمة لا اله الا الله التوحید و قد ذکر الله هذه الكلمة
 ظاهر گردد با شدت نیا و قوت تصرف او پس بگوید لا اله الا الله توحید است و بر آینه ذکر کرد خدا این کلمه را
 فی القرآن صریحاً فی موضعین الاول قوله تعالی و اذا قیل له لا اله الا الله یستکبرون و التثانی
 و قرآن مراعات در درجا اول قول او تعالی و چنین گفته شود و ایشان را لا اله الا الله بکبر میگویند و ثانی

قوله تعالی فاعلم انه لا اله الا الله معناه اعلم ان الله هو الذی یتحقق الالهیة دون
 قول او تعالی پس بدان بر آینه نیست مبدوی اگر خدا منهای او نیست بر آینه بدان که خدا مستحق الهیت است
 غیر او و اعلم ان التوحید انما یتحقق لا اله الا الله علت ان هذا الاسم من اعظم الاسماء
 خیر او و چون فانی بر آینه توحید خیرین نیست میگویند بگوید لا اله الا الله و این بر آینه این اسم از اعظم اسماء است
 فانی و ان هذا الذکر افضل الا ذکر قال صلی الله علیه و سلم افضل الذکر لا اله الا الله
 از وی فائده و بر آینه این ذکر افضل ذکر است فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم افضل ذکر لا اله الا الله است

وقال سهل الشتر فی رحمه الله ليس لقول لا اله الا الله ثواب الا النظر الیه وجه عن جبل و
 و گفت سهل شتر فی رحمه الله نیست ثواب گفتن لا اله الا الله مگر دیدار رو بفرمان غروب و
 الحجة ثواب الاعمال اعلم ان كلمة التوحید اذا قالها الکافر ینفی عن ظلمة الکفر و ثبت فی
 جنت ثواب اعمال است بدان بر آینه که توحید را و فیکه کار گوید بیرون آورد از تاریکی که ثابت شود در
 قلبه نور التوحید اذا قالها المؤمن و ان قالها فی کل یوم مائة مرة فبکل مرة ینفی
 باول او نور توحید و فیکه گوید او را مومن اگر چه گوید او را هر روز هزار بار پس هر بار نفی کند

و الله اعلم
 و الله اعلم

عنه شيئاً لم ينفعه المرة الاولى مقام العلم بالله لا ينتهي الى الابد
از و چیز یک نفی نکرده بود از امر نیز اول مقام خداشناسی تا ابد انهمی نه بزر
ولهذا قال لما قال للضحى صل الله عليه وسلم قال علمه انه لا اله الا
وازين بسبب گفت هرگاه که گفت نبی صلی الله علیه وسلم را پس جان لا اله الا

الله لم يقبل علمت لان العلم بالله لا نهاية له الى الابد
الودد گفت دانستی زیرا که خداشناسی را تا ابد نهایت نیست
حضرت قدوة الکبریا تقریباً میفرمودند که بر سر نفسی یکی از شیاطین بصورت بطور
حسنه نشسته است چون طالب صادق اشتغال بدو گرفتار میاید نوری از زیان دمی می بیند
که آن شیاطین از مفارقت او نهایت میزدند و اگر هم بر آن شیاطین اطلاع می یابد -

نقل است که ابوالفاسم قصیری میگوید که در هر هفته یکبار چیزی می خورد مردی از جن
می آمد و مرا سلام میکرد و اما بر این میزدیم که روزی را گفتیم که چه شود که ظاهر شوئی ناگاه دیدیم که
شخصی در خوبترین صورتی ظاهر شد گفتیم چه کسی گفت من از مومنان جنیان ام و قتی که
امثال شما می بینم دوست میدارم که در برابر ت کنیم و سلام گویم پس گفت بعد ازین
بر من در هر وقت ظاهر شوئی مرا دوست داشته باش و با من انس تمام پیدا کرد و چیزهای من را می خورد
و بر گفتیم بیا تا در مسجد در آیم و ساعتی بنشینیم گفت این مرد ما را از جن می بینی گفتیم بعضی
و خطاب بعضی را آگاه گفت آنچه بر سر ما می آید این است می بینی گفتیم چشم های مرا آید
دیدیم که بر سر هر کسی غزالی نشسته است بعضی را با لهائی می بینم و غزاشته است و بعضی
را بر سر شسته و گاهی بوی خود می آید و بر آن دیگری نشسته گفتیم این چیست گفت
مگر نخواهی قول خدا تعالی را که در من عیش عن ذکر الرحمن نقیض له شیطاناً ففعله قرن
و اینها شیاطین اند که بر سر ما می آید اینان نشسته اند و بر هر یک بقدر غفلت استیلا یافته اند
و آن جن بدین طریق من می آمد تا روزی از من دید که نان صدقه خوردم بعد از آن که روزی
قطعه نان غفلت بر سر هر سائیکی به برشته تا فروماند زیاد و اگر کسی تیر خنک یاد او
و بر روز از فرق مردم بهیچو باد حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که خصوصیت کلمه
لا اله الا الله اما از راه صورت و از راه معنی است اما از راه صورت که خواجه علیه صلی الله علیه و آله
او که این کلمه را نهاد که افضل الذکر لا اله الا الله اما از راه معنی آنست که فرموده است
الله یصلحکم الیکم الطیب کلمه طیب لا اله الا الله یعنی این کلمه بحضرت عزت راه تو را

که در این کتاب در بیان شیاطین و جنات و امثال اینها که در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است که در این کتاب مذکور است

زیرا که درین کلمه نفی و اثبات مرکب است و مرض نسیان بمعون نفی و اثبات دفع توان
 کرد زیرا که نسیان مرکب از نفی و ذکر حق و اثبات یعنی نفی ذکر اخیر پس شربت شنجین از سر
 نفی و ذکر اثبات بکار سیفر مایند تا ماده صفرای اول نسیان را قطع کند بلا اله نفی ماسوای حق
 میکند به الا الله اثبات حضرت تا چون برین معالجه داورست و ملازمت نماید به ریاض
 تعلقات روح از ماسوای حق شربت لا اله الا الله زایل شود آفت و علت نسیان قطع
 گردد و صحت ذکر بواسطه جمال الا الله از پس تن غزت روی نماید در حکم و عهده قادر کوفی
 اذ ذکر کلمه از لباس حرف و صوت مجبور شود و در شکل نوع عظمت الوهیه خاصیت کل شیء
 هالاق الا وجهها شکلا گردد و ذکر روح با ذکر وجود او از بهر استنای ذکر اری اذ کر کم مستغرق
 و مستملک شود اینجا اذ کر که نیابت ذکر اری روح ارد و ذکر ذکر مذکور یکی شود و ذکر شرکت
 اکنون رست و دم مصرع باز خود بشنود نه از سن و توتو: قوله لمن الملك اليوم لله الخیر انما الله
 و ستر شهد الله آله الا هو اینجا ظاهر شود گوشه نشین کنجه مکر ازین کنج گوهر سرزد
 چون قدمت بانگ بر ابلق اند به خبر تو که آرد که ناما حق زنده کیست درین دایره
 در یابی: کولمن الملك نند خضای و اشارت حضرت شیخ یوسف حریری که گفت
 الله لا یجبال مفهوم گردد و معلوم شود و محقق را اعلیایه این کلمه روشن گردد و معلوم شود
 که بنای مسلمانان چنانچه کلمه بنیاده اند مصرع که داند سر این اسرار بیانات به از بهر
 آنکه چون خلاص از شرکت معنوی جز معنی این کلمه صورت نه بندد چنانکه شرکت صمدی
 هم بصورت این کلمه معنی میگردند و افشش را بهیچ کن معنی لا اله به نماندت خالی شود
 سلطان الا اله را حضرت قدوة الکبری در بشارت الذکرین آورده اند که حضرت
 موسی علیه السلام را چون اتباع عبادت پروردگار و انواع ملازمت کرد کار از حد گذشت
 از سر نیزه برگاه الهی و بسوزد و گلاز بارگاه استنای عرض نمود که الهی درین عبادت
 سهو و خویش کلفت جمائی محنت ابدانی چندان نمی باشد عبادتی دیگر میخواهم که
 در وی مشغولی بود قطعه اگر در راه رفتن ریخ باشد به مسافرا و محنت سنج باشد به
 چو زاد ریخ ره رو خود یابد به که او امید دارد کنج باشد به از حضرت خالق زمین و آسمان
 یکام و به زبان فرمان آمد قل لا اله الا الله موسی عرض کرد که الهی این
 کلمه خود قوت جان ماست در دوان در زبان ما عبادت دیگر میخواهم از فرمان
 شد قل لا اله الا الله باز موسی بر سیل جبارت التماس عبادت کرد و فرمان

پس یاد کنید
 یاد شما را
 است که در این
 برای کسی که
 بخانه قیام
 در خانه است
 نیست بپوشی
 کلفت کسی خدا
 گرفتار
 بگنبدت بپوشی
 بگنبدت

قل لا اله الا الله ه چو موسی را گذشت از جد جبارت به شده اندادر گردن
اشارت به که ازین اسی عبادت خواه میدان به گفتن کله اسر آسان به در گفتن
کله اسر الهی و گفتن گوهر انوار امتناهی من ترا این توفیق داده ام و در دریای دل تو
این گوهر من نهاده ام که با صل زبان و کنارسان باسان می براری و اگر نه بسوی
کافران بگر اگر گویند ایشان را که نه باخ کن در هزار بار آسان ترا میدن جان
کندن خود به برای کافران زمین در رفتن به بسی آسان نماید کوه کندن به ذکری
در خضایص ذکر افتاد حضرت قدوة الکبری میفرمودند یکی از خضایص ذکر آنست که
ذکر غیر موقت است چه چه وقتی نیست از اوقات که بنده مامور بفرگشت اما فرضا و نماز
گفته اند نماز اگر چه اشرف العباد است و لیکن در بعضی اوقات درست نیست و ذکر در دست
در عموم حالات کما قال الله تعالی یدکرون الله قیاماً و قعوداً و علی جنبی به
در تفسیر او فرموده اند که این امر تقاضا میکند بر سبب همه حالات و جمیع اوقات و دیگر
از خضایص ذکر آنست که حق سبحانه تعالی در مقابل آن مذکر خویش وعده کرده است
چنانکه فاذا کرونی اذ کر که در خبری از جبریل علیه السلام نقلت که گفت مرحضرت رسالت
پناه را که حق تعالی میگوید که ملازم است ترا چیزی که نموده ام بهج است ملازم منم
گفت ان چیست اخبر جبریل گفت قوله تعالی فاذا کرونی اذ کر که هر گاه بفرموده خدا
هذه الامة حضرت قدوة الکبری نقل از حضرت میر میر که در ملازم میر میر که
که درین کتاب مذکور میگردد حضرت سید السادات و قدوة طایفه علیهم السلام
مقامات سید جلال بخاری اند و ایشان نقل از روضه العلماء میگرداند
عن علی رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ان الله عمو و ابا قوت حملاً
مردیت از علی رضی الله عنه گفت رسول الله صلی الله علیه وسلم اینست خدا راستونی است از ابا قوت سه خ
راسه تحت العرش و استبها که علی اظهر الحق فی الارض السابعة السفلی فاذا قال العبد لا اله
سواذیر عرش است و پای او بر پشت پای در زمین هتم زیرین پس چون گوید بنده لا اله
الا الله محمد رسول الله من نية الصادقة اهازل العرش فخرت الحق والعمی فقول الله اسکن
الا الله محمد رسول الله بصدق نیت می جنبه عرش پس می جنبه پای دستون پس گوید خدا اسکن شو
یا عرش فقول کیف اسکن وانت لم تعف نقائلها من الذنوب صغیرها او کبیرها
ای عرش پس میگوید چگونه ساکن شوم و تو نه بخشی برای گویند او را ان صغیر و کبیر

ع
جانکاز و مرد خدا
سایه ز کفر خدا
بکشند در ملک
قیام بقدر در برابر
ع
بس یا بکنید را
بودنم را این
را گفت خدا
من است

وسرها و علائقها میقول الله تعالی شاهد و اسکان الله. شایانی قد غفرت انما لولا من الذل
 و بنان و استکار این گوید خدا گواه باشد ای ساکنان آسمانها بر این غنیمت باری گوسه او از گناهان
 صغیرها و کبیرها و قال صل الله علیه و سلم لا تسکون الا علی لا اله الا الله فان لا اله الا الله محض
 صغیره و کبیره و فرمود صلی الله علیه و سلم انما مکلفکم بر لا اله الا الله باین هر آینه و الا الله سید
 الاسلا و اذالم یکن و یثاقذ السهم فیه قال السید المذکور و کل سهم جاوز المحن قتل صفا المحن
 اسلام است و چون نشود شکم نافه شود تیر در و گفت بید مذکور و تیر که از سیر نهاد که صاحب سیر
حضرت قدوة الکبر میفرمودند هر که کلمه لا اله الا الله از برای نجات مرده یا
 زنده بگوید البته ویرا نجات روزی بود چنانکه از حضرت شیخ ابوالریح نقل است که
 میگوید که من این کلمه را اعتقاد نثار مار گفته بودم و بنام کسی تعیین ساخته تا روزی
 در ماده طعام حاضر گشتم با جماعتی و با ایشان کودکی بود صاحب کشف وقتی که آن
 کودک دست بطعام برد تا بخورد ناگاه بگریست گفتند من چرا گریستی گفت ایمنک دوزخ
 میباشد و میگویم مادر خود را در عذاب می بینم شیخ ابوالریح گفت در باطن خود گفتم
 خداوند تو میدانی که گفت و نثار مار کلمه لا اله الا الله را گفته ام از از رحمت آزادی
 مادر این کودک از آتش دوزخ معین گردانیدم گفت چون من این نیت در بطن
 خود تمام کردم آن کودک بخندید و بشارت نمود گفت مادر خود را می بینم که از
 آتش دوزخ خلاص یافته احمد بدین طعام خوردن مشغول شد شیخ ابوالریح می
 که مرا صحت حبس مصطفی در بناب بجفت آن کودک معلوم شد و صحت کشف آن کودک
 به اثر نبوی رباعی چون گردد در طاق تیر آتش بسوزد کلمه لا اله الا الله سیر گران
 تیر این سیر کم بود که گذارد در هفت گردون گز به حضرت قاضی حجت به حضرت
قدوة الکبر عرض کردند که در اذکار جهریه و سریه اختلاف مشایخ بسیارند و بعضی
 در فضیلت او بیشتر افتاده و بعضی خود با کلیه از اذکار جهریه مانع می میگرددند
حضرت قدوة الکبر می فرمودند اذکار جهریه ثابت شده از کتاب اخبار
 روایات فتو و آثار و عمل مشایخ فاذا کرم الله کذا که آیه باشد ذکر او معلوم آن ذکر بسیار
 کبار اول از کتاب بشنو [پس در کینه عدا مانند ذکر کردن آیه خود را بازاده از آن معلوم است
 فی الطهار فان اخفی ذکر او سه و دل ذلک علی کونه مستنکفا و اذ کان مغفرا بایه بیان
 در اینها و این اگر پوشیده ذکر ایا کتمان کرد او را دولت میکند این را نکر بودن از بگو نموسکنند و جز باین نمیکند

فی الاعلان والاظهار فوجب ان یکون اعلان ذکر الله اولی فان قبل کیف الاحتیاج
 در اعلان و اظهار پس واجبست که باشد اعلان ذکر خدا اولی پس اگر گفته شود چگونه است باشد
 بهذا الایة فی ذکر الجهر فی الاوقات کلها وقد قال الله تعالی فاذا قضیت صلاکم فاذکر الله
 باین آیت در ذکر جهر در جمیع اوقات و بر اینست فرموده خدا پس هرگاه او آئیندگان جمیع اوقات پس ذکر کنید خدا را
 کما یأمرکم و الفالغ عقیب و ارید به التکید و لا یجب ذکر اخر عقیب قضاء للناسک و لا
 مانند ذکر کردن شاید بی خود را و یا برای تحقیق حدیث است و تکیه بر ذکر و تکیه بر ذکر و تکیه بر ذکر و تکیه بر ذکر
 شرع فی الاوقات المخصوصة عقیب الصلوة المفروضة و لا کلام فیہ قلنا ارید به ذکر الله
 مشروط است در اوقات مخصوصه عقیب صلوٰة فرض در آن کلام نیست گوئیم جایی هم مراد است از ذکر خدا
 فی الاوقات کلها لا التکید فی الاوقات المخصوصة فانه تعالی قال کذا کریماء کما هم کانوا
 و جمیع اوقات تکیه در اوقات مخصوصه پس بر اینست او تعالی فرموده و مانند ذکر کردن شاید بی خود را و یا
 یدکر و انما هم فی الاوقات کلها علی سبیل التفاهر و اید کره فی الاوقات کلها مقام ذکر
 ذکر پرستی خود را و در جمیع اوقات بر وجه تفریس امور شدند بذكر خدا در جمیع اوقات عزم ذکر
 اباء هم و ان قبل له شبهه الاوجب و هو حق الله بما دونہ فی الوجوب و هو حق الوالد
 پدر بی خود را گفته شود چرا تشبیه داده شد و جبت و او حق ذات بجز تکیه است از در وجوب آن حق بدست
 فالجواب انهم کانوا یا العون فی ذکر آباءهم علی وجه التفاهر و امران یا العون فی ذکر الله
 پس جواب نیست بر اینست ایشان میان تکیه میکردند و ذکر پدر بی خود را و در جمیع اوقات عزم ذکر خدا
 تعالی بقدر الاستحسان علی سوانع النعم والاحسان و امکان فی الدرجة فیفا و ان قال الله
 تعالی بقدر امکان بر همت ای نامه و احسان اگر چه مرید بر دو تفاوت اند فرموده خدا تعالی
 تعالی فاذا ذکر الله قیاما و قعودا الایة قال ابن عباس رضی الله عنه لم یضرب له تعالی
 پس ذکر کنید خدا را در حالت قیام و قعود الخ گفت ابن عباس رضی الله عنه خدا تعالی
 علی عبادہ فرضیه الاجل لها حد معلوم ما لم یعد رتاکها فی حال العذر و غیر الذکر فانه
 برندگان فرضی فرض نموده اند مگر گردانید براسه او حدیث معلوم باز نموده داشت تا که او را دست عذر
 تعالی لم یجعل له حد یتصلح الیه و لم یعد رتاکها فی حال العذر و غیر الذکر فانه
 او را حدیث معلوم نگذاشته اند برای او حدیثی ننویسند و در رتاکها و در رتاکها و در رتاکها و در رتاکها
 فی الاجال کلها و قال ذکر و الله ذکر اکثر الی باللیل والنهار و الحضر و الاسفار عند الغنی
 در جمیع احوال و گفته بسیار ذکر کنید خدا را در شب و روز و حضر و سفر و غنی

والا فقاروا لعلان ولا سرار وعلى كل شيء من الاحوال اما الاخبار فكتيبة منها ما ذكره
 ونقدوا اعلان واسرار ودر بر حال لیکن اخبار پس بسیار است از آنها است که مذکور شد در
 المصابیح انه قال کان النبی صلی الله علیه وسلم اذا سلم من صلوته قال بصوتہ الاعلی لا اله الا الله وحده لا شریک له الی اخره ومنها ما ذکر فی لسان النواوی فی باب الاذکار ان النبی
 صلی الله علیه وسلم کان یجهر مع اصحابه رضوان الله علیهم بالاذکار التسمیة والتلهیل بعد
 صلی الله علیه وسلم جهر سیکرند با محراب خود رضوان الله علیهم باز کار تسبیح و تهلیل پس
 الصلوات منها ما ذکر فی موضة حاکیا عن الله تعالی من ذکر فی فی نفسه ذکرته فی نفسی ومن
 از نماز و از آنها است که مذکور شد در روضة حکایتها انضار که یاد کند مراد نفس خود یاد کند مراد نفس خود
 ذکر فی ملاء ذکرته فی ملاء خیر منه واما الروایات فذكر فی مجموع النوازل والخلاف الحامیة
 ویر که یاد کند مراد جماعت یاد کند مراد جماعتی بهتر از آن جماعت لیکن روایات پس گواهیست بر مجموع نازل
 والکبری والصغری ان قراءۃ القرآن بصوت رفیع فی الحامیة و بصوت خفی لا یکره وعلیه
 وغانی حماید کبری و صغیری هر این قرات قرآن باید بزد در حامیة مکره است بخواهی مکره و صغیری
 الفتوی ولا یکره التسمیة والتلهیل وان رفع صوته کذا فی صلوات النوازل والحامیة والصغریة
 فتوی تسبیح تهلیل مکره نیست اگر چه نمیکند از خود را بخین است در صلوة النوازل وحامیة و صغیری
 والمبلفظ وکراهیة التجنیس الیهائی والرنی ونفاس التجنیس المزید و ذکر فی کراهیة السراجیة
 و متفق ذکر تجنیس الیهائی والرنی ونفاس تجنیس المزید و ذکر است در کراهیة السراجیة
 و مختصر الکبری انه لا بأس بالتسمیة والتلهیل فی الحامیة وان رفع صوت قال الجامع المراد من قول
 و مختصر الکبری برائیه باک نیست تسبیح و تهلیل در حامیة اگر چه بلند کرده شود و ذکر گفت جامع مراد قول
 لا بأس بقول الکراهیة ولا ساقط علیما عرف فی الاصول هذا الاول سواء واما افضلها فهاهنا
 لا بأس بقی کر است در اسارت است چنانکه صورت در مبدل پس این روایت است اول بلامست و غیرت و تفصیل
 فی المحاللات احتیاج بعض الناس لیه و ما افضل من ابرار و الاحیاء لان کلمات المسئلةین اعنی مسئلة
 دینجا و بیان هر دو مسئلة در جواب سبب است بعضی از بعضی از تفصیل مکره مذکور در اخباریه اگر چه در بعضی مسئلة
 القرآن والتسمیة من الکتاب المذکورة یعرفه من له الکتاب والدراس اما مسئلة القرآن هل کل و
 قرآن تسبیح از کتب مذکور شده نه لا سیکر بلای او است کتب پس لیکن مسئلة قرآن پس کل مسئلة

التسبيح والتهليل برفع الصوت ففي الشبهة منها كما ذكرنا وليس الشيطان يكون في الكل بل ان
تسبيح و تهليل باواز بلند پس آن شعبه است از آن چنانکه ذکر کردیم و نیست بشیر و اینکه باشد در کل بلکه
یکون من الكل فاذا كان جواز قرات القرآن برفع الصوت في الحمار بغیر الكراهية مع ما به من الشرح
باشد از کل پس هرگاه جواز قراته قرآن است باواز بلند در حمار بدون کراهت باوجود شراعی
والاداب فلا یجوز التسبیح والتهلیل ولا ذکر برفع الصوت من غیر کراهية کان اولی کل جاء فی
ادابی که مملکت است پس جواز تسبیح و تهلیل و اذکار باواز بلند بدون کراهت اولی است چنانکه آمده در
الفتاوی لا باس بان ینظر ذکر الله تعالی فی الحمار ایضا اما الادعية و الاذکار فلا مانع لها شی من
قوة مضایقة نیست درینکه غایب کند ذکر خدا در حمار نیز لیکن ادعیه و اذکار پس مانع نیست برای آنها
الاحداث بل یثابها و ینتھایجی للجنب قراته القرآن والدعاء والفتوی علی علیه الفتوی
حدیثی از احداث بلکه جائز است برای جنب قراته قرآن در عادت قنوت فتوی برین است
لان العبد ما یومئ بحیج الا مکة بذکر الله كما مر فالحاصل انهم وضعوا المسئلة فی الحمار وهو الخصل
نیرا که بنده ما سویت هر جائز خدا چنانکه گزشت پس حاصل اینست که ایشان مسئله را اذیع کردند در حمار در آن
و موضع انما قالوا سأل الناس النجاسات والقاذورات وسواها مع الخرج فی الروایت فیها بیت
در جای دور کردن اوساح مرغان و نجاسات و قاذورات است در ساحتی دان خاسته
الشیاطین فیها ذکر فی التحلاص و معلومها انها لا یخلو عن القاذورات و انما کلمها غالباً و قد
شیامین است در خلاص مذکور است معلوم است که هر ایشان خالی نباشد از نجاست و اذعان
بعض الناس مشکوفات العورة و یکره قرات القرآن عنداً فاذا کان جواز التسبیح والتهلیل الصوت فیج
باشد بعض مردمان مشکوفات العورة و مکروه است قرات قرآن نزد او پس هرگاه جائز از تسبیح و تهلیل باواز بلند
مع هذا الاستیلاء فیها فلان یجوز فی بیوت الله و هی المساجد و الخوانق و بیوت المسلمین من الصوت
مع این چیز و دان پس البته جواز آن اولی است خانههای خدا و آنها مساجدست خانههای
و دباط المشایخ و الزوایا و الخلوات فی مکان طاهر فوق الحصار و البواری طاهر متوضیاً
سملین از صوفیه و بادشاه و گوشه و خلوت و در جای طاهر بر بویاری و بویاری بحالت طاهر با وضو
متضرعاً مریعاً کان اولی لا ینها ینت اللذک آسر و التسبیح قال الله تعالی
منازع در مریع بودن زیرا که آنها بنا کرده شده است برای اذکار و تسبیح فرمود خدا تعالی
اذن الله ان ترفع و تذکر فیهم اسمه و یسبح له فیها بالعدو و الاصال
اذن ما دحضه باینکه بلند کرده شود و ذکر کرده شود در آن نام او تسبیح کند برای او در آن مع و دشمن

که اگر امام فقیه الزند و یسی ان ذکر الله تعالی علی کل احوال من فرائض الاسلام و الاچھا اولی
 ذکر کرد امام فقیه الزند و یسی هرگز نیت ذکر خدا تعالی بر هر حال از فرائض اسلام است و چه اولی است
 من الاخفاء لقوله تعالی یا ایها الذین امنوا ذکروا کثیرا فان قبل ذکر فی بعض النسخ عن
 زکریا السیف و ان اولی تعالی ای متوشان ذکر کنید خدا را ذکر بسیار پس اگر گفته شود مذکور است بعضی نسخ از
 بعض العلماء انهم قالوا اگر چه رفع الصوت بالذكر والدعاء واستدوا بآیتین من سورۃ الاعراف
 بعض علماء بر آینه ایشان گفته اند که است بلند کردن آواز مذکور دعا و استدلال کرده اند بر و آیه از سوره اعراف
 ادعوا ربکم تضرعاً و خفیة طایفه لا یحب للمعتدین قوله تعالی و اذکر ربکم تضرعاً و خفیة و دون
 بر سید پروردگار خود را زاری کنان و پوشیده از مردمان بر آینه آورد است زیرا در مذکورندگان از قرآن و تعالی
 الجهر من القول قوله علیه السلام خیر الذکر الخفی و قال علیه السلام تقوم صاحبی بذکر الله علی
 از بلند آوازی قول او علیه السلام است بهتر ذکر پوشیده است و خفیة عبارت از قومی که آواز بلند کردند بنابر چه میخوانند
 صمّاً و غائباً انهم مستعدون سمیعاً قریباً حاضران لمعکم فذکر فی معانیها بحجوبة فی لطائف القس
 کرد و غایب را بر آینه نمایان میخوانند شنونده و نزدیک حاضر را بر آینه و آینه بلند است بگویم در میان اینها حضور و غایب
 ادعوا ربکم تضرعاً علانیة و خفیة سر لایحی للمعتدین بالدعاء لایحی من یفک
 بخوبی بر درگاه خود را تقریبی علانیة و خفیة ای سر از پرده بر آینه آورد است زیرا در مذکورندگان بر علانیة بخیر تضرعاً و خفیة
 بالدعاء المسوع علی المسلمین و یضرعون من الضواعة و هی شد الحاجة و الخفیة اخلاص القلب ادعوا
 بر علانیة بر مسلمانان و تضرع از فرشتگان و آن عبارت از حاجت و خفیة عبارت است از اخلاص دل و ادعوا
 بر بدی ای عباد و ه و اسرقوم حولکم تضرعاً و خفیة الضراعة الذلة و الخفیة لا بدخل شبه الریاء انه
 بر یکم ای بر سید عالم و بلند کنید بسوی او حوائج خود را تقریباً و خفیة تضرعاً ذلت است و در خفیة ریاض نیست بر آینه او
 لایحی المصدقین المشرکین الذین یدعون غیر الله ذکر فی تفسیر السعفی فی قوله تسبیح اسم ربکم
 دوست ندارد معتدین را ای مشرکین را که می خوانند غیر خدا را در تفسیر سبیتی است در قول او تعالی تسبیح اسم ربکم
 ای اسرقم صحتک بذکر ربکم با مردی که فی تفسیر الدمشقی فی هذه الاية الفصل سبع و ارفع
 ای بلند کن آواز خود را بزرگوار خود را بر درگاه خود در تفسیر بر است درین آیت فصل تسبیح اسم ربکم
 تضرعاً و خفیة و قد مدح الله نبيه ابراهيم عليه السلام فی سورة التوبة ان ابراهيم کوا واه حلیف
 او حلیف کرد و هر آینه هیچ فرمود خدا ابراهیم نبی علیه السلام را در سوره توبه بر آینه ابراهیم و در سوره بقره
 ذکر فی التفسیر الذکر کوا واه و هی تضرعاً و خفیة بالدعاء و الذکر و القرآن اما قوله اذکر ربکم الذکر
 در تفسیر مذکور ذکر است او آن جبر کردن آواز آورد است مذکور دعا و قرآن لیکن قول او تعالی او را که ذکر

و ان اولی تعالی ای متوشان ذکر کنید خدا را ذکر بسیار پس اگر گفته شود مذکور است بعضی نسخ از

القرامة في الصلوة خلف الامام في نفسه ومقول فائدة ذكره في تفسير البستي والتاني ان
 قرات در نماز است خلف امام در نفس خود و آن قول فاده است ذکر کرده آنرا در تفسیر بستی و جواب دوم است
 نزول سوره الاعراف کلامه بمکه فكان ذلك في يد ابي الاسلام وغلبة المشركين وقلة المسلمين ثم
 نزل كل سورة اعراف در کلامه است پس بر این در ابتدا اسلام و علیه شمر کین وقت مسلمانان با نچون
 لما هاجر رسول الله صلى الله عليه وسلم من مكة الى المدينة وانتشر الاسلام نزلت سورة الانفال و
 هجرت زود رسول صلی الله علیه وسلم از مکة بسوی مدینه و اسلام منتشر شد نازل شد سوره انفال و
 اسبع آیات من اخر سورة الشعراء و امر فيها بالذکر الكثير اما في سورة الانفال قوله جل ذكره
 چهار آیت از آخر سوره شعراء و امر فرمود در آن بذكر كثير يکين در سوره انفال قول او جل ذکره است
 يا ايها الذين امنوا اذا لقيتم فئة فاثبتوا واذكروا لله كثيرا و في سورة الشعراء يتبعهم الغاوان
 ای مسلمانان چون روبرو شوید با گروهی بایست باشد و یاد کنید خدا را بسیار در سوره شعراء است پیرو میکنند
 ان قال الا الذين امنوا وعلو الصالحات واذكروا لله كثيرا و في سورة الاحزاب الذاکرین الله
 قول او مکرر فاکه ایمان آوردند و علمهای شایسته کردند و ذکر خدا کردند بسیار و در سوره احزاب و یاد کرد کنندگان خدا را
 كثيرا و قوله تعالى يا ايها الذين امنوا لا ذکر و الله ذکر اکثیر و في سورة الحجۃ فاذا قضيت الصلوة
 و قول او تعالی ای مسلمانان ذکر کنید خدا را ذکر بسیار و در سوره حجه است پس چون تمام کرده شود نماز
 فانشرطوا في الارض وابتغوا من فضل الله واذكروا لله كثيرا و الله تفضلکم تفلیحون ففی هذه الايات
 تفرق ثوبه و در زمین و طلب کنید از فضل خدا و یاد کنید خدا را بسیار تا شمار ستور شود پس در این آیات
 کلاما امر بالذکر الكثير و حذا الكثير انما امر بالاعلان نظهي ما الاسلام
 جمله امر به ذکر کثیر است و حد کثیر جز این نیست که امر کرد با اعلان بظهور اسم
 وانتشاره وغلبة المسلمين على المشركين
 و انتشار او و غلبه مسلمانان بر مشرکین
 انچه که از ظاهر مشهوره و تقاریر معروفه در جواب ایشان مناسب بود ذکر کرده شد
 اکنون از مختصر جمیع حضرت قدوة الکبر و گوش کن در معانی است ادعوا ساکنه
 نضرعاً و خفية قلب الاشراف المهد من الضرع استکانة البدن و الخفية اخلاص القلب
 قال بعضهم نضرعاً ای متضرعين و خفية ای مخفی قلب در تفسیر قیامی آورده است
 قول این عباس خفیه ایست جبره یعنی خوف کنندگان را در روز قیامت مادی ندانند که ان الله
 لا یضیع اجر المحسنین با و از بلند تا بگمان را معلوم گردد و استمع یوم ینادی المنادی من مکان قريب

در این سوره

لکه گفته است از مولانا رومی در بیان این بابت در تفسیر طبرستان است که در این سوره آمده است
 که بر این سوره مبالغه میکند چنانچه در این سوره آمده است که در این سوره آمده است

انهم من رفع الصوت بالقرآن على انه كان ذلك بمكة حيث كان المشركون يغفلون النبي صلى الله عليه وسلم
 نبي از بلند کردن آواز بقرآن بر آنکه این در مکه بود و تسبیح شریکین نبی علیه السلام
 و يقولون لا تنمعي لهذا والعاقبة فلما اخبر النبي موسى وغيره فداودت بلدين وقد ظهر الاسلام ونبئت
 را در غلطی انداختند میگفتند مشنوی این را و منو کو پادشاه بن جهان بن سحر و فرعون گاه گاه در شهر و در بیرون
 له اعلام وامر فيه من مضرات المشركين وكان رفع الصوت بالقرآن من شعراء الذين كبر الصلوات بلانديرو
 و اعلام او انتشار یافت و این شد و آن حضرت شکر می نمود و از بلند کردن اقبال نه شعار در این تسبیح کردن مشنویان
 المضرت قل لا تنمعي لهذا في بلاد المسلمين فامصارهم من السلف والحلف شرقا وغربا يذكرون صلا في
 حضرت خود و شرف بر این در بلاد مسلمین و امصار ایشان از سلف خلف شرقا و غربا ذکر حبر میکنند
 مجالس الموعظة مع حضور العلماء والقضاة وسائر الناس من العام والخاص بغیر نیکوکاران و از این
 مجالس و عطف حضور علماء و قضاة و بانی مردمان از عام و خاص بدون استثناء کسی از ایشان
 حضرت قدوة الکبری میفرمودند بعضی مردم میگویند که مشایخ چشت قدس شاد و جهم و کنگر
 اند پس خیر متابعت باشد باید انست این فقرت سی سال در دایره در دگر کار هر کار و کردیده
 و بلا زمت مشایخ چهار رسیده دید که همه مشایخ سهر در دو فردوس ذکر جهر میگفتند و آنکه میگوید
 مشایخ چشت ذکر جهر نموده اند چون این فقیر شربت زیارت روضه تبرک حضرت خواجه سرور و جیتی قدس
 الله سره مشرف شد و بلا زمت حضرت قطب مشایخ حضرت خواجه قطب الدین محمد زاده که حجت
 سماوه بودند رسیده دید که ایشان ذکر جهر حلقه نشسته میکردند و میفرمودند که از عهد حضرت خواجه بزرگ الی
 یومنا ذکر جهر در خانه دان قدیم و دودان کریم مشایخ چشت می آید و در مشهد امیر المومنین علی موسی
 رضا رسیدیم و سید اجل قبل ازین سید رضی المله والدین و سید قاضی برادران ایشان سید شمس الدین
 و سید تاج الدین و سید شهاب الدین و سید محمد محمود از قندی که بهمان سادات مشرف شدیم
 و ذکر جهر میکردند خاصه بصری و شام ذکر جهر با صبا و خج مد و نشسته میکردند و غزل کسی که نرند خود از او باشد
 و لش و ناله و فریاد باشد و بیاد و توجع و شامی و سمات خانه و لافتا باشد و کسی که روی آن
 شیرین سخن بگوید که جان کنی فرما و باشد نشان عاشق صادق جز این نیست که کفر و دل
 و جان و او باشد اشرف از دیدن گلزار و دیت و چو بلبل در فغان و دشتا و باشد و نقلست
 که حضرت سید الطایفه موجب فرموده حضرت خواجه سری عظمی بیست سال در ذکر کفری و شایات
 در آنم ذات بر و سینه بر شغال فرموده اند بعد از ادای خرائض جز ذکر جهر کاری دیگر ندانسته اند و ذکر
 جهر مرتبه مبالغه میکردند و تشعب فریاد می نمودند و در ده اند که موزی همایک حضرت ایشان خلیف

همه از نیک خواهی : نهان دادند بر دعوی گواهی : از سر دقه ای که حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بودند بعد بسیار و مسافت بسیار بود آن خدا را الهی و صلاے نامتناهی چون در گوش ایشان رسید گفتند شاهدان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله آری چون میان روزگار و معارضان دیار از مرشرب عشاق اثری ندارند و اغوغ و غیب اصداف خیزی ایشان نه بجز زبان ایشان تکلم باید کرد و الا چه محتاجیم باین تطویل و جود بایستم بدین تشبیه نگاه و الناس علی قدر عقولهم سخن هر کسی باید بقدر فهم او گفتن : چه در اینند انعام از روزی که تا ایامی برادر محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم صاحب دعوت او و اولیای تابع انبیاء و التابع کالمبتوع اگر در احوال ایشان و افعال نیک ایشان و امور و بنی این عالم ریا تصور کنی محض کفر بودی تکلف سخن نیست هر که بدین مرتبه است و حقایق و دقائق را معلوم نمیکند و نافع از دست نیست نه انجام نه خود را شناخته و خدا را نه از آن در پاریحیران بماند : بطلست خوار و سرگردان بماند حضرت قدوة الکبری سینه فرو دیند بعضی از حکام قرآن بنی اندر تشنگی وقت چنانکه در صبح و شام مرشد بقرت جبرایان بعضی مشرکین کانوا یؤذون النبی صلی الله علیه و سلم و اصحابه عند استماعهم من القرآن امر النبی علیه السلام بهم بحکم عند اشتغال المشرکین بشانهم و هو صلوة الفجر کانوا یبایعون و صلوة المغرب والعشاء و هم یشغلون بشانهم من الغفلة واللعب و در زمانه و عصر مرشد بقرت خفی از خوف آزار و اندام و مشرکان و کفار و آیات لکنه نیکم ولی دین نظر نیکینی قبی که ضعف اسلام بود در ایشان او قتل یا ایها الکفارون نازل شده چون کار دین اسلام بالا گرفت و آثار دین تمام پذیرفت فرمان شد اهل المشرکین حیث وجدتمهم اے برادر ادعوا ربکم تضرعاً و خفیهة بمن تصور کن در زمانه با مدقرا ما دعیه اذ کار جمیع بلاد مسلمانان و مومنان بجهنم خوانند چنانکه قریب و بعید که در دود و حوائی میشوند این فعل را چون رایگونیده کسی کین کار را گوید یا می : ملین آثار را از خود نمائی : ریائی دارد آن را بایستی که بچون خود را ندیده و دیگر اسی برادر این محض صندق و مخلص است نفاق و ریاست که پنهان بنگان و حق مسلمانان کتی خیزی در شیرعت خوانده که بنام الفاسد فاسد و بناء الصیحه صحیحه ایچه فائده که دقائق او را نفهم نکرده بنا الصیحه کا صلیه انابته و فوعا فی السلام محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم است بعده صحابه کرام چنانکه امیر المومنین علی رضی الله عنه کفره مشایخ مدویر سدا زینل الباعین شیخ حسن بصری نامشایخ چشت قدس السلام و حم و جعل الجنة متوجه ایشان مخفنا متصلا الی حضرت شیخ نظام الحق والدین نیکو

لکن من الجهاد الاضطرالی الجهاد الاصحیح فهم مکرر ذکر مبارزان میدان عبادت
 در ایران جنگهای انابت چون در کارزار نفس سید را نید چنان شمرده اند و آیه است
 میکنند که سبق نصرت و غفر می یابند انا فتحنا لک فتحاً مبیناً نشان ازین نصرت
 میدهند موسی و یابی نصرت از جنگ جنان بشادی کوس بن انا فتحنا کسی کین جنگ
 نصرت پناه است باورنگ جان او باد شاه است حضرت قدوة الکمل و مقدر
 که مراد از ذکر خنی قنای ذکر در ذکر است بلکه قنای ذکر و ذکر در ذکر یعنی که اگر حضور
 در شسته باشد از قنای او هنوز بدولت قنای انصار رسیده است که آن قنای شعور ذکر است
 مکرر این نوع ذکر از حلی فضل باشد و حیث قال علیه السلام افضل الذکر المخفض و این
 رباعی شعر است برین ذکر خنی رباعی ذکر کن ذکر تا تر جانت باکی دل زدگر نرسد است
 چون نوافانی شوی ذکر بزرگ ذکر خنی گفته اند است و اشارت قول ابو بکر دیوبندی
 ذکر است ادنی الذکر ان یلی ربکا دونه و نهایة الذکر ان یغیب الذکر فی الذکر و الذکر
 و لیس فی بعد کور عن الرجوع المقام الذکر و هذا حل فناء الفناء و آنکه طایفه هستند لال کرده اند
 بحديث بنوی در اثر مصطفوی صلی الله علیه وسلم شد دعوی اصماً و غائباً بحديث
 ذکر خنی باید دانست که صدور این حدیث بنا بر واقع است چنانکه امام نجم الدین صاحب
 منظومه آورده است که ابی موسی اشعری روایت کرده است که صحابه را رسول صلی الله
 علیه وسلم در سفری رفتند چون بر بلند می برآمدند صحابه بکسیر تهلیل بلند گفتند و آواز بلند
 برآوردند و در شیب کوه بعضی عادی دین کین کرده بودند رسول در خطاب ایشان
 گفتند ای محمد و قاتلایا که میخواند سبیم قریباً در علم شریعت معلوم
 شده باشد که بعضی حکام شرعی مخصوص بنفس احد و زمان واحدند بر طریق عموم
 چنانکه مناکحت عدول فیه حضرت نورعین در ذکر تفسیر کردند حضرت قدوة الکمل
 میفرمودند که در تفسیر آمده است قال علیه السلام من قال لا اله الا الله
 فرمودند علیه السلام هر که گفت لا اله الا الله

و مدها هدمت عنه اربعة آلاف ذنب من الکبائر و هذا المدا منزل من
 و کشید او را نهدم می کند از و چهار هزار گناه از کبائر و این در منزل است
 السماء عند قراءتة الصکونین قال ان رجلاً اختصا الی رسول الله علیه السلام
 آسمان نزدیک قرار گرفتند و آیند که در خدمت کنان آمدند رسول الله علیه وسلم

خلف احدی دعا دعوی صاحبہ فقال لا اله الا هو و مد بها صوته و
پس سوگند خوراند یکی را بر دعوی صاحب او پس گفت سوگند بخدا میکنم نیست عبودی مگر او روکشید و در
هو کاذب فيها حلف نزل جبرئیل علیه السلام فقال انه
حالا که او کاذب بود و سوگند نازل گردید جبرئیل علیه السلام پس گفت پس آئینه
کاذب فيها حلف و لكن الله غفر له بما مد بها صوته
کاذب است مد سوگند و لیکن خدا بخشد او را بسبب کشیدن آواز بکلمه طیبه
حضرت قدوة الکبر او میفرمودند که در ملازمت حضرت میر در این نشسته بودم که صاحب
ضمیمه خود را بخدشت میر آورد تا تمقین کلمه گیر حضرت میر سر او را بر سر زانو می مبارک خود نهاد
و تمقین کلمه فرمود با آواز بلند کلمه لا اله الا الله چندان دراز کشید که حاضران مجلس شریفین
ایشان را دم گرفته خندیدند ایشانم بران یک دم کلمه لا اله الا الله تمام کردند بعد
حضرت میر فرمودند که قال علیه السلام من قال لا اله الا الله و مدها دخل الجنة خدی
سفر فرمودند که ذکر بحبانه و محبوبانه است و محبوبانه آنست که در گفتن کلمه لا اله الا الله شوق دراز کشد که
جمل و در عالم بقا است اسید است از کلمه نفی یا ثبات خواهد رسید در حالت مد اسرار نفی و اثبات
و خاطر بگذرانند و در کلمه نفی را از مد کلمه ثبات دراز تر کشد چون بفضل اللہ تعالی اثبات کسی را تمقین
شود مجبور حق میشود پس او بوجه مستعد و نظر جان باشد که شاید هم در گفتن کلمه لا اله الا الله یک جا
رسد و بر دای گفتن الا الله نماز و فی احوال کوفت نمیشد باید که در ذکر گفتن سعی نماید که درست
بگوید و در وقت او بتعظیم بر زبان بخشود و دل بر اندودل موافق زبان کرد اند که قال الله

من ذکر الله و قلبه ساه عن الله فانه خصه يوم القيمة **شعر** نالعب بالداء و توفد به + و عانده
بر که در خدا کرد و دل و دوا نموده خدا پیش او شرف است و زیارت چو بازی میکنی بدعا و میکنی باو و چه چیز
ماند الدعا + سهام اللیل لا قطعی و لکن + لها أمل و الا مد القضا
ساز و بیت نه ما سهام شب خطا میکند و لیکن بر آهنا نیت است و نهایت تقاضاست
حضرت قدوة الکبر او میفرمودند که در تبا و قلب حضرت شیخ اراهم هایت نامید صواب
در تبا و قلب نیاش هیچ کار از پیش او نزد و تخصیص در حاله ذکر بر میرد لازم است که روحانی شیخ
بر خود حاضر دارد چه روحانی شیخ غیر تحمیر است بکافی پس هرگاه که تخمیر نیاشد روحانی شیخ را
بر او بود او را در جمل ما کن و مواضع بیت هر جا که باشی خدا را هست به هر چه خواهی پی
کار نیست به مرید مفارق نبود از روحانی شیخ اگر چه مفارق بود شخصیت بعد متعلق است بمیرد

از او در بیان اسم بزرگ گفت لا اله الا الله و سید او را در اهل انوار وقت

چون یاد کند شیخ را میو بدل نزدیک شود فتح بدو پس متعلق شود بر دل شیخ پس نامه گیرد
 از شیخ چون حاج شود برای حل واقع و قایع خود حاضر گرداند شیخ را بمل خود و سوال از شیخ بپرسد
 که معاشه کند از لسان غایب لسان باطن الهام کند و معانی شیخ معنی واقع عقب رباعی
 دل فانی من دارد زبانی چه گوید سر عرفان ترجمانی بکسی را اگر کشاده کوش باطن
 بود و بشنود از حق بیانی و میسر شود این مگر بواسطه ربط دل شیخ خود قال النبی صلی الله علیه
 و سلم المؤمن مرآة المؤمن چون میو در تباط دل بشیخ کند فیض که در آینه دل شیخ فایض
 فایض گردد از آن در آینه دل میو ظاهر باشد قال النبی صلی الله علیه و سلم ما صاب الله
 شیئا فی صدری الا و قد صبیه صدای که شنیده ازین دل تا بان دل راه باشد
 کسی داند زین آگاه باشد چه چو در راه دل نادر زدی کام چه دانی حاصل مثل انوار
 سخن حضور دل در حال ذکر افتاد حضرت قدوة الکمل میفرمودند نهایت حصول این
 راه و غایت وصول باین بارگاه ذکر از حضور دل است شوق چو در ذکر خدا حاضر نباشی چه حاصل
 گرمی خراشی و لیکن بازان روی دل نام
 گفته اند که ذکر حق تعالی گفتن اگر چه حضور دل باشد فایده کل و مایه اصل است چنانچه در عقیده
 بنجاح آورده ایمان ذکر الله تعالی باللسان من غیر حضور القلب معین ایضا و له انا حمید
 فی الدنیا و الاخرة و مطلق امثل الا مر یکون طاعة فان لم یعلم القبول و الله علم
 و تفسیر یستی آورده است
 فی قوله تعالی و اذا کرم الله کثیر و اذا کرات فیه ثلاث اوجه
 اول قول او فقام مردان بسیار ذکر کنندگان خدا و زان بسیار ذکر کنندگان پس ایشان سه قسم اند
 و من جملتها اذا کرمون له باللسان و هو قول حجتی ابن سلام قال التیج مجسم الدین
 و از آنجه اند ذکر کنندگان خدا بر لبان و آن قول حجتی بن سلام است گفت شیخ مجسم الدین
 الکبریا ان الذکر و ان کان بوجه اللسان سلطان عظیم و من هنا وقع فی اکثر من الفنا
 کبریا و آنچه ذکر اگر چه مجرد زبان باشد سلطان است بزرگ و ازین باب میگوید است در اکثر مقام
 الکبریا و الخانیة و امثالها رجل یدعوا و هو سا هی القلب ان کان الدعاء علی رقة
 الکبریا و غایت و امثال آنها مردی نمکند و دل او غافل است اگر عابر وقت است پس آن افضل است و اگر نیست
 فهو فضل و ان کان لیس من الرقة فهو فضل من ترکها لانه لیس فی وسعها اکثر
 پس آن افضل است از ترک آن زیرا که نیست در تر است او زیاده

نموده و بعد از سلام
 سون این سوخت

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

نموده و بعد از سلام

المخبر وهو على كل شئ قدس كتب الله له الف الف حسنة ومحامنه الف الف سيئة
تلى وان بر هر چه نيز قادر است بنوحيه خدا بر ايشان او هزار هزار نيكي و محو كند از هزار هزار بدى
ورفع له الف الف حجة وفي الجامع من الفتوى ان كان ابراهيم بن يوسف وجهه لله
و بلند كند بر ايشان او هزار هزار وجه و در جامع من الفتاوى است بر اينكه ابراهيم بن يوسف رحمه الله
ميشو في الاسواق في الايام العشرة من عيادته ويكسر برافعا صوتا واما في مجلسه فيذكر في الخلا
سرت در بازارها در ايام عشره بغير حاجت و كبريگفت با و از بلند ليكن در مجلس متق ذكر و در مجلس
والكبري انه ان قوى الفسق و يشغلون بالعشق و انما تشغل بتسبيح الله فهو احسن افضل من
و كبريه بر آينه اگر قويم گردد متق و مشغول بشوق و شوق بغير شوق و شوق بغير شوق و شوق بغير شوق
في السوق و لوى الناس تشغلون بامور الدنيا و انما تشغلوا بتسبيح الله مثل هذا الموضع كان افضل
در بازار و حيث ساخت كه بر آينه و در خانه و در كارها و در دنيا و در آخرت و در آخرت و در آخرت و در آخرت
من ان تسبيح الله و حله في غير السوق
از بجهت تسبيح كند خدا را تنها حمد و تحميد بآزار

و در مجلسه فيذكر في الخلا
سرت در بازارها در ايام عشره بغير حاجت و كبريگفت با و از بلند ليكن در مجلس متق ذكر و در مجلس

و في كبريات خيرات شري و اعلامه في باختر في راد ضائقا حضرت سيد محمد كسود از زوال قنادر بنابر خلوص
مخدوم زاده حضرت قدوة الكبر اچاراه و در آنجا بود و در كجاي اين كتابات شريف و در نور تعين
خدمت تسبيح ابوالكارم و تسبيح مبارك و تسبيح يوسف و بعضي از اصحاب يگر بر سيل قبح بگذارد كه ششم
مجمعي از جوانان و در جايان بگذارد شسته اند و آلات فوق و مخور از شراب كباب و اسباب عيش از چنگ
و رباب و ميسا ساخته و هر يك كيفيت شراب بي شد و مناسب با هم بگذراشتار و بخورند و حطوط
نفساني و كام جماني ببيك گريز ميرند اتفاقا ما يان ذكر گويان بر سر وقت ايشان رسيديم و در قه
بگذارد ميل از فرمايد و ناله زار كرديم و فرمود و ميل در سر گذار باشند و ميل بر در فغان و زلزل باشند
ايستان بجز و استماع اصوات ذكر اداست از عيش كشيده و زباني نيك كوش بصوت ذكر مانده اند از
بركت اصفا صوت و ذكر ساقى مچانه توفيق الهى كاس دار نميخانه نقد ريه نامناهي جرعه در كام حال ايشان
رخت و در نماز مصيبت كند كرد و استغثي غفقت و سر خوشي مخبره ايشان را و شيشا كند و در شش
ساغر توفيق خور و نذ شراب توبه را در كام بر نذ و در حريف مجلس توفيق داور و استغثي غفقت آمد كرد و شيشا
بيك بار گريه و ناله زار و در نها و زنگار ايشان افتاد وى سوى مانده اند و بجز و انكسار سر در قدم
آورند و غفقت شش سر نذ شيشا مادر بجز غراب و عنان كشيتم و آب در باب بود كرد و در غراب
بسال پس ندا و از بيشي و بكم اعانتة الاحصو شروست ايشان گرفتيم و بخت قدوة الكبر
بر دم چون برفت توبه و الواو شرفت شد و همه بعبادت خدايتعالى مشغول گشتند و از اصرار مصيبت
مشغول و از عهده مناهي الهى عز و جل مشغولى چون بزان بوده اند افتاده و چاه كه اندر سرم توفيق كند

و در نماز مصيبت كند كرد و استغثي غفقت و سر خوشي مخبره ايشان را و شيشا كند و در شش
ساغر توفيق خور و نذ شراب توبه را در كام بر نذ و در حريف مجلس توفيق داور و استغثي غفقت آمد كرد و شيشا

و در ضربی و چهار ضربی ناده ضربیت که مربع و مسد و مثلث نیز گویند و ذکر قلندر یک خاصه کار شیرین است
 بیدار است مخصوصه هر بران فضائی نیست نه هر لوله الهی و کوی این مشرب خوشخوار قدم تواند
 و نه هر سوسنای صوی این باو سیاهان پند و تواند آوردن و نه بیاید کسی با داشتن چیز و نه بر جان
 خود در شب شیر و مگر آن شیر دل که آهوی جان باشد دست خود از خال آن زمان که کسی بایکد و میداند
 کارزار دلیرانه در آید و پهلوانی شاید که در جنگجای اذکار همسانه از جهان بر آید درین کارزار تا خون در نیارد
 درخت حصول بار نیار و مشرب هر که آید از کوی بود با دعوت موسی و نه هر کس اید از زالی شود بهیچ
 و انواع اذکار که خارج از هر و سیر و ن از قیاس شمار اند از انواع اسرار که در رسائل این طائف معلوم
 نموده شد و در ذکر این اصناف اذکار و انواع اسرار همه مشرب و نه بهیچ مکرده ایم قلیط طلب شده
حضرت قدوة الکبر ای سفر موزند اگر مجموع اذکار و انواع اسرار همه مشرب این طائف در کتاب
 رسائل خود درج کرده اند و مگر گمانای خود را در شرح آن خرج و لیکن با سیه اذکار که انحصار مقصود سالکان
 احراز بد و مسر بوط است و وجود کیفیت اسرار اذکار بد و منوط متعلق بار نشاد و مرشد
 مفید باقی است و مرشد و مرشد است معانی هر که از اند حرف نماید که بجز کلزم اند طرف تاید
حضرت قدوة الکبر ایضا طالبان این دستگاه برخی سالکان این راه را که بهت ایشان بلند بود
 مشرب قلندریش غول می ساختند حضرت قدوة الکبر ای سفر موزند که در ریگستان رقبه این امر
 افعال نمایند یا در حجره که نمود و امثال آن نهاد کرده باشند نشسته و کار باشند و خادم را در طبع تاش میگردانند
 بیشتر و قات آتش لغزین بین میفرمود و چون اذکار آن از ذکر دست یکشیدند با بر سباط طعام می نهادند
 و قاشق چینی نوشیدند اگر در میان آتش نگرفتند نزدیک هلاکت رسد حضرت قدوة الکبر
 می فرمودند که در حلقه در صبح و شام معمولی شایع عظام چیست چون این تقیر و کعبه تبر که در روضه
 منوره حضرت خواجگان چیست رسیده و بشرف ملازمت حضرت محمد و مرزاده صاحب جاده حضرت خوا
 قطب الدین شریف شد و با انواع لطائف ایشان مخصوص گشته فرمودند که التزام در حلقه صبح و شام
 از دست ندهید که معمولی شایع ماست درین نوع ذکر بسیار فائده است چون از وظائف مهجوده
 روایت مسنونه فایده باشد تخصیص از قرات سبعات عشر بر آید و در ذکر حلقه نشیند پس باید که
 صاحب حلقه کلمه نفی و اثبات شروع کند و اصحاب نیز با اتفاق بگویند و ملاحظا و چنانچه مذکور
 شد حاضر کند باید که درین مبالغه کلی نماید که اثبات با اتفاق کرده آید و هیچ کس نفس لاف دعوت
 بیکدگر نباشد چون از کلمه نفی و اثبات ملاک گیرد و بایستد و بازستد بار کلمه نگوید و در کلمه اثبات
 شروع کند و کلمه اثبات زیلوت گوید از اول چون ازین هم ملل گیرد و بایستد و کلمه نگوید بعد از آن

نیز در کتاب...

نیز در کتاب...

تربت است و امروز هم اکثر طالبان درگاه حق و سالکان را مطلق باین سلوک مقصد میرساند بعضی مشایخ
که برخی انطالیان خود را قابلیت می بینند مشرب و ج خاص نیز مخصوص میکنند مشرب هرگز بر سر نشاندند
بر راه جوینده یا بنده است چون بشرف طراوت خواجیه با والدین نقش بند شرف شدیم ایشان همین
مشرب چه حاصل اشتغال میکردند و عیال طالبان خود را باین سلوک حق تعالی میرسانیدند از حضرت خواجیه
بها والدین نقش بند بعضی عزیزان انتقاد کردند بنا بر التزام این مشرب فرمودند که محبت مردم را در گاه دوست
طالبان کند گاه درین زمانه کوتاه شده است و آفات راه سلسله تربیت و تعلیمات سلوک آهنگری سالکان
راه پوشیده نیست پس معرفت شنیک طالبان خدا و سالکان دارای ربابین سلوک محقر بمقصد
میرسانند و بر او رنگ اصول می نشانند یکی با قافله که در کوه سارهایکی در شتی بنشیند در کار
براه برادر غری بسیر کرد و راه بجز این شتی بد کرد و کعبه میرساند هر دو تقدیر یکی در سرعت و دیگر تاخیر
و از حضرت ایشان نگذاشتند از این مشرب نهایت طراوت گرفته و باز از این مشرب نهایت پذیرفته از حضرت علما
جلال الدین پرسیدند که نسبت سلوک طریقت خواجیه بها والدین از استاد خوان مشایخ بطریق که مناسبه
دارد فرمودند که متاخرین چه باشند که سخن از تقدیمان بگویند و ولایت سال زیاد است که تا باین النوع
ظهور آثار ولایت و صدور الواعین است که بر خدمت خواجیه بها والدین بلطف الهی و عطف ناطقانی شده
است بر چنگیز از مشایخ طریقه نشسته است مشایخ بر آمد خوش چنین بگیرند و مذمب بزد و در نزد بزمین
مشرب که مردم دیده اند آئینه شان بکوس بپول و از سبحان و ذری بانی مشرب که طرفه العین از
علم العین بغیر آن رندختی واضح مذمب که بنفس دنی و عین علم بر آید قطع اگر چه غلظ نور الهی و مشایخ
بوده اند ای یار بسیار و لیکن چون بهاء الحق والدین و نبوده نقش بند این نقش پذیر حضرت
قدوة الکمل میفرمودند که عزیزی بملازمت خواجیه آمد و سوال کرد که سلسله حضرت خواجیه کی می رسد
که ای عزیز چنگیز بکس سلسله جای غیر سلسله سلوک سلسله صورت نیست بلکه سلسله معنوی است نسبت به کس
که خویش را سلسله است چه حاصل کند او از سلسله است و چون خود را سلسله چون شیر بخیر کسل بخیر و
راه پیشه و گیرد که بر شیری سبی در تیر بخیرد که باشد تیر بخیر تیر بخیر که از سر حلقه او
سلسله می رود و حلقه او در سبب اتا سعاد و حدت و میان حلقه ها از کثرت که اول حلقه بخیر است
تقرین اول است تا دور آخر بمو بود و شکست افتاده باشد و چو پور که مرآت زاده باشد اگر شیری توان
زیر چنبران و در گرنه چو روبه زیر سینان کسی که باین سلسله چنان نباشد بد و جز با دو در میان نباشد
حضرت قدوة الکمل میفرمودند که عزیزی از حضرت خواجیه بها والدین سوال کرد که در شتی شما
مردونی است یا کسی ایشان فرمودند که خداوند بخیر خود را بخیر و ازین علل تعلیم باین سلسله مشرب

و باز آن عزیز از خواجیه سوال کرد که در طریقه شاد و کریم و خلوت و طاعت می باشد فرمودند خلوت بعد از نماز
 خلق و باطن بحسب مشعر دل و جانم به مشغول نظر در حجب و راست و نامانند قیام که تو منظور
 آنچه حق سبحان تعالی میفرماید بر جلال و کبریا هم بخانه ذکر الله اشارت باین مقام
 پس حاصل و شش گزیده و مشرب پسندیده حضرت خواجیه گفت که بعد از هیچ و بخت عقیده این طایفه
 با اعمال صالحه و اتباع سنن با ثوره و اجتناب منظورات و کلمات شبهه و احوال و دلائل ثابت
 وحدت و از لیت و ایدیت اول طریق تصور و محاضره حضرت حسن و ام حضور است ثم الله بخانه
 مهر که قاصد غیر فتنه و تشنگی و این حضور را چون ملکه نفس سالک گردد و ملکه ویران شده و خوانند و طریق
 حصول برین دولت بر سر گونست اول طریق ذکر است که بحضور قلب کلمه طیب که الله الله را تکرار
 کند و در طرف لغی جمیع محذورات را بنظر عدم و فنا مطالعه و در طرف اثبات وجود موجود حق را بنظر عدم
 و بقا مشاهده نماید و در وقت تکرار کلمه زبان را بکلام چنان بداند و بدل منور بری که متعلق دل حقیقی است
 متوجه گردد و نفس خود در دل کشد و بقوت تمام گوید بروحی که اثر آن بدل رسد و از آن متاثر گردد
 پس آنکه اثر وی بر طایفه وی پیدا آید اگر کسی بفرض به پیروی او نشسته باشد می باید که از آن گاه
 نرسد و اما این فقیر صاحب خود را و را خفا و ذکر این مقدار را به ناله نفرموده و جمیع اوقات خود را است
 این در زیر راه پیچیده این مشغول باز نماند چه در فتن و چه در آمان و چه در فتن و چه در شنیدن و چه
 در فتن و فحاشی و اگر بواسطه بعضی اشغال و نبوی درین فتوری واقع گردد می باید که چشم دل بپوشد
 باشد و با کلیه ازان غافل گردد و اگر پیش از جمیع تکرار نماید زیاده اثر دهد و برکت آن وقت تمام میزد
 برسد خاصه در وقت اکل طعام و شراب البته از نسبت غفلت نور زد که اثر او در شکم تا طعام باشد باشد
حضرت قدوة الکبر را این رسم مقوده بود که در وقت اکل طعام یا با حسین استغنین کرده و فرمود
 یا شکار این امر شریف بر سر یارین و احباب یا با حسین میفرمودند که ای یاران زنده در وقت اکل طعام
 از نسبت خود غفلت نوزید که موجب تفرقه و جمعیت شما خواهد بود و آگاهان الله و ایانم غفل که
 طالب یار باشد شب روز اولی این کار باشد و بنا شد خالی یکدم از خیالش و اگر در خواب
 بیدار باشد اگر طالب بنا شد بخین او چه کار آید از و بیکار باشد بدست و خود آب و طعام و بسیار
 دره و رفتار باشد و بچشم او به بنید بر حوالی و بکوشش سماع گفتا باشد و بجنبه گاهی اشرف بی اراد تو
 که هرگز دوری دور باشد و درین غفل و بر کیفیت بخودی و بی شعوری که مقدار چند به است حال
 وی باید که خود را باین کیفیت بدو آن مقدار که تواند از انگار بدارد و چون آن کیفیت رسد نقصان آورد
 باز بر تکرار آید چون این معنی مره بعد از آخری بحصول میبندد و امید است که ویرانگر حاصل گردد اگر چنان کیفیت

در نماز ذکر
 غافل نشود
 این زمان
 فحاشی و
 جمیع اوقات
 شکم باغ
 یکبار
 با کوشش
 در فتن و
 سستی که
 متاثر گردد
 در بدن
 ازین
 شکم
 در بار
 خداوند

که چون حق سبحان تعالیٰ تو فریق اشتغال بدین طریق رفیق دوستندی گرداند خود را آن مشهور سازد
 و علم نگردد اندر بقدر امکان در اختیار آن بگوشد و از محرم و نامحرم پنهان دارد و طبعیت این
 شود شفا و از بدون بیگانه و دشمن و انجمنین زیبار و دشمن کم میبود و اندر جهان حضرت قدوة
 الکبریا میفرمودند از حضرت خواجہ منقذ است که لطیف ترین حجابی این صورت طریق افتاده و با
 است که اگر باب علم را باشد در هر طالع را بهانه است که بدان مسطور سازند و این نسبت اصحاب طالع بود
 و اگر نه در شان وقت و پیشوایان عصر لازم است که بطریق شهرت باین امر اشتغال نمایند و از
 نظر خلق معلوم اند از مذکی از اصحاب حجب و خجسته بود در جواب او میفرمودند چنان معلوم
 که کتب مطول و متداول طلب شد تا انداز انجاسیل ایشان تحصیل و تحمیل علوم معلوم میگردد و فی الواقع
 گفتند که تحصیل علوم مکن امامی باید که بروحی باشد که از مقصود حقیقی مانع نیاید و از توجه خاطر
 بآن جانب غافل نگردد و از نفس آلودگی بزم صیقل طاهر گردد و همه علوم و معارف کتب یکدیگر
 فرو خوراید ریخت و آنچه باقی می ماند بر تحقیق بسیر وحدت و محبت مطلوب حقیقی که با حقیقه الهیه متحد شود
 باشد نخواهد بود و تقریباً بسفر خود و درونی را گفتند که فلاں معروف معذور بحالات و همه خود میگوید که
 مرا هیچ مرده و زنده احتیاجی ندارد است آن در شوق گفت سحمان الدنیا چو غلیظ طبع و کثافت حجاب
 است و هم فیه مرضی مزمن که سهل ترین مکتوب از صورت معالجات آنست که کما حق الله تعالیٰ امره
 آرایش گذرانید و بقرصن اعراض آن عرض مجاہد و مرتبه بر و رساند و کما یکبر صورت آن با برتری است
 بنده بردوش گیران و بویه زدن است نماید و شیا فلحظه را کارخانه مخشاش فرستد و از او بشود و بر سر
 زینبلی بگوید کان در کون کرده و محلها و بازار را گردد و از امر و دست کو دکان گرداند تا ضرب سیل آن برستی را غوطه
 فرو کند باشد که ضحاکست بلین حتی فروری کاشن گمازش باید و بصلاحت وجود در سیم الحیا طوعه فقر موقوف
 گردد و با وجود این همه توانا بود که بخیال اصل حد مشق می زو بار یک زن بر سر حق و دایم توادان
 سواد سخن و چون اندر وزن سوزن بر آید و خیال وحدت حق بر کشاید و روف و ذلت بر خاک عجز
 نیاز نهند و عظمت الهی در عونت پرستی پناه چوید شاید که حق سبحان تعالیٰ بغایت بی غلت خود ازین حجاب
 کشیف و غلیظ ضامی و مناصی ارزانی دارد و چو می تواند بود که ازین معامله حجابی را عونی را زمینه شود که از او
 کشیف باشد حضرت قدوة الکبریا میفرمودندی باید که با محبت خدا و اجتناب از تحقیر خلق و محبت جهانی
 که از خود ایمان دارد و عظمت طبیعت سینه و کوفتن بی و نه غشی کند و لباس فقر طبعیت و ادعا علم غایت
 محمود گزانی و قلابی و خرابی گذرانند تا اعداد حق جمیع المومنین من حیث عقاب علم و فقر مکارا
 هم و این زبانی بر یکی از خلفا ایشان منسوب است قطعه بابر کشی است و جمع دولت و از تو نشود

اینها در بار مجرای زمین را از اختیار ایشان در بر کوی است ایشان

[illegible]

سہ ذبح کن اور انہیں کھینچ بیٹھا دے وہاں سے کھم اور بارہ لنگھت کھڑے ہو

تقین کرده اند و تن انواع است و نزد این فقیر ما قبیله است نه بصورت چه هر حالت سالک است و محصور است
 اگر ترقی بجایوس بود پس بر جا که جلوس میر نماید اینجا میر نگردد و لیکن لك و بعضی شایع گفته اند که بعضی محال
 فراتر از این استند چنانکه بجا نه و محل نشاسته و جلع و این یکی که نسبتا و از اگر فتنه اند و می نمایند
 قطعه چو یاد تو گرفته تا سر و پا + بناسم عالی ز یاد تو هر حاجی + چو یاد و یابد باشد روح سالک + تن بی روح
 چون گردد و مالک **تعلست** که در ملازمت حضرت مولوی گفته که در سقایه نام حق نباید گرفت و قرآن
 نباید خواند چنانکه سله شرعی است در دست و جواب و گفته حکیم اوراق خود را انداخته اند که شاه از سبب فرود آمدن
 بنی آید سبب بجا رده که **تعلست** جو تو را ز بر بخوانی سوره یارب + چه پاک از کعبه و از کوی خمار + مرا قیام
 فسجد المثلثه کلامهم اجمعین **شعر** نه سجود ملایک بود آدم + که نور پاک در دودم در غم +
 خاکساران جهان ز حقارت منکره + تو چه دانی که درین گردواری باشد + تو چراغ دل ز نور رقابت بر کن +
 که مبادا که درین خانه نگاری باشد و حی الله تعالی ان + او صلوة الله علیه قالا یا اودولم العلم النافع
 فقال للمی العلم النافع قال ان تعلم عظمی رجلا و کما یائی و کمال قدری علی کل شیء فان هذا
 الذی یفیدک **آیه** + پس علم نافع میباشد چنانچه است در سبب و سبب
 یعنی علم نافع آن است که ترسان بساند و آن است که در هر چیزی مرا خوانی هر اونی **شعر** که جیل منور
 معنی دوست + و سبب نظری همه دست + و خلقت موجودات و نظرت کائنات هم از همین دانش است
 کما قال الله تعالی الله الذی خلق سیم سموات و الارض فتلهم فیکم لا یومدین لتعلموا
 الله علی کل شیء قدیر و ان الله احاط بکلی علم یعنی الله تعالی آفریده است هفت آسمان و زمین را
 چنانچه میفرماید **آیه** یعنی هر چه میسر شود بر من تا بداند که الله تعالی بر هر چیزی قادر است
 یعنی از عالم کنت گفته **الحفید** ابعالهم فخلقت الخلق آمد و تنزل کرد از عالم خفا و لطافت بهر
 که مقدور بود و بر هر چه که ممکن بود لتعلموا ان الله علی کل شیء قدیر نافده او را در هر چیزی
 معاینه کنید و معارایت نشینا الا وایت الله فیه و نزد این فقیر علم نافع نیست که نظره را مبدی
 رساند و جزو اکل هو نگر و اندازد حیران بهصال و از بعد یقرب البصا **قطعه** توحید که از شرب
 عرفان باشد و در سبب اهل عشق ایمان باشد + آنکس ندید قطره با بحر یک + حیران شده ام که چون
 مسلمان باشد و **تعلست** از بندگی که اهل ظاهر بر سر از رازی دانند و اهل باطن هزار رازیکه دانند و یکی میبند
شعر دیده ام دیوانه بر هم زده + سر بر آوده با بر هم زده + کو و صالی داشت با بار و در کف
 راکب الف بین در گذر + هر حسین بصدق وقت جلالت هم از اینجا وصیت کرد که جهانیان در اعمال خسته
 و افعال محسنه گویند باید که در آن کوشی که عبارت **تعلست** طاعت کوثر و مجتنب و کم باشد پس بداند که

بیت که از خود
 بجا که در
 فایده و
 خدا بوی داد در دست
 ضایع و
 داد و نفع
 پس گفت
 و از آن گفت
 حکمت او و حاصل
 که با او کمال
 از این هر چه
 این علم است
 مانند و
 به آنکه
 و در آنست
 آسمان و از زمین
 مانند
 که در میان
 و میان
 که خدا را
 و در آنست
 است
 و در آنست
 که در آنست
 که در آنست
 که در آنست

این طایفه در شایره دو موصول و رویت فرقی ننهاده اند که مشاهده و وصول در دینا است و رویت
و عود در آخره قطعه گرچه در دینا زمین من نقاب و برزخ کش فزده گرد و آفتاب و لیک چشم زرقانی است
در جلوه و آخره موعود گرد و آفتاب که کبری فی الدنیا کبابا بقصد کبابا لثوب الا من حفته
المیقین و این بنا بر آنست که گردی رود آشته اند که بنده خدایا در دینا بماند بیعانه چشم با مشاهده
دل و لیکن اصحاب همت و جماعت و اربابین و دیانت را اجماع است طایفه که برین عقیده معتقد اند
خیال و متبع خوانند و این همه بهالیه مشرغان و علماء ظاهر کرده اند اما نزد طایفه صوفیه و شایع علیه بدین
حق تعالی در دنیا و آخره بنوعی احادیث و اقوال صحابه و مشایخ و اخص الخاص جمیع مسلمین و مسلمات
و مومنین مومنات جاریست و مکن عموم مومنان و عقیقه چشم سر بنده و خواص در دنیا بیده دل و چگونگی و
کیفیت دبی حس و ادراک و اخص در دنیا چشم جان به بینند و آن بجا خواب غرقه باشد و اوجه حافظ
بعیت و بدین رویت دیده جان من با دیده و این کجا مشتمل بر جهان من نیست و کمال علیه السلام من
و آیتی فی التمام فقدان الحق و کما فی قوله و آیت کرب فی التمام عکس احسن صورت + + +
و این را مشاهده گویند نقل است از حضرت سلطان برایم اوم مرتب الله حضرت قدوة الکبر
میفرمودند که حضرت موسی در دنیا دیده خواسته که رهبری انظار الیک اگر رویت حق در دنیا من نبود و
محال بودی پس بهتر موسی رویت در دنیا خواستی که محال طلبی را دنیا محصیت بود و آنکه این توفیقی فرمود
اشارت امتناع چشمی سر باشد و در دنیا من موسی اگر چه در دنیا جلال دیدنی است و دیدنی گویند و لیکن فرمود
دیدن را هر که او نکر بود و هر مسلمان است خود کاف بود و دیدن باشد ولی نوع و گرچه دیده را زین دیدنی بود
اندر هر کار زین دیدنی زدنی بود و تا باز دیده در شوقی بود و اصل فانی که در فانی بود و حاصل دیدار در
بانی بود و شرح دیدن برتر از کیفیت است و ماهی و اندک که از ماهیت است و خیر از قانون الهی در لوازم
تا برودن آید تر ازین بود و راز و راز سازیده از کون دل بکوشش آن نعمه عیترت گسل و تا تر این جمله
یکساز می شود و هر سر موب و دروازی شود و کوشش از شجره شهود نعمه فی اننا السلام وجود و گرچه آنرا
من توفیقی از نعمهاست و هر نعمها بود و آن نعمهاست و من توفیقی از شوقی بود و گرچه فاندازا و شوقی بود
سنگ لاف قابل دیدار کرد و معدنی از گوهری اسرار کرد و من لبوی چشم انظر بدست و هر که این چشم بماند
کامل است و اشرف این ناز و نیاز و لیلان و هر که انداز یقین و لیلان حضرت قدوة الکبر
هر که یقین به دل محال کرد و دیدار که هست چون یقین بنده در دست شد همچنان باشد که دیدار بخصیل
بیوت مشعر مدبر یقین پرده و خیال و نماند سر سرده و الاجلال و اتفاق اصحاب کثفت و وجدان و
و اباب شهود و در حق است که حق تعالی را بی واسطه و صفات غیر الیه مرآت کائنات نتوان دید چه در

اجماع شد برین
که خداوند شایره
نیاز چشمها و دنیا
گرچه از جهت یقین
که فرمودند و دیده
اسلام و سر دیده
و اصحاب پس برین
و دیده و ادراک
خود را در خواب
بزرگ و درین
صوت او را در
که دیدم خداوند
کایت صد و دیده
بت بارش و دیده
او را از ذات
او بفتا و با طایفه
او در دنیا
نمودم از دنیا
چهار پس در
انکار از شوقی
پس چشمها و شوقی
نزدیکی را
و خدا را با طایفه
را از شوقی
و خدا را با طایفه
و خدا را با طایفه

حالات و در نوریت که زده احرار و البصائر و مفرق النوار خافضین بود و یکی او دیده و هما و صفا
 موجب بقا و بصیرت عارفان روزگار و سبب ارتقا و سریت ناطقان و حنا راست چنانچه موجب ظاهری
 ابر و قی که واسطه میان خورشید و بنده گردد و موجب رویت رانی میگردد و آنچنان اسما و صفات هم در واسطه
 در میان شمس و وجود و بصیرت احاطه بشهود و مقنونیات ای برادر چون جمال آفتاب و نیرت حدک
 ناطقان را بی احاطه و چنان آن نور خورشید جمال و بی وقایت می آید در خال و شد و عایت درین و
 خورشید ذات و بهر او را که جمال این صفات و گریزنا شدن قایت در میان و بهر یکس و را زیند و عیان
 که در دانشمندان معنی بود و حد و قایع شرح الایینی بود و گریزنا بد زده آن آفتاب و آسمان غریب مطلق نقاب
 محو کرد و عالم و آثار او و در شعاع المعنویات او و جلوه دار و عجب شمشید رو و از ته جلیاب کثرت سوسو و
 عکس حق بان جهان باشد عیان و کاشکار برده نهان و در نه نور ذات و انقضا نیست و لیک چنانرا
 چنان تدبیر نیست و هر که اشراف یحییین ارد نظر و از غدا را دید و سرگردان نظر و کما قال الشیخ اکبر فی فصول
 الحکم اعلوان هذا الفهم انما هو بحسب الظهور و الخفی لا بحسب الحقیقه
 فان حقیقه ذات که اندک است و او که ممکن الا حاطه بها همه او که بحسب مع التفصیل ایضا
 حضرت قدوة الکبری میفرمودند اگر چه بکشدن نسبت بشود و در صوفیه وصول و مشاهده بگویند لیکن
 ناطقان عروس و جوان چنان شمس حصول را در حمله بشود و دست دیگر است که آن در عبارت میگویند
 اشارات او را می بخشد و دیدن خسار او اندر نقاب و هر چه دارد ذوق و شوقی بحیاب و
 لیک در چشم بشود عارفان و پرده بر خسار نبود و بگیان و بلکه ایشان را درین ذوق و معال و بهرست ذوق
 دیگر گذرانده کمال و هر چند که در حمله روزگار مشاهده عروسن بسیار پروردگار عارفان کامل را حاصل است
 ولیکن مقدر رقیق از خسار درین دار بر نمیخیزد که رفع او را آخره موعود است تا فرقه باشد در مشاهده رو
 و بیاید دانست که هر چند لطافت بیشتر نسبت مشاهده و رویت کامل ترش فرق میان لطافت ایجابی
 معلوم و آنکه حضرت علی کرم الله وجهه فرمودند کون کشف الفطاء لکما نه دق یقین است از اجوابی
 است که فی الواقع تعیین جزو یادت خواهد بود بلکه زیادت و شوق و حصول فوقیتی در ذوق حصول خواهد
 تقریب میفرمودند که شیخ ابوالبرکات نقی الدین علی الدوستی السمنانی میفرمودند ادا م که سالک وقت تجلی حصول
 او را که میکنند تجلی صوری باشد و حق انکار از ان صورت منزه باید دانست اما از تجلی حق تعالی باید دانست
 چنانکه معنی علیه السلام از دخت شنید که ای انا الله هر که گوید دخت خدا بود کاگر گردد و هر که بگوید این سخن
 خدا گفت و نیز کا فرمود پس تجلی صوری را بدین نوع اعتقاد باید کرد و در ان روزی علی و دوستی حاضر نمود
 شیخ فرمودند که در ان مثال مقدم علی دوستی نهایت خوش و در حقیقت ثبات اعتقاد در ایشان بگویم حق تعالی

سلسله عارفان
 گشتن از دنیا و از دنیا
 بدان که اینها از این عالم
 چون نیست که از کعبه
 ظهور و تجلی است به دنیا
 حقیقت نبی است به حقیقت
 ذات او در هر کس کینوز
 باز در کمال نیست
 احاطه دارد کاتب و
 نه با اعتبار و مجرب
 تفصیل نیز تا اساع
 اگر کشاده شود
 حجاب الله زیاده
 نشود مرا بعضی
 سلسله بر اینست
 من خدا استم ۱۲

فان بعد ان تسمی و واسطه رتبه مشرف بود و دوم افزای احوالی اول دین تا آخر استباه و فلید یکم
در کیم بود انوار الی گور کا اول معلوم کیم فسی دولت و دولت دین مشرف بود می کسی اول نور
کود کا فی در زمان حیران بود و درع زدی شوق دین بر لاسکان طران بود و لطیفه و دوازدهم
در بیان اراده و مشرط الطان و بیان مرید و مراد و ذکر مقرر حق طایفه
الوانع لیس مشایخ از صوف و خرقه و امثال آن کمال کمال شرف و اذکار و دعا و دعا و دعا و دعا
فی الصلوة و یقصد الله علی کافقایل مقرر ضمیر اصحاب اراده و منور سیمیلار باب برایتی باد که چون با عینا
بانی از رضای سبحانی و زین گیر و داد و ریا و حدانیت باران رحمت حمدانی بر شجره ایمانی باری
باغ دل تازه و نامزد و نهال ایمان در حرکت و جنبش آید تفکر در دل تولد نماید داعیه طلب
اراده در سوبیاء دل بیدار شود و جستجوی مبدء و حواش و شغول باشد ناگاه آن باد عنایت او را
بر باید و صاحب برساند تا سقوط نظر شود و مشرط تو سنگ صخر و مر مشوی چون بصاحب دل
رسی گوهر مشوی و اگر از حکمت خانه مشرب شربت سخا و از دار فناء طریقت مفرج و قادر کام او
ریزین گیر و کما قال الله تعالی و یتبرأ الیکم القرآن ما هو بشقا و و رحمة الیوم ضیق
ادویه شرع مقاومت و اعتدال در اراض جہانی پیدا و و قوای طبیعت نفسانی در جنبش ری
روحانی لطافت دارد بخلاف این اگر دوا و مت نماید اراض جہالت بسودا کشد شمع علاج
سرمایع غلبت و نیلوفر و توازی و عدس حوی دوائی افزیزی سودا حضرت قدوة الکمل
میفرمود که منشا و ارادت مردان با ولای و روزگار و فناء و اطاعت مستفیدان باصفیاء کارسگاران
آیت است کما قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا اتقوا ان تبغوا الی التوسیلہ و ان یکذب الله فوق ایدیکم
و تفسیر قیامی آورده که اَوْسِیةُ اِلَى اللّٰهِ التَّعَبُّبُ اِلَى التَّقَرُّعِ الْمَشَیخِ کَمَا قَالَ عَلِیُّ
السَّلَامُ مَنْ اَرَادَ اَنْ یُحِلَّسَ مَعَ اَکْبَرِیَّیْنِیَّ اَوْ یُحِلَّسَ مَعَ الْعُلَمَاءِ وَ اَنْ یُحِلَّسَ مَعَ الْعُلَمَاءِ
فَقَدْ اَشْخِجَ اَنْدَکَ مَرْمَدَانِ فَرَقَهُمُ الْکُتُبُ بَادِیَ خِلَالَتِ وَ اَدِیَانِ زَمْرَهُ نَابِرْدُکَانَ وَ اَدِیَیَ جِبْرِ
بِشَدِّیْسِیْ هَرَاکَ اَرَادَتِ اَرْجَا نَابِتِ شَدِّیْعِیْ هَمَّ وَاجِبِیْ لَازِمِ اَمَدِیْ اَرَادَتِ بِنِیْ سَبْعِیْ وَ عَدَدِیْ
بِنِیْ اَدِیَیَیْ هَسْتِ بِنِیْ سَدَّیْ شَعْرِیْ جِیْرِیْ هَمَّ اَدِیَارِیْ بِنَاشِدِیْ یَقِیْنِیْ مِیْدَانِیْ لَکَ اَنْ یَمَانِیْ
و مَشْکِیْ اَلْحَبَابِیْ عِیْثِ وَ اَرَا بِلِیْ اَرَادَتِ بِنِیْ اَرَادَتِ اَللّٰهُ تَعَالٰی اِنَّ اَلْکِنْ یَبَا یَعُوْذُکَ
اَتَمَّ اَبَا یَعُوْثُ اَللّٰهُ یَدُ اَللّٰهِ فَوْقَ اَلْیَدِیْنِیْ قَتْنُ لَکَ فَا تَمَّ اَیْکَ لَکَ عَلٰی نَفْسِیْ وَ مَن اَوْ فَا
یَمَّا عَا هَدُ عَلَیْکَ اَللّٰهُ مِیْوَنَیْ اَجْوُ اَعْظَمَ و اِنْ سَبْعِیْ رَابِعِیْ ضَمَّوْا کُوْنِیْ دِ شَجَرَةِ الْمَسَالِیْحِ بِنِیْ کَفَرِیْ
حضرت قدوة الکمل میفرمود که ارادت در نوع است ارادت در نوع است ارادت در نوع است

لطیفه دوازدهم در میان اراده و شترالطاف و میان مرید و ملا و فراموشی و طایفه و ملا و فراموشی

اراده معنوی مذکور شد که فرض راه و واجب بین درگاه است و ملاوات صورتی است نبوی و روش
مصطفوی است صلی الله علیه و سلم یعنی فرموده اند این آستان مشایخ است که در عبد رسول صلی الله
علیه و سلم در پیشینان بیعت و خلعت نبوی و حجت و خرقه بود و نسبت نبوی که رسول الله صلی الله علیه و سلم
خرقه مبارک بر خواجده ابراهیم فی فرستاد اینها نبود و بیعت و قصر در عهد سید الطایفه جنید شده است و
ایشان را کمان بیعت هم نمیتوان کرد که مقتدا می متقدمین و پیشوایان ملین بوده اند اما ایشان را نقل
صحیح نرسیده است که ده باشند اما صحیح است که ارادت آوردن و بیعت کردن بشایخ از زبان رسول
صلی الله علیه و سلم الی یومنا منقول و معمول سخن آمده است و اولی آنست که اراده صورتی هم کسی آرد
که او رسیده درگاه الهی و برگزیده بارگاه ناقصی باشد شش ارادت با کسی را می برادرند که باقی مجموعا
در آب و آذر بگیران گفت که در بحر هوایی بگیرد دست تو از آشنائی و سلسله اجازت او سلسله
حلقه نبوت رسیده باشد و اگر تخیل در سلسله اجازت او باشد دست نزنند و آن سلسله اجازت ایشان
صحیح است بایشان هم ارادت آوردن و از دست ایشان شربت توبه چیدن جائز است اگر بر سر حدی که
نه رسیده باشد **تلقست** از حضرت شیخ خواجگی که اقتدا کردن یکی از خلفای که سلسله زده ایشان
باین مشایخ نرسیده باشد اهم است و دیگر از احوال ایشان گذارند که اسامی مبارک ایشان نیست
حارث محاسبی جنید ابو محمد و یحیی ابو العباس بن عطاء و عمر و عثمان کی اما نزد این فقیر سلسله اجازت
کسی که بدو دامن سپوره و خاندان موفوره که چهارده خانواده اند میرسد اقتدا کردن با و از اهم است
است و دیگر سلسله که حضرت امیر سادات میرسد بایشان هم پسندیده تر حضرت **قدوة الکبری** ایمن فرمودند
که فائده سلسله صحیح آنست که رعایا بعد از میان در سلطه و حوز است و او اندر خرد اعتماد پیشین بود اگر پیشین
استقامت الی الهیه بود که پنهان است و رسد **تلقست** که شخصی در حین موت عقیده شوار و معصیه خویش
افتاد بر دو حاینه پیر توبه کرد و وی از آنها نبود که حل قایع او تواند کرد و در دو حاینه پیر خویش پناه برد
از وی هم کشف غایت گشته و در دو حاینه پیر خویش پناه آورد همچنین متصاعدا تا در حاینه پاک
مثال لولا که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم رفته اند بر آینه ذات نبوی که مفرغ غموم کونین و چرا
مصطفوی که کاشف هموم و اربین بود در شکیه حال او شد و شفیع مقام آمده و اسنانین سر جا که
دقه در راه سلوک باشد و صبحی اصحاب صعلوک افتد بر سر محد حال او باشد و اگر بر سر محد حال او باشد
پیر بر او باشد **قال المشایخ فلو وقعت الخلل فی التوبة کما عهدت المصطفی الذی وقعت**
التوبة بین یدیه و کونین کما عهدت موقوفه و کونین کما عهدت موقوفه و کونین کما عهدت موقوفه صلی الله
علیه و سلم معنوی است هر که درین سلسله خاندان دست زده و اصل جانانه دانست ازین سلسله

در حدیثی است که فرموده اند این آستان مشایخ است که در عبد رسول صلی الله علیه و سلم در پیشینان بیعت و خلعت نبوی و حجت و خرقه بود و نسبت نبوی که رسول الله صلی الله علیه و سلم خرقه مبارک بر خواجده ابراهیم فی فرستاد اینها نبود و بیعت و قصر در عهد سید الطایفه جنید شده است و ایشان را کمان بیعت هم نمیتوان کرد که مقتدا می متقدمین و پیشوایان ملین بوده اند اما ایشان را نقل صحیح نرسیده است که ده باشند اما صحیح است که ارادت آوردن و بیعت کردن بشایخ از زبان رسول صلی الله علیه و سلم الی یومنا منقول و معمول سخن آمده است و اولی آنست که اراده صورتی هم کسی آرد که او رسیده درگاه الهی و برگزیده بارگاه ناقصی باشد شش ارادت با کسی را می برادرند که باقی مجموعا در آب و آذر بگیران گفت که در بحر هوایی بگیرد دست تو از آشنائی و سلسله اجازت او سلسله حلقه نبوت رسیده باشد و اگر تخیل در سلسله اجازت او باشد دست نزنند و آن سلسله اجازت ایشان صحیح است بایشان هم ارادت آوردن و از دست ایشان شربت توبه چیدن جائز است اگر بر سر حدی که نه رسیده باشد تلقست از حضرت شیخ خواجگی که اقتدا کردن یکی از خلفای که سلسله زده ایشان باین مشایخ نرسیده باشد اهم است و دیگر از احوال ایشان گذارند که اسامی مبارک ایشان نیست حارث محاسبی جنید ابو محمد و یحیی ابو العباس بن عطاء و عمر و عثمان کی اما نزد این فقیر سلسله اجازت کسی که بدو دامن سپوره و خاندان موفوره که چهارده خانواده اند میرسد اقتدا کردن با و از اهم است است و دیگر سلسله که حضرت امیر سادات میرسد بایشان هم پسندیده تر حضرت قدوة الکبری ایمن فرمودند که فائده سلسله صحیح آنست که رعایا بعد از میان در سلطه و حوز است و او اندر خرد اعتماد پیشین بود اگر پیشین استقامت الی الهیه بود که پنهان است و رسد تلقست که شخصی در حین موت عقیده شوار و معصیه خویش افتاد بر دو حاینه پیر توبه کرد و وی از آنها نبود که حل قایع او تواند کرد و در دو حاینه پیر خویش پناه برد از وی هم کشف غایت گشته و در دو حاینه پیر خویش پناه آورد همچنین متصاعدا تا در حاینه پاک مثال لولا که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم رفته اند بر آینه ذات نبوی که مفرغ غموم کونین و چرا مصطفوی که کاشف هموم و اربین بود در شکیه حال او شد و شفیع مقام آمده و اسنانین سر جا که دقه در راه سلوک باشد و صبحی اصحاب صعلوک افتد بر سر محد حال او باشد و اگر بر سر محد حال او باشد پیر بر او باشد قال المشایخ فلو وقعت الخلل فی التوبة کما عهدت المصطفی الذی وقعت التوبة بین یدیه و کونین کما عهدت موقوفه و کونین کما عهدت موقوفه و کونین کما عهدت موقوفه صلی الله علیه و سلم معنوی است هر که درین سلسله خاندان دست زده و اصل جانانه دانست ازین سلسله

درگاه سلسله یافت زلف نگار که درین سلسله حلقه پیوست بود هیچ کس فرقه نماند
 سر حلقه او حکم است و گش بود و آنچه عالم کم است حضرت قدوة الکبریا میفرمودند بواسطه و سلسله
 سلسله شایع که از حضرت نبوی صلی الله علیه و سلم الی یومنا طول یافته راه بسیار روشن شده و فواید بسیار گشته
 چنانکه حضرت انجی علی مهربی منقولست که هر چند وسایط اکابر و سلسله اما اثر در میان زیاد بود راه
 روشن تر گردد و فائده در داده و ملوک آسان افتاده بخلاف اسناد حدیث که اینجا هر چند واسطه کمتر
 حدیث نیز صحیح تر است چنانکه در خبر آمده است هر چند که واسطه بیشتر بود احتمال تغییر زیاد بود اما اینجا
 که خرقه بیشتر نسبت نور شایع زاده و نور راه روشن تر و در ایشان آمده و تر مشغولی اگر چه بیشتر بر سر
 سیاره سر و سبکند از راه طیف خود گذر و لیکن غمی که در سر جد بود از جماعت بیشتر دارد و نظر حضرت
 قدوة الکبریا میفرمودند بیعت درست نشود تا دست بست شش زنده و منقراض نماند و خرقه نیاید و منقراض
 و خرقه از سره ایط لازمی نشود و اندامها از استحال بخار سیده اند که ترک و بیجا پس نکرده است چنانکه نقل از
 حضرت شیخ شریف الدین سنبری است **ألم یبدؤا بکلمة لا یقولون لا یقولون لا یقولون لا یقولون لا یقولون** و کافیه
 شش زنده کافیه خرقه و در از خرقه کلاه یا پارو حار باشد تقریباً میفرمودند که حضرت شیخ احمد کنویشی
 نظام الدین رفته طایفه التماس نمود ایشان دادند و بیعت نکردند چون حضرت شیخ نظام الدین سقاغور
 کرد و شیخ مدبر حضرت شیخ نصیر الدین محمود آمده فرمودند همان بر است و جمعی از صوفیان که در ملازمت بودند
 بیکدیگر گفتند که طایفه تبرک خواهد بود بی بیعت اراده درست نمیشود حضرت ایشان همه در نتیجه این سلسله
 شدند و با کار بر روی استفسار کردند و کتب مشایخ رجوع نمودند بعد از تزیین و استغناء مشایخ و اطلاع کتب و
 رسائل صوفیه این سخن قرار بر آن یافت که بی بیعت اراده درست نیست آن کلاه تبرک خواهد بود و حضرت شیخ
 ابوالسحاق چون مرید شیخ عبدالصغیف شدند مجرب بیعت بود که امر اسقراض را ندان و خرقه داد و آن هم
 البته می باید بعضی بر آنند که بیعت همین سبب خیر است **اول** تقاض خلق یا تقصروم و امر اقرار با پیر را پیر
 سوم خرقه یافتن اقل اکثر بعضی مشایخ بر آنند که سه نموی از سر گرفته اند و از جانب است و آن خاص
 است بر قطع علائق کونین و یکی از جانب چپ آن اشارت است بر قطع وجود غیر حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند که تعین اخذ اشعار اگر چه در کتابی نیامده است لیکن سه سوار سر مرید میگردد قیاس آن است
 که کثیف ترین حجاب که در میان طالب مطلوب افتاده است سه است **اول** خلق که حجاب طاعت و
 عبادت است **دوم** دنیا که حجاب عجبی است **سوم** عجبی که حجاب مولی است پس هرگاه که این سه سوار
 میستانند اشارت بر قطع حجابی باشد و بعضی مشایخ چهار موی می ستانند که می می از پیشانی و یکان
 یکان در راست و چپ کی انتفای سر این نیز اشارت بود بر قطع هر چهار حجاب که برده چهار نفس است

ذکر در بیان سطر ایط بیعت

لله اعلم بالصواب

یا اشارت باشد چهار ترک کوهین مشغولی تا بتری چار تار موی است + چار تار یاری گیر می بستر
 چهار تار عشق گیر و سارنگین + بدو را آنکه زدل آغاز کن + چار تار می یاریک آید ساز و گرنانی کوش
 نفس خویش باز + چار یار که آید چنگ + بشنوی از نغمه هر سوی رنگ + ذکر در بدایت مقرر من فدا
 حضرت قدوة الکبریا فرمودند که حضرت آدم علیه السلام با سر و لدی که مولدی شدند بخی مشغول
 می ساختند تا شدت علیه السلام زاد ایشان از بدایت حال ز خلق انفصال و احراز نطق باز مقیدیت
 روزگار محبوب بود چون میل ایشان برین گونه دیدند آدم علیه السلام متاعل شدند که کدام کسب ایشان
 مفوض کنم بعدین تامل بودند که جبرئیل علیه السلام آمد و گفت **الرشید** **و** **محمود** بعد از آن شلیت را در
 خلوت نشاندند و هیبت غزلتیشی ایشان بمرتبه رسید که مرجع خلایق و مجمع طرائق شدند مردم فریاد
 ایشان ریختند و فغان میگرفتند چون آمد و شد اصناف زیاده شدند باز جبرئیل علیه السلام آمد و مقرر امن
 بر شد نه بیغام آورد و گفت هر که خواهد که بتو تعلیق شودت کند بدین مقرر ارض موی سر او بستان تا میان
 تو و آنکس تعلیق و داد و علاست اتحاد **آل آید مشغولی** کسی که در جهان خلوت نشین شد + در او مجمع
 اصناف و دین شد + و در جوانی حکمش بر سر آمد + که گیر و موی فرق کشی درآمد + گرفته موی از فرق
 خلایق + که شمر گشت بر قطع خلایق + بیاید الفت که مقرر ارضی که قطع است یعنی مرید را قطع میگردد انداز
 غیر امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه بعضی اوقات سه تار موی از جانب میمنه گرفتگی و گاهی از ناحیه و گاهی از
 یسار و این معمول سلطان المشایخ است اما سلاطین امر را از بسبب گرفتن اولیتر باشند و دست را در گلو کردن
 مناسب تر یعنی این بنده بود و گنا بکار و آلت از سولی کردگار اکنون رو بخبر آدوده است و کردن
 نفس خود را بقید شرم مقید میکند و پناهی جوید بخدا و رسول صلی الله علیه و آله و به مشایخ از شرف نفس و
 شیا طین قطع گریز دهنده گرا خداوند + بسجرا سر نهند تا رام گاهی + چو خواهد آمدن بر خواجہ خویش
 بصاحب لای جوید نیاهی + رسن در گردن اندازد بیارد + به پیش خواجہ و خواجہ بگنای + +
 حضرت قدوة الکبریا فرمودند که چار ترکی بر سر مرید نهند که نگه داشته باشد و نگه داشته شارت
 باشد بقطعه وحدت که چهار ترک دهنه و در دایره وحدت درآمده فقط اعیان ثابتة خود رسیده و منتهی
 به نسبت مرید منتهی صورت بگیرد اگر مرید قابل سعادت و خورافات بود و گناه سر باید و اگر نه از سر خویش
 سود بدید و مرید بصافحه با صاحب شیخ و ارباب حضور بکند و گناه بر آید گناه او کند و شکرانه حصول دولت
 توبه و وصول سعادت دست بپوش شیخ بپا آورد اگر مرید نیست لایق کار وحدت مراد را حدستی مناسبت
 تعیین کند و اگر مجرور او را همین غرض توبه بود این همه دولتی است یعنی وسعادتی است بندگی مشغولی
 سری باید که پوشند تاج دولت + بری شاید که میندزی حشمت + چون مریدی بحیث ارادت بدست ببرد

۴۴
 شنب
 سون
 کیه

حضرت ایشان آمدی و نام ارادت می بردی بسیار اعراض میکردند که رنگ دی مبارک ایشان حقیر
می یافت و میفرمودند که امروز مردی کجاست اگر مرد بود سر حلقه مردان روزگار ابو که صدیق ضی العبد
بود و سر حلقه پیران حضرت رسالت پناه علی العبد علیه سلم بعد ازین جی شفعه در متقدمین که در سر حد
ارادت و مردی رسیده بود و چون خدام عظام ایشان بارها این سخن معاینه کرده بودند سرگاه که طلایه می
آمد و بر آفتابین میکردند که التماسش به بکن و چون نام تو به یگوش مبارک ایشان میرسد شاد میشدند و میفرمودند
که بیای برادر ما تو هم دیگر تو به کنیم و از عرقاب بجز حصیان بسا دل غفران بیکدیگر بر آنیم که مجذوب شوی از این
میگوید شاعر سنال بسطی که گرامست سر باز است که ماد و عاشق زاریم و کار ما زار است و در محبت ما
یک فائده اصلی و مایه کلی دست میداد که دست معفو می باین وسیله برسد که موجب مغفرت و بکاری
و سبب آمرزش زشت کرداری گردد و شعر چه بهتر زین که از اعیان دستی بدست آمد سعادت شکیستی
حضرت قدوة الکبر میفرمودند که مردان بنی مانه بنی زبیر این مانه اندر چارادت مردان رحمت استفاده دین خود
بود و مدعی میشدند پیران از صحبت او استفاده و نیاز دلی هست چون مدعی یکدیگر صفایه میگردید
کرده میشود نسبت تفرقه معلوم است **حضرت قدوة الکبر** میفرمودند که سرخرمید قابل و قبای
خبر می شد کامل را نهند که مقدار تاج شاهی و اسرار و واج بادشاهی بر بی سرو بانی چه دامد شعر نشاند
هر سه در خور و تاجی + نیاید بر بی زینت و اجی + نقلست که حضرت شیخ زین الدین خانی
چون از شهر آمد و به بغداد رسیدم طایفه که شیخ نور الدین عبد الرحمن اسفرازی بنی دار و بر سر از آگاه
دیگر و از شیخ زید بود و همراه داشتیم تا پیر تاج کیلانی اتفاق ملاقات افتاد آن طایفه را از آن طایفه
چنانچه مقتضای فقر و درویشی نشانی شد بوی دادم شب در واقعه دیدم که هر سن با ستغاثه میگوید و بر سر
را که بر سر ایشان رسیده بود و میگوید که سن بر سر فلان درویش و فلان عزیز رسیده ام حالی مرا
بر سر خاری نهاده که شرب خمر اشتغال بنماید چون با داد شد با یکی از اصحاب طلب و بدون آدم شنید
که وی در خرابات شرب خمر اشتغال دارد با آنجا رفتم گفتند در فلان خانه هست با آنخانه در آدم است افتاد
بود و طایفه وی بر سر وی همراهم گفت که تو بیرون برو که سن طایفه را با هر سن بیرون آدم وی طایفه
از سر وی برداشت و در خانه را بر وی بست و پیش من مدو طایفه آمدند و میگویند در آخر عمر وی وی را
داردی رسید که شبانه روز را زود غائب بود چون انقضیست بهوش آمد یک سال خاموش بود هر چند
قدر تاج کرامت نداشت بیفائده مانند مشنوی کلی کرد دست آید چون نبوی + رساند بوی خود از
بنکوحی + کسی کش زد ماغ پاک بود + زنگذارد و عالم دست شود **حضرت قدوة الکبر** میفرمودند
طلب شغال سلیک اتحاد و را محلوک از پیر ارادت پسندیده است مگر آنکه پیغمبر که بود از فقدان حال یا

از بعد راه محال سفر آخره از در خیال مادی نیست که بر سببیت و ارشاد یکی باشد و اگر حقیقی مذکور در میان است
 باک نبود طلب بر سر و گیر و با سرفراز هم طلب شیخ و دیگر کرده اند چنانکه در لطیفه آداب گذشت قطعه خدا
 یک دل نهاده در سروسن + که بر یک یار بندی دل به بخار + نه بهر آنکه دل عهد پاره سازی + دی
 هر باره از بهر چند یار به چند دراکا بر روزگار و اماثر شیخ نامدار این سخن انتشار دارد که ارادت یکجا نعمت
 صد جا اما چه نسبت در زمره که بدولت اول بهر مند اند و در فرقه که سعادت آخردولت مند گشته **شعر**
 چه نسبت در میان این و آنست که فرقی از زمین تا آسمانست + ولیکن شایخ از اکابر متعدد هم بهر مند
 بوده اند **حضرت قدوة الکبر** میفرمودند که این فقیر از صد و چهارده شایخ نعمت رسیده است
 و بهر کسی از این طایفه که نزد یک دور شنیده صحبت و رزیده و از بصیرت و بصیرت تقای ایشان دیده همه
 بطفیل حضرت مخدومی دانسته و شمر از دولت و سعادت ایشان انگاشته **قطعه** کرم از این بهای
 رسید اطفیل شاه باز است + خور و گشتند از هر جوی آبی + زدیادید از آن جان نواز است چنان
 حقا که هر موی تن زبان آورد و بر زبان البعد بر ایران در آید یک شکرانه این دولت سرمدی و جنت
 ابدی گذارد **قدوس** هر سرور گزینان گزین زبان در جزو بیان گردد + هر سروری بیان شکرانه بنوا
 چو صولسان گردد + الحمد للک که این همه شایخ مذکور فرزند نور العین را بر گرفته ایم و عباد کاروانها
 کرده **حضرت قدوة الکبر** میفرمودند منقول از شایخ مذکور که معمول از صوفیه نام داشت که چون
 طیر قابلیت مرید بلند پرواز و مرغ استعدا طالب علی انداز مید ویرالات بکند شیخ و دیگر که بر سلوک
 وی بانتهار سازند چنانکه گوشه حضرت شیخ طه ملازم شیخ اسمعیل سنائی بودند و برخی منازل سلوک
 خدمت ایشان قطع کرده شیخ اسمعیل چون طرف قابلیت شیخ طه بنایت وسیع یافتند بخدمت **حضرت**
قدوة الکبر آوردند و چهار تنی نام نمودند که البته البته از فرزند طه تربیت دریغ ندارند از آخرین
 موعظه تا همین خواب بود حضرت ایشان هم موجب موده ایشان درباره شیخ طه سعی مبلع و جهدی تمام کرده
 و میفرمودند که فرزند طه با کار سمنانست گوهری فقیر را سعدن لطیف یا قه نام در پرداختن و تقصیر
 نگردم **مثنوی** کسی که را با احسان یار جانی + فرستد از دل + جان آفرینی + باید داشتن از
 نیک خونی + بنیکوتر مکان از ناز و روی **نقلاست** که چون حضرت شیخ محمد با ساسی در اوان محضر
 خواجه بهاء الدین انقشند را بحضرت میر کلال سپردند و فرمودند که در حق فرزندم بهاء الدین
 تربیت و شفقت دریغ نداری و ترا بجل که هم که تقصیر کنی امیر فرمودند و نداشتند ار در وصیت خواجه
 تقصیر کنی چون حضرت خواجه بهاء الدین بزرگ شدند موجب فرمود حضرت خواجه در تربیت دریغ نمودند
 روزی در محضر حضرت امیر خواجه را علیه در و کمالشان که مذکور گفتند فرزند بهاء الدین نفس

حضرت خواجہ محمد یاسینی راقی سرمد در حق شهابی بجای آمد و مفاشارت بسینه خود کردند و گفتند که پستان را برای شهاب شک کردیم و مرغ و جانیه شهاب از سینه کشید بیرون آمد اما مرغ محبت شهاب بنده برود افتاده است اکنون اجازت هر جا که بوی بهشام شهاب میرسد از ترک تا جاک طلبید و طلب کردی خوب است خود تقصیر نکنید حضرت ایشان بعد از ملازمت فتم شیخ که از شهاب بزرگ است بسمت آنکی تشریف برد و آنجا یکی از خلفای شیخ علاء الدین السمانی رسید اند و بعضی از فواید از آنجا تحصیل کرده اند حضرت **قدوة الکبر** اسیر فرمودند که هر چند ارادت حضور و محبت مشکو بهر دیگر دارد و لیکن کابر و رگه را مانا ندارد تر تا اصحاب عقیده احباب پسندیده را از مسافت راه کلاه ارادت فرستاده اند و خر قد اجازت نامزد کرده در طبقات الصوفیه آورده اند که چون حضرت شیخ نجیب الدین علی غنیش بعد از تکمیل حصول صوفیه و تحصیل حصول طایفه علییه حضرت شیخ الشیوخ مراجعت بجانب شیراز کرده اند چهل عدد کلاه شیخ نجیب الدین و شیخ شمس الدین که سبک گیر استفاده سلوک کرده بودند بر سر یک نام کی از بزرگان شیراز نوشته فرمودند که چون بشیر از رسید اول بهما بآنان که نامها ایشان بر آنجا نوشته است در پوشانید آنگاه بکار و دیگر شیخ قبول شوی ایشان قبول کردند و از عهد این امر میآمد زانین منقول است که حضرت شیخ ابوالوفانیز بدست شیخ علی بنی کلاه خود را بشیخ جاگیر فرستاده اند و در آنکلیف حضور نگه گرفته گفت که من از خدا متعالی درخواستم که جاگیر شیخ را از علم بریدان من گردان خدا متعالی دی بر این بخشیده و امثال این بسیاری از مشایخ طالبان حو و کلاه ارادت و خر قد اجازت از او در فرستاده اند و بدین عمل نموده اند و عمل ایشان ما را حجت است نوکر ارادت اجازت در او ان صبا افتاد حضرت **قدوة الکبر** اسیر فرمودند ارادت اطفال که بران ایشان بر شایخ مرید کنند جائز است قیاس بر اسلام که اسلام صحیح است چنانکه در کثر آورده است و از قیاد الصیتی العارفی حقیق کا اسلام و صحیح علییه و کلاسیک پس گاه که اسلام دارند و درست باشد ارادت نیز درست باشد و طایفه علییه که سلسله قیاس بر سنج کرده اند که با ولایت تعلق دارد اگر بدین سبب او سناکت کرده باشد بعد بلاغت او جوع نتواند که در دیگر از اولیا کرده چنانکه غم و غیره توانا اینجا هم همان حکم است اگر بدین امر بدین شیخ کرده است بعد بلاغت او راجح اختیار نباشد اگر جز بدین دیگر کرده است اعاده گردان توان حضرت **قدوة الکبر** اسیر فرمودند بعضی از مشایخ روزگار و صوفیه صفاء کرده و از جو انحراف اند و صفا همتانند که دست عنایت و بیجا هدایت بصالح و طایع میدهند و نزد این فقیر است که از انزال ان اثر و از اسافل اعلی اوصاف نزد این طایفه عالییه بیاید و دست انابت طلبد و ریغ نفرماند و انجمن خوشی از بنیان بد مشغولی بیارند کی چون در افتاد منج و در در لوم و بر آبی و ریغ و که هرگز او

لله در ان شایسته بود که در کتب معتبره است

السلامت رابعه بکریست سفیان پرسید که چه میگویی که بگوید از سلامت تنگ مدوام و فضایل
و مجاهدات حضرت بی بی رابعه بصری و حضرت فاطمه زهرا علیه السلام و حضرت زینب کبری علیه السلام
در آداب و شرفها گذشت و طبعات آورده است ام حسان از زهد اهل کوفه است سفیان نوری زیارت
وی رفتی و بعضی گفته اند که ویرانی خوست سفیان ثودی میگوید وقتی بروی درآمد در خانه وی غیر
یک باره هیچ کس نبود هیچ ندیدم گفتم اگر رفته باشد آن عم تو نوشتن شود رعایت حال تو میکنند وی گفت
ای سفیان در چشم و دلش مثل آتش است بزرگتر بعدی از یکدیگر اکنون شده من هرگز دنیا را سوال نمیکنم از کسی
مالک است و قادر است بر آن و مقرب چون سوال کنم از کسی که قادر نیست بر آن حضرت قدوة الکبر
میفرمودند که اگر چه با علی مراتب میرسد ولیکن از ایشان ترست مردان و مستفیدان نباید چه ترست
این چیز است چنانچه در نبوت و بعضی مشایخ استفاده کرده اند و از ایشان معارف و حقایق و تحصیل درود
و حضرت شیخ مخی الدین ابن العربی در فتوحات آورده اند که من سالها بمنفرد خدمت فاطمه بنت المنشی کرده ام
سن و غالباً از نو و پنج زیاد بود من شرم میداشتم که بر روی نکر از نازکی نازک خمار هر که در بدی چنان
ساله انداختی و را با حضرت حق سبحانه تعالی حالی عجیب بود و در برابر من آن که بخدمت و میفرستند گزیده بود
و میگفت مثل فلان کس میده ام وقتی که شش من آید بکلی خود می دهد و در مردن هیچ نمیکند از وقتی که مردن
میرد بکلی خود می دهد و پیش من باقی هیچ نمیکند از وقتی که میگفت که حق سبحان تعالی فاطمه الکتاب بخودت من فرمود
و آمد هرگز مرا فاطمه از وی مشغول ساخته است و حجاب من نشده است جمعی از مشایخ نوشته بودند
که ضعیف پیش من آمده و شهری را نام برد که شهر من آنجا است داعیه دارد که آنجا زن گیرد گفت
میخواهی که باز آید گفت آری ردی بقاطمه کردم گفتم ای مادر شنیدی که چه میگویی میگفت تو چه میخواهی
نقضاء حاجت و حال فاطمه الکتاب از فرستاد و گفت که زنهای فاطمه الکتاب می و در بسیاری فاطمه الکتاب
را بخواندن گرفت و من هم بادی خواندم و دستم که از قرات فاطمه صورت جدانی انشاء کرده و در آن فرستاد و درود
فرستادن گفت ای فاطمه الکتاب چه دی بقلان شهر و شوهر من را می بینی و در اینمیکند از می تانی آری
از فرستادن فاطمه تا آمدن شوهر و پیش از آن فرصت نشد که نظم آن مسافت توان کرد حضرت
قدوة الکبر میفرمودند از ادوات پس بر پیدادلی و آخری چه از تربیت بکری حضرتی و در پیش بکری بکری
ثابت و لازم است اگر تربیت طریقت کند اجتماع حقیقی الیاسم نشین بهم بگوید و اگر پدر بر سر اراده آورد
این هم جابر است چنانچه حضرت شیخ احمد ابدال را چون توفیق سلوک رفیق شده از او بجهت شیخ
ابو اسحاق شامی و در چون شیخ احمد و محتاجانها سے مدد خواست گفت و در مخانه حکم بست پدر وی
بیام خانه برآمد و از سوراخ بالاینه سنگ انداختن بنیاد کرد و سوراخ بام تمام شدن بنیاد کرد و چون از احوال

در آداب و شرفها
گذشت و طبعات
آورده است

که بنویز از ظاهر نگذشته غرق عادات مکرره و هر که درین مرتبه باشد و خام گویند ^{قال} لا شرف لیس
الحجاث بین العبد والمعبود سوى العادات الطبیفة قال لا شرف لیس الوصول الی الله مالم
یحرقی العادة شاه شجاع کرمانی رحمه الله که کی از اولیاست جامه غیر عین پوشیدی و می کنی
غیر بخت محمد و عالم پیشوای نبی آدم شیخ علاء الحق والدین طیب الله و جعل الجنة مثواک
رسید و بنظر ظاهر و باطن اختصاص فتنه و انواع و اجناس جامه های خاص عنایت فرمودند هر روز
بر فقیری ایثارش بعضی معاندان بر سبیل عصیت و بر خنی معارضان بر بطریق انانیت حسد و خصیت زبا
طعنند که شایسته کسوت خاصش و خرقه اختصاص قنایم بر دیگر استیاری کردن از یکجا آمده است
قطعه اگر با کسی از خلعت خاصه نباشد جایزش بر دیگر استیاری که آن لطفی بود از جانب او و نباید
دانش از دست یکبار و این سخن را بسم مبارک حضرت محمدی رسانیدند لفظ در بار و عبارت گوهر
شمار فرمودند که فقیر فعلی کند که بمعنی باشد هم از سوال کنی ازین فقیر پرسیدند این شکسته جواب
گفت که جامه عین پیر است یا غیر عین خود تصور نتوان کرد زیرا که جامه و ثوبا بعضی است آینه غیر
باشد و پیر را نظیر غیر نیست و در میان بعضی صفات پیر است اگر این فقیر لغات بر عوارضات میل نماید
اکتساب صفات پیر کرده باشد هر که اکتساب صفات پیر کرده باشد او را پیر چنانست ^{مصرعه}
تسنان بین محمد و محمد + چون این گفتگوی همدیگر باز بسم مبارک ایشان رسانیدند فقط
باب عین بلنج و آفرینا و سبع فرمودند و عادات حق این فقیر کردند که کلیانک و ملت اشرفی و صیت
شوکت شکر فی از شرق تنب برسد قطعه چرخ ساحتی کو در حق من + بر آورد از جانب و که علای
+ نوم از صفت او کون و ملت + چرخ بختین چون باد شاهی + خرقه ملحه اگر مندی پوشد باید که سی کند
تا مالک لکش خود شود و از معانی حروف حروف و صوف سازد اگر کامل پوشد باید که بسم عالی زکات ملکوت
گذشته باشد و از بدایت سلوک تا نهایت منزلت منزل و مقامی خطی کامل و نصیبه شلیل یافته و
لحم از احسان غیبی بر و تافته استوسط الشعب نماید که هنوز در لعلان انوار نگذشته است معنوی
ملحه آگهی پوشش ای یار که بر تابد بملحان انوار نه آن کور و دورنگی بوده باشد که بگریز تپا
اندرین کار به مرقه اگر پوشد باید که در دل عزم جزم کند این مرقه از پیران می پوشم که میراث رسیده
است از آدم و حوا علیه السلام قول تعالی و طفقا یخصفان علیهما من و دق الحجة و بوصف حروف
او و صوف بود از حضرت قدوة الابرار آنحضرت پرسید که چون اعتبار معانی دارد صورت خرقه
بچکار آید فرمودند تا ممتاز باشد از عوام و این صفات که از جوهر حروف و مستفا شدند و گویای با
فردا در قیامت انیس اولیا و حلیم نبیا باشد و ایشان محذور گردد و الا از لباس اولیا و انبیا

لفظ شریف
سید شریف
فی صفت جبار
در میان جبار
و عبودیت
عادات طبیعی
فردا در قیامت
انسان است
وصول الی الله
خدا نیست
نیکو خدای
عادات میکند
شاه
باز کند
خدا خواهد
او را کند
جنت او است
او را است
فردا در قیامت
در میان خود
خود جبار
کودند و این
را میگویند
از یکدیگر
چندین فقره
نزد آن جناب

بی بهره گردد و آن لباس هم جان او باشد قال لا تنف من لبس الحرقه فیکون مستغلا علی تغییر
 الاخلاق الذمیه وان لم یفعل ذلک فقد اصاب من لبس البیاض **تخلصت** که در عهد سلیمان علیه السلام
 دروشی سیاه پوش شد و سیر اطراف روزگار و کثافت دیار بجا آورده بود و در زیارت بانی میگذشت
 که در وی دو سر خاب بکنار آب بهر گیر و بال می افشاند یکا یک آن مرد نظر ماهه سر خاب زد و در
 نمایان شد که مردی سیاه پوش می آید بر سر خوشش ده گفت که آدمی خوشخوار و آکل و تیار می آید
 بهتر است که بال و پر بر تن نهیم و در آب آنیم جنت او گفت راست آدمی هست دشمن است و لیکن
 لباسی بگیر کرده و رنگ آنم آورده غالب لمن بر آنست که از دست او آید کسی خواهد بود چه کسی
 این لباس پوشید و نظر او آید از خوش و محنت دیگر مستوی خواهد بود در مبارزه بیکدیگر بود که
 صیاد وارد دام نهاد دل دراز کرده و نرا در گرفت ماهه اش پزند و مرغ جانش و قفس قاف پرید
 گرفت که از طعم هیچ جانوری نیست که این مقدار نیاک آشته باشد و این فقیر حاینه کرده است که در
 شکله سر خابی زده بود و نه کبابی ساختند دیدم که در آتش جنت او خود را انداخت **چو آب**
بحر آن فرو برد سر و چاک و ک در آتش نروده بال و پر و بقعه ماهه سر خاب حضرت سلیمان علیه السلام آمد و
 داور می باشد در چون در دوش را پسندید بر این شریع و هیچ عقیده پیش از ضرورت چون است
 حج در مانند با و در عرض کرد که قصاص با جزاین نیست که لباسش را بر او بکنند که بدین حل راه
 و لیکن از زند **مشتغومی** اگر صورت کنی معنی طلب من و اگر نه خوش را از زبان آب کن و از منجی
 اگر صورت کنندش و چو دیگر قاصدان ره کم زندش و بگوید اگر پوشد باید که همچون فلک ز کار یکسا
 آرام و در خود را نداند و از گردن دوار بختی و اطمینان که رسد ضا داده باشد نفس و از زرق دریا
 آراوه و چشم است خدا و خود را از نیل معارف بپر کند که بر توب حوادث و در کار که درو نیز دیگر بگردد
فرو این همه رنگها و پر رنگش خم و حدت کند همه بگریگ و بر لباسی که می بینی اشایت هست بر حالت
 سالک پس بیاید که اول آن صفت خود را موصوف کند آنکه آن لباس است **زند** **مشتغومی** که بود کنش
 کند دیگر که گردد و زهر جان شیر این چرخ کبود است و نه رو آرد بهر رنگی که بیند و زخم کثرت از و حد
 را بود است و سیاه کسی پوشد که نفس حق در آتشنگی و گرسنگی مهذب کرده باشد و آب ریاضت و
 مجاهدت مودب در ماتم نفس نشسته و به تیغ عبادت تن را کشته و چهار کبیر قنار چار سو دنیا خوانده
 فرو بیا دوست ازین عالم بشویم و وجود خویش بکلی گویم و این لباس تقوی حاصل مصیبت نرود
 روزی دروشی جامه سیاه پوشیده بود و با غریزی التقایافته از وی پرسید سیاه از بهر چه پوشیده
 گفت بمصیبت سه طایفه پوشیده ام یکی علما و دوم فقرا سوم امر که اهل علم و معرفت و حالت

نظر او کرد و در عهد سلیمان علیه السلام آمد و داور می باشد در چون در دوش را پسندید بر این شریع و هیچ عقیده پیش از ضرورت چون است حج در مانند با و در عرض کرد که قصاص با جزاین نیست که لباسش را بر او بکنند که بدین حل راه و لیکن از زند مشتغومی اگر صورت کنی معنی طلب من و اگر نه خوش را از زبان آب کن و از منجی اگر صورت کنندش و چو دیگر قاصدان ره کم زندش و بگوید اگر پوشد باید که همچون فلک ز کار یکسا آرام و در خود را نداند و از گردن دوار بختی و اطمینان که رسد ضا داده باشد نفس و از زرق دریا آراوه و چشم است خدا و خود را از نیل معارف بپر کند که بر توب حوادث و در کار که درو نیز دیگر بگردد فرو این همه رنگها و پر رنگش خم و حدت کند همه بگریگ و بر لباسی که می بینی اشایت هست بر حالت سالک پس بیاید که اول آن صفت خود را موصوف کند آنکه آن لباس است زند مشتغومی که بود کنش کند دیگر که گردد و زهر جان شیر این چرخ کبود است و نه رو آرد بهر رنگی که بیند و زخم کثرت از و حد را بود است و سیاه کسی پوشد که نفس حق در آتشنگی و گرسنگی مهذب کرده باشد و آب ریاضت و مجاهدت مودب در ماتم نفس نشسته و به تیغ عبادت تن را کشته و چهار کبیر قنار چار سو دنیا خوانده فرو بیا دوست ازین عالم بشویم و وجود خویش بکلی گویم و این لباس تقوی حاصل مصیبت نرود روزی دروشی جامه سیاه پوشیده بود و با غریزی التقایافته از وی پرسید سیاه از بهر چه پوشیده گفت بمصیبت سه طایفه پوشیده ام یکی علما و دوم فقرا سوم امر که اهل علم و معرفت و حالت

این غایت منفعت است و مستند او خالق کل برآوردن ان مولانا که خلق و نشت شام پیش از اقطار و الیدان روز
درکت پای اقبال مخلوق اعمال معلومه پیش از بر مخلوق بر طبعی که محض نخواهد بود و وقتی که این فقر بشری تقبیل
اقدام حضرت مخدوم شکر شد و تاج سعادت طوبی بر بنیان خواستند و بر زانوی مبارک خویش بن آورند
و بیدر پیشای مبارک موسی گرفتار اند ندیده خواهیم قطعه بکت خانه توفیق از لطف و چو استناد
از لعل تعلیم کردم و بر پیش پای تو از موسی هستی و نهادم از سر تسلیم کردم حضرت مخدوم فرمودند الله
بیخ کن بکت از زنده شرف این چنین مگو که ترا از حق حق تعالی و دیت یافسته ام
شکرف و کراسته شناخته ام بشرف اول این الت و فرمودند بیت در کور جرم
از سر گسیو تو تارے + تاسایه کند بر سر من روز قیامت قطعه مزد
از سرت میوم کردم + زیمم تو جدا این جیم کردم + زبر موسی تو تیس کرده کیبار +
سر غیر خدا و ویم کردم + و انواع الفاس شریفه و مراحم لطیفه که به نسبت حضرت
قدوة الکبری حضرت ایشان در وقت الباس خرقه و خلق کرده اند در محل
او گفته آید ان الله تعالی حضرت قدوة الکبری میفرمودند که قصه نیست
مبتدی بهتر بود از خلق که کیبارگی درین راه درآیدن خالی از اشکالی نیست و اگر قدم
را راه بنایت بر خلق کنند که مشایخ کار بر ترتیب کرده اند و مندرج سالک را
در کار کرده اند نقل از حضرت سید الطایفه است که چون حضرت رسالت پیام
صلی الله علیه وسلم بفرمان کریم مخلوقین بر تو حکم مخلوق شدند حضرت جبریل علیه السلام
از کار خانه الویت چهار کلاه آوردند و استره بر سر مبارک زانند و بر چهار کلاه بر سر
مصطفوی صلی الله علیه وسلم نهادند بعد پیغمبر علیه السلام استره بر سر
ابوبکر راند و کلاه یک ترکی بر سر و سه نهادند و بیکر گفت ابوبکر استره بر سر
محمد راند حضرت رسالت کلاه و ترکی بر سر محمد نهاد و بیکر گفت عمر استره بر سر
عثمان راند حضرت رسالت کلاه سه ترکی بر سر عثمان نهاد و بیکر گفت عثمان
استره بر سر علی نهاد حضرت رسالت کلاه چهار ترکی بر سر علی نهاد و بیکر گفت چهار
چهار بیکر این معنی دارد + لطیفه چهار و سه در میان مبارک
خانواده شایخ که در اصل چهار و سه بودند +
و ذکر او یسان حضرت قدوة الکبری میفرمودند که چون خلفاء راشدین
رضی الله عنهم هر کدام بنوبت خویش عهد خلافت بر سر بردند و طریق هدایت سپردند
و تابعین را و خلق را دعوت میکردند و راه دین می نمودند و چون مشرک و موم شد

و این غایت منفعت است و مستند او خالق کل برآوردن ان مولانا که خلق و نشت شام پیش از اقطار و الیدان روز
درکت پای اقبال مخلوق اعمال معلومه پیش از بر مخلوق بر طبعی که محض نخواهد بود و وقتی که این فقر بشری تقبیل
اقدام حضرت مخدوم شکر شد و تاج سعادت طوبی بر بنیان خواستند و بر زانوی مبارک خویش بن آورند
و بیدر پیشای مبارک موسی گرفتار اند ندیده خواهیم قطعه بکت خانه توفیق از لطف و چو استناد
از لعل تعلیم کردم و بر پیش پای تو از موسی هستی و نهادم از سر تسلیم کردم حضرت مخدوم فرمودند الله
بیخ کن بکت از زنده شرف این چنین مگو که ترا از حق حق تعالی و دیت یافسته ام
شکرف و کراسته شناخته ام بشرف اول این الت و فرمودند بیت در کور جرم
از سر گسیو تو تارے + تاسایه کند بر سر من روز قیامت قطعه مزد
از سرت میوم کردم + زیمم تو جدا این جیم کردم + زبر موسی تو تیس کرده کیبار +
سر غیر خدا و ویم کردم + و انواع الفاس شریفه و مراحم لطیفه که به نسبت حضرت
قدوة الکبری حضرت ایشان در وقت الباس خرقه و خلق کرده اند در محل
او گفته آید ان الله تعالی حضرت قدوة الکبری میفرمودند که قصه نیست
مبتدی بهتر بود از خلق که کیبارگی درین راه درآیدن خالی از اشکالی نیست و اگر قدم
را راه بنایت بر خلق کنند که مشایخ کار بر ترتیب کرده اند و مندرج سالک را
در کار کرده اند نقل از حضرت سید الطایفه است که چون حضرت رسالت پیام
صلی الله علیه وسلم بفرمان کریم مخلوقین بر تو حکم مخلوق شدند حضرت جبریل علیه السلام
از کار خانه الویت چهار کلاه آوردند و استره بر سر مبارک زانند و بر چهار کلاه بر سر
مصطفوی صلی الله علیه وسلم نهادند بعد پیغمبر علیه السلام استره بر سر
ابوبکر راند و کلاه یک ترکی بر سر و سه نهادند و بیکر گفت ابوبکر استره بر سر
محمد راند حضرت رسالت کلاه و ترکی بر سر محمد نهاد و بیکر گفت عمر استره بر سر
عثمان راند حضرت رسالت کلاه سه ترکی بر سر عثمان نهاد و بیکر گفت عثمان
استره بر سر علی نهاد حضرت رسالت کلاه چهار ترکی بر سر علی نهاد و بیکر گفت چهار
چهار بیکر این معنی دارد + لطیفه چهار و سه در میان مبارک
خانواده شایخ که در اصل چهار و سه بودند +
و ذکر او یسان حضرت قدوة الکبری میفرمودند که چون خلفاء راشدین
رضی الله عنهم هر کدام بنوبت خویش عهد خلافت بر سر بردند و طریق هدایت سپردند
و تابعین را و خلق را دعوت میکردند و راه دین می نمودند و چون مشرک و موم شد

با یحییٰ بن برکات نخت وجود سوسے کاروان سرای آخرت ہستند علماء بعد از متفق
 اللفظ والمعنی گفتند کہ انتحابی کالجوم یام اتمہیم اتمہیم در حق صحابہ بود الیوم یوم
 صحابہ نیست کہ تا ظاہرہ بروے اقتدا کنیم و دعوت کردن دیگرے را حسد
 ایشان را و اندازیم پس امام اعظم و امام محمد و امام ابو یوسف رحمہم اللہ اجماع
 کردند کہ بر کارم روز قائم مقام خلفاء الراشدین بود و دعوت کردن بوسے روا باشد
 بچہ خلیفہ خلفاء الراشدین کہ خلفاء الراشدین اندانہ بعہ کا المبتقوا والناسب کالملوب
 در کار است پس بعد از تلبیہ بسیار خلیفہ حضرت علی مرتضیٰ حضرت خواجہ حسن بصری
 را یافتند بریک از علماء و تابعین رجوع بحضرت خواجہ حسن بصریے کردند و بیعت
 آوردند و فریشتہ نداشتند سیری و میریدی از انروز پیدا شد کہ پیش ازین موجود
 بیعت و صحبت بود و بلکہ صحبت فقط حضرت خواجہ مود و وحشی و حجت الی لکن +
 خویش آوردند کہ چون حضرت خواجہ بصری بکمال پیری و ضعف رسیدند خلافت بدو کہ
 از زانے نہ نمودند یکے حضرت شیخ عبد الواحد بن زید و ولیم حضرت شیخ
 حبیب علی کہ این دو کس بگاہ روزگار و سہ آمداد و از خویش بودہ اند و چھار
 خانوادہ کہ الیوم معروف و مشہور میان علماء و مشائخ اند بوسطہ این دو مخادیم
 خواجہ حسن بصریے میرسند حضرت قدوة الکبریٰ میفرمودند اگرچہ در
 مشائخ روزگار خانوادہ چھارہ عدد داشتند ریافتہ ولیکن خانوادہ بسیار از
 اکابر آخرین روزگار انتشا شدہ اند و دیگر بسیار خانوادہ اند کہ بوسطہ سادات بخت علم کرم
 و جہ میرسند چنانکہ بعد از شہرم چھارہ خانوادہ بتفصیل گفتہ ایدانت اللہ تعالیٰ و مشائخ این چھار
 خانوادہ اکابر روزگار و از نامدار بودہ اند و صاحب مذہب سنت و جماعت باید دانست کہ این
 چھارہ خانوادہ کہ بان دو مخادیم میرسند پنج خانوادہ بوسطہ حضرت شیخ عبد الواحد بن زید
 بخت خواجہ حسن بصری میرسند و نہ خانوادہ بوسطہ حضرت حبیب علی بخت خواجہ حسن بصری
 آسائے آن پنج خانوادہ کہ از حضرت شیخ عبد الواحد بن زید استخراج یافتہ اند امنیت زیدیان
 میاضیان و ہمیان میران چشتیان و آسائے نہ خانوادہ کہ بوسطہ حضرت
 حبیب علی بخت حسن بصریے میرسند این است حبیبیان طیفوریان
 کرخیان سقطیان جسدیان گاوریان طوسیان فردوسیان
 سہروردیان چون آسائے ہر چھارہ خانوادہ ہستہ ششم

از شایع لطیفه و برخی اخصائى شریفه ایشان و سبب آن هر کد امی این خوب گشتان بشود و بدایت از سر
 حلقه دو دان کبار و مقدمه خاندان روزگار حضرت حسن لمبرى کرده شد که بر ورده خوانده طغوس
 ویرا ورده دستاخران مرقنوی بوده اند و مادر ایشان از موالی ام سلمه بود و منی المصلحون بکامی
 اشتغال می نمودی حسن در گریه آمدی ام سلمه پستان خود را در دامن او نهادی و او نمید
 چنانکه و اب طفلان است قطره چند شیر از غایت مهر بانی از پستان او چکید و در شمشاق وای آورده
 چندی برکات که در کوبید آمد از خاصیت آن شیر بود و مثنوی نهاد اند و آن چشمه شیر با لطف پاک
 دانی لغتیز که بر کوفت و از وی چشیده و ز شیرین بر شیرى رسیده و لغت است که گیر و جگر
 در عهد طغولت از کوزه پیغام بر صلی الله علیه و سلم آب خورده در خانه ام سلمه حضرت علیه السلام آید بر سر
 که این آب ازین کوزه که خورده گفتند حسن گفت که علم من بگوئید که در دوزخ حسن از وی می
 در کنار حضرت علیه السلام نهاد از آنجا که حقه غریزی ایشان بود و گرفتند و در حقه حق او کردند و او را
 از آن و عابر آمد **نقل است** که روزی حضرت علیه السلام وضو میکرد و ندو دستا و مبارک خود را بر سر
 نهاد و به جگرش یک بود بازی کنان اندو دستا مبارک گرفت بر خویش و صفا گفتندی ای کوب
 بیه اوبی کن حضرت علیه السلام فرمودند که گذارید که وی بزرگ خدایت و متعسک روزگار و پیشوای او وار
 خواهد بود و دستا و لایت من بر سر که است خواهد بر آمد قطعه گوشت که بی او کنی اگر دنی او بی کار
 خویش گشته و دستا من است آورید حکیم که دست باطنش پیش گشته و **نقل است** که چون
 او در وجود آمد پیش عمر خطاب رضی الله عنه بر دند فرمودند که سموه چنانکه حسن الوجه ام سلمه رضی الله عنها
 برورش و نقد وی میکردی شفقتی که داشت و پستان می شیریدید آید و پیوسته میگفت خداوند
 او را مقتدای خلق گردان تا بچنان شکوه صدوسی تن از صحابه دریافت بهفتاد و بدیری و اراده
 او علی رضی الله عنه بود و بعضی برانند که اراده او بحسن بن علی بود و الاول اصم و سبب توبه او آن بود
 که گوهر روشی کردی و او را حسن کوکو گفتندی و گفتندی وقتی به روم شدت و یک بر رفت وزیر او را گفت
 که امروز جای مردم موافقت میکنی گفت میکنم پس صراحتند گفت که خیمه که دیدم از دیواره باطنش بشود
 میخهای زرین و سپاهی بیکران دیدم که باکت حرب تمام گردیم بکشتند و جز می گفتند و می رفتند نگاه
 و فلسوفان و پیران قریب چهار صد تن کرد یک خیمه بکشتند و بر رفتند و بعد از آن محبی بران با صفا میاند
 و بکشتند و بر رفتند و بران فی چند دیدم باشکوه که بچنان کردند و رفتند و بجزان بکیزگان ماه و در حیا و صند
 بر یک باطنش از و جواهر بر کردند و بچند کردند و رفتند و جز من قیصر وزیر و خیمه شد و جز می گفتند بیرون
 اندر حسن گفت که من میخ شدم و گفتم اینچه حالت باشد از وزیر سوال کردم گفت قیصر را بر سر

روایت فضیلت حضرت خواجه حسن لمبری

صاحب جمال بود گاه بیمار شد طبیبان حاذق و معالج او عاجز شدند عاقبت وفات یافت و ملان
 خیمه رخاک گردید هر سال یکبار زیارت او آیند اول این سیه گران کردیدی بیایند و گویند با شما هر
 اگر این حال که ترا پیش از جنگ فتح توانستند کرد ما همه جانها را فدای تو کردیم تا ترا بار سنگین این حال
 از کسی است که باور و کار را نتوان کرد این بگویند و ترا باز کردند که انگاه فیلسوفان و دیران
 بیایند و گویند ای بادشاهزاده اگر بالمش فیلسوفی و علم و خرد و رفیع این کا می توانستند کرد و نظر کردی
 این بگویند و باز گردند پس بران محترم بیایند و گویند ای پادشاه اگر شفاعت و زاری و بدوش
 و خردش ناشی دفع این حالت نتوانست می کردی دیگر دمی اما این حال از کسی است و شفاعت و زاری
 اینجا بکار نیاید پس گیزگان باور و روشن بوی باطنهای زرین بیایند و گویند ای خداوند کلان
 اگر ببال و جمال و جمال ترا زبونیست خیزدن خود را فدای خود کردند تقصیر کردی اما اینجا جمال مال قدری ندارد و هیچ
 باور و بدوش و گویند که ای جان بدر بدست بدر چه بود دیگر تو شکر گران تو روم و فیلسوفان و
 دیران و شفیجان صاحب جمالان مال و نعمتهای اکنون خود نیز آدم اگر بدست من کاری بر آمدی
 کمرومی اما این حال از کسی است که بادشاهان روی زمین با همه جلالت پیش او عاجزند سلام بر تو باو تا
 سال و دیگر این بگویند و باز گردند این سخن در محل حسن کار کرد و حال باز گفت و میبرد رفت و میگویند
 خود که برگرد و دنیا بخند و عاقبت کار من معلوم نشود و در ریاضت کار او با بجای رسید هشتاد
 سال طهارت او خبر و موصاف شکست نشد زیدیان ابنای عبدالممد بن عوف بن خن بودند مرید
 شیخ عبدالواحد بن زید شدند بر یکی خود را منسوب بحضرت عبدالواحد بن زید کردند نسبت پدر و جد
 و شهر خود را محمود و دیدند حضرت شیخ عبدالواحد بن زید این خن را خلافت دادند و کس و طریق
 ایشان مینت هر یک از حفظ کلام ربانی بودند و علوم کمال داشتند ریاضت و مجاهده بسیار
 نمیکشیدند خلوت و ربایان داشتند صایم الدبر و قائم اللیل بودند و افطار ایشان بمیوهای
 خشک و گیاههای سیاهان بود بطریق طی سه شبانه روز بگز صاحب جانی اجماع نکردند نسبت
 میازار موری که دانه کس نیست که جان دارد و جان شیرین خوش است و پس از اتمام خوش گاهی
 نمکشیدند اندام و گردن را نیا زده اند اگر کسی را میبوی صحبت ایشان شدند و یا کس خواست که اراده
 ایشان آورد و دل خود را در صلاح انداختن و قرآن حفظ کردی چون قرآن از بر خواندن آمدی
 ملحقین ایشان یافتی و ایشان کسی را صحبت خود جا دادند که او حافظ کلام ربانی بود و یک ختم در روز یک ختم
 کردی بعد از آنکه از حفظ کردی یکبار یا و میوههای خشکی میکنند تا مشوق ایجاد نام جوین ساختن
 دلی اینجا گنجینه بود حق و بکن طبع خود گیاههای خاک که حاصل شود صحبت جان پاک و از غشایا و دیار و ملکات
 تجزید کردند و آنکه شرف اهل ایشان شرف شد و بعد از اراده ایشان برگزیدند و بنام کردی و گرد خانه و سکن

تذکره خاندان زیدیان

سبب سخن سخن

نند آمدن ز سبب گاه و بگاه که اسی صیاد صید بنشیند تنگ به بصید خویش تنگ ناکرده آنگاه به تراز
 ببر کاری آفریدند نه از بهر شکاری آفریدند و پیرا با ستاع این نوید آگاهی بدید آمد و دست در کار
 طریقت زده و سفر کیم پیش کرد رسید با پنجه رسید اما در تذکره الاولیاء سبب تو به وی چنان آوردند
 وقتی که او سلطنت بلخ می راند و عالمی زیر فرمان او بود چهل سپهر زرین و پنجاه گز زرین و مرصع
 در پیش او میرفته ششی در کاخ سلطنت خویش خفته بود و هفتاد و جوی با انواع هنر آراسته و بنویس
 حسن پیر بسته در خدمت او بودند ناگاه شخصی مانند اعرابی بالا اسقف خانه بجنبید گفت کیست گفت
 آشنایم گفت بر بام خانه چکار میکنی گفت مشتری کم کرده ام میطلبم ابراهیم گفت چنان دالی که بیشتر را
 بر بام می طلبی چه شتر را بر بام بر آمدن اشکالی دارد گفت از تو هم نادم که تو در حرم ناز و بجا می آید
 اعزاز خفته خدمت طلبی این از آن شکل تر و بصدر هزار تباران اعجاز تر از استماع این سخن بهیچین در دل
 ابراهیم آمد دست از همه دشت چون صبح سعادت دیدند نیم دولت آمدی و زید بیرون آمد و باران
 دا و ناگاه مردی بهیبت درآمد و پیش تنگ شنی میگوید که سپهر کس از بهر ان نبود که چیزی گوید با
 اقبال او کند ابراهیم گفت چه خواهی گفت درین رباط فرو می آیم ابراهیم گفت این خانه نعمت
 گفت پیش از تو خانه که بود گفت خانه پدرم گفت پیش از پدرت خانه که بودم چنین تا چند مرتبه بهر
 اسلوب گفت و گویی شد بعد از آن مرد گفت پس این اگر رباط نباشد چه باشد و غایب شد و پیر این
 حالت از بیم بر دور جرت زده سر به جوی نهاد و دیگر دید تا او را دریافت مردی گفت تو کیست گفت خضم
 آتشی در جانش افتاد و میکشت تا از لشکر جدا افتاد ناگاه آوازی شنید که بیدار باش پیش از آنکه بگریخت
 بیدار کردند بهیبت زهی بیدار بختی که سر خواب به شود بیدار بختی از مرگ بیدار چون این آواز بشنود
 از دست رفت ناگاه آهومی دید خود را بوی مشغول کرد و بوی سخن درآمد و گفت تر از برای این کار
 آفریده اند روی از آهوی بگردانند شبانی با آوی کلاه مرصع و قبا می زلفیت خود بوی داد و زنده
 او گرفت در بر کرد و روی بر آه نهاد و سیرت این طایفه آلت که بای و سر برهنه دایم الا احوال مسافر
 باشند بهیچ دستی و پتی تنگمی شعاع خود سازند و بی کسی باشند چون حضرت سلطان بشرف ارادت
 فضیل بن عیاض مشرف شدند خرقه چهارده من عجی در بر کرده و بر وایتی ده من عجی و بر وایتی نه من
 و بر وایتی هفت من از هفت من کسی که گفته و این ان این خرقه خود را بر میدی دادند و خود را آدبی
 نویا نیند نسبت آبا و اجداد و شهر محو ساخت تا غایت او همیان خرقه هفت منی و منی و بر وایتی
 و پیروی سلطان در همه حال باشند تجرید و تقدیر و بوی گزینند و سفر و حضر و کربلای گویند این
 فقیر چون بشرف ملازمت حضرت شیخ قوام الدین ادیمی مشرف شد و می مرا امر کرد در راه و بخانه
 بد کرد جلای که بنابر این امر را دست میبایم در سفر و حضر امر دیگر اگر چه بعضی معاندان بسبب اقدام
 این امر که انکار بسته و معرض جلای بوده اند و هر چه از فوق از ماکولات بی ارادت ایشان برسد بفقیر

مساکین زود صرف کنند و لطیفیل او نهاد خود دم و دسته نغمه بخورند و تمام شب زنده باشند هر که ارادت ملازمت و صحبت ایشان باید باید که آئینه دل خود را ز رنگارنگی کوفتن مصفا کند و نفس خود را با و آشوب سازد
مبذوب گردد و چون نفس او با مثال او امر استقبال کند بعبده بشرف اراده و صحبت ایشان مشرف شود
مستغنی هر که در راه سلوک از روی صدق به جاده تنه زاده او هم گرفت بد بایدش اعراض از کمین
و باز ۴ راه در پیش او اندام گفت بهر یان می پیوندند شیخه عبیره البصری و سیرت ایشان آنچنان
است که در شهر و قریه هر گاه جای منازند در خواب و بیا بیا گردند و تجرید باشند و اکل ایشان سبزه گناه
و ثمرات بیشه و غلات حاض شیب روز با وضو باشند و فتوح قبول کنند که با خدای ابرای خدای سحر
نه برای حیفه مردار و ماندگی خدای محبت خدای را میگویند و نظار بطی لبزه و رنگ کنند و برای اراده و صحبت
ایشان مردم را تصفیه طاهری و باطنی لازم است بی این حال شرف ملازمت ایشان یافتن نوعی از محالات
است قطعه شوازی سیرت ایشان که چون گنجینه بیرون از خانه در بر اند باشند ز خود و ارسته و از خان و نام
انفس صحبت همانا باشند چشمتیان می پیوندند شیخه مشا و علو دینوری و مبدای چشمتیان از شیخه ابو جعفر
چشتی است و چشت و واندیکی از ولایت خراسان و آن شهر است دویم در ولایت بزمیان قمان و اوچ
قریه قرب بلمان است و شیخه ابو اسحاق چشتی از کمرسان است و شیخه الکنت که از شام است ایشان شیخ
ابو اسحاق شامی گویند و از ابدال بوده اند و چشت کفر بود و ابو اسحاق از اسلام کرده بود و بعد از چشت
بعید رفت و اینجا مرید شیخه علو وینوری شد و شیخه پیر سیدند چه نام داری گفت ابو اسحاق شامی گفتند
بعد ازین ترا ابو اسحاق چشتی گویند که شاخا چه چشت استید و اسلام چشت از شماست خلافت از دانی
در خود نگفتند بگوید در چشت که آنجا جمعی از اکابر از نسل سلطان فرستاده میخواستند مدعی و مقدم
ایشان شاخا امید بود بر حکم اشارت بر چشت آئند و سلطان فرستاد که از شرقا چشت بود و خواهری
عالمه داشت بنحایه و می گاهی تشریف می بردند وی البشارة دادند که در خانه ببادر تو پسر خواجه
بود که منبع اکابر و منت او اما تر خواهد شد چون سخن ایشان در ایام قریب بطور پیوست و شیخه احمد بدین
در وجه و اراده ایشان آوردان روز خواجگان چشت پیدا شدند و خواجگان چشت به چشت می رفتند
اول خواجه ابو اسحاق چشتی دویم خواجه احمد چشتی سیوم بعد از ایشان خواجه محمد چشتی چهارم بعد از ایشان
خواجه ناصر الدین ابو یوسف چشتی پنجم بعد از ایشان خواجه قطب الدین مودود چشتی که بحضرت شیخه احمد
نزد پیل جامی اند که اظهار عصیبت شد و آن تصفا بعبیل یافت و بسی فواید از ایشان خواجه حصول
و این پنج تن در چشت خواستند و ایشان خواجگان چشت گویند هر که برایشان پیوند و مریدان ایشان
بود و در این چشتی گویند اما شمه از سیرت ایشان الکنت که در شهر و قریه خانه بکشد و وضو و دعوت
از باطل بسوی حق کنند و دایم الاحوال معرض از دنیا و اهل آن باشند و ریاضت و مجاهده شعار
خود سازند بفقرو فقر و فاقه بسر برند و صحبت بفقرا و مساکین دارند و هم طعام ایشان باشند و صاحب

در راه خلافت و راه پیران مذکور خلافت و چشمتیان

سماع باشند و اهل سماع را دوست دارند و اعراض بر آن بکند و تقطیع فقر از اغنیای زاده
 کنند و دستهای غریبان دوز میبایزند و آش و طعام پیش فقیران خود فراز کنند هرگز غنی را
 با در فخر جایی نهند و افطار ایشان اکثر لغت بود و با نفقات باطن ایشان از دل مرد محبت را
 سرگردان و ایشان مردی را تو به زود بکنانند قطعه کسی که مردیان چشتی بود و در سیرنی از چشتی بود
 افطار شریف باطن حضور به خیرین هر دو سبب خوشی بود و بهر کس با خلاق سازند و پس اگر کسی
 پاکشستی بود و بطوفان بلوی چهار چو نوع دم جو دشان بچو شستی بود که اشرف دین خاندان مشکوفا
 صفا پرسترم در شستی بود و به بقیان می بودند حضرت حبیب عجمی که در بیات حال بسیار و مثال بسیار
 داشت و مردم بوی معاد میکردند سبب توبه وی آن بود که حضرت حبیب هر روز در بصره بقاضا رساله
 خویش بدر خانه مردان رفتی اگر دایندی نیک اگر نه پای مزد خود بستندی و وقت روزانه خویش را
 تا روزی بقاضا خود رفت و آن شخص بخانه نبود مشکوفا و گفت من هیچ ندارم که بتو دهم پاره گوشت
 بخانه دارم اگر باید بکیر گفت بیا گرفت و بخانه آمد مشکوفا را فرمود تا دیک بپزند مشکوفا گفت دیک بنام
 اما بنیم نیست و از دهم نیست باز بهمان اسلوب از مدتیون بنیم آورد و در چون طعام بنیم رسید
 نداید و از ده دجیب بدر آمد و بانگ وی زد و گفت این قدر که بتو دهم تو نگر نشوی و نام و شوهر
 شویم سایل نامید رفت چون دیک اگر دزد خون شده بود زن و مرد با هم میخیزند که این واقعه
 شد مشکوفا و گفت که این شومی آن بانگ که بر سایل زدی حبیب چون این حال به پیشان شدند
 او نیده بود و روی مجلس حسن بصری بناد و کودگان در راه بازی میکردند چون حبیب رسید بهمدید
 گفتند که دور شدیم که اگر حبیب را بخار برماند افتد حبیب این سخن بسیار گفت کرد حضرت حسن
 بصری آمد و توبه کرد چون از مجلس شریف مراجعت کرد باز بهمان راه کودگان برآمد کودگان بهمدید
 گفتند که دور شویم که اگر حبیب تائب برماند حبیب گفت آهی یک ساعت که تا تو شستی کردم نام
 مرا در تابیان آوردی و هیل دوستی در دلبهای خود و بزرگ زدی پیش بخانه آمد و منادی کرد که
 هر که را حق بر حبیب باشد بیاید بگیرد اموال خود را همه توده کرد مردم متقاضی مثال می آمدند و حق
 می بردند تا چنان شد که هیچ مال نماند همه مردم بردند یکی متقاضی آمد چادر مشکوفا با و داد دیگری آمد و
 پیر این خود داد و بر پهنه ماند در کنار اب فرات صومعه ساخت و در آنجا عبادت نمود و بهر روز از
 بصری علم موختی و بهر شب عبادت بسر بردی و عجمی از آن گویند که قرآن درست خواندن توانستی
 و کسانیکه این خانواده منسوب اند شمه از سیرت ایشان است که ایشان دو تن از اخفاء عبدالرحمان
 بن عوف اند یکی مجتهد بود علم پیش جد خود عبدالرحمان بن عوف تحصیل کرده بود بسیار
 صحابه را دیده بود نام او مبارک بن حمزه بن عبدالرحمان بن عوف بود و دوم را شیخ العرب
 محمد بن حمزه بن عبدالرحمان بن عوف می گفتند این هر دو برادران متقی و صلح الناس بودند

تذکره خاندان حبیبیان

مرید حبیب عجمی شد خلوت و غزلت اختیار کردند و خود را جویان گویانند نسبت پدر و جد و شهر خود
 محو ساختند حبیب عجمی این هر دو برادران را خلافت داد و گفت در دامن کوه حرار وید و در آنجا
 مشغول شوید آئینش بر دم نکیند و مجرد و منفرد باشید و افطار بعد هفت روز بیک خورمایا و در یک
 زیاده ازین نخورید و از ده سال در کوه حرا مشغول بودند و بعد از حبیب عجمی در درویشی و طعام و غیره
 نخوردند و در محافل حضار نفرمودند و فتوح کسی قبول نکردند میوه نار میابانی و گیاههای کوهستانی بعد
 بست روزی را بعد چهل روزی نخوردند کسی را داعیه اراده و ملازمت ایشان شدمی باین افعال مذکور
 اقدام نمودی بعد از شرف صحبت و ارادت شرف شدی قطعه کسی که جویان عجمی بود و از تجوید و غیره
 باید بخیزد دل از آب و نان بایزش کند و باز به بر حشمت وصل شاید رسید؛ پیغمبران می پیوندند
 سلطان العارفين که از طبقه اولی است و نام وی طیفور بن عیسی بن آدم بن سروشان جدا و گبری
 بود سلمان شد و سبب اسلام وی آن بود که شخصی مسلمانى بخانه وی آمد و وی کریم النفس بود
 و همان پرست چون آتش کشیدند همان را معلوم شد که وی گبری است دست از طعام باز کشید
 سروشان گفت موجب است کشیدن از طعام چه بود و گفت من بیکانه ام در خانه بیکانه طعام نخوریم
 بخاطرش رسید که این از اگر است نفس من بود که مهابتی از خانه من گرسنه روحا همان آورد و نقل است
 از سید الطایفه که فرموده اند که بازید در میان ما چون جبرئیل است در میان ملائک علیهم السلام نه است
 میدان جمیع روزندگان که محال تو حیدر رسند بایست میدان باینید است جمله مردان که بایست
 او رسند نه است خویش یا بند و دلیل برین سخن آنست که یا نیزید میگوید که ولایت سال برین
 بگذرد تا چون با گل بشکند حضرت شیخ ابو سعید ابوالخیر قدس سره گوید که هر ده هزار عالم را یا نیزید
 می بینم و یا نیزید در میان نه یعنی آنچه با نیزید است حق محو است سبب توبه وی آن بود که چون مادرش
 بمکتب فرستاد چون بپوره لقان رسید بدین آیت که ان الشکری و الوالد یکا از است و معافی و
 پرسید همدان گفت حق سبحانه تعالی سیفر ناید شکری کن مراد مرید و مادر خود را این معنی در دل و بی ابر
 کاری کرد و لوح پنهان و دستوری خوشت و سبحانه آمد مادر گفت یا طیفور سچ کار آمده نذر می فرماید
 یا بدید آورده گفتانه در قرآن چون باین آیت رسیدیم و بمعافی وی مستفید شدم نیز تو
 آدم که من خدمت و و مخدوم تو اتم کردیا از خدای در خواه تا همه آن تو باشم یا مرا بخدای
 بخش تا همه آن او باشم مادر گفت ترا در کار خدای کردم و حق خود تو بخشیدم پس باینید از
 سلطه بر آمد و راه سلوک در پیش نهاد و افتاد آنچه افتاد آورده اند که سلطان العارفين هم
 و سیزده شایخ را در یافته و صحبت کرده یکی از ان حضرت جعفر صادق است رضی الله عنه صد
 و پنجاه سال عمر داشت و تربیت کمال از حبیب عجمی یافت و چندی از مریدان صادق و از
 طالبان و اثنی که خدمت سلطان العارفين بودند نسبت خود را پیغمبر کردند و خود را پیغمبر

گویند نسبت ابابو و اجداد و شهر و احصار نامعدوم دیدند و روشن ایشان آن بود که چون نماز
یا فتند و خرقه پوشیدند و خرقه را بپوشید می گفتند و خرقه ایشان چهار گونه است و طیفور یا چهار
تن بودند شیخ مسعود و شیخ محمود و شیخ ابراهیم و شیخ احمد و شیخ مسعود و طیفوری خرقه شکر باره که در
آنرا آتماچم گویند و در بر کرد و شیخ محمود و طیفوری با هزار ریش سیاه که آنرا خرقه هزار ریشی گویند در
بر کرد و شیخ ابراهیم خرقه خشت پاره مربع در بر کرد و شیخ احمد طیفوری خرقه صوف در بر کرد و هر یک
سرور راه حق نهادند بعد از روز و هفت روز افطار میکردند و از دنیا و اهل آن کریران بود و اندک
جز دام و ددایش ایشان دیگر بودی و طیفور و خوش آمدن زیارت ایشان میکردند و ذمی الروح
را نمی آردند و هر که ادعای اوست و صحبت ایشان می باشد یا این اوصاف مذکور موصوف می شدی
آنکه بعد از ادراک پاپوش ایشان رسیدی قطعه کسی که اندر ره طیفور یا آن است پاپوش
از جهان که فور باشد و غرض کن را از گوش چشم نه بیند که چه به از حور باشد که کریان می بودند
بحضرت معروف کرمی که از طبقه اولی است و از قدماء مشایخ استقامت سری سقطی و غیره گفته اند و ابو
محمود است نام پدری فیروز و غیره و آن است و قبل معروف الکرمی بن علی الکرمی پدری می
بود آنرا کرده بود و در میان امام علی بن موسی رضا علیه السلام گویند که وی بپست امام سلمان
شد روزی بارعام داده بود و او را دحام کرد و در زیر پای آمد و ملاک شد بعضی برانند که در
دراوان صبا بکتب بودند بعد از آنکه معلم آغاز کرد که بگو خداست گفت خدا یکی است هر چند میانه
کردند و ترسانند از زبانش جز یک دیگر نه برآمد میست کسی که او را دم توحید باشد بی گوید که
بر رسید باشد چون دین بدست بول نکرد و او را راندند بحضرت علی بن موسی رضا آمد مادرش
و پدر چون دیدند که از نامیز و گفتند کاشکی آمدی ما یا نه دین و بی قبول کردی ما را آخر آمد و مادر
و پدر و پیش امام برد به اسلام داد و خود در ارادت داد و طامی در آمد و خلافت از آنجا گرفت
و او او طامی خلافت از حبیب محمی یافت پس هر ندانی که بحضرت معروف شدند خود را کریان می
گویند و ندانند و کرمی نام محله است در بغداد و سیرت ایشان آنست که دائم الاحوال از دنیا معرض بودند
و بیشتر اوقات از ترس حق تعالی ایشان را در گریه رود و کلک نفس و ثبات بسیار گویند و گفت
بر تبه رسیده بودند که از خوش تازی در نظر ایشان پیدا بود و هر که داعیه ارادت ایشان گرفت
سیوت ایشان اختیار کردی بفرزاده شرف شدی را با محمی کسی که دوده معروف باشد باشد
خدا موصوف باشد بفرمان بایدش معروف بودن نه از جاه جهان معروف باشد سقطیان
می بودند بحضرت خواجہ سری سقطی از طبقه اولی است کتفه او ابو الحسن و استاد جیند و سایرند
است از قرآن حارث محمسی و بشر خانی است و شاکر معروف کرمی و آنکه از طبقه ثانی اند اکثر
نسبت درست بومی کنند سوم ماه رمضان و شصت و هشت و دین از دنیا رفت حضرت

عزیز خانوادہ کریان

عزیز خانوادہ سقطیان

خواب نکرده و شب و روز روی بقیه شستی از عویش تا فرشتان نظر میدان ایشان مخفی نبودین
 مقدار مشایخ را که نسبت بنما داده سپهر و دست بد و دمان دیگر کم بوده باشند رباعی کسی که می
 از دوده سپهر و دوزخ زند باید بشیرا و سپهر و دوزخ بگذارد و جهان بوقت سحر تنگفته بد و دوزخ
 این چهارده دودمان که معروف مشایخ اند شرح ایشان کرده اند و دیگر دودمان که از ایشان سخن
 شده اند و از مسافات مستنبط شده و از حضرت اویس قرنی گفتند یا فیه گفته اند ایشان را الله تعالی بخوا
 این لطیفه که می آید نامش را خوانده او یس گفته آید بهمدین لطیفه که شیخ الطریقیه شیخ فرید الدین عطار
 قدس سره گفته است که قومی از اولیاء الله غر و جل باشند که ایشانرا شایسته طریقت و کبریا حقیقت
 اولیایان نامند که ایشان را در ظاهر پیر پیری احتیاج نبود زیرا که ایشان را حضرت رسالت پناه صلی
 الله علیه و سلم در حجه و غایت خود پیر و سرش میدهند بی واسطه بغیری چنانکه او یس ادا داده و حق گفته
 و این عظیم مقامی بود و یس عالی تا که اینجاست و این دولت بکه روی نماید ذالک فضل الله و یس
 من ایشان و همچنین بعضی از اولیاء الله که متابعت آنحضرت اند صلی الله علیه و سلم بعضی طالبان را
 بحسب مد و حایه تربیت کرده اند بی آنکه او را در ظاهر پیری باشد و این جماعت نیز حاصل اولیایان
 اند و بسیاری از مشایخ طریقت را در اول سلوک توجه باین مقام بوده است چنانکه شیخ بزرگوار
 شیخ ابوالقاسم گرگانی طوسی را که سلسله مشایخ حضرت ابوالخیر بنجام الدین کبیری بایشان می پیوند
 و از طبقه شیخ ابوسعید ابوالخیر و شیخ ابوالحسن خرقانی اند قدس الله ارواحهم و رایتی سلوک فکر
 این بود که علی الله و ام گفتی اولیای این حضرت قدوة الکبریا میفرمودند که پیش از رسیدن
 بشرف حضرت مخدومی این فقیر توجه باین مقام بود که روحانیه متبرک حضرت اویس مراد برین
 آورده و داعیه سلوک زیاده کرده و باعث این دولت حضرت خضر علی السلام شده و بعضی شیخ
 را که اول و بیا این سعادت روی بنماید آخر بدولت همسایری بزرگی از بزرگان روزگار شرف
 سلوک نیز محصل میگردد و بعضی دران ورطه از ابتدای نا اشتهای باشند چنانچه حضرت خواجہ نظام الدین
 گنجوی که اولیای بوده اند از ابتدای اینها هم درین وادیه ماندند چنانکه از اشعار ایشان بوی ان
 می آید مشغومی اگر به ز خود کلینی دیدی به گلی مرز یازد از دژ جدیدی به چو از ران خود و خود باید
 کتاب چه کردم بدر و میند چون آفتاب به و حضرت خواجہ حافظ که مقتدای مجذوبان روزگار بودند
 محبوبان پروردگار بوده اند ایشان هم باین دولت مشرف بوده اند حضرت قدوة الکبریا
 میفرمودند که چون ببلد شیراز درآمدیم و با کار برانجامی مشرف شدیم و پیش از آنکه باین
 شرح می بار رسیده بود و شعر حافظ از معتقدان است گرامی داشتش به زانکه بختایش پس
 بود که مکرر با دوست از اینجا دلتنه بودیم که او اولیای است چون بهم رسیدیم صحبت دیوان
 ما و او بسیار محرابه واقعه شد معنی بهدیکه در شیراز بودیم هر چند که مجذوبان روزگار و مجنون

هندوستان بشرف اراده و خلافت مشرف شده دی بوده و ام شریف وی حضرت شیخ
 عثمان بوده از پس که حضرت سلطان المشایخ بوی التفات زیاده از اصحاب احباب علیه السلام
 بلفظ انجلی خطاب میکردند و نسبت وی بالناس تبرک بسیار رانده اند در حقیقت من که هنوز محظوظ
 نشده بودم بشرف اراده مشرف شده مسکن و موطن در خطه او ده دشتند و الله ایشان
 بکهنه موطن بوده بعد از مرور ایام و چندی از عوام جهت دیدن والده خویش بکهنه میرفتند
 اغلب احوال بخدمت پسر پدی و عمر شریف خود را در کج خاگاه گذرانیدند و سخت و بسیار
 از کتاب و جزآن زیاده داشتند در یک کج خانه خودی بودند و گوشه دیگر جای نشستند
 چون بعضی از اصحاب را که بوجب یا جهت خلافت گزیدند از انجلی خلافت ایشان را هم گزیدند چون
 مذکره اسما و کبرای خلفاء حضرت سلطان المشایخ گزیدند نسبت وی فرمودند که اول وجه
 درین کار علم است چایشان از حلیه علوم رسمی و زیر معلوم کی ستر بودند بر مثال امثال
 کردند و خود را بپیک حایت حضرت مولانا، فخر الدین زراوی بستند خدمت مولانا فرمودند
 که من اورا بنشین ماه داشتند میگرددانم در کبر سن در علوم اشتغال نمودند چون حضرت مولانا
 بر نسبت ایشان اقبال زیاده از دیگران بود کتابی در علم صرف و نحو فقه و اصول قواعد تصنیف
 کردند و اورا تصدیق غنائی موسوم کردند بیشتر کتب مبتدیان و سادگان فرصت ضبط کردند در
 حد افادت رسیدند بعد خلافت نامر بپهر اشرف شریف یافته پیش از آنکه ایشان بیوی بزد
 مراجعت کنند خلافت نامر را بدست حضرت شیخ نصیر الدین محمود لاهیجی او ده فرستاد و خود
 در خدمت مخدوم ماندند تا زمانی که حضرت سلطان المشایخ بشرف الموت یصل حسب الحسب
 المالحییب مشرف شدند بدار الملک ملی باشند و سه سال دیگر در خطه سلطان المشایخ
 بگیند خواج جهان بودند بعد بجانب کهنوتی اشرف بر دند بعضی کتب معتبر از کتب خانه حضرت
 سلطان المشایخ که باوقات خوش یافته بودند همراه خود بردند و آن دیار را از انوار عذار
 و آثار دیدار خویش منور کردند و خلق خدا را بشرف اراده مشرف میکردند چنانکه اکثر ملوک
 آن دیار و بادشاهان آن اقطار بر بقا رادت و زمره سعادت درآمدند و عمر بکمال یافته بودند
 در آخر عمر خود بر ای مولانا رکن الدین اندیشی که استاد ایشان بودند و جامع محفوظ حضرت
 سلطان المشایخ را مبلغ زرو و سوغات انفسیه از فواکه و شمعوات و ملبوسات بسیار فرستادند چون
 وقت سفر آخره ایشان را پیش آمد و در سواد کهنه قدیم مدفن خود را مقامی یقین فرمودند و از انواع
 الباس مشایخ و اضافت ملباس سلطان المشایخ که همراهیده بودند بر سر مدفن خود جای
 حفر کرده مدفن کردند و بر پایش مدفن و مقبره منوره خود را ساختند از بزرگت مدفن
 الباس اکابر و ملباس امانت مقبره ایشان قبله هندوستان و کعبه دوستان شد نیز از بزرگ

سپست در مقامی که نشان کف پائی تو بود به سالها سجده صاحب نظران خواهد بود و امید جان
 مقام قیامت خلفا کبرای اینان در مقام بهایت و بیعت خواهد بود و البانی داله المودود مننه
 خدمت مولانا شهاب الدین امام که شیر فیرین نعم الهی و لطیف ترین که زمانه پائی در باب ایشان این
 بود که بنصب امامت سرفراز شدند چون خدمت ایشان بشرف اراده شرف شدند خدمت خواجه
 نوع که یکی از اقربا به سلطان المشایخ اند فرمان شد که علوم دینی از وی دریغ ندارد و از مسایل
 ما محتاج ویرا تعلیم کنیز حجه خورده که در خالقاه بود پیشان تقویض یافت در خدام عظام عمر بسر
 می بردند سالها و از او ان از روی این دهشت که یکبار امام جماعت صوفیه شویم چون این منصب
 شریف پیش نهاده بر بستن و صاحب نفوی و یقین خواجه محمد امین ابن مولانا بدرا الدین اسحاق خیره
 حضرت گنجگر معوض بود کسی را مجال تدخل نبود و ایشان منتظر این سعادت بودند چون سلیقه
 مننه سرائی از موسیقار و بهیچ خوشنوا می از قهقلس طیار زیاده دهشتند مصاحبه اعث شد ثبوت
 عنایت آن اغره اشارت با امامت کردند فرات قرآنی و حرقات فوقانی مبر به خوش خواند که حضرت
 سلطان المشایخ را بغایت و لکش آمد و عالمی غریب و وجدی عجیب دست داد تحسین بلیغ
 یافت بعد از فراغ نماز چون بجای سهو و در جمعت کردند مولانا و شهاب الدین سرور قدم آورد
 دست مبارک دراز کرده سر او را برداشتند در وقت سر برداشتن جامی ناز بر پائی افتاد بوی
 خشنیدند مولانا و شهاب را خنجال شدند و باز سر قدم آوردند و ایشان فرمودند سپست
 گردست و پدر هزار جامه به بر پائی مبارکت فشانم فرمودند السعد السعد چه نیاز هست سپست
 ای سرور سروران در عالم به بر یک سر موسی تو فشانم باز سر در قدم آوردند و نواز شهاب شدند
 بعد از ان امام حضرت خواجه محمد امین را داعیه زیارت مرقد منوره حضرت گنجگر شد مولانا و
 شهاب الدین را بر حکم نیابت امامت تقویض کرده رفتند بعد از انهم نسبت ایشان آن منصب
 قرار دادند امام که حضرت سلطان المشایخ بسر بر اقدایت و او زنگیت ایت جلوس داشتند
 این دولت و سعادت ایشان را بود حضرت قدوة الکرامی فرمودند که روزی حضرت
 سلطان المشایخ بر ایم بر آمده بود که جماعه اصحاب در تحت بام نشسته بودند و برنی بر پا استاده
 چون فکری از ریاضت اصحاب بر آمد فرمودند که آن جوانرا که استاده هست هر چند که میگویم که
 ایضائی که من وضو می کنم و خدام گرم میکنند از وی وضو ساز و چنین هوای سرد خود را بر برفزار
 و بر لب دریای سردی اندازان را رفتند و باین فروده او را بشارت دادند تعظیمها کردند و مراد
 از جوان حضرت مولانا انجدر مدتی حضرت سلطان المشایخ نشسته بودند که در خفا پیش
 میگذاردند و هر میکردند جنبست مولانا التفات کردند گفتند که تو چرا خلافت نامه دست نمیکنی
 خدمت مولانا انگار کردند تا ایشان را بعد از مدتی بدین شرف شرف ساختند خدمت مولانا

در میان احباب سماع را شغف زیاده داشتند حضرت مولانا را چون سفر آخرت پیش آمد در جوار
خانقا و مدفن نمودند و هم در آنجا دفن کردند منته خدمت مولانا برهان الدین غریب که در
شرح آداب و وصف رعایت احباب و در لطافت طبع غایتی دارد و آن همه مقدار خلوص عقاید
و خصوص انقیاد که نسبت سلطان المشایخ ایشان داشتند و دیگر اصحاب ماکم بودند و از آن ادب
الست که مادام که رخت جیات بکار و آن برای آخره سپرده اند بلای خود را بجانب غیثات پور
فراز کردند و این رعایت ادب دیگری را میبردند و از اکثر اصحاب در اراده تقدم داشتند در
دادیه خلعت از همه سبقت کردند و ظرافت سخن و لطافت طبع آیتی بود که در شان او و در
یافته چنانکه میر حسن و میر حسن و خوش طبعان دیگر بوسیله لطافت طبع او فریفته بودند و حضرت
شیخ نصیر الدین محمود او و بی تحصیل علوم غریبه بلا زمت دی کردند و در زری سلطان المشایخ
نسبت حضرت شیخ نصیر الدین فرمودند که کجای باشند و میر فاکت که تحصیل میکند که بعد
بخانه مولانا غریب این شعر عربی را مبارک دارند مصرع مروده ماست به بیان این
و ویرا در حاله وجد و سماع طریقی مختصر بود و چنانکه از دیگری آن نوعی سرودن می یافتند
که طرز ربای است حضرت قد و ... شعر و غزل که سبب کوفت خاطر شریف سلطان
المشایخ نسبت مولانا برهان الدین غریب است چون عمر مولانا به کمال رسید و سن بیست و
پهفت سال کشید و ضعف بشری و کلف غفیری زیاده ظاهر شد حدیث ... از آن سن و سال
می نمودند بنابر آن گلیبی و دوده کرده سجاد و طریقه سیادت مولانا و علی بن ابی طالب که حضرت این را
بمع سار که سلطان المشایخ بنوع دیگر رسانیدند که در آنای انگیزشی و سجاد غیبی کردند و بعد از آن
سلطان المشایخ بنوع دیگر حضرت مولانا را می انداختند حضرت سلطان انشا می کرد و مولانا را دید که چون در آن وقت می کرد
شرف و محبت عباد و خواص می آمدند چون خدمت میر حسن را دیدند در حالت غریب و کربت عجیب یافتند
حضرت سلطان المشایخ گناه مولانا در خواستند بطرفی ایام جان استغفار میکردند بعد از
مرور ایام بشرف خلافت مشرف شدند و در عقب سفر حضرت سلطان چند سال ارشاد و خدمت
خلق کردند بعد به دیو گریه دفعه مسکن گرفتند و هم در آنجا بجوار حق پیوسته منته مولانا را علما و مشایخ
والدین زبیلی که خلیفه حضرت سلطان المشایخ بودند اند در فصاحت عبارات و بلاغت مشایخ
بود و یکیش خواص حقایق و ذوقانی مثل ندانست بر شیخ عبدالسلام قره الدین سافعی که در خط او و در
وقت کشف کرد مولانا شمس الدین محی و علماء آوده شریک بودند حضرت سلطان المشایخ در آن
گاه با دایر یا مغانه با صاحب جماعت کردند مولانا را عقب تر آمدند و بعضی از اصحاب که دیگر
بودند نماز گذارید است ایشان کردند با محانی غریب و نعمه عجیب که حضرت سلطان المشایخ
را اشغف کلی شد باقبال خادم را فرمودند که مصلا امر ببر و مولانا را بده چون مولانا و هم

فکر مولانا برهان الدین غریب

فکر مولانا عطاء الدین زبیلی

نماز دادند اقبال مصلا رسانیدند که گفتند و تقسیم بسیار کردند اکثر اوقات مولانا میفرمودند که من با شما
 نمی توانم کشید هر چند که مرا سرفراز گردانند و قابل این سعادت نمی بینم و امثال این انکار بسیار کرد
 و لفظ فواید الفوائد بسیار مطالبه میکردند و موجب حصول دولت دلیلی و سبب حصول بهجت کوثرین
 می دانستند حضرت مولانا هم در حیات خود مدفن خود را عمارت کرده بود و این عمارت بجزیره حضرت
 سلطان المشایخ پیش قدمی درونی متصل بقایم بریان است منته مولانا و جیه الدین یوسف کلکلی
 از خلفاء صادق و نامدار و اثنی حضرت ایشان بود و در زهد و عبادت نظیر نداشت و شرف یافتن مولانا
 بر ملک الدین بارات سلطان المشایخ بسبب مولانا بود چنانکه مولانا و جیه الدین بواسطه مولانا
 عمر کلاهری بود و شفت و فریگی نیست سلطان المشایخ ایشان را جهان بود که روزی بطرف
 خانقاه ردی نهادند باصحاب گفتند که این راه بقدم باید رفت بلکه از سر قدم باید ساخت
 عاشقی کوثر قدم کند راه معشوق را قدم نهد به مدرن سخن بود و حالتی غریب دست داد و خلق
 زنان راه طی کرد و اصحاب قیاس کرده بودند که تا عیاشی پور سلیخ راه بود لبسته متعلق بخانقاه رسید
 شعری براه دوست گر عاشق زلف کام نداشتند رفتن راه را سراسر انجام داد آن مقدار انفاست برتر که
 نسبت ایشان حضرت سلطان المشایخ کشیده اند بدیگری کم بوده باشد مگر و اکی ولایت چندری
 بود انجام تو پیدا شد آنجا بعضی رسانید اگر خلیفه موسی آن ولایت را تا فرود کرد پس بقدم آوردیم
 رسید و از خانقاه که بمن است اقدام او ممانت ولایت صورت گیرد و فرمودند که مولانا یوسف کلکلی
 اند اقبال خادم بموجب اشارت خلعت خلافت آورد الیاس فرمودند و همراه او ساختند اول
 فیضی که منسبت مولانا فرمودند این بود که در ماندن و بودن همه حال بمن اقتدا کنی و یک
 نفس از ملاحظه خالی نشوی بواسطی اسرار جلوتخانه بر دشتاگرد چون مولانا همراه او بنواهی جید
 رسیدند و راندک ایام فتح شد مهات آن دیار بر آورده شد مسکن و موطن هانجا گردانید اگر
 اعیان مردم آن دیار بجهت اراده در بنجای آمدند میفرمودند که بر آورم یوسف در اینجا اند البته
 با بنجاست سفید شوید و مرید گردید منته حضرت خواجه ابو بکر شهره از خلص اصحاب و خلفاء و اکیاست
 اب حضرت ایشان است پیش از سرفراز شدن باماده حضرت کچنگر خدمت ایشان بنجاست سلطان
 المشایخ طریق صحبت و راه رفاقت می سپردند بجزرت سلطان المشایخ وعده داشتند که چون
 شایسته خلافت و ارادت حضرت کچنگر شرف شود اول کسی که در بقدر اراده شود در آمدند
 باشد و قی که هنگام ایفاء وعده اند بعضی رسانیدند که بنده بشارت این سعادت شرف میگرد
 و توفیق است هر نعمتی که بوقت اراده بجزرت انپیر رسید باشد مرا نصیب باشد با جایت بود
 و ربیعت آوردند فرمودند بجهت الد اول کسی که در اراده در آمد صالحی بود منته قاضی نقضات
 قاضی محی الدین کاشانی که از خلص اصحاب و خلفاء ایشان است با انواع علوم غریبه و حضایل

در مولانا و جیه الدین یوسف کلکلی

در قاضی محی الدین کاشانی

مجموعه آریسته بود و جد ایشان قاضی قطب الدین کاشانی استاد شهر بود و ذبا و وجود چندین فضایل و ثنایل چون بزرگ اراده شرف شد و نفعت سنی و دولت مبنی پنداشتند شعر شریف و قدوه اصحاب علم و دبر و نگرار صدق و ارادت بدست او بختند و قتی که حضرت قاضی بلازمست می آمدند قیام تمام می کردند و خلافت اصحاب دیگر که باین دولت سرافراز بودند آن بقیه احتیاق عوارف و دقائق معارف که ایشان از حضرت استفاد میکردند و دیگران را میسر نبود و بزرگ ارادت و خلافت شرف گشتند استاد و اراد و فراین مزایع آورده پیش سلطان المشایخ پاره که در دو طریق مجاهده و فقر پیش گرفتند و در خلافت نام ایشان آنچه بقلم مبارک نوشته بود اینست بسم الله الرحمن الرحیم می باید که تارک دنیا باشی بسوی دنیا و ارباب جاه بایل نشوی و دویه و قریه و ادرار و طایف قبول کنی و صله ملوک نگیری اگر مسافر بر تو رسند و بر تو چیزی بنماشت این حالتی مدافعت شمری از نعم الله و تکلیف کنی و در سام گران نیفتی فان فعلت عامر تلك وظنی بك ان تفعل كذلك فانت خلیفتی و ان لم تفعل فالله خلیفتی علی المسلمین و رحلت ایشانم در حضور سلطان المشایخ شده است منته حضرت مولانا ابوجعفر پایی که از کس خلفا حضرت ایشانند در زهد و تقاوت از همه سبقت داشتند حضرت قدوة الکیم سیف مودند که قتی که مولانا زبیر یارت مقبره منوره حضرت گنجشک در اجمودین رفتند از مرقد بزرگ آواز بردند که یانی ابو حنیف پایی چنانکه بر اصحاب شنیدند روزی و وفاتهم از دوام عجب و کثرت غریب بود گفتش مولانا که گم شد بیع مبارک حضرت سلطان المشایخ پایی که گفتش مولانا که گم شد گفتش خود را فرستادند مولانا گفتش ما گرفتند در کوره حمامه لبه دوزی گمان راه خانه سپردن گرفت و بعضی از اصحاب مولانا را عرض کردند که گفتش چیست پوشیدین داده اند چنانی پوشید فرمودند که تلج ما هست و انشاء کردند و فرمود بر خود برگشت این خاک تلج دولت داد که داده بادشاه چون رحلت کردند بر سر عرض ششمی مدفن کردند منته خدمت مولانا فخر المله و الدین که کبکال زهد و وضع آریسته بودند از خلفا حضرت ایشانند و حفظ کلام داشتند و در نزدیکی چنان بوده اند که از خارق اعراض داشتند روزی خدمت مولانا را شگلی غالب شده و کس نبود که از دواب طلبند از غریب سستی ظاهر شد کالسه برپا از آب مولانا چون نگاه کردند دست بر کالسه زدند که شکست فرمودند که من آب گرامت بخورم چون بسم مبارک حضرت سلطان المشایخ این سخن رسید فرمودند که اگر همت لا تزد چون سفر آخره ایشان را پیش آمد و در خطبه و سلطان المشایخ و فن کردند منته حضرت مولانا فقیه الدین که قدوه ارباب فصاحت و زبده اصحاب بداعت بودند از خلفا حضرت ایشانند و با انواع علوم و فضایل آریسته و بحلیه زهد و تقاوت پیر آریسته و در ریبه ارادت و خلافت اصحاب

و دیگر ساجی بودند چون قاضی محی الدین کاشانی و خدمت مولانا رفیع الدین جهت ارادت بحضرت
سلطان المشایخ آمدند جناب قاضی راز و دبشرف اراده شریف ساختند مولانا رفیع الدین
را گفتند من از روی عبادت حضرت کبیر استجارت میکنم تا چه میزان شود بعد از مدتی مولانا راز بمحض
این دولت شده فرمودند بیا یکدک حضرت کبیر آجازت دادند در بقعه ارادت آوردند و ملاقات
حضرت کبیر چون مشایخ هند مذکور کردند حضرت گنجشکر باشند از حضرت شیخ اکبر حضرت خواجہ قطب الدین
بخجاریا و شی قدس سره و سفر ایشان هم بحیات سلطان المشایخ شد منتهی سر و ملک فضل فیض
سلطنت شامل حضرت میر حسن و تبرک السد از خلص خلعا و مخصوصند از حضرت ایشان اند
آن مقدار انتفاع ظاهر و باطن که نسبت ایشان بود با اصحاب دیگر کم بود و شجره حال وی از
عبادت تا نهایت در لطیفه شعر گفته شود ان شاء الله تعالی قطعه در پیش شعر حسن و شکر اگر زدم
گویند ربه طبعان شیرین زبان ندارد در گفتن محارف اصحاب معرفت سابق چون این هیجان
منه دیگر زبان ندارد به سر در که ریخت بر زبان در معدن نظامی به جز جان ترک لها دیگر مکان ندارد
منه مختصر خیالات غیرت مبدع نکات عجیب بر حسن که حسن معنی در صورت اشعار بدار و صورت
سیرت در الفاظ نازک انداز نموده از خلفا حضرت ایشانند آن مقدار از چهار لطف و احسان که نسبت
این دو بزرگوار از حضرت سلطان المشایخ معاد شده بر دیگری بنود و ایشان مخصوص بهمان
ظاهر و باطن بوده اند و قطعه حافظ گوهر نظامی را به جز حسن نیست کس بحسن مقال به همه الفاظ
از زبان فصیح و نازکی دارد و خیال کمال به منته خدمت مولانا ربیع الدین و اللطیفه والدین اقدس و دمی
از کمال خلفا و کمال ندای حضرت ایشان اند و گاه گاهی مردم ایشان را دارالامانی هم گفتند بزرگوار علم
آرسته و کلیه معانی پر بسته بهر دروی بر تبه داشت که بآرام و دیگر اسب و از موطن با توفیق
صالحا لله عن الحدائق ان برید و ارادت حضرت ایشان مشرف شده و در ظاهر و باطن بهر
میکنند که هر روز در آب می در آید و در هر نفسی از دریای ماسوای برآمدی منته خدمت
شیخ مبارک گو باموئی که ملو بخت پیر و شجون بخت بی نظیر بوده اند و امیر داد ایشان را
نیز گویند از خلفا حضرت ایشان اند و آن مقدار مراقبه ملاطفه و مراسله معاطفه که نسبت ایشان
از حضرت سلطان المشایخ معاد شده نسبت دیگر کم بود و اصحاب و احباب وی چنانکه
حضرت شیخ نصیر الدین محمود و مولانا علاء الدین و امثال آن هر که از ملازمت سلطان المشایخ
مراجعت فرمودی میفرمودند که برادر من شیخ مبارک را بگو یا مودر راه دیده روید حقوق ادا
سایانچنان اقدام میزدند که از دیگری نبود منته حضرت خواجہ مود الدین که در انظار علم
فضایل و باطن علی و سیرت خصایل پر بسته بودند از خلفا و خلص حضرت ایشانند و ایشان
حال بجا و مال پر بسته چون بشرف ارادت در آمد از سر بر جاده و مال عراض کرد و طریقه

در حضرت میر حسن در کتب مشایخ مبارک گو باموئی در کتب خواجہ

علاء الدین
علاء الدین
علاء الدین

مجاوده و ریاضت و سبیل سلوک و سیرت پیش گرفته و قتی که سلطان علاء الدین بر سر
سلطنت و اورنگ مملکت جلوس فرموده خدمت ایشان را یاد کرده که بمبعضی سرافراز کند
بعضی رسانند که در راه اراده اصحاب نصوف و سیرت ارباب معرفت درآمد و بشرف حضرت
سلطان المشایخ سرآمد منه حضرت شیخ قطب الملة والدین که در علم و عمل یگانه بود از خلفا
کمال و ندامت کمال حضرت ایشان است و از ابا و اجداد در گوشه عزت ابر بر بودند و هرگز با بوال
دینا و اصحاب جاه میل نکرده بقفاعت بر تبه سر آمده که در شان او فاضل می خوانند شعر
شیرین بود سیمت مرد قانع را قدم به ماده سگ فایده بندگان پایی مردی هر درمی به جز برای یاد
نماز جمعه و صلوات جنسه از گوشه نادیده پای بیرون نهاده سلسله نسب او بحضرت امام عظیم الکونین
کوفی میر رسید و تقدم اکابر انسی بوی بود شغف و محبت بحضرت سلطان المشایخ بر تبه داشت
که هرگاه کسی نام پیر بوی بردی جو بیار از چشم کشادی مشعر بیا دقامت آن نازنین سرشک چشم
بهر زین که بیار در دشت ناز بر آید و از غلبه و شغف که بحضرت سلطان المشایخ دوست
بزیارت مرقد سوره حضرت کبیر در انجور من گرفته منه حضرت شیخ قطب الدین منور حضرت
شیخ نصیر الدین محمود از قدما می خلفا و از نظر فائده ما حضرت ایشان این هر دو اکابر در
روز بشارت خلافت مشرف شدند چون شیخ قطب الدین را بلباس خلافت ملبوس کردند
فرمودند که شیخ نصیر الدین محمود را بیارید ایشان را بهم لباس خلافت ملبوس ساختند
اصحاب مبارک با کردند حضرت سلطان المشایخ فرمودند که هر دو عزیز بیکدیگر کنار
بگیرید و از جهت تقدیم و تاخیر چیزی بیجا طرأه ندیدید که رتبه هر دو می شان نزد ارباب است
بتقریب این مصرع بر زبان مبارک زدند مصرع حاضر همان است و سیحانان به روز
حضرت سلطان المشایخ نشسته بودند که حرفی در منقبت ایشان بر آید فرمودند که مرغ حال
هر این هر دو اعزه بالی اند که بچیک ایشان همه بر ندا افتا حضرت شیخ قطب الدین بحضرت
شیخ نصیر الدین محمود فرمودند که سری که حضرت سلطان المشایخ بنما در میان نهاده اند بگویند
گفتند انصاف کنند از سری که سلطان المشایخ بنما گفته اند من گویند گفتند پس همچنان
که خود گفتند بیت عشقه که تو دارم ای شمع چکل دل داند من دادم و من دادم و دل به
چون بسج مبارک سلطان المشایخ رسید تحسین بلیغ فرمودند چون حضرت شیخ قطب الدین
را رخصت کردند فرمودند که کتاب عوارف که جد تو شیخ جمال الدین مالنوسی بمن میگفتند
از حضرت کبیر بوقت خلافت یافته بود و این فقرتم از حضرت شیخ کبیر خلافت گرفته بودم
که آدم و از شیخ جمال الدین تربیت و نوازش یافته فرمودند که این کتاب مذکور یا فایده
بسیار تو میدهم لکن طایفه فرزندی از فرزندان من تو خواهند داد باید که از وی نعت و سیرت

ذکر شیخ قطب الملة والدین
ذکر حضرت شیخ قطب الدین منور و حضرت شیخ نصیر الدین محمود

در بیخ نداری امر و فرمود بوجه عده جد تو آن کتاب باز بتو میدهم و آن نعمت و تربیت تو باز
 میداریم زینهار سرسری مدانی که دو یعنی بزرگ بتو می سپارم حضرت قدوة الکلب
 می فرمودند که هر چند که خلفا حضرت سلطان المشایخ همه بر سنده خوینیت و ارشاد و بر جاده
 شریعت و انقیاد بودند اما حضرت شیخ نصیر الدین محمود راحی تعالی دلایتی کرامت کرده بود
 که بدان رتبه بیچ کس از خلفا نرساند رسید و آن مقدار آثار و ولایت و کرامت و انوار بدایت
 و عظامت که از حضرت شیخ نصیر الدین ظهور پیوست از یکس طایفه نشد بلکه در همه هندوستان
 بیچ صاحب لایتنی مقام و ایشان توانست چنانکه این سخن بنزد همه مشهور و معروفست قطعه
 غلام بخت بلندش ایاز مقصود است بد کسی که بهمت او چون نصیر محمود است؛ شب حصول مول
 خدا بجز اش؛ بکینه نزل و ادلی مقام محمود است منه امام تمام قدوة الانام شیخ الاسلام مولانا
 فخر الدین ندادی که قدوة علمای روزگار و زبده فقهانای ما دارد بوده اند از اکمل خلفا و اکمل فقهائ
 حضرت ایشان اند در همه خلفا و کبار و اصحاب اسرار آن مقدار که مولانا با جلیه علوم عریبه و حمله
 فنوم عجمیاد هسته بودند کم کسی بود و التفات ظاهری و باطنی بدست مولانای از حضرت
 سلطان المشایخ چنان بود که احباب دیگر حسد میکردند حضرت قدوة الکلب انصاف
 داشتندی از نهاد مالکی مذنب که در عمده فقهایی و قبله بلغار عصر خود بود و بلامت سلطان
 المشایخ آمده بغرض رسانید که اشب در خواب دیده ام که دری از آسمان گشاده فرشته
 بر دست طبق گرفته و عله بنز روی سربسته سر بر زمین نهاد و از وی استفسار کردم فرمود
 که ملک ام و درین طبق علوم من لدنی است به سر پوسن شریعت پوشیده می برم که در سینه من
 و صدر گنجینه مولانا فخر الدین زارادی ریزم چون از خواب در آمدن نشان جسم نشان باین
 حضرت دادند سلطان المشایخ فرمودند که آری آن بزرگوار همین زبان اینجا بود و غالباً در
 گوشه خاتمه باشد چون تقیثش کردند از هانجامی پیدا شدند آن دانشمند حضرت مولانا را
 به تعظیم نام دیده چنانچه بیکدر تعظیم و تکریم با تمام کردند و کنای از فقه از وی گذرانند منم
 زبده اصحاب ملاح و عمده ارباب صحاح حضرت شیخ تاج الملة والدین که بنیور نقاد
 ارسته و بجلی نقاد است پیر است از خلفای کبرای و مخصوص میان عظمای حضرت ایشانند اگر چه
 در بابت حال از در باب جاه و علال بوده اند اما در آخر بشراف ارادت و سعادت خلافت
 شرف و شرف و طریق فقر و فاقه و سبیل مجاهده شاقه پیودن گرفت و بادیه توحید
 و دوا دیه تغزید سپردن بیت ملک عشق شد از گرم انهم؛ پشت من و دلاس غم انیت
 قنای شایم؛ بصورت و بعضی شایه جان جهان آرامی و حضایل زمان پیر است
 حضرت سلطان المشایخ بود و باین سعاد شایست اصحاب اشغف بدیدار و

در کتب شیخ الاسلام مولانا فخر الدین رازادی

در کتاب الملة والدین

در مولانا ضیاء الدین

از مولانا ضیاء الدین

در خواجہ محمد الدین انصاری

و احباب را عطف بانیاروی زیاده بود بصیت از ان بیای سہی سروا و قہم چون کل ہ
کہ اندکی شبایل نگار من ماند و جمع صوفیہ در مجلس طالیف علیہ حالت سماع ایشان را غالب بود
و اندک اصوات نرا میر طبع را جالب بقولان اگر جان شامیکہ دند ہونہ کم بود چہ جای خلعت
و اموال درآہ دیوگیر بوقت رجعت بمنزل کستون چند روزی تا بینا دست دادہ چون ما
سزاع رسید تبسم کردند حاضرین ان کرد معشوقی عاشقی را یکی فشرودہ بدیدہ کوہی مرد خوش
ہمی خندیدہ گفت پیر بوقت جان دادن بہ صیت خندیدن و خوش افتادن بدگفت
خوبان چہ پردہ برگزیدہ عاشقان پیش شان چنین میزد منہ قدوہ اصحاب طرافت و زہدہ
ارباب لطافت و عمدہ مضحای انجن مولانا ضیاء الدین کہ بزبور فضایل الہی علیہ شبایل
تا متناہی ارستہ بانواع فنون نقصانیت و اصناف ہنمون تالیف پرستہ از خلفا کبری دقتی
طرقا حضرت ایشان تہ بہر مجلسی کہ آن عزیز بود می گوش فضلار روزگار یکدہ بہر محفل کہ او شستی
ہوش مضحای نامدار سہمی او بودہ ہم از حدائت سن مجاورت استمانہ مبسط انوار و طراوت
سدہ منزل اسرار گرفت و بغایت پور آمدہ متوطن شدہ چون طبعش بزم آرائی سلاطین ہر
مجلس برای خوالین عصر بود در میانہ عمر بلا صفت سلطان محمد انار الدبر ثانی رسید کہ ببلبل
جام اقبال و ساغر نال کشیدہ در سلطنت فیروز شاہ چون عمرش بہ بقا رسید و جبہ معاشرہ بفتح
حاصل کردہ عزت گرفت و طور سلوک صوفیہ پیش نهاد و بانا گستہ نو اور و تالیف سائل تھا
چنانکہ شای محمدی و صلوات کبیرہ و حرمت نامہ و غایت نامہ و الہی نامہ و تاثیر سادات و تاراج فیروز
شاہی کہ ختم توابع شاہان و جامع آثار شاہان ان است شروع کردہ با حسن الوجہ از ان
عہدہ برآمد اثر صحبت سلطان المشائخ بہ نہایت مشرب صوفیہ کشیدہ و بغایت مذہب فقر
و فاقہ رسیدہ چنانکہ در وقت سفر آخرتہ مردانہ خرامیدہ و از درم و درنیار و اموال دنیا کو
کلی و خودی دست کشیدہ بود حتی کہ کفن فقیرانہ یافت در جوار خطیرہ سلطان المشائخ بیابان
واللہ خویش مدفن یافت رحمۃ اللہ علیہ منہ قبل ارباب تقوی و کعبہ اصحاب بقرت نظر و اولاد
دنیاداری خواجہ مولانا الدین انصاری کہ از سر معلقت روزگار و نقبت کار و بار بعد حق و اخلاص بہرستہ
ریقہ خلافت حضرت ایشان درآمدہ انان حین گذشت ارادہ مشرف شد طرہ الغین
سببے ارباب جاہ و جلال و صاحب اموال میں نکرد و خلوص و اعتقاد و حضور
انصاف کہ نسبت اعتقاد و اولاد حضرت بنوی صلے اللہ علیہ وسلم می را بود کم کسی داشت و ہر
نفسی با من وسیلہ بدرگاہ مہر و دگار امیدوار بودہ و دولت سماع و شوکت القیام بہرستہ
بہرہ داشت کہ در اصحاب شمار آید شدہ و بانواع لباس خصوصیتہ و کموت خلوصیت مخصوص
بود کم کسی مشرف یافتہ باشد خدمت خواجہ مے فرمودند کہ چون مشکوچہ من تشریف آرا

یافت بعضی عالی رسانید که جهت فرزندان شکسته خاطر مومند که اقبال خادم موم
 مان و خواجیه بار آوردند و بوی دادند در اندک فرصت نفس مبارک بطهر پویست و طرف
 حضور بر دوسوم بنور الدین محمد انصاری شده منته جامع فنون خصوصیه و صاحب شریف
 خلوصیه خواجیه شمس الدین خواجیه زاده امیر حسن شاعر که از خاص خلفا حضرت ایشانند از بیت
 عال بجلیه صرف محبت خالص سلطان المشایخ مرفراز شده طرفه جالتی در نماز دشت که داد
 شده جلال جهان آرای حضرت سلطان المشایخ نذیری تحریر نبستی و این بیت اشاکردی
 شعر در انتهای نمازی جان نظر بر قامت دارم و مگر از قامت خوبت قبول افتد نماز من
 چون او را بباری پیش آمد بطیب آوردند گفت بباری اخلاط نبیت بلکه بباری بی اخلاط است
 قطعه اجرای دل دیوانه بگفتم بطیب که همه شب در چشم هست نفکرت بازم و گفت ازین
 نوع حکایت که تو گفتی سعدی و در عشق است ندانم که چه در مان سازم حضرت سلطان المشایخ
 بعبادت آن می ریض عشق روان شدند در راه میرفتند که خبر آوردند که آن ببار بکاروان ملری
 وصال محبوب ارخت لبست و انشاء کرده بودند بیت پیش از آن دم که نگارم بعبادت ببار
 جان بدیدار نگار از سر حشرت بداید ممت ز ایرالرحمین و سایر الفی فقیهین مولانا نظام الملته
 والدین از خلفا کبریا حضرت ایشانند مولد مولود شیراز دشتند بلباس نقاد و زیور
 نقاد آریسته و بانواع علوم غریبه و اصناف معلوم عجیبه پیوسته و میرت اهل تقوف
 و سریت تعرف داشته از لغت سلع کمل حظ کامل داشته ممت قدوده ارباب عشق
 وزیده اصحاب صدق خواجیه سلاسلین که بشرف زید و در عجت و بوصف تعبد و تقاوت
 شرف و موصوف بوده از خلفا کمل و دند ما کمل حضرت ایشان اند چون بشرف ارادت
 و خلافت حضرت سلطان المشایخ مشرف شده از ابتدای حال گوشه خلوت و غفلت گزیده
 اثر صحبت حضرت سلطان المشایخ بدرونه وی چنان جای کرده بود که هر که نظاره جمال
 جهان آرای و ملاحظه خیال علوی میاوی کردی مخدوب خاطر و مغرب باطن گشتی حالت سلع
 مومتر از یاران دیگر داشته روزی مجتبه صوفیه و جمعی ذوقیه اجتماع کرده بودند و قوالان
 سماع دادند این شعر حضرت مولانا خواجیه سالار در کار شد شعر از سر زلف عودسان
 چنین دست بداریه بسز زلفش اگر دست رسد باد صبارا در آخر عمر منی بایل شده جان
 بجان بخش داد ممت مفتخ افتاق و گزیده طلبی اعواق مولانا فخر الملته والدین چلی
 که ز قدوده اصحاب وزیده ارباب خلافت حضرت ایشانند بنمای علی و خضایل سنیه
 اهل علم آریسته بودند و بشرف عشق مولانا را غالب بود و حفظ آیات فرقانی و قرأت
 کلمات قرآنی نوعی حصول داشت که بجز دشیندن و زات پاران را بگادست دادی

ذکر خواجیه شمس الدین خواجیه زاده امیر حسن شاعر و ذکر مولانا نظام الملته والدین و ذکر خواجیه سالار سنین و ذکر مولانا فخر الملته والدین

مست خدمت مولانا فتح اصحاب خدمت شیخ شهاب الدین گنوری که بشفرت زیارت
 که معظّم زادنا المحدث شریفانکه یا با حسن الوجوه دریافته از خلفاء کبرامی حضرت ایشانند به
 خنود طرایف و شیون عطایف بیاران ممتاز بوده اند معتمد عمده اولاد رحل و زبده
 اخفا و قبول نیجه سلاطین مقتضوی و در نهال مصطفوی سید محمد که از خلفاء کبار و وزرا و نامدار
 از حضرت ایشانند منظر اسرار الهی و مصدر انوار نامتناهی بوده از ابا و اجداد بشرف ارادت
 و خلافت این خاندان شریف و دو دمان لطیف یافته اند چون جناب سید از صحرار
 بطون بقضای ظهور آمده بحضرت سلطان المشایخ برودند چندنگ ایشان سید محمود
 کرمانی و جدادین هم حاضر بودند برای تسمیه بر کس که از حضار مجلس اتاس نمودند انکسار
 میکردند بحضرت سلطان المشایخ توجّهی آوردند فرمودند که نام من محمد و نام جد این کوک
 محمد و مولانا را نام محمد و نسبت است که ایشان از اہم نام محمد بنیم بعد هر کدام مبارک باد کردند
 از اسس تبرکد رانند حق تعالی همه را در قریب الایام بطور رساید چون مسجد غایت
 رسیدند پدرش بحضرت سلطان المشایخ آورد و بشرف ارادت رسانیدند در آن
 جوانی و زمان عفوئی با سوره شغال روزگار و اعمال دیار اشتغال نموده بعد از این هنگام
 از اعلی مراتب جاه و جلال اعراض کرده طریق مجاہدہ و سبیل مشاہدہ سپرد و بحضرت
 سلطان المشایخ شرف حضور یافته و از اصحاب کبار و اجاب نامدار شاریہ و موسی الیہ
 گشتہ و خدمتی شایسته و ملازمتی بالیستہ از وی برآندہ کہ الفاظ متبرکہ و اقوال متوشّرہ را
 جامع آمدہ اگر چه اکابر دیگر و اماثر اصحاب ملفوظات شریف را جمیع بہتر ازین دست
 ندادہ کہ معقول ہمہ طوائف و نامول ہمہ طرایف شدہ و سبب ہدایت جمعی گم گشتگان بادید
 ضلالت و موجب رعایت زمرہ راہ نابودہ گان و ادیدہ زلالت شدہ بلکہ مقصد اصحاب
 عرفان و موجد رباب و جدان آمدہ آینہ روی نامی مقصود و جام معرفت کشای معبود گشتہ
 مستم خورشید فلک منظر جمشید قلندر کہ از خلص خلفاء کبار حضرت ایشانند و این
 جمشید جامع کش زمرہ قلندران روزگار و فرقه موجدان اسرار بود چون بشرف ملازمت
 حضرت سلطان المشایخ مشرف شدہ و چند روز بجاغافہ عالم بناہ ممکن گشتہ موقوف نظر
 واردات و موصف البصائر الہامات آمدہ از خلوص اعتقاد و در رلقہ عبودیت حضرت
 سلطان المشایخ درآمدند چون در خدا لباس خلافتہ و از در ستیاس مجانتہ دیدند
 حرّۃ اجازت بلبوس ساختند مست علی سیرت و دغان سریرہ حضرت شیخ حیدر
 از خلص خلفاء حضرت ایشانند بہ نسبت اصحاب دیگر اتفاقات مکرمانہ برایشان زیادہ
 بود و در خدمت بمرتبه میگوشتید کہ از خدا ماعی دیگر سبقت گرفته مست قدوہ خدام

ذکر شیخ شهاب الدین گنوری و ذکر سید محمد

ذکر جمعی و خلفاء

ذکر شیخ حیدر و ذکر بابا نقی

عظام زنده ملازمان کرام صاحب جلال و جلال بابا اقبال که از خلص خدام بوده آند آن
 مقدار لطیف و عنایت و عطف در رعایت که نسبت بابا اقبال بوده دیگر خادمان نبوده چه
 محرم اسرار در سرا و چهار دیوی بوده هر چند که حضرت لالای پور خدام و علمی ملازمت را
 نمودند از خدام دیگر منبته زیاده داشتند و لیکن اسرار از اندک و بسیار ایشان در میان
 می نهادند و از هر غریبی که تعرضی واقع شدی ویرا در میان گرفته دفع کردی منته
 منظر لطایف و مصدر ظرایف خدمت شیخ طیف الدین از خلص خلفاء و کلماتی حضرت
 ایشانند آن مقدار مجمع اسرار و مرجع انوار که ایشان بودند از اصحاب و دیگر کم بودند
 متبرکه نسبت ایشان بسیار صادر شده و باندک فرصت آن همه بظهور میوست
 حق تعالی هر چه نسبت کسی مقدور کرده همه از زمان این طایفه می آرد قطع
 ننماید آنچه اندر لوح محفوظ از ایشان از زبان صادر نباشد بهر چه تنگ و بدگو نباشد
 جز آن اندر جهان ظاهر نباشد منته حضرت شیخ یرثان الدین دولابادی که با انواع
 علوم ظاهر و باطن و باصناف رقوم صوری سخنوی پیرایسته بودند از خلفای حضرت ایشان
 از اعلی مراتب جاه اعراض کرده طریق ملازمت سلطان ایشان پیرایه اند و حضرت خلیفه
 ایشان چنان ممتاز شدند که تا آن زبان که بحضرت سلطان المشایخ ایشان بودند خطاب
 سلطنت دیگر می نمود منته مسعودی و محمود و سیاده ابدی خدمت ملک
 مسعودیک که بغیر فضایل آراسته و ثیون ثنایل پیرایسته تجفیس لطف شعر منسوب بوده از
 خلفاء حضرت ایشانند چون در بدایت حال بجاه و جلال و منصب کمال داشتند در بیان
 عمر منظر نظر سعادت و لحوظ بالصفات مساعدت حضرت سلطان المشایخ شده در طریق
 عقیده و وسیل خلوص بچالاک سیر کرده باندک فرصت مقامات سلوک را طی کرده شرف شرف
 جذب جلی شده سخنان وی بسیار عالی شرف افتاده اند چون التفات حضرت سلطان المشایخ
 به نسبت وی زیاده از اصحاب دیگر شده جماعتی بتعصب غلبی میکردند میفرمودند که پیران
 و پیرا معذور دارند که هر که هر چه گذارد برابر آرد منته ملک لطف و ملک سلوک
 لغرض ملک بها و الدین گردد که بر پور زبده و عبادت آراسته و بجلی تعبد و تقادست پیرایسته
 از اصحاب و ارباب تائب و خلفاء بدایت انتساب حضرت ایشانست بشیخ سماع و اتباع
 غیره و ادعای زیاده از اصحاب دیگر داشته و بطریق عقیده و خلوص پسندیده بنوعی سلوک
 کرده که حد بشرمان باشد و التفات انظار و اوقات و آثار الهامات به نسبت وی از همه
 بیشتر بوده و بایستحقاق از سایر خدام ممتاز و اکثر در بیان مکارم اخلاق و تبیان
 مرام اشفاق حضرت سلطان المشایخ بوده بسیار اوقات در وجه و حال مستغرق بود چنانکه

ذکر شیخ طیف الدین و ملازمت ایشان و ذکر ملک مسعود و ذکر ملک بها و الدین

خیال دصال بود که علم اعداد و فلک و ولایت نهاد از خبر بیان بیرون است نیتنا و تبرکاً چند
آسانی درین مجموع مذکور شده و اگر نه از مدعا و ترنا باخر بقعه و قصبه نیت که از مریدان به
مستفیدان سلطان المشایخ پر نیت قطعه نماز مره خدام آن علی مرت به چگونگی شرح و هم
مزن شمار بیرون است به هم مرید و هم معتقد بشرق و غرب به چنان پر اند که گوهر به بحر مغرب و نیت
بعضی اکابر و انار که نسبت بحضرت قطب لاقطاب شیخ نصیر الدین محمود چراغ دلی دارند
گفته می آید حضرت قاضی عبدالقصد و شیخ حمید لاهوری و شیخ التباس صوفی و شیخ علاء الدین
الند و شیخ محمد سادی و حضرت شیخ صدر الدین حکیم و حضرت سید محمد گیسو دراز که جامع
علوم طاهری و باطنی بودند صاحب تصانیف ربانی و تالیف صادق بود ولادت وی چهارم
ماه رجب شده در سن عشرين و سبعایه و عمر کمال یافته صد و شش سال چهار ماه و نوزده
روز بود وفات وی بوقت چاشت روز شنبه شانزدهم ماه ذی القعدة سن خمس و عشرين
و ثمان مایه مرقد مبارک وی در ولایت دکن بقصبه گلبرگ حضرت قدوة الکبر
میسر موند که چون بشرف ملازمت حضرت میر سید محمد گیسو دراز مشرف شدیم آن مقدار
حقایق و معارف که از خدمت وی بحصول پیوست از هیچ مشایخ دیگر نبود بهمان
چه جذبه قوی داشته اند مدنی و ولایت دکن بقصبه گلبرگ اتفاق نازل افتاد و در
مرتبہ دران دایر گذرایت علانی شده و هو لبس الخوذة الالهیة و الاجازت من
شیخ نظام الدین اولیاء المبدأ و فی دحو لبس الخوذة الالهیة و الاجازت من حضرت
الکبیر و صاحب السراپیر حضرت شیلہ فرید الحق و الذین المعروف بکشفک قدس الله
منہ حضرت شیخ جمال الدین بالنوی از خلفای مکمل حضرت شیخ کبیر اند و از وی شیخ
سراپان الدین بالنوی و از وی شیخ منور قطب الدین بالنوی و از وی شیخ نور الدین
النوی شغل کش منہ حضرت قطب المشایخ شیخ علی صابر که از مکمل خلفا حضرت
کبیر اند و اندکی فتوری در میان واقع شده بود باز رفع او با حسن وجه حاصل گشته
منہ حضرت مولانا داود که بزور علوم طاهری و باطنی پیرایسته بودند و از ابناء
تا انتها بعزت و خلوت عمر شریف گذرانیده چون مسکن مولانا بقریه پالهی سو که از
قریبات قصبه رودلی است بوده بنابران حضرت کبیر و در مرتبه و وقت آمدن با و ده بقریه
نزل فرموده اند و یک ربعین بایس خاطر مولانا را گوشه مسجد که در قریه مذکور است کشیده
اند و بقصبه رودلی نیز تشریف آورده اند منہ حضرت مولانا تقی الدین که از ابناء
حال بقصر و فافه کوشیده اند از خلفا مکمل حضرت کبیر اند و برادر زاده مولانا داد
می باشد حضرت قدوة الکبرایه فرمودند که کمال حال مولانا تقی الدین اینجا

وادی که در آن
خود را در آن
و باطن
از قطب
انقلاب
در سوره نوح المله و الدین و النور
در سوره نوح المله و الدین و النور

فایس می توان کرد که در رجال الغیب یک تن فوت شده بموجب اشاره بر مولانا نقی
الدین آمدند که در دایره رجال الغیب در آیند بیدل شخصی که فوت شد مولانا بنابر
سہولتی که داشتند گفتند استجازه بر عقیفہ مکررہ مشکوٰۃ کنیم کہ چه فرمایند آمدند واقع حال
بر بی بی نمودند گفتند رجال الغیب چه طور مردم اند اہل و عیال دارند یا نہ بر رجال الغیب
آمدہ استفسار کردند تبسمی کردند باز رفتہ بحضرت بی بی گفتند فرمودند کہ رجال الغیب
مردم بی خانمان اند کہ این چنین مرگردان اند شما باینہا چہ نسبت رجال الغیب گفتند
بجان اند کہ مردانند کہ از علو حال و سمو جلال منصب مارا در نظر نہ اورند بل جامعہ مہو
چہ مردانند اند راہ دار و ہنران از مردم حکم کردہ اند از عال مرتبہ در چشم نازند
مقام و حال سید و شہت اختیار فرمودند حضرت مولانا داد و دبر لب کول کہ در
موضع مذکور بہت و نزار مرکہ حضرت مولانا رقیام الملئہ والدین نقی الدین بر حوض
اینہونہ کہ در خطہ او دہ بہت ساختمند و ہولیس الحرقة الادادۃ والا جادت من قطب
الاقطاب و ذبذبات اصحاب قطب الحی والدین ولادت حضرت خواجہ قطب الدین
بختیار اوشی قطب دہلی روز دوشنبہ چہار دہم ماہ ربیع الاول سنہ ثلاث و ثمانین و ستائتم
مت عمر مبارک خواجہ بہ پنجادہ و دو سال کشیدہ و فات شہر ربیع الاول من سنہ قاضی
حکمہ معارف و داد و دینہ عوارف حضرت قاضی حمید الدین ناگوری از خلص خلفای
ولایت باب حضرت خواجہ اند و آن مقدار التفات ظاہری و باطنی کہ بہ نسبت قاضی حضرت
خواجہ داشتند بہ نسبت دیگران کم بودہ ہم از ان اشارات التفات و انوار ارادات صاحب
المقنیات رایقہ و تالیفات لایفہ شدہ بتخصیص طالع شمس کہ مطلع شمس خفایق و منہ
کیوس و قافین بہت از دی سرزدہ کہ آن مقدار معارف و عوارف کہ از طوابع طالع میکرد
در دیگر کتاب یافتہ نمیشود امروز در جمیع مل و محل دستور و سند شدہ بہت و فات ہی
روز دوشنبہ یازدہم مبارک رمضان سنہ احدی و اربعین و ستائتم منہ
مولانا فخر الملئہ والدین حلوا کہ مخراکام بر عمر و مصداق امامت و ہر خود بودہ اند از خلفا
محل حضرت ایشانند آن مقدار انفس متبرکہ و سخنان موشرکہ بہ نسبت دی از حضرت شیخ
اکبر صا در شدہ بدیگران کم بودہ بہت منہ مولانا ابیمان الدین حلوا می کہ از
اندوہ اصحاب و عمدہ احباب حضرت شیخ اکبر اند لیس محرم اسرار ظاہری و باطنی و موضع
انوار صوری و معنوی بودند منہ بدر ہمار عرفان صدر بر زم دجوان حضرت شیخ
بدر الدین غزنوی کہ بر زر علوم غریبہ بجد فہم عمید آریستہ بودند از خلفا کہ در زمان حضرت
اکبر حضرت شیخ امام الدین فی حق بویستہ و شہند و شیخ ہما الدین عی عاشق بانی شی بویستہ دارند حضرت شیخ

در حضرت شیخ بیدالدین ناگوری

شریف دهلوی بوی نسبت داشتند و بهار الدین عماد شریف احمد ابادی بوی نسبت داشتند و هوالیس خرمه
الارادات و الاجازات من قطب العارفين و عمدة الواصلين معين الحق والدين حسن سنه
چشتی وفات حضرت ایشان سیوم ماه ذی الحجین ثلاث و ثمانین و تسامیه و هوالیس خرمه الارادات
و الاجازات من قطب العارفين زبدة الکاملین حضرت خواجه عثمان هارون و هوالیس خرمه
الارادات فالاجازة عن قدوة المقتد من حضرت حاجی شریف زمدنی و هوالیس خرمه الارادات
والاجازة عن قدوة العارفين خواجه قطب الدین بود و چشتی که پسر حسین ولد خیرین حضرت خواجه
یوسف است در وقت صغر تحصیل علوم وصیت کرده و قایم مقام خود گردانیده وی در سن هفت سالگی
تمام قرآن را با دقت حفظ کرده و تحصیل علوم اشتغال میداشت چون بن بست و شش سالگی رسیده والد
بندگوار وی خواجه یوسف از دنیا بر رفت و براسجای خود نشاند مقبول الطوائف و منظور انظار ارباب
شده آن مقدار مردم از اعلای و اسافل و از اشرف ارادلی بوی مرید و متقد شده که شرح نتوان کرد
و توفیق شرف صحبت و دولت تربیت شیخ الاسلام احمد اناسی الجمی قدس الله سره نیز در مافصل
و قبت که حضرت شیخ الاسلام احمد از ولایت جام شریف به راه آورده وفات وی در سن سبع و عیز
و خمس مایه بوده و هوالیس خرمه الارادات و الاجازات عن حضرت ذلذلة المقتد من خواجه یوسف
قدس الله سره و صدوی پسر حسین خواجه محمد شمعان است که خواهر زاده خواجه محمد بن احمد ابدال باشند
خواجه محمد تا شصت و پنج سال متاهل نشده بود ویرا همیشه بود که خدمتش کردی و خوردن و پوشیدن
وی بهم رسانیدگی و سبب خواهرش پهل سال رسیده و بسبب خدمت برادر و اشتغال بطاعت خدا
قادریل تبر و چمدن ششی خواجه محمد پسر بندگوار خواجه ابن احمد از خواب وید که گفت در ولایت شام
فلانی مردی محمد شمعان نام تحصیل علوم کرده و در کار بعبادت بر آورده خواهر خود را بوی عقد کردن
از خواب ویرا آمد بطلب و کس فرستاد و آمده همیشه خود را در درجست متوطن شده
خواجه یوسف از ایشان متولد شده خواجه محمد بن احمد بعد از شصت و شش سالگی متاهل شده بود و پنج
پسروی بکمال رسیده خواجه یوسف را بنظر که فرزند میداشت و تربیت میکرد و ب تحصیل علوم و راه خلای
دلاست می نمود بعد از وفات وی قایم مقام خویش کرده و بیشتر ملازمت حضرت شیخ الاسلام
که چون بطواف مرارت میکرد و مرقد نبویه چشتی تعانها انش عن البلیة رسیده بعد از مدتی و در
به راه در محافل و مجالس از وی به سخن میگرد و توفی رحمة الله علیه فی سنه تسع و عینین و ارباب تبه و
عمروی هشتاد و چهار سال بکمال رسیده بود و هوالیس خرمه الارادات و الاجازة عن خاله شیخ الاسلام
خواجه محمد بن احمد چشتی و خواهر محمد قدس سره که بعد از وفات خواجه احمد قایم مقام وی شده و بموجب فرمود
پدر با آنکه بخت و چهار سالیش نموده و در مونی و سارفت یقینی تحصیل کرده اند و در سن هفتم و هشتم
از دنیا رفته و این بنایت مجتهد و محترمی بودند و قتی که محمد بن جاکس از نو سو منات رفته و

در خواب وید که گفت در ولایت شام
فلانی مردی محمد شمعان نام تحصیل علوم کرده و در کار بعبادت بر آورده خواهر خود را بوی عقد کردن
از خواب ویرا آمد بطلب و کس فرستاد و آمده همیشه خود را در درجست متوطن شده
خواجه یوسف از ایشان متولد شده خواجه محمد بن احمد بعد از شصت و شش سالگی متاهل شده بود و پنج
پسروی بکمال رسیده خواجه یوسف را بنظر که فرزند میداشت و تربیت میکرد و ب تحصیل علوم و راه خلای
دلاست می نمود بعد از وفات وی قایم مقام خویش کرده و بیشتر ملازمت حضرت شیخ الاسلام
که چون بطواف مرارت میکرد و مرقد نبویه چشتی تعانها انش عن البلیة رسیده بعد از مدتی و در
به راه در محافل و مجالس از وی به سخن میگرد و توفی رحمة الله علیه فی سنه تسع و عینین و ارباب تبه و
عمروی هشتاد و چهار سال بکمال رسیده بود و هوالیس خرمه الارادات و الاجازة عن خاله شیخ الاسلام
خواجه محمد بن احمد چشتی و خواهر محمد قدس سره که بعد از وفات خواجه احمد قایم مقام وی شده و بموجب فرمود
پدر با آنکه بخت و چهار سالیش نموده و در مونی و سارفت یقینی تحصیل کرده اند و در سن هفتم و هشتم
از دنیا رفته و این بنایت مجتهد و محترمی بودند و قتی که محمد بن جاکس از نو سو منات رفته و

ای فقیر با خود چه داری گفتم چهل دینار گفتم در کجاست گفتم در جامه من دوخته است در زیر جامه
 گمان برود که استهزا میکند مرا بگذاشت و بر رفت دیگر بی بمن رسید و همان پرسید و همان جواب داد
 او نیز مرا بگذاشت و بر رفت هر دو پیش بهتر ایشان بهم رسیدند و آنچه از من شنیده بودند بوی گفتند
 مرا طلبید بر بالای تلی که اموال قافله شمت میکردند پس گفت با خود چه داری گفتم چهل دینار گفتم
 کجاست گفتم در جامه من دوخته است زیر بغل بفرمود تا جامه مرا بنگا گفتند آنچه گفته بودم یا گفتند پس گفت
 تیرا چه برین و آنست که اعتراف کردی گفتم مادر من مرا عید داده بود بر صدق و راستی و من در عهد وی
 خیانت نمیکند من بهتر ایشان بگریست و گفت خدین ساکن کن در عهد پدر و دگر خود خیانت کرده ایم
 و بدست من نانو میگرد پس اصحابی گفتند که تو در قطع الطریق بهتر بودی اکنون در توبه بهتر باش
 هم بر دست ما توبه کرد آنچه از قافله گرفته بودند باز دادند اول تابان بر دست من ایشان بودند در
 سن شان و شصتین و اربعه تا به بنیاد رسید و بی تمام به تحصیل علوم مشغول شد و نسبت تصوف وی طریقت
 میرسد یکی حبیب عجمی دوم بابام موسی کاظم ابو محمد عبداللہ ابن ابی صالح بن عبداللہ الجلی و هو لبس خرقه
 من ید الشیخ ابی سعید الدبائی و من علی آخره وی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الحسن علی بن عثمان
 یوسف القشیری الحکامی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الفتح الطوسی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الفضل
 عبدالواحد بن عبدالعزیز الهمدانی و هو لبسها من ید الشیخ ابو بکر الشیخ و هو لبسها من ید الشیخ ابی الطایفه حبیب
 الیغدر آذنی و هو لبسها من سرری السقطی و هو من معرفت الکرمی و هو من امام داد الطائی و هو
 من حبیب العجمی قدس الله سره و نسبت دوم حضرت غوث الثقلین که بحضرت سادات میرسد نسبت
 حضرت ابو سعید خرومی معتمد سید الطایفه حیدر بود وی میرسد چنانکه مذکور شد وی بر سر سقایی
 و وی خواجه معروف کرمی و وی بحضرت امام علی بن موسی الرضا میرسد و وی بوالد خویش موسی کاظم
 و وی بوالد خود امام جعفر صادق و وی بوالد خود امام محمد باقر و وی بوالد خود امام زین العابدین و وی
 بوالد امام حسین و وی بوالد خود حضرت علی ابن ابی طالب رضی الله عنهم نسبت خرقه اولاد او
 از حضرت غوث الثقلین بولد صالح حضرت سید عبدالرزاق رسید و از وی بولد صالح ابی صالح و از وی
 بولد صالح کبیر ابی نصر محمد الدین و از وی بولد صالح احمد بن محمد و از وی بولد صالح حسن الشریف و از وی
 بولد صالح محمد الشریف و از وی بولد صالح علی الشریف و از وی بولد صالح موسی الشریف و از وی بولد
 صالح محمد حسین الشریف و از وی بولد صالح احمد بن حسین الجلی حضرت قدوة الکبریا
 می فرمودند که سلسله نسب نور العین فندما خوازش شد چندی سید عبدالرزاق بحضرت ایشا میرسد
 چنانچه ذکر این خواندند و از وی بولد صالح احمد بن حسن الجلی نسبت خرقه صاحب فصوص بخود
 یکی بحضرت غوث الثقلین یک واسطه و آنحضرت شیخ محمد یونس قصارند و نسبت دوم حضرت
 خضر علیہ السلام بواسطه کمال رضی الله عنه نسبت به الخرقه المعروفة من ید ابی الحسن علی بن عبد

در کجاست گفتم در جامه من دوخته است در زیر جامه
 گمان برود که استهزا میکند مرا بگذاشت و بر رفت دیگر بی بمن رسید و همان پرسید و همان جواب داد
 او نیز مرا بگذاشت و بر رفت هر دو پیش بهتر ایشان بهم رسیدند و آنچه از من شنیده بودند بوی گفتند
 مرا طلبید بر بالای تلی که اموال قافله شمت میکردند پس گفت با خود چه داری گفتم چهل دینار گفتم
 کجاست گفتم در جامه من دوخته است زیر بغل بفرمود تا جامه مرا بنگا گفتند آنچه گفته بودم یا گفتند پس گفت
 تیرا چه برین و آنست که اعتراف کردی گفتم مادر من مرا عید داده بود بر صدق و راستی و من در عهد وی
 خیانت نمیکند من بهتر ایشان بگریست و گفت خدین ساکن کن در عهد پدر و دگر خود خیانت کرده ایم
 و بدست من نانو میگرد پس اصحابی گفتند که تو در قطع الطریق بهتر بودی اکنون در توبه بهتر باش
 هم بر دست ما توبه کرد آنچه از قافله گرفته بودند باز دادند اول تابان بر دست من ایشان بودند در
 سن شان و شصتین و اربعه تا به بنیاد رسید و بی تمام به تحصیل علوم مشغول شد و نسبت تصوف وی طریقت
 میرسد یکی حبیب عجمی دوم بابام موسی کاظم ابو محمد عبداللہ ابن ابی صالح بن عبداللہ الجلی و هو لبس خرقه
 من ید الشیخ ابی سعید الدبائی و من علی آخره وی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الحسن علی بن عثمان
 یوسف القشیری الحکامی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الفتح الطوسی و هو لبسها من ید الشیخ ابی الفضل
 عبدالواحد بن عبدالعزیز الهمدانی و هو لبسها من ید الشیخ ابو بکر الشیخ و هو لبسها من ید الشیخ ابی الطایفه حبیب
 الیغدر آذنی و هو لبسها من سرری السقطی و هو من معرفت الکرمی و هو من امام داد الطائی و هو
 من حبیب العجمی قدس الله سره و نسبت دوم حضرت غوث الثقلین که بحضرت سادات میرسد نسبت
 حضرت ابو سعید خرومی معتمد سید الطایفه حیدر بود وی میرسد چنانکه مذکور شد وی بر سر سقایی
 و وی خواجه معروف کرمی و وی بحضرت امام علی بن موسی الرضا میرسد و وی بوالد خویش موسی کاظم
 و وی بوالد خود امام جعفر صادق و وی بوالد خود امام محمد باقر و وی بوالد خود امام زین العابدین و وی
 بوالد امام حسین و وی بوالد خود حضرت علی ابن ابی طالب رضی الله عنهم نسبت خرقه اولاد او
 از حضرت غوث الثقلین بولد صالح حضرت سید عبدالرزاق رسید و از وی بولد صالح ابی صالح و از وی
 بولد صالح کبیر ابی نصر محمد الدین و از وی بولد صالح احمد بن محمد و از وی بولد صالح حسن الشریف و از وی
 بولد صالح محمد الشریف و از وی بولد صالح علی الشریف و از وی بولد صالح موسی الشریف و از وی بولد
 صالح محمد حسین الشریف و از وی بولد صالح احمد بن حسین الجلی حضرت قدوة الکبریا
 می فرمودند که سلسله نسب نور العین فندما خوازش شد چندی سید عبدالرزاق بحضرت ایشا میرسد
 چنانچه ذکر این خواندند و از وی بولد صالح احمد بن حسن الجلی نسبت خرقه صاحب فصوص بخود
 یکی بحضرت غوث الثقلین یک واسطه و آنحضرت شیخ محمد یونس قصارند و نسبت دوم حضرت
 خضر علیہ السلام بواسطه کمال رضی الله عنه نسبت به الخرقه المعروفة من ید ابی الحسن علی بن عبد

بن الحجامه تبيناً به بالمقرى خارج الموصى سنة احدى وستماية ويليها ابن جامع من بدخ
تخليه السلام وفق الموضع الذى البس الحضر اياها البها ابن جامع على تلك الصورت من غير نباد
دفنقان ونسبت ديكر دى بخضر ميرسد عليه السلام بى واسطه قال رضى الله عنه صحبت انا والحضر
عليه السلام وناديمه فاخذت عنه وصايا كثيرة وشرح ما حضرت صاحب فصوص وبيان مكارم قدمه
اصحاب خصوص نه بمرتبه ايت كه برصايف زورگار واوراق اطوار توان داد وآن مقدار از حقايق و
معارف كه در تصنيفات خود خارج كرده و دقايق و عوارف كه در تاليفات خویش درج ساخته در هیچ
كتابی يافته نمى شود و از پيكس از اين طرايز ظاهر نشده لجامه مشتمولى زبى آن قدمه ارباب جيد
منهى آن زبده اصحاب تفريد به در دريائى تحقيق و معارف به خور خضراى ارشاد و عوارف به محى الحق و
الدين كان امره به پناه زمره ابرار و احراز به فصوص معرفت از معدن او به بجز بر اين رسيدار فحول
او به جهان را واردات او از فتوحات و زلفه جوهر كان كرامات به طوكان صفار مخزناني نسبت به كه
بر از معدن آن جوهرى غيت به بروى ساكنان وحدت آباد به در توحيد و تفرديد بكشاده زبى خضر
مسكنند ذات پاكش به كه مجرى آب حيا است فاكش به ز دريائى حضورش سحر قطره به ز نورش لغزشيد
زده به ز لطف لاهنايت در بدايت شده خاتم ولايت از غايت و كذا شيخ رضى الله عنه پيمانه
من بلاد الاندلس ليلة الاثنين السابع والعشرين من رمضان سنة ست وثمانماية و ثمانى
ليلة الجمعة الثانية والعشرين من شهر ربيع الآخر سنة ثمان وثلثين وستماية بدمشق و دفن
بظاهرها فى حجر جمل تاسون حالاً آن موضع بصايج مشهور است مشتمل به صدر الدين محمد بن
اسحاق القونى قدس الدر و حكيت دى ابو المعالى است جامع بوده ميان جميع علوم ظاهرى
و باطنى چه عقل و نقلى بيان دى و خواجه نصير طوسى اسوله و اجوبه واقع است و مولاناى قطب الدين
علامه شيرازى در حديث شاگرد است و كتاب جامع الاصول بخط خود نوشته است و بر
خوانده و بان افتخار ميكرده از خلفاء و كبراى حضرت شيخ اكبر است قدس الدر و بر ايشان كبر ميكند
حضرت قدمه و اكبر اسيفر موديكه از حضرت شيخ عبدالرزاق كاشى مفعول است كه دى
مبتنا حضرت شيخ اكبر است و از اين طرايز شيخ مودى الدين جنبداى و مولانا شمس الدين مكى به شيخ
فخر الدين عراقى و شيخ سعد الدين فرغانى قدس الدر تعالى ارواجهم و غير النبان از اكابر در مجر و
التربيت بافته اند و در صحبت دى پزورش يافته به شيخ سعد الدين محمودى بسيار صحبت داشته
و دى سؤالات كرده به شيخ بزرگ رضى الله عنه از حالات جائزه از بدايه تا نهايه كه بوى گذشت
و خواهد گذشت اعلام كرده چون بفرينه رسيد بعد از وفات پدرش مادرش بقتل كلى شيخ درآمد
و دى اندامه صحبت شيخ تربيت يافت و افتاد كلام شيخ است مقصود شيخ در سله و عدة و در
برده بى كه سلفانى غرض و شىء باشد جز بتبع حقيقيات دى به آن كمالى مير مى شود و بر امضات

به شرف الدین مبتدی رسید حضرت شیخ نجم الدین فردوسی مشهور شیخ نجم الدین صفری اندو در
 سریر دولت و شوکت که حشم و خدمت ایشان نزدیک دوازده هزار گرسیده بودند و اکثر ائمه و محدثان و
 سقران وی بشرف و وصول تابی و حصول قرب نامتناهی شرف بودند چون حضرت شیخ شرف الدین بجان
 تحصیل علوم شرعی و تکمیل مباحثات اهل علم و فرعی بشرف لازم حضرت سلطان المشایخ بدین ترفیع
 بودند و هستند عاراد و ارادت و ارشاد نمودند استقنار از عالم غیبی و فضا و لاری پی کردند و بر سبب استغفار
 شنیده بر آوردند و فرمودند برادر شرف الدین نصیب اراده و حصول سلوک شما از برادرم نجم الدین
 صفری است بر وید که ایشان ترصد قدوم شما و منتظر حضور معلوم اند چون بوقت اشارت سر برآید
 شیخ نجم الدین صفری نهادند فرمودند از مصاحبت فیران خالی نروید باری سماعی و صفاتی باین خاندان
 مبارک باشد تعظیم کرد و مسلح و صفای درین دو دمان از آنجا است شرح اوصاف ذات شریفه وی باین
 اخلاق و صفات لطیفه و برتر از نیست که بخامه و زبان باینان تبیان عیان توان کرد و قطعه
 صفات ذات آن عالی سناقب به برون از حد و برتر از بیان هست به نیمی آن قدوه اصحاب جلال
 چو آن حمده از عارفان است به شک و لا و والی پاک که در بزم معارف کلام التبت به جهان شد
 تازه از باد بهارش بهار خرم از سر و دهنست به دماغ آسوده از بلخ فردوس به چرخ دوده
 فردوسیال است به ساقین تازه دارد افدیا چین به زلفند معارف بوستان است به شیخ جمال الدین
 کبیر از خلفا کبرای حضرت شیخ نجم الدین کبر است در ادایل که عزم صحبت حضرت شیخ کرده در کتاب خانه
 در آمدن کتابی از علوم انتخابی کرده همراه گرفته در ملازمت آمده شکلی ویرا نمودند که امی یک یک نشسته را
 بینداز سحر ماند که باری پشته چه با خند از دنیا چیزی ندارم و میل جمع وی ندارم تا شب ویرا همین نمودند
 چون منته نشد از شیخ پرسید که شیخ پشته چیست گفت که پشته تو همین مجموعه منجیه از علم غیر است
 آخر در با انداخته با با کمال بخند از خلفا کبرای حضرت شیخ نجم الدین کبر است مرتبه بکمال و اکمل است
 حضرت شیخ خرفه بوی داد و گفت در و بار تر کستان مولانا شمس الدین مفتی را فرزند می است که ویرا
 احمد مولانا ریگوند خرفه را باید در سان و از وی تربیت مدیغ مدار چون با با کمال بچیند رسید
 جمیع کوکان بازی میگردند و احمد مولانا چون هنوز کودک بود در میان ایشان آما بازی نمیکرد و
 جا بهای ایشان نگاه میداشت چون با با کمال را دیدند برخاست و استقبال نمود و سلام
 کرد و گفت با چند جامه و بگران نگاه داریم و شما جامه را از نگاه دارید پس خدمت بابا دی را کمال
 گرفت و بجا نه مفتی آمده به مفتی گفت این فرزند مجذوب است شاید خدمت شایسته
 ننوازند که در و خرد و ترا زوی دانشمندی مولانا بغایت زیرک است و مودب با با گفت
 وی نیز با نصیب گردد و الجوابه شیخ خدمت این آمده ایم و احمد مولانا در اندک فرصتی تربیت
 تمام یافت و هیئت کمالات وی منتشر شد و بعضی طالبان خدمت وی تربیت تمام یافتند و بمرتب

در شرح شرف الدین

در شرح حال الدین کبیر

در باب کمال بخندی

بنابر روایت حضرت شیخ اکبر از حضرت شیخ اوجده الدین کرمانی سخنانی از وی نقل کرده اند که فرموده اند از
 شصت سال برجا ده می نشستیم چنانچه جمعه و عید گاه نه برآمدند و در چهار خلیفه مشهور اتفاق
 اند خواجه عبدالبرقی و خواجه حسن اندلی و خواجه احمد سیوی که هر حلقه بنا بر ترک اند و خواجه عبدالخالق
 عجمی وانی و سلسله خواجه بهاء الدین نقشبند خواجه عبدالخالق عجمی وانی میرسد خواجه عبدالخالق عجمی
 در جمیع محل و محل روش ایشان حجت است مقبول همه فرقه اند در باب ائمه ایشان اولی بود و اند
 و حضرت خواجه خضر بفرزندی ایشان را قبول کرده اند اما روش ظاهر از اجازه و خلافت
 خواجه ابویوسف همدانی اند کرده اند حضرت عبدالخالق عجمی را چند خلیفه مثل خواجه احمد صدیق
 و خواجه عارف دیوگری مشهور اند و نسبت سلسله حضرت خواجه بهاء الدین نقشبند بجهت خواجه
 عارف مذکور میرسد خواجه محمد ابوالخیر قونوی از خلفای خواجه عارف اند خواجه علی سامیانی از خلفای
 خواجه محمود اند و لقب ایشان درین سلسله بجهت عزیزان اشتباه یافته است صاحب مقامات
 علیه و علامات متعایه است بصفت با فندکی از جهت پاکیزگی قوت اشتغال داشتند و
 آنچه که مولوی رومی در غزلیات خود اشعار کرده بعضی گویند اشارت بوی است شعر
 که نه علم حال فوق قال بودی کی نشدی پندیده اعیان بخار خواجه ساج ماه وی در غلبه
 حال گاهی این سخن در مقال آوردی اگر صدوی زمین یکی از فرزندان خواجه عبدالخالق
 بودی منظور هرگز بر دار نرفتی قطعه جهان خورشید عبدالخالق آن پیر پیر مرید اوست مخلوق
 جهاندارش اگر بودی یک از خداش الحی پیکشتی داده منظور بر دار حضرت خواجه محمد بابا
 ساسی وی خلیفه حضرت عزیز است و حضرت خواجه بهاء الدین را نظر قبول بفرزندی او ایشان
 است و ایشانند که بار بار قصر هندوان گذر کرده اند و گفته اند که قصر هندوان نزدیکیست
 که قصر عارفان شود و روزی از منزل سید کمال میرفتند در راه از زبان مبارکشان
 برآمد که همانا که آن بوی زیاده شد گویا آن فرزند متولد شده جد ایشان بچه مولود و سر روز
 سیاره جبار پیچیده بجهت حضرت خواجه محمد بابا پرده اند فرمودند که وی فرزند ما است و توجیه با صاحب
 کردند که این آن مرد است که از بوی او خبر داده بودیم ان شاء الله تعالی مقتدای روزگار و پیشوا
 جمیع دیار گرد دمنه سید امیر کمال قدس سره از خلفای اکبرای خواجه محمد بابا ساسی مذکور اند حضرت
 خواجه بهاء الدین را نسبت ارشاد و تعلیق و تعلیم آداب سلوک طریقت از ایشانست روزی مجمع
 عظیم بود که خدمت امیر خواجه را طلبید و روی با صاحب آمدند و گفتند فرزند بهاء الدین نقشبند
 پند حضرت خواجه محمد بابا ساسی را قدس سره در حق شما تمامی بجای آوردیم که آنچه از تربیت
 در حق تو بجای آوردیم در حق فرزند بهاء الدین بجای آرد و در این غماری که گذرنا فتم شیخ از
 از میان ترکستان است از خاندان خواجه احمد سیوی خدمت خواجه بهاء الدین از ایشان

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

در این کتاب
 در این کتاب

فایده سلوک راه شده و فتم شیخ را نه پس بودند ایشان را دهمی پس خوانند و سماء در ملازمت
 ایشان بودند منته خلیل آقا نیز از شاگردان ترک اند حضرت خواجہ بیارالدین نقشبند بایامی خواجی
 که دیده بودند بشرف ملازمت ایشان رسیده اند خواجہ بیارالدین نقشبند نام ایشان
 محمد بن محمد البخاری است ایشان را نظر قبول بفرزندی از خواجہ بابا ساسی است و تعلیم ادب
 طریقت بحسب صورت از میر سید کمال است چنانکه گذشت اما بحسب حقیقت ایشان اولیسی ذی
 و تربیت از روحانہ خواجہ عبدالخالق غجدانی یافته اند ذوات ایشان در شب و شبانه سیوم ماه
 سبع الاول احدى و تسعین و سبعایه بوده است حضرت قدوة الکرام اراست
 میر ایشان استفاده راه سلوک بسیار بوده است چنانکه در لطیفه افکار خواهد آمد انشاء الله تعالی
 و حضرت خواجہ بیارالدین خلفا و کثیره دهند و بگویند داشته اند آخندی از ایشان پس حد ولایت و
 نهایت غایت رسیده بودند خواجہ علاء الدین عطار که در حد و ولایت و ظهور غنای خود
 بعضی اصحاب ابایشان سپرده اند و تربیت سلوک بایشان تفویض نموده و خواجہ محمد پارسا را که
 اصحاب حضرت خواجہ اند و ایشانند که بختاب وی فرمودند امانتی که از شاگرد متقدمین و دودمان
 و اسخو کالمین یافته ایم بشما سپرده ایم **کشم در بیان سلسله سویی**
 منشأ این سلسله شریفه دودمان لطیفه حضرت خواجہ احمد سویی اند که مرشد برفق و دودمانی مطلق
 بوده اند و نسبت وی بحضرت خواجہ ابو یوسف همدانی است و حضرت خواجہ یوسف همدانی را
 چهار خلیفه مشهور اند یکی خواجہ حسن برقی دوم خواجہ حسن اندقی سیوم خواجہ عبدالخالق غجدانی
 چهارم حضرت خواجہ احمد سویی که در ترکستان مقتدای نزدیک و نه هزار شاگرد آورده اند که حضرت
 سلطان یزید داعیه طواف کرد داد الله تشریفا و تکریمات شایسته جماعتی کثیره و بطریق غریب چه مقدار
 سکه بان وجه مقدار شتر بانان و میر شکاران چون پس حد ولایت غجدان رسیدند شخصی
 را فرمودند که بر شیر سوار شود و نمجی مار بگیرد و بیا فندک بکند فلفله در دیشان بهم رساند چون
 این شخص بحضرت خواجہ عبدالخالق آمد چون بسیم خواجہ این پیام رسانید خواجہ دانستند و بسیم
 کردند که ترک انظار کرامت کرده و بطریق عجب سر برآه نهاده شخصی را فرمودند که بدو را سوار شود
 سلطان را استعدا ضیافت بکند چون بحضرت آمد و استعدا رسانید روان شدند آورده
 اند تا یک کرده راه لشکر سلطان فرود آمده خادم سا فرمودند که پیچ سیر خود و دو سیر آرد و یک
 گو سفید در محره بند و یکسان سلطان ضیافت برساند خادم سلطان تبحر مانده که خواجہ را
 راجه نوع ضیافت بکند خواجہ عبدالخالق فرمودند که مراد می دو سیر آرد و سیر کب پیچ سیر خود و
 بچهار کس یک گو سفید بدهند مردم ریختند بهمان دستور گفتند تمام لشکر سیر کرده حکم کرده بودند
 که زیاده نگذرند که پیش خواهد آمد مرد شخصی زیاده گرفته بود پیش مرد چون سه روز بمکین دستور

فایده سلوک
 فتم شیخ را نه پس
 بودند ایشان را دهمی
 پس خوانند و سماء
 در ملازمت ایشان
 بودند منته خلیل
 آقا نیز از شاگردان
 ترک اند حضرت
 خواجہ بیارالدین
 نقشبند بایامی
 خواجی که دیده
 بودند بشرف
 ملازمت ایشان
 رسیده اند

خواجہ بیارالدین
 نقشبند بایامی
 خواجی که دیده
 بودند بشرف
 ملازمت ایشان
 رسیده اند

ضیافت رسانیدند حضرت پایتخت خواسته سلطان داعیه کوچ کرد حضرت خواجه عبداللّی
 ابرض رسانیده که چرا چندین خلق را رنج میبرد اگر مدعا عالی از طواف کعبه است اینجا هم
 می توان کرد آخر کعبه آمد و طواف کردند عرض تشریف آوردن بود و اگر نه طلب کعبه سلطان
 سلطان هم می توانستند حضرت قدوة الکبرای فرمودند که یکبار سلطان را داعیه
 دیدن صدق اصحاب و باعنه معلوم خلوصیه اجاب شده در نماز خود امانت میکرد و روزی
 در تبیان پنهان خریطه چرمین پیر از بول کرده داشتند در اثنا نماز خریطه بول شکستند بول
 هر طرف منتشر شده هر یک اصحاب بدین این امر غریب روی گردانیدند مگر دو کسی و یکی دیگر نیم
 کام بر آورد بود و آخر همه معلوم کردند که این امتحان بوده از آن روز حضرت سلطان میفرمودند
 که ما دو نیم میدادیم و این برسبیل تکبیل میفرمودند و اگر نه همه بجای خود عزیز الوجود اند هم قوم که
 جلیب حضرت قدوة الکبرای فرمودند و قیلا این فقره است حضرت تم شیخ رسید اتفاق ظاهر بود که
 بنابر سنتی که جد کبیره این فقره از اولاد کبار حضرت سلطان احمد لوی بودند و چند مرتبه بسبیل
 کنایت غایت کرده فرمودند که بسیار عجب نموده که سیر سلوک با وجود این خاندان دیگر جا
 کرده اند بعد از استحضار عرض نمودند که اراده الهی چنین بود که باشارت ابوالعباس گذر بخت
 بنده و ستان افتاد و از آن مشایخ استفاد و نصیب شد فرمودند باکی نیست که ترکان را میگویند
 ارادت پیر را در خدمت مین یار اذ القصر و انفس و احوال بعد از آن با ذکر چهره و اشغال
 دوریه سرفراز فرمودند چون فرزندم سید عبد الرزاق را بشرف تلقی اینان مشرف ساختم
 التفات ظاهری و باطنی بوی نیز مبذول ساختند و استقار از حسب نسب می کردند عرض
 کردیم که از سادات جیل است از اولاد و اخای حضرت عوث الثقلین و پیرا فرزند می خوانند
 و همه شایخ قبول کردند فرمودند ما هم قبول کردیم که تو فرزند ما هست از عقی نقالی خواستیم که شایخ
 الاسلام روزگار خویش شود ان شاء الله تعالی بعد از آن خلیل آقا بر دیم ایشان نیز و بغایت التفات
 صورتی و معنوی مخصوص ساختند وقتی که حضرت خواجه بهاء الدین نقشبند بر دیم التفات و عنایت
 بسیار در بابیه وی مبذول کردند بعد از آن پیر شایخ که او را بر دیم همه غایت و التفات نمودند و
 بعلقب شیخ الاسلام ملقب ساختند شرح سلسله نسب می آید عبد الرزاق بن حسن الجلی بن
 احمد بن ابوالحسن الزهری بن موسی الشریف بن علی الشریف بن محمد الشریف بن حسن الشریف بن احمد بن محمد
 بن ابی نعیم محمد الدین بن ابی سالم بن عبد الرزاق بن عبد القادر جلی عوث الثقلین بن ابی صالح بن موسی حاکم
 بن ابی عبد الله بن موسی بن ابراهیم بن محمد بن اود بن موسی بن عبد الله بن موسی بن ابی صالح بن احمد بن محمد
 بن ابی عبد الله بن موسی بن ابی عبد الله بن علی بن ابی طالب علیه السلام بن خاندان سلسله
 نوزیه بنهار دووان نوزیه و منشاه خاندان سروریه حضرت شیخ ابو حسین نوزیه اند که دی

بقیث ثلاثیه ویرا کما بیت سر و برنجی معاذ و از وی در فضل غنا بر فقر که بچی کرده و وی از جواب داد ابو عثمان حیرتی از طبقه ثانیه است نام وی سجد بن اسمعیل الحیرتی اصل وی ازری است شاکر و شاه شجاع کرانی و اطلاع از علم سلوک حقیقه بوی یافته توفی ماه ربیع الاول سنه ثمان و تسعین و مابین قبری و درنیشابور بوده است وی گفته آنهاون بالا و من قلته المعرفه لانا حمد و ن القصار از طبقه اولی است کینست وی ابو صالح است شیخ و امام اهل ملامت بوده و در نیشابور وی ملامت نشر کرده و ابو تراب بخشی صحبت داشت و بعضی از مشایخان روزگار چنانکه با سلم بن ایوب و علی نصیر آبادی در سن احدی و سبعین و مابین برفت از دنیا و درنیشابور قبری در حجر است طاهر مقدسی از قدما ی شیخ شام است حضرت ذوالنون و شبلی را دیده بود شبلی وی را جبر الشام گفته و از عرفان ذات وی بسیار بسیار امتیاز کرده چنانکه بیچس ازین طایفه نگرفته باشد و نسبت استجازه سلوک و علوم طریقه از ابو تراب بخشی دارد و در بیان سلسله شطاریه منشأ مشرب شطار و منبأ سلسله ابرار حضرت شیخ الشیخ است حضرت قدوة الکبرای فرمودند هر چند که این سلسله شهرت ندارد اما بعضی از کارا خیان موشرانکه طالب صادق ماند و در فتنه می کرد و از حضرت خدا قلی باور النهری اشتباه دارد و سلسله او نیست از حضرت امیر السیاح علی ابن ابی طالب علیه السلام حضرت امام حسین علیه السلام رسید و از وی برین العابدین علیه السلام رسید و از وی حضرت امام محمد باقر علیه السلام و از وی بابا محمد جعفر صادق علیه السلام و از وی سلطان العارفين با بنید بیطاحی قدس سره و از وی بشیخ المعظم المحترم غلام محمد مغربی و از وی خواجه ابو علی نیرید عشقی و از وی بابا ابو المنظر مولانا ترک طوسی و از وی بابا ابوالحسن الخرقانی القسطنطینی النوری و از وی بشیخ المعظم و المحترم و المکرم خدا قلی باور النهری و از وی بشیخ محمد باقر و از وی بشیخ خدا قلی و از وی بشیخ حاجی محمد بن عارف اتقاری و از وی باین فقیر که انور است حضرت قدوة الکبرای فرمودند که یک سلسله دیگر این خاندان از اولاد کبار حضرت شیخ الشیخ انتشار یافت بنامه شرح وی آنست که از حضرت عمر معروف بشیخ الشیوخ بشیخ حماد بر رسید و از وی بشیخ محمد بن ابی رسید و از وی بشیخ ضیاء الدین رسید و از وی بشیخ رشید الدین و از وی بشیخ عبد الله شطار و از وی بشیخ حسام الدین شطار و این سلسله از انبیا حضرت شیخ الشیوخ ابابو اجداد استغفر الله الاصلان میرود و در هندوستان از ایشان اعتبار یافت و ایشان را ولایت دیده و بوم بهره گلی از سبیل و از شراب صوفیه شربنی کافه چشمه و شجره دهم در بیان سلسله حسینی و حسینی که بواسطه سادات میرسد منشأ جمیع ذمه صوفیه و منبأ همه سلاسل طایفه علیه السلام علی بن ابی طالب کرم الله وجهه است تخصیص سلسله سادات و دودمان سعادت ایشان اندر شرح ممتنه بیان ولادت وفات و برخی خوارق و خصایل زکایات وی در لطیفه که بیان

او صفات خلفاء الراشدين خوانند شدنش الله تعالى خواهد آمد و شجر نسبت اولاد و خفا و
 در آخر لطیف بیان سیر نبوی مذکور خواهد شد ان شاء الله تعالى اما امیر المومنین امام حسین اثر
 الشهید است که نسبت ارادة و اتخاذه علوم الهی و حقایق نامتناهی از پدر خود حضرت امیر المومنین
 علی ابن ابی طالب رضی الله عنه است و امام زین العابدین علی اصغر اخذ العلوم و المعادف
 و الحقائق من امیر الحسین الشریفید ۲۸ م سید محمد بن الباقر علیه السلام اخذ معادن علوم
 الهی و مخزن حقایق نامتناهی از پدر خود حضرت امام زین العابدین علیه السلام کردند و تحقیق
 اثر این طریقه سلوک بدو کرده امام جعفر الصادق نسبت اخذ علوم معارف و فهم عوارف از پدر خود
 حضرت امام محمد باقر است رضی الله عنه امام سید موسی کاظم علیه السلام سائر تربیت و پرورش
 از پدر بزرگوار حضرت امام جعفر صادق علیه السلام است امام سید علی رضا علیه السلام و البقار
 تربیت و پرورش از پدر خود امام موسی کاظم است امام سید محمد تقی الحجة در تربیت از پدر
 خود سید علی رضا رضی الله عنه امام سید علی نقی الهادی را ارشاد و تربیت از پدر بزرگوار خود
 محمد بن الحجاج است سید جعفر مرتضی امام حسن عسکری از پدر بزرگوار خود سید علی الهادی ارشاد
 و تربیت یافته و وی از پدر سید علی باقر داد و وی از پدر سید عبد الله داد و وی از پدر سید
 احمد داد و وی از پدر سید محمود بخاری داد و وی از پدر سید محمد بخاری داد و وی از پدر سید
 جعفر بخاری داد و وی از پدر سید علی ابی المود بخاری داد و وی از پدر سید جلال اعظم بخاری
 داد و ایضا ویرا خلافت و تربیت و اجازت از حضرت شیخ الاسلام کبیر مبارک الحق والهدی
 ذکر یا و وی از پدر سید احمد کبیر الحق والهدی بخاری داد و وی از پدر سید المتأخرین و ارشد
 المرشدین حضرت سید جلال مخدوم جهانیان بخاری داد حضرت قدوة الکبر امیر مومنین
 منشاء سلسله سادات بخاری و منبأ نسبت و مقامات بسیاری شده و آن مقدار حقایق
 و معارف و دقائق و عوارف و خوارق عادات سبیه طوارق معالجات بقیه که از دس
 ضداد رسیده از پنجکس ازین طائفه در متاخران ظاهر شده است و منظر العجایب مصدر انعم
 شده هر گاه که در ملازمت حضرت قدوة الکبر از کسر سلسله شریف دی و یاد اوست لطیف
 دی شدی عجایب کیفیت ایشان را نمودار شدی و می گفتند که چه منظر العجایب بوده از چند
 که اکابر دیدار ما اثر روزگار از شایسته مختلفه و اولهائی متغیة اتخاذه علوم معارف و حقایق کرد
 اند نه مثل مخدوم جهانیان که در ریع مسکون در تحت قبه گردون درویشی مانند که شرف ملازمت
 وی مشرف نشده اند و اخذ فوائد کرده چنانکه چندی از مشهوران را ذکر کرده اند که حضرت
 مخدوم جهانیان را اول نعمت و خدافت از ابا و اجداد و سلسله حضرت علی علیه عنوان
 رسید ایضا و سائر تربیت از عم خود سید محمد بخاری ایضا و سائر از عم خود سید محمد بن

سلسله
 الامیرین
 از پدر خود
 امام حسین
 سید

بخاری و یسار تربیت و خلافت از امام عبد الله باقی ایضا ویرا از شیخ ربانی السدره
 فی الارضین شهاب الحق و الملة و الدین ابی سعید زقرین محمود بن محمد کرانی شافعی الکعب
 ویرا از شیخ محمد عبید غنشی داد و از پدر خود شیخ عبید الله داد و از پدر خود شیخ فاضل بن عیسی
 داد و از قطب مین: ابی الغیث بن جمیل داد و از شیخ علی افیله داد و از شیخ علی حداد داد و از قطب ابی قطب
 عبد القادر جلی قدس سره ایضا از شیخ قطب الدین منور داد و از شیخ نظام الدین اولیا شیخ نظام الدین
 ایضا ویرا از مولانا شمس الدین یحیی اودی ایضا ویرا اجازت و تربیت از شیخ قطب الدین
 محمود جرجانی داد و از شیخ نظام الدین اولیا ایضا ویرا از شیخ نور الدین علی ابن عبد الله
 ویرا یغنی تا شیخ عبد القادر جلیانی ایضا ویرا از شیخ رکن الدین علی بن یحیی داد و از محضر
 امام سعید التالبعین خواجه اولیس قرنی و ویرا از امیر المومنین علی کرم الله وجهه ایضا ویرا از محضر
 ابی الوقت محمد حسین سمرقندی ایضا ویرا از قطب العالم شیخ رکن الدین ابو الفتح بن عبد الله
 بهار الدین ذکر یا قناتی جریان سلسله حضرت مخدوم جهانیان از دو خانواده است یکی از طرف
 حضرت قیصر رکن الدین دوم از طرف شیخ نصیر الدین محمود چیرنج دہلی اگر چه از همه خاندان جا
 یافته اند ایضا ویرا اجازت فی النوم از شیخ الاسلام محمود تشری ایضا ویرا خلافت اجازت
 از شیخ نجم الدین اصبهانی ایضا ویرا از فقیه بصال قطب عدن ایضا ویرا خلافت و
 اجازت و تربیت قرائه علم العارف و کتب السلوک و اخذ الطریقت از قطب المشایخ شیخ
 عبد الله تشری ایضا ویرا خلافت و اجازت از سلطان عیسی ایضا ویرا خلافت و
 اجازت فی النوم و الیقظة از شیخ مرشد سلطان ابو اسحاق کازرولی ایضا ویرا خلافت
 و اجازت فی النوم از شیخ نجم الدین الکبری ایضا ویرا خلافت و اجازت فی النوم از قطب ابی
 سعید احمد کسر رفاعی ایضا ویرا خلافت و اجازت فی النوم از شیخ الاسلام شیخ نظام الدین
 اولیا ایضا ویرا خلافت و اجازت تربیت از غوث الهی خواجه خضر ایضا ویرا تربیت و اجازت
 خرقه طیبه من النبی صلی الله علیه و سلم بلا واسطه ایضا حضرت شیخ اشرف الدین
 مشبیدی نوشته اند که حضرت مخدوم جهانیان خلافت و اجازت از صد و چهل و چند اولیا را
 و مشایخ اہل ارشاد خرقه مغنی و سلسله با حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم
 یافته اند و علم شریعت و طریقت و حقیقت و تقوی از ایشان گرفتند و این مشایخ که مذکور
 شد از همه اجازت و خلافت و ارشاد و تلقین یافته اند حضرت قدوة الکبر ایضا
 در ملازمت ازین که حضرت مخدوم جهانیان در مقام بلده اوچه رسیدیم و بشرف اخلاص
 اشرف شمیم آسامی اکابر متعدد که ایشان را از انجا فایده شده بود و میفرمودند و ان همه نعم
 متعدده و شکره ابن فقیر را انتشار کردند و حاصلات آن همه دومان و خاندان ایتار نمودند

۹۷

خاندان ربیع

بنی مسلم

قطعه چندان نعمت اقبال کردند که آنرا میتوان کردن حسابی بنبات از شکر و بیرون نیاید
 که گرد سیر از دست حسابی به ولادت وی وقت مغرب روز پنجشنبه شب بدهانه پانزدهم ماه شعبان
 سنه سبع و سبعایه و عمر وی هفتاد و هشت سال و یکماه و بیست و شش روز و وفات وی وقت
 غروب روز چهارشنبه روز عید الفصح دهم ماه ذیحجه سنه خمس و سبعایه بقره وی در خطاب
 مذکور ظاهر حقیقی دشت چون ولادت وی شد پدر بزرگ واروس بجزرت شیخ جمال رفند و
 در پای مبارک انداختند و بشارت یافتند که بزرگی پسرتو در آفاق عالم جهان شود که بزرگی اشب
 است در همه عالم اسمی خدی از خلفاء حضرت مخدوم جهانیاں شیخ صدر الدین راجو بخاری
 سید اشرف الدین شهیدی شیخ بابو تاج الدین بکری سید محمود شیرازی سید اشرف
 جهانگیر السنائی سید سکندر بن مسعود سید علاء الدین جامع المفوظ سید شرف الدین ساسی
 سید لانا عطار الدود و همچنین که حضرت مخدوم جهانیاں را با حضرت شیخ نصیر الدین محمود دودی
 بود و نه مرتبه در میان مردم ایراد و حاجت نمود حضرت قدوة الکبریٰ فرمودند چون این
 فقیر اول مرتبه بلازم حضرت مخدوم جهانیاں رسید چنانکه داب حضرت ایشان بود و افتد
 بنیاد کردند چون انتقال وی از محل خود امکان نداشته مستبشر شده فرمودند که برادر ام اشرف
 از ما چیزی نصیب دارند چون شب اول شد در خلوت گاه بموجب اشارت سابقه رفیقیم دیدیم
 که اعضای رسوله حضرت مخدوم جهانیاں در بهشت جای افتاده اند و هر کدامی تسبیح الهی و
 شای نامتناهی بلفات مختلفه مشغول اند اندک تو هم شده بعد از زمانی هم آمدند فرمودند که برادر ام
 اشرف اینها مبارک باشد در خلوت دویم چون ملازمین میرشد جسم مبارک از تحلیلی منبسط
 منبسط شد و مرتبه مجسم شده که در خلوت پر شدند و بار دیگر گوشت از سوراخ در و شبکیهای دیدار
 بدون آمد بعد از زمانی بجای خود آمدند فرمودند برادر ام اشرف این هم مبارک باشد و خلوت
 سیوم چون شرف یافتیم جسم مبارک ایشان چنان لطیف شده و ظرافت گرفته که ذره از فرق
 بجای توان مناظره کردن و از بجای تا فرق معاینه توان نمودن مثل شوی جهان صفائی شده و از
 بجای تا سر که گویی بیضه نور است یکسر از تاب آفتاب ذات یزدان پاشیده جسم مبارک
 او در قشاق اگر در پا بود یک ذره خاک پاشیده سوی سر آن ذره پاک بجای این حالت
 و بهشتی روی نمود و پس گشتم بعد از زمانی چون آینه منور مکرر شده خیال بجایان فقیر میزدند
 فرمودند برادر ام اشرف مبارک باشد بنگام رخصت ذکر جبر حلقه اصحاب و تعویذ یا غفر
 همه امور غفایت فرمودند و گفتند که میان ما و تو خلقی از بی و انفسی لم یزلی افتاده که وسط
 او اصلا پیدا نیست قطعه میان ما و تو آن اتحاد است که آنرا موجدی اندر میان نیست
 چنانم با تو با هم ای دل آرام که آن دلبستگی در جسم و جان نیست + + +

در خلفاء حضرت مخدوم جهانیاں گشت و پیشه ما را بر توفیق حضرت قدوة الکبریٰ

بود در نماز حضرت قدوة الکبریا آمد و بشرف التفات معنوی مشرف شد چون
توجه حضرت ایشان نسبت دی زیاده شد چنانکه با سبب دنیا زده و از همه آلات و اموال
برآمده چنانچه جهت روزمره خود را تنگ دل شد چون حضرت قدوة الکبریا استبشر شد
گفتند چه مقدار روزمره عیال شما را باید بطریق رفاهیت بعرض رسانید که چهار دینار یکی از جمال
نواحی که دره شاهی نام داشت چهار دینار شش حواله کردند و حاجه ابر الوفا مضبوطش بنظم آورد و آن
اینست قطعه چو محمود از اعیال خویش شد تنگ به غایت پیر کردش فکر دار را به که هر روز ای
برادر بهر اطفال به بگیر از سیم دره چهار دینار نسبت اجازت و خلافت دی بحضرت شیخ ابوطاهر
ابوالخیر میرسد آورده اند که بعد از چهار صد سال چون احمدی پیدا شود حضرت خواجہ ابوالکلام
می فرمودند که طبقه شیخ الاسلام احمد حاجی در چهار صد سال و چندی زیاده بود و اندکس باین
حساب در اندرون شمس طبعه حضرت قدوة الکبریا افتاد که در سن هفصد و نود و چهار
نوبت نهمه دولت و افتدایت و شوکت ایندهام حضرت قدوة الکبریا بوده وفات دی
در سنه ست و نشتین و هشتاد و ولادت دی در سنه احدی و اربعین و اربعایه و نسبت
سلسله از انجا سلسل بحضرت سید الطایفه خواهد رسید برین نوع که تربیت از مشایخ ابوطاهر
که خلیفه برجی و خلف مستحق حضرت شیخ ابوسعید ابوالخیر است که نام وی قنصل الدین ابوالخیر است
سلطان وقت و جمال اهل طریقت و مشرف القلوب در وقت دی همه مشایخ او را مسخر بودند پیر
دی در طریقت شیخ ابوالفضل مر حنی است یگانہ روزگار و مقتدای دیار بوده و اکابران
عصر و امثالشان در همه استفاده بوی میکردند و در رباعی حضرت ایشان در روزگار بسر حد
شهرت رسید و سر دفاتر شده و یکی جهت صحبت یار که میخوانند و میدهند و می نویسند و می
دی بندند حق تعالی دیر صحبت کلی میدید و اگر در حال تنوع خوانند زود یکام رحلت رسد یا صحبت
باید رباعی حوران بنظر آرد نگارم صف زده رضوان ز تعجب گفت خود بر کف زده ایکن حال سید
بران رخاں مطرب زده ابدال زیم چیک در مصحف زده رباعی دویم آنکه از حضرت ایشان
مستقل است و از اکابر دیگر هم مسموع است که هر که این رباعی را در سواد البته دی را از اولیا پسند
و یا کسی حق تعالی خواهد که هم زبان کرد و در هر دو ولایت یابد گویند و می را که این رباعی را در سواد
آن نیست رباعی من فی تو می قرار نتوانم کرد و احسان ترا اشارت تمام کرد و اگر بر تن من
زبان شود هر مونی به یک شکر توان هزار نتوانم کرد و در سنه اربعین و اربعایه چهارم ماه شعبان
شب جمعه وقت نماز خفتن از دنیا رفت و عمر ایشان هزار راه رسیده بود شیخ ابوالفضل بن الفضل
بن اسن السرخسی قدس الله سره نام وی محمد بن حسن است وی مرید ابوالنضر سراج است و پیر شیخ ابوسعید
ابوالخیر است سرگاه که صحاب اقبض میداد بر خاک پیر ابوالفضل شدند ای آن قبض بیطربید

یا فتنی و بر سبیل دوق و دوجان این بیت بجا آمدی بیت معدن نادانیت این یا بیع
 خود و گرم قبله ماروی یار و کعبه هر کس حرم و دهر مرید سا که داعیه زیارت کعبه شدی میفرمودند
 که خاک وی را بهفت بار طواف کند بچنانکه کعبه را ثواب حج یافتی ابو نصر سراج رحمته الله علیه
 و سیرا طابوس الفقرا میگویند در فزون علم کامل و بر ریاضات و معاللات شامل صاحب کتاب
 لعه و دیرا تصانیف بسیار است در علم طریقت و حقیقت و مسکن وی طوس است و قبرش آنجا است
 مرید ابو محمد مرتش است و سری سقطی و سهیل استری را دیده بود در دوزی معارف در مجلس او
 می گذشت گویان گویان گرم شد و روی با تش دان نهاد چون با تش دان آمد آنجا در پیش
 خدا ایراسجده کرد هیچ آسیب از تش او را نرسید بک بر دی یافت و گفت چون میرم غر این
 هر که گزر کرد مغفور شود از انجا است که جنازای آن مقام از خاکش میگذرانند عبداللہ بن محمد
 المعروف بالمرتش قدس الله روحه از طبقه رابع است کینت او ابو محمد است نیشاپوری بوده
 از محله حصه بخارا بوده یگانه شاخ عراق است و امیر ایشان از اصحاب ابو حفص و جند را
 دیده بود گفته اند عجایب بغداد سبب است زعقه شبلی نکته مرتش حکایات خلدی مرتش در بغداد
 بوده در مسجد شونیز به می بود آنجا برفت از دنیا در سنه ثمان و عشرين و ثلثیه قبل ثلث
 عشرین و عبد الله محمد المعروف بالمرتش بحضرت سید الطایفه میر سید نسبت ارادات و خلقت
 بوی دارند **سیر دهم در بیان سلسله انصاری** سلسله انصاری بهرج این سلسله بحضرت
 خواجہ عبداللہ انصاری است ابو اسمعیل عبداللہ بن ابی منصور محمد الانصاری قدس سره
 لقب وی شیخ الاسلام است از فرزندان مت الانصاری که لیسر البوب انصاری است و البوب
 صاحب بل رسول علیه السلام بود در آن وقت که بدین هجرت کردند و مت انصاری
 در زمان خلافت امیر المومنین عثمان راضی الدین با خف بن قیس در خراسان آمده و در آنجا
 ساکن شده و ابو منصور در بلخ نموده با شریف حمزه عقیل و قتی زنی گفت یا شریف یا ابو منصور
 بگوئی که ما را بزرگی کند ابو منصور گفته که من هرگز زن نخواهم و آنرا رد کرده شریف گفت آخر زن را
 کرد و ترا پسری آید چه پسری همچنان شد چون من زمین آدمی شنید گفت بن پسری
 این کلمه جامع همه صفات است و وی در دوزخ متولد شد و با آنجا بزرگ شد و لاوتش بر وجه
 وقت غروب آفتاب ثانی من الشعیان سو هست و تعین و ثلثیه و ایشا نار بجی اند که در
 او ان بیمار بوی روزگار آمده بانو عالی زنی بود با شکوه و ولایت میگویند چون شیخ الاسلام
 بن زمین آمد حضرت علیه السلام بوی گفت که این کودک را دیدی که متولد شده گفت آری گفت
 کودکی است که همه عالم از وی هر شود و در همه روی زمین کسی از او مر نباشد دی هفتاد هزار
 شعر عربی یاد داشت از تفاریق و دی خود شاعر بوده و نسبت تصوف وی شیخ ابوالحسن

سلسله انصاری
 سلسله انصاری

خرقانی میرسد وفات وی سنه احد و ثمانین و اربع بایسته ابو الحسن خرقانی نام وی علی بن جعفر
 است یگانه و غوث روزگار خود بود و قبله وقت و انتساب شیخ در تصوف سلطان العارفين میرسد
 و نسبت دیگر وی در تصوف شیخ ابو العباس قصاب نیز میرسد و تربیت سلوک وی را از جلاله
 ابو یزید بطنامی قدس سره است و ولادت وی شب شنبه روز عاشر راسه خمس و عشرين و اربعه
 بیشه ابو العباس قصاب لایمی قدس سره شیخ آمل طبرستان بود و مرید محمد بن عبد الله الطبری و
 مرید ابو محمد حریری صاحب کرامات عظیم و قبله و غوث زمان خود بود وی گفته این بازار ما باخر خرقانی
 افتد پس انوی خرقانی افتاد شیخ الاسلام میگوید که وی در زمان من بود و ایم با شیخ عمومی گفتم
 که سپهر را زیارت کنیم شیخ ابو العباس ما بل و شیخ احمد نصر را بنیابور و شیخ ابو علی سینا را بزو و حسین
 بن منصور صلاح وی از طبقه ثانیه است شاکر و در صحبت عمر بن عثمان یکیت و شرح از ابتدای انابت
 در طبقه سطحی مذکور شد صحبت با محمد بن حمزه و توحید و ثلثاتیه در روز نایه ذی القعدة وصال یافته
 ابو محمد حریری از طبقه ثالثه است نام وی احمد بن محمد بن احمد بن قیل حین بن محمد اکبر اصحاب چند
 است و پس از چند بجای چند وی را نشاندند بزرگی و در از علماء مشایخ قوم بود صحبت داشت
 با سید عیسیٰ عبدالستری در سال میره در جنگ قعاط از تشنگی مرده شد اثنتی عشر و قیل راجع عشر
 و ثلثاتیه عمومی از صد گذشته بود و شیخ چهاردهم در بیان سلسله مشایخ که بجز
 چند میرسد اگر چه در طبقه سابق مذکور شد اما در اینجا بیان آن اکابر است که بوی نسبت دارند
 ابو حمزه خراسانی از طبقه ثالثه است و از بنیان پور باشایخ عراق صحبت داشت و نسبت وی بحضرت
 سید الطایفه میرسد از جمله افراد مشایخ در سنه تحین و مابین برفت پیش از چند و نوری دیدار
 از خراسان و ابو حمزه بغدادی ابو انجیر ثقیانی از طبقه رابعه است نام وی حماد است غلامی بود متنیان
 که وی بود بدو فرنگ مصر و گونید که تنیان از لبعه است از ولایت مغرب وی بنیل مافیتی و
 کس نداند که چون می یافت در وقت شرف بر احوال خلق در سنه ست و ثلثاتیه برفت
 از دنیا صحبت داشت با ابو عبد الله جلاله و بنیان در تصوف و توکل و معارف سخن
 وی سنه است شیخ الاسلام میگوید من سیزده ابو انجیر شناسم از بن طایفه که همه موالی بودند
 سادات جهان و اقطاب گیهان چنانچه ابو انجیر ثقیانی و ابو انجیر عسقلانی و ابو انجیر حمزه و ابو انجیر
 مالکی و ابو انجیر الحسینی که پسین ابو انجیر است حمزه بن عبد الله الحسینی کینت او ابو القاسم است
 اکثر عمر و سفر گزرنده از میان ابو انجیر ثقیانی است منشا و النوری قدس سره از طبقه
 ثانیه است از بزرگان مشایخ عراق است و یگانه روزگار و سرآمد او در خود بوده با بچی حلاوت
 از وی مشایخ صحبت داشت و از اقران چند و رویم و نوری است و شرح و تحنین مابین
 برفت از دنیا سمعون بن الحمزه بن الجیب الکذاب از طبقه ثانیه است امام المحبت کینت او

نخستین چهاردهم و در بیان سلسله مشایخ که بجز چند میرسد

حضرت شیخ کبیر العباسی وی قدوه اصحاب عمده احباب حضرت ایشان است و التفات
 صورتی و معنوی آن مقدار که به نسبت وی بود نسبت دیگر اصحاب نبود حدیثه وی اینجا
 توان داشت که حضرت نور العین از پس که التفات کلی بجانب می میداد بود در شک برده
 اند و ارتفاع این بوقتی شده که در سفر سیلان از حضرت کبیر چندی مشاهده افتاد آن است
 که حضرت کبیر را چون آواز آید و شکستن کلاه گذار آمدی جذب قوی دست میداد که در حال
 وجد قطع سافت راه میکردند وقتی که بحال می آمدند مراجعت میکردند یکمرتبه در وجد و حالتی که
 عالی شجب پیدا شده بود سر به جواز دند و درین بی شعوری باره راه رفتند چون بقریه نرسیدند
 رسیدند بحال آمدند شرمزنده طور بگوشت مسجدی سر زدند و سر در جیب استغرق فرود بردند
 و این ایام موسوم کفره بود که زن و مرد بهم از خانه بدر رفته بودند بدر مسجد رسیدند و بنیاد
 حرکتها و شیعه و غوغا عجیب نهادند شخصی که بجز سوار شده و بهیست معهود نموده آمد و شعری
 کرده که اینجا از ان دریا باصل شعور آورده چون چشم باز کردند نظر مبارک بران حصار
 و دجال آثار افتاد از غلبه حال که داشتند بدو دست مبارک اشارت کردند که دور باش مجرور
 و دست برداشتن وی خود را بکمربهای سیلان دید که بهر طرف که سری نهاد با پیش
 آمدن در آمد و راه بجای می برده آخر تن داد که در همین دامن کوه با شرم در وقت نماز
 بجز شخصی نایان می شد و کلیجی و یک کالنه آب برسانند تا هفت سال راتب می میر سید
 اما حضرت قدوة الکبر را غم سفر که ز احیاء الله نشاء و تکریم شد حضرت کبیر را ایما
 حدیث که درین سفر همراه من باشیم گفتند زهی سعادت شعر سعادت بند ما از ادب است
 حدیث در درکاب بادشاهی بخلاف گذشته که حضرت کبیر با جهته حفظ مقام مانده میرفتند
 و تن گذر سیر حد سیلان افتاد در دامن کوه نزول شد قلندر بچه گان چند جهت کاه خیز
 پیشتر رفته بودند صورتی مهیب خرس گونه در چشمه شان معاینه شد چون نیک نگاه کردند
 بی بود آمده بعرض حضرت قدوة الکبر رسانیدند جماعه را فرستادند که او را بیارید
 بدین آوردند و استفسار از هاکش نمودند و امر می که بود و شعله کرده فرمودند شخصی که در دامن
 کاهیه تو میدهد اگر بینی شناسی گفت مصرع شناس منم خود که چه جید است و چرا شناسم
 حضرت کبیر را طلب کردند آمدند بدیدن وی شغل گشتند او که دید بر فاست و سر در پای
 حضرت کبیر فر آورد بان انگار در زیدین حضرت قدوة الکبر فرمودند که اکنون
 وقت گرم است مصرع که بعد از ظهر کردن لطف باید به بعض رسانند که چه حد باشد که
 پیش آفتاب دزد در نشد مصرع در پیش آفتاب چه نوری دید بهای فرمودند و اوی در دلو
 بدست نهادند آخر بموجب اشارت از جرم او درگزشتند و تلعین شهادت نمودند و بقید

ذکر بعضی خلفا که ام حضرت خیریه دانی سلطان سیدان جهانگیر شاه است

اراده آوردند و میبایا که دراز شده بود بدست خود بر پنجم کشت تراشیدند و فرمودند که چشم پوش بعد از طرّفه العین خود را بپایان موضع دید چون بپایان خود آمد سخنان غریب از وی طرز پیوست العقصه چون حضرت نور العین ابن حال معاینه کردند از طلع ان غیرت شد گفت شیخ ابو الوفا دارند قطعه چو نور چشم جهانگیر را کبیری هست به چو نور چشم که او نور هر ضرر بود ز روی شان همه را پاک میکند آخه اگر چه رمل صغیره جیل کیره بود و وفات محمّد اکمال التفات حضرت قدوة الکبر انبست حضرت کبر از نامه جامه که نسبت بایشان صدور یافته می توان دلت و عجارت نامه نامه بعینه اینست عریفه فرزند اعز اکرام شیخ الاسلام و سلمه الا کابر شیخ کبر طال عمره در اشرف اوقات رسید و بمضمون او مطلع گشت ان فرزند بد عار ایا که و مزید نعمت و این مخصوص است و کیفیتی که باز نموده بودند معلوم شد در ویش ان اصبیح به سفر اند و ان فرزند کاغذ های امانت برابر کرده بجهت ملاقات بیاندین بلا و بفرمان شایخ حجت قدس السداد و اجماع مفوض بر ان فرزند شده است اوقات شریفه خود را بطاعت محمّد دارند و نام ایا و اجاد خود انازه گردانند و هیچ مخلوق پندارند و خلافت را دعوت کنند و بسختی جبال و عوام و دیومرودم التفات ننمایند غم ایان خورده کار دین کنند و آنکه مزاحمت مستقیم و قسم اسمعیل را در او در باب آن فرزند و خیلانه آن فرزند نبشته بودند در ویش ان در میهن و خیلانه و فرزند ان آن فرزند فاحشه خوانده اند هر عامل و عهده داری که در باب ان فرزند او خیا نه و فرزند ان در اقد برانند و ازین جهان بی اولاد و بر و دکان است که در کمال بخور و آن فرزند از بر کز بد گانند هر که مزاحمت و تشویش نماید بدارین بی نیاید خود و التفات بر ان نماید حواله بر ان حجت بکند و اولاد و احفاد ان فرزند را همین حکم است بر حکم قولنا و الذین امنوا و اتبعتم ذریههم بایمان الحقنا بهم ذریههم ذکا الله لهم من علمهم و کرمی کل امری بها کسب بر حلی و آنچه فرستاده شده است بچرخ بکنند و هم گام بخجری بدین در ویش باز نماید و طیفه دیگر خیا که حواله شده است صهم و شام معمول دارد و در دعای سلمانان سجده باشد و این در ویش را بدعای ایان یاد آرد و ان الله بخیر معز و ان کرد و ماه محرم در کعبه این کلمات بود و فرزند ان و عزیزان و سائر مریدان را دعا خواند را در اغر قدوة السالکین منقر الا کابر خواجیه بدعوت دارین مخصوص گشته در ویش اشرف حضرت شیخ محمد دی خلف برحق و خلیفه صدق مرید پدر خود راست حضرت کبر در خور و سالی وی از سر دی حجت بکار و ان سرای اعزت بستند و ظلت خود را بحضرت قدوة الکبر اسپرزد و سی آنچه از تربیت صورتی و معنوی باشد خود کرده اند و در حجره عنایت خویش پروردند و تزیین و دیوار خود تشریف بردند از بس با التفات شکر فی دارادت اشرفی سر فرار شد و بود

مومنین و صالح
گردد اینان
اولاد اینان
در ایان لاتی
گردد اینان
اولاد اینان
و کمال و اینان
ایشان را
ایشان پیرانی
از کبر و کمال
است

در کتب محمد دریم فرزند حضرت شیخ کبر قدس

گوهر اسرار و جوهر الوار از بحر قنطاریت و می باطل ظهور بر آورده بشود و می به در بزم کرده اند و هم
 از صوفیه و طایفه از سکر و دکان در قصبه سرور پور آمده نزد فرمودند و اظهار خوارق و احوال
 طوارق و با ناکان و از گرفته چون جماعتی از نواحی االی قصبه معاینه و مشاهده کرامات کردند و در
 رتبه عقیدت و اخلاص ایشان آوردند خدمت در بزم چون این حالات معاینه کردند بحضرت
 سید عبدالرزاق رقه که بتخصیص احوال آن جماعت بود فرستادند از مقام و مقامات ثانی و بی
 اعلام نمودند چون بر مضمون رقه مطلع شدند در نظر و سبب میگردید نوشتند که وقت سحر فرا
 حباب رقه معلوم خواهد شد چون وقت سحر شد در آن جماعت و اصحاب بر هم خرد و کی شد
 غوغا برآمد که موجب و می معلوم نیست کسی را فرستادند که ببیند که موجب غوغا چیست چون آمد و
 تفتیش کرد و سر حلقه ایشان دست بر هم میزد و میگوید ای ای چه مردم با عزت بوده اند که در کلاه
 ایشان مشافری میکنند که چند روز بنزد بیاساید از شخصی استفسار کرد گفت از نیم شب چیزی نماند
 گذشته بود که جماعت قلندران کار و کاشیده و بختیار آورده رسیدند و سر حلقه را گرفتند و غلطانیدند
 بنانه با کابر و معاینه انما خود برده در حال روحانیت حاکم آمدند و بنیاد و اعتقاد کردند بر تکیه
 ایشان قبول افتاد و می را امان دادند و روحانیت گفتند که در همین دم رخت بر بندید چنانکه می
 همه رخت بر می بندند قطعه چشیرانند در پیشه خویش که رویه را محال بود بی نیست اگر در پیشه
 شیرینی در آید از آن خیمه بجز فرسودنی نیست بحضرت شیخ شمس الدین بن نظام الصدیقی اود و
 می قدود علامه امار در زبده مضحای روزگار بود تحصیل علوم عربیه و تکمیل فنوم علیا از مولانا شیخ
 الدین اود می کرده اند ارا دت بمز ایشان دارند چون التماس سکوی تحصیل شغل معلوم
 کردند فرمودند که فرزند آنچه نصیب علوم صوری از من بود بفرستید اما معلوم صوفیه و تکمیل
 طائفه علیه حصول مقامات و وصول بوارادات بدست سیدی است که بسبیل ساقی غفر
 الامام خواهد رسید زینهار ملازمت و مراعاتت داری که کلید کار تو بدست و می است چون چند
 روز نگذشته حضرت قدوة الکبر از جانب بنگاله آمده بودند مدتی در روحا
 باد استراحت کرده گاه گاهی با صاحب خود می فرمودند که بوی دوستی از او می آید تشریف
 در خط او ده آوردند و بمصلا فرود آمدند اکابر شهر و امارت عمر همه بدین حضرت قدوة
 الکبر آمدند بمقتب این مردم حضرت شیخ شمس الدین آمدند از دور نگاه کردند فرمودند که فرزند
 شمس الدین ما از برای تو آمده ام بجز استماع این سخن تپش در نهاد ایشان افتاد و بعد
 تمام سرفرو داد و در یافتند در عین دریافتن حضرت شمس الدین را کیفیتی بدیده آمد و
 اندکی حیرانی بهم رسید کانه آب بود بایشان دادند بجال آمدند بعد از چند روز در خلوت
 نشاندند چون یک ده گذشت دار و می قومی شیخ شمس الدین را دریافت نهاد فرمودند

در حضرت شیخ شمس الدین اودی غلیظه حضرت قدوة الکبر

ز هزار از حال شمس الدین غافل نباشی ساعتی چند گذشت که اضطرابی عجیب و انقلابی عریب
 بشیخ شمس الدین روی نمود هر چند که حفظ میکردند میرشد از خلوة سر برودن زدند خادم بخت
 تمام در خلوت و در محکم بیت چون خلوت تمام شد الباس خرقه کردند و انواع مقلات
 سبببانه نسبت دمی ایشان کردند و فرمودند که اشرف شمس و شمس اشرف از هم جدا اند بگریز
 میدان و مستفیدان حواله کردند حضرت اجل اسادات سید عثمان بن حفص از خلفای همین
 وادایان همین حضرت قدوة الکبر اند نسبت بایشان اسرار محرمانه و انوار مخصوصه
 شامی فرمودند و این سید را بجزار سلسله اسادات گیسو دراز ولایت اند حضرت قدوة الکبر
 اند حضرت قدوة المحدثین و عمده الفقہین شیخ ابو محمد از خلفای کبروی ایشانند
 استاد ایشان از محدثین عالی یافته شدند میفرمودند که در بند و ستان محبت استقامت یافته شد
 مگر از شیخ سلیمان محدث و کتاب حصن المحصین در اینجا گذرانید و نسبت حضرت بابا رضا را
 ازین سلسله در تفسیر حدیث کردند حضرت شیخ معروف دمی قدوة اصحاب و زبده احباب حضرت
 قدوة الکبر است و جامع الفضایل و صاحب التماثل بعد از تحصیل علوم غریبه و تکمیل علوم عجمیه
 و غنای سلوک راه الهی و داعیه وصول درگاه نامتناهی شد و در آن هنگام حضرت ایشان
 بملازمت حضرت مخدومی بودند و میل شیخ معروف بنشایر و شایخ و جاهل و اسخ و داعی می بود
 ششی در واقع نمودند شمس که کلید فتح باب تو بکنج خانه سید اشرف جهانگیر نباده و دواعی
 در و نمایاب نوبدار خانه مرشد شکر آفاده استقامت کردند که ایشان گویا اند گفت بعد از مران چند
 روز و جریان متعدد ایام فزوز آن های دولت مهدین دیار سایه سعادت و ظل هدایت بر سر
 تو خواهد افتاد و بی تکی نگذشت بود که بصیبت ولایت و صلوات هدایت حضرت ایشان بسج اکابر و
 اصاغر رسیدن گرفت و تزلزل قدم مبارک در پیده جو بنور شد حضرت شیخ معروف چون
 بوصول این خبر مشرف شدند بوسیله این فزوده سر در راه نهادند و شرف ملازمت حضرت
 قدوة الکبر ابرم در جو بنور آنده یافتند و بشرف ارادت مشرف شدند بعد از جریان وقت
 شدیده و عیادت پسندیده بشرف الباس خرقه مشرف کردند و خلافت نامه عنایت فرمودند
 هم در باره ایشان نیز فرمودند که اشرف معروف و معروف اشرف از بعضی اصلا اسادات
 منقول است که سلطان اسلاطین ابراهیم شاه بخاطر کرده که ایاد بر زبان پیشین چون جدید و شلی
 بوده اند و در زمان ماک خواهد بود که بشرف ملازمت او مشرف شویم بعد از آن شب بواقع نمودند
 که درین زمان کسانی هستند که از جیند و باینز یکم خواهند بودیم در شوش که ملازمت در میان
 جان بست و متوجه بوسی زاده شیخ معروف شدند چون در آمد در خلوت محکم بسته اند چون نمک
 رسد و کردند شیخ معروف بر بصر از ده اند موجب بر آمدن از داران نمایافت جو بنور سر ساهتر

در سید عثمان بن حفص خلیفه حضرت قدوة الکبر از شیخ سلیمان محدث و حضرت شایخ معروف الدینی موی

بشرف الباس خرقه خلافت مشرف شده و از هر کدامی از خلفاء نام دارند و عالمی مقدار آن
مقدار خارق عادات و ظهور معاملات صد و ریافته اگر شمره از آنها در کتاب آورم و دفتری دیگر بیا
نماز در مصر و دیگر دفتری دیگر اما کتب پنجانی که شیخ ابوالمکارم که از خلص اصحاب و خلفاء ولایت نبی
الانسان را مطلقا جدا گانه اصحاب و می جمع کرده اند آن مقدار حقایق معارف در آن درج
از و در در عوارف خرم که یکی از کتاب این طایفه یافتن نوعی از محالات و تصنیفات دیگر
بر این شرم عوارف و لمعان جهان از وی صد و ریافت که نهایتش بهمان باشد حضرت شیخ
ابوالمکارم هر دی که از خلص اصحاب و مخلص اصحاب حضرت قدوة الکبر اند و در بدایت حال
امیر ندو بود از امر اماند امیر تیمور لنگ صاحب فران در آن هنگام که حضرت
قدوة الکبر ابلازمیت حضرت خواجہ بہار الدین نقشبند رفته بودند نزول بخانه امیر علی
بیک شد چون امیر نگور از حالت شریفه ایشان تاثیر شد بیکبار سباط ملکیت و مملکت سلطنت
نور دیده بشرف خدمت تشریف یافت از علوم ظاہرہ تمام داشتند ریاضت شنیدہ و مملکت
جدید و اشتغال فرمودند زباده از دوازده سال در طریق سلوک با اقدام سر راه سپرده و انواع
مکاشفات و اوقات از دی سر بر آورده که شرح او نتوان کرد چون درین وادی قابلیت
تمام و حیثیت تام پیدا کرده التفات کلی نسبت او را یافت بشرف خلافت مشرف شده و انواع
مکارم اخلاق و مراحم اشتقاق از وی پذیرا یافته معتقدان بابوالمکارم مخلص تصند و در هر قدر
جایش دادند مردان بسیار مستفیدان بشمار بروی جمع شدند تلمیذ طایبان و دانشاوردان
با و اجابت کرده بودند و از عہدہ این کار نیک برآمد حضرت شیخ صفی الدین رودلوی صنیع البصفا
علوم ظاہری و اصطفا می معانی باہری از دستہ در علوم ادبیہ و اصول فقہیہ کسبی تمام داشتہ اند
چنانکہ این صفی از تعانیف رایقہ و توالیف لایقہ ایشان روشن است امتیاز ایراد نیست حضرت
قدوة الکبر ای فرمودند کہ در بلاد ہند کسی را کہ بفنون درخشنده غرائب و شیون عجایب بہر
دیدم وی بودہ سبب ارادت ایشان این بود کہ خدمت شیخ صفی ثبی در واقعہ دیدند کہ مرد
تورانہ و شخصی شکو نامہ نوروار شدہ مولانا استقبال کردند و عظیم عظیم آورده نشاندند چون نشسته
بست مبارک ایشان کتابی بود از اصول فقہ گفتند کہ میدانم بسیار آرد ارق سیاہ کردہ اکنون
وقت آنست کہ سیاہ را سفید کنی و صفی یا بنوار جاوید روشن نمانی این سخن بسیار تاثیر کرد
کیفیتی آورد گفتند دست از اداہ بدامن شمار دہ ام غنایت کردہ راہ سلوک دلالت کند
گفت حق تعالی چون بنده را خواهد کہ با سر از قرب خود تا ساگرد اند خضر را فرماید تا او را تخصیص
از او بیاد الد دلالت کند اکنون شمار ابشارت میدہم ہر دی کہ از انوار دلالت و آثار
بدایت او جهان پرست مثنوی جهان معرفت را با و شاہست پز نورش ہر زبانی

در حضرت شیخ ابوالمکارم قدس سرہ

در حضرت شیخ صفی الدین صوفی رودلوی صنیع البصفا

تا با هست به ضلایان جهان را دستگیر است به دشمن روشن روانی دلپذیر است به طواریان
 سعادت نزدیک شد که بهرین ایام درین قصه شریف اقدام خواهد آورد زینهار زینهار ملاقات
 ویرا غنیمت شمردی و از عهد فرموده او در گذری قطعه نصف اولیاء دانش فرید است به صاحب
 وحدت آن روی و جد است به چو دارد گنج او در سینه سینه به در گنجینه را سید کلید است به
 بعد از چند روز تشریف شریف اقدام مقام قصه ردی شد و نزول بسجی جامع فرمودند و بوجوب
 فرموده در واقع لبرعت بلازمت حضرت قدوة الکبر اآمدند بحد نظر افتادن فرمودند
 که برادر من صفی صفا آوردید بیایند در ایام چون در یافتند با دلب تمام نشدند فرمودند آری که
 حق تعالی کسی را که می خواهد که بقریب خود سر فرزند سازد او را بیکی باز و دستان خود نباید حضرت ابو
 العباس حضرت علیه السلام را فرمایند تا دلالت کند او را بوی باستماع این سخن حضرت شیخ صفی
 را صفای عقیده و صفوت خلوص است بکی ده شد و در همان وقت اراده آوردند خادم را
 فرمودند که نبات بیارد تا برادر من صفی را شربتی در دوازده سلوک پشچانم خادم هر چند تردید کرده
 نیافت و بعرض رسانید که نبات معدوم است باز خود قیام کردند جای که نبات شکسته بود
 یک هر کاله نبات حبه جدا افتاده بود آورده بدست مبارک خود در دستان ایشان نهادند
 و دعای کردند که حصول نوزالانوار مبارک باشد و از حق تعالی خواسته ام که از اولاد و اولاد
 تو علوم نزد یاسر خاطر اولاد چهل روز آقا است کردند تا ایشان را اربعین میرسد و سخنانی که از
 سید سلوک و نبات در کار بودند یک یک تلقین کردند و از نوزاد راه هر چه بود اگاهانیدند
 و اباس خرقه اجازت و خلافت ساختند و اجازت الیاس خرقه بایشان غایت کردند چون
 حضرت قدوة الکبر التشریف به اندرون بردند خدمت شیخ اسمعیل که چهل روزه بودند
 بپای مبارک ایشان انداختند فرمودند که او هم مرید ماست حضرت شیخ سواد الدین رودلی که
 جلایه عنود صوری و معنوی مملی بودند و بحد طریقه سن مصطفوی مرکبی از خلفاء و ولایت ماب
 و اصحاب اقصا حضرت ایشانند در اعل مرتبه که ازین راه حضرت قدوة الکبر اگشته
 می رفتند حضرت شیخ سواد الدین همراه شدند و در دوا با دوا از انواع ریاضات و معاملات نمیکشیدند
 آمدند نزدیک چهار سال قطع انوار سلوک و انوار راه گرفته و در طری انوار سبزه او را وقفه افتاد بود
 که بجد بلنج از انجا بآوردند حضرت قدوة الکبر التشریف بای فرمودند که در طری انوار سبزه
 از میان ما دو کس ادا واقع افتاده بود یکی شیخ ابوالکلام را که اهتمام تمام در حق او مبدول
 شد تا از ان در طر مهله بدر آمده دوم شیخ سواد الدین را از محنت بسیار و کلفت یشا از ان
 در طر بدر آورده شد اباس خرقه خلافت و اجازت نامه ایشان را بر دوا با دوا میرسد
 از انجا رودلی ایشان را جایی متعین شده حضرت شیخ سواد الدین را بیکی باز و در دستان

و در حضرت شیخ سواد الدین رودلی

استان این بسیار کشیدیم بعد به یک اتفاق زیارت الکبر کردن گرفتند حضرت قدوة الکبر بطریق تعریف
انحلال آن سایل بنیاد کردند و بیان نصیحه زبان بفرموده خیر آوردند که در دل مولانا نقش نگاشته
باشد این ملاقات سعادت مولانا را عقیده از یکی شد باز در حدیث در آمدند طریق اعتدال نوعی سپردند که از دل
حضرت قدوة الکبر آن شکوه بدرجند صاحب مولانا جمعی از اکابر و ذرگوار بزارست در ارادت حضرت شایسته
آمانه و فرزندان خود را در ارادت آوردند خود شرف ارادت و خلافت شرف شدند و امالی قصیده از خود فرستاد
تحریر کردند و بارادت حضرت ایشان هم در محرابین سخن سرگشت آغاز کردند که امر در سال می شود که با و اکابر
سجده شریف سلیمان و دلی فتنه بودیم ایشان بنیاد کردند بعد ازین هم خود تصدیع بآمدن اینجا آمدند که آن هم
حواله سیدی شده اند که سیاح زمین ولایت و سیاحت در یکا مدت است بعدین در مریخی ظل بجای میسازد
و بار خواهد آمد حضرت بعد ازین تصدیع است و ستفاده نمایان با و تقویض شد و می محافظ حال حال شغال شایسته
خواهد شد ازین هم محافظ خود را بچند نگارید که بچند چیز از ادای زیادت است یکی هدایت حضرت قرآن بهیچ مصلحت
قول آن عزیز اکبر کنونی ظهور است حضرت قدوة الکبر اینجا آمدند که موجب سرفرازی و دوستی این نوعی
و دیار شد و در آن مدید در قصیده یکس حضرت نشان ترغیب شده بودند چون وقت ارتحال آمدن شیخ کمال مقام
سپردند و مریدان آنجا می ایستاد دی که در نماز جامع ریاضات شده و صاحب مولانا بعد ازین اکابر و صاحبان بزرگوار
حضرت سرفراز شدند و با و در سال کلفت سفر و محنت صحر کشیده بود که قابل لباس جزیره دارادت و
اجازت شد و قتی که حضرت قدوة الکبر اروا شده اند بجانب معابد و کمر سفر استند شیخ کمال نیت تمام
مغفوض کردند و می چند به احباب ارباب خود در قصیده جری می بردند اتفاقا دعوتی پیش آمد و در الکلیف بعضی
طیبه بابالی قصیده که ده بودند وقت معهود که شد آن هم ز سرید و حبیب الاض شد و به حبیب را آمدند که سوخته باد
انکس اگر بوجه دفا نگارند بجز و این سخن از زبان برآید در قصیده پیش گرفت که تمامی قصیده سوخته شد و چهار
هزار کس تبرک در آمدند که سوخته شدند شیخ کمال چون این امر موجب شرمندگی شد سر در راه روحا باد نهادند
بطرفه العین بحضرت قدوة الکبر رسیدند از دور که نظر مبارک بر شیخ یوسف پیر کمال افتاد و در اعراض
در آمدند که امی خاک ریزان مردان در پیش روی چنان میان ایشان را بر باد وادی پای بوس می بردند و محبت
خاتمه که در وحدت آباد بود و افتاده می ماند بعد از مدت بسیار یوسف به حضرت نور العین ایامی
تحت طشت خاکسرا نزد کرده بر گرفت بحضرت قدوة الکبر آوردند و در خواست گناه کردند فرمود
چون بطریق در شان عند سخن نشان خواستی ایمان است و اما بر گردان اولاد و احفاد و بر گردان
شوند چنانچه با و قات سید عبد الوهاب خلیفه خلیص صاحب تمیض بود و در منتهای شایسته و ملازمت های
بایسته بجای آوردند و در خدمت کردن تفرقه نکردند و فری بهیچ بجانب ملی بر شیخ عبد الکرم و ملوی خود ستان
و در راه محاطه بوی پیش نظر میاد و در راه سپرده چون جواب می دادی بسیار از کار کرده شده اند و بهیچ طرف
خود ادوی غیبت کردند و پیش راجع سرفراز و در وقت کرد و تبارک نهادند و بهیچ جهت نتوانی از آن

نمایند کمال حالی

در حضرت سید عبد الوهاب

دست که گفتش گفتش افتاد و بخانه او فرستاد و اسودکی بسیار پیدا کرد و خدمت می نمودند و بجا که بکثرت زند و لغوی است که بودند
بر بروج و لغوی است که بکثرت از خلفاء خاص صاحبان خلاص حضرت قدوة الکبر اند موقع اخلاص و اراد الهی
موضع اسرار + + + و اما ما منتنا می بودند و خدمت بسیار ملازمت پیشکارهای ما و ندانست سادگی
و ایند حال شیخ راجا را امر بشروع لغوی کرده بودند که بندگان را بی نمانی مطالب کنی روزی حضرت قدوة
الکبر ملازمت برابر می نمودند که از خود می نمودن ای بچو مان می نمودن بود و بغایت نفس کم و مزاج از دم داشتند و خفا و دره
سکن بود و طاهر ناز و منتخال شدت ایشان رفته بود و منتظر این بود که گاهی بی نهایت بکن با چیزی پس بر سر
بدیدند اتفاقاً از جای خود بی خود شدند و بعد از زمانی نسبت ایشان گفت بسیار شرف جهانگیر را بر روی نام و خدمت
چشم بین آمدند و باطله شغال خود را بیانی بهم رسانیدند که در چون اندک اندک شیخ را بر سر نمودند و خودم طلب طلبیدند و نام داشت
همراه تا که صلوات چهری خواهم خود شیخ را بر سر نمودم و از آن اهل خانه و یکدیگر برداشتم که بر سرش نبرد حضرت قدوة
الکبر او میان آمدند و خدمت بسیار نمودند و آخر فرمودند که موقع دهن حال چیزی باید حضرت ایشان سارده بودند که بسیار بلند
عالی بر سر کرداری برآورده بودند آن یکدیگر بر سارده زدند و در هم نهاد و از هم ریخته شد که بویانه برآورده بودند چون از هم جدا
فرمودند که راجا چیز دیگری که با طعام بخوردی این چنین بود که تو کسی شیخ راجا عقیده محبت مانند زبان می نمود
گفت بی برگه بپزیند و لیون کینه تبسم کرد و در وقت گفتند که اگر بی عقیده و طالب اینان نیست
باید که رسوم داشته باشد اما محال است شناخت قطعه بجای خود سخن چون مستحکم است ولی شنوند و از اینر باید
که در وی و همدی و در مکانی است به نسبت کسی یک چیز باید به حقیقت یک نام از آن یک سخن کند آیات فقیر از کلام
و طعام قلند از آن می باشد اما گفتند که بپزیند کال ساده و چون جوق دار لکان لفرق اما داده سادات
ارادت حاصل کردند و همان بسیار و کوسپندان بسیارند و از آن چون صاحب بار و سارنده کثیر لفرق عجیب و عجیب می نمود
شد و فلان هنگام امتیاز بر یک صاحبان و دیگر فرمودند پس ایشان رسانیدند که شاه راه از سامانیان و میزاده
از ملک سنان در باغ آمده و از آن بسیار هم کرده و در یک چشم هزار او یک بر یک شفاق و ملاچین تو چنین هم اند
از یک جنگ کلی کرده امیر تیمور صاحب قران لغیش کرده که کس باشد که چنین از حاکم برآورده باز نموده که از وی از
سادات سنان و سامانیان است از وی هم سلوک دارد و ترک تجرید گرفته معلوم نیست که چه در وصف مردم
باز نموده برای میفرمود که مردم عفو و برآورده و در میان پدر و جداز طرف مادرین که حضرت خواجها احمد لوی باشد
آمدند و در دوران لاهی بودند و بعضی بسیار مراکتب نظر آید و در اندک موجب چنین غوغای شده از الامام صاحب قران
خود فرمودند که من آن مسیحه اده را دیده ام و تکلیف این معنی کرده و می قبول کرده و او را اصلا این معنی
نست خورشید یک را حکم شد که ملازمت آن مسیحه او بعضی از نذورات به داند و لاهی آن معنی کرده ام
بسیار مانناست و ده و دهان مزد کوبیده و سر برافه قندرها و داند آن همه بسیار اموال و مراکتب ناز و
جشنید یک از آن جامع بود از هم جدا شده و توفیق سلوک رفیق شده و نصیب مخالفت و اجاب
حضرت ایشان از او و حاجاد و برادر و در که دند که بولایت خود فرشته مقدسای ابناء جنس

خود باشد چون حضرت ایشان را از خانواده متبرکه که حضرت خواجہ احمد بسوی لایقید به ایمان ریش
 آن مردم را اشارت کرده اند که شهرت ایشان در اندام روزگار و نام دیر قاضی شهاب الدین
 دولت آبادی که مقتدای علمای انجول و پیروی ببناء و فرغ و حصول است از خلفاء ولایت شہاد و
 هدایت و تہ گاہ حضرت ایشانند در ان عین که از زبان مبارک در بلده جوینور حرمہا الدین اکبر
 بحالتی شکرت و کیفیتی شرف الناس کلہم عبد اللہ ہی برآمد و جماع از علما بتعصیب ہم برآمده بودند
 از حضرت قاضی خدمتی شکر است و ملازمتی بالبتہ شد و لباس خرقة کردند و خطاب ملک العلماء
 فخطاب کردند و یہین خلفاء ولایت تاب و بہترین زمانہ اصحاب جامع بودہ ملون علوم طاسر
 و باطنی صاحب حالات یقینی و جامع و ارادت و عینی شدہ بود شہرہ بسیار داشت ریاضات شدیدیہ
 و شایدہ جدیدہ کشید کہ شرف خلافت و اجازت یافتہ حضرت شیخ حاجی فخر الدین کہ بزور علوم بہشت
 و حلل نقوٹ پرستہ از خلفاء صاحب صلح حضرت ایشانند دولت طواف و سعادت مجاورت کعبہ
 زادہ الد شریف و دیگر ما کاتب لایت باب حضرت ایشان یافتہ اند و در موضع ادھر سنہ از نوای برگزینہ انکی سکن
 و ہستہ اندر میدان آن اطراف و معتقدان آن کثافت احوال ایشان کردہ بودند و شایند کہ روزی
 خدمتی متعین کردہ بودند بدان حد اشتغال داشتہ اند کہ نظر حضرت قدوۃ الکملہ افتاد فرمود
 کہ فرزند فخر الدین بس باشد الا ان کند حضرت داود را و در غور و شیخ حاجی فخر الدین نیز بشرف خلافت
 حضرت قدوۃ الکملہ اشرف بودند و این را از برای استفادہ اشتغال باطنی حوالہ برادر کلان
 شیخ فخر الدین کردہ بودند حضرت قاضی کن الدین کہ شرف خلافت و اجازت یافتہ چون محلی حکیم
 خلافت و بجلی بجلوہ حدائق شد نہ بجانب موضع و دینری نزد یک قلم حاجی پور مقام یقین یافت
 و احتقاسی ساختند کہ مردم انالی از اسافل و انالی بشرف ارادہ و ہدایت شرف میشدند و شایند حضرت
 شیخ آدم عثمان سپردہ اند کہ ہم باشند وقتی کہ شیخ آدم مذکور جانب حاجی پور روانہ شدند فرمودند از کتب
 تا کسی طرف شمال تا کہ بشادادہ ایم کہ در ہر یکے ادران تہمت باشد حضرت شیخ تاج الدین بشیخ نور الدین
 دینی اعجب ہر زمانہ در بندہ آوانہ و لگانہ بود و لجام شرعیہ و حصول شرعیہ در ان عین کہ از طراوت حضرت محدث
 خود از بنگالہ می آمدند برادہ موضع و دیگر برآمدند در انجا حجت بازندگی چند روز اقامت افتادہ باطل
 و می نور عقیدہ تا بان شدہ و خصوص جدیدہ نمایان آمدہ بشرف ارادت مشرف شدہ و از انجا کاتب
 ولایت تاب بر و جامہ آندہ از بیعتات منکرہ و صلوات متعددہ و ریاضات منکثرہ کشیدہ و ارادت با
 و مقامات متعالیہ شرف شدہ چون بسا خلافت مستعد آمدہ فرمودند کہ اہم در ولایت خود رود کہ
 مردم آن دیار از وی پیرہ مند گردند بشرط آنکہ از حضرت شیخ آدم خلف نور و طریقی شعیب سپردہ حاصل
 بر سر بزرگوار عزیز بدان دیار روانہ گردند بہر کدای خلافت دادہ نشان را بقا کہ بود حکم شدہ شیخ الاسلام
 دینی جامع بود لغوین عزیزہ و شہین عجیبہ تحقیر و ہرادیہ بیت و ہجوم حکمتہ کہ انکی کجراۃ و انالی

در قاضی شہاب الدین ملک العلماء

در شیخ تاج الدین و شیخ نور الدین در شیخ الاسلام احمد بابا

من از دی می در زیدند چون شرف قدم حضرت قدوة الکبر البطون کجرات رفته وی اهل مرتبه
 امتحان از علمی چند سئوال پرسیدند که جواب شافی یافت نهایت برائی نمود از خود و غوغای پیرویه میکرد و
 طریق جلال سبیل مقال از حد داده میزد و در جامع مدار خلافت احمد اباد در نور جمعه جعی گنبد بود و خان شریف
 بسیار گفت که حضرت ایشان ادر محل عرض کرده چون بخانه رفت و در پیش نمود بطریق مروت که زندها رسید
 مکابر و مکن بعد ازین اگر میکنی بومیدانی این زمان و حایبه اکابر در میان بودند حدیث جاس میر سلطنت انبیا
 آورده و نهاده و خودت کرد و فرمودند که از ما کار و نواز و شامخا و اکنون وفاته چنانکه محل ضعیف است و می رطوبت
 بود و هیچ ساعتی از هم جدا نشد و خدمت شاهی است و با فضیلهای بیست و پنجی آورده چون قابلیت ازلی جسمیه لم یزلی داشت
 و بخت خلافت و اجازت مشرف شد هر چند که خلفا بسیار و محاب بسیار در آن میار بودند و بدان است و بخان بود
 بوی سید و دیگر اصحاب پس بقیة بوی محله میکردند چون غمان غمخت حضرت قدوة الکبر ابوبکر و یار
 مشرف شد سال شرف الفوائد و فواید الاثر جهت آن جهانب نشسته اند و بان غم داده اند و چنانچه در و باج
 آن رساله بدین معنی شایسته وقت شیخ مبارکی می نیز از اکابر کجرات و امثالین در بارست بحکیمه علوم ظاهری و باطنی
 محلی بوده و بقضایل حمیده و شمایل بختیده ترکی از اصحاب آن مقدار که خدمت عالی و بدلی و ملازمت جانی و
 و منی وی کرده و چنانکه است کردن و وی بر کاتب لایست بکار و جامه داده و بجا بعضیات شکر و در ضا
 شکر کشیده و آنکه ف خلافت و اجازت مشرف شده بعد بجا کجرات و یار و اندر کردند و علم و طبع و کمال
 شیخ الاسلام از بنیاد است شیخ مبارک فرستادند و سفارش می شیخ الاسلام نوشتند آن مقدار حقایق و
 معارف که نسبت شیخ الاسلام در مکتوبات مکرر نوشتند نسبت دیگر اصحاب بنوده شیخ حسین و می نیز از
 اصحاب کبار و اجابنا مدار حضرت قدوة الکبر اندران مقدار لغات صوری و معنوی و مقامات
 دولی و مصطفوی که نسبت وی سبذول بود و دیگر یاران بود و وی از دودان طبعی و خاندان محرمی
 بود و دستگاه دنیاوی و جاه و مالی بسیار داشت چون توفیق ازلی و سعادت لم یزلی رفیق شد و شرف و توقیر
 ارادت یافت و بریاضات شدید و معاملات حمیده خود را تهنید داده و مارتبه حصول خلافت و حصول
 حرقة زیات رسید و در مقام سکونت می موضع دوسری بوده مردم اطراف و اکناف بوی رجوع کلی داشته
 اند تا سر حد چهاران و در سبک بوی زیات میکردند و پادشاه نگاه داشت شیخ عقیده اصلی بود و مبلغ نزد
 فرستاده که موجب فایست اصحاب معیشت اجاب میشد شیخ صفی الدین سید عالی صفیان که در عالی است
 جاه و جلال و کمال صاحب دستگاه خواسته بودند که از همه دست کشند حضرت قدوة الکبر انانند
 و در نمودند که مقصود از کار است نه اضطرار که حق تعالی بفضیله گان ادر عالی جاه و تربیلا گاه خود را نصیب کرد
 چنانچه شیخ ابوسعید ابو یحیی و عثمان آن چنانکه مذکور شد و فرمودند قطعه حاجت بکاه ترکی داشت
 نیست و در پیش صفت باش کلاه تری دار هر چند که خلان مسجد این امر شریف میشدند حضرت
 قدوة الکبر اعراض میکرده اند باوقتی که دولت معنوی ساستد کرد و از شغال صوری و معنوی هر روز کرد

در حال در پیش از آنکه در آن وقت حضرت قدوة الکبر اول سال کمال در دیار کجرات باشند
 این سخن از بنیاد است شیخ مبارک فرستادند و سفارش می شیخ الاسلام نوشتند آن مقدار حقایق و
 معارف که نسبت شیخ الاسلام در مکتوبات مکرر نوشتند نسبت دیگر اصحاب بنوده شیخ حسین و می نیز از
 اصحاب کبار و اجابنا مدار حضرت قدوة الکبر اندران مقدار لغات صوری و معنوی و مقامات
 دولی و مصطفوی که نسبت وی سبذول بود و دیگر یاران بود و وی از دودان طبعی و خاندان محرمی
 بود و دستگاه دنیاوی و جاه و مالی بسیار داشت چون توفیق ازلی و سعادت لم یزلی رفیق شد و شرف و توقیر
 ارادت یافت و بریاضات شدید و معاملات حمیده خود را تهنید داده و مارتبه حصول خلافت و حصول
 حرقة زیات رسید و در مقام سکونت می موضع دوسری بوده مردم اطراف و اکناف بوی رجوع کلی داشته
 اند تا سر حد چهاران و در سبک بوی زیات میکردند و پادشاه نگاه داشت شیخ عقیده اصلی بود و مبلغ نزد
 فرستاده که موجب فایست اصحاب معیشت اجاب میشد شیخ صفی الدین سید عالی صفیان که در عالی است
 جاه و جلال و کمال صاحب دستگاه خواسته بودند که از همه دست کشند حضرت قدوة الکبر انانند
 و در نمودند که مقصود از کار است نه اضطرار که حق تعالی بفضیله گان ادر عالی جاه و تربیلا گاه خود را نصیب کرد
 چنانچه شیخ ابوسعید ابو یحیی و عثمان آن چنانکه مذکور شد و فرمودند قطعه حاجت بکاه ترکی داشت
 نیست و در پیش صفت باش کلاه تری دار هر چند که خلان مسجد این امر شریف میشدند حضرت
 قدوة الکبر اعراض میکرده اند باوقتی که دولت معنوی ساستد کرد و از شغال صوری و معنوی هر روز کرد

در کتب معتبره

در کتب معتبره

در کتب معتبره

در کتب معتبره

حیدر عالی دست داده بود اما حفظ میزان در کارش عاجز بود اول داده اند بعد خلافت از ازل و همیشه آن
 خان خرقه را در لباس خانی و عجا و خاقانی می پوشیدند روزی بلازمت آمدند که حضرت ایشان خوانند و
 چنین خرقه زیر قبا داشتند حضرت شیخ محمود گشتی وی قدوه احباب زنده احباب حضرت ایشان آن
 غایت و اہانتا سور و معنی و نسبت می بسند بود دیگر کم بوده ملازمت و سفر و حضر کرده اند چون تکلیف
 یافتند لباس خلافت بلا جازت بلباس ساخته بسوی وطن بالوفی می نمایند خسته اند که جمیع لوازمی و اسباب عالی
 را آورده و استفاده کرده اند روزی حضرت قدوه الکبر از مقام گشتی استعداء ضیافت کرده و بسوی
 منزل خود صاحب الکلیف کرده چون محاذ میکرد نزدیک قصبه کوچی که مردان ایام بنا و قصبه کرده بودند
 گذر افتاد سالار صیف الدین که بانی قصبه بودند و در استقبال کرده حضرت قدوه الکبر را استقبال می
 ضیافت کرده غالباً بعد ازین روز در خانه ایشان نیز بانی عمارت بنا داده بود و کار و اشراف و اعیان
 سفر خان قصبه گشتی و حاضر بودند چون شرف منزل مقدم دین خانه شد توانا حاضر بودند و سلام فرمودند
 حضرت قدوه الکبر اراحتی دست داد و وقتی کردند عورت که بختبای دیگر بودند شنیدند که در
 آمده است و سلام میکنند و گریه و فتنی بسیار کرده و میگفتند گفتن کردند این من نمیشد و ماول درین عمارت
 نیز بانی میم حضرت قدوه الکبر از دریا حالت بصل شورا آمدند مجلس تمام شد سالار صیف الدین اطلبیند
 و فرمودند که رو عورت خود که دل خود میخورد از اندک پنجه او لا دشمن آب گریه خود پرورده ایم تا آمدن او
 خواهد ماند و از آنجائی وی بقصبه گشتی کردند و بختبای شیخ محمود گشتی نیز فرمودند و ایل ضیافت بجا آورده
 بختافا حضرت شیخ سعد الکبر را آمدند و شرف افتاد و بنده سادات گشتی نیز چند روزی که می نوبت ضیافت
 کردند نسبت سادات گشتی فرمودند که این ذات صحیح نیست و امر فرمودند که هر کس از مردم نوای غرابی میکند
 روانه شدند حضرت شیخ سعد الدین اسحق که کردند مجلس ایشان بسند کردند و فرمودند که اهل انفس و اهل
 خاندان خواجگان حجت شنوان الدین علیهم السلام حضرت شیخ عبداللہ مبارکنا بیسی وی قدوه الکبر ایل
 و زبده فصیحی روزگار بود از خلفا کبرای ایشانند چون حضرت قدوه الکبر از بلده جوین و عثمان بصوب
 مابین محطوف کردند و قریب یکده فرسودند و در اینجا اقامت کردند روزی بطریق میرزا شاه معبد
 انصام اقدام مبارک و فرمودند که جماعه خدیلمان او را ضلالت و در کم کوکان با در جہالت بجهت و نیاز
 رسیدند حالتی عجیب است او خاندان قطع انفس را در دست بودی در شب پادشاهان را کردند و بیست و
 روزی خرقه کفره و زمره که مقتدران عبده هم بودند بر میدان حضرت قدوه الکبر آمدند و بیست و
 و زبده بیکدیگر روان شده و لایق احوال برتر جمیع نسبت دین بدیدار آوردند و حارق نمودن هم بارش فرمودند و اگر
 نمیکشیدین شما بدیدار گویا دین ایمان او بدیدار گفتند آری عهد کردند بی سنگین افتاده بود حضرت
 قدوه الکبر بدست گرفته و گفتند ای پسر الدین و نسیب محمد علیهم السلام بر خن بگو لا اله الا اللہ محمد
 رسول اللہ بدست بزبان فصیح آورده و گفت لا اله الا اللہ محمد رسول اللہ بنزد کس خلقه و تابان مثلش در این

رموز تصوف اور مسائل شریعت پر جامع دستاویز

صِبْاطُ الطَّالِبِينَ فِي طُرُقِ الْحَقِّ وَالذِّكْرِ

رشحاتِ قلم

پیر طریقت حضرت الحاج ڈاکٹر سید محمد مظاہر شرف الاشرفی البجلانی مدظلہ

ناشر

مکتبہ سنائی کراچی (پاکستان)

BASIC STUDIES OF ISLAM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

BASIC STUDIES OF ISLAM

Written by:

**DR. SYED MUHAMMAD MAZAHIR ASHRAF
AL-ASHRAFI AL-JILANI**

Aalami Amir-e-Halqa Ashrafia

Printed by:

HALQA-E-ASHRAFIA, PAKISTAN

لطائف اشرف

در شتاب قلم

پیر طریقت حضرت الحاج ذاکر ترمذی نظام اشرف الاشرفی البجلانی مدظلہ
امیر حلقہ اشرفیہ پاکستان (دہلی)

ناشر

مکتبہ سمنانی کراچی (پاکستان)

سم ۱۷۱ فردوس کانونی، کراچی

حیاتِ محدثِ اعظمؐ

کچھو چھوی رحمہ اللہ تعالیٰ

دشحاتِ قلم

پیرِ لقیّت حضرت کباج ڈاکٹر سید محمد نظاما بر شرف الاشرفی الجیلانی مدظلہ
امیرِ حلقہ اشرفیہ پاکستان (ریٹائرڈ)

ناشر

مکتبہٴ سنائی کراچی (پاکستان)

۱۴/۱۱ فردوس کالونی، کراچی

Maktabah Mujaddidiyah

www.maktabah.org

This book has been digitized by Maktabah Mujaddidiyah (www.maktabah.org).

Maktabah Mujaddidiyah does not hold the copyrights of this book. All the copyrights are held by the copyright holders, as mentioned in the book.

Digitized by Maktabah Mujaddidiyah, 2012

Files hosted at Internet Archive [www.archive.org]

We accept donations solely for the purpose of digitizing valuable and rare Islamic books and making them easily accessible through the Internet. If you like this cause and can afford to donate a little money, you can do so through Paypal. Send the money to ghaffari@maktabah.org, or go to the website and click the Donate link at the top.